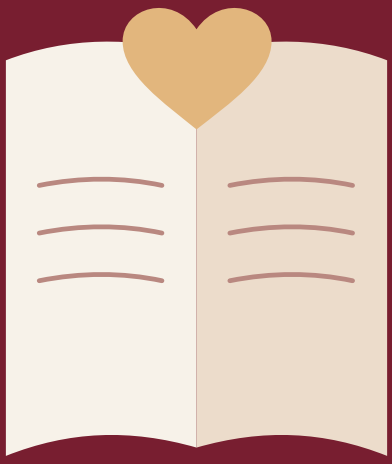

BESPLATNA PDF ZBIRKA

Prevara u braku

249 kratkih priča

Ljubavni romani

ljubavniromani.com

O zbirci

Ova besplatna zbirka donosi svih 249 priča iz kategorije Prevara u braku sa sajta Ljubavni romani, od najnovijih prema starijima. Sve priče su književna fikcija: likovi, razgovori i događaji su izmišljeni, čak i kada podsjećaju na stvaran život.

Svaka priča počinje na novoj stranici, a na dnu svake stranice stoji adresa na kojoj je možeš pročitati online, na bosanskom ili engleskom. Zbirka je za lično čitanje: sačuvaj je na telefonu, čitaj bez interneta ili odštampaj.

Izdanje od 22. oktobra 2026. © 2026 Visual Media Factory.

ljubavniromani.com/

Sadržaj

Ljutnja s novom adresom · 8 min čitanja 13

Devet godina i pet mjeseci · 8 min čitanja 17

Nevjera iz inata · 8 min čitanja 21

Sonata u noćnom vozu · 7 min čitanja 25

Prevara u braku na pedeset slajdova · 9 min čitanja 29

Prva nedjelja u mjesecu · 7 min čitanja 34

Poruka ispod brisača · 7 min čitanja 38

Rezervni ključ s Grbavice · 8 min čitanja 41

Kolo u novoj štali · 7 min čitanja 45

Nevjera na obali Une · 8 min čitanja 48

Momak sa zaključanog ekrana · 7 min čitanja 52

Natpis s unutrašnje strane · 8 min čitanja 56

Ljubavnica i kifle s makom · 6 min čitanja 60

Tulipani ispod zeničkog smoga · 7 min čitanja 63

Trešnje jednog službenika · 8 min čitanja 67

Službeni put od šest godina · 7 min čitanja 71

Dvadeset tri koverte · 7 min čitanja 75

Dnevnik iz Banje Vrućice · 7 min čitanja 79

Ljubavnica s istom pidžamom · 7 min čitanja 83

Za posebne zasluge · 7 min čitanja 87

Torba na pristaništu · 7 min čitanja 91

Nasljedstvo za mlađeg brata · 8 min čitanja 95

Koverta koju nije otvorio · 8 min čitanja 99

Olovkom na zidu · 8 min čitanja 103

Soba na Velešićima · 8 min čitanja 107
Ulaz A, četvrti sprat · 8 min čitanja 111
Žena u jakni boje cigle · 8 min čitanja 115
Tajna veza u pedeset prvoj sekundi · 7 min čitanja 119
Pun tanjir za Karamana · 7 min čitanja 123
Nedovršeni goblen · 7 min čitanja 126
Nevjera u ponoćnoj ligi · 8 min čitanja 130
Ljeto u Velikoj aleji · 7 min čitanja 134
Kamera koju nije kupio · 8 min čitanja 137
Muškarac koji dolazi svake noći · 6 min čitanja 141
Sestra iz Bihaća · 7 min čitanja 144
Ljubavnica bez imena na smrtovnici · 6 min čitanja 148
Nevjera ucrtana na mapi · 7 min čitanja 151
Svjetlo u Makovoj sobi · 8 min čitanja 155
Slavuj u Onešćukovoj · 7 min čitanja 159
Stranac na sjedištu 14B · 8 min čitanja 163
Crveni kaput na otplatu · 6 min čitanja 167
Ljubavni trougao bez treće stranice · 7 min čitanja 170
Kuća u tuđem izlogu · 7 min čitanja 174
Ista poruka za četiri žene · 8 min čitanja 178
Kofer koji se vratio na Mejtaš · 9 min čitanja 182
Sam si htio, Jozo · 8 min čitanja 186
Bijela kruška na Bistriku · 8 min čitanja 190
Tri žene u kombiju za hljeb · 7 min čitanja 194
Čiope iznad Starog mosta · 7 min čitanja 198
Tajna veza u kalendaru firme · 6 min čitanja 202

Ponoć na Porporeli · 7 min čitanja 206
Prevara u porodičnom albumu · 6 min čitanja 209
Moja lijepa komemoracija · 8 min čitanja 212
Granat iz Mostara · 8 min čitanja 216
Ljubavnica koja je pobijedila · 8 min čitanja 220
Pomirenje bez mog pristanka · 3 min čitanja 224
Ime iznad zvona · 3 min čitanja 226
Druga adresa za račune · 2 min čitanja 228
Poruka koju nije napisao · 3 min čitanja 230
Vikend koji je trajao godinu · 3 min čitanja 232
Diploma koju niko nije vidio · 3 min čitanja 234
Nedjelje kod nepostojeće tetke · 3 min čitanja 236
Provjera koju nisam položio · 3 min čitanja 238
Čitalac koji je znao kraj · 3 min čitanja 240
Pogled koji nije pripadao stanu · 3 min čitanja 242
Soba koju su svi plaćali · 3 min čitanja 244
Poklon koji je trebalo vratiti · 3 min čitanja 246
Album bez mladenaca · 3 min čitanja 248
Alergija koja je stajala na četiri noge · 3 min čitanja 250
Ko je pisao o Leli · 3 min čitanja 252
Gost koji nije došao za vikend · 3 min čitanja 254
Torta za njegovu godišnjicu · 3 min čitanja 256
Genije iz sljedeće epizode · 3 min čitanja 258
Žena koja je znala za plavu šolju · 3 min čitanja 260
Putovanje koje je otkazano samo meni · 3 min čitanja 262
Izvinjenje poslano bez mene · 3 min čitanja 264

Utakmica iza njenog glasa · 3 min čitanja 266
Vjenčanje pod krovom koji nije prokišnjavao · 3 min čitanja 268
Termini koje nisam odbila · 3 min čitanja 270
Zvonilo je za bivšu punicu · 3 min čitanja 272
Saksija koju nije očekivao · 3 min čitanja 274
Gazdarica za našim stolom · 3 min čitanja 276
Sat koji je zaustavio ručak · 3 min čitanja 278
Čovjek iz mojih starih bilježnica · 3 min čitanja 280
Šta Jasmina nikada nije rekla · 3 min čitanja 282
Dva kuhala na istom stepeništu · 3 min čitanja 284
Kolač koji je hranio cijeli sprat · 3 min čitanja 286
Povrat novca za tuđi račun · 3 min čitanja 288
Volan koji nisam smjela spomenuti · 3 min čitanja 290
Tišina koju je neko plaćao · 3 min čitanja 292
Moje ime za tuđu noć · 3 min čitanja 294
Poruka koja je čekala pogrešnu osobu · 3 min čitanja 296
Kupac iza poznatog osmijeha · 3 min čitanja 298
Poklon koji se vraćao svake nedjelje · 3 min čitanja 300
Kafić koji nije bio slučajan · 3 min čitanja 302
More koje je otišlo na tuđi račun · 3 min čitanja 304
Dobitak koji nije pokrio istinu · 3 min čitanja 306
Refren koji je znao napamet · 3 min čitanja 308
Godina koja nikad nije dolazila · 3 min čitanja 310
Veče koje sam nazvala seminarom · 3 min čitanja 312
Mjesto sa kojeg nisam trčala · 3 min čitanja 314
Rođendan koji je slavila dvaput · 3 min čitanja 316

Opklada za prvi poziv · 3 min čitanja 318
Gosti koji su znali naš raspored · 3 min čitanja 320
Prsten u kutiji za dugmad · 3 min čitanja 322
Vjenčanica sa tuđim porubom · 2 min čitanja 324
Povratna karta za jednu osobu · 3 min čitanja 326
Glas koji je otvorio vrata · 3 min čitanja 328
Dvije adrese za isti ručak · 3 min čitanja 330
Potpis ispod plavih pločica · 3 min čitanja 332
Jezik koji sam prešutjela · 3 min čitanja 334
Grijeh koji sam izmislila · 3 min čitanja 336
Šav koji nisam napravila · 3 min čitanja 338
Pas iz posuđene svakodnevice · 3 min čitanja 340
Ogrlica koju nisam izgubila · 3 min čitanja 342
Posveta koju nije napisao pisac · 3 min čitanja 344
Polovina malog dobitka · 3 min čitanja 346
Datum koji je pomjerio unazad · 3 min čitanja 348
Druga koverta od tetke · 3 min čitanja 350
Prvi brak koji sam izbrisala · 3 min čitanja 352
Iskustvo koje nisam imala · 3 min čitanja 354
Oči kojima nisam ništa vidjela · 3 min čitanja 356
Prsten iz radionice koja nije postojala · 3 min čitanja 358
Novac za ženu koja nije dolazila · 3 min čitanja 360
Ljudi koji su došli da pomognu · 3 min čitanja 362
Žena koju niko nije poznavao · 3 min čitanja 364
Pokloni poslije oprosta · 3 min čitanja 366
Manji dio zajedničkog računa · 3 min čitanja 368

Jutro u kojem se nisam sjećao · 3 min čitanja 370
Cijena koju nisam trebala saznati · 3 min čitanja 372
Kafa s njegovom prvom ženom · 3 min čitanja 374
Čovjek koji nije znao prišiti dugme · 3 min čitanja 376
Stolica za neutralnog čovjeka · 3 min čitanja 378
Savršeno podudaranje za dvoje stranaca · 3 min čitanja 380
Dvadeset minuta ranije · 3 min čitanja 382
Automobil bez prošlosti · 3 min čitanja 384
Dogovor sa zakašnjenjem · 3 min čitanja 386
Slobodan petak koji nije postojao · 3 min čitanja 388
Početnica s četiri asa · 3 min čitanja 390
Poklon s odgođenim pitanjem · 3 min čitanja 392
Pjesma koju je posvetio svima · 3 min čitanja 394
Godine koje je izbrisala · 3 min čitanja 396
Jutro poslije godišnjeg odmora · 3 min čitanja 398
Rezervacija za jednu osobu · 3 min čitanja 400
Časovi koje je prešutio · 3 min čitanja 402
Čovjek koji nije volio meso · 3 min čitanja 404
Pas pred zelenim vratima · 3 min čitanja 406
Nedjelja kod tetke · 3 min čitanja 408
Novac za plave pločice · 3 min čitanja 410
Gosti koji nisu stali na spisak · 3 min čitanja 412
Razglednice bez putovanja · 3 min čitanja 414
Rukopis iz tuđe bilježnice · 3 min čitanja 416
Poruka za zamjensku majku · 3 min čitanja 418
Ista šala na dva balkona · 3 min čitanja 420

Vikend u posuđenoj kući · 3 min čitanja 422
Tri ista buketa · 3 min čitanja 424
Ime koje je sama izmislila · 3 min čitanja 426
Koncert za jedno prazno mjesto · 3 min čitanja 428
Loša recenzija za dobru tortu · 3 min čitanja 430
Sat vremena razlike · 3 min čitanja 432
Ormar u iznajmljenom stanu · 3 min čitanja 434
Račun za dva doručka · 3 min čitanja 436
Popust koji nisam dobila · 3 min čitanja 438
Proročanstvo iz naše kuhinje · 3 min čitanja 440
Sat koji sam provela u kafiću · 3 min čitanja 442
San koji sam previše popravljala · 3 min čitanja 444
Torbe koje nisu postojale · 3 min čitanja 446
Kofer koji je čekao svađu · 3 min čitanja 448
Odluka koju je donio mojim tijelom · 3 min čitanja 450
Poruke na koje sam prva odgovorila · 3 min čitanja 452
Poklon s mojom uštedevinom · 3 min čitanja 454
Dug koji mi niko nije oprostio · 3 min čitanja 456
Sastojak koji nisam voljela · 3 min čitanja 458
Cvijet s novom etiketom · 3 min čitanja 460
Već sam se složila u njegovoj priči · 3 min čitanja 462
Izvinjenje s rokom trajanja · 3 min čitanja 464
Rođendan koji je sam otkazao · 3 min čitanja 466
Ključ koji je ostao kod njegove majke · 3 min čitanja 468
Pristojan čovjek iza drugog imena · 3 min čitanja 470
Radost koju sam glumila pred njima · 3 min čitanja 472

Riječ odmor na tuđem kalendaru · 3 min čitanja 474
Članarina za društvo koje ne postoji · 3 min čitanja 476
Pogrešan razlog za otkazani kurs · 3 min čitanja 478
Poklon koji je trebalo uzvratiti · 3 min čitanja 480
Majstor koji je uvijek bio kriv · 3 min čitanja 482
Nedjeljni ručak koji sam zaboravio · 3 min čitanja 484
Poželjna osobina u tuđoj prijavi · 3 min čitanja 486
Kutija na kojoj je pisalo zima · 3 min čitanja 488
Još šest osoba za našim stolom · 3 min čitanja 490
Brak do završetka godišnjeg · 3 min čitanja 492
Miris koji je ostao u kaputu · 3 min čitanja 494
Obećanje koje nije smjelo početi laži · 3 min čitanja 496
Provizija za bračni savjet · 3 min čitanja 498
Kupljena čestitka za izmišljeni uspjeh · 3 min čitanja 500
Sedmica bez generalne probe · 3 min čitanja 502
Jedna nedjelja previše · 3 min čitanja 504
Podstanar u njihovoj budućoj sobi · 3 min čitanja 506
Vikend koji nije bio samostalan · 3 min čitanja 508
Fotografija koju su namjestili · 3 min čitanja 510
Naučeni tekst za nedjeljni ručak · 3 min čitanja 512
Mačka koja se sama nije izgubila · 3 min čitanja 514
Medalja u tuđem izlogu · 3 min čitanja 516
Odgovor koji nije napisala · 3 min čitanja 518
Devet spratova bez odgovora · 3 min čitanja 520
Majčin poziv tokom pogrešne večere · 3 min čitanja 522
Prosidba pripremljena za publiku · 3 min čitanja 524

Šator koji je uvijek bio zauzet · 3 min čitanja 526
Odijelo za posao koji je završio · 3 min čitanja 528
Prijateljica koja je uvijek znala · 3 min čitanja 530
Rezervacija za godišnjicu koju nema · 3 min čitanja 532
Pismo koje niko nije poslao · 3 min čitanja 534
Pekara zatvorena ranije · 3 min čitanja 536
Stan rezervisan za jednu osobu · 3 min čitanja 538
Koverta ispod svadbene kutije · 3 min čitanja 540
Utorkom nije bilo sastanka · 3 min čitanja 542
Tuđe ime ispod nacrta · 3 min čitanja 544
Recept na posljednjoj stranici · 3 min čitanja 546
Poruka proslijeđena pogrešnoj mladenki · 3 min čitanja 548
Objašnjenje koje je stiglo poslije zaruka · 3 min čitanja 550
Kristalna zdjela za tuđe izgovore · 3 min čitanja 552
Gusar kojeg je platila njena porodica · 3 min čitanja 554
Veza koja bi mu sredila posao · 3 min čitanja 556
Predstava samo za jednog gosta · 3 min čitanja 558
Žena koju je čuvao za razgovor · 3 min čitanja 560
Pravo na odlazak i račun koji ostaje · 3 min čitanja 562
Zvono iz zaključane sobe · 3 min čitanja 564
Test kompatibilnosti sa pokvarenim pitanjima · 3 min čitanja 566
Putovanja na njegov račun · 3 min čitanja 568
Nakit koji joj nikad nije kupio · 3 min čitanja 570
Dobitak koji im je uzeo večer · 3 min čitanja 572
Izgovor zvan slučajnost · 3 min čitanja 574
Aplauz za čovjeka kojeg nije primjećivala · 3 min čitanja 576

Rezervacija na tuđe prezime · 3 min čitanja 578
Žena s crvenim povocem · 3 min čitanja 580
Večera koja ga nije čekala · 3 min čitanja 582
Vještina koju nije smio pokazati · 3 min čitanja 584
Poruka koju je ljubomorni prijatelj prepravio · 3 min čitanja 586
Luksuzni automobil na pogrešnoj adresi · 3 min čitanja 588
Poljubac koji se nije mogao objasniti · 3 min čitanja 590
Alibi u čekaonici · 3 min čitanja 592
Stol za tajne ljubavnike · 3 min čitanja 594
Ponovni susret u vagonu šest · 3 min čitanja 596
Medeni mjesec na krajnjoj stanici · 3 min čitanja 598
Komad zvijezde iz suvenirnice · 3 min čitanja 600
Koverta na svadbenom stolu · 3 min čitanja 602
Kutija ispod zimskih kaputa · 3 min čitanja 604
Posuđeni sjaj · 3 min čitanja 606
Pravila za osmi sprat · 3 min čitanja 608
Čovjek kojeg su proglasili vjernim · 3 min čitanja 610

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Ljutnja s novom adresom

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ljutnja-s-novom-adresom/

Dušica je plakala tiho, u kupatilu pored kuhinje, s otvorenom slavinom, i Jelica to možda ne bi ni čula da te subote nije ostala kod kuće zbog migrene. Kuća Topalovića na Starčevici bila je tiha i inače. Profesor Budimir Topalović volio je tišinu, kao što je volio uštirkane košulje i ručak u dva, i dvadeset pet godina mu je sve to bilo obezbijeđeno. Jelica je imala pedeset dvije godine, doktorat iz hemije koji je stajao uramljen u ostavi i sina u Beču, koji se javljao nedjeljom. Tih deset dana Budimir je provodio u Novom Sadu, na konferenciji o etici javnih funkcija, gdje je imao uvodno izlaganje. Jelica je pokucala na vrata kupatila. Voda je prestala teći, a plač nije.

Djevojka je sjedila na podu, naslonjena na kadu, bijela u licu. Imala je dvadeset godina, došla je prije godinu dana iz jednog sela kod Kneževa, kuhala, prala, peglala profesorove košulje, a noću, uz Jeličine stare udžbenike, učila za prijemni na farmaciji. Jelica je rodila jedno dijete i nije joj trebalo mnogo da shvati. Sjela je na rub kade. "Koji mjesec?" pitala je. Dušica je zatvorila oči. Rekla je da će do ponedjeljka otići, da će se vratiti kući i da je moli samo jedno: da ništa ne pita.

Jelica nije pitala. Skuhala je čaj od nane, smjestila djevojku u krevet u maloj sobi iza kuhinje i navukla joj zavjese. Kad se vratila u kuhinju da ugasi šporet, na stolu je ostao Dušičin telefon. Ekran je zasvijetlio. Poruka je bila od kontakta koji je djevojka sačuvala pod imenom Profesor. "Ne govori ništa Jelici. Sve ću srediti kad se vratim, naći ću ti posao u Beogradu. Obriši ovo." Jelica je pročitala poruku dvaput. Drugi put polako, kao što se čita recept na kojem nešto ne valja. Onda je ugasila šporet.

Prvo što je osjetila bila je ljutnja na djevojku, tako čista da ju je skoro mogla dodirnuti. Popela se u radnu sobu, sjela za Budimirov sto i na laptopu počela pisati. Platiti joj mjesec unaprijed. Kupiti kartu za autobus

do Kneževa. Napisati preporuku, kratku, bez riječi koje bi se mogle pogrešno razumjeti. Mislila je na djevojčine ruke na svojim šerpama, na njen smijeh za večerom kad bi profesor pričao o studentima, na svoj jastuk, koji je ta djevojka svako jutro tresla kroz prozor. U mojoj kući, mislila je. Pod mojim krovom. Spisak je bio gotov za deset minuta.

Noću nije spavala. Ležala je pod upaljenom lampom i, kao nekad u laboratoriji, sabirala i oduzimala. Dušica: dvadeset godina, prvi posao, prvi put u gradu, majka koja u selu prodaje mlijeko. Budimir: pedeset sedam godina, profesor čije se ime piše u novinama, koji je djevojku pitao kako ide učenje i jednom joj donio knjigu iz hemije s posvetom. Jelica se sjetila sebe s dvadeset četiri, asistentice na Tehnološkom fakultetu, i mladog docenta Topalovića koji ju je slušao kao da je svaka njena riječ važna. Sjetila se kako se to slušanje završilo i šta je ona poslije toga ostavila. Ljutnja nije postala manja. Samo je promijenila adresu.

Ujutro je zatekla Dušicu kako pakuje torbu, onu istu s kojom je došla. Jelica je sjela na njen krevet. "Ne ideš u Kneževo", rekla je. Djevojka se ponovo rasplakala i rekla da nije htjela, da gospođa mora vjerovati da nije htjela. "Znam ko je htio", rekla je Jelica. Pitala je šta joj je obećao. Posao u Beogradu, rekla je Dušica, daleko, i da niko nikad ne mora znati. I novac. "Neće ti on ništa naći", rekla je Jelica. "Ja hoću." Uzela je torbu iz djevojčinih ruku i spustila je na pod.

Prijateljica s fakulteta, Stanojka, već je deset godina bila direktorica gimnazije u Bijeljini i svakog septembra zvala Jelicu da dođe predavati hemiju, jer hemičara nema, a ona još pamti formule bolje od svih. Jelica ju je nazvala u osam ujutro. "Još ti treba hemičar?" Stanojka je šutjela tri sekunde, a onda rekla da se stan iznad njene sestre baš oslobodio. Jelica je podigla novac s vlastitog računa, na kojem je dvadeset godina držala nasljedstvo od majke i nikad ga nije dirala. Zajednički račun nije taknula. Do podne su dva kofera, kutija s udžbenicima i Dušičina torba bili u njenom starom fiatu.

Prije nego što je otišla, očistila je kuću bolje nego ikad, jer je tako bila odgojena. Ispraznila je frižider. Prošla je još jednom kroz sobe. U spavaćoj je sa zida skinula samo jednu fotografiju, onu na kojoj je imala dvadeset četiri godine i laboratorijski mantil, i stavila je u torbu. Na kuhinjski sto, tačno na mjesto gdje je Budimir svako jutro čitao novine, ostavila je svoje ključeve od kuće, Dušičinu keceljicu složenu na četiri, odštampanu poruku s djevojčinog telefona i list papira na kojem je pisalo: "Budimire, Dušica je sa mnom. Ne traži nju preko mene, a ni mene preko nje. Ručak nije spremljen. R." Izašla je i povukla vrata za sobom.

Budimir se vratio u petak uveče, s kutijom čokolada za Jelicu i svilenom maramom u džepu kaputa, za koju još nije bio odlučio kome će je dati. Kuća je bila mračna. Nije mirisalo na ručak. Pozvao je Jelicu, pa Dušicu, i čuo kako mu se glas vraća s praznih zidova. Na kuhinjskom stolu našao je ključeve, keceljicu i svoje riječi, odštampane na Jeličinom printeru, koje su sad izgledale kao da ih je napisao neko drugi. Jeličin telefon bio je isključen. Dušičin broj više nije postojao. U frižideru su bili senf i flaša mineralne vode. Sjeo je za sto u kaputu. Bila je to tišina kakvu je oduvijek tražio.

Sljedećih sedmica radio je ono što rade ljudi kojima se nikad ništa nije desilo. Nazvao je sina u Beču, a sin je rekao samo: "Tata, nemoj mene u to", i spustio slušalicu. Nazvao je Jeličinu sestru, koja mu je rekla da je Jelica živa i zdrava i da mu je to dovoljno. Kolegama je govorio da je žena kod sina. Kuhao je jaja i jeo ih iz šerpe. Košulje je nosio u hemijsku čistionicu u Gospodskoj ulici, gdje su ga prepoznali s televizije i pitali za zdravlje gospođe. U utorak je gostovao u jednoj emisiji o moralu u javnom životu i govorio dobro, kao i uvijek.

U Bijeljini, u stanu na drugom spratu blizu gradskog parka, Jelica je ponovo ušla u hemiju kao u staru kuću u kojoj se namještaj nije pomjerao. Ujutro je predavala trećim razredima, a popodne, za kuhinjskim stolom, Dušici. Tablicu elemenata zalijepila je na frižider. Djevojka je učila uporno, s rukom na stomaku koji je rastao, i jednom joj

je rekla da s njom nikad niko nije učio, ni u školi ni kod kuće. Stanojka je donosila kolače i nikad ništa nije pitala. U februaru je Dušica prvi put tačno riješila zadatak iz organske hemije koji je Jelica nekad davala studentima, i Jelica je otišla u kupatilo da je djevojka ne vidi kako plače. Komšinica sa sprata zvala ih je majka i kći. Nijedna je nije ispravila.

Pronašao ih je u martu, preko spiska novih nastavnika na stranici gimnazije. Padala je kiša, Semberija je bila ravna i siva, i dok se peo stepenicama, kroz vrata je čuo dva ženska glasa. "Natrijum", govorila je Jelica. "Jedanaest", odgovarala je Dušica. "Magnezijum." "Dvanaest." Pozvonio je. Jelica je otvorila i nije se pomakla s praga. Iza nje, za kuhinjskim stolom, sjedila je Dušica, teška, s udžbenikom ispred sebe, i nije ustala.

"Došao sam da vas vodim kući", rekao je Budimir. "Obje." Zastao je. "Mislim, da razgovaramo." Jelica ga je gledala kao čovjeka koji je zalutao na pogrešan sprat. "Dušica u junu ima prijemni", rekla je. "Učimo." Dušica je podigla pogled s knjige. "Dobar dan, profesore", rekla je, onako kako se kaže nepoznatom čovjeku u hodniku fakulteta. Jelica je zatvorila vrata. Budimir je ostao na stepeništu, s mokrim kišobranom u ruci, i kroz vrata čuo kako Jelica kaže "Aluminijum", a Dušica, bez zastajkivanja: "Trinaest."

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Devet godina i pet mjeseci

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/devet-godina-i-pet-mjeseci/

U julu sam počeo viđati čovjeka u crnom odijelu. Sarajevo je te sedmice gorjelo, asfalt se mekšao pod cipelama, a on je nosio crno odijelo zakopčano do grla, slamnati šešir i u ruci najlonsku kesu. Prvi put sam ga vidio na Ferhadiji, ispred jedne zlatare. Drugi put na tramvajskoj stanici kod Skenderije. Treći put na Markalama, između tezgi s paradajzom, i tada me pogledao pravo u oči i odmah okrenuo glavu, kao da ga je neko uhvatio u nečemu. Četvrte noći stajao je pod mojim prozorom na Vratniku. Znao sam to lice odnekud, kao riječ koja stoji na vrhu jezika i neće dalje.

Nisam dobro spavao još od četrdesete, a tih noći nisam spavao nikako. Ležao sam, slušao kako se po Vratniku dozivaju mačke, i sjećao se stvari kojih se nisam sjetio godinama. Najviše Travnika. Prije deset godina proveo sam ondje godinu dana, kao nadzorni arhitekta na obnovi jedne stare kuće u čaršiji, koju je općina pretvarala u muzej. Stanovao sam u sobi iznad pekare, jeo ćevape na Plavoj vodi i vikendom se penjao na Vlašić. Imao sam trideset osam godina i bio uvjeren da sam dobar čovjek, jer mi niko nije rekao suprotno.

Selvija je predavala muziku u osnovnoj školi i dolazila je na gradilište da pita hoće li u muzeju biti klavir. Klavira nije bilo. Bilo je devet mjeseci u kojima sam joj pisao pisma, iako smo stanovali na deset minuta jedno od drugog, jer je govorila da riječi u telefonu nestanu, a na papiru ostanu. Jednog julskog jutra došla je u moju sobu iznad pekare i rekla da je kraj, da se vratim u Sarajevo, da ne pišem i ne zovem. Sedmicu dana sam bio povrijeđen, a godinu dana mi je bilo lakše. Nikad nisam pitao zašto. Ono čega se nisam mogao sjetiti bilo je lice njenog muža.

Zazvonio je u tri ujutro. Otvorio sam u pidžami i znao sam prije nego što je progovorio. "Zehrudin", rekao je i skinuo šešir. "Iz Travnika. Ne sjećate me se, arhitekte?" Sjećao sam se. Službenik iz općinske poreske službe

koji je na gradilište donosio račune složene po datumima, koji me dvaput zvao na ručak i u svakoj rečenici govorio "moja Selvija". Stajao je na pragu znojav, s kesom u ruci, i mirisao na rakiju. "Selvija je umrla u martu", rekao je. "Mislio sam da to trebate znati." Pustio sam ga unutra, jer nisam znao šta drugo.

Sjedio je u mojoj kuhinji skoro do zore. Pio je moju rakiju, plakao, smijao se, izvinjavao se zbog sata, pa se izvinjavao što se izvinjava. Popio je pola flaše, a nije izgledao pijaniji nego kad je ušao. Pričao je o njenoj bolesti, o bolnici u Novoj Biloj, o tome kako je na kraju tražila samo hladnu vodu i radio. Onda je, kao usput, rekao da je, sređujući njene stvari, našao kutiju s pismima. "Lijepo pišete, arhitekte. Ja nikad nisam znao tako pisati." Nasmijao se, i nisam mogao razaznati da li je to poniznost ili prijetnja. "Devet dana idem za vama", rekao je. "Htio sam vidjeti kako živite. Lijepo živite. Sami."

Na vratima, već sa šeširom na glavi, rekao je da je u Sarajevu s kćerkom, u hotelu kod željezničke stanice, i da ona nikad nije vidjela Sarajevo. Pitao je da li bi smjeli svratiti sutradan, da vidi kako izgleda stan jednog arhitekte. Rekao sam da mogu prije nego što sam stigao misliti. "Zove se Rijana", rekao je s vrata. "Ima devet godina i pet mjeseci." Kad je izgovorio mjesece, gledao me u oči, i shvatio sam da ih je on brojao mnogo puta prije mene. Ostatak noći proveo sam na balkonu, gledajući kako se iznad Trebevića razdanjuje, i trudio se ne računati.

Došli su u podne. Rijana je bila mršava i ozbiljna, u svečanoj haljini za neku drugu priliku, s rancem na kojem je bio izblijedio crtani zec. Sjela je na rub kauča i gledala crteže na mom stolu. Kad bi o nečemu razmišljala, trljala je palcem lijevu obrvu. To radim ja. To je radila moja majka. Na mom bloku napisala je svoje ime, lijevom rukom, i nacrtala pored njega kuću. Zehrudin je gledao mene kako gledam nju. "Ljevakinja", rekao je. "U mojoj porodici niko nije bio ljevak. Ni u Selvijinoj. Zanimljivo, zar ne?" U glavi sam brojao mjesece. On je vidio da brojim.

Sljedećih dana igrao se sa mnom kao mačka s mišem. Ostavljao je dijete samo u hotelskoj sobi s televizorom, a on je pio u hotelskom baru ili sjedio u mom birou i šutio. Kad bi je doveo, govorio je pred njom: "Mama je imala mnogo prijatelja, je li, Rijana?" i ona bi gledala u pod. Jednom, dok je on bio u toaletu, rekla mi je šapatom da tata noću plače u kupatilu, a ujutro joj pravi palačinke kao da ništa nije bilo. Zamolio sam ga da je pusti na nekoliko dana kod moje sestre u Butmir, gdje ima bašta i djeca. Pristao je odmah, prebrzo, kao da je to čekao.

Moja sestra Azijada nije ništa pitala. Pogledala je dijete, pa mene, i stavila još jedan tanjir. Za dva dana Rijana se s njenim sinovima penjala na stari orah iza kuće i crtala mi kuće, i na svakoj je bio jedan prozor viška. Treće večeri, dok smo sjedili na stepenicama, pitala me da li sam ikad bio u Travniku. Rekao sam da jesam, davno. Rekla je da kod njih na frižideru stoji crtež jedne kuće, s potpisom u uglu, i da je mama govorila kako ga je nacrtao neko ko ne zna šta je kuća. Potpis je bio moj. Nisam joj to rekao.

Noć prije nego što su se trebali vratiti u Travnik, Zehrudin je došao kod mene oko ponoći, pijan. Ja sam od večeri ležao s visokom temperaturom, s onom ljetnom upalom od koje se drhti pod dva ćebeta. Čim me vidio, otrijeznio se. Skuhao je čaj, kvasio peškire u hladnoj vodi, mijenjao mi ih na čelu cijelu noć i pjevušio nešto što nisam znao. Jednom sam ga u polusnu čuo kako kaže, ne meni, nego nekome u sobi: "Vidiš, Selvija, i ovo radim." U zoru sam otvorio oči. Stajao je pored kreveta, držao svežanj mojih pisama Selviji, vezanih trakom za kosu, i čitao jedno poluglasno, mojim riječima, ali svojim glasom.

Kad je vidio da sam budan, presavio je list. "Došao sam da vam je dam", rekao je mirno. "Odlučio sam u autobusu, kod Kaonika. Mislio sam: neka je ima onaj čija je, ja sam umoran." Spustio je pisma na noćni ormarić. "A onda sam vidio kako brojite mjesece. Kao kusur u prodavnici. Ja sam joj devet godina pleo pletenice, arhitekte. Ja sam bio na svakoj vakcini i na svakoj priredbi, i znam koju je pjesmu pjevala u prvom razredu. Vi ste brojali." Uzeo je šešir. "Pisma su vaša. Ona je moja." Pokušao sam ustati i nisam mogao.

Na autobusku stanicu došao sam sutradan poslije podne, još slab, s crtežom u ruci, jer je Rijana jedan svoj zaboravila kod mene. Zehrudin je stajao kod perona u crnom odijelu, s njenim rancem preko ramena, gotovo veseo. Kesu je i dalje nosio, i sad sam vidio šta je u njoj: Rijanine papuče i kutija keksa. Rekao mi je da se na jesen ženi. Udovica iz Viteza, mirna žena, ima kuću s baštom. "I ima jednog prijatelja porodice, koji često svraća", dodao je. "Fin čovjek. Inženjer." Rekao je to bez ironije, ili s ironijom tako dubokom da do nje nisam mogao doprijeti. Rijana je stajala između nas i držala ga za ruku.

Dao sam joj crtež. Odmahnula je glavom i gurnula mi ga natrag u ruke. "To je tvoje", rekla je. "Da imaš jednu pravu kuću." Onda su ušli u autobus. Kad je krenuo, Rijana mi je mahnula kroz prozor, lijevom rukom, i odmah zatim, misleći već o nečemu drugom, protrljala palcem obrvu. Zehrudin me nije pogledao. Popravljao joj je kragnu. Stajao sam na peronu dok mi vozač sljedećeg autobusa nije zatrubio da se sklonim.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Nevjera iz inata

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/nevjera-iz-inata/

Niz serpentine s Banj brda vozila je Marina, jer jedina od njih četvoro te večeri nije popila ništa. Pukovnikov džip klizao je na svakoj okuci, a ona je dodavala gas umjesto da koči i smijala se kad bi Savka sa zadnjeg sjedišta vrisnula. Pukovnik Vladimir Stanivuk spavao je pored Savke s kapom preko očiju, kao čovjek koji je u životu preživio i gore vozače. Na suvozačkom sjedištu, s laktom na prozoru, sjedio je doktor Vladimir Grahovac i govorio da će ih, ako ovako nastavi, sve četvoro vidjeti na svojoj klinici, samo s druge strane kreveta.

U Banjoj Luci su ih zvali veliki i mali Vlado. Veliki je imao pedeset četiri godine, sijede brkove i čin pukovnika, i bio je prijatelj Marininog pokojnog oca. Mali je imao trideset tri, specijalizaciju iz interne medicine i osmijeh kojim je, kako je tvrdila Savka, pukovnikova sestra od strica, izliječio više medicinskih sestara nego pacijenata. Marina je s velikim Vladom bila vjenčana tačno mjesec dana. S malim je odrasla u istoj zgradi u Gospodskoj ulici, ali o tome se sada nije govorilo.

Kad je imala devetnaest godina i kad se on vratio sa specijalizacije iz Beograda, zaljubila se u njega onako kako se zaljubljuju ljudi koji nekoga znaju cijeli život: odjednom i bez povratka. Pisala mu je poruke koje nikad nije poslala i jednu koju jeste. On joj je odgovorio smajlijem i pozvao je na kafu, na koju je doveo jednu anesteziologinju. Četiri godine poslije, kad ju je pukovnik na jednoj slavi pitao bi li se udala za starog vojnika, Marina je rekla da bi. Rekla je to dovoljno glasno da čuje i mali Vlado, koji je sjedio dva mjesta dalje.

Na posljednjoj okuci, gdje se ispod njih otvarao grad s rijekom kao crnom trakom, Marina je skrenula na proširenje i stala. Rekla je da mora odmoriti oči. Savka je zapalila cigaretu i izašla. Pukovnik je hrkao. "Da ti kažem zašto sam se udala?", pitala je Marina tiho, ne gledajući doktora. "Iz inata. Tebi." Mali Vlado se nasmijao, onim svojim smijehom koji je

uvijek dolazio prije misli. "Iz inata se ne udaje, Marina", rekao je. "Iz inata se kupi skupa torba, pa se sutradan vrati u radnju."

Kuća na Starčevici bila je velika, topla i puna pukovnikovih stvari: ribolovačkih pehara s Vrbasa, uramljenih diploma i fotografija iz kasarni po cijeloj Bosni. Pukovnik je prema Marini bio pažljiv kao prema skupom satu. Ujutro joj je donosio kafu u krevet, navečer bi zaspao uz dnevnik na televiziji, a između toga bio je u komandi. Nikad je ništa nije pitao. Marina je za mjesec dana premjestila svaku stolicu i svaku vazu u kući, samo da vidi hoće li neko primijetiti. Primijetila je samo Savka.

Sutradan je sa Savkom otišla u ženski manastir u brdima iznad Vrbasa, gdje je već dvije godine živjela njena drugarica iz gimnazije Darinka, koja je sad nosila drugo ime i crnu mantiju. Darinka ih je dočekala u avliji, mirna kao voda u buretu. Ponudila ih je čajem od majčine dušice i nije pitala ništa. Za vrijeme večernje službe Marina je stajala uz zid, gledala plamenove svijeća i plakala, a nije znala zbog čega. Kad su izlazile, Darinka joj je samo poravnala šal. Marina joj je na tom miru zavidjela tako jako da ju je bilo stid.

Mali Vlado počeo je dolaziti na Starčevicu češće. Pukovnik ga je volio, igrao je s njim šah i zvao ga zetom, iako mu nije bio ništa. Krajem januara pukovnik je otišao na sedmicu dana u Sarajevo, na savjetovanje u komandi. Druge večeri mali Vlado je došao s bocom vina i pričom o pacijentu koji je tvrdio da je zdrav jer mu je to rekla baba. Marina ga nije slušala. Stala je ispred njega nasred dnevne sobe i rekla da je četiri godine čekala da je pogleda kao ženu, a ne kao komšinicu s petog sprata. On je prestao pričati. Poljubio ju je, prvo kao da se šali, a onda ne. Vrata dnevne sobe zatvorila su se iza njih.

Te sedmice Marina je bila sretna na način koji je bio sumnjiv i njoj samoj. Kupila je nove zavjese. Pjevala je dok je kuhala. Pravila je planove, onako kako ih prave ljudi koji nikad ništa nisu planirali: razvod, mali stan u Boriku, more u junu. Mali Vlado je dolazio svako veče poslije dežurstva, umoran i duhovit, i na sve njene planove govorio "vidjet ćemo", tonom

kojim je pacijentima govorio da će biti bolje. Ona je to shvatala kao da. Savka, koja je stanovala u kućici u dnu dvorišta, zapalila bi cigaretu na svom pragu svaki put kad bi njegov auto skrenuo u ulicu.

Pukovnik se vratio u nedjelju, s kutijom kolača iz Sarajeva i pričom o generalima koji ne znaju parkirati. Mali Vlado je došao na ručak, pojeo dva tanjira sarme i pohvalio pukovnika za šah, a Marinu za sarmu, istim glasom. Sljedeće sedmice nije se javio tri dana. Kad mu je poslala poruku, odgovorio je da ima puno posla i dodao smajli. Četvrti dan Marina ga je kroz izlog jedne kafane u Gospodskoj vidjela kako se smije s mladom ljekarkom u zelenom kaputu, onim istim smijehom koji je dolazio prije misli.

Navečer ga je pozvala da dođe, jer je pukovnik bio na proslavi u oficirskom klubu. Došao je. Bio je ljubazan, nježan i rastresen, kao ljekar koji obilazi pacijenta kojem ne može pomoći, a ne može ni prestati dolaziti. Kad ga je pitala šta su oni sad jedno drugom, slegnuo je ramenima. "Marina, ti si udata žena, a ja sam ja", rekao je. "Šta si mislila? Da ćemo pobjeći u Beč i otvoriti ordinaciju? Bilo nam je lijepo. Nemoj to sad kvariti." Poljubio ju je u čelo, kao što se ljubi dijete prije spavanja, i otišao prije nego što se pukovnik vratio.

Ujutro je Savka ušla bez kucanja, sjela na kraj kreveta i zapalila cigaretu, iako u toj kući niko nije pušio. Rekla je da mali Vlado ima srce kao čekaonica: svi uđu, niko ne ostane. Rekla je da je tako bilo i sa sestrom jednog njegovog kolege, i s jednom profesoricom violine, i sa ženom jednog advokata, koja i danas misli da je bila jedina. "Nisi ti ništa kriva", rekla je i otresla pepeo u Marininu šoljicu. "Ti si samo bila sljedeća."

Marina je tog dana sama otišla u manastir. Padao je mokar snijeg i put uz Vrbas bio je prazan. Darinka je čistila snijeg sa staze ispred crkve i nije prestala kad ju je vidjela. Marina je htjela reći sve. Sjela je na klupu, gledala Darinkine ruke u vunenim rukavicama i nije rekla ništa. Darinka je rekla da je večernja u pet. Marina je ostala do pet, stajala uz isti zid i ovaj put nije plakala. Kad je izašla, bilo joj je hladnije nego ikad.

Mali Vlado je i dalje dolazio. Pukovnik ga nije puštao bez šaha, a Savka bez partije remija. Sjedili su u dnevnoj sobi, ispod lustera koji je Marina birala prve sedmice braka, i smijali se, a Marina je donosila kafu i kolače i sjedala kraj prozora. Mali Vlado joj je, kad bi stigao, ljubio ruku, isto kao Savki, i pitao je kako je, tonom kojim se pita pacijent iz susjednog kreveta. Pukovnik bi se glasno smijao i govorio da je lijepo kad su u kući oba Vladimira, veliki i mali, pa da mladoj ženi ne bude dosadno.

Te večeri mali Vlado je dobio partiju za partijom i, kao i uvijek, rekao da je slučajno. Pukovnik je tražio revanš. Savka je pušila na vratima terase. Marina je sjedila kraj prozora i gledala kako snijeg pada u dvorište, na pukovnikov džip i na doktorov auto parkiran iza njega, i brojala u sebi koliko je još večeri do proljeća. Nije stigla ni do pola kad je pukovnik viknuo da mu donese naočale, jer je mali opet nešto smislio. Ustala je i donijela ih.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Sonata u noćnom vozu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sonata-u-nocnom-vozu/

Voz za Ploče krenuo je iz Sarajeva s dvadeset minuta zakašnjenja, u pola deset uveče, i u kupeu nas je bilo petero. Starija žena s kesom mandarina, koja je išla kćerki u Ploče. Mlad par iz Konjica, ona pravnica, on nešto u banci, vjereni od proljeća. Sijed čovjek u tamnom kaputu, uredno izbrijan, koji je od same stanice gledao svoj odraz u staklu. I ja, s laptopom koji nisam otvorila. Kod Hadžića je žena s mandarinama počela priču o tome kako se nekad znalo: udaš se, trpiš, i na kraju zavoliš. Pravnica je rekla da je brak bez ljubavi laž i da je razvod barem pošten.

Tada se čovjek od prozora prvi put okrenuo. "A koliko traje ta ljubav, gospođice?", pitao je mirno. "Godinu? Sedmicu? Do prvog računa za struju?" Pravnica je rekla da ljubav traje dok je ljudi njeguju. On se nasmijao, bez zlobe, kao da je čuo dobar vic na pogrešnom mjestu. "Ljudi ne njeguju ljubav", rekao je. "Ljudi njeguju strah da će im je neko uzeti. Ja sam taj strah njegovao dvadeset godina, kao baštu." Do Konjica niko više nije progovorio. Mladi par je izašao tamo, ona bez pozdrava, a žena s mandarinama zaspala je kod Jablanice, s kesom u krilu.

Ostali smo budni samo nas dvoje. Voz se spuštao kanjonom, Neretva je dolje bila crna i mjestimično bijela od mjesečine, i on mi je iz termosa natočio kafu u poklopac, kao da se znamo. "Izvinite za ono", rekao je. "Nije ona kriva što je mlada. Ja sam Miodrag. Ako hoćete, ispričat ću vam zašto ovo radim. Svake godine, iste noći u oktobru, sjednem u ovaj voz, odem do Ploča i vratim se prvim jutarnjim. Te noći ne mogu biti u stanu." Rekla sam da hoću. Mislim da bi mi ispričao i da nisam htjela.

"Oženio sam se s dvadeset devet", počeo je. "Ona se zove Iris. Predavala je klavir u muzičkoj školi, i kad sam je prvi put čuo kako svira, na nekoj priredbi na koju sam došao zbog sestrične, pomislio sam: to hoću. Ne nju, nego to. Da to bude moje. Tako sam se i oženio, kao da kupujem. Prve godine smo se svađali oko svega, oko soli, oko njene majke, oko toga ko je

zadnji ugasio svjetlo, pa se mirili, pa opet ispočetka. Rodilo se dvoje djece. Radio sam kao inženjer na gradilištima, dobro zarađivao i bio ljubomoran. Na štimera klavira. Na očeve njenih učenika. Na komšiju koji joj je jednom pomogao unijeti kese."

"Kad su djeca porasla, vratila se klaviru. Ozbiljno, ne samo s učenicima. Onda se iz Beča vratio Krešimir, violinista, njen kolega s akademije, i predložio da naprave duo. Probe su bile srijedom, kod nas, jer je kod nas bio klavir. Spremali su Beethovenovu Kreutzerovu sonatu za koncert u novembru. Znate li je?" Nisam znala. Izvadio je telefon i tiho, da ne probudi ženu s mandarinama, pustio prve taktove, i u mračnom kupeu violina je zvučala kao da neko traži nešto što je izgubio. Onda je zaustavio snimak. "Dosta", rekao je. "Ostalo je prebrzo."

"Srijedom sam sjedio u fotelji i gledao. To je najgore što muž može raditi. Gledao sam kako se pogledaju prije svakog ulaska, kako ona klimne glavom, kako on diše zajedno s njom, i nisam mogao podnijeti da između njih postoji nešto što ja ne razumijem. Ta muzika vas natjera da osjećate nešto što niste sami izabrali. Tako sam tada mislio: da njih dvoje zajedno osjećaju nešto što ja nisam dozvolio. Muzičari se moraju gledati, rekla mi je jednom, inače se raziđu. Meni je to zvučalo kao priznanje. Krešimira sam dočekivao s osmijehom, nudio mu rakiju, pitao ga o Beču, a noću sam ležao budan i brojao koliko mu je puta klimnula, kao da vodim zapisnik."

"Jednom sam joj rekao da mi se ne sviđa kako je on gleda. Ona je spustila poklopac klavira i rekla: dobro, prestat ću, javit ću mu sutra. Tu sam napravio najveću grešku. Nisam joj dao da prestane. Rekao sam da nisam primitivac, da ne želim biti muž zbog kojeg žena ne svira, i sljedeće srijede sam ih sam pozvao na večeru. Htio sam da oboje vide kako sam velikodušan. A ustvari sam htio gledati ih izbliza, za istim stolom, i čekati da pogriješe. Djeca su to osjećala. Sin je srijedom odlazio kod druga, a kćerka je zatvarala vrata svoje sobe i puštala svoju muziku glasno, da ne čuje našu."

"U oktobru sam morao u Banju Luku, na tri dana. Vratio sam se poslije dva, noću, ne javivši se. Sam sebi sam rekao da želim napraviti iznenađenje. Znao sam da lažem. S ulice sam vidio svjetlo u kuhinji. Muzike nije bilo, i baš me ta tišina dotukla. Ušao sam i zatekao ih za kuhinjskim stolom, poslije probe, s tanjirom sira, flašom vina i notama na stolicama. Smijali su se nečemu. Iris je imala raspuštenu kosu. Do danas ne znam zašto mi je baš to bilo najgore."

"Ne sjećam se svega što sam rekao. Sjećam se da sam vikao, i da sam Krešimirov kofer s violinom izbacio na stepenište, i da je odjeknuo niz sve spratove. Sjećam se da je kćerka izašla iz sobe u pidžami, s četrnaest godina, i čula riječi koje otac ne bi smio izgovoriti ni u snu. Krešimir nije rekao ništa. Pokupio je kofer i otišao. Iris je stajala kod sudopera i gledala me kao da me vidi prvi put. Rekla je samo da sam sad, valjda, zadovoljan. Iste noći otišla je s djecom sestri na Grbavicu. Za godinu dana bili smo razvedeni."

"Je li bilo nešto između njih?", pitala sam, jer mi se činilo da on to pitanje čeka. Dugo je gledao kroz prozor, iza kojeg su promicala svjetla Mostara. "Kunila se da nije. Kunila se djecom. Krešimir mi je poslao pismo, pravo pismo, na papiru, i napisao isto. Koncert u novembru su otkazali. Ona više ne svira ni s kim, samo s učenicima. Klavir je ostao kod mene, nikad ga nije došla uzeti. Ja ne znam svirati. Svake subote ga brišem od prašine." Rekao je to kao čovjek koji je navikao da mu ne vjeruju, ili koji ni sam sebi više ne vjeruje. Nisam znala šta je od to dvoje.

Poslije Čapljine više nismo govorili. Na granici su nam pregledali pasoše, žena s mandarinama se probudila, pitala gdje smo i opet zaspala. Miodrag je zatvorio termos, obrisao poklopac maramicom i vratio ga u torbu. Kroz prozor se već vidjela delta Neretve, ravna i siva, s kanalima u kojima su se ogledali stubovi dalekovoda. U Ploče smo stigli u dva i deset.

Sišao je prvi. Na peronu se nije okrenuo, samo je podigao kragnu kaputa i krenuo prema luci, gdje su pod reflektorima stajale dizalice. Hodao je polako i pjevušio nešto, falširajući, i tek kad je nestao iza prvog skladišta,

shvatila sam šta: početak one sonate, onih nekoliko taktova koje mi je pustio u kanjonu, prije nego što je postalo prebrzo.

PREVARA U BRAKU · 9 MIN ČITANJA

Prevara u braku na pedeset slajdova

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/prevara-u-braku-na-pedeset-slajdova/

Pedeset slajdova, po jedan za svaku godinu: tako sam to zamislila u martu, i tako sam i napravila. Veselin je pedesetu punio dvanaestog oktobra, u subotu, i za tu subotu sam rezervisala salu u restoranu na Trgu slobode, za osamdeset osoba, s pršutom, sirom iz mijeha i janjetinom ispod sača. Prezentaciju sam slagala noću, za kuhinjskim stolom, na starom laptopu koji je Milijana ostavila kad je otišla na studij u Beograd. Prva četrdeset četiri slajda bila su ono što svi očekuju na takvim proslavama. Beba u kolijevci na Ljubomiru. Prvi bicikl na Trgu slobode, ispod platana. Vojska. Naše vjenčanje. Milijanino krštenje. Otvaranje Auto-škole Gluhović, s vrpcom koju sam ja kupila i ja prerezala, jer se on tog jutra posvađao s majstorom. Posljednjih šest slajdova bilo je samo za njega.

Saznala sam slučajno, kao što se valjda uvijek saznaje. Zimus je Veselinu pukao ekran na telefonu i on je na Milijaninom tabletu otvorio svoj Viber, da pošalje osiguranju slike ogrebanog auta. Poslije se nije sjetio odjaviti. Tablet je stajao na polici pored knjiga s receptima, i jedne večeri u martu, dok sam tražila recept za uštipke, zasvijetlio je. "Jesi li joj rekao da je seminar u Banjoj Luci? Ponesi onu plavu košulju, lijepa ti je." Poruka je bila od Aleksandre, instruktorice u njegovoj školi, žene od trideset četiri godine koja je kandidatima u ulici kod Arslanagića mosta objašnjavala paralelno parkiranje. Pročitala sam cijeli razgovor. Trajao je deset mjeseci. Seminar u Banjoj Luci bio je u Herceg Novom, i na fotografiji sa šetališta Veselin je nosio plavu košulju koju sam mu ja ispeglala.

Nisam rekla ništa. Knjigovođa sam dvadeset dvije godine i znam da se račun ne zatvara dok ne stignu svi papiri. Napravila sam četrdeset jedan snimak ekrana, poslala ih sebi na mejl i izbrisala trag. Nastavila sam peglati njegove košulje, i onu plavu. Subotom sam išla na pijacu ispod platana, kupovala smokve i med od iste žene iz Popova polja i pitala je za

unuke. Kad je Veselin u maju otišao na seminar u Doboj, poželjela sam mu sretan put. Kad je u julu otišao na sajam u Novi Sad, spakovala sam mu sendviče. Za volanom nisam sjedila nikad, za dvadeset pet godina braka: žena vlasnika auto-škole, govorio je, ne mora voziti, nju se vozi. Bratu je preko telefona rekao da sam ove godine nekako mirnija i da je to sigurno zbog godina.

Plan je bio jednostavan. Poslije slajda s otvaranjem škole dolazi četrdeset peti: "Mart. Seminar u Banjoj Luci." Ispod naslova fotografija sa šetališta u Herceg Novom, na klupi ispod palme. Onda plava košulja, pa poruka u kojoj me zove "ona", pa račun iz hotela, pa njihov zajednički plan za Novi Sad. Na pedesetom slajdu, preko torte koju sam naručila u slastičarni u Starom gradu, pisalo bi: "Sretan rođendan, Vesko. Aleksandra ti je spremila poklon. Ja sam ti spremila kofer." Aleksandru sam pozvala lično. Njeno ime sam svojom rukom napisala na kartici za sto broj sedam, s ostalim instruktorima. Te noći sam prvi put od marta prespavala do jutra.

Fotografije iz djetinjstva morala sam tražiti od svekrve. Cvijeta živi sama na Ljubomiru, u kući s kamenim zidom oko avlije, ima sedamdeset osam godina i oči koje vide više nego što bi čovjek htio. Iznijela je kutiju od cipela punu slika, skuhala kafu i sjela do mene. Uz svaku je imala priču: ovdje Vesko ima tri godine i boji se koze, ovdje je pao s trešnje i nije plakao da ga otac ne bi vidio. Onda je izvukla jednu i spustila je na sto licem nadolje. "Ovu nemoj stavljati." Okrenula sam je. Bio je to njen pokojni muž Vidoje, mlad, na nekoj igranci, a pored njega žena u svijetloj haljini koja nije bila Cvijeta.

"Svi su znali", rekla je i otpila kafu. "Ja sam saznala zadnja, a znala sam najduže. Na jednoj svadbi kod Bileće, pred pola sela, polila sam joj tu haljinu crnim vinom. Mislila sam da će se on stidjeti. Vidoje je umro prije dvadeset godina i nju više niko ne pamti. A mene i danas, kad uđem u prodavnicu, neko pokaže: eno one Cvijete što je polila." Gledala me je dugo, preko šoljice. Aleksandru nije spomenula. Rekla je samo: "Vesko je sin svog oca, Radmila. Ti uradi kako hoćeš. Samo pazi da ti ne ostane ime

po njegovom grijehu." Na rastanku mi je u torbu stavila teglu ajvara i sliku na kojoj se Vesko boji koze.

Noć prije proslave sjedila sam u kuhinji do tri. Prvu prezentaciju nisam izbrisala. Prebacila sam je na mali USB, umotala ga u zlatni papir i vezala crvenom trakom, kao poklon. Onda sam napravila drugu. Prva četrdeset četiri slajda ostala su ista. Posljednjih šest slagala sam polako, kao kad se slaže završni račun, a na kraju sam sve pustila od početka, bez zvuka, da vidim kako izgleda. Veselin je spavao u sobi preko puta i hrkao kao i uvijek, mirno, kao čovjek kojem niko nikad nije uzeo volan iz ruku.

Subota je bila topla, kako zna biti u Trebinju u oktobru, kad platani već bacaju lišće po trgu, a ljudi još sjede napolju u košuljama. Došli su svi: Veselinov brat iz Herceg Novog, kumovi, komšije, ljudi iz općine, instruktori za sedmim stolom, i Aleksandra u zelenoj haljini, koja se smijala malo glasnije nego što je trebalo. Cvijetu je dovezao komšija s Ljubomira i ona je sjela u ćošak, s torbom u krilu. Milijana je stigla autobusom iz Beograda i dugo grlila oca, kao djevojčica. Veselin je održao govor. Zahvalio je kumovima, bratu, svojim instruktorima, "koji su mi kao porodica", i na kraju "svojoj Radi, koja sve trpi". Svi su se nasmijali. Konobar Milovan je spustio platno i dao mi daljinski.

Ustala sam, uzela mikrofon i rekla: "Pedeset godina, pedeset slika." Svjetla su se prigušila. Prve slike prošle su kako sam znala da će proći. Koza je izazvala smijeh, vojnička fotografija aplauz, vjenčanje uzdahe sa stolova za kojima su sjedile žene. Ja nisam gledala platno. Gledala sam sedmi sto. Aleksandra je pila vino i kucala nešto ispod stolnjaka, a Veselinu je u džepu svaki put zujao telefon. Na slajdu s otvaranjem škole neko je viknuo "Živio šef!" i instruktori su lupali dlanovima po stolu. Onda je došao četrdeset peti.

Na bijeloj pozadini pisalo je crnim slovima: "Mart. Veselin na seminaru u Banjoj Luci." Ispod je bila moja fotografija iz kancelarije jedne auto-škole u Bileći, s potvrdom o upisu u ruci. Sala je ušutjela, pa se nasmijala. Sljedeći: "Maj. Veselin na seminaru u Doboju." Ja za volanom crvenog

auta sa znakom škole na krovu, a pored mene moj instruktor iz Bileće, gospodin od šezdeset godina, s rukom na ručnoj kočnici. Sljedeći: "Juli. Veselin na sajmu u Novom Sadu." Ja s vozačkom dozvolom podignutom do brade, kao medaljom. Žene su zapljeskale. Neko je doviknuo: "Gledaj je, krišom, kod konkurencije!" Instruktori su se smijali najglasnije. Svi osim jedne.

Četrdeset osmi: "August. Veselin na službenom putu." Ja i Milijana u Herceg Novom, na šetalištu, na klupi ispod palme, s dva sladoleda. Gosti su vidjeli more i majku s kćerkom. Veselin je vidio klupu. Četrdeset deveti: "Septembar. Veselin na seminaru." Mali sivi polovni auto, s registracijom na moje ime. Na pedesetom slajdu bila je torta iz slastičarne u Starom gradu i preko nje jedna rečenica: "Sretan rođendan, Vesko. Od ponedjeljka vozim sama." Sala je zapljeskala. Mislili su da govorim o dozvoli. Brat mu je zviždao kroz prste. Za sedmim stolom Aleksandra je ustala i otišla prema toaletu, a Veselin je sjedio s čašom u ruci i gledao me kako me nije gledao dvadeset pet godina, kao nekoga koga tek treba upoznati.

Kad su se svjetla upalila, prva je zapljeskala Cvijeta, iz svog ćoška, polako, s torbom u krilu. Ništa nije rekla, samo je klimnula glavom prema meni, onako kako se na Ljubomiru pozdravlja preko ograde. Milijana me zagrlila i šapnula: "Mama, pa ti si luda", i smijala se do suza. Ona tada još ništa nije znala. Rekla sam joj iste noći, u autu.

Poslije ponoći, kad su gosti otišli i Milovan skupljao čaše, dala sam Veselinu zlatni paketić s crvenom trakom. "Ovo je onaj drugi", rekla sam. "Isto pedeset slajdova. Pogledaj ga sam, kod kuće. Ja tamo više ne spavam." Okretao je paketić u rukama i pitao otkad znam. Rekla sam: od uštipaka. Nije razumio, a ja mu nisam objasnila. Pitao je ko još zna. "Zasad niko", rekla sam. "Ti biraš kome ćeš pokazati." Ključ od garsonjere uz Trebišnjicu nosila sam u džepu sakoa od augusta.

Moj sivi auto čekao je na parkingu iza restorana. Milijana je sjela do mene, vezala pojas i gledala me kao da prvi put vidi majku za volanom,

što je i bila istina. Vozila sam polako uz rijeku, ispod platana, do zgrade s balkonima okrenutim prema vodi. Ispred ulaza bilo je jedno jedino slobodno mjesto, između kombija i kontejnera. Paralelno parkiranje mi nikad nije išlo. Milijana je brojala pokušaje naglas. Uspjela sam iz trećeg, i niko nam nije trubio.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Prva nedjelja u mjesecu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/prva-nedjelja-u-mjesecu/

Na oglas sam se javila zbog plate i zbog planine. Pisalo je: instruktorica njemačkog i engleskog za djevojčicu od jedanaest godina, stanovanje osigurano, kuća iznad Travnika. Imala sam dvadeset sedam godina, diplomu germanistike iz Sarajeva, dvije godine zamjena po školama u Lašvanskoj dolini i sobu kod majke u Vitezu, u kojoj se nije moglo ni zaplakati a da se ne čuje. Kuća je stajala na zavoju puta prema Vlašiću, kamena, na tri sprata, s pogledom na tvrđavu. U njoj me je u novembru dočekala domaćica Bahra, s pitom i pitanjem znam li voziti po snijegu.

Djevojčica se zvala Nika i njemački je govorila kao maternji, jer je svako ljeto provodila kod bake u Grazu. Bila je pametna, mršava i toliko pristojna da mi je to bilo sumnjivo. Prve sedmice rekla mi je da joj je mama u Grazu, onako kako djeca kažu da je neko na poslu, i promijenila temu. Bahra mi je u kuhinji rekla da o tome ne pitam. Zaključila sam ono što bi zaključila svaka žena iz Viteza: razvod, ružan, i žena koja se vratila svojima. Nije mi palo na pamet da pitam kakva je to vrsta odlaska.

Njenog oca upoznala sam tek treće sedmice, na putu, po mraku. Vraćala sam se pješice iz grada kad je crni terenac proklizao na zaleđenom zavoju i zadnjim točkovima sletio u jarak. Vozač je izašao psujući, šepao je na jednu nogu i rekao mi da produžim. Nisam produžila. Držala sam mu lampu dok je pod točak stavljao granje i gurala kad je rekao da guram. Tek pred kapijom shvatio je ko sam. "Vi ste ta profesorica", rekao je. "Mislio sam da ste starija." "A ja sam mislila da ste ljubazniji", rekla sam.

Zvonimir je imao četrdeset pet godina, fabriku namještaja u Turbetu i naviku da za večerom šuti. Poslije večere, međutim, počeo me je zvati u radnu sobu. Pitao me je šta čitam, šta mislim o njegovoj kćerki, zašto nisam udata, i slušao odgovore kao da ih provjerava. Smijao se kad bih mu odbrusila. Rekao je da ga u Travniku svi slušaju i da sam ja jedina koja mu proturječi besplatno. Svake prve nedjelje u mjesecu odlazio je

prije zore i vraćao se kasno, bez riječi, i te večeri nikoga nije zvao.

Na trećem spratu bila je jedna soba koju Bahra nije otvarala ni kad je brisala prašinu po cijeloj kući. Jednom sam, tražeći Nikin rječnik, zatekla vrata otključana. Unutra je bio ormar sa ženskim kaputima, sto s nekoliko knjiga na njemačkom i bijeli džemper složen na jastuku, kao da će neko svaki čas doći po njega. Nika je stala iza mene i sasvim mirno rekla da je to mamina soba i da tata ne voli kad je neko u njoj. Zatvorila sam vrata. Te večeri Zvonimir me nije zvao u radnu sobu, a ja sam mislila da je to zbog mene.

U proljeće je subotom počela dolaziti kćerka jednog sarajevskog investitora, visoka žena u bijelom kaputu, koja je Niku zvala malena, a mene gospođice. U Travniku se pričalo da je to riješena stvar. Ja sam s Nikom sjedila nad nepravilnim glagolima i učila sebe da me se to ne tiče. Nije mi uspijevalo. Jedne subote sam, prvi put otkako sam došla, rano otišla u svoju sobu i zaključala vrata, iako niko nije pokušao ući.

U junu, jedne večeri poslije oluje, našao me je u bašti pod starim orahom. Rekao je da investitorova kćerka više neće dolaziti i da mu je to bilo najlakše što je ikad nekome saopćio. Onda je rekao da želi mene. Ne za Niku, nego za sebe. Pitala sam ga za njegov brak, jer sam morala pitati. Gledao je u orah dok je odgovarao. "Moj brak se završio prije devet godina, jedne noći na autoputu kod Zenice", rekao je. "Od tada sam sam." Mislila sam da govori o svađi i razvodu. Rekla sam da. Te noći, u drugoj oluji, grom je udario u orah i rascijepio ga nadvoje. Bahra je ujutro dugo stajala ispod njega i ništa nije rekla.

Vjenčanje smo zakazali za septembar, u općini, bez muzike i s dvoje svjedoka. U augustu je pred kapiju stao auto s austrijskim tablicama. Iz njega je izašao visok, plav čovjek i sa Zvonimirom dvadeset minuta razgovarao na njemačkom, preko ograde, tiho i ljutito. Stajala sam na prozoru i razabrala samo jednu riječ: Schwester, sestra. Zvonimir mi je poslije rekao da je to poslovni partner iz Graza kojem kasni isporuka. Povjerovala sam, jer sam htjela.

Matičarka je u sali općine pročitala naša imena, i taman kad je pitala Zvonimira pristaje li, otvorila su se vrata. Ušao je onaj plavi čovjek, a s njim advokat iz Zenice s fasciklom pod rukom. Advokat se vrlo pristojno izvinio matičarki i rekao da je mladoženja već oženjen. Vjenčao se u Grazu prije šesnaest godina s Brigitom Haas, taj brak nikad nije upisan u Bosni, i zato ovdašnji papiri kažu da je slobodan. Brigita živi u domu za njegu u Grazu. Plavi čovjek je nešto rekao na njemačkom, gledajući mene, a ne njega. Razumjela sam ga. "Moja sestra je živa."

Zvonimir ništa nije poricao. Sjeo je na stolicu za svjedoke, izvadio telefon i pokazao mi fotografiju: žena u bijelom džemperu, u fotelji pored prozora, gleda negdje pored kamere. One noći kod Zenice ona je vozila. Od tada nikoga ne prepoznaje, ni njega ni Niku. Svake prve nedjelje u mjesecu vozio je šest sati do Graza, sjedio dva sata pored nje i vozio šest sati nazad. Razvod nije tražio jer nije mogao potpisati da ostavlja ženu koja ne zna ni svoje ime. Meni nije rekao, objasnio je, jer je htio bar jedan život koji nije hodnik doma za njegu.

Te noći molio me je da ostanem. Bez papira, bez općine, kako ja hoću. Niko u Travniku ne mora znati, rekao je, a ako mora, neka zna. Stajali smo u kuhinji, Bahra je otišla kući, Nika je spavala. Rekla sam mu da ga volim i da baš zato ne mogu biti druga žena čovjeka koji svakog mjeseca vozi šest sati do prve. Rekao je da je to okrutno. Rekla sam da znam. Nije me zaustavljao. To mi je kasnije bilo najteže oprostiti.

U pet ujutro spustila sam se pješice do autobuske stanice, s istim koferom s kojim sam došla. Prsten sam ostavila na kuhinjskom stolu, ispod Bahrine šolje, jer je ona uvijek prva dolazila. Prvi autobus za Sarajevo krenuo je u šest i deset. Kad je izlazio iz grada, okrenula sam se i vidjela da u kući gore na zavoju gori svjetlo samo u radnoj sobi.

Sada predajem njemački u jednoj sarajevskoj gimnaziji. Nika mi piše, na njemačkom, jer kaže da tako pravi manje grešaka. Prošle zime poslala mi je fotografiju iz Graza: ona i otac sjede s obje strane žene u bijelom džemperu, koja gleda negdje pored kamere. Na poleđini je pisalo samo

Mama, Papa und ich. Držim je u ladici, licem prema dolje, i izvadim je svake prve nedjelje u mjesecu, oko podne, kad znam da on upravo prolazi pored Maribora.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Poruka ispod brisača

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poruka-ispod-brisaca/

Poruka je bila napisana velikim štampanim slovima, kao da ju je pisalo dijete ili neko ko se boji da mu ne prepoznaju rukopis. Ramo ju je našao u subotu ujutro ispod brisača svog starog golfa, ispred vikendice iznad Šabića, zajedno s borovim iglicama i rosom. "Volim vas već dugo", pisalo je. "Vi to ne znate i bolje je tako. Gledam vas svake subote dok cijepate drva. Večeras u deset dođite u staru sjenicu kod česme. Ako ne dođete, znat ću da sam bila glupa i više vas nikad neću uznemiravati."

Ramo je imao pedeset četiri godine, ćelu koju je ljeti mazao kremom za sunčanje i stomak koji je njegova žena Bisera zvala državnim. Radio je u poreznoj upravi u Sarajevu i niko mu nikad nije napisao ništa osim opomene. Pročitao je poruku tri puta, presavio je na četiri i stavio u novčanik, iza lične karte. Drva je tog jutra cijepao bez majice, iako je na Bjelašnici u sedam sati bilo hladno kao u oktobru.

Cijeli dan je pogađao ko bi to mogao biti. Komšinica Jasminka iz susjedne vikendice, udovica koja je svako jutro prala auto i mahala mu kad prođe? Konobarica iz restorana na Babinom dolu, koja mu je prošle subote uz kafu donijela dvije kocke šećera umjesto jedne? Ili mlada žena koja na skretanju za Lukomir prodaje sir i njemu uvijek kaže "gospodine" tonom kojim to drugima ne govori? Kod svake je našao nešto što je, kad se dobro razmisli, moglo značiti ljubav.

Do podne se obrijao. Iz ormara je izvadio džemper koji mu je Bisera kupila za trideset godina braka i koji nikad nije obukao jer je bio za posebne prilike. Pitao ju je stoji li mu. Bisera je od jutra po kući nosila kante, krpe i bocu lanenog ulja, i rekla mu je da mu stoji i da se makne s vrata. Već treću subotu zaredom pokušavala je namazati stari hrastov pod koji je postavio još Ramin otac. Svaki put bi neko prošao po njemu u cipelama, Ramo ili njegov brat, pa je sve počinjala ispočetka.

Brat se zvao Reuf. Zimi je radio kao instruktor skijanja na Babinom dolu, ljeti nije radio ništa i ponašao se kao da je kuća njegova. Imao je četrdeset jednu godinu, jedan razvod i kosu kojom se ponosio više nego ičim. Tog popodneva i Reuf je bio čudan. Dva puta je prao zube, tražio od Bisere fen i pitao Ramu, sasvim usput, ima li još onaj parfem što su mu djeca donijela iz Beča. Ramo je rekao da je odavno potrošen i otišao se obrijati još jednom.

Za večerom su obojica šutjeli i gledali u sat iznad šporeta. Bisera je iznijela krompirušu i rekla da poslije večere ne želi nikoga vidjeti u kući najmanje dva sata, jer maže pod. Ramo je rekao da će ionako izaći malo prošetati, zbog probave. Reuf je rekao da će i on izaći gledati zvijezde, jer se gore najbolje vide. "Ti u životu nisi pogledao zvijezdu", rekao je Ramo. "A ti nikad nisi šetao zbog probave", rekao je Reuf. Bisera je rekla da joj je svejedno, samo neka idu.

Sjenica kod česme bila je stara i drvena, s klupom u koju su djeca iz okolnih vikendica godinama urezivala inicijale. Ramo je stigao deset minuta prije deset, zadihan od uzbrdice, u svečanom džemperu i oblaku onog istog parfema. Na klupi je, u mraku, neko već sjedio. Ramo je zastao, popravio džemper i nakašljao se onako kako se kašlje čovjek koji ne želi nikoga uplašiti. Osoba na klupi upalila je lampu na telefonu, i Ramo je ugledao bratovu kosu.

"Šta ti radiš ovdje?", pitao je Ramo. "Gledam zvijezde." "Kroz krov?" Reuf je rekao da je on bio prvi i da bi bilo pošteno da Ramo ode. Ramo je rekao da je stariji i oženjen, i da mu kao takvom sjenica po prirodi stvari pripada. "Baš zato što si oženjen", rekao je Reuf, "trebao bi biti kod kuće." "Kod kuće se maže pod." Sjeli su na dva kraja klupe i čekali da onaj drugi ode. Niko nije otišao.

Prošlo je pola sata. S planine se spuštala hladnoća, a komarci, kojih na toj visini ne bi smjelo biti, za to nisu znali. Reuf je rekao da Ramo sjedi samo iz inata. Ramo je rekao da on čeka nekoga važnog. "I ja", rekao je Reuf. "Nekoga ko me voli već dugo." Ramo se ukočio. Polako je izvadio

novčanik, iza lične karte izvukao presavijeni papir i pružio ga bratu. Reuf je iz džepa jakne izvadio svoj.

Pod svjetlom telefona uporedili su ih. Ista slova, iste riječi, ista sjenica, isti sat. Razlikovao se samo jedan red: na Raminoj je pisalo da ga gleda dok cijepa drva, a na Reufovoj dok na terasi pije kafu i češlja se. Dugo su šutjeli. Onda je Reuf rekao da je to sigurno Jasminka, jer je udovica i ima vremena. Ramo je rekao da Jasminka piše samo poruke na Viberu, i to bez ijednog zareza. Još su se malo prepirali oko toga koga je od njih dvojice prvo primijetila, a onda je počela sitna planinska kiša, i obojica su, svaki svojom stranom puta, pošli kući.

U kući je bilo toplo i mirisalo je na ulje. Pod se sijao kao nikad otkako ga je otac postavio. Bisera je sjedila na stepenicama prema potkrovlju, u čarapama, sa šoljom čaja, i nije ih pustila dalje od otirača. "Ne gazite", rekla je. "Suši se do ponoći." Ramo je stajao na pragu u mokrom džemperu. Reuf je stajao iza njega. Bisera je pogledala njih dvojicu, pa džemper, pa Reufovu kosu, i počela se smijati tako da je morala spustiti šolju na stepenik.

"Ja sam pisala", rekla je kad je došla do daha. "Tri subote zaredom vam kažem da izađete iz kuće, a vi se za deset minuta vratite i hodate po podu kao po pijaci. Trebalo mi je nešto što će vas zadržati vani dva sata. Sad znam šta je to." Ramo je rekao da je to bilo ružno od nje. Bisera je rekla da je ružno bilo gledati ga kako se brije drugi put. Reuf je pitao zašto je njemu napisala da se češlja. "Zato što se češljaš", rekla je ona.

Te noći su braća spavala na terasi, u vrećama za spavanje, jer se pod do jutra nije smio gaziti. Ramo dugo nije mogao zaspati. Oko jedan poslije ponoći izvadio je novčanik, izvukao poruku iza lične karte i pod svjetlom telefona pročitao je još jednom. Onda ju je vratio na isto mjesto. Ujutro ga je ispod brisača golfa čekao novi papir, ista velika slova: SLJEDEĆE SUBOTE PROZORI. DOĐITE U DESET.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Rezervni ključ s Grbavice

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/rezervni-kljuc-s-grbavice/

Ima molbi koje ne treba saslušati do kraja. Ja sam Nevzadovu saslušao, jedne martovske večeri u kafani Dva lava na Obali, dok je Miljacka nosila prljav snijeg s Trebevića. Poznavali smo se od drugog razreda u Hrasnom. Zajedno smo pali prvi vozački ispit, zajedno smo se zaposlili, on kao statičar u projektnom birou, ja kao prevodilac u agenciji na Marijin Dvoru. Na njegovom vjenčanju s Ilvanom, prije dvije godine, bio sam kum. Ilvana je radila u apoteci na Grbavici, smijala se tiho i čitala knjige s olovkom u ruci. Nevzad je govorio da je to jedina žena koja ga nikad nije pitala koliko zarađuje.

Te večeri je okretao čašu i rekao da je sretan i da je baš to problem. "Ja mostove opterećujem dok ne vidim gdje popuštaju", rekao je. "Tek tada znam da valjaju. Ilvana je vjerna zato što je niko nikad nije ozbiljno pokušao osvojiti. To nije vjernost, to je manjak prilike." Htio je da ja budem ta prilika. Tri mjeseca, rekao je, pravo udvaranje, poruke, cvijeće, sve. Ako odoli, spavat će mirno do kraja života. Ako ne odoli, bolje da zna sada nego za dvadeset godina. Nasmijao sam se, misleći da se šali. Nije se šalio.

"Žena nije most, Nevzade", rekao sam. "Most ti ne zamjeri što si ga opteretio." Govorio sam dugo i, kako mi se tada činilo, pametno: da se ono što imaš ne provjerava lomljenjem, da ću ja izgubiti i nju i njega, a on oboje. Slušao me je strpljivo, kao što sluša investitore koji ne razumiju proračun. Onda je rekao da će, ako ja neću, zamoliti Izudina iz biroa, za kojeg je cijela firma znala da ne propušta nijednu konobaricu. Tada sam pristao. Rekao sam sebi da pristajem samo da bih je zaštitio i da ću sve odglumiti.

Prvih sedmica bio sam pošten lažov. Nevzad je izmišljao razloge da ode: sastanak u Doboju, nadzor na mostu preko Bosne. Prije prvog puta dao mi je rezervni ključ od stana, na privjesku s malom plastičnom

Vijećnicom, "ako Ilvani nešto zatreba". Dolazio sam, Ilvana je kuhala kafu, a mi smo pričali o njenim pacijentima koji traže antibiotik za svaku kihavicu i o mojim prevodima uputstava za mašine za suđe. Nevzadu sam poslije javljao da sam joj rekao da je lijepa, da sam joj poslao pjesmu, da se namrštila i promijenila temu. Bio je ponosan na nju i, čini mi se, pomalo razočaran.

Jedne nedjelje pozvao me je na ručak i, dok je Ilvana bila u kuhinji, pokazao mi njen telefon. Znao je šifru. U našoj prepisci nije bilo nijedne pjesme. Bila su tri recepta za pitu od jabuka i jedna slika mačke s komšijskog balkona. "Lagao si me", rekao je, i nije bio ljut nego povrijeđen, što je bilo gore. "Mislio sam da si mi prijatelj." Te večeri obećao sam mu da ću to uraditi kako treba. Sljedećeg ponedjeljka otišao je na tri sedmice u Doboj, na pravi nadzor, a ja sam ostao u Sarajevu s ključem u džepu.

Ne znam tačno kad sam prestao glumiti. Možda onog dana kad smo pješice išli Velikom alejom do Vrela Bosne jer je Ilvana htjela vidjeti labudove, pa se vratili tramvajem, mokri, smijući se nečemu što danas ne bih znao ponoviti. Možda one noći kad sam joj napisao kako drži šoljicu s dva prsta, kao da joj je teška. Odgovorila je tek sutradan, jednom riječju: "Nemoj." Pisao sam joj i dalje. Pisao sam jer nisam znao šta bih drugo radio sa svim onim što sam o njoj naučio.

Kasnije sam saznao da je te sedmice nazvala Nevzada. Rekla mu je da mu kum šalje poruke koje ne bi smio slati i da se vrati kući. Nevzad joj je odgovorio da pretjeruje, da je Vlatko kao brat, da bude mirna i da se vraća za dvije sedmice. Ne znam šta je osjetila kad je prekinula poziv. Znam samo da me je dva dana kasnije, na balkonu iznad stadiona na Grbavici, prva poljubila, i da je stadion ispod nas bio prazan i mokar od kiše. Poslije toga zatvarali smo vrata za sobom, a ja sam prestao brojati laži.

Kad se Nevzad vratio, rekao sam mu da je Ilvana kamen. Da je odbila cvijeće, obrisala poruke i zaprijetila mi da će mu sve ispričati. Zagrlio me

je na parkingu ispred biroa i rekao da nikad neće zaboraviti šta sam uradio za njega. Ostatak proljeća živjeli smo nas troje u tom zadovoljstvu. On je bio sretan jer ima vjernu ženu, a nas dvoje jer on u to vjeruje. Ilvanina mlađa sestra Senida, studentica farmacije, tada je već stanovala kod njih, u maloj sobi do kupatila, a petkom je odlazila roditeljima u Zenicu.

Jednog jutra u junu, oko šest, prolazio sam pored njihove zgrade i vidio mladića kako izlazi s ulaza i navlači kapuljaču. Nisam ga poznavao. U meni se nešto okrenulo, glupo i brzo: ako je mogla prevariti Nevzada sa mnom, zašto ne bi i mene s nekim drugim. Još ljut, nazvao sam Nevzada i rekao mu da je Ilvana popustila. "U petak joj reci da putuješ u Doboj", rekao sam. "Ostani u Senidinoj sobi i slušaj sam." Prekinuo sam poziv i za pet minuta znao da sam napravio najgoru stvar u životu.

Otišao sam Ilvani u apoteku i sve joj rekao. Pogledala me je kao čovjeka kojeg prvi put vidi. Mladić s kapuljačom bio je Senidin dečko iz Kaknja, rekla je, i dolazio je kad svi spavaju, jer bi ih Nevzad oboje izbacio iz stana. Onda je ušutjela, poslagala kutije s lijekovima na policu i rekla mi šta ćemo uraditi u petak. Govorila je mirno, kao da čita uputstvo o doziranju. Tada sam shvatio da sam se zaljubio u ženu koju ni ja nisam poznavao.

U petak navečer pozvonio sam, iako sam imao ključ. Ilvana je otvorila i nije me pustila dalje od hodnika. Rekla je, dovoljno glasno da se čuje kroz zatvorena vrata male sobe, da joj dva mjeseca šaljem poruke, da je sramota da kum to radi čovjeku koji mu je dao ključ od kuće i da je šutjela samo zato što nije htjela razbiti prijateljstvo koje Nevzadu znači više od svega. Onda mi je uzela ključ iz ruke, izašla na stubište i bacila ga niz okno, između ograda. Čuo sam kako zvecka tri sprata niže. Zalupila je vrata za mnom. Nevzad je, rekla mi je kasnije, izašao iz sobe plačući i kleknuo pred nju u hodniku.

Te noći poslao mi je poruku: "Hvala ti, brate. Sad znam." Sljedećih mjeseci bio je najbolji muž na Grbavici. Vodio je Ilvanu na Jahorinu,

mene zvao nedjeljom na ćevape i nazdravljao kumu koji ga je oslobodio sumnje. Nismo prestali. Prestali smo tek u oktobru, kad je Nevzad u pola šest ujutro u hodniku zatekao mladića iz Kaknja i izbacio ga bosog na ulicu. Senida je, uplakana i bijesna, rekla zetu neka bolje pita svoju ženu gdje provodi utorke. Ilvana je iste noći spakovala torbu i došla kod mene na Ciglane.

Nevzad je došao sutradan. Nije vikao. Samo je stajao na vratima u radnoj jakni s logom biroa. Iz džepa je izvadio ključ s plastičnom Vijećnicom, malo savijen. "Našao sam ga one noći ispod stepenica", rekao je. "Htio sam ti ga vratiti za rođendan. Kao poklon." Spustio ga je na otirač i otišao. Ilvana je ostala kod mene jedanaest dana. Dvanaestog jutra na stolu je bila poruka da odlazi majci u Zenicu i da je ne tražim. Nisam je tražio. Ni ona ni Nevzad više mi se nikad nisu javili.

Sada živim u Ljubljani i prevodim uputstva za mašine koje same znaju kad treba stati. Stan na Grbavici prodan je prije tri godine, to mi je Senida napisala u jedinoj čestitki koju sam dobio od nekog iz te porodice. Ključ je i danas u ladici mog radnog stola, ispod pasoša. Otvara vrata iza kojih žive ljudi koje nikad nisam vidio, i ponekad, kad ne mogu zaspati, pitam se jesu li promijenili bravu.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Kolo u novoj štali

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kolo-u-novoj-stali/

Autobus iz Zagreba stigao je u Bihać u podne, a Sinan je taksijem produžio do Ripča i izašao kod mosta, ne kod kuće. Ilijazova kafana stajala je na istom mjestu, nad Unom, s istim plastičnim stolicama i istom harmonikom okačenom iznad šanka. Ilijaz ga je prepoznao tek kad je progovorio. "Dvanaest godina", rekao je, "a ni razglednice." Skuhao mu je kafu i sjeo preko puta. Pričao je o svemu, o vodi koja svake godine nosi sve više plastike, o turistima s kajacima, o Sinanovoj sestri koja se u subotu udaje i o svadbi koja će biti u Ćerimovoj novoj štali. O Džejli nije rekao ništa. Ni Sinan nije pitao. Znao je, naravno. Majka mu je to javila jednom rečenicom, prije jedanaest godina, u istoj poruci u kojoj je javila da se krava otelila.

Majka ga je dočekala na kapiji, suha i uspravna, s rukama u pregači. Poljubila ga je jednom, u čelo, kao kad je išao u školu, i odmah rekla da je smršao i da ga u toj Kanadi niko ne hrani. Ćerim je izašao iz štale brišući ruke. Bio je teži nego što ga je Sinan pamtio, sporiji i ozbiljniji, i već u prvih deset minuta ispričao mu je koliko je koštao čelik za krov, koliko je dobio poticaja i zašto će na jesen ući u općinsko vijeće. Najmlađi brat Jasin, koji je imao osam godina kad je Sinan otišao, sad je bio viši od obojice. Stajao je po strani i gledao Sinanove cipele, njegov sat i njegovu jaknu, kao da gleda kartu svijeta.

Džejla je došla predveče, s tepsijom pite za svadbu. Imala je istu kosu, crnu i neposlušnu, i isti smijeh, samo malo kraći. Spustila je tepsiju na sto i pogledala ga ravno u oči. "Došao si na sestrinu svadbu", rekla je. "Na moju nisi." Ćerim se nasmijao, misleći da je to šala, i rekao da je Džejla uvijek bila jezičava, a da je Sinan dobro uradio što nije došao, jer je tada padao snijeg i put je bio zatrpan. Džejla je rekla da Ćerim pamti vrijeme za svaki dan u posljednjih dvadeset godina. "To mu je od vijeća", rekla je. "Tamo se sve zapisuje." Ćerim je klimnuo, zadovoljan.

Sinan ju je sutradan našao na obali ispod očeve kafane, gdje je kao djevojčica bacala hljeb pastrmkama. Bacala ga je i sad. Nije se okrenula kad je sjeo pored nje. "Čekala sam te dvije godine", rekla je. "Pisao si mi tri puta. O snijegu, o plati i o tome kako su Kanađani ljubazni. Nijednom nisi napisao dođi." Sinan je rekao da je prve dvije godine u Hamiltonu spavao u sobi s petoricom zidara i da se stidio pozvati je u to. "Trebao si me pitati čega se ja stidim", rekla je. Za Ćerima se udala jer je on pitao, a majka je to htjela. Djece nisu imali. Ćerim je govorio da će doći kad se završi štala, pa kad se završi put, pa kad on uđe u vijeće. "Tvoja majka me zadržala u porodici", rekla je, "kao njivu."

Svadba je počela u subotu u pet. Štala je mirisala na nov beton i pečeno janje, s greda su visile lampice, a stolovi su bili poredani ondje gdje će na jesen stajati krave. Ilijaz je svirao harmoniku s dvojicom momaka iz Cazina, mladoženjina rodbina igrala je kolo, a Ćerim je između dva jela održao govor o asfaltu do škole i o tome koliko je on lično zaslužan za njega. Jasin je cijelo veče sjedio pored Sinana i pitao ga koliko se na krovu plaća sat i je li istina da tamo snijeg pada do prozora. Majka je sjedila na čelu stola i gledala sve. Gledala je i Džejlu, koja je nosila tanjire, smijala se s gostima i nijednom nije pogledala prema Sinanu.

Pred ponoć Ilijaz je zasvirao sporu pjesmu i Sinan ju je pozvao na ples, pred svima, jer drugačije nije mogao. Plesala je ukočeno, kao sa strancem. "Pođi sa mnom", rekao je tiho. "Večeras. Dva dana ćemo biti u Zagrebu, a u ponedjeljak imam let. Kupit ću i tebi kartu." Džejla se nasmijala, onako kako se čovjek smije kad ga nešto boli. "Ti si lud." "U tri sata, kod mosta. Čekat ću do četiri." "A ako ne dođem?" "Onda ću bar znati da sam pitao." Pjesma se završila. Džejla se odmakla, popravila kosu i otišla po novu tepsiju pite. Majka ih je gledala sa čela stola.

Sinan je otišao sa svadbe u dva i niko ga nije zaustavio. Na mostu je bilo hladno, iz Une se dizala magla i gutala svjetla sela. Stajao je naslonjen na ogradu i slušao kako iz štale, sve tiše, dopire harmonika. Mislio je na Hamilton, na krovove po kojima je hodao dvanaest zima, na jezero koje se zimi ledi uz obalu, i na to kako je svake godine sebi govorio da će joj

pisati kad bude imao šta ponuditi. U tri nije bilo nikoga. U tri i dvadeset počeo je misliti da je to pošteno, da se dug od dvanaest godina ne vraća za jedno veče. Onda su se kroz maglu pojavili farovi. Ilijazov stari golf stao je nasred mosta. Za volanom je sjedio Ilijaz, a pored njega Džejla, u jakni preko svečane haljine, s jednom torbom u krilu.

"Da je iko drugi, ne bih ga vozio", rekao je Ilijaz kroz prozor. "Ali ja sam njenu majku čekao na ovom istom mostu, pa je došla." Sinan je otvorio zadnja vrata. Tada je s puta, iz magle, dotrčao Jasin, bez jakne, zadihan. Vidio je kad je Sinan izašao iz štale i pošao za njim, ali ga je izgubio u magli. Nije pitao ništa. Samo je rekao: "Povedi i mene." Sinan ga je dugo držao za ramena. "Ne sad", rekao je. "Neko mora ostati s majkom. Kad se sredim, poslat ću ti kartu." Skinuo je svoju jaknu i ogrnuo ga njome. Jasin je stajao na mostu sve dok se svjetla golfa nisu izgubila prema granici.

Kući se vraćao pješice, uz rijeku, u bratovoj jakni koja je mirisala na aerodrom i tuđi grad. U štali su još gorjele lampice. Na stolovima su ostale janjeće kosti, prazne flaše soka i zgužvane salvete, a Ćerim je spavao na čelu stola, s glavom na rukama i s govorom za sljedeću sjednicu u džepu. Nije znao ništa. Jasin ga nije probudio.

Majka je već bila u kuhinji, kao svako jutro u pet, i kuhala kafu u velikoj džezvi. Na stolu su stajale tri šoljice, njena, Jasinova i ona stara s izblijedjelim cvijetom, iz koje je Sinan pio kao dječak. Pogledala je Jasina, pa jaknu na njemu, pa put iza njega. Ništa nije pitala. Natočila je kafu u dvije šoljice. Treću je obrisala krajem pregače i vratila u ormar, na gornju policu, iza tegli sa slatkom.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Nevjera na obali Une

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/nevjera-na-obali-une/

"Ne znam pamtiš li me. Ja još pamtim lipu ispred gimnazije i tvoju crvenu jaknu, koju si nosila i kad je bilo toplo." Poruka je stigla u nedjelju uveče, dok je Sanida u kupatilu skidala šminku poslije svadbe jedne koleginice. Pročitala ju je dvaput, sjedeći na rubu kade, s vatom u ruci. Profilna fotografija bila je stara i mutna, slikana fotoaparatom njenog oca: mladić od dvadeset godina stoji do koljena u Uni i maše nekome ko se ne vidi. Sanida je znala ko je bio taj neko. Ispod fotografije pisalo je Almedin Midžić, St. Louis, Missouri. Nije odgovorila. Isključila je telefon, legla pored Mersada, koji je već spavao okrenut zidu, i do tri sata slušala kamione koji su prolazili prema granici.

Imala je četrdeset dvije godine i dvadeset godina braka. Radila je u apoteci kod Fethije, gdje su je starije žene iz Ozimica zvale doktorica, iako im je bezbroj puta objasnila da nije. Mersad je bio monter u elektrodistribuciji. Penjao se na stubove po snijegu i po kiši, vraćao se kući s ogrebotinama na rukama za koje ona nije znala odakle su i jeo šutke, uz vijesti. Bio je dobar čovjek. To su joj govorili svi, i majka, i komšinice, i ona sama sebi, onako kako se za zimu kaže da je mogla biti i gora. Za dvadeset godina nije joj napisao nijedno pismo. Kad je rodila sina, poslao joj je u porodilište poruku od tri riječi: "Je li dobro?" Pitao je za bebu.

Odgovorila je u srijedu, iz apoteke, između dvije mušterije. Napisala je samo: "Pamtim." Odgovor je stigao za minutu, kao da je neko čekao s telefonom u ruci, iako je u St. Louisu tada bilo šest ujutro. Pisao je dugo i lijepo, duže nego što je Almedin ikad govorio. Sjećao se kako su na Kostelskom buku skakali s kamena u hladnu vodu, kako mu je jednom zakrpila jaknu koncem pogrešne boje, kako kiša u Bihaću uvijek pada koso, s Plješevice. Pitao je da li još pije kafu bez šećera. Pitao je da li je sretna. Na to nije odgovorila.

Od tada su se dopisivali svake večeri. Sanida je naučila brisati prepisku prije spavanja i ostavljati telefon ekranom prema stolu. Kad bi Mersad iz dnevne sobe pitao kome to piše, govorila je da je to Hedija iz apoteke, koja se razvodi pa joj treba podrška. Mersad bi klimnuo glavom i vratio se utakmici. Nikad u životu nije lagala tako lako, i to ju je plašilo više od samih poruka. Kćerka, koja je te godine bila maturantkinja, primijetila je da majka opet nosi naušnice na posao i pjevuši dok pegla. "Šta je tebi?", pitala je. "Proljeće", rekla je Sanida, iako je već bio juni.

U porukama je govorila ono što nikome nije rekla. Da se u njenoj kući priča samo o računima i kvarovima. Da Mersad zna popraviti svaku utičnicu u ulici, a nikad je nije pitao šta sanja. Da ponekad, kad on zaspi, izađe na balkon i gleda kako se svjetla s mosta lome u Uni, i da joj se tada čini kako je cijeli njen život neko drugi odlučio umjesto nje. Almedin je odgovarao pažljivo. Jednom je napisao: "Možda ne zna kako se pita. Neki ljudi znaju samo popravljati." Drugi put: "Vidim te kako stojiš na tom balkonu i čekaš da prestane kiša." Sanida je dugo gledala tu rečenicu. Nije znala odakle mu kiša.

Krajem jula napisao je da dolazi. Kupio je avionsku kartu, napisao je, baš za dane regate, kao nekad, kad su s mosta gledali kako čamci ulaze u grad. Predložio je da se nađu u subotu u pet, u bašti kafića Mlinica, na obali ispod Kapetanove kule. "Sjedi za stolom do vode", napisao je. "Ja ću tebe naći. Uvijek sam te nalazio." Sanida nije spavala dvije noći. Treće noći napisala je "Doći ću", odmah se postidjela i izbrisala, pa napisala ponovo i poslala. Mersadu je rekla da u subotu do deset mijenja koleginicu u dežurnoj apoteci. Mersad je rekao da će on onda skuhati grah.

U subotu je Bihać bio pun ljudi. Niz Unu su prolazili čamci regate, na obali se pekla pastrmka, iz zvučnika kod mosta trubila je muzika, a djeca su stajala do pasa u vodi i vikala na veslače. Sanida je obukla plavu haljinu kupljenu u Zagrebu, koju nikad nije nosila, jer je Mersad za nju rekao da je lijepa, a to je kod njega značilo preskupa. Preko haljine je obukla bijeli mantil iz apoteke, da bi na ulici izgledala kao da žuri na

posao, i skinula ga tek u bašti. U Mlinici je sjela za sto do vode, naručila kafu bez šećera i stavila telefon pred sebe. Ruke su joj bile hladne, iako se od vrućine asfalt lijepio za đonove.

U pet i deset neko je povukao stolicu preko puta nje. To nije bio Almedin. Bio je to Mersad, u bijeloj košulji koju mu je ona kupila za godišnjicu, a on je obukao samo jednom, na sinovoj maturi. Sanida je osjetila kako joj krv bježi iz lica. Počela je govoriti brzo, o koleginici, o dežurstvu, o tome kako je samo svratila na kafu. Mersad ju je pustio da završi. Onda je izvadio svoj telefon, nešto otkucao debelim, ispucalim prstom, i njen telefon na stolu je zavibrirao. Na ekranu je pisalo Almedin Midžić: "Tu sam."

Dugo nije mogla progovoriti. Gledala je čas u ekran, čas u njegove ruke. Mersad je govorio tiho, kao da objašnjava kvar na instalaciji. U martu, kad je vjetar podigao crijep, popeo se na tavan i iza dimnjaka našao kutiju od cipela s njenim imenom. U njoj su bili dnevnik koji je pisala do udaje, dvije razglednice iz Amerike i fotografija mladića u Uni. Pročitao je sve u jednoj noći, na tavanu, uz baterijsku lampu. "O meni nisi napisala ni stranicu", rekao je. "Ni kad smo se upoznali. O njemu si napisala sto." "Imala sam dvadeset godina." "Znam. Zato sam htio znati hoćeš li otići kad se on javi."

"A on?", pitala je. "Gdje je on?" Mersad je slegnuo ramenima. Pravi Almedin Midžić, rekao je, vozi kamion po Missouriju, ima troje djece i ženu iz Sanskog Mosta i nema profil ni na jednoj mreži. Našao ga je preko njegove sestre, na fotografiji s nečijeg rođendana: proćelav, nasmijan, s tanjirom torte u ruci. Fotografiju u Uni prefotografisao je telefonom iz njenog albuma. Sve ostalo bilo je u dnevniku: lipa, crvena jakna, Kostela, konac pogrešne boje. Sanida je osjetila stid, pa bijes, pa opet stid. "Čitao si moj dnevnik i pisao mi kao drugi čovjek", rekla je. "A ti si lagala i došla", rekao je on. Nijedno nije nastavilo.

Čamci su prolazili ispod kule, a ljudi na mostu tapšali su posljednjim veslačima. Sanida je mislila na poruke. Na lipu i Kostelu, koje je prepisao.

Ali i na ono drugo. "A balkon?", pitala je. "Kiša? Toga nema u dnevniku." Mersad je prvi put skrenuo pogled. "To sam ja vidio", rekao je. "Ja ne spavam kad ti izađeš. Ležim i čekam da se vratiš." "A ono da neki ljudi znaju samo popravljati?" "I to sam ja." Konobar mu je donio kafu. Mersad je u nju ubacio dvije kocke šećera, kao i uvijek, i nije je popio.

"Zašto mi to nikad nisi rekao?", pitala je. "Svojim imenom." Dugo je okretao šoljicu po tacni. "Lakše mi je bilo biti on", rekao je napokon. "On ima dvadeset godina i ništa nije pokvario. Ja imam četrdeset šest i šutim." Rekao je da će razumjeti ako ona želi da on ode. Torbu je već spremio i ostavio kod brata u Žegaru. Grah je na šporetu, za svaki slučaj.

Sanida je uzela njegov telefon. Otvorila je profil s mladićem u Uni i izbrisala ga, polako, potvrđujući svaki korak, dok ju je on gledao. Onda mu je vratila telefon. "Napiši mi nešto", rekla je. "Sad. Svojim imenom." Mersad je dugo kucao, brisao i ponovo kucao, oprezno, kao da spaja žice pod naponom. Njen telefon je zavibrirao. Pročitala je poruku i nije mu rekla šta piše. Rekla je samo da je kraća od Almedinovih. "Ja sam kraći čovjek", rekao je on.

Platio je obje kafe. Kući su išli pješice, kroz gužvu oko regate, svako svojom stranom ulice, kao dvoje ljudi koji su se upravo upoznali i još ne znaju smiju li jedno drugom prići. Na mostu je Sanida zastala. Mersad je stao i on, na drugoj strani, i čekao. Ona je prešla preko, između dvije porodice s djecom i prodavača balona, i uhvatila ga pod ruku. Grah su te noći jeli hladan, poslije ponoći, na balkonu.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Momak sa zaključanog ekrana

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/momak-sa-zakljucanog-ekrana/

U Mostaru, u julu, u dva poslije podne, niko pametan ne hoda Onešćukovom. Klaudija ima dvadeset šest godina, radi u turističkoj agenciji i zna napamet koliko kamenih stepenica vodi na Stari most, ali danas ne broji ništa. Hoda, jer je upravo pročitala poruku od Leona iz Minhena: "Ne mogu doći ovo ljeto, ne ljuti se." Na trideset osam stepeni i s tom rečenicom u glavi, ispred Smajine radnje s bakrenim suvenirima kod Krive ćuprije, svijet joj se okrene i ona padne pravo u Smajine ruke. Smajo, šezdeset dvije godine, s brkovima i dvije operacije kičme, nije ništa uhvatio od osamdeset sedme. Ovaj put uhvati.

Unese je u hlad radnje, posadi na stoličicu i hladi je velikim bakrenim tanjirom sa Starim mostom, onim od sto dvadeset maraka. Kaže joj da sjedi koliko god treba, i to je prva rečenica koju je u radnji izgovorio a da nije bila o cijeni. Klaudija za dvije minute dođe sebi, izvini se, kaže da stanuje blizu i ode, ne primijetivši da joj je telefon ispao u korpu s vezenim torbicama. Gore, na prozoru stana iznad radnje, Hidajeta vidi samo ovo: svog muža, mladu ženu, njegove ruke i tanjir koji se njiše. Hidajeta vidi dovoljno.

Siđe polako, da prikupi dokaze, ali zatekne samo telefon u korpi. Ekran se upali. Na njemu mladić, preplanuo, s veslom na ramenu i osmijehom kakav se viđa na reklamama za sladoled. Hidajeta je imala težak dan i gleda ga duže nego što treba. "E, moj sine", uzdahne, "da je meni dvadeset pet godina." U tom trenutku ulazi Smajo s novom flašom vode i vidi svoju ženu kako s telefonom u ruci uzdiše nad slikom nepoznatog mladića.

"Ko je ovo?", pita Smajo. "A ko je bila ona?", pita Hidajeta. "Koja ona?" "Ona što si je držao u naručju i hladio tanjirom!" "Žena se onesvijestila!" "Ja bih se onesvješćivala svaki dan da znam da ćeš me ti hladiti." Smajo joj otme telefon. "A ovaj? Što ti je on u ruci?" "Našla sam ga u korpi!" "U

korpi! Trideset pet godina braka, i ljubavnik u korpi za torbice!" Hidajeta uzme torbu i kaže da odlazi sestri na Bijeli Brijeg i da ne zna kad će se vratiti.

Smajo ostane sam s telefonom i s čašću. Čast traži da nađe tog momka i kaže mu sve u lice. Smajo pogleda sliku još jednom: momak je širok u ramenima, a ruke su mu od vesla kao Smajine noge. Smajo pogleda svoje ruke. Zaključi da se čast može braniti i riječima, i to s pristojne udaljenosti, po mogućnosti preko rijeke. Sjedne na prag i počne smišljati govor. Prva rečenica glasi: "Gospodine, vi ste nitkov." Druga: "Gospodine, vi ste nitkov bez obraza." Treća je toliko oštra da je izgovori naglas, da vidi kako zvuči.

Upravo tada Krivom ćuprijom prolazi Leon. Poruka o ljetu bila je laž: došao je noćnim autobusom iz Minhena da iznenadi Klaudiju i sad ide prema njenoj zgradi s ruksakom i cvijećem s benzinske pumpe. Ispred jedne radnje vidi čovjeka s brkovima kako maše telefonom u maskici s naljepnicom Starog mosta i bubamarom. Tu maskicu Leon je kupio. A na ekranu, kad se telefon upali, ugleda svoje lice. "Izvinite", kaže Leon, "otkud vam taj telefon?"

Smajo podigne glavu i ugleda momka sa slike, živog i višeg nego što je mislio. "Od žene!", vikne. "Od kakve žene?" "Od moje žene, a ti si joj na ekranu! Nemaš ti obraza!" Leon problijedi. Klaudijin telefon, od nečije žene. Klaudijine poruke posljednjih mjeseci bile su sve kraće. "Vaša žena", kaže Leon tiho, "ima li kosu do ramena? Plavu?" Smajo, koji ne zna ni koji broj cipela nosi Hidajeta, ali zna da se farba kod frizerke na Musali svake druge subote, kaže: "Ima! Plavu! Pa šta?" Leon sjedne na drugi kraj praga. Osam mjeseci u Minhenu, i Klaudija se udala za prodavača tanjira.

U tom času vraća se Klaudija, jer je kod kuće shvatila da nema telefona. Ugleda Leona na pragu i stane. "Ti si u Minhenu!" Leon ustane, hladan kao Neretva u maju. "A ti si udata. Čestitam." Klaudija ne razumije ni riječ, ali razumije jedno: rekao je da ne dolazi, a došao je, i nije joj se javio. "S kim si ti došao?", pita. "Ko je ona? Zato si lagao?" Leon kaže da

ona mijenja temu. Klaudija kaže da je mijenja on. Smajo stoji između njih s telefonom i ne zna kome bi prvo nešto zamjerio.

A onda se s Bijelog Brijega vraća Hidajeta, sa sestrom, jer je sestra rekla da se takve stvari ne ostavljaju za sutra. Ugleda istu mladu ženu pred radnjom i Smaju pored nje. "Evo je opet!", vikne. Za pet minuta kod Krive ćuprije viču četvero ljudi, turisti snimaju telefonima, a konobar iz bašte preko puta iznese stolice za one koji su došli kasnije. Jedna turistkinja iz Japana pita ga je li ovo predstava i koliko košta ulaznica. Konobar kaže da je zasad besplatno. Smajo je prevaren od žene i od momka sa slike. Hidajeta je prevarena od muža i od cure s tanjirom. Leon je prevaren od Klaudije i od čovjeka s brkovima. Klaudija je prevarena od Leona i od žene koju niko nije vidio.

Tada telefon u Smajinoj ruci zazvoni. Na ekranu piše: "Teta Marica". Smajo se javi i, od bijesa, pritisne zvučnik. "Ko je sad?" Iz telefona se začuje ženski glas, veseo: "Klaudija, dušo, je li stigao Leon? Rekao je da će te iznenaditi, a ja ti ništa nisam rekla, jesam li?" Kod Krive ćuprije nastane tišina kakva se ondje ne pamti. "To je njegova mama", kaže Klaudija. Leon pokaže na Smaju. "A ko je onda ovaj?" "Čovjek koji me hladio tanjirom kad sam pala." "Pala?", pita Hidajeta. "Od vrućine", kaže Klaudija. "I od njegove poruke."

Leon prvo zagrli Klaudiju, pa se izvini Smaji, pa ponovo zagrli Klaudiju. Smajo mu dostojanstveno vrati telefon, kao da vraća mač, a kad čuje da momak vesla za klub iz Jablanice, zaključi da je dobro što je govor ostao neizgovoren. Onda se okrene Hidajeti. "A slika? Što si uzdisala nad njom?" Hidajeta ga pogleda kao da je pitao koliko je sati. "Uzdisala sam za tobom, budalo. Za onim od osamdeset sedme, što me uhvatio kad sam se okliznula na plesu u Domu kulture." Smajo zine, pa zatvori usta. Sestra kaže da je ona to odmah znala.

Snimak sa Krive ćuprije do večeri je imao četrdeset hiljada pregleda. Sutradan su pred Smajinom radnjom stajali turisti iz tri zemlje i tražili tanjir iz videa. Smajo ih je do subote prodao dvadeset sedam, svaki po sto

dvadeset maraka, i svakom kupcu pokazao kako se njime hladi žena koja padne u nesvijest. Hidajeta je sjedila na stoličici i brojala novac, a kad bi neki turista pitao ko je ta žena, Smajo bi rekao: "Ona koju sam prvu uhvatio."

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Natpis s unutrašnje strane

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/natpis-s-unutrasnje-strane/

Berina Mušanovića vozio sam jedanaest godina i za to vrijeme naučio sam dvije stvari: da u autu šutim i da ne pitam ništa. Zato sam one večeri u Beču, kad je sve počelo, sjedio za susjednim stolom s čašom mineralne i sve čuo, a ništa nisam rekao. Danas mislim da je to bila moja greška, prva i najmanja.

Bili smo u restoranu "Zlatni klas" u Favoritenu, gdje naši građevinari slave kad dobiju posao i kad ga izgube. Tog ljeta svi su se nadali istom ugovoru: dogradnji bolnice za firmu Leitner Bau. Za Berinovim stolom sjedili su ljudi iz tri firme, a pored njega Velimir Kesić iz Banje Luke, koji je u Beču imao firmu, dva auta i mišljenje o svemu. Oko ponoći razgovor je skrenuo na žene koje sjede kod kuće dok muževi po šest mjeseci rade u Austriji. Velimir je rekao da nema žene koja toliko čeka. Svi su se smijali osim Berina. "Moja čeka", rekao je.

"Svaka čeka", rekao je Velimir, "dok ne naiđe neko ko ima vremena." Berin je spustio čašu. Velimir je predložio opkladu: dvadeset hiljada eura njegovih protiv pet hiljada Berinovih da će mu za dva mjeseca donijeti dokaz da Zinka nije ono što Berin misli. Berin mu je pružio ruku preko stola, a ljudi iz druge dvije firme bili su svjedoci. Ja sam gledao u mineralnu. Zinku sam poznavao. Bila je magistra farmacije u jednoj apoteci na Ferhadiji, govorila je tiho, a kad bi me Berin poslao po nju, uvijek mi je donosila kafu u auto, jer je znala da ne volim ulaziti.

Velimir je otišao u Sarajevo prve sedmice. Tri puta je ušao u njenu apoteku, kupovao vitamine i pričao o Beču. Zinka mu je vraćala kusur i govorila "doviđenja" prije nego što bi on završio rečenicu. Kad je shvatio da preko pulta neće dalje, potražio je drugi put. Stan na Vratniku čistila je četvrtkom Fehima, žena iz agencije, dok je Zinka bila na poslu. Velimir joj je dao petsto maraka i rekao da bi htio kupiti stan u istoj zgradi, pa bi samo da vidi raspored soba. Fehima je odlučila da mu vjeruje. Pustila ga

je unutra i otišla na balkon.

Za dvadeset minuta Velimir je fotografisao spavaću sobu: akvarel Štrbačkog buka iznad kreveta, koji je naslikao Zinkin otac, jastuk s izvezenim inicijalima, cedulju zataknutu za ogledalo. Fehima mu je, da prekrati vrijeme, ispričala kako gospođa spava s upaljenim radiom, uvijek na istoj stanici, jer joj je tišina teška otkako je muž u Austriji. A iz kutije na komodi Velimir je uzeo staru srebrnu narukvicu, koju je Zinka naslijedila od nane, s natpisom s unutrašnje strane.

Pet dana prije roka sjeli su opet u "Zlatni klas". Velimir je stavio telefon na sto i polako listao slike, kao da pokazuje kuću na prodaju. Berin je prepoznao akvarel i problijedio. Velimir je pričao o radiju, o stanici, o tome kako ona ne može zaspati u tišini. Onda je iz džepa izvadio narukvicu i spustio je pored Berinove čaše. Berin nije pitao ništa. Sutradan je uplatio pet hiljada eura, a meni je naredio da odem u Sarajevo, spakujem Zinkine stvari, odvezem je majci u Bihać i pozovem bravara. "Neću joj čuti glas", rekao je. "Ni na telefonu."

Zinka mi je otvorila vrata s rukama u brašnu, jer je razvijala pitu. Rekao sam joj sve, onako kako sam čuo. Nije plakala. Pitala je samo šta je Velimir tačno pokazao Berinu. Nabrojao sam: sliku, radio, narukvicu. Otišla je do komode, otvorila kutiju i dugo gledala u prazno udubljenje u somotu. Onda je sjela na krevet i rekla jednu riječ: "Četvrtak." Trebalo mi je pola puta do Bihaća da shvatim šta je htjela reći.

Kod Bosanske Krupe zamolila me da stanem. "Ne vozi me majci", rekla je. "Ona će plakati, a ja nemam vremena za plakanje." Pitala je imam li ikoga u Beču. Dao sam joj adresu sestre u Simmeringu, koja je tada čistila kancelarije, između ostalih i u Leitner Bau. Berinu sam rekao da je Zinka kod majke i da ne želi razgovarati. Bilo je to prvi put za jedanaest godina da sam ga slagao, i nije me peklo.

Ono što slijedi znam od sestre i od Zinke, kasnije. Diplomu joj u Austriji nisu mogli priznati preko noći, pa je uz pomoć moje sestre dobila posao u kancelariji Leitner Bau, pod djevojačkim prezimenom, koje niko u firmi

nije povezivao s Berinom. Gospođa Gertrud Leitner, žena od šezdeset godina koja je firmu naslijedila od oca i nikome nije vjerovala, za dva mjeseca dala joj je ključ od arhive. Zinka je bila tačna, nikad nije kasnila i nikad nije pitala ništa suvišno. U arhivi je bio i Velimirov dosije.

U novembru je autobusom otišla u Sarajevo na dva dana. Fehimu je našla u Hrasnom, u stanu na osmom spratu. Fehima je plakala, kuhala kafu i opet plakala, a onda je na listu iz sveske napisala šta se desilo onog četvrtka i potpisala se punim imenom. Iz ladice je izvadila kovertu s petsto maraka, netaknutih, i gurnula je preko stola. Zinka ju je uzela, iako joj novac nije trebao. Rekla je da je to dokaz, a ne novac.

Narukvicu je vidjela u decembru, na prijemu koji je Leitner Bau priredio za podizvođače. Nosila ju je Velimirova djevojka, mlada žena u zelenoj haljini, na lijevoj ruci. Velimir Zinku nije prepoznao: gledao je samo ljude od kojih je nešto trebao. Zinka je prišla djevojci i rekla da ima lijepu narukvicu. "Velimir mi ju je donio iz Sarajeva", rekla je djevojka, zadovoljna. "Kaže da ju je dobio na opkladi." Zinka se nasmiješila i otišla u kancelariju gospođe Leitner. Pričala je pola sata. Gospođa Leitner ju je saslušala bez riječi, a onda rekla: "Ugovore za bolnicu potpisujemo u januaru. Pozovite obojicu na večeru."

Na tu večeru vozio sam Berina. Smršao je, nosio isto odijelo kao u junu i u autu nije progovorio. Sjedili su u restoranu u prvom bečkom okrugu, gospođa Leitner na čelu stola, Velimir s djevojkom i narukvicom, Berin preko puta njih. Kod deserta gospođa Leitner je rekla da je čula za jednu čuvenu opkladu i zamolila Velimira da je ispriča. Velimir je pričao dobro, sa šalama i bez imena, i gledao u Berina. Berin je gledao u stolnjak.

Tada je iz sobe pored ušla Zinka, s fasciklom pod rukom. Berin je ustao tako naglo da je oborio stolicu. Zinka ga nije pogledala. Zamolila je djevojku da pročita šta piše s unutrašnje strane narukvice. Djevojka ju je skinula, okrenula prema svjetlu i pročitala glasno: "Zinki, da je čuva. Nana, 1999." Velimir se nasmijao i rekao da mu je dala sama. Zinka je tada spustila pred gospođu Leitner Fehiminu izjavu i kovertu. "Ovo je

petsto maraka koje si dao čistačici da te pusti u moj stan dok sam ja na poslu", rekla je. "Vratila ih je. I napisala je zašto."

Gospođa Leitner je pročitala izjavu, zatvorila fasciklu i rekla Velimiru, na njemačkom, mirno, da njegova firma u bolnici neće raditi, ni sad ni kasnije. Velimir je izašao bez kaputa. Djevojka je spustila narukvicu pored Zinkinog tanjira i otišla za njim, ali ne baš brzo. Berin je pokušao nešto reći. Zinka je stavila narukvicu na ruku i tek onda ga pogledala. "Velimir ti duguje dvadeset hiljada", rekla je. "Uplatit ćeš ih meni. To je cijena pet mjeseci u kojima me nisi ništa pitao."

Na Vratnik se te zime nije vratila. Tim novcem platila je priznavanje diplome i u martu počela raditi u jednoj apoteci u Favoritenu. Berin me svake subote vozio do te apoteke i kupovao stvari koje mu nisu trebale: kremu za ruke, flastere, vitamine. U aprilu je izašla i sjela pored njega na klupu ispred apoteke. U maju je ušla u auto. Ja sam šutio, kako sam naučio, i vozio polako.

PREVARA U BRAKU · 6 MIN ČITANJA

Ljubavnica i kifle s makom

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ljubavnica-i-kifle-s-makom/

Mala pekara ispod Gradine otvara se u pet i trideset, pola sata prije nego što Antea završi noćnu smjenu na radiologiji na Gradini. Prvi put svrati slučajno, u februaru, jer je hladno, jer autobus kasni i jer iz pekare, u ulici koja se od bolnice spušta prema gradu, na pločnik izlazi para kao iz kupatila. Iza tezge stoji žena od pedesetak godina, s naočalama na lančiću i brašnom do lakata, a na radiju se tiho vrti sevdah. "Šta će doktorica?", pita žena, kao da je poznaje godinama.

"Nisam doktorica", kaže Antea. "Ja samo snimam." Žena joj ipak pruži burek, vruć, iz prve ture, i ne da joj da plati više od pola. "Ko gleda u ljude iznutra, doktor je", kaže. Zove se Suada. Pekaru drži sama, s jednom pomoćnicom, i ustaje u četiri, svaki dan osim nedjelje, dvadeset godina. Na zidu iza nje visi uramljena prva novčanica koju je zaradila i kalendar jedne firme za brašno iz Gradačca.

Do marta to postane navika. Antea dođe u šest, Suada joj iza tezge skuha kafu u džezvi, i deset minuta, dok ne stigne prva gužva, razgovaraju. O ljudima koji kupuju hljeb kao da ga kažnjavaju. O Suadinim koljenima. O Anteinoj majci u Brčkom, koja svake nedjelje pita kad će se udati. Jednog jutra, umorna poslije teške noći, Antea kaže ono što nikome nije rekla. Da ima čovjeka. Da je oženjen. Da mu je pedeset dvije godine, da ima lijepe ruke i loše šale i da se smije kao dječak kad mu nešto uspije, da prodaje medicinske aparate po bolnicama i da kaže kako je njegov brak gotov u svemu osim na papiru, jer žena živi samo za svoj posao, ustaje prije zore i nikad ga ništa ne pita.

Suada je ne prekida. Pere džezvu dugo, kao da je to najvažniji posao na svijetu. "A dolazi li?", pita na kraju. Dolazi, kaže Antea, četvrtkom, poslije obilaska, i uvijek donese kifle s makom, tople, koje kupi negdje usput. Suada se nasmije. "I moj putuje", kaže. "Isto prodaje nešto po bolnicama, nikad nisam upamtila šta. Četvrtkom kasni. Kaže da je bio u Doboju."

Onda doda, brišući ruke o pregaču: "On moje kifle s makom voli više nego mene. Svaki četvrtak uzme šest i kaže da nosi kolegama." Antea je pita zar joj nije teško. "Teško je kad se pitaš", kaže Suada. "Ja sam prestala pitati."

Antea se tada ne sjeti ničega. U Tuzli ima mnogo muškaraca koji nešto prodaju po bolnicama, a kifle s makom peku sve pekare. Misli samo da je Suada dobra žena i da je njen muž sretnik, kakav god bio. U aprilu joj kaže da će od svog čovjeka tražiti da izabere. Suada klimne glavom. "Ako te voli, izabrat će", kaže. "A ako ne izabere, izabrao je."

U subotu pred Bajram Suadina pomoćnica se razboli, a red ispred pekare ide do ćoška. Antea, slobodna tog vikenda, prebaci pregaču preko glave i stane za tezgu, iako ne zna razliku između somuna i pogače. Suada joj pokazuje kako se kifla hvata da se ne zgnječi i kako se kesa zavrne u dva okreta, i hvali je pred mušterijama kao kćerku. Smiju se cijelo jutro. U devet se otvore zadnja vrata i uđe muškarac s fasciklom računa pod rukom. "Suada, je li stiglo ono brašno iz Gradačca?" Antea ga prepozna po glasu prije nego što podigne glavu. Sabahudin. Saba, kako ga ona zove kad su sami. "Saba, upoznaj moju doktoricu", kaže Suada, ne prestajući sjeći pitu. "Antea, ovo je moj muž."

Sabahudin stoji na vratima i ne pomjera se. Antea u ruci drži hvataljku s kiflom, i jedino o čemu može misliti jeste da ne smije ispustiti kiflu. "Drago mi je", kaže on, i ruka koju pruži preko tezge je hladna. "Meni još draže", kaže Antea. Suada u kesu stavi šest kifli s makom. "Za kolege", kaže i pruži kesu Antei, jer je bliže. Antea preda kesu preko tezge čovjeku s kojim je prošlog četvrtka ležala na kauču i gledala film. Sabahudin uzme kesu i izađe na zadnja vrata, a da ne pita ništa o brašnu.

Antea ostane do podne. Prodaje hljeb, uzima novac, vraća kusur i smiješi se ljudima čija lica ne vidi. Na pauzi ode u malu kuhinju iza pekare, nasloni čelo na hladne pločice i broji do sto, kao kad čeka da aparat završi snimanje. Suada priča o Bajramu, o baklavama koje treba ispeći za sutra, o snahi koja nikad ne dolazi na vrijeme. Ako je išta primijetila, ne kaže. Na kraju poljubi Anteu u obraz i kaže da joj je spasila dan.

Sljedećeg četvrtka Sabahudin zvoni na interfon u sedam. Antea mu ne otvori. "Kifle vrati ženi", kaže mu kroz zvučnik. "Ona ih peče u četiri ujutro." Zove je još dvaput te večeri i jednom sutradan. Onda prestane zvati, kao da je i to nešto što je odavno znao raditi. Te noći Antea spava loše, a ujutro joj je lakše nego što je mislila.

Antea mijenja put do autobusa. Ide gornjom ulicom, oko parka, deset minuta duže. Hljeb kupuje u samoposluzi, upakovan u najlon, i jede ga bez volje. Najteže joj ne pada Sabahudin. Najteže joj pada šest ujutro, džezva iza tezge i deset minuta u kojima je neko pita kako je bilo noćas i čeka odgovor.

U maju, poslije jedne duge noći, noge je same odnesu niz staru ulicu. Pekara je osvijetljena, para izlazi na pločnik. Suada je vidi kroz izlog, kucne o staklo i mahne joj da uđe. Antea uđe. Suada je mršavija nego u aprilu, a na lijevoj ruci više nema burme, samo bijeli trag na koži. Bez riječi joj skuha kafu. Pitaju se za zdravlje, za koljena, za majku u Brčkom. Onda Suada, brišući ruke o pregaču, kaže: "Znaš šta je smiješno? Dvadeset godina mu pečem kifle s makom, a on mak nikad nije volio. Uvijek mu zapne za zube."

Antea je pogleda. Suada ne skreće pogled. Iz vitrine izvadi šest kifli, još toplih, složi ih u papirnu kesu i gurne je preko tezge. "Ove nisu za njega", kaže. "Ti ih voliš." Antea uzme kesu. Nijedna od njih dvije ne kaže ništa više. Radio iza tezge svira nešto staro, prvi kupci ulaze s ulice, a Suada im ide u susret, kao svako jutro.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Tulipani ispod zeničkog smoga

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/tulipani-ispod-zenickog-smoga/

U Zenici me zovu čarobnjakom, a ja sam samo baštovan. Pedeset godina imam rasadnik u Nemili, uz Bosnu, i prodajem rasad paprike, paradajza i kupusa ljudima koji još vjeruju da se nešto može uzgojiti pod dimnjacima željezare. Imam sedamdeset jednu godinu, loša koljena i dobre ruke. Moja pokojna žena govorila je da s biljkama razgovaram više nego s njom, i bila je u pravu. To što su me prozvali čarobnjakom, za to su krivi jedan inženjer i jedna žena, a najviše jedan januar.

Inženjer se zvao Tomislav. Vratio se iz Štutgarta da u željezari radi na grijanju, i kod mene je prvi put došao u novembru, po mraku, kad sam već zatvarao. Nije pitao za cijene. Pitao je mogu li ja usred januara, u Zenici, napraviti baštu koja izgleda kao u maju. Rekao sam mu da ne mogu, jer ne može niko. Onda mi je ispričao zašto pita.

Dvije godine se udvarao Emiri, bibliotekarki iz gradske biblioteke, ženi profesora fizike Muse. Ostavljao joj je cvijeće na pultu, čekao je na autobuskoj stanici, pisao joj pisma koja mu je vraćala neotvorena. Emira je bila žena koja se ne smije bez razloga i koja knjige vraća na policu tačno onako kako su stajale. Bila je poznata po svojoj bašti u Mokušnicama, po ružama koje su ljeti visile preko ograde do pola ulice. Jedne večeri, kad joj je dosadilo, rekla mu je pred bibliotekom, da čuje i portir: "Kad mi u januaru bašta procvjeta kao u maju, bit ću tvoja. Do tada me ostavi na miru." Mislila je da mu je zatvorila vrata. Tomislav je to shvatio kao ugovor.

"Ne tražim da me voli", rekao mi je. "Tražim samo da vidi da se može." Kupio je prazan plac preko puta njene kuće, sa srušenom šupom i dvije divlje šljive, i ponudio mi pare za koje bih ja inače radio tri sezone. Rekao sam mu da je lud. Rekao je da zna i da plaća pola unaprijed.

Radili smo od decembra. Postavili smo staklenik dug kao gradski autobus, s duplim staklom, i Tomislav je sam u šupu uvezao kotao na pelet i cijevi ispod zemlje, onako kako se grije pod u kući. Lukovice tulipana i zumbula držao sam u hladnjači od oktobra, da misle da je zima prošla. Grane jorgovana sjekao sam u Nemili i držao ih u toploj vodi, kao što me učio otac. Donio sam ruže u saksijama, jagode, ljubičice i jednu staru trešnju u kaci, koju sam dvije sedmice držao pod lampama i nagovarao kao dijete. Izvana smo staklenik pokrili daskama, da niko ne vidi šta raste. Jedne noći, pred Novu godinu, nestalo je struje u pola Zenice. Tomislav me probudio u dva ujutro. Do zore smo ložili kotao drvima iz srušene šupe i pokrivali leje ćebadima iz mog kombija, a on je trešnji, kunem se, nešto šaptao na njemačkom.

Mahala je pričala. Jedni su govorili da Tomislav pravi kafić, drugi da pravi teretanu. Emira je jednom zastala pored ograde, s kesom iz pekare, i pitala me šta to gradimo. Rekao sam joj da gradim posao za starost. Pogledala je daske, pa mene, i otišla. Musu nisam vidio nijednom. Pričalo se da je čovjek koji puno čita i malo izlazi.

Daske smo skinuli petnaestog januara, u šest ujutro. Napolju je bio mraz od kojeg pucaju cijevi, smog je ležao nad gradom tako gust da se dimnjaci željezare nisu vidjeli, a snijeg na placu bio je siv. A u stakleniku, pod lampama, bio je maj. Tulipani crveni i žuti, zumbuli koji su mirisali do ulice, jorgovan, ruže, jagode s prvim bijelim cvjetovima, i trešnja, cijela u cvijetu, kao da nije čula šta je napolju. Tomislav je stajao na vratima staklenika i držao telefon. Poslao joj je samo jednu rečenicu: "Pogledaj kroz prozor." Iza nas, na ulici, zaustavio se taksista i izašao iz auta, ne gaseći motor.

Vidio sam kad se na spratu upalilo svjetlo. Vidio sam kad je razgrnula zavjesu. Dugo je stajala. Onda je izašla, u kućnom ogrtaču i papučama, prešla ulicu preko snijega i ušla u staklenik. Nije rekla ništa. Hodala je između leja, dotakla jedan tulipan, kao da provjerava da nije od plastike, i pogledala trešnju. Tomislav joj je rekao samo: "Ja sam svoje uradio." Ona je klimnula, okrenula se i otišla, ostavljajući u snijegu tragove papuča.

Ostatak dana nije se pojavila. Tomislav je noć proveo u stakleniku, na poljskom krevetu pored kotla, da ne bi nestalo peleta i da mu ne bi promrzla trešnja. Ja sam došao sutradan u sedam, da dospem pelet. Emira je ušla nekoliko minuta poslije mene, obučena, u kaputu, s malom torbom u ruci. Bila je blijeda i mirna.

"Došla sam", rekla je Tomislavu. "Rekla sam u januaru. Januar je." Tomislav je ustao s kreveta. Na trenutak sam mu na licu vidio ono zbog čega je sve ovo gradio. Onda je to nestalo, i dugo ju je samo gledao. Pitao je zna li Musa. "Zna", rekla je. "Rekla sam mu sve sinoć. Slušao je do kraja i rekao da je moja riječ i njegova riječ. Da ne može živjeti sa ženom koja ne drži obećanje, a ja ne bih mogla živjeti s tim da sam te prevarila. Rekao je: idi, a ja ću te čekati. Šta god bude, čekat ću." Glas joj nije zadrhtao ni jednom. Meni jeste, a ja nisam ništa ni rekao.

Tomislav je dugo šutio. Gledao je trešnju, pa nju, pa opet trešnju. Onda je skinuo s eksera ključ od staklenika i stavio joj ga u ruku. "Idi kući, Emira", rekao je. "Došla si, i tvoja riječ je ispunjena. Čovjek koji te pušta da odeš zbog riječi bolji je od mene, koji sam te tražio zbog riječi. Bašta je tvoja. Neka je Musa zalijeva." Emira je stisnula ključ, htjela je nešto reći, pa nije. Izašla je, i ovaj put su joj tragovi u snijegu bili od cipela.

Tada se Tomislav okrenuo meni. Izvadio je koverat s drugom polovinom para i pitao me je li to tačno. Ja sam iz džepa izvadio račun koji sam mu napisao u novembru, svojim krivim rukopisom, i poderao ga na četiri dijela. Tomislav se bunio i rekao da je posao posao. "Posao je posao", rekao sam, "a ovo nije bio posao. Ako je on mogao pustiti ženu, a ti pustiti nju, mogu i ja pustiti pare. Imam sedamdeset jednu godinu. Ovo je bila najljepša bašta koju sam ikad napravio, a meni niko ništa ne duguje za to što sam vidio da se može."

Tomislav se u februaru vratio u Štutgart. Staklenik je ostao Emiri i Musi, a ja i danas, svakog decembra, dođem u Mokušnice i upalim kotao. Musa mi drži merdevine i šuti, kao čovjek koji puno čita. Petnaestog januara skinemo daske, i pola mahale dođe u papučama gledati tulipane ispod

smoga. A desetak dana poslije stigne razglednica iz Njemačke, na moje ime, u rasadnik u Nemili, uvijek s jednom riječju: "Procvjetalo?" Ja mu odgovorim porukom, isto jednom riječju. Dosad je uvijek bila ista.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Trešnje jednog službenika

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/tresnje-jednog-sluzbenika/

Petkom u pola tri Miroslav je napuštao kancelariju na Marijin Dvoru prvi, prije šefa i prije nego što bi ga iko stigao pitati za neki obračun. Radio je kao poreski savjetnik u firmi koja je ljude učila kako platiti manje, a sam je uvijek plaćao sve, i to na vrijeme. Na Markalama je kupio punu kesu ranih trešanja, u igračkarnici kod Katedrale dva drvena čamca za Zoju i Emu, a na Baščaršiji kutiju rahatlokuma od ruže, iz iste radnje u kojoj ga je kupovao Neveni dok su bili studenti. U četiri je sjedio u vozu za Konjic, s kesama na koljenima, kao dječak koji ide kući za raspust.

Kuću iznad Neretve kupili su prije tri godine, na kredit, zbog djevojčica. Stara kamena kuća s drvenim čardakom, šljivama u dvorištu i pogledom na rijeku koja je ljeti bila zelena kao staklo od flaše. Nevena je tamo s djecom provodila ljeta, a on je dolazio vikendom. Prvih godina čekala ga je na stanici u Konjicu, u ljetnoj haljini, sa Zojom i Emom koje su trčale po peronu i vikale njegovo ime kao da se vraća s drugog kontinenta. Ove godine, otkako je u junu upoznala ljude iz likovne kolonije, na stanici ga je dočekivalo nešto drugo.

Ovaj put bio je to stari bijeli kombi pun ljudi. Za volanom je sjedio Ševal, koji je snimao dokumentarni film o nečemu što nikad nije uspio objasniti u jednoj rečenici. Pored njega Sena, pjesnikinja s kosom ošišanom do kože, koja je objavila zbirku pjesama bez ijednog velikog slova. Na zadnjem sjedištu Kiki, slikar čije pravo ime niko nije znao, s nogama na prozoru. Nevena je izašla posljednja. Bila je preplanula, bosa i nasmijana, i poljubila ga je u obraz brzo, kao što se ljubi rođak na aerodromu. "Miro! Kakve si to kese donio? Ljudi, pogledajte, Miro je donio kese." Iz kombija se začuo smijeh, a Miroslav se nasmijao s njima, jer nije znao šta bi drugo.

Djevojčice nisu bile u kombiju. Bile su kod komšinice, tete Šuhrete, objasnila je Nevena usput, jer odrasli ponekad moraju raditi u miru. U

dvorištu Miroslav nije našao plastični bazen koji je prošlog ljeta sat i po sam naduvavao na usta. Našao ga je iza drvarnice, ispuhan i umotan u ceradu. "Kvario je kompoziciju", rekao je Kiki, koji je na terasi postavio štafelaj. "Ta plava boja. Ubijala je cijelu dolinu." U sobi za goste sad je bio Kikijev atelje, u sobi do nje spavala je Sena, a Miroslavu je Nevena namjestila kauč u hodniku, jer je on, kako je rekla, ionako navikao spavati bilo gdje.

Trešnje su nestale prije večere, ali ih niko nije pojeo. Kiki ih je istresao u zemljanu zdjelu, stavio pored njih Miroslavljevu kravatu s klupe i počeo slikati. "Mrtva priroda s trešnjama jednog službenika", rekao je, i svi su se smijali. Ševal je to snimao. Sena je otvorila kutiju lokuma, uzela jednu kocku, pomirisala je i vratila. "Ko još jede rahatlokum?", rekla je. "To je kao da jedeš razglednicu." Nevena se smijala najglasnije. Miroslav je čekao da ga pogleda, da mu očima kaže da zna odakle je ta kutija. Nije ga pogledala.

U subotu u podne svi su krenuli na rijeku. Miroslav se već bio presvukao za kupanje kad je Nevena, s peškirom oko vrata, zastala na vratima. "Miro, ti ostani s curama, može? Ti si s njima ionako bolji od mene. A voda je ledena, ti to ne bi volio." Otišli su niz livadu, njih četvero, Kiki s flašom vina, Sena s knjigom, Ševal s kamerom, ona u sredini. Miroslav je sjedio na stepenicama sa Zojom i Emom i puštao drvene čamce u kanti s vodom, jer djevojčice do rijeke nisu smjele bez odraslih. S rijeke se čuo smijeh. Ema je pitala zašto se mama sad drugačije smije. Miroslav joj je rekao da je to zbog vode, jer se ljudi u hladnoj vodi drugačije smiju.

Za večeru su na čardaku pekli pastrmke koje je Ševal kupio od nekog ribara kod mosta. Razgovarali su o izložbi u Beogradu, o reditelju koji je izdao umjetnost jer je snimio reklamu za banku, o tome da je brak, kako je rekla Sena, samo ugovor o zajedničkom dosađivanju. Kiki je pitao Miroslava čime se tačno bavi. Kad je Miroslav počeo objašnjavati, Ševal je uperio kameru u njega, a Kiki je glumio da zijeva, sve dok Miroslav nije zašutio usred rečenice. "Nemoj se ljutiti, Miro", rekla je Nevena i stavila mu ruku na rame, ali je gledala Senu. "Oni su takvi sa svima." Miroslav je

znao da nije tako. Takvi su bili samo s njim.

U nedjelju poslijepodne Ševal ga je kombijem odvezao na stanicu. Nevena nije išla. Stajala je na terasi s Kikijevim kistom u ruci, jer joj je obećao da će je naučiti slikati vodu, i mahnula mu je kistom, kao što se maše nekome ko odlazi poslije kratke, prijatne posjete. Djevojčice su plakale. Zoja mu je u džep gurnula jedan drveni čamac, da ga ima u Sarajevu.

U vozu, iza Bradine, gdje pruga ulazi u tunele i telefon gubi signal, Miroslav je izvadio rokovnik u koji je inače zapisivao rokove za poreske prijave i počeo pisati. Pismo rukom nije pisao od studentskih dana. Pisao je do Sarajeva, istrgao listove, presavio ih i ujutro, prije posla, predao pismo u Glavnoj pošti, preporučeno, kao da šalje ugovor.

U pismu je pisalo da je vidio koliko je sretna s tim ljudima i da joj to ne zamjera. Da je možda on kriv, jer je postao čovjek koji nosi kravatu i petkom kupuje trešnje, a ona je oduvijek bila neko ko slika, i on je to znao kad ju je upoznao u čitaonici na Filozofskom, kad mu je prolila kafu po bilješkama i umjesto izvinjenja na mrlji nacrtala ribu. Pisalo je da joj neće uskratiti slobodu ako joj treba. Da je kuća njena, da djevojčice mogu ostati s njom do septembra i da on neće doći sljedećeg petka, osim ako ga ona ne pozove. "Volim te kao onog dana s kafom", pisalo je na kraju. "Ne znam to ljepše reći. Ti si uvijek znala ljepše."

Pismo je stiglo u srijedu, s poštarom koji se do kuće penjao samo dvaput sedmično. Nevena ga je otvorila na terasi, za doručkom, a Sena joj ga je istrgla iz ruke prije nego što je pročitala prvi red. "Pismo! Pravo pismo, rukom, preporučeno! Ljudi, ovo je muzejski primjerak." Vratila ga je Neveni. "Čitaj naglas. Moramo ovo čuti svi." I Nevena je čitala. Čitala je smiješnim, dubokim glasom, kao da čita oglas za izgubljenog psa, a njih troje su se valjali od smijeha. Kod rečenice o kravati i trešnjama Kiki je udario dlanom po koljenu. Kod kafe i ribe Ševal je otrčao po kameru. "Ovo treba uramiti", rekao je Kiki. "Ovo je bolje od svega što je Sena napisala ove godine."

Kod rečenice o djevojčicama i septembru Nevenin glas se prelomio. Pročitala je još "osim ako me ti ne pozoveš", pa to još jednom, tiho, svojim glasom, i presavila pismo. Ostali su se i dalje smijali, misleći da je i to dio predstave. Sena je tražila da pročita kraj. Nevena je rekla da je kraj dosadan, ustala i otišla u kuću.

Gore, u sobi, sjela je na krevet i pročitala pismo sama, od početka. Ovaj put nije bilo smiješno. Vidjela je Miroslava u vozu, s rokovnikom na koljenima, kako u tunelu iza Bradine piše o ribi koju je ona nacrtala prije petnaest godina i koju je on, očito, zapamtio bolje od nje. Vidjela je kese, trešnje u zemljanoj zdjeli, kravatu pored njih i svoje lice dok se smijala. Bilo ju je stid onako kako je nije bilo stid otkako je bila dijete. Moram mu odmah odgovoriti, pomislila je. Danas, prije nego što se desi nešto drugo. Uzela je list iz Zojine sveske za crtanje i napisala dvije riječi: "Dragi Miro".

Ispod prozora zalupala su vrata kombija. "Nevena!", vikala je Sena. "Ševal je našao mjesto kod mosta gdje je voda skoro topla! Idemo sad, dok je sunce!" Kiki je zatrubio. Nevena je pogledala list, pa prozor, pa opet list. Napisat će mu večeras, mirno, kad svi zaspu i kad bude mogla naći prave riječi. "Čekajte me!", viknula je, čula je kako se dole smiju i nasmijala se i sama, tim novim smijehom, prije nego što je stigla odlučiti hoće li. Zgrabila je peškir i otrčala niz stepenice.

Na prozorskoj dasci, pritisnut oblutkom s Neretve, ostao je list iz dječije sveske s dvije riječi i mrljom od trešnje u uglu. Dole, niz livadu, četiri glasa udaljavala su se prema vodi, a u kanti kod stepenica plutao je drugi drveni čamac.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Službeni put od šest godina

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sluzbeni-put-od-sest-godina/

Sobu sam mu iznajmila u januaru, bez ugovora, jer je platio šest mjeseci unaprijed i jer je rekao da piše knjigu. Na Bistriku se sobe izdaju studentima i turistima, i čovjek od pedeset godina s jednim koferom bio mi je čudan, ali pare su bile prave, a ja sam udovica s penzijom od četiristo maraka. Soba je u potkrovlju moje kuće, s kosim plafonom i prozorom koji gleda niz brdo, preko krovova, na dvije ulice niže i na žutu zgradu s balkonima punim muškatli.

Prvo što je uradio bilo je da premjesti fotelju. Okrenuo ju je od televizora prema prozoru. Drugo je bilo da ugasi svjetlo. Kad bih uveče izašla u dvorište da prostrem veš, vidjela bih ga gore, u mraku, kako sjedi i gleda dolje, a svakih pola sata zasvijetlio bi žar cigarete, pa se ugasio. Nisam pitala. Ja sam iz generacije koja ne zapitkuje podstanare, pogotovo one koji plaćaju unaprijed.

Ono što nisam pitala saznala sam u pekari. Žene su pričale o Nedžli iz žute zgrade, s trećeg sprata. Muž joj je početkom januara otišao u Banju Luku, na reviziju, na tri dana, s jednom torbom. Poslije sedmicu dana poslao je poruku s nepoznatog broja: dobro sam, ne tražite me, treba mi vremena. Nedžla je išla u policiju, a u policiji su joj rekli da odrasli čovjek koji javlja da je dobro nije nestao. Ostatak su žene u pekari znale bolje od policije. Ima, kažu, tamo jednu, mlađu. Uvijek ima jedna mlađa. Vratila sam se kući s dva hljeba i pogledala na žutu zgradu, na treći sprat, na kuhinjski prozor sa žutom zavjesom. Pa sam pogledala gore, u svoje potkrovlje, gdje je u mraku gorjela cigareta.

Ni tada ga nisam pitala. Pitala sam ga tek u martu, kad je sišao da plati, a ja sam skuhala kafu za dvoje, pa nije mogao odbiti. "Harize", rekla sam, jer sam ime znala iz pekare, a on mi ga nikad nije rekao. Nije se ni trznuo. Popio je kafu do taloga i ispričao mi sve, mirno, kao da priča o nekom drugom.

Ništa nije planirao. Došao je na autobusku stanicu, kupio kartu, sjeo u čekaonicu i odjednom poželio vidjeti kako izgleda njegova kuća kad njega nema u njoj. Samo dan, dva. Da vidi hoće li primijetiti. Vratio se pješice preko grada, popeo se na Bistrik i pozvonio na prvu kapiju s natpisom da se izdaje soba. To sam bila ja. "Mislio sam ostati do petka", rekao je. "U petak mi je bilo teško objasniti tri dana. Sad mi je teško objasniti tri mjeseca." Pitala sam ga ima li u Banjoj Luci neku. Nasmijao se, prvi put otkako je kod mene. "Nemam nikog nigdje", rekao je. "Samo nju i ovaj prozor." Novac je imao od neke uštedevine za koju žena nije znala, a noću je na laptopu radio prevode za neku stranu agenciju. Pitala sam kad će se vratiti. "Sutra", rekao je.

To sutra trajalo je šest godina. Gledala sam ga kako gleda. Znao je kad ona ide na posao, u sedam i dvadeset, i kad se vraća, i po tome kako hoda uzbrdo znao je kakav joj je bio dan. Prve zime Nedžla je skoro svake večeri sjedila u kuhinji do kasno, a sestra joj je dolazila nedjeljom. Druge godine skinula je žutu zavjesu i stavila bijelu, okrečila kuhinju, a njegov bicikl, koji je godinama stajao na balkonu, poklonila je nekom dječaku iz ulice. Treće godine uzela je mačku. Iste te godine počeo je dolaziti jedan čovjek, srijedom, s torbom alata. Hariz dvije noći nije spavao. Ispostavilo se da je to majstor koji joj mijenja cijevi u kupatilu, da je oženjen i da ima troje djece, i Hariz mi je to javio s takvim olakšanjem da me bilo stid umjesto njega. Hariz mi je sve to javljao kad bi sišao da plati, kao vijesti: okrečila je, uzela je mačku, sestra joj se razvela, kupila je novu peć. Jednom sam mu rekla da o njoj sad zna više nego dok je živio s njom. Rekao je da je to istina i da je to najgore.

Četvrte godine su se sreli. Hariz je rijetko izlazio, i to kasno, do prodavnice na uglu, s kapom i bradom koju je pustio još prve zime. Tog jutra je ostao bez hljeba i otišao je u pekaru kad i svi ostali. Nedžla je stajala ispred njega u redu. Kad se okrenula s kesom, stala mu je na nogu, rekla izvinite i izašla. Vratio se bijel kao zid i cijeli dan nije upalio svjetlo. Uveče mi je rekao da ga nije prepoznala. Ja sam mislila na to koliko je godina ta žena gledala u njega preko istog stola i može li se čovjek toliko

promijeniti od brade i kape. Nisam mu to rekla.

Pete godine snijeg je napadao do oluka, pa sam ga zvala da mi pomogne očistiti krov, i tada sam prvi put vidjela koliko je ostario. Bio je mršav, siv, s rukama koje su se tresle na hladnoći. Rekla sam mu da tako ne može više. "Znam", rekao je. "Sutra."

Šeste godine, u novembru, kiša je padala tri dana. Te večeri Hariz je sišao k meni mokar do kože, jer je do prodavnice išao bez kišobrana, i spustio ključ na sto u kuhinji. "Idem kući, Mukadesa", rekao je. Pitala sam zašto baš večeras. Slegnuo je ramenima. Rekao je da je mokar i da mu je hladno, a da tamo dolje u kuhinji gori svjetlo, i da je to sve. Šest godina je sebi govorio sutra, a večeras je, na kiši, shvatio da to sutra umjesto njega niko neće reći. Rekla sam mu da sačeka jutro, da se presvuče, da ne ide ovakav. "Ako sačekam jutro", rekao je, "opet će biti sutra." Ostavio je kofer i laptop. Rekao je da će poslati nekoga po njih.

Popela sam se u potkrovlje, prvi put otkako se uselio, i sjela u njegovu fotelju. Vidjela sam ga kako silazi niz stepenice između kuća, pognut, pa ga je progutala ulica. Vrata žute zgrade s mog prozora se ne vide. Vidi se samo kuhinjski prozor na trećem spratu, s bijelom zavjesom. Gledala sam pola sata. U kuhinji se pomjerila jedna sjena, pa dvije. Onda se svjetlo ugasilo, i nisam znala šta to znači.

Tri sedmice kasnije na moja vrata pozvonila je Nedžla. Prvi put sam je vidjela izbliza: sitna, sijeda na sljepoočnicama, u dobrom kaputu. Rekla je da je došla po stvari svog muža. Uzela je kofer i laptop, pitala koliko je ostao dužan, iako nije ostao dužan ništa, i ostavila mi pedeset maraka na komodi za, kako je rekla, kafe koje sam mu kuhala. Nisam se mogla suzdržati. Pitala sam je šta joj je rekao, gdje je bio.

"Rekao je da je bio u Banjoj Luci", rekla je. "Da se jedan posao otegao." "I vi ste mu povjerovali?" Pogledala me kao što se gleda dijete koje pita zašto je nebo plavo. "Ja sam njemu rekla da sam ga čekala", rekla je. "Pa smo kvit."

Uzela je kofer i pošla niz stepenice, a na kapiji se okrenula i pogledala gore, prema mom potkrovlju, prema prozoru bez zavjese. "S mog balkona vidi se vaš krov, gospođo", rekla je. "I žar jedne cigarete, svake večeri. Šest godina sam mislila da će njemu prije dosaditi nego meni." Onda je za sobom zatvorila kapiju, polako, da ne lupi, i otišla dvije ulice niže, kući.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Dvadeset tri koverte

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/dvadeset-tri-koverte/

Kutija je bila od cipela, broj četrdeset tri, i stajala je iza rola starih skica, tamo gdje Ranko drži stvari koje ne baca, a ne gleda. Iskra je tražila novogodišnje ukrase. Nađa je odozdo vikala da jelka bez ukrasa izgleda kao da su je ukrali iz šume, a Ranko je obećao da će stalak ovaj put stajati uspravno. Iskra je podigla poklopac jer je mislila da su u kutiji lampice. Unutra su bile koverte, svezane gumicom za tegle, sa njemačkom adresom ispisanom plavim mastilom. Rukopis je bio njen.

Sjela je na pod, među kutije, i prebrojala ih. Dvadeset tri. Na svakoj marka iz Banje Luke, pečat pošte, datum. Nijedna nije bila otvorena. Neke su bile tvrde od vlage, na jednoj se mastilo razlilo pa je Minhen izgledao kao mrlja. Sjećala se svake. Pisala ih je za kuhinjskim stolom u podstanarskoj sobi na Starčevici, nedjeljom navečer, s prozorom prema kestenu, i nosila ih ponedjeljkom ujutro na poštu prije predavanja.

Tada je imala dvadeset četiri godine i studirala njemački. Popodne je čuvala šestogodišnju Nađu, kćerku arhitekte Ranka Vidovića, čija je žena dvije godine bila bolesna i rijetko izlazila iz sobe na spratu. Ranko je dolazio kasno, sjedao s Iskrom u kuhinji i pričao joj o zgradama koje nikad neće sagraditi. Smijao se lijepo i slušao još ljepše. Jedne večeri u februaru, u hodniku, dok je oblačila kaput, poljubio ju je. Sedmicu dana kasnije odveo je ženu i Nađu u Minhen, na liječenje, i na vratima joj rekao da mu piše. "Pisma, ne poruke", rekao je. "Pisma se mogu čuvati."

Pisala mu je svake nedjelje. O Vrbasu, koji je tog proljeća izašao iz korita. O Nađinim crtežima koje je zaboravila skinuti s frižidera. O sebi, više nego što je ikome pričala. Odgovor nije stigao. U četvrtom mjesecu napisala je da više neće pisati, a onda je napisala još tri pisma. U junu je od komšinice čula da je Rankova žena umrla u Minhenu. Napisala mu je saučešće, kratko i pažljivo, i to je bilo posljednje. Poslije je dvije godine radila u pozivnom centru, govorila na njemačkom s ljudima iz Graca koji

su se žalili na internet i prestala se okretati za svakim sivim kaputom na Gospodskoj.

Onda je u Beču umrla tetka Danka, koja je četrdeset godina čistila tuđe stanove u Otakringu, i ostavila Iskri svoj, mali, na četvrtom spratu bez lifta. Iskra ga je prodala. U Banjoj Luci se takve stvari znaju prije nego što ih znaš sama. Tri mjeseca kasnije Ranko joj je pozvonio na vrata, mršaviji, s Nađom za ruku. Rekao je da nije mogao pisati, da ga je tuga potpuno zatvorila, ali da je mislio na nju svaki dan. Vjenčali su se te jeseni. Tetkin novac otplatio je dug za Rankov biro i pokrio novi krov na kući na obali Vrbasa. Samo jednom, na prvu godišnjicu braka, u restoranu iznad Vrbasa, pitala ga je, napola u šali, šta je mislio dok je čitao njena pisma. Ranko je spustio viljušku, pogledao je onako kako je samo on znao i rekao da neka zna napamet. Onda je promijenio temu, a ona mu je bila zahvalna, jer je mislila da ga to još boli.

Od tada je prošlo devet godina. Nađa ima sedamnaest, zove je Iskra, a ne mama, ali kad joj je teško, dolazi njoj, a ne ocu. Kad je Nađa u osmom razredu dobila upalu pluća, Iskra je tri noći spavala na stolici u bolnici na Paprikovcu, a Ranko je donosio cvijeće i šale, i svi su na odjeljenju govorili kakav je to divan otac. Ranka svi vole. Konobari mu donose kafu prije nego što je naruči, komšije ga zovu na rakiju, klijenti mu opraštaju rokove. Iskra plaća račune. Koverte iz banke, iz poreske uprave i od doktora po sedmicu dana leže na komodi u hodniku, sve dok ih ona ne otvori. Godinama se tome smijala. Govorila je prijateljicama da je udata za čovjeka koji se plaši papira.

Sad je, sjedeći na podu tavana, shvatila da se on nije plašio samo papira. Pisma nije izgubio. Nije ih znao napamet. Čuvao ih je više od deset godina, iza skica, u kutiji od cipela, i nikad nije otvorio nijedno. Pokušala je zamisliti zašto. Možda je nikad nije volio. Možda ju je volio i bojao se onoga što bi u njima pročitao. Možda je došao na njena vrata kad je čuo za tetkin stan. Možda sve troje odjednom. Znala je da to nikad neće saznati, jer bi joj on, kad bi ga pitala, dao lijep odgovor, a ona bi povjerovala u polovinu.

Otvorila je prvu kovertu. Papir je mirisao na podrum. Djevojka koja ga je ispisala pisala je brzo, s mnogo zareza, o kestenu ispred prozora i o tome da je Nađa naučila zviždati. Pri dnu je bila rečenica koju je Iskra zaboravila da je ikad napisala: da joj ne mora odgovoriti, da ga voli i da je to njeno, a ne njegovo, i da mu to niko ne može uzeti, pa ni on sam. Iskra je dugo gledala tu rečenicu. Nije se sjećala da je ikad bila tako mudra. Bila je, mislila je, samo tvrdoglava.

Pomislila je da ode. Ima svoju platu u školi, može unajmiti stan na Boriku, Nađa je skoro odrasla. Zamislila je kako mu kaže, u kuhinji, s kutijom na stolu. Vidjela je njegovo lice: problijedio bi, oči bi mu se napunile, rekao bi nešto dobro složeno, o tuzi i stidu, i stavio bi ruku na njenu. Znala je tačno koliko bi trajalo dok se ne nasmije s njim. Znala je i da poslije toga više nikad ne bi otvorila nijednu kovertu u toj kući, ni iz banke ni od doktora, i da bi sve ostalo ležati na komodi.

"Iskra!" Ranko je stajao na dnu ljestava. "Jesi li živa gore? Nađa tvrdi da je stalak kriv, a ja tvrdim da je kriva jelka." Glas mu je bio lak, kao i uvijek. Iskra je vratila pismo u kovertu i kovertu stavila u džep džempera. Ostale je svezala gumicom, onako kako su bile, vratila poklopac i gurnula kutiju iza skica, na isto mjesto, tako da se na prašini nije vidio trag. Onda je uzela kutiju s ukrasima i sišla.

U dnevnoj sobi jelka se naginjala prema prozoru kao pijan gost. Ranko je ležao ispod nje i zatezao šarafe na stalku, Nađa je držala vrh i govorila mu da ne zna šta radi. Oboje su pogledali Iskru kao sudiju. Spustila je ukrase na kauč, kleknula pored Ranka, uzela mu ključ iz ruke i rekla Nađi da pusti vrh. Jelka se ispravila. Ranko je rekao da je to ono što je on cijelo vrijeme pokušavao i poljubio joj ruku, kao da mu je pomogla da pobijedi. Nađa se nasmijala. Iskra je ustala i počela vaditi kugle iz papira, jednu po jednu, i vješati ih tamo gdje se najmanje vidjelo da su grane rijetke.

Te noći, kad su svi zaspali, sjela je u kuhinju i još jednom pročitala onu rečenicu. Onda je pismo savila na dva i stavila ga u svoju ladicu, ispod pasoša, gdje Ranko nikad ne gleda. Kutiju na tavanu nije više dirala.

Ujutro je na komodi u hodniku ležala koverta iz elektrodistribucije, sa Rankovim imenom, neotvorena. Iskra ju je otvorila, kao i uvijek, i platila račun prije doručka.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Dnevnik iz Banje Vrućice

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/dnevnik-iz-banje-vrucice/

6. juli. Stigao sam u Banju Vrućicu u podne, s uputnicom kardiologa iz Banje Luke, koji tvrdi da mi srce preskače. Ja mislim da mi srce radi savršeno, samo nema šta raditi. Kod izvora mineralne vode stari muškarci u trenerkama pune plastične čaše i pričaju o pritisku kao o politici. Na klupi kod fontane sjedio je Veljko, dvadeset četiri godine, s ortozom na koljenu i štakom koju nosi kao zastavu. Pokidao je ligamente na motociklističkoj trci, a priča kao da se vratio s fronta.

Zaljubljen je, naravno. Pokazao mi je djevojku koja je s majkom pila vodu kod izvora: Anja Đukić, dvadeset dvije godine, studentica farmacije iz Doboja, kći žene koja ima pet pekara i kardiologa na brzom biranju. Veljko je ispustio čašu i Anja mu ju je podigla s osmijehom kakav se daje bolesnicima. Ja sam gledao nju, a ona je, okrećući se, pogledala mene, kratko i s nekom ljutnjom, jer joj nisam ništa podigao. Te večeri sam zapisao da će me ta djevojka voljeti. Ne zato što mi se sviđa. Zato što će Veljko to gledati, a ovdje se drugo i nema raditi.

8. juli. Doktor Pantelić je jedini pametan čovjek u banji, pa smo prijatelji. Mjeri mi pritisak i igra šah bolje od mene. Danas mi je rekao da su se Đukićke raspitivale o meni, majka o mojoj firmi, a kći o mojoj prošlosti. Onda je, kao usput, dodao da je u vilu iznad parka, u stan iznad Đukićevih, stigao Obren Lalić, građevinar iz Dervente, poslije bajpasa, sa suprugom. Supruga je mlada, plava, s mladežom ispod lijevog oka. Spustio sam figuru. Znao sam ko je, prije nego što je izgovorio ime: Ivana.

Sreli smo se kod izvora, sutradan rano. Prošlo je deset godina otkako je otišla iz mog stana u Banjoj Luci i rekla da čeka nekoga ko će joj bar jednom nešto obećati. Udala se za čovjeka od šezdeset pet godina koji joj je obećao sve. Rekla je da je Obren dobar, da zaspi u devet poslije tableta i da od mene ne traži ništa osim da se ponekad vidimo. "Upoznaj se s Đukićima, Andrija", rekla je. "Ako budeš dolazio kod njih, niko neće pitati

šta radiš u vili." Onda je otišla prije nego što sam stigao odgovoriti, kao i prije deset godina.

12. juli. Sedmicu dana nisam prišao Anji. Umjesto toga sam svake večeri na terasi hotela pričao priče, i mladići koji su do tada stajali oko nje prelazili su jedan po jedan za moj sto. Gledala je to ljutito, a ja sam je pustio da se ljuti. U subotu je u hotelskoj sali bila igranka. Jedan pijani gost iz Teslića uhvatio ju je za ruku i nije puštao. Prišao sam, uzeo ga pod ruku kao starog prijatelja, odveo do šanka i naručio mu kafu. Onda sam zamolio Anju za ples. Nije rekla ništa, ali je plesala sa mnom do kraja.

Poslije toga je bilo lako, a lako je uvijek dosadno. Šetali smo stazom kroz šumu iznad banje, i ja sam joj pričao o sebi, pola istine i pola onoga što je željela čuti. Veljko je hramao za nama na dvadeset koraka i pravio se da gleda ptice. Na drvenom mostiću preko potoka zavrtjelo joj se u glavi, ili je tako odlučila, i naslonila se na mene. Poljubio sam je u obraz. "Volite li me?" pitala je. Nisam odgovorio. Do vile je išla ispred mene, brišući lice rukavom, a ja sam mislio na Ivanin prozor.

Ivanu sam viđao noću. Obren je zaspao u devet, Đukićevi su gasili svjetlo u deset, a vanjske stepenice vile vodile su pored Anjinog prozora do Ivaninog balkona na drugom spratu. Sjedili smo na balkonu, ona u Obrenovom džemperu, i pričali do jedan, tiho, o tome kako bi sve bilo da sam bio neko drugi. Petnaestog jula, kad sam se spuštao, ispod lipe su stajale dvije sjene. Jedna se oslanjala na štaku. Neko je viknuo ko je to, a ja sam preskočio ogradu i otišao kroz park, bez žurbe.

16. juli. Ujutro sam sjedio u kafani pored hotela kad su za sto ispod otvorenog prozora sjeli Veljko i njegov drug Momir iz Prnjavora. Plan je bio jednostavan: Veljko će u podne, kod izvora, pred svima reći da je vidio kako noću izlazim od Anje Đukić. "On neće smjeti reći gdje je stvarno bio", rekao je Momir. "Kad prešuti, svi će povjerovati tebi, a mala će ga se stidjeti dok je živa." Veljko je pitao je li to pošteno prema Anji. Momir je rekao da je pošteno prema Veljku i da je to dovoljno.

U podne je kod izvora bilo više ljudi nego inače, jer je Momir ujutro obišao pola banje. Gospođa Đukić je stajala s Anjom pod suncobranom, pored njih doktor Pantelić, a malo dalje, u bijelom šeširu, Obren Lalić. Veljko je rekao svoje, glasno i loše, kao naučenu pjesmu. Pitao sam ga je li me vidio kako izlazim na Anjina vrata. Rekao je da me vidio na stepenicama. Rekao sam da stepenice vode do tri stana i u park, i da ću danas napustiti banju ako on sad, pred njenom majkom, kaže da je vidio vrata. Onda sam dodao da je Momir u pravu: neću reći gdje sam bio. Ali neću dozvoliti ni da Veljko kaže ono što nije vidio.

Veljko je dugo šutio. Bio je to jedini trenutak u kojem sam ga poštovao, i jedini u kojem mi ga je bilo žao. Onda je rekao, gledajući u čašu: "Nisam vidio vrata." Gospođa Đukić mu je okrenula leđa. Ljudi s čašama razmakli su se oko njega kao da je zarazan. Veljko je u pet otišao autobusom za Banju Luku, sa štakom preko krila. Obren Lalić nije rekao ništa. Samo je dugo gledao vanjske stepenice, pa svoj balkon, pa mene.

Navečer me na recepciji čekala koverta. Ivana je napisala nekoliko redova: Obren zna, odlaze u šest, neka ih ne tražim. Napisala je i da me voljela i onda kad to nisam tražio, i da je to bila njena greška, a ne moja. Bilo je sedam i deset. Sjeo sam u auto i vozio prema Doboju, sve dok se motor na jednom usponu nije pregrijao i stao. Sjeo sam na ogradu pored puta i plakao, prvi put otkako znam za sebe. Kad sam se vratio, bilo je iza ponoći, i sve mi je to već izgledalo smiješno.

18. juli. Gospođa Đukić me pozvala na kafu u vilu. Zahvalila mi je što sam branio čast njene kćerke i rekla, okolišajući, da u Doboju ima mjesta za još jednu firmu. Zamolio sam da me ostavi nasamo s Anjom. Anja je ušla blijeda, s rukama sklopljenim ispred sebe, i sjela tek kad sam ja ustao.

Rekao sam joj istinu, jer je bila najkraća. Da sam joj se smijao. Da sam se cijeli juli igrao, zbog Veljka i zbog dosade, i da je ne volim. Da je kod izvora nisam branio zbog nje. Slušala me ne skidajući pogled, i samo joj je jednom zadrhtala brada. Pitala je zašto joj to govorim. Rekao sam da bi bilo gore da ne kažem. "Mrzim vas", rekla je tiho. Rekao sam da je to

pošteno, naklonio se i izašao, i na stepenicama nisam sreo nikoga.

19. juli. Platio sam račun u sedam ujutro. Doktor Pantelić mi nije pružio ruku, samo je rekao da mi je pritisak, nažalost, odličan. Recepcionerka me pitala hoću li dolaziti i iduće godine. Rekao sam da možda, i ona je to, ne znam zašto, zapisala.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Ljubavnica s istom pidžamom

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ljubavnica-s-istom-pidzamom/

Pidžamu sam kupila u sedam i petnaest, kod Rondoa, u maloj radnji koja je tek dizala roletnu. Plava, na sitne bijele pruge, pamuk, veličina XL, trideset devet maraka. Prodavačica me pitala je li za poklon, a ja sam rekla da je za bolnicu, i ona ju je bez riječi stavila u običnu kesu. Mario je kod kuće imao tri pidžame, sve isprane. Nisam željela da ga na traumatologiji vide u nečemu u čemu izgleda kao čovjek o kojem se niko ne brine. Dvadeset tri godine braka nauče te takvim sitnicama.

Telefon je zazvonio u dva i deset noću. Policajac, vrlo pristojan, rekao je da je moj muž sletio s puta kod Bune, da je živ, da je pri svijesti i da su ga odvezli na Bijeli Brijeg. Slomljena potkoljenica, dva rebra, posjekotina iznad obrve. Škoda je završila u ogradi šipkovog voćnjaka, a voćnjak je, kako je policajac dodao, prošao gore od auta. Mario mi je u srijedu rekao da vozi vino jednom hotelu u Neumu i da će prespavati tamo, jer ne voli voziti noću po kiši. Ležala sam poslije toga budna do jutra i u glavi crtala put od Neuma do kuće, koji zaista ide preko Bune. Crtala sam ga iznova i iznova, kao da će mi neko pregledati zadaću.

Posjete na traumatologiji su od tri do četiri. Došla sam dvadeset minuta ranije, jer sam u apoteci zamolila koleginicu da me pokrije, i sjela na plastičnu stolicu u hodniku trećeg sprata, pored aparata koji za marku daje nešto slično kafi. Napolju je padala ona mostarska novembarska kiša koja ne pada nego visi u zraku. U hodniku je, osim mene, sjedila još samo jedna žena, mlađa, možda trideset pet godina, u bež kaputu, s mokrim pramenovima kose zalijepljenim za vrat. Na koljenima je držala kesu. Iz kese je virio rukav plave pidžame na sitne bijele pruge.

Prvo sam pomislila da je to slučajnost, jer u Mostaru nema mnogo radnji i sve prodaju iste stvari. Onda sam se sjetila kako je Mario svake zime, kad bih mu kupila pidžamu na kockice ili jednobojnu, vrtio glavom. "Samo na pruge, kao moj babo", govorio je. "Sve ostalo je za penzionere."

Govorio je to pred mojom majkom, pred našom kćerkom Petrom i, kako sam sad shvatila, pred ovom ženom. Pogledala sam njenu kesu, pa svoju. Ona je pogledala moju. Imale smo čak i isti račun, savijen napola i zataknut između dugmadi.

Iz sobe na kraju hodnika izašla je medicinska sestra s fasciklom i pitala ko je za Krešića. Ustala sam ja. Ustala je i ona, pa sjela, pa opet ustala, kao da joj noge nisu znale šta im je dozvoljeno. Sestra je pogledala nas dvije i ono što smo držale u rukama. Rekla je da pacijent smije primiti jednu osobu, petnaest minuta, ali da je upravo zaspao poslije terapije, pa neka pričekamo pola sata. Onda se vratila u sobu brže nego što je izašla.

Žena se zvala Monika. To mi je rekla prva, prije nego što sam išta pitala, kao da se predstavlja na šalteru. Rekla je i da živi u Blagaju, iznad vrela, i da je Mario od nje otišao u pola jedan, jer mu je ujutro, navodno, bio sastanak u Čitluku. Kad se nije javio porukom da je stigao, zvala ga je deset puta, a u dva ujutro zvala je bolnicu. Sve je to rekla tiho i na kraju dodala da zna da mi nije lako. Odgovorila sam da ne zna, ali da je u redu, jer ni ja nisam znala ništa do prije tri minute.

Pola sata je dugo na plastičnoj stolici. Kupila sam nam dvije kafe iz aparata, jer mi se činilo glupo kupiti samo sebi. Monika je pričala, a ja sam slušala kao što slušam ljude koji mi na šalteru nabrajaju lijekove koje piju, i provjeravala šta se s čim slaže. Mario joj je rekao da odavno spavamo u odvojenim sobama. Rekao joj je da ja znam za nju i da sam pristala šutjeti dok Petra ne završi fakultet u Zagrebu. Rekao joj je i da je zbog Petrinog stana u Zagrebu ostao bez uštedevine, pa zato još ne mogu zajedno unajmiti nešto u gradu. Petra živi u studentskom domu i subotom radi u pekari.

Onda sam ja rekla svoje, jer mi se činilo pošteno. Da spavamo u istom krevetu, s moje strane prozor, s njegove radio. Da mi je u septembru rekao kako su im u firmi smanjili plate, pa smo otkazali ljetovanje u Gradcu. Da sam svakog drugog četvrtka, dok je on bio na terenu u Neumu, išla sama kod njegove majke u Rodoč da joj operem prozore.

Monika je slušala s kafom koju nije pila. Kad sam spomenula četvrtke, spustila je čašu na pod. Rekla je da je četvrtkom večerao kod nje i da je uvijek donosio vino iz podruma u Čitluku, ono za koje je govorio da ne ide u prodaju.

Sestra se vratila i rekla da je pacijent budan i da može ući jedna osoba. Monika je rekla da uđem ja, jer sam supruga, i da će ona ostaviti pidžamu kod sestre i otići. Rekla sam joj da mi da kesu. Gledala me nekoliko sekundi, kao da odmjerava šta sve žena može uraditi s pidžamom od trideset devet maraka, a onda mi je kesu pružila. Uzela sam obje i ušla.

Mario je ležao kod prozora, s nogom u gipsu i flasterom iznad obrve. Kad me ugledao, nasmiješio se osmijehom koji je čuvao za carinike i saobraćajce. Počeo je odmah: hotel u Neumu, kiša, nije mogao zaspati pa je krenuo ranije, nije me želio buditi. Govorio je glatko, kao da je tekst ponavljao cijelo jutro. Nisam ga prekidala. Izvadila sam obje pidžame, raširila ih jednu do druge preko deke i preko gipsa i poravnala im rukave. Bile su iste do posljednjeg dugmeta.

Mario je zašutio usred rečenice. Gledao je pidžame, pa vrata, pa opet pidžame. Onda je tiho pitao: "Koja je tvoja?" To mi je ostalo više od svega drugog. Nije pitao kako znam, nije pitao gdje je ona, nije rekao da mu je žao. Pitao je koja je moja, kao da će prema odgovoru znati kako dalje. Rekla sam mu da se ne razlikuju. Jednu sam savila na četiri i vratila u kesu zajedno s računom, a drugu sam ostavila na deki. Rekla sam mu da je ta od Monike i da će ga njegove stvari čekati kod majke u Rodoču, u kutijama od vina, kad ga puste kući.

U hodniku je Monika i dalje stajala pored aparata, s rukama u džepovima. Pitala je šta je rekao. Rekla sam joj da je pitao koja je moja. Gledala me dugo, a onda se nasmijala, kratko i ružno, kao kad se neko nasmije na sahrani pa se uplaši vlastitog glasa. Pitala me treba li mi prevoz do grada. Rekla sam da treba. Vozila je mali crveni auto u kojem je mirisalo na Mariov parfem, pa smo obje, bez dogovora, spustile prozore iako je padala kiša.

Ostavila me kod Rondoa, ispred one iste radnje. Prodavačica me prepoznala i pitala da li veličina nije odgovarala. Rekla sam da je veličina bila dobra. Vratila mi je trideset devet maraka. Prešla sam ulicu, sjela u kafanu do prozora i naručila pravu kafu, prvu tog dana koja nije bila iz aparata, i pila sam je polako, sve dok se kiša nad Humom nije počela dizati.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Za posebne zasluge

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/za-posebne-zasluge/

Neki ljudi žele novac, neki ljubav, a neki samo to da ih jednom neko prozove s bine. Hilmija Telalović, viši referent u gradskom vodovodu, pripadao je trećoj vrsti, i to od četvrtog razreda osnovne škole, kad je dobio pohvalu za najuredniju svesku, a učiteljica je na priredbi zaboravila pročitati njegovo ime. Od tada je čekao.

Bio je član šest udruženja, od Društva prijatelja Vijećnice do Kluba ljubitelja sevdaha, u kojem nije pjevao. Dvadeset godina mjerio je temperaturu vode na sarajevskim česmama, svakog prvog u mjesecu, i zapisivao je u svesku koja je narasla na tristo dvanaest stranica. Svake godine, kad bi novine objavile dobitnike Povelje ministarstva kulture za doprinos baštini, čitao je spisak naglas za doručkom, polako, kao optužnicu. "Opet onaj s fotografijama", govorio je. "A ja sam Sebilj izmjerio sto osamdeset puta."

Njegova žena Elzana bila je jedanaest godina mlađa i držala je cvjećaru Tulipan u ulici iza zgrade Vlade, odakle su ministarstva naručivala vijence, bukete i cvijeće za svečanosti. Znala je imena svih sekretarica i rođendane pola pomoćnika ministara. Jedan od njih, Ćemal Kulašin, naručivao je kod nje češće od ostalih, uvijek bijele tulipane i uvijek bez kartice. "Doći će i tvoj red, Hilmija", govorila je, namještajući mu kravatu. "Samo ga ne smiješ juriti."

Jednog utorka u martu u vodovodu je pukla cijev od grijanja i sve su poslali kući u deset. Hilmija je usput kupio pola kile baklave, da iznenadi ženu, i popeo se pješke do stana na Džidžikovcu. Ključ je ušao u bravu, ali vrata su zapela na lancu. Zvonio je. Dugo se ništa nije dešavalo, a onda je Elzana otvorila, u kućnom ogrtaču, mokre kose, crvena u licu. Rekla je da se upravo vratila s veletržnice i da je bila pod tušem.

U hodniku, na vješalici, visio je kaput. Tamnoplav, od debelog engleskog štofa, mnogo duži od svih koje je Hilmija ikad nosio. Možda bi i prošao pored njega da u reversu nije bila zakačena mala zlatna značka: otvorena knjiga s perom preko stranica. Poznavao ju je kao što drugi ljudi poznaju lice svoje majke. Tu značku nosili su samo dobitnici Povelje.

"Elzana, čiji je ovo kaput?", pitao je tiho. Elzana nije zastala ni sekundu. "Tvoj", rekla je. "Upropastio si mi iznenađenje." Uzela mu je baklavu iz ruku, kao da je baklava za sve kriva, i spustila glas. Odluka je, objasnila je, već donesena, ali se ne smije objaviti prije šestog aprila. Jedan čovjek iz ministarstva, koji kod nje kupuje cvijeće, donio joj je značku ranije, da je Hilmija ima na kaputu za fotografiju, a kaput je kupila ona, jer u starom ne može pred kamere. "Mene?", rekao je Hilmija. "Za šta?" "Za posebne zasluge", rekla je Elzana. Hilmija je sjeo na ormarić za cipele.

Obukao ga je odmah. Rukavi su mu padali do zglobova prstiju, a skut do polovine listova. "Italijanski kroj", rekla je Elzana, gledajući negdje iza njega, prema vratima spavaće sobe. "Sad se nose duži." Hilmija se okretao pred ogledalom, lijevo pa desno, a onda je rekao da mora odmah sići do Đulage, berberina u prizemlju, jer Đulaga sve sazna prvi i ne bi bilo pošteno da ovo sazna zadnji.

Kod Đulage je sjedio pola sata u kaputu, iako je u radnji bilo vruće. Đulaga mu je dva puta čestitao, jednom kao komšija i jednom kao građanin. Negdje između te dvije čestitke obojica su kroz izlog vidjela kako iz njihovog ulaza izlazi visok muškarac u odijelu, bez kaputa, s rukama u džepovima, i brzo odlazi prema Koševu. "Vidi ovog", rekao je Đulaga. "Mart, a on bez kaputa." Hilmija je zakopčao svoj do grla. "Ljudi više ne znaju šta je red", rekao je.

Narednih sedmica Hilmija nije skidao kaput. Nosio ga je u vodovod, na Markale, na sjednice svih šest udruženja, i u svakom razgovoru je, kao slučajno, okretao lijevi revers prema sagovorniku. Kolegama je rekao u povjerenju, svakom posebno. Na sjednici Kluba ljubitelja sevdaha ustao je da nazdravi, iako niko nije nazdravljao, i rekao samo: "Neću ništa reći.

Vidjet ćete šestog." Jedino ministarstvo nije zvao, iako je triput dizao slušalicu. Elzana mu je objasnila da se nominovani koji zovu i zahvaljuju prije vremena brišu sa spiska, i to bez objašnjenja. "Takva su pravila", rekla je. "Ja im radim vijence. Znam."

Iste sedmice Elzana je iz cvjećare nazvala Kulašina. Javio se promuklim glasom i kihnuo u slušalicu. "Prehlađen sam od utorka", rekao je. "Znam", rekla je Elzana. "Imaš do šestog aprila da mom mužu daš Povelju. Inače ću tvojoj ženi poslati kaput, u celofanu, s mašnom." Kulašin je dugo šutio. "Za šta da mu je dam?" "Za posebne zasluge", rekla je Elzana. "Ti njegove zasluge poznaješ bolje od svih."

Kulašin je bio predsjednik komisije, a komisija je, kao i uvijek, imala više kandidata nego ideja. Na sjednici je izvadio Hilmijinu svesku od tristo dvanaest stranica, koju je Elzana donijela u kesi iz cvjećare, i rekao da je to rad kakav se rijetko viđa: dvadeset godina tihe, nesebične brige za vodu ovog grada. Niko od članova komisije nije pročitao dalje od prve stranice. Jedna profesorica je pitala zašto baš voda, a Kulašin je odgovorio da bez vode nema ni kulture, što je zvučalo dovoljno ozbiljno da niko više ne pita. Glasali su jednoglasno, jer se Kulašin smiješio onako kako se pomoćnici ministara ne smiješe bez razloga.

Svečanost je bila šestog aprila u sali ministarstva, s ozvučenjem koje je pištalo i s vijencima iz cvjećare Tulipan. Hilmija nije htio ostaviti kaput na garderobi. Elzana je sjedila u drugom redu, u novoj haljini, i nijednom nije pogledala prema bini. Hilmija je sjedio u prvom redu, u kaputu, i kad su ga prozvali, prošao je pored cijelog reda kao čovjek koji je čekao četrdeset sedam godina, jer je i čekao toliko. Kulašin mu je pričvrstio novu značku na revers, tačno pored stare, i ruka mu je pri tome malo zadrhtala. "Lijep kaput", rekao je. "Italijanski kroj", rekao je Hilmija glasno, da čuje cijela sala. "Žena ga je izabrala." "Vaša žena ima ukusa", rekao je Kulašin i dugo mu tresao ruku.

Te večeri Hilmija je za kuhinjskim stolom skinuo obje značke i poredao ih jednu pored druge. Bile su potpuno iste. Dugo ih je gledao. Onda je jednu

gurnuo prema Elzani. "Ovu treba vratiti onom čovjeku iz ministarstva", rekao je. "Sigurno je njegova. Kakav je to čovjek, Elzana, koji svoju značku da drugome i ne traži ništa zauzvrat?" Elzana je brisala sto i nije podigla pogled. "Skroman", rekla je.

"Mora da je vrlo skroman", rekao je Hilmija i zamišljeno pogladio rukav, koji mu je i dalje padao do prstiju. "Vrlo", rekla je Elzana. Sutradan je značku u kutijici odnijela u ministarstvo, s buketom bijelih tulipana, a kaput krojaču u Ferhadiji, da mu skrati rukave.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Torba na pristaništu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/torba-na-pristanistu/

U Lisičićima vijest uvijek stigne prije autobusa. Kad je Enes izašao kod raskršća iznad jezera, u crvenoj norveškoj jakni s trakama koje svijetle u mraku i sa satom kakav niko u selu nije imao, cijelo selo je već znalo da se vratio, a on još nije znao ono što su znali svi. Majka ga je dugo grlila, a onda mu je, ne puštajući ga, rekla na uho ono što je već pročitao s lica komšija: Džana se udala u maju, za Zahira, onog što vozi kamion za kamenolom.

Zahir je bio petnaest godina stariji od nje, tih čovjek širokih leđa, koji je kamionom s prikolicom vozio kamen u luku Ploče i nazad, a jednom mjesečno i dalje, u Njemačku, na po sedmicu dana. Napravio je kuću na sprat preko puta Bećirovog ribnjaka i u nju doveo Džanu, s prstenom koji je, pričalo se, platio kao pola kamiona. Enes je sutradan kupio polovni golf i parkirao ga pod njenim balkonom, s otvorenim prozorima i muzikom do daske. Treće večeri izašla je na balkon. "Čekala sam te godinu dana, Enese", rekla je. "A ti si mi slao slike lososa." "Slao sam ti poruke svaku noć", rekao je on. "Svaku drugu", rekla je ona. "Pa svaku sedmu."

Iz inata se zaposlio kod Bećira, na ribnjaku. Pastrmke je znao od malih nogu, pa mu je Bećir, koji je vjerovao samo u rad, već prve sedmice dao ključeve od magacina. Bećirova kćerka Almasa vodila je knjige i prodavala ribu vikendašima. Bila je glasna, smijala se naglas i nikad nije nosila štikle. Enes joj je donosio norvešku čokoladu i stajao s njom pored bazena, uvijek okrenut tako da ga se vidi s Džaninog balkona. Almasa je to primijetila prvi dan i pravila se da nije, jer joj se dopadao više nego što je smjela priznati.

Džana je gledala. Gledala je dok je vješala veš, dok je zalijevala muškatle, dok je Zahir spavao poslije puta. Kad je Zahir krajem jula otišao za Njemačku na deset dana, poslala je Enesu poruku od tri riječi: "Dođi

večeras, voćnjakom." Enes je dugo gledao u ekran. Onda je pošao, a vrata od kuhinje zatvorila su se za njim tiho, kao da ih je neko već danima podmazivao.

Narednih noći golf je spavao iza voćnjaka, gdje se s ceste ne vidi, a s ribnjaka vidi. Enes je ujutro dolazio na posao neispavan i šutljiv i više nije stajao pored bazena okrenut prema balkonu. Almasa je to primijetila prije svega drugog. Treće noći nije mogla zaspati, sišla je do bazena da provjeri pumpu i vidjela kako se svjetla golfa gase iza Zahirovih šljiva.

Ujutro ga je dočekala u magacinu. "Znam gdje spavaš", rekla je. Enes je slagao, pa je slagao još jednom, pa se naljutio, jer je lakše ljutiti se nego lagati treći put. "Ne miješaj se, Almasa. Ti si dobra cura. Takve se ne miješaju." "Jesam li ti dobra samo dok ona gleda?", pitala je. Nije odgovorio. Uzeo je kantu s hranom i otišao do bazena, a ona je ostala među vrećama, i tada je odlučila nešto što će joj kasnije biti teže od svega.

Zahir se vratio u petak predveče. Kamion je, kao i uvijek, ostavio na proširenju kod okuke i krenuo kući pješke, s torbom preko ramena. Almasa ga je čekala na okuci. Rekla mu je sve, kratko, gledajući u asfalt: dok on vozi kamen, njegova žena prima goste, a gost spava iza šljiva. Zahir je dugo šutio. "Ako si slagala", rekao je napokon, "neće ti oprostiti ni otac ni selo." "Nisam slagala", rekla je ona. "Zato mi niko i neće oprostiti."

U subotu je bio teferič na livadi kod jezera, s janjetinom, harmonikom i šatorom u kojem se točilo pivo. Enes je bio raspoložen i glasan i plaćao je za cijeli sto, norveškim parama pretvorenim u marke. Kad je Zahir ušao pod šator, Enes mu je pružio čašu. Zahir ju je pogledao i vratio na sto. "S tobom ne pijem", rekao je, dovoljno tiho da ga čuje samo pola šatora. Harmonika je stala. "Sutra u šest. Kod starog pristaništa." Enes je ustao. Mogao je slagati, i svi su to znali. "Doći ću", rekao je, i to je u Lisičićima zvučalo kao priznanje.

Te noći nije spavao. Pred zoru je ušao kod majke, koja je ionako bila budna, i sjeo na rub kreveta kao dječak. "Halali mi, majko", rekao je. "Šta

da ti halalim?" "Sve. I ako se ne vratim do podne, idi kod Bećira i pazi na Almasu. Ona nema nikog osim mene." Hava ga je pogledala onako kako ga je gledala kad je imao sedam godina i lagao da nije bio na jezeru. "Almasa ima oca i ribnjak, sine", rekla je. "Ti si taj koji nema nikog."

Nad jezerom je ležala magla, a na pristaništu nije bilo nikoga osim Zahira. Nije imao ništa u rukama. Enes je stao dva koraka od njega i spustio ruke. "Udari", rekao je. "Neću se braniti." "Ne bih te udario ni da mi platiš", rekao je Zahir. "Onda bi ti bio onaj kojeg je pretukao kamiondžija, i žene bi te žalile dvadeset godina. Sinoć sam je pitao. Rekla je da te voli. Rekla je to meni u lice, u mojoj kuhinji."

Okrenuo se prema kraju pristaništa. Iz magle je izašla Džana, u kaputu, s putnom torbom u ruci. Nije gledala ni u jednog od njih. "Rekao sam joj da te ovdje čeka u šest", rekao je Zahir. "Ako je hoćeš, vodi je. Danas. U Norvešku, u Konjic, kud hoćeš. Potpisat ću šta treba. Ali vodiš je za cijeli život, a ne dok se ja ne vratim s puta."

Enes je gledao torbu. Godinu dana je mislio da je Džana sve što želi, a sad, kad je stajala tri metra od njega s torbom u ruci, nije mogao napraviti ni jedan korak. Šutio je predugo. Džana je to vidjela prije njih dvojice. Spustila je torbu na mokre daske. Zahir ju je podigao, prebacio preko ramena i krenuo stazom prema selu, ne osvrćući se. Džana je postajala još malo, a onda pošla za njim, korak iza, pognute glave.

Na cesti iznad pristaništa stajala je Almasa, zadihana, u gumenim čizmama s ribnjaka. Trčala je od pola šest, jer se bojala onoga što bi mogla zateći. Enes je prošao pored nje i zastao samo jednom. "Ti si mu rekla", rekao je. Nije pitao. "Jesam", rekla je ona. Klimnuo je glavom, kao da mu je neko potvrdio vozni red, i otišao kući po torbu.

Podnevni autobus za Sarajevo stao je kod raskršća. Hava mu je u kesu stavila pitu i dva kuhana jaja, kao i prošle godine, i nije zaplakala dok autobus nije krenuo. Kroz prozor je Enes vidio ribnjak i Almasu, koja je bacala hranu u bazen i nije podigla glavu. Čim je ribnjak nestao iza okuke, telefon mu je zatreperio. Poruka od Džane: "Javi se kad sletiš."

Držao ga je u ruci sve do Konjica, ne odgovarajući i ne brišući.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Nasljedstvo za mlađeg brata

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/nasljedstvo-za-mladjeg-brata/

Na brodu na kojem radim ambulanta je na četvrtom spratu ispod palube, bez prozora, i u njoj se ne čuje more. Liječim morsku bolest, opekotine od sunca i putnike koji su na švedskom stolu pojeli više nego što im srce može podnijeti. Plata je dobra, kabina mala, a ugovor traje devet mjeseci. Kolege su mi Filipinci i jedan Hrvat iz Rijeke, koji me zove doktore Bosna. Kad sam potpisivao ugovor, najvažnija stavka bila mi je to što ovdje niko ne zna kako se zovu moji roditelji.

Sve je počelo telefonskim pozivom iz Beča, u aprilu. Jedan advokat javio je da je umro Sejfudin Kadić, kojeg smo mi zvali čika Sejfo. Bio je inženjer iz Sarajeva koji je poslije rata tri godine obnavljao mostove na Uni i stanovao kod nas, u sobi iznad garaže. S ocem je pecao lipljena, mene je nosio na ramenima do Kapetanove kule, a onda je otišao u Beč, nikad se nije oženio i svakog ljeta dolazio na sedmicu dana. Uvijek je spavao u istoj sobi iznad garaže, uvijek je majci donosio isti parfem s bečkog aerodroma i uvijek je odlazio u nedjelju prije zore, da se ne mora pozdravljati. Meni je donosio knjige iz medicine, mom bratu Adilu loptu. Advokat je rekao da je čika Sejfo sve ostavio Adilu: stan u Beču i ušteđevinu od skoro trista hiljada eura. Meni nije ostavio ništa. Ni jednu rečenicu.

Otac je bio sretan. "Sejfo je uvijek bio pošten čovjek", rekao je i otišao na rijeku s dva štapa, kao da se ništa nije desilo, jer se njemu ništa nije ni desilo. Majka je dugo prala suđe koje je već bilo oprano. Adil se crvenio. "Podijelit ćemo", rekao mi je te večeri. Rekao sam da ne treba i nasmijao se, i taj smijeh me pratio još danima. Imao sam trideset tri godine, specijalizaciju iz interne medicine, ljekarsku platu i sobu u roditeljskoj kući, u kojoj sam spavao od rođenja. Adil je imao dvadeset osam, diplomu prava koju je jedva završio, djevojku koja ga je obožavala i, odjednom, stan u Beču.

Prva rečenica došla je od starog apotekara iz Bosanske ulice, kod kojeg sam kao student radio ljeti. Čestitao mi je na bratovom nasljedstvu i namjestio naočale. "Lijepo od njega", rekao je. "Samo, znaš kako je u Bihaću. Kad čovjek jednom djetetu ostavi sve, a drugom ništa, ljudi to ne čitaju kao poklon." Izašao sam iz apoteke i ta rečenica išla je za mnom sve do rijeke.

Druga je došla od konobarice u kafiću na Uni, koja nas je poznavala još iz osnovne škole. Donijela mi je kafu i nasmijala se. "Čujem da se Adil obogatio. Pa i treba, on ti je isti onaj vaš inženjer, onako miran." Mislila je to kao kompliment. Platio sam i ostavio kafu netaknutu.

Te noći otvorio sam stari album iz komode u dnevnoj sobi. Fotografije iz devedeset sedme: čika Sejfo na mostu s ocem i štapovima za pecanje, majka mlada, nasmijana, u žutoj haljini koju se ne sjećam. Čika Sejfo bio je plav, imao je razmak između prednjih zuba i glavu je držao malo nakrivljenu, kao da sluša nešto što drugi ne čuju. Adil je plav. Adil ima razmak između zuba. Adil nakrivi glavu kad sluša. Otac je taman, nizak i ćelav od četrdesete, a ja sam njegova kopija. Sjetio sam se i da je na televizoru nekad stajala uramljena fotografija čika Sejfe. Kad sam imao deset godina, majka ju je sklonila, jer je, kako je rekla, blijedila na suncu.

Ljekar u meni nije mogao prestati brojati. Čika Sejfo otišao je u Beč u ljeto devedeset osme. Adil je rođen u januaru te godine. Otac je cijelu devedeset sedmu radio na gradilištu u Sloveniji i dolazio kući za Bajram i za Novu godinu. To ništa nije dokazivalo. Svakom pacijentu bih rekao da to ništa ne dokazuje. Sebi nisam znao reći.

U maju sam s Adilom otišao u Beč, jer on ne zna njemački, a ja sam ga učio za ispit koji nikad nisam iskoristio. Stan čika Sejfe bio je na trećem spratu u tihoj ulici iza Naschmarkta, uredan kao bolnička soba. Advokat nam je dao ključeve i ostavio nas same. Na polici u dnevnoj sobi stajale su fotografije u istim srebrenim ramovima: Adil prvog dana škole, Adil na maturi, Adil s prvom ribom, Adil u togi na promociji prava. Te fotografije mogla je poslati samo jedna osoba. Dvaput sam pogledom prešao preko

police. Moje nije bilo nijedne. Adil je rekao da je čika Sejfo bio sentimentalan i otvorio prozor.

Počeo sam govoriti stvari za stolom. Pitao sam majku sjeća li se kad je čika Sejfo otišao, i je li plakao kad se Adil rodio. Rekao sam, dok je otac pričao o mladici koja počinje u oktobru, da je lijepo kad čovjek misli na svoju djecu i poslije smrti. Majka je spustila viljušku i izašla iz kuhinje. Otac nije primijetio ništa. Mrzio sam sebe dok sam to govorio i nisam mogao prestati, kao kad pritiskaš modricu da vidiš boli li još.

Jedne večeri u junu Adil me pozvao u dvorište, iznad rijeke. Pokazao mi je prsten koji je kupio za djevojku i plan kancelarije koju će otvoriti u Bosanskoj ulici. Treći put mi je ponudio pola. Rekao sam mu da mi ne treba novac njegovog oca. Gledao me je dugo, s nakrivljenom glavom. "Kakvog oca?" "Ostavio ti je sve jer si njegov", rekao sam. Una je ispod nas tekla kao i uvijek, zelena i hladna, a s druge obale neko je palio roštilj. Adil nije rekao ništa. Ustao je i ušao u kuću.

Moja soba je do kuhinje i zid je tanak. Bilo je pola dva iza ponoći. Čuo sam majku kako plače, tiho, kako plaču žene koje su to dugo vježbale. Čuo sam rečenice koje neću ponavljati. Jednu ipak pamtim. "Te godine niko me nije pitao kako sam. Samo on." Onda je Adil rekao nešto što nisam očekivao, ni od njega ni od bilo koga: "Ti si moja majka. Babo je moj babo. Ostalo neka ostane u Beču." Čuo sam kako stolica škripi, kako ju je zagrlio i kako je ona prestala plakati.

Sljedećih dana majka mi se obraćala kao gostu. Pitala je hoću li još kafe i jesam li dobro spavao. Adil je bio isti kao prije, samo što me više nije gledao s nakrivljenom glavom. Shvatio sam da u toj kući stranac nije on. Krajem juna našao sam na svom stolu odštampan oglas: kompanija za krstarenja traži brodskog ljekara, ugovor na devet mjeseci, ukrcavanje u Splitu. Broj telefona bio je zaokružen. Adil je imao ružan rukopis i zaokruživao je kao dijete.

Do Splita smo išli zajedno, preko Like. Adil je vozio, majka je šutjela i gledala kroz prozor, a otac je cijelim putem pričao o ribi. "Šteta", rekao je

kod Knina, "mladica počinje u oktobru, a tebe neće biti." U luci je stajala Lorena, bijela kao hotel na vodi. Majka me je zagrlila kratko, kao da se boji da će predugo. "Javi se", rekla je. Adil mi je pružio ruku, a onda me je ipak zagrlio, nespretno, kako se grle braća koja to nikad nisu radila.

S palube sam ih gledao dok se brod udaljavao. Otac se već okrenuo prema ribarima na lukobranu. Adil je držao ruku na majčinom ramenu. Majka je mahala bijelom maramom i mahala je najduže, dok od nje nije ostala samo bijela tačka, a onda ni ona.

Svake nedjelje pošalje mi poruku: kakvo je more, jedem li, je li mi hladno u ambulanti. Odgovaram ponedjeljkom. Ponekad pošalje i fotografiju. Prošle nedjelje poslala je oca i Adila na Uni, s mladicom dugom kao ruka. Otac drži ribu, Adil se smije, glave malo nakrivljene. Gledao sam tu fotografiju dugo, ovdje dolje, gdje se ne čuje more. Onda sam napisao: lijepa riba.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Koverta koju nije otvorio

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/koverta-koju-nije-otvorio/

Restoran na brdu iznad Slane banje zove se Stara solana, i Sadik Mujagić večera u njemu svakog petka već dvadeset godina. Uvijek za istim stolom u uglu, uvijek isto: čorba, deset ćevapa, kisela voda. Konobari su se mijenjali, jelovnik je dobio engleski prijevod, na zidu su se pojavili televizori, a on je ostao, kao komad namještaja koji niko ne pomjera. Tog petka u novembru, dok mu je konobar donosio čorbu, za stolom kod prozora neko se nasmijao, glasno, zabacujući glavu. Sadik je spustio kašiku. Taj smijeh je poznavao prije nego što je ugledao lice. Bio je to Faikov smijeh.

Za stolom kod prozora sjedilo je troje ljudi. Sijed, krupan muškarac u skupom džemperu. Žena u zelenom kaputu, s kosom obojenom u boju koju je nekad imala sama od sebe. I mladić od dvadeset pet godina, visok, koji se smijao nečemu na telefonu. Žena se zvala Melita i dvanaest godina bila je Sadikova žena. Muškarac je bio Faik Hrnjić, Sadikov najbolji prijatelj iz gimnazije. Mladić je bio Semir, kojeg je Sadik do njegove pete godine svako jutro vodio u vrtić.

Prije dvadeset godina za Sadika su svi govorili da je dobar čovjek, i niko to nije mislio kao kompliment. Radio je kao knjigovođa u fabrici soli, vraćao je posuđene stvari prije roka i pamtio rođendane tuđe djece. Melita je bila ljepša od njega i znala je to. Semira je obožavao. Gradili su kule od kocaka po cijelom dnevnom boravku, ljeti su nedjeljom išli na Panonska jezera, a preko Trga slobode nosio ga je na ramenima, iako je dječak odavno znao hodati. Faik, zubar s ordinacijom kod Kapije, dolazio im je na ručak svake nedjelje, donosio Semiru čokolade i zvao ga šampionom. Za stolom je uvijek sjedio na istom mjestu, preko puta Melite, i uvijek je on prvi hvalio pitu. Kad bi Semir pao s bicikla na Ilinčici, Faik ga je prvi podizao, jer je Sadik trčao sporije. Sadik je volio sve troje i nije imao razloga sumnjati ni u koga.

Spremačica Hasnija, udovica sa Simin Hana, dolazila im je tri puta sedmično, čistila i čuvala Semira. Bila je oštrog jezika i sve je radila kako treba. Jednog utorka u martu Sadik je s posla došao ranije, s temperaturom, i zatekao je u hodniku, već obučenu, s torbom na ramenu. Rekla mu je da više ne može kod njih raditi. On je, zbunjen, pitao je li joj premalo plaćao. "Nije do para, gospodine Sadiče", rekla je. "Ne mogu više gledati kako vas prave budalom."

Onda mu je ispričala, stojeći, kao da se boji da će izgubiti hrabrost ako sjedne. Faik dolazi utorkom i četvrtkom, dok je Sadik na poslu, a nju s djetetom šalju u park. Tako je otkako ona radi kod njih, a ona radi šest godina, od prije nego što se Semir rodio. "I dijete", rekla je, i tu joj je glas prvi put zadrhtao. "Pogledajte mu uši. Pogledajte kako se smije. Ja sam šutila jer mi je dijete drago. Ali više ne mogu." Ostavila je ključ na ormariću za cipele i otišla.

Sadik je sat vremena sjedio u hodniku s njenim ključem u ruci. Kad je Melita dovela Semira iz vrtića, prvi put je pogledao sinu uši. Bile su male i priljubljene uz glavu, kao Faikove. Od tog trenutka više ih nije mogao ne vidjeti. Te noći uzeo je nekoliko dlaka s dječakove četke i stavio ih u kovertu. Ujutro mu je Melita skuhala kafu i pitala kako mu je temperatura. Gledao ju je i nije vidio ništa. Možda je Hasnija ljubomorna, mislio je, možda je luda, možda joj nisu dovoljno plaćali. U podne je nazvao Faika i rekao da ga boli zub i da bi svratio u četvrtak. "U četvrtak nikako", rekao je Faik. "Pacijenti cijeli dan. Dođi u petak."

U četvrtak je s posla otišao u jedanaest umjesto u četiri. Ispred zgrade stajao je Faikov auto. Otključao je stan svojim ključem. Bili su u dnevnom boravku. Faikova jakna visila je preko fotelje, Melita je imala raspuštenu kosu, i nije bilo ničega što bi sud prihvatio kao dokaz, a bilo je sve što je jednom mužu potrebno. Faik je ustao. "Sadiče, nije ovo što misliš." Sadik ga nije ni pogledao. "Je li Semir moj?", pitao je Melitu. Ona je pogledala Faika. Faik je gledao u pod. "Ne znam", rekla je Melita. To "ne znam" bilo je gore od bilo kakvog da.

Tada je Sadik, blag čovjek, prvi put u životu vikao. Vikao je dok komšinica sa sprata iznad nije lupila u radijator. Rekao im je da odu, oboje, i da ne dolaze dok je on živ. Melita je tog popodneva pokupila Semira iz vrtića i otišla kod Faika, a za tri mjeseca preselili su se u Sarajevo. Razvod je trajao pola godine. Sadik se nije borio za starateljstvo, jer je svaki put kad bi ugledao dječaka u hodniku suda vidio Faikove uši, i onda mrzio sebe što ih vidi. Posljednji put Semir mu je mahnuo iz tog hodnika, s rukom u majčinoj ruci.

Sedmicu nakon što su otišli, poslao je dlake, zajedno sa svojim uzorkom, jednoj laboratoriji u Sarajevu, i niko za to nije znao. Odgovor je stigao za dvije sedmice. Sadik je kovertu stavio u ladicu pisaćeg stola, ispod garancije za mašinu za veš, i nije je otvorio. Govorio je sebi da će je otvoriti kad bude dovoljno jak. Prve tri godine slao je Semiru čestitke za rođendan na adresu u Sarajevu. Nijedna se nije vratila i nijedna nije dobila odgovor. Prošlo je dvadeset godina. Ostao je u istom stanu, na istom poslu, petkom je večerao u Staroj solani, a ljeti je sam išao na Panonska jezera i gledao očeve kako djecu uče plivati. Ladicu je otvarao samo kad je tražio garanciju, a mašinu je promijenio dva puta. Kolege iz računovodstva jednom su ga upoznale s jednom udovicom iz Lukavca. Popili su kafu u bašti na Korzu, i on joj je sat vremena pričao o dječaku koji zna brojati do sto. Drugu kafu nisu popili.

Sada je ustao od svoje čorbe i otišao do njihovog stola. Faik je bio sijed i teži, s naočalama koje nije morao nositi dok je bio mlad. Melita je problijedila i spustila viljušku. Mladić je podigao pogled s telefona, pristojno, onako kako se gleda konobar. "Izvolite?" Sadik je gledao Faika. "Dobro si ga odgojio", rekao je. "Smije se kao ti." Faik je ustao. "Sadiče, molim te. Ne ovdje."

"Ne ovdje?" Sadik nije vikao. Govorio je tiho, onim glasom kojim je dvadeset godina čitao bilanse. "Dvadeset godina nisam imao gdje. Uzeo si mi ženu, i to bih ti možda oprostio. Uzeo si mi nedjelje. Uzeo si mi dijete koje sam nosio na ramenima preko Trga slobode." Mladić je spustio telefon. "Mama, ko je ovo?" "Sadiče, on ne zna", rekla je Melita, tako tiho

da ju je jedva čuo. Sadik se okrenuo prema mladiću. "Ja sam čovjek koji te je naučio brojati do sto. Pitaj majku čiji si. Možda tebi zna reći. Meni nije znala." Semir je pogledao majku, a Faik je teško sjeo, kao da su mu noge popustile. Sadik je onda ostavio novac na svom stolu, za čorbu koju nije pojeo i ćevape koje nije ni dočekao, i izašao.

Napolju je bila magla, ona tuzlanska, gusta i slana, kroz koju se svjetla grada vide kao kroz mlijeko. Sadik je pješice sišao niz brdo, pored zatvorenih jezera, pored Kapije, gdje je u Faikovoj nekadašnjoj ordinaciji sada bila prodavnica telefona, i pored zgrade u kojoj su nekad stanovali i u kojoj je na trećem spratu gorjelo svjetlo u kuhinji neke druge porodice. Ruke mu se nisu tresle. Čudio se tome. Dvadeset godina zamišljao je taj susret i u svakoj verziji ruke su mu se tresle.

Kod kuće je otvorio ladicu. Koverta je požutjela, a pečat laboratorije izblijedio, ali se još moglo pročitati ime i datum: april dvije hiljade četvrte. Dugo ju je držao. Onda je otišao u kuhinju, uzeo nož za hljeb i otvorio je onako kako je otvarao sve račune, uredno, po dužoj strani. Unutra je bio jedan list papira, sa tabelom koju nije razumio i jednom rečenicom ispod nje, koju je razumio odmah.

Vjerovatnoća očinstva: devedeset devet cijelih i devedeset osam posto.

Pročitao je rečenicu još jednom, pa još jednom, kao da je to bilans u kojem se negdje krije greška. Greške nije bilo. Ustao je, otišao u kupatilo, upalio svjetlo i pogledao se u ogledalo, prvi put onako kako je Hasnija nekad gledala dječaka. Uši su mu bile male i priljubljene uz glavu. Nikad ih nije gledao. Čovjek ne gleda svoje uši.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Olovkom na zidu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/olovkom-na-zidu/

Stan na trećem spratu kuće iznad mora imao je jednu manu, koju je gospođa Stanka spomenula tek kad su unijeli kofere: u njemu je već neko živio. Od oktobra do juna tu je stanovao pjesnik Slaven Kordić, koji se svakog ljeta selio sestri u Hutovo, jer mu je Stanka zimi naplaćivala pola cijene pod uslovom da ljeti oslobodi stan za turiste. Knjige su mu ostajale na policama, odjeća u zaključanom ormaru. "Neće vam smetati", rekla je Stanka. "On je kao da ga nema." Ismar se nasmijao i rekao da njemu ne smeta niko dok radi klima.

Amira i Ismar bili su u braku dvanaest godina. On je u Tuzli imao malu firmu za aluminijske prozore i vrata, bio je dobar, tačan čovjek koji je od mjerenja otvora živio i vjerovao da se sve može izmjeriti. Ona je radila u biblioteci jedne gimnazije i pisala pjesme noću, za kuhinjskim stolom, kad djeca zaspu. Objavljivala ih je rijetko, u jednom tuzlanskom književnom časopisu, potpisane samo inicijalima. U istom časopisu Kordićeve pjesme izlazile su na prvim stranicama, s fotografijom koja je uvijek bila premala da bi mu se vidjelo lice. Amira mu je dvije godine zavidjela, a nije znala kako izgleda.

Prve večeri, dok je Ismar na balkonu gledao utakmicu, a djeca spavala, ona je otkrila zid. Iza zavjese, pored kreveta, na bijeloj boji, neko je olovkom pisao sitnim, iskošenim slovima: pola stiha, jedna riječ, pa opet pola stiha, kao da je pisao u mraku, ne paleći svjetlo, da mu misao ne pobjegne. "More noću nema boju, ima samo glas." "Neko u susjednoj sobi okreće stranicu, a to je kiša." Amira je stajala s rukom na zavjesi dok Ismar nije s balkona viknuo da su zabili. Legla je i dugo gledala u zid, iako se u mraku ništa nije vidjelo.

Četvrtog dana Ismaru su javili da je stigla najveća narudžba godine, jedna škola u Živinicama, i da mora doći na mjerenje. Rekao je da će se vratiti za deset dana, poljubio djecu i otišao s kolegom koji ga je pokupio na

magistrali. Amira je ostala s kćerkom, sinom i pjesnikovim stvarima. Ujutro su išli na plažu, poslije ručka djeca su spavala, a ona je čitala njegove knjige, njegove bilješke na marginama, njegove podvučene rečenice. Brisala je prašinu s njegovog stola kao da je to njen posao. Iza stakla uramljene stare razglednice Neuma, na zidu kod vrata, našla je dvije njegove fotografije, ugurane jednu iza druge. Mršavo lice, tamne oči malo prevelike za to lice, glava nagnuta kao kod čovjeka koji osluškuje nešto daleko.

Gospođa Stanka voljela je pričati, a Amira je pitala. Kordić je bio iz Mostara, tih, plaćao je uredno, radio je kao lektor za jedne novine preko interneta. Srce mu je od djetinjstva bilo slabo i stepenice je penjao polako, zastajući na svakom odmorištu. Svako jutro silazio je do pekare po novine i burek, i uvijek je kupovao dvije kifle, iako je živio sam. Nikad se nije ženio. "Kaže da nije našao ženu koja bi htjela slušati ono što on čuje", rekla je Stanka i slegla ramenima, kao da je to bolest kao i svaka druga. Onda se sjetila: u četvrtak u pet doći će po rječnik koji je zaboravio.

U četvrtak je Amira poslala djecu sa Stankinom unukom na sladoled. Oprala je kosu, obukla plavu lanenu haljinu, stavila na sto dvije šoljice, pa jednu vratila u ormar, jer joj se učinilo da je to smiješno, pa je opet izvadila. U pola pet Stanka se popela, zadihana, s telefonom u ruci. Javio se. Sestri se u Hutovu pokvario auto, ne može doći, poslat će nekoga po rječnik. Amira je rekla da nema veze i nasmijala se. Onda je otišla u kupatilo, pustila vodu i plakala tako da je niko ne čuje, kao što plaču žene koje ne znaju zašto plaču.

Te noći napisala je pismo časopisu, s molbom da ga proslijede autoru. Pisala je o jednoj njegovoj pjesmi, o kiši koja okreće stranice, i potpisala se inicijalima. Odgovor je stigao sutradan, dva reda: zahvaljuje nepoznatoj koleginici, čije je pjesme primijetio u istom časopisu, i misli da ona ima dobar sluh za tišinu. Pročitala je to trideset puta. Stanka joj je ostavila ključ od ormara da uzme deke, i Amira je uzela deku, ali i njegovu staru lanenu jaknu, i u njoj sjedila na balkonu do dva, gledajući

svjetla na Pelješcu i most koji se u mraku vidio samo po lampama.

U subotu navečer šetala je s djecom rivom. Djeca su jela sladoled, a s jedne klupe mahnula je Stanka. "Eno ga, maloprije je prošao, onaj u bijeloj košulji!" Amira se okrenula. Rivom prema hotelima išlo je sto muškaraca u bijelim košuljama, svi okrenuti leđima. Potrčala je nekoliko koraka, vukući sina za ruku, pa stala, jer nije znala koja su leđa njegova. Sin je ispustio sladoled i zaplakao, i ona je kleknula da ga utješi, i dok je klečala na toplom kamenu, znala je da je upravo izgubila čovjeka kojeg nikad nije imala.

Ismar se vratio zadovoljan, preplanuo od gradilišta, s ugovorom u torbi. Primijetio je da je ona izgorjela na suncu i da je odsutna, i pripisao to moru. Posljednje noći ona nije spavala. Svjetlom telefona čitala je zid, red po red, dok je on disao pored nje, mirno, kao čovjek koji je sve izmjerio. Ništa nije dopisala. Ujutro, dok je Ismar slagao kofere u auto, Stanka joj je obećala da će pjesniku reći kako se gospođi iz Tuzle mnogo dopale njegove pjesme.

U novembru, u biblioteci, između dva časa, pročitala je vijest na portalu. Slaven Kordić umro je u mostarskoj bolnici, u trideset devetoj godini. Srce mu je otkazalo u snu. Mjesec kasnije prijatelj je u časopisu objavio njegove posljednje pjesme, s kratkom bilješkom iz pjesnikove sveske: cijeli život pisao je za jednu ženu koju je izmislio, ostavljao joj je vrata otključana, i ona nije došla. Amira se zaključala u arhivu i sjedila među starim lektirama dok nije zazvonilo za veliki odmor.

Napisala je Stanki. Pred Novu godinu stigla je koverta: dvije fotografije iza stakla razglednice i ceduljica ispisana krupnim slovima. "Rekla sam mu za vas u septembru. Pitao je kako izgledate. Rekla sam da ste plava i tiha i da čitate stojeći. Rekao je neka dođete iduće ljeto, da popijete kafu na balkonu. Eto." Amira je fotografije stavila u fasciklu sa svojim pjesmama, na dno ormara, ispod zimskih džempera. Iste sedmice saznala je da je trudna.

Dječak se rodio krajem aprila. Bio je miran, rijetko je plakao i dugo je gledao u prozor, kao da osluškuje nešto daleko. Imao je tamne oči, malo prevelike za njegovo lice. Amira je to vidjela već prve noći u porodilištu i nije to rekla nikome, ni sebi.

Četiri godine kasnije Ismar je tražio papire za kuću, jer je firmi trebao kredit, i na dnu ormara, ispod džempera, našao fasciklu. Unutra su bile njene pjesme, potpisane inicijalima koje je prepoznao iz časopisa koji nikad nije čitao, isječak iz časopisa s posljednjim pjesmama jednog pjesnika i dvije fotografije. Gledao je lice na fotografiji, a onda dječaka koji je na tepihu slagao kulu od uzoraka aluminijskih profila. Iste oči. Ista glava, nagnuta prema prozoru. Sjeo je na krevet i počeo brojati. August. Deset dana u Tuzli. Pjesnik u Hutovu, petnaest minuta od mora.

Kad je Amira došla s posla, fascikla je bila otvorena na stolu. Ismar je pitao tiho, kako je uvijek sve pitao. Ona mu je rekla istinu, jedinu koju je imala. Nikad ga nije vidjela. Nijednom. Tri sedmice je živjela među njegovim stvarima, čitala njegov zid, nosila njegovu jaknu na balkonu, napisala mu jedno pismo na koje je dobila dva reda. To je bilo sve. Ismar je dugo gledao u nju. "Niko ne čuva slike čovjeka kojeg nikad nije vidio", rekao je. "Ja čuvam", rekla je ona, i tek tada je shvatila da za ono što se nije desilo nema nikakvog dokaza.

Nije vikao. Zatvorio je fasciklu i stavio je na vrh ormara, gdje nije mogla dosegnuti bez stolice. Dječak je dotrčao s kulom u rukama i htio da ga podigne. Ismar ga je podigao, kao i uvijek, i držao ga je dugo, gledajući preko njegovog ramena kroz prozor. Od tog dana nosio ga je na ramenima do pijace i kupovao mu sladoled, kao i prije, ali kad bi mu dječak nešto pričao, Ismar je gledao u njegove ruke, u cipele, u kulu od profila, samo ne u njegove oči.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Soba na Velešićima

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/soba-na-velesicima/

Mithata nisam vidio jedanaest godina, otkako sam otišao u Ljubljanu, i kad sam ga u novembru sreo na Obali, prvo sam ga prepoznao po hodu. U Prvoj gimnaziji bio je najpošteniji od nas, onaj koji na pitanje odgovara odmah i ne razumije zašto drugi okolišaju. Sada je imao sijede zaliske, dobar kaput i izraz čovjeka koji je nešto izgubio u džepu i ne prestaje ga tražiti. Sjeli smo u jednu kafanu preko puta Miljacke. Popili smo po kafu i razgovarali o ljudima kojih se obojica jedva sjećamo, a onda je Mithat izvadio novčanik i iz njega fotografiju, pravu, odštampanu, kakve više niko ne nosi.

Na fotografiji je bila žena u svijetlom kaputu, na Latinskoj ćupriji, napola okrenuta od objektiva, kao da je neko zove s druge strane rijeke. Bila je lijepa onako kako su lijepe žene koje to odavno znaju i kojima više nije važno. Ali nisu me zaustavile njene oči, nego usta. Bila su malo stisnuta, kao da drži nešto što ne smije ispustiti. "Šta misliš o njoj?", pitao je Mithat. Rekao sam da mi izgleda kao žena koja ima tajnu. Mithat je dugo gledao u fotografiju, a onda je pozvao konobara i naručio još dvije kafe, što je kod nas uvijek značilo da će priča biti duga.

Zvala se Elena Filipović. Upoznao ju je prije tri godine, na jednom prijemu za vrijeme filmskog festivala, gdje je on bio zato što je njegov biro obnavljao jedno staro kino, a ona zato što su je zvali svuda. Bila je udovica jednog diplomate, živjela je sama u velikom stanu iza Katedrale i govorila tiho, kao da je u susjednoj sobi neko ko ne smije čuti. Mithat joj je donio čašu vode i pitao je nešto o filmu. Odgovorila mu je pitanjem. Na rastanku mu nije dala broj telefona, nego mu je rekla neka joj ostavi poruku kod cvjećarke na Ferhadiji. Cvjećarka je, kad joj je sutradan donio koverat, uzela ga bez riječi, kao da to radi svake sedmice.

Viđali su se cijelu jesen i zimu, ali uvijek onako kako je ona odredila. Nikad ga nije pozvala k sebi. Nikad mu nije dala da je zove. Pisala mu je s

broja koji se mijenjao svakih nekoliko mjeseci i javljala gdje će ga čekati. U čekaonici željezničke stanice. U kabini žičare za Trebević, gore i dolje dva puta zaredom. Na starom jevrejskom groblju, u deset ujutro, po magli. Uvijek je dolazila tačno i uvijek je odlazila prva, i uvijek se, prije nego što bi skrenula za ugao, jednom okrenula, ne prema njemu nego preko ramena, kao da provjerava ima li koga iza nje. Mithat je mislio da je to stil. Onda je mislio da je to strah. Na kraju je odlučio da ga nije briga i da će je zaprositi.

Bilo je to u martu, po kiši. Mithat je bio na Velešićima zbog jedne kuće koju je trebalo ojačati prije nego što joj dodaju sprat, i stajao je pod strehom tuđeg dvorišta, čekajući da kiša malo stane. Onda je ulicom prošla Elena. Nosila je maramu preko kose i tamne naočale po oblačnom danu, hodala je brzo, gledajući u kaldrmu, i nije ga vidjela. Zastala je pred starom kućom sa zelenom kapijom, izvadila iz torbe ključ, okrenula se onako preko ramena i ušla. Mithat je ostao pod strehom dok kiša nije stala, a onda još pola sata. Nije izašla.

Uveče su večerali u jednom malom restoranu ispod Vratnika, koji je ona izabrala. Bila je posebno lijepa i posebno mirna, a Mithat je cijelo vrijeme držao ruku na džepu u kojem je nosio prsten. Pitao ju je šta je radila tog dana. Rekla je da je bila kod kuće, da ju je boljela glava i da nije izlazila. "Vidio sam te na Velešićima", rekao je on. "Ulazila si u kuću sa zelenom kapijom. Imala si ključ." Elena je spustila viljušku. Nije poblijedila i nije se nasmijala. "Nisam bila na Velešićima", rekla je. "I nemoj me pitati za stvari koje se ne tiču tebe."

Mithat je rekao da se njega tiče sve, ako će se ženiti. Rekao je da ne može provesti život s nekim ko ima ključ od kuće u koju on ne smije ući. Elena je slušala, a onda je rekla samo da je kasno i da bi htjela kući. Odvezao ju je do Katedrale i ona je izašla bez pozdrava. Sedmicu kasnije Mithat je otišao u Dohu, na projekat o kojem je mjesecima odlučivao, i javio joj se samo jednom, porukom na broj koji je već bio ugašen. Prsten je ostao u džepu kaputa koji nije ponio, jer je u Dohi bilo četrdeset stepeni.

Vratio se u decembru. Prvo što je vidio, kad je sišao u čaršiju da kupi duhan za oca, bila je osmrtnica na zidu kod Katedrale, među drugim osmrtnicama. Elena Filipović, preminula iznenada. Na fotografiji je gledala ravno u objektiv, što nije radila nikad. Od jedne njene prijateljice, koja ga je jedva prepoznala, saznao je da je u novembru izašla s premijere u Narodnom pozorištu po susnježici, bez kaputa, jer ga je, kako je rekla, ostavila kod nekoga, i da je upala pluća bila jača od nje. Kod koga je ostavila kaput, prijateljica nije znala.

Mithat je sutradan otišao na Velešiće. Zelenu kapiju otvorila mu je starija žena u vunenom prsluku, gospođa Sejfija, i kad je čula ime, sklonila se da uđe. Gornja soba, rekla je, izdavala se gospođi Eleni od prošle jeseni. Dolazila je dva puta sedmično, utorkom i petkom poslije podne, uvijek sama. Gospođa Sejfija joj je kuhala čaj. Elena je sjedila kod prozora, čitala ili gledala dolje prema stanici i vozovima koji su rijetko prolazili, i oko šest bi otišla. "A je li neko dolazio?", pitao je Mithat. "Ko bi dolazio?", rekla je gospođa Sejfija. "Ona je tu dolazila da je niko ne nađe. Tako je rekla kad je uzimala sobu. Platila je do kraja godine."

Popeli su se. Soba je bila mala i čista, s dvije fotelje, stolom i jednim prozorom. Na stolu je stajala šoljica, okrenuta naopako na tacni, i knjiga s olovkom umjesto znaka. Na vješalici iza vrata visio je svijetli kaput s fotografije. "Ostavila ga je zadnji put", rekla je gospođa Sejfija. "Bilo je toplo kad je došla, a kad je pošla, počelo je sniježiti. Rekla sam joj neka ga obuče. Rekla je da mora negdje navratiti i da će ga uzeti u utorak." Mithat je stajao pred kaputom i nije ga dirao. Pitao je može li sjesti. Sjedio je u fotelji pored prozora dok se nije smračilo i nije vidio ništa osim stanice, krovova i jednog voza za Konjic koji je kasnio.

Mithat je ućutao i spustio fotografiju na sto, licem prema meni. Kafa mu se ohladila. "Šta misliš?", pitao je. Rekao sam mu ono što sam mislio. Da nije bilo nikoga. Da Eleni nije trebao ljubavnik nego vrata za koja niko ne zna, i da su joj ta vrata bila draža od svakog čovjeka koji bi kroz njih mogao proći. Da je tajna bila sve što je imala i da je baš zato nije mogla dati ni njemu. Mithat je klimnuo glavom, kao da je to već čuo od nekoga.

"I ja tako mislim", rekao je. "Skoro uvijek."

Platio je konobaru i, dok smo izlazili na Obalu, rekao mi je, ne gledajući me, da je on od gospođe Sejfije uzeo tu sobu. Plaća je unaprijed, kao i ona, uvijek do kraja godine. Ide tamo utorkom i petkom poslije posla, pije čaj, čita, gleda vozove. Kaput i dalje visi na vješalici iza vrata. Niko ne zna gdje je, rekao je, ni majka, ni ljudi u birou, ni žena s kojom se ponekad viđa i koja ga je već dva puta pitala gdje nestaje. Pitao sam ga šta joj kaže. "Ništa", rekao je Mithat. "Kažem joj da me ne pita za stvari koje se ne tiču nje."

Rastali smo se kod Latinske ćuprije. Gledao sam ga kako odlazi niz Obalu, sa šakama u džepovima dobrog kaputa. Prije nego što je skrenuo za ugao, okrenuo se jednom, ne prema meni nego preko ramena, kao da provjerava ima li koga iza njega.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Ulaz A, četvrti sprat

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ulaz-a-cetvrti-sprat/

Ako ste te januarske večeri prolazili Borikom, između pekare koja radi do ponoći i parkinga kod sportske dvorane, mogli ste vidjeti čovjeka u bundi i šubari kako hoda gore-dolje ispred zgrade od dvanaest spratova i gleda u prozore kao da ih broji. Bio je to Vukašin Jovanović, poreski inspektor, pedeset četiri godine star i dvadeset dvije godine u braku. Snijeg je padao krupan i mokar, kakav pada u Banjoj Luci kad se zima ne može odlučiti.

Sve je počelo porukom. Zoričin telefon ostao je za ručkom na stolu, ekran je zasvijetlio i Vukašin je, ne svojom voljom nego iz navike čovjeka koji cijeli život čita tuđe papire, pročitao: Sutra u osam, kod mene, ulaz B, četvrti sprat. Ponesi onu kremu, ja ću ostalo. Poruka je bila od neke B. Sutradan je Zorica rekla da je sestra zove na Lauš. Vukašin je rekao da je to lijepo i da sestru pozdravi, a sat kasnije sjedio je u autu iza ugla, ugašenih farova, i gledao kako njegova žena, umjesto na autobus za Lauš, ulazi u zgradu na Boriku.

Nevolja je bila u tome što zgrada ima dva ulaza, A i B, jedan do drugog, s istim staklenim vratima i istim pokvarenim interfonom, a Vukašin je, dok je zaključavao auto, propustio vidjeti u koji je ušla. Dok je razmišljao, iz mraka je izašao mladić u crvenom šalu i stao pored njega pod istu nadstrešnicu. Gledao je u iste prozore. "Izvinite", rekao je Vukašin onim glasom kojim na kontroli traži fiskalne račune, "da niste slučajno vidjeli jednu gospođu u bundi boje lisice?" Mladić ga je odmjerio. "Vidio sam ih pet. Na Boriku je zima." "Ova je imala crvene čizme." "Ja tuđim ženama ne gledam u čizme", rekao je mladić, i Vukašin je odmah zaključio da laže.

Razgovarali su tako desetak minuta, svaki uvjeren da onaj drugi zna više. Vukašin je objasnio da ne traži svoju ženu nego ženu jednog prijatelja, koji je bolestan i ne može sam. Mladić, koji se predstavio kao Nemanja, rekao je da čeka sestru, koja kasni jer je, eto, takva. Vukašin ga je pitao na

kojem spratu sestra stanuje. Nemanja ga je pitao kako se zove taj prijatelj. Obojica su rekla četvrti i obojica su se zbog toga namrštila. Onda je na četvrtom spratu, iznad ulaza A, neko upalio svjetlo i odmah ga ugasio, i kad se Vukašin okrenuo da to pokaže, mladića u crvenom šalu više nije bilo.

Vukašin je zaključio da je to znak. Ušao je u ulaz A, jer su staklena vrata bila podbočena ciglom, popeo se pješice na četvrti sprat da ga lift ne oda i našao vrata stana na lijevoj strani odškrinuta. Kasnije, kad je o tome pričao, a pričao je samo jednom, rekao je da u tom trenutku nije razmišljao. Gurnuo je vrata. U hodniku je mirisalo na sarmu i lavandu. Iz dnevne sobe dopirao je glas televizijskog spikera i jedan stariji muški glas koji se sa spikerom svađao. Iz kuhinje se čuo ženski smijeh. Vukašin je zaključio da je stigao na vrijeme. Onda je čuo korake prema hodniku, a jedina vrata pored njega bila su vrata spavaće sobe.

Krevet je bio širok, star i visok, s čipkanim prekrivačem do poda. Vukašin se zavukao pod njega s bundom i šubarom, glavom prema zidu, i udario ramenom u nešto meko što je reklo: "Au." "Ko je to?", prošaptao je Vukašin. "Ko je to?", prošaptao je glas. U mraku je napipao šal. Bio je vuneni i, bio je siguran, crven. "Vi", rekao je Vukašin. "Vi", rekao je Nemanja. "Šta vi radite ovdje?" "Šta vi radite ovdje? Ovo nije vaš krevet." "Nije ni vaš", rekao je Nemanja, i Vukašin je u tome čuo više samopouzdanja nego što mu se sviđalo.

Prije nego što su išta stigli razjasniti, u sobu je ušao par. Vukašin je ispod čipke vidio dva para papuča: jedne muške, karirane, iz kojih su virili bijeli gležnjevi, i jedne ženske, s malim perjem. Nisu bile Zoričine. Zorica nije nosila perje ni na čemu. Za papučama je u sobu utrčao i mali pas, bijel kao loptica vune, i stao nasred tepiha. "Smiljana, je li zaključan stan?", pitao je stari glas. "Jeste, Momčilo", rekao je ženski glas, malo prebrzo. Krevet je zaškripao pod dvoje ljudi i spustio se Vukašinu na potiljak.

Ispod kreveta počela je najtiša svađa u historiji Borika. Vukašin je šaptao da je on ovdje zbog žene. Nemanja je šaptao da je i on ovdje zbog žene.

Vukašin je šaptao da je njegova žena poštena žena i da je sve ovo nesporazum. Nemanja je šaptao da je i njegova poštena, samo je udata za čovjeka od sedamdeset sedam godina koji je trebao biti u Banji Slatini do nedjelje. Vukašin je tek tada shvatio ko je Smiljana, i zašto su vrata bila odškrinuta, i za koga. "Pomjerite koljeno", šaptao je Nemanja. "To nije koljeno, to je šubara." "Skinite šubaru." "Neću. Hladno je pod krevetom." Iznad njih je sudija u penziji Momčilo Stojanović naglas čitao iz novina o cijenama struje.

Pas je sve to vrijeme stajao na tepihu i gledao ispod čipke. Zvao se Mici, što su obojica saznala kad je Smiljana rekla: "Mici, na mjesto." Mici nije otišla na mjesto. Prišla je bliže, zavukla njušku ispod prekrivača, pronašla Vukašinov nos i zalajala, tankim glasom koji je zvonio kao zvonce na biciklu. "Šta ona to laje?", pitao je sudija. "Miša, sigurno", rekla je Smiljana. "U ovoj zgradi nema miševa od devedesetih", rekao je sudija i, stenjući, počeo ustajati. "Idem po metlu." "Momčilo, ostavi." "Idem po metlu i po baterijsku lampu."

Kad su karirane papuče izašle u hodnik i kad su se otvorila kuhinjska vrata, Nemanja je izmilio ispod kreveta prvi, s jedne strane, a Vukašin, s bundom koja se zakačila za čipku, s druge. Smiljana je sjedila na krevetu, u spavaćici do brade, i gledala ih bez glasa. Prvo Nemanju, pa Vukašina, pa opet Vukašina, kao da ga pokušava prepoznati s nekog šaltera. Rukom im je pokazala vrata. Mici je, međutim, mislila da je počela igra. Trčala je za Vukašinom i lajala, i on se, ne znajući šta drugo, sagnuo, podigao je i stavio pod bundu. Mici je odmah ućutala, liznula ga po bradi i zavukla mu se pod pazuh kao da je tu oduvijek živjela. Na stepeništu mu Nemanja nije rekao ni hvala ni zbogom. Sjurio se niza stepenice, po tri odjednom, a crveni šal ostao je za njim na ogradi trećeg sprata.

Vukašin je kući stigao taksijem u pola deset. Zorica je bila kod kuće. Sjedila je u kuhinji u kućnom ogrtaču, pila čaj od nane i gledala kviz. Obrve su joj bile nove, tanke i tamne, a koža oko njih još crvena. "Biba je pravi majstor", rekla je ne okrećući se. "Ulaz B, četvrti sprat. Rekla sam ti da me zove sestra, ali sestra me poslala Bibi, jer nisam mogla ovakva na

slavu kod tvog brata. A gdje si ti bio?" Vukašin je stajao na vratima kuhinje u mokroj bundi. Nije znao šta reći. Ispod bunde se nešto pomjerilo.

Zorica se okrenula baš kad je Mici promolila glavu između dva dugmeta. "Vukašine", rekla je. "Šta ti je to?" Vukašin je pogledao psa. Pas je pogledao njega. Za dvadeset dvije godine braka nikad joj nije donio ništa osim ključeva od auta i računa za struju. "To", rekao je, "je za tebe." Zorica je spustila šoljicu. Prišla mu je, izvadila Mici ispod bunde, podigla je pred lice kao bebu i rasplakala se onako kako se nije rasplakala ni na vjenčanju. Te noći Mici je spavala između njih, na Vukašinovom jastuku. Vukašin uopće nije spavao. Ležao je, slušao kako pas hrče i razmišljao kako se vraća tuđi pas u zgradu u koju se više ne smiješ vratiti.

Ujutro mu je Zorica za doručkom pokazala telefon. U grupi stanara s Borika, u koju je ušla zbog pekare, osvanula je objava sudije Momčila Stojanovića: Nestala bijela pomeranka Mici, ulaz A, četvrti sprat, sinoć oko devet, nalazaču nagrada. Ispod objave, dvadeset minuta kasnije, s drugog profila, stajao je samo jedan komentar: Ko god da ju je uzeo, neka je čuva. Potpisala ga je Smiljana Stojanović, sa srcem. "Vidiš kako su ljudi dobri", rekla je Zorica i dala Mici komad kifle. Vukašin je dugo gledao u komentar. Onda je, dok je Zorica sipala kafu, s njenog telefona ispod njega stavio i on jedno srce.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Žena u jakni boje cigle

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/zena-u-jakni-boje-cigle/

Žena ju je čekala na dnu stepenica, tamo gdje se uska ulica iz Kovača spušta prema Baščaršiji, i stala joj je na put kao da se znaju. Bila je krupna, u jakni boje cigle, s kosom ofarbanom u crno i s mirisom jeftinog parfema koji je stizao prije nje. "Znači, vi ste ta", rekla je dovoljno glasno da se okrene čovjek koji je ispred radnje slagao bakrene džezve. "Vi ste ta zbog koje me Tin više ne zove." Lidija je pokušala proći. Žena se pomjerala s njom, korak lijevo, korak desno, i govorila da se zove Gorana, da je s Tinom bila tri godine i da advokatovoj ženi nije mjesto u njegovom stanu u četiri poslije podne.

Lidija nije zapamtila šta je odgovorila. Zapamtila je samo da je otvorila torbu, da je u novčaniku našla dvije novčanice od pedeset maraka i da ih je žena uzela kao kusur, bez žurbe, gledajući je u oči. "Za danas", rekla je Gorana. "Vidjet ćemo se." Lidija se spustila do Baščaršije skoro trčeći, sjela u prvi taksi kod Sebilja i tek na Marijin Dvoru shvatila da se Mustafi, koji je mislio da je kod frizera, vraća bez frizure.

Za Mustafu Muratovića udala se prije četrnaest godina, kad je on već bio advokat kojeg su zvali na televiziju, a ona službenica u banci koja je mislila da će uvijek raditi. Prestala je raditi kad se rodio Daris. Mustafa je bio dobar, strpljiv i tačan, i poslije svih tih godina pomalo kao namještaj u njihovom stanu na Koševskom brdu: pouzdan, skup i nevidljiv. Tina je upoznala u aprilu, na koncertu na Muzičkoj akademiji, gdje je bio korepetitor jednoj violinistkinji. Bio je deset godina mlađi i gledao ju je kao da je ona nešto što tek treba otkriti. To je bilo sve. Nije ga voljela. Voljela je put do njegovog stana, stepenice, ključ koji joj je dao i to što niko ne zna.

Prvih dana nije izlazila. Rekla je Mustafi da je boli glava, a on joj je donio čaj i spustio joj ruku na čelo kao doktor. Svaki put kad bi zazvonio interfon, Lidija je osjećala kako joj se hladi stomak. Svaki put kad bi se na

telefonu pojavio nepoznat broj, puštala ga je da zvoni do kraja. Mustafa je za večerom pričao o jednom predmetu na Općinskom sudu i u jednom trenutku podigao pogled prema njoj. "Ti nešto nisi svoja ovih dana", rekao je. "Sve je u redu", rekla je ona. "Dobro", rekao je on i nastavio jesti, i baš to dobro nije joj dalo spavati.

Gorana se javila šestog dana, porukom. Nije objasnila kako je došla do broja. Napisala je samo iznos, petsto maraka, i mjesto, klupu u parku iza Zemaljskog muzeja, u podne. Lidija je novac podigla na bankomatu kod pošte i pazila da kartica bude njena, a ne zajednička. Na klupi je Gorana prebrojala novčanice polako, kao prodavačica na pijaci, i rekla da je Tin oduvijek imao slabost prema ženama koje imaju šta izgubiti. "Ja nemam ništa", rekla je. "Zato ja ne moram biti fina." Poslije toga je došla hiljada maraka, pa još jedna, pa poruka u jedanaest uveče, dok je Mustafa sjedio u istoj sobi i čitao spis: petak, podne, ista klupa.

Te sedmice Daris je loptom razbio retrovizor na komšijinom autu ispred zgrade i rekao da to nije bio on. Mustafa nije vikao. Sjeo je pored sina na kauč i rekao mu da ima vremena do spavanja, da ne mora ništa reći ako neće, ali da on zna kako je kad čovjek nosi nešto u sebi. Daris je izdržao do deset. Onda je u pidžami došao u dnevnu sobu i rekao sve, plačući, a poslije je zaspao za dvije minute, raširenih ruku. "Vidiš", rekao je Mustafa tiho, gaseći svjetlo u dječijoj sobi, "nije kazna ono najgore. Najgore je čekati je. Kad prizna, čovjeku je odmah lakše." Lidija je stajala iza njega u hodniku i nije mogla progutati pljuvačku.

U petak u podne Gorana nije tražila novac. Sjedila je na istoj klupi i gledala u Lidijinu ruku. "Prsten", rekla je. "Onaj sa smaragdom. Dosta mi je papira." Lidija je rekla da je to prsten koji joj je muž dao kad ju je zaprosio i da će on primijetiti već uveče. "Onda mu recite da ste ga izgubili", rekla je Gorana. "Ili mu recite istinu. Meni je svejedno. Imate do ponedjeljka."

Lidija je otišla pravo u Kovače. Tin je otvorio u majici, s notama raširenim po podu, i nije se obradovao. Dok mu je pričala, gledao ju je

kao da prepričava neki film. Rekao je da ne poznaje nikakvu Goranu. Njegove bivše su, rekao je, dvije studentice i jedna violončelistica koja sada živi u Grazu, i nijedna ne nosi jaknu boje cigle. Onda je, umjesto da je zagrli, prišao prozoru i pogledao u ulicu. "Možda je bolje da neko vrijeme ne dolaziš", rekao je. "Zbog tebe, razumiješ. Zbog tvog muža." Lidija je razumjela. Sišla je niz iste stepenice, i ovaj put je niko nije čekao, i to joj je bilo gore nego da jeste.

Te večeri Mustafa je došao ranije. Skuhao je kafu, što nije radio godinama, i sjeo preko puta nje za kuhinjski sto. Pričao je o svom ocu, koji je u Tešnju držao zlatarsku radnju i koji je govorio da se pravo zlato prepoznaje po tome što ga se ne stidiš pokazati. Onda je ućutao i dugo je gledao. "Lidija", rekao je, "hoćeš li mi nešto reći?" Usta su joj se već otvorila. Vidjela je Darisa u pidžami kako stoji na vratima dnevne sobe. Vidjela je sebe kako izgovara Tinovo ime u ovoj kuhinji, ispod sahata koji su dobili za vjenčanje. "Ne", rekla je. "Umorna sam, to je sve." Mustafa je klimnuo glavom i oprao svoju šoljicu.

Nije spavala. U četiri ujutro, dok je Mustafa ravno disao pored nje, shvatila je da do ponedjeljka ne može izdržati. Ne može predati prsten, ne može ga ne predati, ne može više slušati interfon. Obukla se u mraku, uzela telefon s Goraninim porukama i izašla. Odlučila je otići u policiju i prijaviti ucjenu, pa neka se poslije sazna šta god se sazna. Išla je pješice kroz prazan grad, pored zatvorenih izloga i Vječne vatre, jer je mislila da će se predomisliti ako sjedne u taksi. Ispred policijske stanice gorjelo je svjetlo. Kad je stavila ruku na kvaku, iza nje je stao auto. Bio je to Mustafin auto.

Nije izašao. Spustio je prozor i rekao joj da uđe, da ne mora tamo, i rekao je to tako mirno da je odmah znala. Sjela je pored njega. Ruke su joj se tek tada počele tresti. Gorana se, rekao je Mustafa, zapravo zove Zrinka i igra u lutkarskom pozorištu na Skenderiji, uglavnom vukove i vještice. Platio joj je on. U maju je vidio Lidiju kako izlazi iz zgrade u Kovačima i sedmicu dana je razmišljao šta da radi. Nije htio skandal. Nije htio razvod. Htio je, rekao je, da mu sama dođe i kaže, kao Daris, jer je mislio

da će joj tada biti lakše.

Lidija je dugo šutjela. "Mjesec dana", rekla je na kraju. "Mjesec dana nisam spavala." "Znam", rekao je on. "Ni ja." Izvadio je kovertu iz kutije između sjedišta. U njoj je bio sav novac koji je dala, novčanica po novčanica, i papirić na kojem je Zrinka urednim slovima zapisala datume. Prsten nije bio njegova ideja, rekao je, nego Zrinkina, da se stvar ubrza, i on je pristao. Lidija je gledala kovertu na koljenima. Htjela je reći da je ono što je on uradio gore od svega što je uradila ona, i nije znala je li to tačno. "A da sam ušla?", pitala je. "Onda bih ušao za tobom", rekao je Mustafa, "i rekao dežurnom da je moja žena prijavila glumicu."

Kući su se vratili u pet, prije nego što se Daris probudio. Mustafa je zaspao odmah, obučen, kao čovjek koji je zatvorio dug predmet. Lidija nije. Ujutro je napisala Tinu da više neće dolaziti i obrisala njegov broj, i to joj je bilo lakše od svega i nije joj značilo ništa. Sedmicu kasnije kupila je kartu za dječiju predstavu na Skenderiji i sjela u zadnji red, među bake i dadilje. Zrinka je igrala vuka. Imala je istu crnu kosu, ali bez parfema i bez jakne boje cigle izgledala je manja i mlađa. Kad je na kraju izašla da se pokloni, pogled joj je preko sale pronašao Lidiju u zadnjem redu i zastao. Lidija je ustala i pljeskala, dugo, sve dok se djeca oko nje nisu počela okretati.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Tajna veza u pedeset prvoj sekundi

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/tajna-veza-u-pedeset-prvoj-sekundi/

Video traje dvije minute i četrnaest sekundi. Arnela, naša najmlađa igračica, objavila ga je na stranici KUD-a u jedan i dvanaest poslije ponoći, negdje između Ptuja i hrvatske granice, s natpisom: Vraćamo se kući, hvala ti, Slovenijo! Ja sam ga otvorila u sedam, uz prvu kafu, jer otkako ne igram, ja sam ta koja čita komentare i odgovara rodbini iz Njemačke kad pita za sljedeći nastup. Na snimku cijeli autobus pjeva Moj dilbere. Neko udara ritam po naslonu sjedišta. Bahrija, naša koreografkinja, diriguje iz prvog reda flašom vode, kao da drži štapić.

Šesnaest godina sam igrala u tom ansamblu. Asmira sam upoznala na probi, u sali Doma kulture u kojoj grijanje radi samo kad dođe neko iz Distrikta. Igrali smo zajedno na svadbama, na festivalima u Tuzli i Bijeljini, jednom i u Beču, pred našim ljudima koji su plakali od prve do zadnje pjesme. Onda mi je prije tri godine puklo koljeno, na stepenicama ispred pijace, s dvije kese u rukama. Poslije operacije doktor je rekao da mogu hodati, ali da za kolo više nisam. Asmir je htio prestati zajedno sa mnom. Rekla sam mu da ne bude smiješan, da neko od nas dvoje mora ostati. Bahrija mu je dala novu partnericu, Slavicu Tomić, ženu Dražena Tomića koji drži vulkanizersku radnju blizu mosta na Savi. Na proljetnom festivalu u Tuzli proglasili su ih najboljim parom. Ja sam tu diplomu uramila i objesila u hodniku.

Snimak sam pogledala jednom zbog pjesme, a drugi put zbog Asmira, jer ga prvi put nisam našla. Kamera ide od Bahrije prema kraju autobusa, preko djece iz podmlatka koja spavaju jedno drugom na ramenu, preko harmonikaša koji svira i zijeva u isto vrijeme. U pedeset prvoj sekundi prolazi pored pretposljednjeg reda. Tamo sjede Asmir i Slavica. Ne pjevaju. Asmir guli mandarinu onako kako je uvijek guli, u jednom komadu, da kora ostane cijela kao spirala, i ne gledajući pruža krišku u stranu. Slavica je uzima ne gledajući. Kamera ide dalje. Sve skupa traje

možda dvije sekunde.

Dvadeset dvije godine on meni tako daje mandarine. Na kauču dok gledamo vijesti, u autu na putu za Tuzlu, u bolnici poslije operacije, kad mi nije dao da se pridignem. Ja nikad ne gledam u njegovu ruku i on nikad ne gleda u moju. Mislila sam da je to naše, kao što je neka riječ naša ili neki stari nadimak. Vratila sam snimak na pedeset prvu sekundu. Pa opet. Jedanaest puta sam gledala te dvije sekunde, sve dok mi se kafa nije ohladila i dok nisam u zvuku harmonike počela čuti kad harmonikaš udahne.

Ispod videa je do osam sati bilo stotinu i nešto komentara. Svaka čast, ponos Brčkog, Bog vas poživio. Neka tetka iz Švedske napisala je da je zaplakala. Dražen Tomić je stavio srce. Gledala sam njegovo ime ispod srca i shvatila da on nije vidio ništa, i da niko nije vidio ništa, jer niko osim mene ne zna kako Asmir guli mandarine. Na snimku nije bilo ničega što bi se moglo pokazati sudu, ni rodbini, ni Bahriji. Bila je samo jedna ruka koja zna gdje je druga ruka.

Autobus je trebao stići oko dva. Prije toga sam otišla na pijacu i kupila kilogram mandarina s Neretve, od istog čovjeka od kojeg kupujem svake jeseni. Pitao me jesu li se naši vratili iz Slovenije. Rekla sam da jesu, skoro. Onda sam, prvi put otkako ne igram, otišla dočekati autobus ispred Doma kulture. Stajala sam među majkama djece iz podmlatka, na vjetru koji je dolazio sa Save. Asmir je sišao među prvima, s velikom torbom u kojoj su bile nošnje, i obradovao se kad me vidio. To je bilo pošteno, to mu moram priznati.

Slavica je sišla poslije njega i otišla pravo do Draženovog auta. Nisu se pogledali. Ni jednom. Šesnaest godina sam igrala u paru i znam da se partneri poslije turneje pogledaju bar jednom, makar da kažu kako je dobro prošlo. Oni su se razišli kao dvoje ljudi koji se nikad nisu upoznali, i baš po tome sam znala da su se upoznali dobro.

Kod kuće je pričao o Ptuju. O pozornici ispod dvorca, o domaćinima koji su ih častili kobasicama i bijelim vinom koje Bahrija nikome nije dala

prije nastupa, o jednom Slovencu koji je poslije kola došao pitati gdje se mogu kupiti opanci. Pričao je dobro, kao i uvijek. Stavila sam mandarinu na sto između nas. Uzeo ju je ne prekidajući priču, ogulio je u jednom komadu, ostavio koru kao spiralu pored tanjira i pružio mi krišku, gledajući kroz prozor. Nisam je uzela. Kriška je ostala u zraku. Prošlo je nekoliko sekundi prije nego što je okrenuo glavu.

"Koliko dugo?", pitala sam. "Šta koliko dugo?" Pokazala sam mu telefon, pedeset prvu sekundu, i pustila je dva puta, da ne bude zabune. Gledao je u ekran, pa u krišku koja mu je još bila u ruci. "Sanela, to je mandarina", rekao je. "Ljudi u autobusu jedu." "Ljudi u autobusu jedu", rekla sam. "Ali ti si joj dao krišku i nisi pogledao. To ne radiš ljudima. To radiš meni."

Šutio je dugo. Onda je spustio krišku na koru i rekao da je počelo prošle zime, na probama za Tuzlu, kad su ostajali poslije svih da uvježbaju onaj okret u drugom dijelu. Rekao je da nije planirao. Rekao je da to nije ono što ja mislim, a kad sam ga pitala šta mislim, nije znao reći. Rekao je i da će prestati, i s KUD-om i sa svim, ako ja tako hoću. Pitala sam zna li Dražen. Rekao je da ne zna niko. Pitala sam zna li Arnela, koja je to snimila. Rekao je da Arnela snima pjesmu, a ne ljude.

Kad je otišao pod tuš, onako kako se ide kad se ne zna šta drugo raditi, uzela sam telefon i otvorila Arnelin video. Ispod stotinu i pedeset komentara napisala sam svoj, javno, pod svojim imenom: Lijepo ste pjevali. Asmire, kupila sam mandarine. Za Brčko je to bio najobičniji komentar žene koja čeka muža s puta. Komšinica ga je lajkovala za četiri minute. Za sedam minuta video je nestao sa stranice. Arnela mi je poslije poslala poruku da joj je neko tražio da ga skine, jer se navodno vidi kako djeca spavaju otvorenih usta, i pitala je li ga iko sačuvao, jer joj je to bio najdraži snimak s turneje.

Ja sam ga sačuvala. Nisam ga nikome poslala. Sjedila sam za stolom dok je u kupatilu tekla voda i gulila mandarinu sama, prvi put poslije mnogo godina, i nije mi išlo. Kora se kidala na sitne komade, prsti su mi mirisali gorko, a kriške sam jela jednu po jednu i gledala svaku prije nego što je

stavim u usta. U grupi KUD-a Bahrija je u međuvremenu pitala ko dolazi u ponedjeljak na probu. Asmir je odgovorio prvi, kao i uvijek. Ispod njega sam napisala da dolazim i ja. Ne da igram. Samo da gledam.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Pun tanjir za Karamana

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pun-tanjir-za-karamana/

Karamana sam Strahinji doveo ja, kao štene, iz jednog sela kod Nevesinja, i zato mislim da imam pravo ovo ispričati do kraja. Bio je šarplaninac, siv i čupav, i do druge godine narastao je toliko da su ga djeca u Gacku zvala tele. Strahinja Banović, moj kum i komšija, vozio je kamion za jednu firmu iz Bileće: tri sedmice po Njemačkoj, sedmicu kod kuće. Kad bi se vratio, Karaman bi ga dočekao na kapiji i legao mu preko nogu, a Jagoda bi iz kuhinje dobacila da je bar neko u ovoj kući sretan.

Jagoda je bila iz Bileće, jedina sestra petorice braće Jugovića i kći starog Bogdana, koji je tamo imao benzinsku pumpu, dvije kafane i mišljenje o svemu. Za Strahinju se udala s dvadeset i dvije, i deset godina je čekala kamion. Djece nisu imali. Zime na Gatačkom polju duge su, magla zna sedmicama ne ići s polja, a od svih glasova u kući najčešće se čuo Karaman. Ja sam to vidio, kao i svi. Niko nije ništa rekao, jer se o tuđoj kući ne govori dok ne izgori.

Te jeseni u Bileću je došao Mihajlo. Pamtili su ga kao mršavog dječaka koji je u osamnaestoj otišao bez pozdrava. Vratio se poslije dvadeset godina, s kosom do ramena, u bijeloj košulji, s restoranom u Istanbulu i pričom za svaki sto. Došao je majci za sedamdeseti rođendan i ostao mjesec dana. Sjedio je u Bogdanovoj kafani i pričao o Bosforu u sumrak, o trajektima i galebovima, o ribi koja se jede prstima. Jagoda je počela svraćati ocu svaki dan. Ljudi su kasnije govorili da su je čuli kako se smije, glasno, prvi put poslije mnogo godina.

Krajem oktobra, dok je Strahinja bio negdje kod Kölna, Jagoda je otišla. Na kuhinjskom stolu ostavila je cedulju i na nju stavila vjenčani prsten. Karamanu je napunila tanjir granulama do vrha, za tri dana. Kad je Strahinja stigao, dočekao sam ga na kapiji, jer neko je morao. Saslušao me je, sjeo na stepenik i dugo držao ruku na psećoj glavi. Onda je ustao, umio se i odvezao u Bileću.

Bogdan ga je primio u kafani, za stolom u ćošku, s petoricom sinova oko sebe. "Nemam više kćerke", rekao je stari. "Ako je nađeš, ne dovodi je pred moja vrata. Naći ćemo ti bolju." Strahinja je pitao hoće li neko od braće poći s njim. Braća su gledala u sto. Najstariji, Damjan, rekao je da ima posla. Drugi nisu rekli ni to.

Otišao je sam, svojim starim autom, s Karamanom na zadnjem sjedištu, koje je pas zauzeo cijelo. Vozio je dva dana, preko Srbije i Bugarske. Restoran je našao po fotografijama koje je Mihajlo objavljivao: u Kumkapiju, u uličici punoj stolova, muzičara i mačaka. Auto je parkirao preko puta i prvo je sat vremena samo gledao kroz staklo. Jagoda je nosila tanjire između stolova, brzo, umorno, s kosom vezanom kako je nikad nije vezala kod kuće. Mihajlo ju je u prolazu potapšao po leđima, onako kako gazda tapše konobaricu koja dobro radi. Onda je Strahinja ostavio prozor malo otvoren, za psa, i sjeo za sto na ulici. Jagoda je izašla s poslužavnikom i stala. Čaše su se zatresle. Mihajlo je došao za njom, raširenih ruku. "Zemljače! Sjedi, sve je na moj račun."

"Došao sam razgovarati s Jagodom", rekao je Strahinja. "Ona je slobodna žena", rekao je Mihajlo. "Neka kaže sama." Jagoda je spustila poslužavnik i rekla, glasno, da je čuju i drugi stolovi: "Šta hoćeš? Deset godina sam više razgovarala s tvojim psom nego s tobom. Ti si mi slao pare i slike autoputa. On mi je pokazao more." Strahinja je to slušao mirno, kao što se sluša vremenska prognoza za put kojim se ipak mora ići. "Nisam te došao uzeti", rekao je. "Došao sam ti reći da auto kreće sutra u šest, ispred hotela kod stanice, i da je mjesto do mene prazno. Ako ne dođeš, idem sam i neću ti više dosađivati."

Mihajlo ga je ispratio do ulice, s rukom na njegovom ramenu, smijući se zbog gostiju. Na rubu trotoara stao je i rekao, tiho, ali dovoljno glasno da ga Jagoda iza njih čuje: "Ako je hoćeš nazad, vrati mi za kartu i za haljine. Nije bila jeftina." Strahinja ga je dugo gledao i ništa nije rekao. U autu preko puta Karaman se bacio na staklo i zalajao, svim zubima, onako kako laje na vukove kod tora. Mihajlo je skinuo ruku sa Strahinjinog ramena i ustuknuo dva koraka. Kažu da su se gosti za stolovima smijali.

Jagoda se nije smijala.

Šta je te noći bilo u Kumkapiju, ne znam. Strahinja mi to nikad nije rekao, a ja nisam pitao. Znam samo da je u šest ujutro stajala pored auta, s istom malom torbom s kojom je otišla, bez šminke. Karaman je cvilio i lizao joj ruke. Nije sjela naprijed, do Strahinje, nego pozadi, uz psa. Dva dana su vozili, a progovorila je samo jednom, na bugarskoj granici. "Zašto si došao?" Strahinja je gledao kolonu kamiona ispred sebe. "Ostavila si mu pun tanjir", rekao je. "Ko ostavi pun tanjir, misli se vratiti." Negdje u Srbiji, na jednoj pumpi, Jagoda je izašla i donijela mu kafu, ne pitajući, s dvije kocke šećera, kako je pio deset godina. Ni tada nisu ništa rekli.

Do večeri je cijela Bileća znala. Za dva dana bio je Mitrovdan, Bogdanova slava, kad mu se u dvorištu skupi pola grada. U subotu ujutro petorica Jugovića došla su u Gacko, u Strahinjino dvorište, i ja sam izašao, jer sam znao zašto su došli. Damjan je govorio u ime svih. Neka Strahinja dovede Jagodu na slavu, pred svu familiju i pred komšije. Neka je postavi pred oca, neka joj pred svima vrati prsten i kaže zašto. "Da se zna", rekao je Damjan, "da Jugovići takve ne brane." Jagoda je sve to slušala s vrata kuhinje, s krpom u ruci, i nije ni jednom pogledala braću.

Strahinja je izvadio prsten iz džepa jakne. "Kod mene je", rekao je. "Nosio sam ga do Istanbula i nazad." Onda je rekao, ne dižući glas, da je deset godina ostavljao ženu samu po tri sedmice, na polju gdje magla zimi ne ide s njiva. Da su oni njena braća, a da nijedan nije sjeo u auto s njim. "Pa ko je onda koga ostavio?" pitao je. "Na slavu ćemo doći ako nas otac zove. Zajedno. A ko joj bude htio nešto reći, neka to kaže meni." Damjan je otvorio usta, pa ih zatvorio.

Strahinja je ušao u kuću. Kroz prozor kuhinje vidio sam kako je spustio prsten na sto, ispred Jagode, a ne na njen prst. Ona ga je dugo gledala, kao nešto što je zaboravila da ima. Onda ga je sama stavila. Karaman je legao na prag, preko cijelih vrata, i braća Jugovići su se, jedan po jedan, vratila svojim autima.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Nedovršeni goblen

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/nedovrseni-goblen/

Tetka Rejhana je od ručka triput obrisala prašinu s klavira na kojem u kući na Vratniku niko nije svirao, i Hatidža je znala da to nije zbog prašine. "Doći će večeras u osam", rekla je tetka napokon, ne okrećući se. "Samo da te pozdravi. Šesnaest godina je prošlo, dušo." Hatidža je odložila goblen, nebo iznad Vrela Bosne na kojem je radila od proljeća, i rekla da zna koliko je godina prošlo. Brojala ih je bolje od tetke.

U jesen dvije hiljade sedme imala je dvadeset i šest godina i bila jedino dijete profesora Hazima Muftića, kardiohirurga čije je ime u Sarajevu otvaralo sva vrata. Majka joj je umrla kad je imala dvije godine. Otac ju je volio onako kako se voli uredno izvedena operacija: sa zadovoljstvom, ali bez iznenađenja. Govorio je da je dobra kao hljeb, i nije to mislio kao kompliment. Hatidža je bila tiha, široka lica, radila je u administraciji jedne privatne klinike, vezla goblene i na svadbama nije znala šta da radi s rukama.

Na svadbi jedne rodice, u hotelu na Ilidži, Tahir Dautbegović zamolio ju je za ples tri puta i razgovarao s njom dok muzika nije prestala. Imao je trideset i jednu godinu i bio je lijep kao glumci iz serija koje je tetka gledala. Vratio se iz Beča, gdje je, kako je rekao, studirao i radio. Pričao je o muzejima i o Dunavu, a slušao je bolje nego što je pričao. Sutradan je došao na Vratnik s cvijećem. Vrata mu je otvorila tetka Rejhana.

Rejhana je bila očeva sestra, udovica, i u ljubav je vjerovala kao u turske serije: u nastavcima. Ostavljala ih je same u salonu, donosila kafu i rahat-lokum i šaptala Hatidži da takav čovjek dođe jednom u životu. Hatidža joj je vjerovala, jer joj je to prvi put neko rekao.

Te zime Tahir ju je vodio na Vilsonovo šetalište i kupovao joj kokice kao djevojčici. Pitao je za goblene, i ona mu je, crveneći, pokazala Stari most koji je vezla dvije zime. Gledao ga je dugo, prstom pratio bodove i rekao

da je to strpljenje kakvo više niko nema. Niko prije njega nije gledao njene goblene duže od jedne sekunde. Kad ju je prvi put poljubio, ispod kestenova kod Zemaljskog muzeja, Hatidža je pomislila da se otac, prvi put u životu, prevario u njoj.

Profesor je Tahira posmatrao na dvije večere, a onda se raspitao o njemu kao što se postavlja dijagnoza. Otišao je u Hrasnicu, kod Tahirove sestre Azemine, udovice s troje djece, u čijem je stanu Tahir živio. Azemina je dugo okretala šoljicu, a onda priznala. Tahir je u Beču potrošio sve što su im roditelji ostavili, i svoj dio i njen. Sad živi kod nje i posuđuje od komšija. Zamolila je profesora da bratu ne kaže od koga je to čuo.

Tahira je profesor primio sljedećeg dana u radnoj sobi i nije mu ponudio da sjedne. Tahir je ipak sjeo. Rekao je da voli Hatidžu, da mu novac nikad nije bio važan i da će to dokazati. "Dokažite to tako što ćete otići", rekao je profesor. Tahir se nasmiješio, ustao i rekao da on ne odustaje od ljudi tako lako kao neki očevi. Profesor ga je ispratio do vrata, a onda dugo stajao na prozoru i gledao kako se ta lijepa, uspravna leđa udaljavaju niz Vratnik.

Te večeri otac je pozvao Hatidžu u radnu sobu. "On ne voli tebe", rekao je mirno. "On voli ovu kuću, stanove na Ilidži i moju uštođevinu." Ako se uda za njega, sve će ostaviti fondaciji za kardiohirurgiju, a njoj ostaje samo majčin mali stan na Marijin Dvoru. Hatidža je dugo šutjela. "Onda ćemo živjeti na Marijin Dvoru", rekla je. Otac ju je pogledao kao da prvi put vidi da ima kičmu, i to ga nije obradovalo.

Odveo ju je u Toronto, kod svog brata, na godinu dana, dok joj ne prođe. Hatidža je otišla jer je bila poslušna, ali joj nije prošlo. Pisala je Tahiru preko tetke, svake sedmice, dugo i nespretno. Tahir je za to vrijeme dolazio na Vratnik kod Rejhane, sjedio u profesorovoj fotelji, pio njegovu kafu, čitao njegove novine i pušio na njegovom balkonu. Rejhana je to smatrala dokazom odanosti. Jedne večeri u februaru otac je izveo Hatidžu na obalu jezera Ontario, koje je bilo zaleđeno do horizonta. Dugo su šutjeli na vjetru. "Jesi li odustala?" pitao je. "Nisam." "Ja sam cijeli

život gledao srca iznutra", rekao je. "Tvoje je dobro. Njegovo je prazno." Hatidža je rekla da joj je hladno i da bi se vratila.

Kad su se vratili, ni otac ni kćerka nisu se predomislili. Hatidža je Tahiru rekla da je spremna i da im očev novac ne treba. Tahir je dugo šutio. Onda je rekao da ne treba žuriti, da kćerka ne smije izgubiti oca zbog njega, da će profesor možda s vremenom omekšati. Govorio je lijepo, kao i uvijek, ali je pritom gledao kroz prozor, prema vrtu i kući, a ne u nju. Sedmicu kasnije rekao je da je dobio posao u Minhenu, privremeno. Obećao je da će doći da se oproste. Nije došao. Hatidža je do dva čekala na prozoru i gledala ulicu na kojoj se ništa nije micalo. Otputovao je autobusom sa glavne stanice. Sutradan je stigla poruka: "Ne želim biti razlog da izgubiš oca. Oprosti." Hatidža ju je pročitala jednom, izbrisala je i vratila se goblenu.

"Rekao sam ti", rekao je otac za večerom. "Jesi", rekla je ona. Nikad mu nije oprostila što je bio u pravu, kao ni Tahiru što nije bio ono što je rekao da jeste.

Poslije su dolazili drugi: jedan udovac, zubar s Grbavice, pa jedan profesor s Pravnog fakulteta, pristojan i dosadan. Hatidža ih je odbila ljubazno, svakog uz kafu. Otac se razbolio od srca, što je on sam smatrao lošom šalom. Pred smrt, prije šest godina, zatražio je od nje da mu obeća da se nikad neće udati za Tahira Dautbegovića. "Ne namjeravam se udati za njega", rekla je. "Ali neću ni obećati." Promijenio je testament. Najveći dio otišao je fondaciji. Hatidži su ostali kuća na Vratniku i majčin stan. Bilo joj je dovoljno.

U osam je zazvonilo. Tahir je imao četrdeset i sedam godina, deblji vrat, rjeđu kosu i skup kaput koji je pamtio bolje sezone. Glas mu je ostao isti. Dok je govorio, pogled mu je dvaput otišao do klavira i do slika na zidu, kao da ih broji. Tetka ih je, kao nekad, ostavila same u salonu. Rekao je da se razveo u Minhenu, da se vratio u Sarajevo i da nije bilo dana da nije mislio na nju. Bio je mlad i glup, rekao je, a njen otac strog čovjek, Bog mu dao rahmet. "Možemo li bar biti prijatelji?" pitao je. "A s vremenom,

ko zna."

"Ne, Tahire", rekla je Hatidža. Rekla je to tiho, bez ljutnje, kao što se kaže koliko je sati. On se nasmiješio onim starim osmijehom. "Rejhana mi je rekla da si sama." "Tetka gleda serije", rekla je ona. "Promijenio sam se, Hatidža." "Znam. I ja sam." Ustala je i otvorila mu vrata salona. Na pragu je zastao, kao da čeka da se ona predomisli, kao što je i ona nekad čekala. Nije se predomislila. "Laku noć", rekla je i zatvorila vrata.

Tetka je plakala u kuhinji. "Dušo, pa on je došao zbog tebe!" Hatidža nije odgovorila. Vratila se u salon, sjela uz lampu i uzela goblen. Udjenula je plavi konac u iglu i nastavila nebo iznad Vrela Bosne, bod po bod, polako, kao da za to ima cijeli život.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Nevjera u ponoćnoj ligi

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/nevjera-u-ponocnoj-ligi/

Pekari ne varaju žene, govorila je moja svekrva, jer nemaju kad. Željko je pekar dvadeset i dvije godine. Liježe u devet, ustaje u tri, a u četiri pali peć u maloj pekari na Mejdanu koju je naslijedio od oca. Ja sam apotekarka i, kad nisam u noćnoj smjeni, ne mogu zaspati prije dva. Osamnaest godina braka proveli smo kao dva sata koja se slože samo u podne. Dok je sin bio kod kuće, to se nije primjećivalo. Kad je prošle jeseni otišao na studij u Novi Sad, naša kuća na Paprikovcu postala je noću tiha kao apoteka poslije zatvaranja.

U Ponoćnu ligu uvela me Nataša, koleginica iz smjene. Ligu je vodio penzionisani profesor geografije Milutin, svake srijede u ponoć, preko video poziva: dvadeset pitanja i dvanaest ekipa iz cijele Krajine. Natašinoj ekipi, koja se zvala Gornji Šeher, falio je četvrti član, jer je jedna djevojka rodila. "Treba nam neko ko zna latinske nazive i ko ne spava", rekla je Nataša. "Ti ispunjavaš oba uslova." Prve noći sjedila sam za kuhinjskim stolom sa slušalicama, da ne probudim Željka, i znala dva odgovora: latinski naziv kamilice i ime rijeke koja se u Banjoj Luci uliva u Vrbas. Nataša je vrištala tiho, onako kako se vrišti u ponoć.

Pored Nataše i jednog studenta iz Laktaša, u ekipi je bio Siniša. Kamera mu je uvijek bila isključena, na ekranu su stajali samo riječ Kastel i crni kvadrat, ali glas mu je bio dubok i spor, glas čovjeka koji radi noću. Znao je sve o starim filmovima, o pjesmama koje su slušali naši roditelji i o mostovima na Vrbasu. Te prve noći, u pola dva, dok sam prala šolju, stigla mi je poruka: "Kamilica. Mislio sam da to više niko ne zna napamet." Odgovorila sam da je to moj posao. On je pitao kako izgleda apoteka u tri ujutro. Niko me to nikad nije pitao.

Za mjesec dana pisali smo se svake noći. Saznala sam da radi kao tonac na jednom lokalnom radiju, da je razveden i da živi sam, u stanu iz kojeg se vidi Kastel. Pisao je duge poruke, bez ijedne greške, s tačkom na kraju

svake rečenice, i uvijek je znao gdje sam stala prethodne noći. On je saznao više. Pitao je šta sam htjela biti kad sam bila djevojčica u Kotor Varošu, i ja sam mu napisala ono što Željku nisam rekla nikad: da sam htjela studirati muziku i da me otac od toga odgovorio jednom rečenicom za ručkom, a ja sam poslušala. Napisala sam mu da ponekad, u noćnoj smjeni, stojim iza pulta i zamišljam kako sjedam u noćni autobus za more i ne javljam se nikome. Odgovorio je: "Pričaš kao neko koga niko ne sluša do kraja." Tu rečenicu pročitala sam deset puta.

Imala sam pravila i ponavljala sam ih sebi kao što pacijentima ponavljam dozu. Nisam ga nikad vidjela. Nisam mu poslala nijednu fotografiju. Nisam mu rekla adresu. Nevjera je, mislila sam, nešto što se radi rukama. Ono što nisam ponavljala bilo je da telefon nosim u kupatilo, da sam promijenila šifru, da brišem poruke prije spavanja i da se smijem tiho, u peškir, da ne probudim muža. Jedne noći Željko je ustao u tri manje deset i zatekao me u kuhinji kako se smijem ekranu. "S kim se smiješ u ovo doba?" "S Natašom. Kviz." Klimnuo je, obukao jaknu i otišao. Nije više pitao. To me je, priznajem, malo uvrijedilo. Ujutro sam na stolu zatekla dvije tople kifle u papiru, kao svakog jutra osamnaest godina, i pojela ih ne misleći na njih.

Siniša nikad nije tražio da se vidimo. Mislila sam da je to obzir. Kasnije sam shvatila da je to bila vještina. U maju je profesor Milutin objavio da će finale sezone biti uživo, u kafiću Lampa u Gospodskoj ulici, za osam najboljih ekipa. Gornji Šeher bio je treći. Željku sam rekla da ću biti s Natašom, i to je bila istina, samo ne cijela. Kupila sam novu zelenu bluzu i račun sakrila u fioku sa Željkovim garancijama, gdje ga on nikad ne bi tražio. "Ponesi mi šta pobijedite", rekao je i otišao spavati u devet.

Lampa je bila puna. Profesor je imao mikrofon i leptir-mašnu, a na šanku su stajali limeni pehar i dvije boce vina. Siniša je došao posljednji. Bio je viši nego što sam zamišljala, sijed na sljepoočnicama, u tamnoj košulji, i nasmijao mi se kao da me poznaje godinama. Dotakao me za lakat i rekao: "Napokon." Onda je otišao do stola ekipe Mostovi, dotakao za lakat jednu plavu ženu u crvenom i nešto joj rekao. Nisam čula šta.

Vidjela sam samo kako je ona pocrvenjela. Nataša mi je ispod stola stisnula ruku i šapnula da sam crvena kao semafor. Rekla sam sebi da je to kafić, da su ljudi ljubazni i da ja nemam nikakvo pravo.

U pauzi pred posljednji krug zatekla sam plavu ženu ispred ogledala u toaletu. Zvala se Slađana i bila je nastavnica iz Prijedora. Gledala me u ogledalu dok sam prala ruke, a onda je rekla, kao da se izvinjava: "Ne zamjerite. Je li i vama rekao napokon?" Stajale smo neko vrijeme i šutjele. Onda je ona izvadila telefon, a ja svoj. Ista rečenica, riječ po riječ: Pričaš kao neko koga niko ne sluša do kraja. Njoj je stigla u jedan i četrdeset, meni u jedan i četrdeset dva, iste noći u martu. Slađana je rekla da u ekipi iz Gradiške ima još jedna, koja je večeras ostala kod kuće s temperaturom. Nasmijale smo se obje, onim smijehom od kojeg zabole rebra, i Slađani se razmazala maskara.

Posljednje pitanje odlučivalo je između Gornjeg Šehera i Mostova. Profesor ga je pročitao polako, uživajući: iz kore kojeg drveta je u devetnaestom vijeku izdvojena supstanca od koje je kasnije nastao aspirin? Siniša je odmah uzeo olovku. "Kinovac", šapnuo je. "Siguran sam, čitao sam o tome." Nataša je klimnula, jer je uvijek klimala kad je on bio siguran. Uzela sam mu olovku iz ruke, precrtala kinovac i napisala vrba. "Danice", rekao je, prvi put izgovarajući moje ime naglas, "ne budi tvrdoglava." "Kinovac je za kinin", rekla sam. "Zato i pišem vrba."

Pobijedili smo za jedan bod. Profesor je Nataši predao limeni pehar, a ja sam uzela jaknu i izašla dok su se još slikali. Išla sam pješke uz Vrbas, pored Kastela, gdje su na zidinama sjedili studenti s gitarom. U jedan i četrdeset stigla je poruka: "Gdje si nestala? Bila si sjajna večeras." Zamislila sam Slađanu kako u autu, na putu za Prijedor, čita nešto vrlo slično, i ženu u Gradišci kako to čita s temperaturom. Blokirala sam ga i stajala na mostu dok mi se ruke nisu prestale tresti.

Kući sam stigla u dva i po. U tri manje deset Željko je ušao u kuhinju, obučen, i stavio džezvu na ringlu. "Jeste li pobijedili?" "Jesmo." "Znao sam." Sipao je dvije kafe, iako ja u to doba nikad ne pijem. Sjela sam

preko puta njega, u zelenoj bluzi, i rekla mu sve u pet rečenica, jer sam ih cijelim putem sastavljala. Da se pola godine dopisujem s jednim čovjekom, svake noći. Da ga do večeras nisam vidjela. Da mu nikad nisam poslala fotografiju. Da sam tom čovjeku govorila ono što nikad nisam rekla mužu. Da večeras nisam bila jedina kojoj je pisao iste rečenice.

Željko je dugo šutio i gledao u šolju. Pekari imaju velike ruke, a njegove su na stolu izgledale kao da ne znaju šta će sa sobom. "Znao sam da neko postoji", rekao je napokon. "Smijala si se u kupatilu. Isto onako kako si se smijala prije dvadeset godina, kad sam ti ja pisao." Nisam razumjela. Ustao je, otišao u spavaću sobu i vratio se s kutijom od cipela koju nisam otvorila od selidbe. U njoj su bila njegova pisma iz Insbruka, gdje je prije našeg vjenčanja dvije godine radio u jednoj pekari. "Čitala si ih u kupatilu, da ti majka ne vidi", rekao je, "i smijala se u peškir." Spustio je kutiju na sto, obukao jaknu i pogledao na sat. "Peć mora gorjeti u četiri."

Čitala sam do jutra. Pisao je velikim, nespretnim slovima, s greškama, o brašnu, o snijegu na Alpama, o gazdi koji viče na njemačkom, i u svakom pismu po dva puta pitao spavam li dobro. Na dnu kutije bila je moja fotografija s maturske večeri, presavijena na pola, koju je dvije godine nosio u novčaniku. Nijedna rečenica nije bila lijepa. Nijednu nije mogao poslati nikom drugom.

U pola šest napisala sam mu poruku, prvu poslije mnogo mjeseci koja nije bila o računima: "Ne spavam dobro. Mogu li doći?" Odgovorio je za minutu, iz pekare, sigurno brašnjavim prstom: "Peć je topla."

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Ljeto u Velikoj aleji

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ljeto-u-velikoj-aleji/

Ocu je dženaza bila prošlog novembra, na Barama. Stajao sam među muškarcima, ruku prekrštenih kako treba, i trebao sam misliti na njega. Mislio sam na jedno ljeto na Ilidži, na živicu između dvije bašče i na ženu u tamnozelenoj marami koja je stajala uz ogradu groblja, daleko od svih, i otišla prije nego što je hodža završio. Majka ju je vidjela. Ja sam je prepoznao po tome kako drži glavu, malo ukoso, kao da sluša nekoga ko joj govori nešto smiješno.

Tog ljeta, dvije hiljade sedme, imao sam devetnaest godina i upravo sam položio sve ispite prve godine arhitekture. Naš stan na Grbavici se renovirao, pa je otac iznajmio kuću na Ilidži, dvjesto metara od Velike aleje, s baščom u kojoj su rasle stare kruške. Otac je bio građevinski inženjer, visok, miran čovjek koji je s majkom razgovarao ljubazno, kao s klijentom. Majka, Zejna, cijelo je ljeto pekla kolače koje niko nije tražio. Ja sam čitao, vozio bicikl do Vrela Bosne i nazad i čekao da mi se nešto desi.

Desilo se u julu, kad je susjednu vilu, staru austrijsku kuću sa žutom fasadom i drvenom verandom, iznajmila žena iz Mostara s kćerkom. Žena je bila razvedena i zadužena, to se znalo za dva dana, jer je na kapiji molila poštara da joj pisma iz banke ne donosi. Kćerka se zvala Ilijana. Imala je dvadeset tri godine, kratku crnu kosu i glas koji se čuo preko živice i kad je šaptala. Prvi put sam je vidio kako na verandi baca mrvice golubovima, a golubovi, kao i svi mi kasnije, nisu znali šta će s tolikom pažnjom.

Uvečer se na njenoj verandi skupljalo društvo. Samed, student stomatologije, koji je donosio lubenice. Rijad, koji je pisao pjesme za jedan portal i čitao ih naglas, iako ga niko nije molio. Stjepan, oženjen advokat iz Sarajeva, koji je dolazio autom i svaki put govorio da samo svraća. I Muhidin, sin fijakeriste iz Aleje, koji ju je besplatno vozio do

Vrela kad god bi poželjela. Ilijana ih je sve zvala po prezimenu i sve ih je pomalo ponižavala, a oni su se vraćali svake večeri, tačno u osam, kao na posao. Mene je jednog dana pozvala preko živice. "Ti si Muamer", rekla je. "Čula sam kako te majka zove na ručak. Od danas si moj ađutant."

Biti ađutant značilo je nositi joj kišobran, kupovati joj sladoled na Aleji i stajati iza njene stolice dok igraju igru koju je sama izmislila. Svako bi napisao jednu želju na papirić, ona bi papiriće promiješala u slamnatom šeširu i izvukla jedan. Samed je tako dobio da je vodi na Igman. Rijad je dobio da mu pjesmu sasluša do kraja. Ja nisam smio pisati. "Ađutanti ne žele", rekla je. "Ađutanti služe." Svi su se smijali, a ja sam se smijao s njima, i noću nisam mogao spavati od sreće što me uopće primijetila.

Jednog popodneva, kod Vrela, sjedila je na kamenu iznad vode i rekla da muškarci samo pričaju. Pitala me bih li zbog nje pregazio rukavac u kojem je voda tako hladna da trnu zubi. Ušao sam u odjeći, do pojasa. Kad sam izašao, cvokotao sam i nisam mogao izgovoriti nijednu riječ. Ilijana se smijala, a onda je prestala, prišla mi, obrisala mi lice svojim šalom i poljubila me u čelo. "Ti si lud", rekla je. "Nemoj nikad nikoga ovako voljeti." Tada nisam razumio da to nije bilo upozorenje za mene.

Krajem jula se promijenila. Prestala je igrati igru s papirićima, pa su udvarači sjedili na verandi sami i gledali se. Danju je spavala, a uvečer je sama šetala niz Aleju i vraćala se kad su fijakeri već bili prazni. Jednom sam je zatekao kako plače u bašči, među kruškama, i kad sam je pitao šta joj je, rekla je da ju je ujela osa. Znao sam da je zaljubljena, jer sam i sam bio, i počeo sam tražiti ko je on. Sumnjao sam na Stjepana, zbog auta. Sumnjao sam na Muhidina, zbog konja.

Sedmicu kasnije nisam mogao zaspati i sišao sam u bašču. Sjeo sam pod krušku i gledao prema vili. Oko ponoći škripnula su naša zadnja vrata. Neko je prošao tri metra od mene, ne primijetivši me, i provukao se kroz rupu u živici koju sam ja napravio još prvog dana, da bih joj brže donosio sladoled. Bila je mjesečina. Poznao sam bijelu košulju, poznao sam kako zabacuje ramena kad hoda, poznao sam miris kolonjske vode koju mu je

majka svake godine kupovala za rođendan. Na verandi vile upalilo se pa ugasilo svjetlo.

Dva dana kasnije otac je rekao da mora u Sarajevo, na gradilište. Odvezao sam se biciklom do Vrela i ugledao njegov auto na parkingu kod ulaza. Našao sam ih na drvenom mostiću iznad potoka. Ilijana je govorila brzo i tiho i držala ga za rukav. Otac je polako odmahnuo glavom, kao kad na gradilištu kaže radniku da se zid mora srušiti i zidati iznova, i skinuo je njenu ruku sa svog rukava. Ona je uzela tu njegovu ruku i prislonila je uz svoje lice. Tako je stajala, zatvorenih očiju, dok on nije pogledao u stranu. Vratio sam se kući i do večeri nisam izašao iz sobe.

Majka je saznala onako kako se na Ilidži sve sazna: od žene iz pekare, čija je sestra čistila u vili. Nije vikala. Zatvorila je vrata spavaće sobe i govorila tiho, a otac je šutio, i ta je šutnja bila gora od svake svađe koju sam ikad čuo. Ujutro je rekla da je stan na Grbavici gotov, iako nije bio, i da se vraćamo. Otac je cijeli dan nosio kutije do auta i nije me gledao. Na verandi vile nije bilo nikoga, ni udvarača ni Ilijane, samo slamnati šešir pun papirića, zaboravljen na stolu.

Prije polaska otišao sam do živice. Ilijana je izašla kao da me čekala. Nije se pravdala i ništa nije objašnjavala. Rekla je samo: "Ti si bio najbolji od svih njih, ađutante." Zatim me poljubila, ovaj put ne u čelo, kratko i ozbiljno, kao da nešto potpisuje, i ušla u kuću. Ostao sam stajati s rukama punim majčinih tegli sa slatkim. Poslije sam čuo da se udala u Splitu, pa da se razvela, pa da opet živi u Mostaru. Nikad je nisam tražio.

Otac je poslije tog ljeta živio s majkom još šesnaest godina, uljudno, kao s klijentom, i nijednom nije spomenuo Ilidžu. Nisam ni ja njemu. Na dženazi, kad su se ljudi razišli, majka mi je prišla na izlazu s groblja i uhvatila me pod ruku. Gledala je prema ogradi, gdje više nije bilo nikoga. "Ko je to bio?" pitala je. Mogao sam reći da ne znam. Rekao sam: "Neko s Ilidže." Majka je klimnula glavom i stegla mi ruku. "Znam", rekla je. "Šesnaest godina sam je zamišljala. Mislila sam da je ljepša."

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Kamera koju nije kupio

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kamera-koju-nije-kupio/

Sakib Delić stajao je pred staklenom vitrinom u prodavnici Kapetan na Bulevaru kralja Tvrtka i birao kameru kojom će uništiti dva života. Prije nepunih sat vremena, kad su zbog kvara na trafou cijelu smjenu iz Željezare poslali kući, otključao je svoj stan na šestom spratu i u dnevnoj sobi zatekao ženu Mubinu i komšiju Mehmeda s petog sprata. Zavjese su bile navučene. Mehmed je bio u njegovim papučama. Mubina je prva skočila s kauča, Mehmed drugi, a papuče su ostale na tepihu kao dokaz. Sakib nije rekao ništa. Okrenuo se, zatvorio vrata i sišao pješke svih šest spratova, jer nije mogao čekati lift.

Kapetan je bio pola ribolovačka prodavnica, pola nešto drugo. S lijeve strane štapovi, mamci, gumene čizme do pojasa i kutije s udicama poredanim po veličini. S desne strane, iza stakla, ono zbog čega je Sakib ušao: male kamere u obliku punjača, budilnika i privjeska za ključeve, uređaji za praćenje automobila i diktafoni tanki kao žvakaća guma. Iznad vitrine pisalo je Sigurnost. Iza vitrine stajao je prodavač od šezdesetak godina, s brkovima i naočalama podignutim na čelo, i smiješio se kao čovjek koji je cijelo jutro čekao baš njega.

"Treba mi kamera", rekao je Sakib. "Mala. Da se ne vidi." "Za firmu ili za kuću?" "Za kuću." Prodavač je klimnuo glavom kao ljekar kojem je pacijent upravo pokazao gdje ga boli. Predstavio se kao Rifet i izvadio iz vitrine nešto što je ličilo na običan punjač za telefon. "Ovo vam je najbolje što imamo. Slika oštra kao u kinu, snima i po mraku, uključuje se sama čim se nešto pomakne. Utaknete je u utičnicu i zaboravite. Ona ne zaboravlja."

Sakib je uzeo punjač u ruku i odmah vidio sve. Kamera u utičnici iza televizora, okrenuta prema kauču. Sutra on ide na posao kao da se ništa nije desilo. Prekosutra ima snimak. A onda punica slavi šezdeset godina u restoranu kod Kamberovića polja, sva rodbina iz Kaknja i Vareša za

dugim stolom, a on ustaje s čašom, spaja telefon na veliki ekran i kaže: ovo je moj poklon. Vidio je Mubinino lice. Vidio je Mehmedovu ženu Hasnu kako prevrće čašu soka. Vidio je punicu kako sjeda, prvi put u životu bez riječi. Bilo je to tako lijepo da je zatvorio oči.

"Ima i aplikaciju", nastavio je Rifet. "Gledate uživo, s posla, iz kafane, iz Njemačke ako hoćete. Snimci idu na internet, pa i ako neko nađe punjač, snimak ostaje. Jedan moj mušterija gledao je svoju kuću s ribolova na Drini. Uhvatio je dva lipljena i jednog lopova u istom danu." Nasmijao se sam svojoj priči, kratko, kao da ju je ispričao već stotinu puta.

Sakib je otvorio oči. Neko će, mislio je, na toj večeri ipak pitati odakle snimak. I to će, sigurno, biti njegov šurak Nail, koji radi kod advokata u Sarajevu i uvijek pita baš ono što ne treba. Nail će pred svima reći da se ljudi ne smiju snimati bez pristanka, da za to ima kazna i da na sudu neće sjediti Mehmed nego on. Mehmed će biti komšija koji je svratio na kafu. On će biti čovjek koji je sakrio kameru u punjač. Spustio je punjač na staklo, pažljivo, kao da je vruć.

Rifet to nije primijetio, ili se pravio da ne primjećuje. Izvadio je spravu veličine kutije šibica. "Ili ovo. Uređaj za praćenje. Zalijepite ga ispod auta, magnet drži i po kaldrmi. Na telefonu vidite gdje je auto bio, koliko je stajao i na kojoj adresi. Ovo najviše kupuju žene, da znate. Muževi kupuju kamere, žene ovo. Muškarac hoće vidjeti, a žena hoće znati gdje." Sakib je zamislio Mubinin auto s tom kutijicom ispod branika i aplikaciju koja mu svaki dan javlja istu adresu, njihovu, jer Mehmed stanuje sprat niže. Uređaj bi mu iz dana u dan tvrdio da mu je žena kod kuće. Od toga mu je bilo gore nego od kamere.

Onda bi mogao drugačije, mislio je dalje. Bez ikakve sprave. Napisati sve u grupu Zenica bez filtera, koja ima četrdeset hiljada članova i u kojoj se svaki dan neko svađa oko parkinga. Ime, prezime, sprat. Neka cijeli grad zna ko nosi tuđe papuče. U glavi je već pisao prvu rečenicu i brisao je, pa pisao drugu. A onda je vidio komentare. Vidio je kako ispod njegove objave pišu žene koje ga nikad nisu srele: a gdje je on bio, sigurno radi

noćne smjene, takvi uvijek rade, nije ni čudo. Vidio je stotine nasmijanih sličica. Vidio je da će u svlačionici Željezare do penzije biti onaj s papučama.

Rifet je za to vrijeme pričao o baterijama koje traju sedam dana. Najjednostavnije bi bilo, mislio je Sakib, sići sprat niže i pozvoniti Hasni. Bez snimka, bez grupe, bez ičega, samo reći: tvoj muž sjedi u mojim papučama. Zamislio je kako Hasna otvara vrata u kecelji, s varjačom u ruci, kako sluša i kako joj se lice steže. A onda je zamislio sljedećih dvadeset godina. Lift u kojem se njih četvero voze zajedno i gledaju u brojeve iznad vrata. Sastanke kućnog savjeta. Zajedničku ostavu u podrumu. Hasna bi Mehmedu oprostila, jer mu je opraštala sve, od kredita do kladionice, a Sakib bi zauvijek ostao čovjek koji je pozvonio.

"A da vam kažem nešto", rekao je Rifet i spustio glas, iako u prodavnici nije bilo nikoga. "Ja sam sve ovo prvo kupio sebi. Prije osam godina. Mislio sam da mi žena ima nekoga. Postavio sam tri kamere, dvije u stanu, jednu u autu. I bio sam u pravu." Sakib ga je pogledao prvi put kako treba. "I šta ste uradili?" "Ništa. Gledao sam. Godinu dana sam gledao, svako veče, kao seriju. Onda je ona otišla s njim u Sloveniju, a meni su ostale kamere. Šurak mi je dao ovaj posao da imam kud ići ujutro." Pokazao je naočalama prema vitrini. "Kažu da sam najbolji prodavač u Zenici. Ja znam šta čovjeku treba prije nego što on to zna."

Sakib je stajao i gledao punjač na staklu. Vidio je sebe kako svako veče sjedi na kauču kod majke u Kaknju, jer stan je bio Mubinin, od njenog oca, i kako u telefonu gleda svoju bivšu dnevnu sobu: Mubina briše sto, Mehmed dolazi s burekom, televizor radi, a on gleda, kao seriju, godinu dana, dok mu majka iz kuhinje govori da mu je to rekla još na svadbi. Vidio je i sud, i advokate, i Naila kako odmahuje glavom. Svaki plan koji je napravio od šestog sprata do Bulevara pokazivao se, jedan za drugim, kao vrata koja vode u još manju sobu.

"Nego, vi ste ribolovac?" pitao je Rifet odjednom. "Imate ruke za štap. Vidi se to po čovjeku." Sakib je rekao da nije. Kao dječak je s ocem išao na

Bosnu ispod Raspotočja, ali to je bilo davno i štap je uvijek držao otac. "E, to se ne zaboravlja", rekao je Rifet i već je izlazio iza vitrine, na lijevu stranu prodavnice, među štapove. "Bosna je sad čišća nego što je bila trideset godina. Klen, mrena, ima i pastrmke gore prema Vranduku. A čovjeku koji ima problem kod kuće najbolje je sjediti pored vode. Voda ne postavlja pitanja."

Skinuo je sa zida mrežu na dugačkoj aluminijskoj dršci, sklopivu, zelenu, s gumenim okom. "Meredov. Drška se izvlači na dva metra, a mreža je od gume, ne povrijedi ribu i udica se ne zapetlja. Ovo vam je prva stvar koju ribolovac treba, prije štapa, prije svega. Bez meredova ribu možete uhvatiti, ali je ne možete izvaditi." Sakib je gledao u mrežu i nije znao šta bi rekao. Bilo ga je sramota izaći iz prodavnice praznih ruku poslije svega što mu je ovaj čovjek ispričao, kao da je i on jedan od onih koji samo gledaju.

"Koliko?" pitao je. "Četrdeset pet maraka. Vama četrdeset." Platio je karticom. Rifet je pokušao mrežu umotati u novine, iako se nije dala umotati, pa je drška virila na obje strane, i dao mu uz nju besplatan kalendar s ribama Bosne i Hercegovine. Na vratima mu je pružio ruku. "A za kameru, kad se odlučite, znate gdje sam. Većina se vrati." Sakib je rekao da će se vratiti, i čuo je kako to zvuči kao obećanje.

Napolju je bio sunčan oktobarski dan. Iznad Željezare dim se bijelio kao da je praznik, a na Bulevaru su srednjoškolci jeli pizzu iz kartona i smijali se nečemu u telefonu. Sakib je stao pred izlogom Kapetana i u staklu ugledao čovjeka u radnoj jakni, s mrežom za ribu preko ramena i kalendarom pod pazuhom, kako stoji nasred Zenice i ne zna kuda bi. Prepoznao ga je tek kad je čovjek popravio kragnu.

Kući nije išao. Pošao je prema Kamberovića polju, gdje na obali Bosne uvijek sjedi neko sa štapom, da barem vidi kako se to radi.

PREVARA U BRAKU · 6 MIN ČITANJA

Muškarac koji dolazi svake noći

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/muskarac-koji-dolazi-svake-noci/

Moj muž Elvedin vozi taksi po Tuzli dvadeset dvije godine i za sve to vrijeme nije naučio jednu stvar: telefon koji ostaviš na punjaču u kuhinji svijetli i kad ti nisi tu. Zato sam za njegovu ljubomoru znala mnogo prije nego što je on smislio kako da je sakrije. Pitao je mušterije za mene. Pitao je komšinicu s trećeg sprata u koliko sati izlazim na pijacu. Jednom je pokušao izbrojati koliko sam kilometara prešla biciklom, a moj bicikl nema brojač.

U oktobru mi se na Instagramu počela pojavljivati stranica Iskreno, Emela, savjeti za žene koje nemaju kome reći. Na profilnoj slici bila je sijeda gospođa s naočalama, onakva kakvu svaka od nas zamišlja kao tetku koja sve zna. Stranica je imala jedanaest pratilaca, od kojih je jedan bio Elvedinov rođak Zuhdija iz Lukavca, a reklama za nju iskakala mi je između recepata za pitu i snimaka s Panonskih jezera kao da me neko lično traži. Neko i jeste. Elvedin je cijelu sedmicu prije toga gledao snimke na YouTubeu s ugašenim zvukom i sklanjao telefon kad bih ušla.

Napisala sam Emeli iste večeri, iz radoznalosti, nešto bezazleno o svekrvi. Odgovor je stigao za dvije minute, a iz kupatila se u isto vrijeme čuo ventilator. Emela mi je pisala "draga moja", što Elvedin piše svima, od mene do servisera za klimu, pisala je "sta" bez kvačice, a "naravno" s dva r, kako to Elvedin piše od osnovne škole. Ispod je stajalo: Pozdrav iz srca. Isto to stajalo je na svakoj rođendanskoj čestitki koju sam od njega dobila. Ugasila sam telefon i smijala se u jastuk dok on nije izašao iz kupatila, ozbiljan kao da je bio na sastanku.

Tada sam odlučila dati mu ono što traži. Sljedeće večeri, dok je on sjedio u kupatilu, napisala sam Emeli da imam problem o kojem nikome ne smijem govoriti. Da mi svake noći dolazi jedan muškarac. Da ima svoj ključ. Da dođe oko pola deset, izuje se u hodniku, pojede iz šerpe ono što sam ostavila za sutra, legne pored mene i do jutra hrče kao kamion na

usponu prema Ilinčici. Da su mu uvijek hladne noge i da ih stavlja na moje. Da ne znam kako da ga se riješim, a ni da li bih to uopće htjela.

Ventilator u kupatilu radio je dugo te večeri. Odgovor je stigao poslije dvadeset minuta i bio je pun pitanja. Kako izgleda taj čovjek? Otkad dolazi? Zna li za njega muž? Odgovorila sam da muž ne zna ništa, jer muž nikad ništa ne primijeti, a da čovjek dolazi već godinama, da je srednjeg rasta i da ćelu na tjemenu krije kapom. Kad je Elvedin izašao, imao je kapu na glavi, kao i uvijek kad mu je hladno, i nije mu palo na pamet da se pogleda u ogledalo. Sutradan mi je rekao da su mu u firmi dali noćne smjene, cijelu sedmicu, od devet do šest.

Taksi je te noći stajao ispred naše zgrade na Slatini, između kontejnera i trafostanice, s ugašenim farovima. Vidjela sam ga s balkona dok sam skupljala veš. Elvedin je sjedio za volanom i gledao u ulaz kao da gleda utakmicu. Oko ponoći pojeo je burek iz kese, oko dva zaspao, u četiri se trgnuo i ponovo zagledao u ulaz. Ja sam spavala kako nisam spavala godinama, na sredini kreveta, s oba jastuka. Niko mi nije stavljao hladne noge na moje.

U sedam ujutro Emela je pitala je li dolazio. "Nije", napisala sam. "Prvi put za ne znam koliko vremena. Čudno, a ostavila sam mu sarmu." Elvedin je došao u osam, siv u licu, i rekao da je noć bila mirna, bez mušterija. Pojeo je sarmu. Drugu noć opet je sjedio ispred zgrade, pa treću. Svako jutro pisala sam Emeli da čovjek nije došao, da mi je krevet prevelik i da sam mu možda dosadila, pa je našao neku mlađu, koja mu ne zamjera hrkanje.

Četvrtog jutra Emela je postavila pitanje koje sam čekala. Je li moguće da taj čovjek ulazi na neki drugi način? Kroz podrum, recimo, ili preko garaže? Napisala sam da je moguće, jer je on vrlo snalažljiv i ima ključeve od svega. Te noći taksi se preselio iza zgrade, do rampe za podrum, a Elvedin je poslije ponoći dva puta pješke obišao zgradu, sa svjetlom na telefonu, i uplašio penzionera Sadudina koji je izveo psa. Sadudin je ujutro pričao svima u liftu da po Slatini noću hoda neki čovjek s kapom i

provjerava vrata.

Petog dana počela je kiša, ona tuzlanska oktobarska kiša koja ne pada nego visi u zraku. Mislim da je Elvedin tada već jedva gledao od umora. Uveče sam mu spakovala termos s čajem i dva sendviča, poljubila ga na vratima i poželjela mu mirnu smjenu. Rekao je da će, ako bude mirno, možda svratiti oko ponoći. Ja sam rekla da ne mora, da ne smije ostavljati posao, da sam se navikla biti sama. Njegovo lice u tom trenutku vrijedilo je svih pet noći.

U deset sam ugasila svjetlo u spavaćoj sobi i ostala u kuhinji, u mraku, s telefonom. Kroz prozor sam vidjela kako se u taksiju kod rampe pali ekran. Napisala sam Emeli posljednju poruku. "Draga moja Emela, ne treba mi više savjet. Shvatila sam zašto čovjek ne dolazi. Pet noći sjedi u taksiju iza zgrade, jede burek iz kese i hoda sa svjetlom oko podruma, jer se boji da mu žena ima drugog. Ako ga vidite, recite mu da su vrata otključana, da je sarma ugrijana i da ključ ima samo on. Pozdrav iz srca."

Ekran u taksiju dugo je svijetlio. Onda se ugasio, otvorila su se vrata auta i Elvedin je, bez kišobrana, s kapom na glavi, pretrčao parking. Čula sam ga u liftu, pa pred vratima, pa ključ u bravi. Stao je u hodniku i nije se usudio upaliti svjetlo. "Adisa", rekao je u mrak. "Ja nisam ni znao da hrčem." Upalila sam svjetlo iznad šporeta. Bio je mokar do kože, s termosom u ruci, i izgledao je kao čovjek koji je pet noći čuvao kuću od samog sebe. "Izuj se u hodniku", rekla sam. "Sarma je na šporetu."

Stranica Iskreno, Emela nestala je s Instagrama sutradan ujutro. Oko podne nazvao je Zuhdija iz Lukavca i pitao Elvedina šta se desilo s onom gospođom, jer ju je baš htio nešto pitati za svoju ženu.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Sestra iz Bihaća

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sestra-iz-bihaca/

Paket se vratio u utorak. Na mojoj adresi, preko njemačkih slova koja sam sedam godina pažljivo prepisivala, bila je zalijepljena žuta naljepnica: Empfänger unbekannt. Primalac nepoznat. Toliko sam njemačkog znala. Unutra je bilo sve kako sam spakovala: suho meso umotano u novine, tegla ajvara, dva para vunenih čarapa i čokolada za momke iz kontejnera, da Smailu ne zavide. Stavila sam paket na kuhinjski sto i dugo ga gledala, kao da će mi sam reći gdje je bio.

Smail je sedam godina išao u Njemačku na sezonu. Od marta do decembra, na gradilištima oko Minhena, kako je govorio, a spavao je u kontejneru s trojicom momaka iz Kalesije. Svako veče u devet zvao je na video. Svjetlo je uvijek bilo loše, iza njega siv zid, i on je uvijek bio umoran. Govorio je da je u kontejneru hladno, da je gazda škrt, da su im opet smanjili satnicu. U decembru bi došao kući, mršaviji, s poklonima iz Lidla, i tri sedmice spavao do podne, a već sredinom januara gledao bi u kalendar kao u sat. Slao je šest stotina eura mjesečno. Od toga sam plaćala struju, Adisove knjige u Sarajevu i ono što nije pokrivala moja plata kuharice u vrtiću. Nikad mi nije palo na pamet da pitam zašto je nakon sedam godina uvijek isto.

Te večeri sam mu rekla za paket. Nije se ni začudio. Rekao je da su kontejnere premjestili na drugo gradilište i da mu ubuduće šaljem na poštanski pretinac, i izdiktirao mi broj. Brzo, kao da ga je znao napamet. Kad smo završili, otišla sam u spavaću sobu i iz ormara izvadila kutiju od parfema koji mi je poslao za dvadesetu godišnjicu braka. Čuvam sve kutije, Adis mi se zbog toga smije. Na poleđini, ispod pečata, bila je adresa pošiljaoca: Pasing, jedna ulica s dugim imenom, kućni broj četrnaest. Nijedan kontejner nema kućni broj.

Na poslu sam uzela četiri slobodna dana i rekla da putujem sestri u Sanski Most. Kartu za noćni autobus kupila sam u agenciji kod stare

autobuske stanice, platila je od novca za zimnicu i nikom nisam rekla ništa. U torbu sam stavila ono što se vratilo, suho meso i ajvar, i plavi džemper koji sam mu cijelu zimu plela, jer je stari, isto plavi, izgubio na nekom gradilištu prije tri godine. Autobus je bio pun žena mojih godina koje su išle djeci i unucima. Jedna je nosila tepsiju baklave na koljenima, od Bihaća do Salzburga, i nije je spustila ni kad je zaspala.

Minhen me dočekao siv i čist, s tramvajima koji ne čekaju nikoga. Dva puta sam sjela na pogrešan voz i dva puta me neki ljubazan čovjek vratio na peron, pokazujući prstom u moj telefon. U Pasingu sam ulicu našla u devet ujutro. Kuća broj četrnaest bila je žuta, na dva sprata, s vrtom u kojem su rasle kruške i stajale dvije baštenske stolice. Ispred garaže bio je parkiran bijeli kombi. Na vratima kombija velikim plavim slovima pisalo je Mešić Bau GmbH, i ispod toga minhenski broj telefona. Dugo sam stajala na trotoaru i čitala vlastito prezime na tuđem autu.

Pozvonila sam. Otvorila mi je žena od pedesetak godina, kose ofarbane u plavo, s keceljom, i rekla nešto na njemačkom. Onda me pogledala bolje, pogledala torbu, i lice joj se raširilo u osmijeh. "Pa ti si Nevresa!", rekla je na našem, s prijedorskim naglaskom. "Sestra! Ista si kao na slici!" Odmah mi je rekla i na kojoj: Smail joj je pokazao sliku s Adisove maturske večeri, na kojoj stojim između njih dvojice u zelenoj haljini. Nisam rekla ništa. Ona me već grlila i uvlačila unutra, govoreći da se zove Duška i da Smail uvijek kaže kako se njegova sestra boji putovanja i kako nikad neće doći.

Napravila je kafu, onako kako je i ja pravim, i sipala šećer prije nego što me pitala. Dnevna soba bila je svijetla, s velikim prozorom prema kruškama. Kraj prozora je stajala fotelja, a na naslonu fotelje visio je plavi džemper. Moj džemper. Prvi, onaj koji je izgubio na gradilištu. Prepoznala sam ga po rukavu, koji sam tada malo pogriješila pa je bio kraći od drugog. Duška je primijetila da gledam. "To je njegova fotelja", rekla je. "Tu navečer sjedi i gleda vijesti iz Bosne. A taj džemper ne da da se opere. Kaže da mu ga je pokojna majka plela." Smailova majka, rahmetli, nikad u životu nije uzela igle u ruke. Ja sam je učila, i odustala

je kod prve petlje.

Pričala je dugo i rado, kako se priča nekome koga ti je dragi godinama opisivao. Zajedno su šest godina. Firmu su otvorili prije četiri godine, sad imaju osam radnika i posla preko glave. Smail je dobar čovjek, rekla je, samo previše radi i previše brine. Svakog mjeseca šalje šest stotina eura sestri u Bihać, sestri udovici, da sin može studirati. "Ja mu kažem, pošalji više, imamo", rekla je. "A on kaže da ne treba, da je sestra skromna." Onda je spustila glas. "Kako ti je umro muž? Smail ne voli o tome pričati." "Iznenada", rekla sam. Pokazala mi je slike na telefonu. Jezero Garda. Božićni sajam. Smail u bijeloj košulji, s mojim satom na ruci, onim koji sam mu kupila za dvadesetu godišnjicu.

Smail je bio na gradilištu u Augsburgu i trebao se vratiti tek uveče. Duška je već tražila telefon da ga zove. Uhvatila sam je za ruku. "Nemojte", rekla sam. "Hoću ga iznenaditi. Moram se vratiti večeras, autobusom, ali doći ću opet, za Novu godinu. Nemojte mu reći da sam bila. Neka bude iznenađenje." Duška se nasmijala, oduševljena, kao djevojčica kojoj su povjerili tajnu, i zaklela se da neće pisnuti. Ostavila sam joj suho meso i ajvar. Rekla sam da su za nju. Nije mi bilo žao. Ne znam ni danas zašto joj nisam rekla istinu. Možda zato što je i ona sipala šećer prije nego što pita.

U autobusu nazad nisam spavala. Plavi džemper, novi, ležao mi je u krilu od Minhena do granice. Na Izačiću je carinik pitao imam li šta prijaviti, i ja sam se nasmijala, prvi put od utorka, tako da me žena s baklavom, koja se vraćala praznih ruku, pogledala zabrinuto. Kući sam stigla u podne. Okupala sam se, skuhala kafu, sipala šećer i sjela za kuhinjski sto, na isto mjesto gdje je stajao paket.

U devet je zazvonio video poziv. Svjetlo je bilo loše, iza njega siv zid, i on je bio umoran. Rekao je da je u kontejneru hladno, da je gazda opet škrtario i da se boji da će im smanjiti satnicu. Pitao je jesam li poslala paket na novi broj. Gledala sam taj siv zid i tek tada vidjela ono što sedam godina nisam: kut police s alatom i rub bijelog kombija. Garaža. Sedam godina garaža.

"Hladno ti je?", pitala sam. "Ledeno", rekao je. "Obuci onda onaj plavi džemper", rekla sam. "Ostao ti je na naslonu fotelje, kod prozora što gleda na kruške." Na ekranu se ništa nije pomjerilo. Ni on, ni zid, ni rub kombija. Samo su mu se usne malo otvorile, kao čovjeku koji traži riječ na jeziku koji je mislio da zna. Prekinula sam prije nego što ju je našao.

PREVARA U BRAKU · 6 MIN ČITANJA

Ljubavnica bez imena na smrtovnici

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ljubavnica-bez-imena-na-smrtovnici/

Na smrtovnici zalijepljenoj na stub ispred Šarene džamije pisalo je da je Zarfa Kurspahić preselila na ahiret u nedjelju navečer, u osamdesetoj godini, i da će se dženaza klanjati danas, u ponedjeljak, u četrnaest sati. Ispod toga su bila imena ožalošćenih: sin Vahid, snaha Sabira, unuka Ilhana, sestre Hata i Šuhra, brat Šaćir, ostala rodbina, komšije i prijatelji. Naida ih je pročitala dvaput, kao što je nekad u školi čitala spisak primljenih. Onda je stajala na trotoaru s ključevima auta u ruci i mislila da je ona, ako je ovdje uopće ima, u onom posljednjem redu, između komšija i prijatelja, gdje stane svako ko nije niko.

Šest godina Vahid je dolazio ponedjeljkom. Radio je u Sarajevu kao nadzorni inženjer, petkom se vraćao u Travnik, ženi i kćerki, a u ponedjeljak u sedam uveče zvonio je na njena vrata na Grbavici. Uvijek s istom platnenom torbom: u njoj pita od njegove majke, komad vlašićkog sira, nekad tegla pekmeza od šljiva. "Mama je poslala za kolegicu", govorio je prvih mjeseci i smijao se, jer je jednom kod kuće rekao da u kancelariji ima kolegicu koja živi sama i hrani se iz pekare. Od tada je Zarfa svake nedjelje pekla jednu tepsiju više. Naida je s vremenom naučila po piti pogoditi šta se u Travniku dešava: krompiruša u januaru, zeljanica čim na pijacu stigne prvi špinat, sirnica kad je Zarfu boljelo koljeno i nije joj se dalo razvlačiti dugo.

Naida ju je čula samo jednom. Bilo je to druge zime. Vahid je bio pod tušem kad mu je zazvonio telefon, na ekranu je pisalo Mama i zvonilo je treći put, pa se Naida javila, misleći da se nešto desilo. "Jesi li ti ta kolegica, kćeri?", pitao je glas koji je zvučao kao da istovremeno miješa nešto na šporetu. "Je li pita bila slana? Vahid uvijek kaže da je taman, a rekao bi da je taman i da je soli kao u moru." Naida je rekla da je bila taman. Bila je preslana, uvijek je bila preslana, ali Naida je to rekla onako kako je i kasnije, godinama, govorila da joj ne smetaju prazni vikendi.

Jutros u šest stigla je poruka: "Umrla mi je mama." Ništa poslije toga. Do jedanaest je sjedila u kancelariji i gledala u ekran, a onda je uzela slobodan dan i krenula prema Travniku, kroz Kiseljak i Busovaču, iza kamiona natovarenog drvima. U Vitezu je stala kod cvjećare i kupila bijele ruže. Tek kad je parkirala ispod Starog grada i vidjela ljude kako šutke idu prema džamiji, praznih ruku, sjetila se da na dženazu niko ne nosi cvijeće. Ruže je ostavila na zadnjem sjedištu, pod jaknom, kao da ih od nekoga krije.

Žene su stajale uz zid harema, odvojene od safova, u tamnim mantilima i s maramama vezanim ispod brade. Naida je iz torbe izvadila svoju svilenu maramu, prejarko plavu za ovaj dan, i zavezala je kao one. Tabut je bio pokriven zelenim pokrovom. Vahid je stajao u prvom safu i ona je prepoznala njegov vrat, ali ne i košulju. Neko mu ju je ispeglao u Travniku. Među ženama, dva koraka od nje, stajala je Sabira, uspravna, s rukom na ramenu djevojke od sedamnaest godina koja je imala Vahidove obrve. "Čija si ti, kćeri?", tiho je pitala starija žena pored Naide. "S posla sam. Od Vahida." "Lijepo od tebe. Zarfa je pola Travnika nahranila." "Znam", rekla je Naida, i odmah se pokajala, jer ju je žena pogledala pažljivije.

Poslije klanjanja muškarci su podigli tabut na ramena i ponijeli ga prema mezarju, brzo, mijenjajući se u hodu. Žene su ostale. Kad je prolazio uz zid, Vahid ju je ugledao. Na njegovom licu vidjela je nešto što za šest godina nije vidjela nijednom. Nije to bila tuga. Bio je to strah. Skrenuo je pogled i namjestio rame pod tabutom, i Naida je razumjela da se on nje boji, ovdje, na dan kad sahranjuje majku.

Nije trebala ići u kuću. Ali žene su polako krenule niz ulicu prema Lašvi, prema kući Kurspahića, i ona je išla s njima, onako kako te nosi gužva. Ispred vrata su bile poredane cipele, ravne, crne, iznošene. Izula je svoje čizme s potpeticom i stavila ih na kraj reda, gdje su stajale kao gost koji je pogriješio adresu. Unutra su žene sjedile na sećiji i na stolicama donesenim od komšija. Na zidu iznad sećije visila je fotografija s nečije svadbe, na kojoj je Vahid, mlađi i mršaviji, stajao između majke i Sabire.

Jedna starija žena tiho je učila, a ostale su šutjele i gledale u svoje ruke.

Sabira je obilazila sobu s tacnom i fildžanima. Kad je stigla do Naide, zastala je. "Vi ste?" "Naida. Radim s Vahidom." Sabira ju je gledala dugo, mirno, onako kako se gleda račun za koji se već zna da nije tačan. "Ah", rekla je. "Vi ste ta kolegica iz Sarajeva." Spustila je tacnu na sto, otišla u kuhinju i vratila se s plastičnom posudom umotanom u kuhinjsku krpu. "Mama je pekla jučer, prije nego što joj je pozlilo. Rekla je da je ova za vas, da ne budete sami u ponedjeljak." Pružila joj je posudu. Onda je dodala, tiše, ne mijenjajući lice: "Uzmite. Ja za Sarajevo ne pečem."

Naida je uzela posudu i rekla "Allah rahmet joj duši", kako su govorile druge, i riječi su joj u ustima zvučale posuđeno. Djevojka s Vahidovim obrvama gledala ju je s prozora. Naida je ustala, našla svoje čizme na kraju reda i izašla, a da je niko nije zaustavio. Niko nije ni morao.

Kod Plave vode sjela je u auto i stavila posudu na koljena. Ispod mosta je šumila voda, za stolovima su turisti jeli ćevape, neko se smijao. Odmotala je krpu. Unutra je bila zeljanica, izrezana na jednake komade, a na poklopcu je bio zalijepljen papirić na kojem je krupnim, krivim slovima pisalo: Za kolegicu. Telefon je zavibrirao. "Hvala što si došla. Nisi trebala." Pročitala je to dvaput i nije znala znači li hvala na pažnji ili da tamo za nju nije bilo potrebe. Nije odgovorila. Na benzinskoj pumpi u Kiseljaku dala je bijele ruže djevojci na kasi, koja ih je dugo držala u rukama i nije znala gdje da ih stavi.

Te večeri u sedam, kad je on ponedjeljkom uvijek zvonio, niko nije zvonio. Naida je sjedila za stolom kod prozora i pojela posljednji komad Zarfine zeljanice, polako, do kraja. Kad je progutala, rekla je naglas, u praznoj kuhinji, ono što šest godina nije rekla nikome: da je preslana.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Nevjera ucrtana na mapi

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/nevjera-ucrtana-na-mapi/

Omar je dvadeset godina čitao linije koje drugi ne vide. U katastru Općine Novo Sarajevo crtao je međe, uspoređivao stare austrijske planove s novim snimcima i raspravljao se s ljudima koji su bili sigurni da im komšijina garaža zalazi u baštu. Znao je da linija na papiru nikad ne laže sama od sebe. Lažu ljudi koji je crtaju, a i oni se uglavnom odaju na uglovima.

Larisa je počela trčati prije dvije godine, one jeseni kad joj je umrla majka. Prvo krug oko Koševskog stadiona, pa Wilsonovo šetalište do kraja, pa nedjeljom Vrelo Bosne, cijelom alejom i nazad. Upisala se u trkački klub koji se okupljao kod Skenderije i dobila trenera, Dženisa Hamzića, bivšeg atletičara od trideset četiri godine, koji joj je u aplikaciji slao planove treninga i komentare s uskličnicima. Smršala je, prestala pušiti i počela spavati. Omar je bio sretan zbog nje onako kako je bio sretan zbog lijepe vremenske prognoze: zadovoljno, iz daljine.

Za njen rođendan instalirao je istu aplikaciju i zapratio ju je, da joj šalje aplauze. Larisa se smijala. "Ti i trčanje", rekla je, ali ga je zapratila nazad, da ga ne uvrijedi. Omaru se svidjelo gledati njene linije. Bile su narandžaste, uredne, uvijek iste dužine za isti dan u sedmici. Utorkom i četvrtkom trening s klubom, subotom lagano, nedjeljom dugo. Poznavao je njen tempo bolje od ijednog trenera, jer je znao šta znači kad se linija na uzbrdici zgusne, a na nizbrdici razvuče.

Bili su u braku sedamnaest godina. Kćerka im je studirala u Grazu i javljala se nedjeljom, uvijek u isto vrijeme, kao autobus. Omar nije bio ljubomoran čovjek. Nije čitao tuđe poruke i nije pitao gdje je ko bio, jer je vjerovao da se istina, kao i međa, vremenom sama pokaže. Larisa ga je u prvim godinama zadirkivala zbog toga. Govorila je da bi on i prevaru prihvatio samo ako je propisno ucrtana i ovjerena pečatom općine.

Primijetio je to jednog utorka u martu, sasvim slučajno, dok je u kuhinji čekao da se skuha riža. Ispod mape pisalo je: vrijeme kretanja četrdeset osam minuta, ukupno vrijeme sat i četrdeset jedna. Pedeset tri minute Larisa nije trčala. Pogledao je četvrtak prije toga: pedeset jedna. Utorak prije: pedeset pet. Nedjelje su bile čiste, subote također. Samo dani s klubom imali su tu rupu u sredini, kao račun u kojem je neko uredno upisao sve osim jedne stavke.

Rupa je imala i svoje mjesto. Kad je uvećao mapu, vidio je da narandžasta linija ide od Hrasna Wilsonovim do Skenderije, gdje se okuplja klub, pa se vraća na Grbavicu i u ulici iza stadiona pravi malo klupko. Omar je takva klupka viđao svaki dan na poslu. Kad uređaj stoji mirno na stativu, satelit ne miruje: tačke se same od sebe rasipaju i skupljaju u mali čvor, kao da instrument razmišlja. Larisin čvor nije bio na pločniku, ni u parku, ni kod česme. Bio je na zgradi. Na trećem ulazu jedne stambene zgrade od šest spratova.

Omar je sebi rekao sve što je čovjek dužan sebi reći. Da se istežu kod nekog iz kluba. Da je neko od trkača imao rođendan. Da se aplikacija zbuni kad je hladno. Onda je otvorio Dženisov profil, koji je bio javan, jer je Dženis od svog trčanja živio. Dženis je tog utorka trčao s klubom do šest i pedeset dva, i njegova linija završavala se na istom mjestu. Njegova sljedeća aktivnost, opušteno trčanje od dvadeset minuta, počinjala je u sedam i četrdeset pet, s istog ulaza. Dvije linije dodirivale su se u jednoj tački, kao dvije olovke odložene na isti sto.

Mogao je u katastru za dvije minute provjeriti čiji je stan na tom ulazu. Nije to uradio. Neke stvari čovjek ne smije saznati službenom šifrom. Uostalom, nije ni trebalo: na Dženisovoj profilnoj fotografiji, iza njegovog nasmijanog lica, vidio se balkon sa zelenom tendom i dio stadionskog reflektora.

Te sedmice je prvi put za dvadeset godina pogriješio na poslu. Na jednom planu na Hrasnom brdu spojio je pogrešne dvije tačke i nekom penzioneru na papiru odsjekao pola šljivika. Kolegica iz susjedne

kancelarije donijela mu je kafu i pitala je li bolestan. Rekao je da nije. Rekao je da ne spava dobro, što je bilo tačno, i da je to od proljeća, što nije bilo.

U četvrtak je Larisa došla kući u osam i deset, mokre kose. "Kako je bilo?", pitao je. "Teško", rekla je i poljubila ga u čelo. "Dženis nas je tjerao gore do Vraca." Omar je ispod stola, na telefonu, gledao njen četvrtak. Nikakve uzbrdice do Vraca nije bilo. Bilo je Wilsonovo, ravno kao lenjir, i klupko na Grbavici, pedeset dvije minute. Kosa joj je mirisala na šampon koji oni nisu kupovali. Za večerom je pričala o polumaratonu u septembru i o tome kako Dženis kaže da može ispod dva sata, ako ne odustane na pola. Pitao ju je hoće li čaj. Rekla je da hoće.

U subotu je otišao u tržni centar na Marijin Dvoru i kupio patike. Prodavač ga je pitao za kakvu podlogu, i Omar je rekao da je za asfalt i za stajanje. Prodavač se nasmijao, misleći da je šala. U nedjelju, dok je Larisa trčala dugu turu do Vrela Bosne, Omar je u aplikaciji još dvaput pregledao njen utorak. Zapamtio je ulice kojima ide, ugao na kojem skreće i broj ulaza. Nije morao. Znao ih je već napamet.

U srijedu je Larisa poslije posla otišla sestri na Ilidžu, kao svake srijede. Omar je u šest obuo nove patike i krenuo, ne za njom, nego za njenom linijom od prošlog utorka. Nije znao trčati. Trčao je do prve klupe, pa hodao, pa opet trčao, Wilsonovim do Skenderije i nazad, pored klinaca na rolerima i penzionera sa psima, sve dok ga pluća nisu počela peći kao da udiše pijesak. Na Grbavici je skrenuo u ulicu iza stadiona, prišao trećem ulazu i na interfonu pročitao prezime Hamzić. Onda se vratio preko puta i stao pod lipu. Telefon je ostavio da radi u džepu. Nije gledao u prozore. Gledao je u sat.

Stajao je pedeset tri minute. Prošla je jedna žena s kesama iz pekare, pa dječak s loptom, pa ista žena bez kesa. Sjetio se da su prvi put izašli baš ovuda, prije osamnaest godina, Wilsonovim do Vrbanje i nazad, toliko sporo da ih je pretekla jedna starica s dječijim kolicima. Larisa je tada rekla da joj se sviđa što on nikud ne žuri. Upalila se ulična rasvjeta. Kad

su istekle pedeset tri minute, Omar je potrčao nazad istim putem, sporije nego u odlasku, i kod kuće sačuvao aktivnost. Dao joj je ime: Utorak, Grbavica. Na mapi je bila Larisina linija, ista do posljednjeg ugla, a na trećem ulazu malo, gusto klupko od pedeset tri minute, kao otisak prsta. Pritisnuo je dugme da se objavi.

Sjeo je u kuhinju, u patikama, s nogama koje su mu drhtale. Za tri minute telefon je zazujao obavještenjem: Dženis Hamzić vam je dao aplauz. Omar je gledao u ekran sve dok aplauz nije nestao. Trajalo je četrdeset sekundi, koliko čovjeku treba da mapu pogleda do kraja.

Larisa je došla u osam i deset. Nije skinula cipele. Stajala je u hodniku s telefonom u ruci, i ekran joj je osvjetljavao bradu. "Nisi mi rekao da trčiš", rekla je. "Nisam ni trčao", rekao je Omar. "Uglavnom sam stajao." Larisa je sjela na ormarić za cipele, onako u jakni, i dugo nije ništa rekla. Omar je ustao i stavio vodu za čaj. Iz navike je iz kuhinjskog ormara uzeo dvije šoljice. Onda je jednu vratio.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Svjetlo u Makovoj sobi

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/svjetlo-u-makovoj-sobi/

Voz iz Mostara kasnio je četrdeset minuta, i Anisi Ramić to nije smetalo. Tri dana je provela u bratovoj kući na Bijelom Brijegu, gdje je snaha Ajša trpala Rusmirove košulje u vreće za smeće, a Rusmir, uhvaćen u porukama s kolegicom iz banke, sjedio na stepenicama kao da je on prevaren. Anisa je nagovorila snahu da ostane bar do kraja školske godine. Tuđe brakove popravljala je dobro. Svoj nikad nije morala. Preko puta nje u vozu sjedila je starija gospođa iz Trebinja i od Jablanice do Konjica pričala o sinu, kapetanu, koji je zove svaki dan, ne pije i još nije oženjen, što joj je bila jedina briga na svijetu.

Na sarajevskoj stanici kapetan je čekao majku s buketom žutih ruža. Bio je visok, kratko ošišan, i dok je ljubio majku u obraz, preko njenog ramena gledao je Anisu jednu sekundu duže nego što je trebalo. Ponio joj je torbu do taksija, iako ga niko nije zamolio. "Hvala, kapetane", rekla je. "Ognjen", rekao je on. "Kapetan sam samo na poslu." Anisa se u taksiju nasmijala sama sebi, onako kako se žena smije kad je primijeti neko ko ne bi smio, i do Marijin Dvora je zaboravila na to.

Zijad Ramić čekao ju je na vratima kuće na Koševskom Brdu, s naočalama podignutim na čelo. Bio je direktor Ureda za nadzor državnih fondova, čovjek kojeg su ministri zvali prije nego što bi nešto potpisali. Te večeri prvi put su joj zasmetale njegove uši, koje su stršile ispod kratke kose kao dvije ručke na šerpi. "Je li se tvoj brat opametio?", pitao je i, ne sačekavši odgovor, vratio se laptopu. Mak je već spavao, s plastičnom lokomotivom pod jastukom. Anisa ga je pokrila, ugasila mu svjetlo i dugo stajala u mraku dječije sobe.

Sarajevo je mali grad za ljude koji idu na iste prijeme. Kapetan Vranješ se te zime pojavljivao svuda gdje i ona: na otvaranju izložbe u Collegium artisticumu i na prijemu u jednoj ambasadi na Bistriku. Nikad joj nije prilazio prvi. Stajao je s čašom soka pored prozora i čekao. Vildana Kapić,

koja je uvijek znala ko je s kim došao i s kim otišao, rekla joj je kod garderobe: "Taj tvoj kapetan je ili zaljubljen ili bolestan." "Nije moj", rekla je Anisa. "Onda je bolestan", rekla je Vildana.

Zijad je primijetio tek kad su primijetili drugi. Jedne noći sjeo je za kuhinjski sto, skinuo sat i položio ga pored sebe, kao da otvara sjednicu. "Ne pitam te šta osjećaš", rekao je. "To je stvar tvoje savjesti. Pitam te šta vide drugi. Moja žena ne može četrdeset minuta stajati u ćošku s jednim oficirom dok pola grada gleda." Anisa se nasmijala, i to ga je uvrijedilo više od svega. Ustao je, jer mu je sastanak u osam. Bilo je tačno jedanaest.

U februaru je prvi put otišla u Ognjenov stan na Ciglanama i vratila se kući prije nego što je Mak izašao iz škole. Nije morala lagati, jer je niko ništa nije pitao. Poslije toga išla je svake srijede. Ognjen je kuhao lošu kafu i pričao joj o vježbama na Manjači. Ona mu je pričala o Maku. Zijada nisu spominjali, kao da je vremenska prognoza: nešto što postoji i na šta se pazi, ali o čemu se ne razgovara.

U martu je na Igmanu održano zimsko takmičenje vojnih ekipa, a Zijad je bio među počasnim gostima na tribini kod Malog polja. Anisa je sjedila pored njega. Ognjenova ekipa vodila je do posljednjeg spusta. Na zaleđenoj krivini ispod skakaonica Ognjen je izgubio ravnotežu, udario u ogradu i ostao ležati u snijegu. Anisa je ustala prije nego što je shvatila da ustaje i izgovorila njegovo ime, ne kapetan, nego Ognjen, dovoljno glasno da se okrenu dva reda ispred nje. Zijad ju je uhvatio za lakat. "Sjedi", rekao je tiho. Ognjen je ustao, odmahnuo prema sanitetu i do cilja došao posljednji, šepajući.

U autu, na krivinama prema Hrasnici, Zijad je šutio do prvog semafora. "Ponašala si se nedolično", rekao je onda. "Ljudi su vidjeli." Anisa je gledala mokre krovove Butmira. "Nisi pogriješio", rekla je. "S njim sam od februara. Radi šta hoćeš." Zijad nije skrenuo pogled s ceste. Kod Stupa je rekao mirno, kao da čita zaključak sa sjednice: "Ništa se neće promijeniti. Živjet ćeš u svojoj kući, ići ćeš sa mnom gdje treba, a njega nećeš dovoditi ni blizu Maka. Ja zbog jednog kapetana neću mijenjati

život." Kod kuće je skuhao čaj, kao svake večeri.

Izdržala je do maja. Jednog jutra, kad je Mak otišao u školu, spakovala je kofer i čekala Zijada u hodniku. Rekao je da može ići kud hoće, ali dijete ostaje u svojoj kući. "Ako hoćeš na sud, idi. Vidjet ćeš koga sudije poznaju." Mislila je da je to bijes i da će se za mjesec dana, preko advokata, sve dogovoriti kao među normalnim ljudima. Zijad nije bio bijesan. Zijad je samo otvorio novi fascikl.

Ljeto su proveli u iznajmljenoj kući u Herceg Novom, i to su bila dva najsretnija mjeseca njenog života, ako se ne računaju večeri. Danju su se kupali i jeli ribu ispod tvrđave. Navečer je Anisa otvarala mejl. Advokat je pisao da je razvod u proceduri, da otac traži da se dijete povjeri njemu i da centar za socijalni rad predlaže viđanja "uz nadzor, kada stručni tim procijeni da je dijete spremno". Mak je mogao biti spreman sutra ili nikad. O tome je odlučivala psihologinja koju je Zijad, kako se pokazalo, poznavao s fakulteta.

U oktobru je htjela na premijeru u Narodno pozorište. Ognjen je rekao da to nije dobra ideja, a ona je odgovorila da nije počinila zločin. Sjela je sama u ložu na prvom spratu, u tamnoplavoj haljini s Zijadovog jubileja. Gospođa Bećirbegović, supruga jednog sudije, zastala je na ulazu u ložu, odmjerila Anisu od glave do pete i rekla mužu, dovoljno glasno da čuje pola partera: "Ja ovdje neću sjediti." Premjestili su se dva reda iza. Anisa je ostala do kraja prvog čina i gledala scenu na kojoj nije vidjela ništa. U pauzi je izašla na Obalu i nazvala Ognjena. "Rekao sam ti", rekao je on, istim glasom kojim je to godinama govorio Zijad.

Mak je u decembru punio devet godina. U sedam ujutro Anisa je stajala pred kućom s kutijom pod rukom, a tetka Mevla, kuharica kod Ramića, otvorila joj je vrata i obrisala ruke o pregaču. "Deset minuta, gospođo. On ustaje u pola osam." Mak je spavao na stomaku, kao uvijek. Kad ga je dotakla, otvorio je oči i nije se iznenadio. "Tata kaže da si na dugom putu." "Bila sam", rekla je ona. Dala mu je kutiju: maketu starog Ćire, uskotračne lokomotive koja je nekad vozila od Sarajeva do mora. Mak ju

je odmah postavio na šine koje je složio po podu. "Hoćeš li doći na tortu?", pitao je. Na stepenicama su se začuli koraci.

Zijad je stao na vratima dječije sobe, u kućnom ogrtaču. Nije vikao. Gledao je nju, pa lokomotivu, pa sina, i Anisa je vidjela da mu se donja usna trese, što mu se nije desilo ni na dženazi njegove majke. Poljubila je Maka u kosu, koja je mirisala na san, i izašla pored Zijada ne dotaknuvši ga. U kuhinji je tetka Mevla plakala u pregaču. Na kapiji se Anisa okrenula i vidjela kako se zavjesa na Makovom prozoru pomjerila i vratila na mjesto.

Ognjen je u januaru dobio dvije godine u vojnoj misiji u Briselu i molio ju je da pođe s njim. Ona je znala da bi odlazak iz zemlje, dva mjeseca prije ročišta, u spisu izgledao kao da se sama odrekla sina, i ostala je. Te zime je počela čitati njegove poruke i pitati ko je ta kolegica iz ministarstva. Jedne večeri, s koferom pored vrata, Ognjen je rekao: "Ne mogu ti ja biti sve što si izgubila. Niko ne može." Nije ga ispratila na aerodrom. Prve sedmice zvao je svako veče. Do marta, svako drugo.

U martu je sud odlučio da Mak ostaje s ocem, a da se viđanja s majkom urede "kada dijete bude spremno". Psihologinja je napisala da dječak ne želi razgovarati o majci. Anisa je to pročitala tri puta i nije plakala, jer joj se činilo da plač pripada nekome ko još nešto čeka. Te večeri je otišla na Koševsko Brdo i stala preko puta kuće, pod lipu koja još nije prolistala. U devet sati svjetlo u Makovoj sobi se ugasilo, tačno kad ga je i ona nekad gasila, poslije treće priče. Stajala je još dugo, kao da bi ga neko mogao ponovo upaliti. Onda je sišla niz strmu ulicu, pažljivo, zbog poledice, i u pekari kod Markala kupila pola hljeba za jednu osobu.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Slavuj u Onešćukovoj

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/slavuj-u-onescukovoj/

Onešćukova ulica je tako uska da se, kad pada kiša, voda sa streha s jedne i druge strane spaja nad kaldrmom. Nadira to zna jer je devet godina gleda s prozora prednje sobe, na prvom spratu kamene kuće koju je Mensur naslijedio od oca. Preko puta, na istoj visini, dva metra zraka dalje, prozor je kujundžije Sejada. Ispod prozora je ulica, a ispod ulice, nevidljiva, šumi Neretva, i noću je njen šum jedini zvuk u mahali.

Mensur je dobar čovjek, govori Nadira sebi. Drži prodavnicu auto-dijelova na Bijelom Brijegu, ne pije, ne viče, i svako veče, prije spavanja, uzme njen telefon i pročita sve poruke, polako, od vrha do dna, kao da pregleda račune. Šifru njenog telefona zna on, ona njegovu ne zna. Kad se jednom pobunila, rekao je da ona nema šta kriti, pa ne zna zašto se buni. Poslije toga više se nije bunila. Nije imala šta kriti. Te zime još nije.

Prvi put su progovorili u martu. Nadira nije mogla spavati, ustala je i otvorila prozor prednje sobe da uđe zrak, a preko puta je, u mraku, na svom prozoru sjedio Sejad s čašom čaja i gledao u nebo iznad Huma. "I vi?" pitao je. Klimnula je glavom. Niko od njih nije rekao šta znači to "i vi", a oboje su znali. Sejad je imao radnju u Kujundžiluku, kovao je fildžane, džezve i tanjire sa Starim mostom za turiste, i živio s majkom koja je već dvije godine ležala. Do tada su se pozdravljali onako kako se pozdravljaju komšije: dobro jutro, kako je mama, eto opet kiše.

Od tada svake noći. Kad Mensur zaspi, a spava teško, na leđima, s rukama preko stomaka, Nadira ustane, izađe iz spavaće sobe u stražnjem dijelu kuće i stane uz otvoren prozor prednje. Sejad je već tu. Pričaju šapatom, a Neretva odozdo pokrije sve što kažu. O njegovoj majci, koja ga noću zove imenom njegovog oca. O njenom ocu, koji je htio da ona studira, a ona se udala. O tome kako se bakar kuje: polako, s hiljadu malih udaraca, jer od jednog jakog pukne. Ponekad ne govore ništa.

Jednom je Sejad preko ulice pružio dršku metle, ona ju je uhvatila, i tako su nekoliko minuta stajali, svako na svojoj strani, držeći isti štap. Više od toga nikad nisu ni pokušali.

Danju se drže pravila koje nikad nisu izgovorili. Kad Nadira ide na pijacu kroz Kujundžiluk, Sejad ne diže glavu s nakovnja, a ona ne usporava pred njegovim izlogom. Brojeve telefona nikad nisu razmijenili, jer Nadira zna da bi Mensur našao svaki broj, svaku poruku i svako brisanje. Prozor ne čita niko. Jednom, u aprilu, Mensur je kod Sejada kupio džezvu za sestrin rođendan, i Sejad mu je spustio cijenu, kao komšiji. Nadira je tu džezvu poslije gledala na zaovinoj polici i mislila na ruke koje su je kovale.

U maju je u smokvi, koja raste iz Sejadovog dvorišnog zida i širi grane preko ulice, ispod oba prozora, počeo pjevati slavuj. Pjevao je od ponoći do zore, glasnije nego što je Nadira mislila da tako mala ptica može. Nikad ga nije vidjela, samo ga je čula, i Sejad joj je jedne noći rekao da je on njihov stražar: dok pjeva, niko u ulici ne čuje ništa drugo.

Jedne noći, kad se vrati u krevet, Mensur je budan. Leži na laktu i gleda je. "Gdje si bila?" "Na prozoru." "Svaku noć ustaješ. Mislila si da ne znam?" Nadira sjedne na rub kreveta. "Zbog slavuja", kaže. "Ne mogu spavati kad pjeva, a kad ga slušam, ne mogu prestati. Kao da je to jedino lijepo u cijeloj ulici." Mensur šuti. "Slavuj", ponovi. "U Onešćukovoj." "U smokvi", kaže ona. "Čuj ga." Slavuj baš tada zapjeva, i Mensur ga sluša, i nešto se na njegovom licu zatvori, kao kapak.

Sljedećih dana Mensur je isti kao i uvijek. Svako veče čita njene poruke, pita šta je kuhala, gleda vijesti. U četvrtak dođe kući s nečim u crnoj najlonskoj kesi i odnese to pravo u prednju sobu. Nadira čuje kako otvara prozor. Ne pita. Te noći ne ustaje, jer Mensur ne spava. Leži pored nje, mirno, otvorenih očiju, i sluša slavuja s njom. Nadira u mraku broji njegove udisaje i, prvi put otkako ga čuje, želi da ptica ušuti i odleti nekud dalje, preko Neretve. Pred zoru slavuj ušuti usred pjesme, i ona čuje kako Mensur ustaje.

Ujutro je na kuhinjskom stolu, pored njenog fildžana, slavuj. Manji nego što ga je zamišljala, smeđ, neugledniji od vrapca. Ne miče se. Pored njega leži smotana tanka mreža, kakvu prodaju ljudi koji love ptice, iako ne bi smjeli. Mensur pije kafu i gleda je. "Evo ti tvog slavuja", kaže. "Sad možeš spavati." Nadira ne pita kako je uginuo. Mensur ne objašnjava. Popije kafu, uzme ključeve i ode u radnju, i tek s vrata, ne okrećući se, kaže da je mrežu platio dvadeset maraka.

Kad se vrata zatvore, Nadira dugo sjedi. Onda iz ormara izvadi majčinu bijelu svilenu maramicu s vezom po rubu, koju nikad nije nosila, i iglu i plavi konac. Maramica miriše na lavandu i na ormar majčine kuće u Stocu. Vezenje traje pola sata, a prsti joj drhte samo na prvom slovu. U uglu maramice, sitnim plavim slovima, izveze četiri riječi: ne mogu više ustajati. Onda u maramicu umota slavuja, pažljivo, kao da je još topao, i sveže krajeve u čvor.

Prozor prednje sobe otvori po danu, prvi put da bi nešto rekla. Sejadov prozor je otvoren, kao i uvijek kad je on u radnji, da se kuća zrači zbog majke. Nadira objesi zavežljaj o kraj drške svoje metle, nagne se preko daske i preko dva metra zraka, polako, kao da nosi punu čašu, spusti ga na njegovu prozorsku dasku, između saksije bosiljka i okvira. Dolje ulicom prolazi grupa turista za vodičem, i niko ne podigne glavu.

Sejad se vrati u sedam. Nadira ga gleda iza zavjese. Vidi ga kako uzima zavežljaj, kako razvezuje čvor, kako čita ugao maramice i dugo stoji, s pticom na dlanu, ne dižući pogled prema njenom prozoru. Onda zatvori svoj.

Sljedeća tri dana iz Kujundžiluka, iz njegove radnje, čuje se kucanje drugačije od uobičajenog, sitno i gusto, bez prestanka, od jutra do mraka. Komšinice pričaju da Sejad radi neku veliku narudžbu za nekog iz Sarajeva. Drugog dana Mensur ga sretne u ulici, dok se vraća iz radnje, i pozdrave se kao i uvijek. "Čujem da imaš veliku narudžbu", kaže Mensur. "Imam", kaže Sejad. "Mala stvar, a puno posla." Četvrte večeri, na njegovoj prozorskoj dasci, na mjestu gdje je stajao bosiljak, stoji bakrena

kutija veličine dlana, s poklopcem na kojem je iskovan list smokve, a na listu mala ptica. Kutija je zatvorena. Nadira zna šta je unutra.

Mensur vidi kutiju već prve večeri. Dugo stoji na prozoru, gleda je i ništa ne kaže. Sutradan pozove majstora, i do subote na prozor prednje sobe postave nove drvene kapke, a krevet premjeste u sobu prema dvorištu. Ali kutija ostaje na Sejadovoj dasci, preko puta, na tuđem prozoru, gdje joj Mensur ništa ne može. Svako jutro, kad Nadira otvori kapke da prozrači sobu, prvo što vidi je bakar koji hvata sunce.

U junu slavuji pjevaju po cijeloj mahali, u baštama prema Neretvi, u dvorištima iza džamije. Nadira ih čuje kroz zid spavaće sobe, izdaleka. Leži mirno pored muža, otvorenih očiju, i sluša, i ne ustaje.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Stranac na sjedištu 14B

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/stranac-na-sjedistu-14b/

Tabla s dolascima pokazivala je da let iz Istanbula kasni pet minuta, i Ismet je to primio kao ličnu uvredu. Na aerodrom u Butmiru došao je dva sata ranije, u tamnoplavom sakou koji je nosio na kćerkinoj svadbi, s buketom bijelih frezija umotanim u celofan. Frezije je naručio u cvjećari kod Pofalića još u utorak, jer Senija voli frezije, a u januaru ih je teško naći. Parkirao je auto koji je jutros oprao, iako je cijeli dan s Igmana padala sitna kiša, i sad je stajao ispred staklenih vrata, s lijeve strane, odakle se najbolje vidi.

Četiri mjeseca Senija je bila u St. Louisu, kod njihove kćerke Melike, koja je u septembru rodila blizance i koja je, kako je Senija rekla na telefonu, bez nje bila izgubljena kao dijete na vašaru. Ismet je ostao sam u stanu u Velešićima. Naučio je uključiti mašinu za suđe, naučio je da se telefon za video poziv drži uspravno i naučio je da se u praznom stanu ruča uz upaljen televizor. Dane je precrtavao crvenom olovkom na kalendaru iz apoteke. Sestri je rekao da danas ne dolazi. Prvo veče je njihovo.

Senija se cijeli život bojala letenja. Kad su prvi put letjeli, prije dvanaest godina, na Melikinu diplomu, držala ga je za ruku od piste do piste, a on se pravio da se ne boji. Od tada je to bio njegov posao: pri polijetanju i slijetanju njena ruka bila je u njegovoj, i on je osjećao kako mu se njeni nokti zarivaju u dlan kad avion propadne kroz oblak. Ovaj put je letjela sama, prvi put, i tamo i nazad. Na telefonu mu je rekla da se nije bojala. Nije joj vjerovao.

Avion je sletio u šest i dvanaest. Na tabli je pisalo Sletio, i Ismet je popravio celofan na frezijama. Prvi su izašli poslovni ljudi s malim koferima, pa jedna porodica iz dijaspore s kolicima punim kesa, pa studenti. Ljudi oko njega grlili su se, plakali, slikali se. Prošlo je dvadeset minuta, pa četrdeset. Traka za prtljag se zaustavila. Senija nije izašla.

Na šalteru za informacije službenica mu je rekla da je na letu bila hitna medicinska situacija i da će svi putnici izaći kad se završi procedura. Ismet je pitao kakva situacija. Rekla je da ne smije reći. Pitao je je li u pitanju žena od šezdeset godina, u bež kaputu. Pored njega je neki čovjek pričao u telefon da su na pisti kola hitne pomoći. Ismet je tri puta nazvao Senijin broj. Telefon je bio isključen. Službenica ga je pogledala onako kako se gleda čovjek kojem se ništa ne smije reći, i Ismet je sjeo na plastičnu stolicu s frezijama u krilu i prvi put u životu pomislio da bi mogao ostati sam.

Izašla je poslije sat i po, s koferom koji se vukao na jednom točku. Bila je blijeda i mirna, s maramom koju on nije poznavao, plavom, američkom. Iza nje su izašla dva policajca i jedna žena u uniformi aviokompanije, koja joj je stisnula rame i vratila se unutra. Kad ju je zagrlio, zagrlila je i ona njega, čvrsto, ali kratko, i on je osjetio da ruke drži kao da su joj hladne. "Šta je bilo?" pitao je. "Mislio sam da si ti." "Meni nije ništa", rekla je. "Jednom putniku je bilo loše. Ispričat ću ti kod kuće." Uzela je frezije, pomirisala ih i rekla da su lijepe. Rekla je to onako kako se zahvaljuje komšinici.

U autu je pričao on. Pričao je o kiši, o novom semaforu na Stupu, o tome kako je sam naučio peći hljeb u mašini i kako mu je prvi ispao kao cigla. Pitao je za blizance, za Meliku, za zeta, a ona je odgovarala tačno i kratko, kao na ispitu, i gledala kroz prozor tramvaje koji su niz Zmaja od Bosne prolazili osvijetljeni i prazni. Jednom ga je dodirnula po koljenu, kad je stao na crveno, i on se tome toliko obradovao da je zaboravio krenuti na zeleno.

U stanu je sve bilo kako je ostavila, samo čistije. Na frižideru je još stajao njen spisak za kupovinu iz septembra, koji nije dao skinuti. Ismet je skuhao bosanski lonac, jer ga je ona uvijek kuhala kad se on vraćao s terena, i postavio sto s bijelim stolnjakom koji se vadi samo za Bajram. Senija je sjela, pogledala stolnjak i rekla da nije trebao. Pojela je pola tanjira. Onda je spustila kašiku i rekla da mu sad mora ispričati, jer neće moći spavati dok ne ispriča.

Čovjek se zvao Ibrahim. Imao je sedamdeset devet godina i trideset ih je proveo u Chicagu, gdje je radio u pekari dok ga noge nisu izdale. Prvi put se vraćao kući, u Sanski Most, da vidi bratov mezar i kuću u kojoj se rodio. U Istanbulu je sjeo pored nje, na sjedište 14B, i odmah joj rekao da se boji letenja i da ne zna zakopčati pojas. Trideset godina je odgađao ovaj let, svake godine zbog drugog razloga. Ona mu je zakopčala pojas. Pričali su o Sani, o krušci karamanki koja je rasla iza njegove kuće i o tome kako se hljeb u Americi ne može jesti drugi dan. Pokazao joj je sliku žene koja mu je umrla prije šest godina. Senija mu je pokazala blizance.

Iznad Hrvatske mu je pozlilo. Rekao je da ga steže, kao da mu je neko spustio kamen na prsa. Stjuardese su donijele kiseonik, kapetan je pitao ima li ljekara među putnicima, ali ljekara nije bilo, nego jedna medicinska sestra iz Zenice, koja je klečala u prolazu i brojala. Ibrahim je tražio Senijinu ruku. Držala ga je za ruku dvadeset minuta, dok su se spuštali, dok je avion skretao iznad Igmana i dok je on prestajao disati. Kad su točkovi dotakli pistu, više nije disao. Nije ga pustila dok nisu došli ljudi iz hitne pomoći. Onda je dala izjavu aerodromskoj policiji i nazvala njegovu bratičnu u Sanskom Mostu, čiji je broj bio zapisan na papiriću u njegovom pasošu.

Ismet je slušao i osjećao kako u njemu raste nešto čega se stidio. Žao mu je bilo čovjeka, naravno. Ali mislio je i na to da je u šest i dvanaest, dok je on popravljao celofan na frezijama, njegova žena držala za ruku drugog čovjeka, pri slijetanju, kad je ta ruka uvijek bila njegova. Da je taj čovjek posljednje na svijetu vidio njeno lice. Da je on četiri mjeseca čekao taj trenutak, prvi pogled kroz staklena vrata, a da ga je ona dala nekome koga je poznavala dva sata. "Nisi morala ostati", rekao je. "Morala sam", rekla je Senija. "Niko drugi nije znao kako se zove."

Ismet je izvadio jednu freziju iz vaze i lomio joj stabljiku među prstima. "Je li ti nešto rekao?" pitao je. "Na kraju." Senija je klimnula glavom. "Šta?" Dugo ga je gledala preko bijelog stolnjaka, i on je u tom pogledu vidio nešto što nije vidio trideset osam godina: mjesto u koje on ne može ući. "To je bilo njegovo", rekla je. "Ne mogu ti to dati."

Te noći zaspala je odmah, okrenuta prema zidu, s rukom ispod jastuka. Ismet je ležao budan i gledao tu ruku. Bila je to ista ruka koju je držao na svadbi, u porodilištu, na dženazi svoje majke. Jednom je pružio prste i dotakao joj zglob, lagano, da je ne probudi, kao da provjerava je li topao. Znao je da je to glupo. Znao je da bi se stidio kad bi ijedan čovjek znao šta misli. Ustao je, otišao u kuhinju i do jutra sjedio pored frezija, slušajući kako dolje, na glavnoj cesti, prolazi prvi tramvaj.

Dženaza je bila sutradan, u Sanskom Mostu. Ibrahimova bratična Zilha nazvala je u osam i rekla da bi joj bilo drago da Senija dođe, jer je ona bila s amidžom kad niko od njih nije mogao. Ismet je vozio tri sata, preko Ključa, kroz maglu koja se nije dizala. Senija je šutjela i držala ruke u krilu. Iza Ključa stali su kod pumpe i on joj je kupio kafu u papirnoj čaši. Popila ju je do kraja i rekla hvala. Kad su stigli pred Ibrahimovu kuću, gdje su se okupljali ljudi, parkirao je uz ogradu i rekao da će sačekati u autu, zbog grijanja. Gledao je kroz vjetrobran kako njegova žena prilazi ljudima koje nikad nije vidjela i kako je jedna starija žena u crnom uzima za obje ruke i ne pušta je. Motor je radio. Frezije su ostale kod kuće, na stolu, u vodi koju niko nije promijenio.

PREVARA U BRAKU · 6 MIN ČITANJA

Crveni kaput na otplatu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/crveni-kaput-na-otplatu/

U Maglaju se ništa ne desi a da ja ne saznam prvi, jer svaka bolest, svaka ljubav i svaki dug prije ili kasnije uđu u apoteku. Moja je preko puta ambulante doktora Nazifa, u glavnoj ulici, i trideset godina kroz njen izlog gledam ko dolazi kod doktora, a ko kod doktorove žene. Doktor Nazif je dobar čovjek. To kažem bez zlobe. Obilazi sela uz Bosnu i po snijegu, zna pritisak svake nane od Maglaja do Žepča i u životu nije pročitao ništa osim stručnih časopisa i fudbalskih rezultata.

Irmu je doveo iz Doboja prije sedam godina. Imala je dvadeset šest godina, diplomu iz književnosti i tri kofera, od kojih su dva bila puna knjiga i časopisa o uređenju stanova. Stan iznad ambulante gledao je na Kuršumliju i na rijeku, i Irmi je bio tijesan od prvog dana. Čitala je o Toskani, gledala snimke stanova u Milanu, slagala cvijeće u vazu po tri puta i čekala da se nešto desi. Rodila se mala Zejneba. Ništa drugo se nije desilo. Doktor je hvalio supu, pričao o pacijentima i zaspao čim bi sjeo pred televizor.

Ono što se desilo zvalo se Zahid. Imao je u Doboju salon namještaja i stvari za kuću i četvrtkom je obilazio pijace s katalozima. Bio je uvijek obrijan, uvijek nasmijan i nikad nije pitao za novac. Irmi je rekao ono što takvi ljudi govore takvim ženama: platit ćete kad budete mogli. Prvo su stigle baršunaste zavjese, zatim lampa iz Milana, pa sto od orahovine, pa crveni kaput za kojim se okretala cijela čaršija. Svaki kombi iz Doboja zapisivao sam u svesku za recepte. Ne iz radoznalosti. Iz navike.

Ferhat je imao malinjake iznad grada i pilanu kod Bosne, četrdeset pet godina, razvod iza sebe i crni džip ispred kafane. Kod doktora je doveo radnika koji je zasjekao ruku na pili, i tamo je, na stepenicama, prvi put vidio Irmu. Na poljoprivrednom sajmu u septembru, dok je načelnik s bine pričao o izvozu maline u Njemačku, Ferhat je sjedio do nje u zadnjem redu i pričao joj o moru, o slobodi i o tome kako se život ne

smije potrošiti na čekanje. Ja sam tog dana na bini dijelio nagradu za najbolji pekmez od šljiva i vidio sam sve. Nagrada je bila moja ideja.

Poslije su to bile vožnje džipom do njegove vikendice na Ozrenu. Doktor je mislio da Irma ide na jogu u Doboj. Irma je mislila da će s Ferhatom otići u Italiju i kupila je dva kofera, na Zahidovu otplatu. Dan prije polaska Ferhat joj je poslao poruku da budu razumni, jer on ima pilanu, a ona dijete. Otišao je sam, na sezonu u Austriju. Irma je šest sedmica ležala s groznicom, a doktor je kod mene svaki dan kupovao vitamine i pitao me znam li ja, kao čovjek od nauke, šta joj je. Rekao sam mu da je to klima.

U proljeće ju je odveo u pozorište u Doboj, da se razvedri. Tamo je srela Sanjina, koji je nekad bio pripravnik u našoj općini i kojem se, dok je bio pripravnik, sviđala dovoljno da joj nosi knjige iz biblioteke. Sad je radio u banci u Doboju i nosio skupe naočale. Na izlasku iz pozorišta rekao joj je da se nimalo nije promijenila, i to je bila jedina laž koju je Irma odmah prepoznala i odmah oprostila. Sutradan je Irma doktoru rekla da bi htjela učiti engleski kod jedne profesorice u Doboju, četvrtkom. Doktor je rekao da je to odlična ideja. Platio joj je i kurs i autobus.

Engleski se učio u jednom stanu iznad pekare kod autobuske stanice, a plaćala ga je Irma. Plaćala je i ručkove, i poklone, i sat koji je Sanjin poželio, i sve to na otplatu, kod Zahida i kod jedne agencije za brze kredite čiji je plakat visio na stanici. Kad su rate počele kasniti, donijela je doktoru papire da potpiše, za banku, rekla je, zbog stana. Doktor nikad nije čitao ono što mu Irma da. Potpisao je za stolom, s kašikom u drugoj ruci.

U novembru je izvršitelj zalijepio rješenje na vrata ambulante. Popis je bio dug i tačan: baršunaste zavjese, lampa iz Milana, sto od orahovine, dva kofera, muški sat. Do podne je cijeli Maglaj prošao pored tih vrata, neki i po dva puta, a žene su zastajale kod riječi baršunaste. Ja sam popis čitao naglas mušterijama koje nisu ponijele naočale. Ljudima treba istina, a ne tračevi. Tako sam im i rekao.

Irma je tog dana otišla u Doboj, Sanjinu. Ispričala mi je to kasnije, sama, jer više nije imala kome. Sanjin se bio zaručio s kćerkom direktora banke i zamolio ju je da ne dolazi na šalter. Ferhat, koji se vratio iz Austrije, ponudio joj je kafu na terasi svoje kuće, pored novog džipa, i rekao da trenutno nema gotovine. Kući se vratila pješke, uz Bosnu, po mraku. Pred zatvaranje je ušla u apoteku i zamolila me da joj posudim novac, bilo koliko. Ja imam porodicu i ugled. Odbio sam je ljubazno, kako se odbija.

Doktor je istinu saznao od izvršitelja, a ostatak iz Irmine ladice, gdje je našao Ferhatove poruke, odštampane, i Sanjinova pisma, jer je Sanjin volio pisati rukom. Čitao ih je u kuhinji cijelu noć. Nije vikao. Ujutro je odveo Zejnebu svojoj majci u Doboj, prodao ambulantu jednom doktoru iz Tuzle i od tog novca vratio dugove, do posljednje marke. Zahtjev za razvod predao je u decembru. Irmi nikad nije rekao ružnu riječ. Mislim da joj je to bilo najteže.

Irma je izgubila stan, ambulantu koju nikad nije voljela, dijete koje sad viđa nedjeljom i grad koji joj je i prije bio tijesan. Iznajmila je sobu kod jedne udovice blizu stanice. Posao joj je, na kraju, dao Zahid. Radi kod njega u salonu u Doboju, prodaje zavjese, lampe i stolove ženama iz okolnih mjesta i govori im da plate kad budu mogle. Kad me sretne na stanici, pozdravi me prva. Kažu da dobro prodaje. Zna šta te žene žele kupiti.

Ja sam te zime dobio općinsku plaketu za doprinos zdravlju građana. Visi u apoteci, iznad kase, i mušterije je primijete prije nego mene. Irmu vidim svako jutro u šest i četrdeset, kroz izlog, kako ulazi u autobus za Doboj. Nosi crveni kaput. To je jedina stvar koju izvršitelj nije popisao, jer ga je tog jutra imala na sebi.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Ljubavni trougao bez treće stranice

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ljubavni-trougao-bez-trece-stranice/

U Mostaru je svaki treći muškarac Toni, govorila je Matea, pa se nisu mnogo čudile kad su se istog proljeća obje zabavljale s jednim. Alisin Toni vozio je turistički autobus na liniji do Dubrovnika i vikendom se penjao na Velež. Matein Antonio, kako ga je ona uporno zvala punim imenom, bio je vodič na istim tim autobusima, slušao je džez i govorio da planine ne podnosi. Obojica su radila u smjenama, zato do zajedničkog izlaska nikako nije dolazilo, a prijateljicama su ostajale večeri za njih dvije. Smijale su se tome za kafom. Kad se sretnu, govorila je Alisa, napravit će udruženje.

Bile su prijateljice od prvog dana u gimnaziji, one žute zgrade na Španskom trgu, gdje su sjedile u istoj klupi četiri godine, osim jedne i po. U trećem razredu nisu razgovarale godinu i po dana zbog Daria iz košarkaške ekipe, koji na kraju nije bio ni s jednom od njih. O tome nisu pričale. Ali svaki put kad bi se pojavio neki muškarac, obje bi se sjetile tih osamnaest mjeseci, i svaka bi bila malo pažljivija nego što je trebalo. Sad su imale po trideset i dvije godine, Alisa je radila kao arhitektica u jednom birou kod Ronda, Matea je predavala klavir u muzičkoj školi, i živjele su dvije ulice jedna od druge.

Alisa je Tonija upoznala u martu, u kafiću kod Krive ćuprije, kad joj je prolio kafu po rukavu i platio novu. U aprilu ju je u pet ujutro odveo na Velež, da vide izlazak sunca iznad Mostara. Imao je potpuno nove planinarske cipele i žuljeve na obje pete, ali Alisa je mislila da ih je samo kupio za nju, i bilo joj je drago. Nije imao Facebook, nije volio da ga slikaju i nikad nije imao vremena za njene prijatelje. Govorio je da je stidljiv. Alisi se to sviđalo, jer je njen bivši bio sve osim stidljivog.

Matea je Antonija upoznala u Blagaju, na Buni, kad joj je ispod nogu dohvatio ključeve koji su pali s terase restorana. Pričao joj je o Chetu Bakeru, posuđivao joj diskove u kutijama na kojima su još bile naljepnice

s cijenom i jednom joj je u autu pustio cijelu ploču od početka do kraja, a da nije progovorio. Ni on nije volio slike. Matea ga je jednom ipak potajno uslikala, na Buni, dok se smijao s kafom u ruci, i tu je fotografiju čuvala kao da je ukrala nešto vrijedno. O njemu je Alisi pričala satima, a Alisa je slušala i mislila kako su njih dvije, eto, konačno imale sreće u isto vrijeme.

Krajem jula, poslije četiri mjeseca, odlučile su da je dosta. Zakazale su večeru za četvero, u subotu u osam, u restoranu Dva mlina, na terasi iznad Neretve. Svaka je rekla svom. Alisin Toni je rekao da jedva čeka upoznati čuvenu Mateu. Matein Antonio je rekao da jedva čeka upoznati čuvenu Alisu. Rezervisale su sto uz ogradu, s pogledom na Stari most, i Matea je dva dana birala haljinu. Alisa je napravila spisak tema o kojima se za prvom zajedničkom večerom ne priča: politika, bivši i Dario.

U subotu su obje došle ranije, kao i uvijek, jer nijedna nije htjela da druga čeka. Naručile su mineralnu vodu i gledale skakače na mostu. Jedan je na ogradi skupljao pare od turista, a Matea je svakih pet minuta gledala prema vratima. Konobar je donio četiri jelovnika i ostavio dvije prazne stolice. U osam i pet obje su zazvonile u isto vrijeme, kratko, kao jedan telefon.

Matea je pročitala svoju poruku naglas, smijući se, jer je mislila da je Antonio zakasnio i da se izvinjava. "Mala, iskrsla mi je smjena do Dubrovnika, oprosti, nadoknadit ću ti, obečavam." Alisa je gledala u svoj telefon i nije se smijala. Onda je pročitala svoju. Bila je ista. Ista riječ na početku, ista smjena, isti smajlić koji namiguje i ista greška u posljednjoj riječi, č umjesto ć. Stavile su telefone jedan pored drugog, na bijeli stolnjak, i dugo nijedna nije ništa rekla.

"Pokaži mi sliku", rekla je Alisa. Matea je otvorila fotografiju s Bune. Alisa je pogledala samo jednom. Prepoznala je ožiljak u lijevoj obrvi, koji je, kako joj je rekao, dobio na Veležu kao dječak, i plavu jaknu koju je nosio i kad nije bilo hladno. "To je moj Toni", rekla je. Matea je gledala u ekran kao da će se slika promijeniti ako je dovoljno dugo gleda. "To je moj

Antonio."

Neko vrijeme su se gledale preko stola. Alisa je osjetila ono staro, iz trećeg razreda, kao miris učionice. "Jesi znala?", pitala je, i odmah se pokajala. "Kako bih znala?", rekla je Matea, glasom koji je drhtao. "Ti si ga vidjela na Veležu. Ja sam ga vidjela samo na Buni. Nisam ja više ona iz trećeg razreda. Nisi ni ti." Prišao je konobar i pitao čekaju li još gospodu. "Gospodina", rekla je Alisa. "Jednog." Konobar se izvinio i otišao, ne shvativši zašto se nijedna ne smije.

Prva se nasmijala Matea. "On ne voli ni džez", rekla je. "Diskovi su mu svi bili novi, s cijenom." "Ni Velež", rekla je Alisa. "Cipele su mu bile nove. Imao je žuljeve kao da su mu tuđe noge." Onda su, na salveti, složile njegovu sedmicu. Ponedjeljak, srijeda i petak Alisa. Utorak i četvrtak Matea. Vikendi Dubrovnik. Sjedile su nad tom salvetom dok nisu bile umorne od smijeha i od ljutnje i dok nije postalo jasno da je izmislio dvojicu muškaraca, po jednog za svaku, i da nijedan od njih nije on. "Treći razred", rekla je Alisa tiho. "Znam", rekla je Matea. "Neću opet godinu i po." "Ni ja."

Odgovor su napisale zajedno, nagnute nad Mateinim telefonom, a onda ga je Alisa prepisala na svoj, slovo po slovo. "Nema problema, mali. Ionako sam večeras s najboljom prijateljicom." Brojale su naglas, tri, dva, jedan, i poslale u istoj sekundi, kao što je on poslao svoje. Onda su ga blokirale, jedna gledajući drugoj u ekran, da budu sigurne.

Konobaru su rekle da donese sve četiri večere. Donio je dvije pastrmke, japrak, punjene paprike i na kraju četiri tufahije, i gledao kako dvije žene u svečanim haljinama jedu za četvero i jedna drugoj pružaju zalogaj s viljuške. Matea je rekla da je to najbolja večera koju joj je neki muškarac ikad otkazao. Račun su podijelile na pola, kao i uvijek otkad su u gimnaziji dijelile jedan burek na dvije. Ostavile su veliku napojnicu, jer je, kako je rekla Matea, i on vidio šta se desilo, a nije ništa rekao.

Kući su išle preko Starog mosta, poslije ponoći, kad su skakači već otišli i kad je kamen još bio topao od dana. Na Kujundžiluku su konobari slagali

stolice. Matea je skinula sandale i nosila ih u ruci. Alisa je pjevušila nešto što je mogao biti i džez, da je ijedna od njih znala kako džez ide. Na sredini mosta Matea je uhvatila Alisu ispod ruke, kao u trećem razredu, prije Daria, i tako su prešle na drugu stranu.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Kuća u tuđem izlogu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kuca-u-tudjem-izlogu/

Preporučeno pismo iz banke stiglo je u četvrtak, po smogu od kojeg se s Radakova nije vidjela ni željezara ni Bosna. Poštar ga je, kao i sve što je stizalo na Ekremovo ime, dao Melihi. Potpisala je ne gledajući, kako je potpisivala dvadeset šest godina, i otvorila ga za kuhinjskim stolom, jer je Ekrem bio u Beču na sajmu i jer su u toj kući pisma odavno otvarali oboje.

Pisalo je da tri rate kasne. Kredit od sedamdeset hiljada maraka, podignut u martu, osiguran hipotekom na stambenu kuću u Radakovu, upisanu u zemljišnu knjigu na ime Ekrema Avdića. Meliha je pročitala dva puta, pa treći put, polako, kako je čitala nalaze pacijentima koji nisu ponijeli naočale. Kuća je po papirima bila Ekremova. Prizemlje je ostavio njegov otac. Sprat su zidali zajedno, dvije hiljade devete, od njene plate medicinske sestre i od novca koji je njen otac dobio za zemlju u Janjićima. Na tom spratu su im odrasla djeca. Na tom spratu je ona sad sjedila s pismom u ruci.

Nazvala ga je. Ekrem se smijao u slušalicu, a iza njega su se čuli muzika i neki ženski glas. Rekao je da je to greška banke, da u Zenici ima deset Ekrema Avdića, da će sve srediti u ponedjeljak kad se vrati i da ona ne diže pritisak. Meliha je dvadeset šest godina drugima mjerila pritisak na internom odjeljenju. Znala je kako zvuči čovjek koji govori da je sve u redu. Zahvalila mu je, poželjela mu dobar sajam i prekinula vezu.

Ključ od ladice u svojoj kancelariji u garaži Ekrem je držao u limenci za kafu, iza džezve, otkad su djeca bila mala i otkad su tamo stajali papiri od kamiona. Fascikla je bila na dnu. Ugovor o kreditu, s njegovim potpisom. Predračuni za police od oraha, za rasvjetu, za šest lutaka za izlog i za fiskalnu kasu. Ugovor o zakupu poslovnog prostora u Titovoj ulici, zakupac Arijana Mujić, jemac Ekrem Avdić. I jedan odštampan list s nacrtom natpisa: ARI, butik, otvaranje u subotu.

Sjetila se marta. Ekrem je tada bio nježan kao nikad: sam od sebe kupio je novu mašinu za veš i dva puta ju je vodio na večeru u Vranduk. U martu je odnio i njenu seharu, majčin sanduk od oraha s mesinganim ekserima, uz priču da zna stolara u Kaknju koji će je obnoviti za sitne pare. Poslije marta su počeli sajmovi, u Beču, u Sarajevu, u Istanbulu. Počele su i nove košulje, koje nije kupovala ona.

U petak navečer otišla je pješke do grada. Izlog u Titovoj bio je oblijepljen papirom, a na papiru je pisalo da je otvaranje u subotu u šest. Između dva lista ostala je pukotina široka koliko prst. Kroz nju je Meliha vidjela mladu ženu, od nekih trideset godina, kako slaže svilene šalove po sanduku od oraha s mesinganim ekserima. Na prednjoj strani sanduka bila su urezana dva slova, inicijali njene majke. Stajala je pred tim izlogom dok joj prsti u čizmama nisu utrnuli, a onda se vratila kući i nije spavala.

U subotu je odradila jutarnju smjenu, došla kući, okupala se i obukla kaput koji je čuvala za svadbe. U šest je butik već bio pun. Bilo je balona, soka u čašama za šampanjac i žena iz grada koje je Meliha poznavala s odjeljenja. Ekrem je stajao iza kase, u novoj košulji, kao čovjek koji je tu kod svoje kuće. Kad ju je ugledao na vratima, problijedio je kao zid u ambulanti. Nije se pomakao.

Meliha je prošla pored njega kao pored stalka s odjećom. Prišla je sehari, podigla s nje jedan šal, plavi, svileni, i odnijela ga na kasu. Arijana se nasmiješila, jer je nije znala, i rekla da je to najljepši komad u butiku. "Molim vas i račun na moje ime", rekla je Meliha. "Meliha Avdić." Kasa to nije znala, pa ga je Arijana napisala rukom, na bloku. Meliha je platila osamdeset devet maraka, presavila račun i stavila ga u novčanik. Onda je iz tašne izvadila pismo iz banke i položila ga na pult. "Lijepo ste uredili", rekla je. "Police, svjetla, lutke. Sve je to plaćeno mojom kućom. Tri rate kasne. Ekrem je zaboravio da pošta u Radakovu dolazi meni."

Arijana je pogledala pismo, pa Ekrema. Neko je u butiku utišao muziku. "Rekao si da je to tvoja ušteđevina iz Njemačke", rekla je tiho. "Rekao si

da ste se razišli prije dvije godine." Ekrem je rekao da je sve ovo nesporazum i da Meliha treba ići kući, pa da tamo razgovaraju. "Ti nemaš kuću", rekla je Meliha. "Ti imaš hipoteku." Pokazala je na seharu. "A ovo nikad nije bilo kod stolara u Kaknju." Uzela je šal i izašla, a za njom niko nije rekao ni riječ.

U ponedjeljak je sjedila kod advokatice Indire Šehić, kojoj je prije tri godine na odjeljenju mijenjala infuziju. Indira je pročitala sve papire i rekla da je prizemlje Ekremovo naslijeđe, ali da je sprat, zidan u braku, zajednička imovina i da se hipoteka na cijelu kuću bez Melihine saglasnosti može osporiti. Podnijet će tužbu i tražiti zabilježbu spora u zemljišnoj knjizi. Uz to, ako Meliha hoće, i razvod. Meliha je pitala koliko će to trajati. "Dugo", rekla je Indira. "Ali od danas niko s tom kućom ne može ništa uraditi a da vi to ne znate."

Ekrem je otišao bratu u Kakanj. Prve sedmice zvao je svaki dan, pa svaki drugi, a onda je počeo slati poruke koje su počinjale s "Melo" i završavale se s "znaš da si mi jedina". Meliha ih nije brisala. Štampala ih je i stavljala u istu fasciklu, jer je advokatica rekla da ništa ne baca.

U januaru je butik zatvoren. Na izlogu je ponovo bio papir, ovaj put s natpisom da se prostor izdaje. Jednog poslijepodneva pred kuću u Radakovu stao je kombi. Iz njega je izašla Arijana s jednim radnikom i zajedno su unijeli seharu u hodnik. "Nisam znala čija je", rekla je Arijana. "Sad znate", rekla je Meliha. Arijana je stajala na vratima i nije odlazila. Rekla je da je robu vratila dobavljačima i da je Ekremu rekla da je više ne zove. Rekla je i da joj je on, prve večeri, rekao kako tek s njom zna šta hoće od života. "Meni je to rekao devedeset osme", rekla je Meliha, "u Vranduku. Večera je bila bolja."

Kad je kombi otišao, Meliha je kleknula pored sehare i otvorila je. Na dnu su bile cijene, male bijele naljepnice koje su otpale sa šalova. Skidala ih je jednu po jednu. Onda je na majčine vezene peškire stavila plavi svileni šal i zatvorila poklopac. Te večeri je fasciklu za advokaticu još jednom složila po redu: ugovor o kreditu, hipoteka, zakup, police, lutke, kasa. Njeno ime

nije bilo ni na jednom od tih papira. Stajalo je samo na jednom, pisanom rukom: plavi svileni šal, osamdeset devet maraka, plaćeno u gotovini.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Ista poruka za četiri žene

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ista-poruka-za-cetiri-zene/

Trojka ide od Ilidže do Baščaršije i nazad, kroz cijeli grad, za nešto više od sat. Ko je vozi zimi, zna gdje se na šinama skuplja led, kod kojeg semafora na Marijin Dvoru putnici počinju gurati i koja stanica na Alipašinom Polju ima nadstrešnicu koja ne štiti ni od čega. Žene koje su radile na trojci, vozačice i kontrolorke, znale su sve to napamet. Znale su i Riada Pobrića, dispečera iz staklene kabine u remizi, čiji su glas slušale preko radija svaki dan, od prve jutarnje smjene do posljednjeg tramvaja.

Riad je imao trideset osam godina, nikad se nije ženio i imao je glas zbog kojeg su putnici, kad bi ga čuli iz vozačeve kabine, pitali ko je to. "Trojka sedam, kasniš dvije minute, ali tebi je oprošteno", govorio je, i vozačica trojke sedam smiješila se cijeli dan. Na noćne smjene donosio je burek iz pekare kod Stupa, pamtio rođendane i znao kome muž radi u Njemačkoj, a kome je dijete bolesno. Imao je stari crveni golf i običaj da nedjeljom nekoga povede na Vrelo Bosne. Niko u remizi nije mogao reći koga tačno, jer se to mijenjalo.

Anesa Mujanović radila je kao kontrolorka treću godinu i dugo mu se nije dala. Imala je dvadeset sedam godina, kratku kosu i glas kojim je u punom tramvaju govorila "karte, molim" tako da su i najglasniji mladići vadili novčanike. Riadu se smijala u lice. Ali on je bio strpljiv. U oktobru ju je poslije smjene čekao ispred remize s dvije kafe, u novembru su prvi put otišli na Vrelo Bosne, i dok su s mostića gledali labudove, rekao joj je da je ona jedina koja ga razumije. Tada ga je poljubila, na mostiću, i cijelu zimu poslije toga mislila je da je to bila njena odluka.

U januaru se nešto promijenilo. Riad ju je i dalje pozdravljao kad bi prošla pored kabine, ali joj je dao noćne smjene, prestao se javljati poslije osam i jedne nedjelje nije došao, jer mu je, kako je napisao, bila bolesna majka. Te iste nedjelje Ankica, vozačica s petnaest godina staža, vidjela je crveni golf na parkingu kod Vrela Bosne, a u njemu Riada i malu Belkisu,

koja je u remizu došla tek u decembru.

Anesa ga je pitala samo jednom. Sačekala je da ostane sam u kabini, pokucala na staklo i pitala ga šta se desilo. Riad je skinuo slušalice, nasmiješio joj se kao putnicima i rekao da je umoran, da ima mnogo posla i da ne pravi scene na radnom mjestu, jer je ona pametnija od toga. Onda je pritisnuo dugme na radiju i rekao: "Trojka dva, kreni, zeleno ti je." Anesa je stajala pred staklom dok joj nije postalo jasno da je razgovor završen.

Ankica je ono što je vidjela kod Vrela Bosne ispričala u sobi za odmor, uz čaj, ne gledajući u Anesu. Tada se Jadranka Pejić, najstarija vozačica u smjeni, nasmijala na način koji se nikome nije svidio. Izvadila je telefon, prelistala poruke dvije godine unazad i pročitala naglas: "Ti si jedina koja me razumije." Ankica je pocrvenjela i izvadila svoj telefon. Ista rečenica, od prošlog proljeća, s istim cvijetom na kraju. Anesa nije morala vaditi svoj. Znala je da je kod nje isto. Belkisa, koju su pozvale sutradan, plakala je deset minuta, a onda je pokazala i svoju poruku, staru tačno sedam dana.

"Neće on nama birati smjene", rekla je Jadranka. "Mi ćemo njemu." Ankica se uplašila za posao, jer ima kredit i dvoje djece u školi, ali Jadranka joj je rekla da niko ne dobija otkaz zbog razgovora u sobi za odmor. Rekla je i nešto o čemu nikad nije pričala: da joj je Riad pisao one zime kad se razvela, kad nije imala s kim progovoriti ni riječ, i da se dvije godine stidjela što mu je vjerovala. Plan je bio jednostavan i nije imao ništa u sebi što bi se moglo prijaviti upravi. Belkisa će ga u petak zamoliti da poslije posljednjeg tramvaja ostane u sobi za odmor, jer ima nešto da mu kaže. Ostale će već biti tamo. Jadranka je rekla da ga niko neće ni dirnuti. "Samo će birati", rekla je. "Jednu. Pred svima. Neka vidi kako je to kad se čovjek mora odlučiti."

U petak je padao snijeg. Posljednja trojka ušla je u remizu nešto prije ponoći, i žute kompozicije stajale su u redovima, ugašenih svjetala, kao stado koje spava. Soba za odmor bila je na prvom spratu, iznad radionice:

stari radijator, aparat za kafu koji je radio kad je htio, sto prekriven voštanim platnom i izblijedjeli plakat s olimpijskim Vučkom. Kad je Riad ušao, nasmijan, s kutijom bureka i snijegom na ramenima, Belkisa je stajala kod prozora. Ankica, Jadranka i Anesa sjedile su za stolom. Jadranka je ustala, zaključala vrata i stavila ključ u džep jakne.

"Šta je ovo", nasmijao se Riad, "sindikalni sastanak?" Niko se nije nasmijao. Jadranka mu je pokazala stolicu na čelu stola, i on je sjeo, jer je bio čovjek koji uvijek sjedne kad mu žena pokaže stolicu. Onda je Ankica pročitala svoju poruku. Pa Jadranka svoju. Pa Belkisa, glasom koji joj je drhtao. Iste riječi, isti cvijet, isti obećani vikend u Mostaru, koji nijedna od njih nikad nije vidjela. Anesa nije čitala ništa. Gledala ga je preko stola, i on je prvi put te večeri skrenuo pogled.

Pokušao je onako kako je uvijek pokušavao. Rekao je Ankici da je ona njemu bila posebna, Jadranki da mu je bila kao starija sestra, Belkisi da je još mlada i da ne razumije šta je pročitala. Jadranka ga je prekinula. "Riade", rekla je, "nisi ti nas zvao na sastanak. Mi smo tebe. I ne izlaziš odavde dok ne izabereš. Jednu od nas. Naglas." On je ustao i krenuo prema vratima, pa se sjetio ključa i stao. Rekao je da će zvati čuvara. Posegnuo je za telefonom na stolu, ali Ankica je bila brža i spustila ga u limenu kutiju za čaj.

"Ne treba ti čuvar", rekla je Jadranka. "Mi imamo grupu na Viberu. Remiza, sve smjene, tri stotine ljudi. Ja sam tamo administrator." Podigla je svoj telefon. "Četiri poruke, ista rečenica, isti cvijet. Ili biraš, ili ja šaljem, i od ponedjeljka svaki vozač u gradu, kad te čuje preko radija, zna ko te jedini razumije." Riad je pogledao Jadranku, pa Ankicu, pa Belkisu kod prozora, i lice mu se promijenilo. Više nije bilo šarmantno. Bilo je umorno i zlo, i odjednom starije.

"Dobro", rekao je. "Hoćete da biram? Biram." Nagnuo se preko stola i pokazao na Anesu, kao što se pokazuje tramvaj koji kasni. "Nju. Anesu. Jeste li sad zadovoljne?" Rekao je to ne gledajući je, glasom kojim se kupuje karta, i u sobi je postalo tako tiho da se čuo radijator.

Sve su se okrenule prema Anesi. Belkisa je kod prozora zadržala dah. Anesa je polako ustala. Pogledala je Riada, njegove ruke na voštanom platnu, snijeg koji mu se topio na kragni, i nešto se u njenom licu zatvorilo, kao vrata tramvaja kad krene. "Neću te", rekla je. Rekla je to mirno, onim glasom kojim je govorila "karte, molim". "Jadranka, daj mu ključ."

Jadranka mu je dala ključ. Ankica je izvadila telefon iz kutije za čaj i spustila ga na sto. Riad je uzeo telefon i jaknu i izašao bez riječi, ostavivši vrata otvorena. Čule su ga kako silazi niz metalne stepenice, kako mu koraci škripe po snijegu između tramvaja i kako se crveni golf na parkingu pali tek iz trećeg puta. Niko se nije radovao. Ankica se nasmijala, preglasno, pa ušutjela. Belkisa je plakala. Jadranka je stavila vodu za čaj i dugo stajala okrenuta leđima, iako je voda odavno provrila.

Anesa je sjedila za stolom, pred kutijom bureka koju je on donio i koja se hladila, neotvorena. Nije plakala. U ponedjeljak je radila u prvoj jutarnjoj smjeni na trojci, od Ilidže prema gradu. Na Marijin Dvoru ušao je mladić u kožnoj jakni, bez karte, i nasmiješio joj se onim osmijehom koji sve olakšava. Anesa je napisala kaznu ne podižući pogled, otkinula listić i pružila mu ga, i tek kad je mladić izašao dvije stanice kasnije, primijetila je da joj se ruka trese.

PREVARA U BRAKU · 9 MIN ČITANJA

Kofer koji se vratio na Mejtaš

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kofer-koji-se-vratio-na-mejtas/

Erol Halilović volio je trenutak kad automobil, u drugoj brzini, savlada posljednju strminu na Mejtašu i kad se iza krivine pojavi njegova kuća. Bila je to stara kuća s bijelim zidovima i novim krovom, s pogledom na cijelu kotlinu, kupljena prije šest godina i obnovljena tačno onako kako je on zamislio. Tog četvrtka u oktobru padala je sitna kiša, svjetla grada palila su se ispod njega jedno po jedno, i Erol je, gaseći motor, osjetio ono što je osjećao svako veče: da je sve na svom mjestu. Imao je četrdeset dvije godine, bio je regionalni direktor osiguravajuće kuće s kancelarijama od Bihaća do Trebinja, predsjednik upravnog odbora teniskog kluba i čovjek za kojeg niko nije mogao reći da je ikad povisio glas.

Brak mu je bio uređen kao i kuća. Ines je bila deset godina mlađa, prevodila je s njemačkog, lijepo se oblačila i na prijemima znala s kim treba razgovarati i koliko dugo. Nikad se nisu svađali. Erol je u tome vidio dokaz da su dobro izabrali, i kad bi mu prijatelji pričali o svojim bračnim nevoljama, slušao ih je sa sažaljenjem čovjeka koji je svoje poslove uredio na vrijeme. Četvrtkom Hašima, žena koja im je održavala kuću, nije dolazila, pa ga nije iznenadilo što je u prizemlju mrak.

Pismo je bilo na toaletnom stoliću u spavaćoj sobi, naslonjeno na bočicu parfema, s njegovim imenom ispisanim Inesinim uspravnim rukopisom. Pročitao ga je stojeći, u kaputu. Ines je pisala da odlazi večeras, s Mirnesom Beširevićem, i da se neće vraćati. Pisala je da ga ne mrzi i da mu ništa ne zamjera, osim jedne stvari koju ne zna objasniti, a to je da je u ovoj kući sve uvijek bilo ispravno i ništa nije bilo živo. Na kraju je napisala da će se advokat javiti zbog papira i da mu je ključeve od svog auta ostavila u fioci u hodniku.

Pročitao je pismo još jednom, sporije, kao što je čitao ugovore s nejasnom klauzulom. Prvo što je osjetio nije bio bol, nego stid, toliko jak da se

okrenuo prema prozoru kao da ga neko gleda. Mirnes Beširević. Kolumnista sedmičnika koji je izlazio samo zato što mu je Erolova firma svakog mjeseca plaćala dvije strane oglasa. Čovjek koji je nosio šal i u maju i na prijemima pričao o poeziji. Erol je vidio kako će to izgledati: sastanak uprave u ponedjeljak, pogledi preko stola, majka koja će pitati šta je on to propustio, ljudi u teniskom klubu koji će ušutjeti kad on uđe. Vidio je sebe u ogledalu toaletnog stolića, u dobrom kaputu, s prosijedim sljepoočnicama, i taj čovjek mu se odjednom učinio smiješnim.

Sišao je u dnevnu sobu, ne paleći svjetlo, i sjeo u fotelju. Počeo je smišljati šta će reći. Da je Ines otišla sestri u Beč, recimo, na nekoliko sedmica. Da su se dogovorili da se razdvoje, mirno, kao odrasli ljudi. Svaka verzija zvučala je bolje od istine, i svaka je imala istu manu, jer je u njoj ostajao on, sam, u kući na Mejtašu, dok neko u gradu priča kako je zapravo bilo. Zgužvao je pismo u šaci, a onda ga je, ne znajući zašto, ispravio na koljenu i stavio u unutrašnji džep kaputa.

Tada je čuo ključ u bravi. Vrata su se otvorila, neko je u hodniku spustio nešto teško, i upalilo se svjetlo. Ines je stajala na pragu dnevne sobe, mokre kose, a iza nje, kod ulaznih vrata, stajao je mali kofer. Nije očekivala da će on biti tu, u mraku, u kaputu. Dugo su se gledali. "Nisam mogla", rekla je na kraju. Mirnes ju je čekao u autu kod Vječne vatre, ispričala je, i kad su krenuli niz Titovu, na semaforu kod Marijin Dvora izašla je iz auta i uzela taksi nazad. Nije mu ništa objasnila. Nije ni sebi.

Erol je ustao. Ono što je osjetio u tom trenutku bilo je toliko blizu olakšanju da ga je i sam tako nazvao. Ali ispod olakšanja, kao voda ispod leda, podigla se druga stvar, sitna i tvrda, i on joj se prepustio jer mu je bila poznatija od svega drugog: osjećaj da je u pravu. "Sjedi", rekao je, glasom kojim je na sastancima otvarao teške tačke dnevnog reda. Ines nije sjela.

Govorio je dugo, mirno i uredno. Rekao je da je razumije bolje nego što ona misli. Da su ljudi slabi i da i najbolji ponekad pogriješe. Da je važno samo to što se vratila, jer to znači da je, na kraju, shvatila šta je dužnost i

šta se duguje kući, imenu, njemu. Rekao je da ovo niko ne mora saznati. Da će on biti velikodušan, jer to sebi može priuštiti. Govorio je o Mirnesu kao o grešci u obračunu, koju treba ispraviti i zaboraviti, i o sebi kao o čovjeku kojem je nanesena nepravda i koji je, uprkos tome, spreman oprostiti. Što je duže govorio, to mu se više sviđalo kako zvuči.

Ines ga je slušala stojeći, ne skidajući mokru jaknu. Kad je zastao da udahne, rekla je: "Nisam se vratila zbog dužnosti, Erole. Vratila sam se jer sam kukavica." On je odmahnuo rukom kao da tjera muhu. Rekao je da je to sad svejedno i da je važno šta će ona od sutra raditi. Ona ga je pitala da li ga je, dok je čitao pismo, išta zaboljelo, osim toga šta će reći ljudi. Erol je otvorio usta i shvatio da nema odgovora koji bi mogao izgovoriti a da ne slaže. Zato je rekao da je to pitanje nepošteno, s obzirom na to ko ga postavlja i nakon čega.

"U pravu si", rekla je Ines. Rekla je to bez ironije, i to je bilo gore od ironije. Skinula je jaknu, objesila je na čiviluk u hodniku, kao svako veče, i otišla u kuhinju. Erol je čuo kako otvara frižider, vadi posudu sa sarmom koju je Hašima ostavila u srijedu i pali ringlu. Čuo je zveckanje dva tanjira. Za deset minuta pozvala ga je na večeru, istim glasom kojim ga je zvala šest godina.

Jeli su za kuhinjskim stolom, pod lampom koju je on izabrao u Grazu. Ines je pitala kako je bilo na poslu. Erol je odgovorio. Ona je klimala glavom na pravim mjestima. Rekla je da će u subotu, naravno, doći s njim na prijem kod predsjednika uprave i da će obući zelenu haljinu, jer je to njemu draga haljina. Rekla je da Mirnesa više nikad neće spomenuti. "Bit ću sve što hoćeš", rekla je, slažući tanjire u sudoper. "Sve što je bilo prije. Samo me nemoj pitati za više od toga."

Erol je sjedio za stolom i gledao njena leđa. Tek tada je razumio šta mu nudi. Nudila mu je upravo ono što je maloprije tražio: kuću u kojoj je sve na svom mjestu, ženu koja zna s kim treba razgovarati i koliko dugo, brak bez svađe. Nudila mu je to potpuno i pošteno, i on je znao da će to trajati godinama, da će ona svako veče postavljati dva tanjira i smiješiti se na

prijemima, a da on nikad više neće znati šta misli dok gleda kroz prozor prema gradu. Pokušao se sjetiti ijedne večeri prije ove kad je znao šta ona misli. Nije se mogao sjetiti nijedne.

"Ovo nije pošteno", rekao je. Glas mu je bio tiši nego što je htio. "Ja nisam ništa skrivio. Ja sam bio ovdje. Ja sam sve uradio kako treba." "Znam", rekla je Ines. "Ti si uvijek sve uradio kako treba." Okrenula se prema njemu, s krpom u ruci, i u njenim očima nije bilo ni prkosa ni kajanja, samo umor. Erol je čekao da kaže još nešto, bilo šta, da ga optuži ili zamoli, jer bi tada mogao biti u pravu još jednom. Ona je samo objesila krpu na ručku rerne.

Ustao je i otišao u hodnik. Kaput je i dalje bio na njemu. Pipnuo je džep i osjetio papir. Ines je izašla na vrata kuhinje i pitala ga kuda ide. Rekao je da ne zna. "Vratila sam se", rekla je tiho, kao da ga podsjeća na nešto što je zaboravio. "Jesi", rekao je Erol. "Ti jesi." Otvorio je vrata i izašao na kišu. Auto je ostavio u dvorištu. Spustio se pješice niz strme ulice Mejtaša, prema svjetlima grada, korakom čovjeka koji je zakasnio na sastanak.

U kuću na Mejtašu više se nije vratio. Te noći je spavao u hotelu kod Skenderije, a sedmicu kasnije poslao je vozača iz firme po odijela i knjige. Hašima je sve spakovala u tri kutije i u posljednju, odozgo, stavila teniski pehar, jer joj je gospođa rekla da on to voli. Erol je kasnije iznajmio stan na Grbavici, s pogledom na isti grad, samo s druge strane. Pismo je zadržao. Ležalo je u fioci noćnog ormarića, presavijeno na četiri dijela, i on ga je ponekad vadio, ne da ga čita, jer ga je znao napamet, nego da provjeri da li je ona rečenica o kući u kojoj je sve ispravno i ništa nije živo još uvijek tamo.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Sam si htio, Jozo

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sam-si-htio-jozo/

U Brčkom se za Jozu Grgića govorilo da ima više kamiona nego zuba, što je bila istina samo napola, jer je zube imao sve. Počeo je s jednim kiperom i šljunkom iz Save, dok su mladići njegovih godina odlazili u Njemačku. Za dvadeset godina od tog kipera napravio je betonaru na izlazu prema Bijeljini, tri benzinske pumpe i firmu u kojoj je radilo sedamdeset ljudi. Na zgradi firme i na svakom kamionu pisalo je GRGIĆ BETON, velikim plavim slovima.

Nedostajalo mu je samo ono što se ne može izliti u kalup. Porodica Šimundić živjela je u kući u centru grada, s pločom na fasadi na kojoj je pisalo da je tu stanovao prvi notar u Brčkom, još pod Austrijom. Fasada se ljuštila, krov je prokišnjavao, a gospodin Vinko Šimundić, penzionisani sudija, i dalje je nosio leptir-mašnu na nedjeljnu misu. Kad je Jozo zaprosio njegovu kćer Antonelu, gospodin Vinko je tražio sedmicu da razmisli. Za to vrijeme Jozini radnici su mu, sasvim slučajno, promijenili krov. Na vjenčanju, u hotelu pored Save, gospođa Ljerka Šimundić je gostima predstavljala zeta riječima "naš Jozo", tonom kojim se govori o vodoinstalateru koji dobro radi.

Antonela je bila lijepa i visoka, tri jezika je govorila bolje nego što je Jozo govorio jedan, i od prvog dana braka nije krila da je udaja za nju bila porodična odluka, a ne njena. Ručala je s prijateljicama u Tuzli i smijala se u telefon glasom kojim se njemu nikad nije smijala. Jozo je gradio vilu na brdu iznad grada, s bazenom i terasom prema Savi, i vjerovao je da će se, kad vila bude gotova, sve samo od sebe srediti. Projekat je radio mladi arhitekta Dominik, kojeg je Antonela lično preporučila.

Prvi put je saznao istinu na kapiji vlastitog gradilišta. Bio je januar, kasno popodne, i Jozo je stajao u gumenim čizmama do koljena, poprskan cementom, kad je pred kapiju stao skuter dostave cvijeća. Mladić od dvadesetak godina skinuo je kacigu, odmjerio ga od glave do čizama i

zaključio da je pred njim čuvar. "Ovo je za gospođu", rekao je i pružio mu buket bijelih ruža. "Od arhitekte. Samo pazi da te muž ne vidi, kažu da je neki seljak s betonom, ljubomoran kao pas." Jozo je primio ruže i pitao mladića kako se zove. Mateo, rekao je mladić, i dodao, spuštajući glas kao među prijateljima, da ruže nosi već treći put, da je u buketu kartica, a na kartici četvrtak, teniski klub, sedam sati.

Kad je skuter otišao, Jozo je dugo gledao karticu. Onda je rekao naglas, iako ga niko osim mješalice nije čuo: "Sam si htio, Jozo." I krenuo je pravo kod punice i punca.

Gospođa Ljerka primila ga je u salonu, ispod portreta notara. Prije nego što je uspio sjesti, objasnila mu je, kao i svaki put, da se u ovoj kući ne kaže "punice", nego "gospođo Šimundić", i da se blatne čizme ne unose na perzijski ćilim. Jozo se izuo i ostao u čarapama. Pokazao im je karticu. Gospodin Vinko ju je pročitao kroz naočale, dva puta, i rekao da je to teška optužba, a da se u porodici Šimundić teške optužbe ne iznose iza leđa. Nazvao je Antonelu i arhitektu. Došli su za pola sata, svako svojim autom.

Dominik je bio miran, u kaputu boje pijeska, i govorio je glasom kojim arhitekte objašnjavaju zašto će sve koštati duplo. Rekao je da kartica nije njegova, da u Brčkom mnogo ljudi igra tenis četvrtkom i da je duboko povrijeđen što se njegovo ime miješa u ovakve stvari. Zakleo se čašću svoje porodice. Antonela je šutjela i gledala u Jozine čarape. Gospodin Vinko je ustao. "Jozo", rekao je, "čovjek od časti je sumnjao, čovjek od časti se i izvinjava. Ustani i reci gospodinu Dominiku da ti je žao." Jozo je ustao u čarapama i rekao. Gospođa Ljerka ga je natjerala da ponovi, jer se prvi put, kako je rekla, izvinio kao da prodaje šljunak.

Drugi put se bolje pripremio. Sljedećeg četvrtka sjeo je u kamion jednog svog vozača, parkirao ga preko puta teniskog kluba i čekao. U sedam i deset Antonela i Dominik izašli su iz kluba i sjeli u kafić na obali, za sto u uglu. Jozo ih je snimio telefonom, a onda nazvao punca i rekao mu samo da dođe odmah i da povede gospođu. Šimundići su stigli za dvadeset

minuta. Ali Antonela je kroz staklo vidjela kamion s natpisom GRGIĆ BETON, koji se u Brčkom ne može sakriti ni iza bloka zgrada.

Kad su roditelji ušli, zatekli su kćer kako stoji pored stola i glasno, da je čuje cijeli kafić, vraća arhitekti neku kovertu. "Rekla sam vam već jednom, gospodine", govorila je drhtavim glasom. "Ja sam udata žena. Moj muž je možda jednostavan čovjek, ali je pošten, i ja vaše poruke ne želim čitati. Došla sam ovdje samo da vam to kažem pred svjedocima." Gospođa Ljerka je zagrlila kćer i rekla da je odgojila svetu ženu. Gospodin Vinko se okrenuo prema Jozi, koji je stajao na vratima s telefonom u ruci, i pitao ga da li ga nije stid što uhodi vlastitu ženu dok ona brani njegovu čast. Jozo se izvinio Antoneli, pred konobarom i pola kafića.

Te noći, na putu kući, rekao je volanu: "Sam si htio, Jozo." Volan se nije bunio.

Treći put je odlučio da neće zvati nikoga dok ne bude siguran. U subotu Antonela je rekla da je pozvana na rođendan prijateljici u Tuzlu i da će spavati kod nje. U jedan sat poslije ponoći Jozo je s prozora vile vidio njen auto kako se penje uz brdo, a za njim srebrni auto koji je dobro poznavao, jer ga je arhitekta kupio od avansa koji mu je Jozo platio. Srebrni auto se okrenuo na dnu ulice i ugasio svjetla. Jozo je zaključao vrata iznutra, ostavio ključ u bravi i nazvao punca. "Dođite vidjeti gdje vam kći spava kad spava u Tuzli", rekao je i prekinuo vezu prije nego što ga je gospođa Ljerka stigla ispraviti.

Antonela je pokucala, pa zvonila, pa ga je dugo zvala kroz vrata, prvo slatko, onda ljutito. Jozo je sjedio u hodniku na paketu pločica koje još nisu bile postavljene i nije odgovarao. Napolju je bio mraz i kamene stepenice su bile zaleđene. Onda je s druge strane vrata čuo kratak krik, udarac i tišinu. "Jozo", zastenjala je Antonela, "noga. Mislim da sam je slomila." Jozo je skočio, okrenuo ključ i istrčao u pidžami i papučama. Antonela je ležala na stepenicama. Kad se sagnuo nad nju, izvukla mu se ispod ruke lakše od mačke, utrčala u kuću i zaključala vrata. Ključ je i dalje bio u bravi, samo sad s druge strane.

Taksi sa Šimundićima stigao je nekoliko minuta kasnije. Farovi su obasjali zeta u prugastoj pidžami, s jednom papučom, kako lupa na vrata vlastite kuće. Na prozoru prvog sprata upalilo se svjetlo i pojavila se Antonela, u kućnom ogrtaču, raspuštene kose. "Mama", rekla je umornim glasom, "dobro je da ste došli. Ja sam kod kuće od deset. On se vratio maloprije, ne znam odakle, i evo, viče po ulici. Treći put ovaj mjesec. Ne znam više šta da radim." Gospođa Ljerka je primakla nos zetovom licu i osjetila rakiju, onu jednu čašicu koju je popio s radnicima na otvaranju nove pumpe. To joj je bilo dovoljno.

Antonela nije htjela otvoriti dok se muž ne izvini. Gospodin Vinko mu je izdiktirao izvinjenje, rečenicu po rečenicu, kao presudu. Jozo je u pidžami, na mrazu koji je pekao uši, ponovio da je pogriješio, da je njegova žena čestita žena iz čestite kuće i da on u nju više nikad neće sumnjati. Gospođa Ljerka je tražila da to kaže ljepše. Rekao je ljepše. Tek tada su se vrata otvorila. Prvi je ušao gospodin Vinko, za njim gospođa Ljerka, koja je u hodniku odmah primijetila da pločice još nisu postavljene.

Jozo je u vlastitu kuću ušao posljednji. Na pragu se okrenuo i pogledao niz brdo. Na dnu ulice srebrni auto je upalio svjetla, polako se okrenuo i nestao prema gradu. "Sam si htio, Jozo", rekao je tiho i zaključao vrata, ovaj put s prave strane.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Bijela kruška na Bistriku

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/bijela-kruska-na-bistriku/

Belma ima trideset dvije godine i ponekad, kao danas, dok se penje na četvrti sprat stare zgrade na Bistriku, mora zastati na stepenicama, jer je nešto u njoj toliko puno da ne može dalje. Nije umor. Nije ni sreća, ili jeste, ali prevelika za tu riječ. Osjeća se kao čaša u koju neko sipa i sipa, a ona ne smije pomaknuti ruku da ne prolije. Ključ ne može naći od smijeha. Komšinica s trećeg sprata gleda je kroz špijunku, Belma to zna, i to joj se čini i smiješno i dirljivo.

U stanu miriše na janjetinu koju je Haris jutros stavio u rernu na tiho, prije nego što je otišao u kancelariju. Belma iz kese vadi voće s pijace na Markalama: mandarine, zelene jabuke, grožđe tamno kao šljive. Slaže ga na plavi keramički tanjir, pa sve skida i slaže ponovo, dok mandarine ne legnu uz grožđe tačno onako kako treba, kao da plavi tanjir i novi tamnoljubičasti tepih u dnevnoj sobi moraju nešto reći jedno drugom. Gleda svoje djelo i smije se naglas. Neka je, misli. Neka je i smiješno.

Dadilja Behija hrani malu Asju u kupatilu, jer je tako navikla, i kad Belma uđe, pogleda je onako kako se gleda gošća koja je došla nenajavljeno. Belma uzme kašičicu i nahrani kćerku sama. Asja joj se smije i hvata je za kosu. Belma bi htjela ostati tu cijelu večer, na hladnim pločicama, s tom malom toplom stvari u krilu, ali zvoni telefon. Haris javlja da kasni deset minuta i pita je li sve u redu. Sve je u redu, kaže ona, i htjela bi mu reći još nešto, ali ne zna šta, a on je već spustio.

Iz spavaće sobe vidi se dvorište, a u dvorištu kruška koju je, kažu, posadio još neki austrijski činovnik. Ove godine procvjetala je sva odjednom, za dva dana, i sad stoji bijela do posljednje grane, mirna, naspram zelenog zida susjedne kuće. Belma je gleda i misli da je to njen život, ta kruška: pun, rascvjetan, bez ijedne prazne grane. Ima Harisa, ima Asju, ima stan s novim tepihom i prijatelje koji govore o filmovima, ima novca taman toliko da o novcu ne mora misliti. I ima Biserku, novu prijateljicu, koja

večeras prvi put dolazi na večeru.

Za večeru obuče bijelu haljinu, zelene cipele i ogrlicu od zelenog kamena koju joj je majka donijela iz Istanbula. Tek kad stane pred veliko ogledalo kod ulaznih vrata, primijeti da je obučena kao kruška, i opet se nasmije, sama, u hodniku. Behija iz kupatila pita šta je smiješno. Ništa, kaže Belma. Ništa nije smiješno. Sve je samo previše lijepo.

Biserku je upoznala u martu, na otvaranju jedne izložbe na Ferhadiji. Stajale su obje pred istom slikom, predugo, i Biserka je rekla da je slika tužna, a Belma da je vesela, i to je bilo dovoljno. Biserka je plava, tiha, pomalo odsutna, kao da uvijek sluša neku muziku iz druge sobe. Belma o njoj ne zna gotovo ništa: da živi sama negdje na Ciglanama, da prevodi s francuskog i da poslije pet ne pije kafu. Sviđa joj se što ne zna više. Belma se za nove prijateljice vezuje tako, odmah i bez ostatka, i Haris joj se zbog toga smije. Za Biserku kaže da je dosadna, da se samo smiješi i šuti i da sigurno nema šta reći. Belma mu ne vjeruje. Zna da on uvijek tako govori o ljudima koje još ne poznaje.

Prvi dolaze Tijana i Dino, ona dizajnerica enterijera, on reditelj u jednom malom pozorištu, oboje u odjeći za koju se odmah vidi da je skupa i da je trebala izgledati jeftino. Dino priča o predstavi na koju niko ne dolazi, Tijana o kupcu koji hoće kuhinju boje bakalara. Onda stiže Vedad, mladi filmski kritičar, blijed, i odmah s vrata priča o taksisti koji ga je od Skenderije vozio kao da bježi od policije. "Mislio sam da je to kraj", kaže. "Cijelim putem sam se držao za ručku iznad vrata." Haris stiže zadihan, sa šalom preko ramena, poljubi Belmu u kosu i odmah ide u kuhinju da pogleda janjetinu.

Biserka dolazi posljednja, u srebrnoj haljini, s podignutom kosom, i kad joj Belma uzme kaput, osjeti da su joj ruke hladne. Za stolom Biserka malo govori. Smiješi se, sluša, jede polako. Samo kad Tijana kaže da je voće na plavom tanjiru kao s neke holandske slike, Biserka pogleda Belmu i klimne, kao da zna ko ga je slagao i koliko puta. Haris sjedi preko puta nje i ponaša se, misli Belma, gotovo nepristojno: ne gleda je, ne

obraća joj se, pita Vedada o filmovima i Dina o sceni. Belma bi se ljutila na njega, ali ne može, jer je previše ponosna na sve: na janjetinu, na voće, na ljude za svojim stolom, na to kako se svijeće ogledaju u prozoru. Svakih nekoliko minuta pogleda Biserku i čeka znak. Ne zna kakav.

Poslije kafe, dok Dino i Tijana raspravljaju o nekoj kritici, Biserka se nagne prema Belmi i tiho je pita ima li stan pogled na dvorište. I to je znak. Belma ustane bez riječi, odvede je kroz hodnik u spavaću sobu, ne pali svjetlo i razmakne zavjese. Dolje, na mjesečini, stoji kruška. Bijela je kao da svijetli sama od sebe. Dvije žene stoje jedna pored druge i šute. Belmi se čini da ih nešto povezuje, da su obje u tom bijelom drvetu, da se razumiju bez ijedne riječi i da će im se ovaj trenutak, kad sve drugo prođe, vraćati objema.

Vraćaju se za sto i niko ništa nije primijetio. Vedad čita jedan stih s telefona, Tijana ga zadirkuje. Haris toči vino i Belma ga gleda dok toči. Gleda mu ruke, potiljak, kako se smije Dinovoj šali, i prvi put poslije mnogo godina osjeti da jedva čeka da gosti odu. Da ostanu sami, ona i on, u stanu sa svijećama koje dogorijevaju. To osjećanje je toliko novo da se postidi i pocrveni, i Tijana je pita je li joj vruće. Belma kaže da jeste. Misli: sve je ovo zbog Biserke. Ona mi je to dala, tamo kod prozora. Reći će mu, misli, večeras, kad ugase svjetla. Ne zna još šta, ali reći će mu.

Pred ponoć se Tijana i Dino dižu, jer ujutro rano putuju u Mostar. Vedad zove taksi i odmah se plaši. Biserka kaže da će ići s njim, da joj je usput i da će ga ona držati za ruku ako vozač bude lud. Vedad moli da sačekaju dok mu Belma ne nađe knjigu koju mu je obećala, staru zbirku pjesama s potpisom autora. Belma ode u dnevnu sobu, do police. Knjiga je u drugom redu, gdje je uvijek bila. Okrene se s njom prema vratima.

Iz dnevne sobe vidi se dio hodnika i veliko ogledalo kod ulaznih vrata. U ogledalu je Haris. Drži Biserkin kaput, ali joj ga ne daje. Biserka mu priđe, stavi mu ruke na ramena, i on je privuče i poljubi, ne žureći, kao čovjek koji to ne radi prvi put. Onda joj nešto šapne. Belma ne čuje, ali mu u ogledalu vidi usne i zna šta je rekao: sutra. Biserka ga prstima

dotakne po obrazu, kratko, onako kako se dotiče nešto svoje, i uzme kaput.

Kad Biserka uđe u dnevnu sobu da se pozdravi, lice joj je mirno kao i cijele večeri. Uzme Belmine ruke u svoje. Ruke su joj i dalje hladne. "Hvala vam za sve", kaže. "I za krušku. Kako je lijepa vaša kruška." Vedad je već na vratima, s kapom u rukama, i viče da taksi čeka i da se taksimetar vrti. Haris ih ispraća do stepenica. Belma čuje kako se lift spušta, kako se dolje zatvaraju vrata zgrade i kako se Haris vraća zviždućući.

Belma prilazi prozoru u spavaćoj sobi. Zavjese su još razmaknute, onako kako ih je ostavila. Kruška stoji dolje na mjesečini, bijela do posljednje grane, potpuno mirna, i ništa se na njoj nije promijenilo. Iz kuhinje se čuje kako Haris slaže čaše u sudoperu i pita je da li da ugasi svijeće. Belma ne odgovara. U ruci joj je još knjiga koju je Vedad tražio. Niko je nije odnio.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Tri žene u kombiju za hljeb

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/tri-zene-u-kombiju-za-hljeb/

Ja sam taj petak utovarila kombi, pa mogu reći da sam bila prva, a ono što se kasnije desilo ispričale su mi sve tri, svaka na svoj način: jedna na šalteru u pošti, jedna u frizerskom salonu, a jedna preko pulta u pekari. Radim u pekari Kruna u Sanskom Mostu dvadeset dvije godine i znam sve vozače koji su prošli kroz naše dvorište. Elvir je bio jedini kojem su žene same donosile kafu do rampe. Imao je dvadeset sedam godina, kosu koju je češljao u retrovizoru i zaručnicu Mirsadu, koja je radila u pošti i s kojom je svadba bila zakazana za septembar.

Kombi je bio bijel i star, s natpisom pekare na bokovima i ručnom kočnicom koja je već osam mjeseci držala samo kad joj se prohtije. Svi u pekari su to znali, i gazda je svaki mjesec obećavao da će je popraviti. Tog petka sam Elviru u kombi složila prazne gajbe i vreće od brašna koje vraćamo mlinu i rekla mu da na nizbrdici ostavlja auto u brzini. Namignuo mi je. "Hajrija", rekao je, "ja sam ti kao ta ručna. Držim kad treba." Otišao je za Ključ pjevajući s radijem, a ja sam samo odmahnula rukom.

U Ključu, na pijaci, sreo je Unu, frizerku iz salona kod autobuske stanice, koja je trebala stići do sestre u Sanski Most. Una je bila od onih djevojaka koje se nasmiju prije nego što čuju šalu. Sjela je naprijed, skinula sunčane naočale i rekla mu da joj je cijela pijaca rekla da se on ženi. Elvir je rekao da se pijaca ništa ne pita. Do Vrhpolja joj je već bio rekao da ima najljepše ruke u Krajini i da bi se, kad bi ona htjela, sutra oženio njome, samo da mu svako jutro pravi frizuru.

Na stanici pred mostom u Vrhpolju stajala je Mirsada, s torbom punom kolača od tetke. Elvir je, kako mi je Una kasnije pričala, problijedio kao da je vidio saobraćajnu policiju. Zaustavio se prije stanice, iza okuke, i rekao Uni da je to Mirsada, da je ljubomorna na sve što diše i da će biti velike gužve ako je vidi u kombiju. Zamolio ju je da se na pet minuta

sakrije pozadi, ispod vreća. Una se smijala, ali je otišla, jer joj se, kako je rekla, ta igra dopala više od same vožnje.

Mirsada je sjela naprijed i odmah počela o svadbi. Restoran na Sani bio je dogovoren, ali muzika nije, a ni broj gostiju s njegove strane, jer je on stalno nekoga zaboravljao. Elvir je na sve govorio da, gledajući u cestu. Mirsada mi je kasnije rekla da je pozadi nešto šuškalo i da je mislila da su miševi, pa se nije okretala, jer se miševa boji više nego svekrve. Pitala ga je muči li ga nešto. Rekao je da ga muči ručna.

A onda su, ispred jedne kuće u Hrustovu, ugledali Anelu kako skida veš sa štrika. Anela je bila djevojka za kojom je Elvir uzdisao još od srednje škole i koja ga nikad nije pogledala dvaput. Sad ga je pogledala i mahnula mu. Elvir je stao. Rekao je Mirsadi da je Anelina majka najveća jezičara u Hrustovu i da će, ako ih vidi same u kombiju prije svadbe, pričati do Bajrama, pa ju je zamolio da se, radi obraza obje porodice, na pet minuta skloni pozadi. Mirsada je gunđala, ali je otišla.

Pozadi je bilo mračno i mirisalo je na brašno. Mirsada je legla ispod vreća uz gajbe i u mraku nogom udarila nečiju nogu. Neko joj je šapnuo: "Šuti." Mirsada je, kako je meni rekla, htjela vrisnuti, ali je bila previše radoznala. Una je, kako je rekla meni, jedva izdržala da ne prsne u smijeh. I tako su dvije žene ležale jedna pored druge pod vrećama od brašna, ne znajući tačno ko je ona druga, a obje savršeno sigurne šta će čuti.

Anela je sjela naprijed. Elvir je, kažu, tad prvi put u životu govorio bez šale. Rekao joj je da je deset godina čekao da ga pogleda, da je Mirsada dobra žena, ali da on njoj nije dobar muž ako misli na drugu, i da bi se, ako Anela pristane, oženio njome prije septembra. "Ti si zaručen", rekla je Anela. "To se popravlja", rekao je Elvir. Pozadi su dvije vreće prestale disati. Anela je rekla da će razmisliti, i to je bila najgora moguća riječ, jer je zvučala kao pristanak.

Na krivini iznad livade ugledali su Elvirovog oca kako maše s traktora. Prikolica sijena zaglavila mu se točkom u blatu i stari je sam pokušavao

izvući. Elvir je zaustavio kombi na nizbrdici, zaboravio sve što sam mu rekla o brzini i potrčao prema ocu. Anela je izašla da gleda. Ručna kočnica držala je tačno onoliko koliko joj se prohtjelo, dakle nekih pola minute.

Kombi je krenuo unazad polako, skoro dostojanstveno, prešao preko ivice ceste i sjeo u jarak pored livade. Zadnja vrata, koja se nikad nisu dobro zatvarala, otvorila su se sama. Iz kombija su se otkotrljale dvije prazne gajbe, pet vreća od brašna i dvije djevojke, bijele od glave do pete, jedna u ljetnoj haljini, druga u plavom kostimu s pošte. Sjele su na suhu travu jedna naspram druge i pogledale se. Anela je vrisnula. Elvirov otac ugasio je traktor.

Una se prva nasmijala. Mirsada nije. Ustala je, otresla brašno sa suknje i rekla da je sve čula. Una je rekla da je i ona sve čula, i još ponešto prije toga, od Ključa do Vrhpolja, ako Mirsadu zanima. Anela je stajala na cesti s prekrštenim rukama i gledala Elvira kao da ga prvi put vidi. Stari Alić sišao je s traktora, pogledao kombi u jarku, pa tri djevojke, pa sina. "Sine", rekao je, "šta je ovo?" "Ovo je, babo", rekao je Elvir, "jedna duga vožnja."

Ono što je onda uradio, priznaje mu cijeli Sanski Most, tražilo je hrabrosti. Okrenuo se Aneli i ponovio prosidbu, pred svima. Anela je rekla da neće biti treća u kombiju za hljeb i da on sad može razmišljati sam, jer je ona već razmislila. Baš tada je na biciklu stigao njen otac, koji je izdaleka vidio da se nešto dešava, i odveo je kući ne pitajući ništa. Elvir se onda okrenuo Uni. Una mu je, smijući se, rekla da ima momka u Linzu i mušteriju za pramenove u pet, i sjela komšiji u golf koji je upravo naišao.

Ostala je Mirsada. Stajala je pored jarka i otresala brašno iz kose, a Elvir joj je prišao kao čovjek koji ide po kaznu. Ništa nije rekao. Ona ga je dugo gledala, a onda rekla da se žena ne prosi dok joj je brašno u kosi, otresla kosu do kraja i rekla mu da sad pita kako treba. Elvir je kleknuo u travu, onako blatnjav, i pitao kako treba. Mirsada je rekla da hoće, ali pod dva

uslova. Prvi je da svadba ostaje u septembru. Drugi je da ključeve od kombija od danas nosi ona.

U oktobru je Mirsada dala otkaz u pošti i gazda ju je odmah zaposlio, jer je vozačku imala duže od Elvira i nikad nije platila kaznu. Ručna kočnica popravljena je prve sedmice poslije svadbe, a platila ju je Mirsada, iz svadbenih koverata. Danas vozi ona, a Elvir sjedi do nje i nosi gajbe. Una mi i dalje farba kosu kad dođem u Ključ i uvijek pita za njih. Kažem joj da su dobro. I da Mirsada, kad god Elvir mahne nekome uz cestu, bez riječi povuče ručnu.

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Čiope iznad Starog mosta

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ciope-iznad-starog-mosta/

Ringišpil u luna parku pored mostarskog sajma vrtio se do ponoći, a muzika s razglasa čula se do pola grada. Edita Pehar otišla je po Anđelu u pola dvanaest, jer su se vrata hotela Kameni han zaključavala u ponoć, a Ante osoblju nije davao drugi ključ. Našla ju je na plastičnom konju, raspuštene kose, kako se smije svaki put kad prođe pored jednog visokog mladića u tamnom sakou. Mladić je stajao uz ogradu i nije gledao ništa drugo.

Edita je stala iza njega i čekala da se ringišpil zaustavi. U gužvi ju je neko gurnuo na njega, a on ju je uhvatio za ruku da ne padne i držao je trenutak duže nego što je trebalo. Izvinio se i nasmijao tako da se ni ona nije mogla ljutiti. Zvao se Eldin Zubović, bio je advokat iz Sarajeva i u Mostaru je imao suđenje na Kantonalnom sudu. Spavao je u njihovom hotelu, u sobi sedam. Edita je cijelim putem nazad osjećala njegove prste na zglobu, kao trag od sata koji je skinula.

Bilo joj je četrdeset jedna, a s Antom je bila u braku osamnaest godina. Ante je bio dvadeset godina stariji od nje i imao, osim hotela, vinoteku kod Starog mosta. Ante je o cijenama žilavke i blatine govorio kao drugi ljudi o vremenu, i to je bilo gotovo sve što je govorio. Djece nisu imali. Anđela je kod njih od proljeća radila kao sobarica. Imala je dvadeset godina i došla je iz jednog sela kod Stoca, s osam razreda, jednim koferom i rukopisom kojeg se stidjela: pisala je polako, slovo po slovo, bez kvačica i s greškama zbog kojih je u školi stajala pred tablom.

Eldin je ostao tri dana. Anđela mu je nosila doručak u sobu sedam i vraćala se crvena u licu. Treće večeri prošetali su do Starog mosta, a ona se vratila kasno, s ključem koji joj je Edita ostavila ispod saksije i s posjetnicom u džepu. Na poleđini je pisalo: Piši mi. Anđela je posjetnicu pokazala Editi kao dokument koji ne zna pročitati. Onda ju je zamolila: "Vi lijepo pišete, gospođo. Ja ću napisati gluposti, s greškama, i on će mi

se smijati."

Prvu poruku pisale su zajedno, za recepcijom, poslije ponoći, na Anđelinom telefonu. Anđela je govorila šta hoće reći, a Edita je to slagala u rečenice. Bilo je kratko i pristojno. Eldin je odgovorio iste noći, dugo, o Sarajevu na kiši i o predmetima koje gubi jer su klijenti u pravu, a zakon nije. Sljedeće večeri Anđela je zaspala na kauču u predvorju dok je Edita još tražila riječ. Edita je poruku dovršila sama. Napisala je da su se vratile čiope i da kruže oko mosta tako brzo da se čini kako ga one drže u zraku.

Od tada je pisala svake noći. Anđela je ponekad diktirala, a češće je samo pitala šta je on napisao. Edita joj je prepričavala, a onda je počela prepričavati manje. Eldinove poruke čitala je dva puta, za recepcijom pa u krevetu, dok je Ante pored nje gledao vijesti s utišanim tonom. Pisala mu je stvari koje nikad nije rekla Anti: da je sa dvadeset tri godine htjela studirati književnost u Sarajevu, da voli kišu po kamenim krovovima Kujundžiluka i da se boji tišine u velikim kućama. Eldin je pisao da nikad nije sreo ženu koja ovako vidi stvari. Edita je znala da to piše Anđeli i znala je da piše njoj, i nije znala šta je od toga gore.

U junu je Eldin došao na jedan vikend. Anđela je bila sretna i nespretna, pričala mu je o selu, o braći i o šefici koja je stroga, ali dobra. Eldin ju je slušao s osmijehom i povremeno je gledao kao da u njoj traži ženu iz poruka. "Ti uživo manje pričaš nego što pišeš", rekao je. Anđela je rekla da se stidi. Edita je cijeli vikend provela u kancelariji, iza zatvorenih vrata, i prvi put je poželjela da on ode.

U julu je Anđelin otac javio da joj je našao posao za sezonu u jednom hotelu u Austriji i da autobus ide petnaestog. Anđela je plakala u vešeraju, među čistim čaršafima. Te noći Edita je Eldinu napisala samo to, bez ukrasa: da odlazi i da ne zna hoće li se vratiti. Odgovor je stigao za deset minuta. "Nemoj ići. Udaj se za mene." Edita je dugo gledala te riječi. Onda je otišla u vešeraj, probudila Anđelu i pokazala joj ekran. Anđela je vrisnula i zagrlila je. Odgovor "Hoću" na kraju je otkucala Edita, jer su Anđeli drhtale ruke.

Vjenčali su se u augustu, u matičnom uredu u Mostaru. Eldinova majka bila je bolesna i nije mogla doći iz Sarajeva, a Anđela je za kumu izabrala Editu. Edita je, u plavoj haljini, stajala pored mladenke i potpisala se u knjigu odmah iza nje. Anđela se potpisala polako, s jezikom među zubima, kao u školi. Eldinov kum, kolega iz kancelarije, cijelo vrijeme je fotografisao telefonom. Ručak je bio na terasi jednog restorana iznad Neretve, i Ante je s konobarom raspravljao je li žilavka dovoljno hladna.

Poslije ručka Eldin je iz džepa izvadio čestitku koju mu je dala majka, i olovku. "Napiši mami dvije riječi", rekao je Anđeli. "Čitao sam joj tvoje poruke dok je ležala. Ona misli da sam oženio pjesnikinju." Anđela je uzela olovku i pisala dugo. Kad je završila, Eldin je pročitao: draga mama puno vas pozdravlja vasa snaha vidimo se usarajevu. Bez kvačica, bez zareza, slova različite veličine. Pogledao je Anđelu, koja se ponosno smiješila, pa Editu, preko stola. Edita nije spustila pogled.

Našao ju je kasnije na kraju terase, kod kamene ograde odakle se vidio most. Nije je ništa pitao. Rekao je samo: "Čiope." Edita je rekla da je sve pisala ona, od prve poruke do one riječi Hoću. Rekla je da nije htjela, a onda je htjela, i da ne traži da joj oprosti. Eldin je rekao da se oženio jednom ženom, a zaljubio u drugu, i da ne zna kako se to piše. Poljubio ju je jednom, kratko, kao da potpisuje nešto što se više ne može povući. Edita se prva odmakla. "Ona tebe voli bez ijedne riječi", rekla je. "Ja to nikad nisam znala."

Uveče su mladenci otišli vozom za Sarajevo. Anđela je prije Jablanice zaspala na njegovom ramenu, s buketom u krilu. Eldin je otvorio telefon i čitao poruke od prve, dok je napolju u mraku tekla Neretva. Bile su lijepe kao i prije. Onu o čiopama pročitao je tri puta. U jednoj kasnijoj poruci pisalo je da čiope nikad ne slijeću i da spavaju u letu. On je to tada provjerio i bilo je tačno. Anđela se u snu pomjerila i promrmljala njegovo ime. Eldin je zaključao ekran i ostao tako, s rukom na njenoj kosi, sve do Sarajeva.

Edita se vratila kući pješice, preko mosta. Ante je već spavao, a na stolu je ostavio račun iz restorana, s podvučenom cijenom vina. Sjela je u kuhinju i otvorila poruke na svom telefonu, prazne, jer s njega Eldinu nikad nije pisala. Otkucala je: Čiope su večeras letjele nisko. Dugo je gledala tu rečenicu. Onda ju je brisala, slovo po slovo, polako, kako piše Anđela, sve dok ekran nije ostao prazan.

PREVARA U BRAKU · 6 MIN ČITANJA

Tajna veza u kalendaru firme

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/tajna-veza-u-kalendaru-firme/

Pozivnica je stigla u srijedu u deset i četrnaest, u istoj sekundi kod svih šezdeset dvoje zaposlenih Kvadrat softa, i ja sam je prvo čuo, a tek onda vidio. Na devetom spratu jedne zgrade na Marijin Dvoru zazujalo je šezdeset telefona, po stolovima, u džepovima i u jednoj kesi s burekom. Moja kancelarija je bivša ostava pored kuhinje, i kroz otvorena vrata vidio sam kako ljudi istovremeno spuštaju pogled, pa ga dižu i gledaju jedni u druge preko monitora.

U pozivnici je pisalo: Jahorina, soba 214, hotel Bijela staza, od petka u pet do nedjelje u podne. Organizator Jelena Marić. Učesnik Dževad Mašić. U napomeni: "Ponesi punjač. Tvoje papuče su kod mene. I ovaj put bez telefona pod jastukom." Ispod svega, u polju za primaoce, stajalo je ono što je kod nas stajalo ispod obavijesti o platama i praznicima: Svi zaposleni.

Jelena je vodila projekte i bila najuređenija osoba u firmi. Njen kalendar bio je obojen u pet boja i nikad nije kasnila na sastanak. Dževad je bio direktor prodaje, imao je četrdeset šest godina i na stolu fotografiju na kojoj su njegova žena Senada i dva dječaka na sankama na Bjelašnici. Od ljeta je svima pričao da su on i Senada pred razvodom i da spava kod majke na Dobrinji. Pričao je to tiho, uz kafu, kao čovjek kojem je teško, i ljudi su ga tapšali po ramenu. Ja sam nešto naslućivao, jer su oboje petkom odlazili u pola tri i oboje su ponedjeljkom imali isti tamni ten sa Jahorine, ali to nije bio moj posao.

Jelena je bila u mojoj ostavi prije nego što sam stigao zatvoriti pozivnicu. "Povuci to", rekla je. "Gorane, molim te, povuci." Objasnio sam joj, brže nego što sam ikad ikome išta objasnio, da povlačenje radi samo za poruke koje niko nije otvorio, a sistem je već pokazivao da ih je otvorilo četrdeset sedam. Pitala je kako se to uopće desilo. Pokazao sam joj: umjesto ličnog kalendara izabrala je zajednički, onaj na kojem su praznici i dani isplate,

a on automatski poziva sve. Razlika je bila jedan klik u padajućem meniju.

Dževad je došao dvije minute poslije nje, mirnog lica, i zatvorio vrata za sobom. Jelenu nije ni pogledao. Rekao je da ja, kao administrator, znam izbrisati poruku iz svih sandučića na serveru, i da on zna da ja to znam. "Reći ćemo da je to bila tvoja vježba iz sigurnosti", rekao je. "Lažna pozivnica, da vidimo ko će kliknuti. Svi će povjerovati, Gorane. Tebi uvijek vjeruju." Jelena ga je tada pogledala, prvi put, kao da ga vidi s neke daljine.

Prije nego što sam išta odgovorio, zazvonio je fiksni telefon. Direktorica Mubera Hasić rekla je samo: "Gorane, iz ove firme se ništa ne briše bez mog potpisa", i spustila slušalicu. Onda su počeli stizati odgovori. Prvi je kliknuo Kemo iz podrške: "Prihvaćeno: Jahorina, soba 214." Za njim još jedanaest ljudi, pa jedno "Možda" od računovođe, pa prihvatanje Muberine asistentice, za koje se ona poslije kunula da je bilo slučajno. Iz otvorenog prostora čuo se smijeh, onaj ružni, kojim se ljudi smiju dok im je drago što nisu na tuđem mjestu.

U deset i trideset jedan stigao je odgovor svima, s privatne adrese Senade Mašić. Pisalo je: "Prihvatam. Djeca pitaju da li da ponesu sanke. Senada." Smijeh je prestao kao da je neko izvukao utikač.

Taj nalog sam trebao ugasiti ja. Kad je Senada prije dvije godine, poslije drugog sina, otišla iz firme, zamolila me da joj poštu sa službene adrese mjesec dana prosljeđujem na privatnu, dok ne javi klijentima. Mjesec je trajao dvije godine. Senada je za to vrijeme dobijala sve što smo dobijali i mi: obavijesti o platama, pozive na torte za tuđe rođendane, molbe da se petkom isprazni frižider. I pozivnicu za sobu 214.

Jelena je pročitala odgovor stojeći iza mene. Kroz stakleni zid vidio sam Dževada u njegovoj kancelariji, s telefonom na uhu, kako zove nekoga ko se ne javlja. Jelena nije plakala. Pitala me, tiho, od kad Senada dobija našu poštu. Rekao sam joj. "Znači, nema majke na Dobrinji", rekla je. "Ima", rekao sam, jer nisam znao šta drugo da kažem. "Majka ima", rekla

je. "Samo on kod nje ne spava." Otišla je u kuhinju, skuhala kafu, vratila se za svoj sto i do pet nije ustala.

Poslije podne Dževad je svima poslao kratak mejl: "Kolege, molim vas da poštujete privatnost. Riječ je o nesporazumu." Kemo iz podrške je za minutu kliknuo "Prihvaćeno", ovaj put sigurno ne slučajno. Jelena je u isto vrijeme dobila poruku na telefon i pokazala mi je preko pregrade, bez riječi. Dževad joj je pisao: "Nije kako izgleda. Sve ću ti objasniti u petak." Gledala je u ekran dugo, kao da čita ugovor sitnim slovima. "U petak", rekla je. "On i dalje misli da putujemo."

Dževad u četvrtak nije došao. Došla je Senada, u devet, i na recepciji ostavila ključeve službenog auta, karticu za ulaz i torbu s njegovim laptopom. Onda je pokucala na moju ostavu. Bila je niža nego na fotografiji i mirnija nego što sam se bojao. "Ti si mi ono podesio prosljeđivanje", rekla je. Izvinio sam se. "Nemoj", rekla je. "Dvije godine sam iz vaših mejlova znala da firma subotom nema nikakve sastanke u Tuzli. Znala sam da laže. Nisam znala samo s kim." Zamolila me da prosljeđivanje ugasim dok ona gleda. Ugasio sam ga. Rekla je hvala i krenula prema liftu. Usput je prošla pored Jelenina stola. Jelena je ustala. Nijedna nije ništa rekla. Senada joj je kratko klimnula glavom, kao komšinici s kojom se vozi u liftu, i otišla.

U petak u šesnaest i četrdeset pet ponovo je zazujalo šezdeset telefona. Podsjetnik: "Jahorina, soba 214, za petnaest minuta." Događaj niko nije obrisao, ni ja, ni Jelena, ni direktorica, i sada je podsjećao sve nas. Neko se nasmijao, pa ušutio. Mubera je izašla iz svoje kancelarije, rekla "Vikend je, ljudi" i ugasila svjetlo u sali za sastanke, iako u njoj nije bilo nikoga. Jelena je obukla jaknu, uzela torbu i otišla prva, ne gledajući ni u koga.

U ponedjeljak sam je zatekao kod aparata za kafu. Pitao sam je, jer niko drugi nije smio, kako je bilo za vikend. "Bila sam", rekla je. "Soba je bila plaćena i nije se mogla otkazati. Spavala sam dvanaest sati, a telefon sam ostavila na recepciji." Uzela je čašu i krenula prema svom stolu. "A

papuče?", pitao sam, i odmah mi je bilo krivo. Zastala je. "Ostavila sam ih u ormaru sobe 214", rekla je. "Neka ih neko prihvati."

PREVARA U BRAKU · 7 MIN ČITANJA

Ponoć na Porporeli

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ponoc-na-porporeli/

S terase malog hotela na Pločama vidjeli su se cijeli stari port, zidine i, malo dalje, tamna mrlja Lokruma. Bilo je kasno poslijepodne, krajem jula, i turisti su se već spuštali sa zidina kao voda niz stepenice. Za stolom pored ograde sjedile su dvije žene od pedeset osam godina, obje u lanenim haljinama, obje udovice, obje iz Sarajeva. Kćerke su im u podne otišle brodom na Lokrum s dvojicom mladića sa jedrilice iz Splita i rekle da se vraćaju prije mraka. Ljiljana je rješavala ukrštenicu iz Oslobođenja. Nermina je gledala more.

Poznavale su se od prvog razreda gimnazije. Nermina je uvijek bila ona koju gledaju, Ljiljana ona koja stoji pored nje i drži joj torbu. Nermina se udala za Zlatka Mutevelića, arhitektu o kojem je pola Sarajeva sanjalo, a Ljiljana, na brzinu, iste jeseni, za Predraga, mirnog inženjera kojeg niko nije zapamtio. Predrag je umro prije pet godina, Zlatko prije tri. Na obje dženaze one su stajale jedna pored druge, kao uvijek.

Nermina je gledala Lokrum i mislila na kćerke. Njena Lamija bila je pametna, dobra i razumna, od onih koje se zovu kad treba popuniti formular. Ljiljanina Katarina pjevala je u Beču, smijala se glasno, ulazila u sobu kao da je soba nju čekala. Kad su bile male, Nermina je Lamiju upisala na klavir, a Katarina je, u posjeti, sjela za isti klavir i po sluhu odsvirala ono što je Lamija vježbala mjesec dana. Nermina je to godinama mjerila i nikad nije razumjela. Kako su tiha Ljiljana i Predrag, kojeg niko nije zapamtio, dobili takvo dijete?

"Sjećaš li se kad smo ovdje bile prvi put?", rekla je. Ljiljana je podigla pogled s ukrštenice. Bilo je to ljeto devedeset sedme, prvo ljeto poslije rata. Došle su autobusom sa grupom studenata, spavale u sobi s još četiri djevojke iznad jedne konobe u Prijekom. Zlatko je stigao sedmicu kasnije, kao Nerminin zaručnik, s prstenom u džepu košulje. "Sjećam se", rekla je Ljiljana. "Ti si se tada razboljela", rekla je Nermina. "Ona noć kad je pala

kiša. Sedmicu si ležala s visokom temperaturom."

Tog ljeta Dubrovnik je još mirisao na svjež malter. Krovovi u Starom gradu bili su pokriveni novim crijepom, jarko narandžastim među starim, a na Stradunu su se vidjele zakrpe u kamenu. Zlatko ih je vodio na Lokrum, plaćao sladoled, nosio im peškire. Uveče su njih troje hodali zidinama dok ih čuvar nije potjerao. Nermina je pričala, Zlatko se smijao, a Ljiljana je šutjela. Nermina je tek kasnije primijetila da je i Zlatko šutio kad bi Ljiljana šutjela, kao da njih dvoje slušaju nešto što ona ne čuje.

Ljiljana je odložila olovku. Sunce je palo iza Srđa i terasa je postala plava. Konobar je donio dvije čaše bijelog vina, iako ih niko nije naručio, jer su tako radile svako veče. Nermina je otpila gutljaj i odlučila da je trideset godina dovoljno. "Znaš li ko ti je napisao onu cedulju?", pitala je. "Koju cedulju?" "Onu na recepciji. Čekam te u ponoć na Porporeli. Z."

Ljiljana je dugo šutjela. "Zlatko", rekla je napokon. "Ne", rekla je Nermina. "Ja." Objasnila je mirno, kao da priča o receptu. Imala je Zlatkova pisma, znala je kako piše veliko Z i kako mu se ruka zanese udesno na kraju reda. Vidjela je kako je Ljiljanu gledao na Stradunu, onog prvog dana, dok je Ljiljana, kao i uvijek, nosila njenu torbu. Htjela je samo da Ljiljana jednu noć čeka sama na kamenom molu, na vjetru, i da se ujutro vrati smiješna. Nije znala da će pasti kiša.

Ljiljana je otvorila novčanik i iza lične karte izvadila presavijen papir, žut na prevojima. Razmotala ga je na stolu, između dvije čaše. Nermina je prepoznala svoj rukopis, koji je trideset godina bio Zlatkov. "Čuvala sam je", rekla je Ljiljana. "Mislila sam da je to jedino što mi je ikad napisao." Nermina je osjetila nešto nalik stidu i odmah ga potisnula. "Žao mi je", rekla je. "Bila je to glupa šala. Čekala si sama cijelu noć na kiši, a on je spavao u hotelu."

"Nisam čekala sama", rekla je Ljiljana. Nermina se nasmijala. "Odgovorila sam mu", nastavila je Ljiljana. "Tog popodneva sam ostavila cedulju na recepciji njegovog hotela. Napisala sam: doći ću. Došao je." Nermina se prestala smijati. Sjetila se jutra poslije te noći, Zlatka za

doručkom, mokre kose i čudno tihog, kako govori da je bio u šetnji jer nije mogao spavati. Mislila je da su to nervi pred vjenčanje. Sjetila se i da je sutradan Ljiljani nosila čaj u sobu iznad konobe i bila prema njoj neobično nježna, jer joj je, ispod svega, bilo malo žao.

Dugo je gledala u papir na stolu. Onda se uspravila, onako kako se uspravljala cijeli život kad bi neko u sobi bio važniji od nje. "Pa šta", rekla je. "Došao je, iz pristojnosti, jer je mislio da ga zoveš. Ja sam ga imala trideset godina. Kuću na Koševu, dvoje ljudi za stolom svako jutro, dženazu na kojoj su svi znali čija sam. Ti si imala jednu noć na Porporeli i cedulju koju sam ti ja napisala." Ustala je i prebacila džemper preko ramena, kao da je razgovor gotov.

Ljiljana nije ustala. Polako je presavila papir po starim prevojima. "Katarina je rođena u aprilu, Nermina", rekla je. Nermina je stala s rukom na naslonu stolice. Nije odmah razumjela, a onda je, kao i sve u životu, izbrojala. Jul. April. Svadba na brzinu, u septembru, o kojoj je cijelo Sarajevo pričalo da je Ljiljana kasno shvatila da joj prolaze godine. Katarinin smijeh. Katarinina obrva koja se diže kad nekome ne vjeruje. Katarinina ruka koja se zanese udesno kad potpisuje čestitku. "Predrag je znao?", pitala je Nermina, i glas joj je bio tuđ. "Predrag je znao od prvog dana", rekla je Ljiljana. "I volio ju je više nego iko od nas."

U stari port je tada ušao brod s Lokruma. Na pramcu su stajale dvije mlade žene i mahale prema terasi. Jedna je mahala skromno, iz ručnog zgloba. Druga je mahala cijelom rukom, iznad glave, kao što je Zlatko mahao s perona kad bi odlazio na put. Ljiljana je ustala, stavila cedulju u džep haljine i krenula niz stepenice prema portu, ne žureći, kao žena koja je trideset godina znala kuda ide.

Nermina je ostala sama na terasi, s dvije čaše vina i rukom na naslonu prazne stolice. Ispod nje, na kamenom molu Porporele, upalila se prva svjetiljka. Gledala je kako Katarina skače s broda na obalu i grli Ljiljanu, a onda i Lamiju, i dugo je pred očima imala ono mahanje, iako je brod odavno bio privezan.

PREVARA U BRAKU · 6 MIN ČITANJA

Prevara u porodičnom albumu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/prevara-u-porodicnom-albumu/

Tablet je visio na zidu kuhinje iznad frižidera, na mjestu gdje je nekad stajao kalendar sa slikama Visokog. Sabiha i Nedim kupili su ga njegovoj majci za Bajram, da ne mora čekati nedjelju kad poželi vidjeti unuke. Ena, njihova kćerka, napravila je zajednički album i nazvala ga Porodica Hodžić. U njega je pristizalo sve: Enine fotografije sa fakulteta u Sarajevu, Amarove sa utakmica, paradajz iz dedine bašte, unuci tetke Šemse iz Stuttgarta. Hajra je album gledala kao što se nekad gledala serija, s komentarima i bez prekida. Prvih mjeseci zvala je Sabihu svaki put kad bi joj se učinilo da je nešto izbrisala, sve dok nije shvatila da se u tom albumu ništa ne briše samo od sebe.

Te nedjelje na stolu u kući u Moštrama bili su sogan dolma, zeljanica i salata od svježeg kupusa, a kroz otvoren prozor vidjela se Bosna, mutna od kiše koja je padala cijeli četvrtak. Nedim je kasnio pola sata i sjeo zadnji, a novi telefon ostavio je u jakni na vješalici u hodniku. Ena mu ga je podesila u subotu, jer je tražio da sve bude kao na starom. Cijelo popodne sjedila je s njegovim telefonom u svojoj sobi, a kad ga je vratila, bila je neobično tiha. Sabiha je mislila da je umorna. Dok je Hajra sipala supu, tablet je mijenjao fotografije svakih osam sekundi, a ona ih je najavljivala kao spikerka. "Ovo je Amar na utakmici u Kaknju. Ovo je Šemsin mali. Ovo je Halid s paradajzom."

Onda se na tabletu pojavio balkon hotela i iza njega more. "Ovo je neko od Šemsinih na moru", rekla je Hajra. Sabiha je primijetila da je Nedimova viljuška stala na pola puta. Sljedeća fotografija bila je snimljena u restoranu: Nedim za stolom, sa ženom tamne kose koja mu je naslonila glavu na rame. Iza njih se vidio Stari most. U uglu je pisao datum, devetnaesti mart. Tog dana je Nedim, koliko je Sabiha znala, bio u Banjoj Luci na sajmu namještaja.

"Pa ovo je Nedim", rekla je Hajra, zadovoljna što ga je prepoznala. Niko nije odgovorio. Halid je spustio kašiku u tanjir. Amar je prestao žvakati. Nedim je rekao da je to koleginica, Medina iz poslovnice u Tuzli, da su bili na timskom okupljanju i da se tamo svi slikaju sa svima. Dok je to govorio, tablet je promijenio fotografiju. Ista žena i on, u autu, ona ga ljubi u obraz. Pa ona na Neretvi, s njegovim satom na ruci. Pa njih dvoje ispred hotela u Mostaru, njena ruka u njegovom džepu od jakne. Amar je pogledao oca, pa majku, pa opet oca, i Sabiha je vidjela da njen sin od šesnaest godina u tom trenutku sabira ono što ona sabira već mjesecima: duge sastanke, sajmove, telefon koji uvijek leži ekranom okrenutim prema stolu.

Nedim je ustao tako naglo da je prevrnuo čašu soka i istrčao u hodnik po telefon. Kroz vrata su ga čuli kako ga pokušava otključati. Telefon je bio nov i Nedim nije znao šifru. "Ena, koja je šifra?", viknuo je. Ena nije podigla pogled s tanjira. "Mamin rođendan", rekla je. Čuli su ga kako kuca. Jednom. Dvaput. "Piše da pokušam za jednu minutu", rekao je glasom kakav Sabiha nikad nije čula od njega.

Halid je ustao i iščupao punjač iz utičnice, ali tablet je bio pun i nastavio je raditi na bateriju. Za tu minutu pokazao je još sedam fotografija. Na posljednjoj je bila torta, čokoladna, s natpisom od šlaga: Za mog N. Sabiha je prepoznala stolnjak, kockasti, crveno bijeli, iz kafića kod tabhane u kojem je Nedim volio piti kafu kad bi bio u Visokom. Prepoznala je i datum. Bio je to njen rođendan. Te večeri sjedila je s djecom do jedanaest, sa svojom tortom, jer je Nedim nazvao i rekao da se kod Jajca prevrnuo kamion i da je put zatvoren.

Hajra je ustala. Od svega što tablet zna raditi, ona je naučila samo jednu stvar: zaustaviti fotografiju kad joj se neka svidi. Pritisnula je dugme. Torta je ostala na ekranu, s natpisom od šlaga, iznad frižidera i iznad cijele porodice. "Sjedi", rekla je Hajra prema hodniku, mirno, kao kad je Nedim imao deset godina. Nedim je ušao s telefonom u ruci i nije sjeo.

Sabiha je obrisala usta salvetom i okrenula se kćerki. "Kako se neko briše iz albuma?", pitala je. Ruke su joj bile mirne, i to ju je iznenadilo više od svega. Ena je ustala, skinula tablet sa zida i stavila ga pred majku. Pokazala joj je postavke, pa članove, četrnaest imena, od Šemse do Amara. Pored svakog je stajala mala slika. Pored Nedimovog je bila fotografija s njihovog vjenčanja, koju je Ena sama izabrala, jer je mislila da je lijepa.

Na ekranu je pisalo: Ukloniti člana Nedim Hodžić iz albuma Porodica Hodžić? Njegove fotografije bit će uklonjene. Sabiha je pritisnula Da. Torta je nestala. Nestali su hotel, Neretva, auto i sat. Tablet je za trenutak pocrnio, a onda je opet počeo vrtjeti fotografije, kao da se ništa nije desilo: Amar s loptom, Šemsin mali, Halid s paradajzom.

Nedim je napokon otključao telefon i gledao u tablet kao da ga vidi prvi put. "Šta ste uradili?", pitao je. Niko mu nije odgovorio. Halid je uzeo kašiku. "Supa će se ohladiti", rekao je. Pa je, ne dižući pogled, dodao: "A ti ćeš danas oprati suđe." Hajra je vratila tablet na zid. Nedim je stajao još malo s telefonom u ruci, a onda je otišao do sudopera i pustio vodu, iako niko još nije završio s jelom.

Sabiha je s djecom krenula prije kafe. Hajra ih je ispratila do kapije i u ruke joj gurnula posudu sa dolmom, umotanu u kuhinjsku krpu. Nije rekla ništa. Samo ju je dugo držala za lakat, kao da se boji da će pasti. Nedim nije izašao iz kuhinje. Kroz prozor se čulo kako teče voda. Amar je sjeo naprijed. Ena je sjela iza majke i cijelim putem do autoputa gledala kroz prozor u Bosnu.

Kod naplatne rampe Sabiha ju je pogledala u retrovizoru. "Jesi li znala?", pitala je. "Od subote", rekla je Ena. "Te fotografije su na starom telefonu bile u skrivenom folderu. Na novom nisu. Čim se telefon spojio na dedin internet, počele su ići u album. Tata je rekao da sve bude kao na starom." Zastala je. "Ja nisam htjela da bude kao na starom." Sabiha nije ništa rekla. Platila je putarinu, uzela račun i, kad se rampa podigla, uključila žmigavac i pretekla kamion koji je pred njima mileo prema Sarajevu.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Moja lijepa komemoracija

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/moja-lijepa-komemoracija/

Moja komemoracija je, kažu, bila jedna od ljepših te jeseni. Održana je u sali fakulteta na kojem sam nekad držao vježbe, i na njoj je Ermin Šarac, moj najbolji prijatelj, govorio dvadeset minuta bez papira. Edna je stajala u prvom redu, u crnom kaputu koji smo zajedno kupili u Beču. Ljudi su plakali. Sve sam to pročitao na telefonu sedam dana kasnije, u jednom hostelu u Ljubljani, i priznajem da sam se i ja malo rasplakao, ne zbog sebe, nego zbog Erminovog govora, koji je bio mnogo bolji nego što sam očekivao od čovjeka koji mi je tri godine dugovao petsto maraka.

Na Treskavici sam pao u oktobru, u magli, iznad jezera. Spasioci su devet dana tražili i našli samo moj ruksak na rubu jednog točila, a ispod tog točila nema ničega osim kamena i vjetra, pa su zaključili ono što bi zaključio svako razuman. Ja sam, međutim, kliznuo na drugu stranu, uganuo nogu i dva dana šepao do jednog katuna, gdje mi je jedna starica davala čaj od majčine dušice i ništa me nije pitala. Imao sam vremena razmisliti. Noć prije puta, na kućnom tabletu, pročitao sam poruke između Edne i Ermina. Posljednja je glasila: "Kad se vrati s planine, reći ćemo mu." Ležeći na staričinom sijenu, odlučio sam im uštedjeti taj razgovor.

Kamionom jedne mljekare spustio sam se do Foče, odatle autobusom preko Crne Gore, i mjesec dana kasnije radio sam noćne smjene u jednoj fabrici u Augsburgu, gdje sam održavao mašine koje prave dijelove za druge mašine. U Njemačkoj sam bio živ, sa svojim pasošem i svojim imenom, a u Bosni mrtav. Između je bila samo granica, a niko nije imao razloga porediti papire.

Tri godine kasnije, u pauzi, kolega Mevludin iz Tuzle pružio mi je telefon. "Vidi ovog našeg", rekao je. Na slici je Ermin Šarac u Briselu primao evropsku nagradu za inovaciju, sa staklenom pločom u rukama, a pored njega stajala je Edna, sada njegova supruga. Ispod je pisalo da je

sarajevski izumitelj razvio keramički filter koji na pećima na ugalj smanjuje dim za dvije trećine i da će kanton ove zime ugraditi deset hiljada komada. Filter je imao moje rebrasto saće, moje kućište i moju grešku u rasporedu rupa, koju sam ispravio tek one sedmice prije planine. Mevludin je rekao da su naši ljudi pametni. Rekao sam da jesu i uzeo slobodne dane.

U Sarajevo sam stigao u novembru, kad se grad vidi samo iznutra. Smog je ležao nad kotlinom kao poklopac, a na Breki je mirisalo na ugalj i pečene kestene. Kuća je bila ista, samo je kapija bila nova, a na poštanskom sandučiću pisalo je Šarac. Pozvonio sam. Edna je otvorila s kesom mandarina u ruci i kesa je pala. Mandarine su se kotrljale niz stepenice, a mi smo ih oboje gledali, jer je to bilo lakše od gledanja jedno u drugo. "Ti si mrtav", rekla je. "Ne baš", rekao sam.

Tako smo dugo stajali. Onda je Edna sjela na stepenicu, među mandarine, i pitala gdje sam bio. Rekao sam: na planini, pa u Njemačkoj. Pitala je zašto se nisam javio. Rekao sam da sam noć prije puta pročitao poruke na tabletu. Klimnula je glavom, polako, kao da joj je laknulo, i rekla da je tablet odavno prodala. Onda je izvadila telefon i nazvala Ermina. "Dođi kući", rekla mu je. "Imamo problem." Tri godine bio sam pokojnik, a sad sam ponovo bio problem.

Ermin je stigao za deset minuta, blijed kao zid, i prvo je nazvao advokata. Advokat je doveo mog punca Murisa, jer je punac sjedio u njegovom autu, a punac je nazvao gospodina Tufu iz Kantonalnog fonda za čist zrak, jer je ovo, kako je rekao, pitanje od javnog interesa. Do osam navečer u dnevnoj sobi, pored nove kuhinje sa sivim pločicama, sjedilo je pet muškaraca i jedna žena i raspravljalo o meni kao o kvaru na instalacijama.

Advokat Kreso Bilić govorio je prvi. Pravno, objasnio je, ja sam umro. Sud me proglasio umrlim, matični ured me upisao, osiguranje je isplatilo. Da bih oživio, treba mi postupak koji traje godinu ili dvije, a za to vrijeme gospođa Edna bila bi udata za dvojicu, što je krivično djelo, dok bi

gospodin Šarac bio, i tu je zastao, jer nije našao riječ. "Drugi", predložio sam. Advokat mi se zahvalio.

Gospodin Tufo govorio je o zraku. Fond je, rekao je, na ime gospodina Šarca dobio evropska sredstva, a evropska sredstva ne vole iznenađenja. Ako se sazna da izumitelj nije izumitelj, novac ide nazad u Brisel, filteri ostaju u skladištu u Rajlovcu, a Sarajevo ostaje u dimu. "Vi biste, gospodine Bašiću, na duši imali pluća cijelog grada", rekao je. Punac Muris govorio je o kuhinji. Osiguranje je platilo sto dvadeset hiljada maraka, od tih para su kuhinja, auto i stan na Stupu, a ja ih, ako baš hoću oživjeti, mogu i vratiti.

Edna je rekla da sam uvijek bio nepraktičan. Ermin je rekao da je on, u stvari, spasio moj izum, koji bi u mojoj garaži skupljao prašinu još deset godina, i da bih mu trebao biti zahvalan. Onda su mi ponudili dvadeset hiljada maraka, kartu za Augsburg i papir na kojem izjavljujem da nemam nikakvih prava na filter. Rekao sam da ću razmisliti do jutra. Na vratima sam dodao još nešto, onako, inženjerski: da na pravoj sarajevskoj zimi jezgra u tom filteru puca, jer su rupe raspoređene pogrešno, i da ispravku znam samo ja. Ermin se nasmijao. "Pokojnik hoće ući na mala vrata", rekao je. Gospodin Tufo je rekao da je filter testiran u Briselu. U Briselu je, znao sam, testiran u laboratoriji, na sobnoj temperaturi.

Te noći hodao sam po gradu. Na fakultetu, u hodniku na prvom spratu, visila je moja fotografija s planinarskim šeširom, a ispod nje godina rođenja, godina smrti i jedan stih o vrhovima. Studenti su prolazili pored nje i jeli burek iz papira. U jednoj ćevabdžinici na Ćumuriji konobar me dugo gledao, a onda rekao da ličim na onog pokojnog inženjera s plakete i da je, ako hoću, porcija na račun kuće, za dušu. Pojeo sam je. U Sarajevu je pokojnik, shvatio sam, bio ugledniji nego što sam ja ikad bio živ.

Ujutro sam ipak otišao u općinu, u matični ured, i rekao službenici da želim prijaviti da sam živ. Pogledala je u računar, pa u mene, pa opet u računar. Rekla je da za smrt postoji obrazac, a za ovo ne postoji, i da mi treba rješenje suda i dva svjedoka koji će potvrditi da sam ja ja. Nazvao

sam Ednu i Ermina. Oboje su rekli da me ne smiju vidjeti, jer bi to, kako im je advokat objasnio, značilo priznati činjenicu. Popodne sam kod advokata potpisao njihov papir. Kovertu s novcem ostavio sam mu na stolu, neotvorenu. Papir je govorio o filteru kakav jeste. O filteru kakav treba biti nije govorio ništa.

U januaru je stigla zima kakve Sarajevo nije imalo deset godina. Za jednu noć popucalo je osam hiljada keramičkih jezgri, peći su se vratile starom dimu, a na televiziji je Ermin Šarac, u odijelu, objašnjavao da je riječ o sabotaži. Novinari su pitali o kakvoj. Nije znao. Gledao sam to u Augsburgu, u pauzi, na Mevludinovom telefonu. Kanton je obustavio ugradnju. Gospodin Tufo izjavio je da fond nikad nije ni vjerovao u keramiku. Edna mi je poslala jednu poruku, prvu poslije tri godine: "Ti si to znao." Odgovorio sam da sam im to rekao na vratima, ali da pokojnike niko ne sluša.

Ermin me nazvao u tri ujutro, na broj koji sam za svaki slučaj ostavio advokatu. "Edo, brate, molim te", rekao je. "Reci mi gdje idu rupe." Rekao sam mu da mi je žao, ali da ne mogu. "Ja sam pokojnik, Ermine. Imaš to na papiru, s pečatom." Prekinuo sam vezu i zaspao. Ujutro sam sjeo u voz za Minhen i u patentnom uredu prijavio ispravljeno saće, pod svojim imenom, koje je u Njemačkoj još bilo sasvim živo.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Granat iz Mostara

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/granat-iz-mostara/

U ladici s papirima za porez, ispod starog pasoša, prošle sedmice našao sam nanin granat. Tako ga je Elma zvala: mali crveni kamen na tankom lančiću, koji je njena nana nosila do smrti, a ona ga meni stavila u dlan na autobuskoj stanici u Mostaru, u augustu dvije hiljade treće. "Da ti nešto bude teško u džepu dok si u Neumu", rekla je. Imao sam dvadeset devet godina, stan na Grbavici, zaručnicu u Mostaru i tri dana da sve to pretvorim u jedan život. Danas imam pedeset dvije, sobu u Ottakringu i granat. Ostalo sam prodao, a najjeftinije sebe.

Elmin otac, Ragib Bajrić, držao je slastičarnu na uglu kod Kujundžiluka. Tufahije su se pravile subotom, ružice svaki dan, a baklava samo kad je Ragib bio dobre volje. U Mostar sam došao za firmu, na deset dana, da postavim mrežu u jednoj banci, i trećeg dana sam u slastičarni pridržao Elminog brata kad se iza vitrine srušio od vrućine. Elma mi je za to donijela tufahiju i nije htjela naplatiti. Sutradan sam došao da je platim. Došao sam i desetog dana, i jedanaestog, kad je firma već tražila da se vratim. Stari most se tada još obnavljao, pa smo navečer, kad bi Elma zatvorila kasu, stajali kod skela i gledali kamenje koje su majstori obilježavali brojevima, jedan po jedan.

Bila je napola zaručena za jednog agenta osiguranja koji je o kamatama govorio kao drugi o fudbalu. Raskinula je s njim u četvrtak, u petak mi je to rekla, a u subotu, dok je sa sestričinom pravila tufahije, pristala je da se uda za mene. Ragib je dva dana šutio, a onda mi je rekao da zet koji živi u Sarajevu nije zet, nego gost. Obećao sam da ću se preseliti. Prodat ću stan na Grbavici, rekao sam, i uložiti u drugu radnju, kod Musale. Ragib je tada prvi put kimnuo.

Kupca sam našao brže nego što sam se nadao, i to je trebalo biti upozorenje. Davor Polić, s kojim sam išao u gimnaziju, oženio se bogato. Njegova žena Marijana imala je agenciju za nekretnine, dva hotela na

papiru i ljetnu kuću u Neumu, i stanove u Sarajevu kupovala je kao što drugi kupuju cipele. Davor mi je preko telefona rekao da dođem u Neum, da će Marijana pogledati papire, i da on lično ne zna ni koliko stanova imaju, jer ga to umara. Elma me ispratila na autobus i dala mi granat.

Davor me dočekao na terasi iznad mora, u bademantilu, s tanjirom pršuta na koljenima. Bio je debeo, ljubazan i ni za šta nije pokazivao zanimanje, osim za ručak. O gimnaziji je pričao kao o jedinom poslu koji je ikad radio. Marijana se pojavila tek predveče. Bila je dvije godine starija od mene i nije bila ljepša od Elme, ali je ljude gledala kao da im zna cijenu i kao da je spremna platiti više. Papire je prelistala za pet minuta i rekla da stan uzima, ali da o cijeni ne razgovara kad je umorna. "Ostani do prekosutra", rekla je. "Davor ionako nema s kim šutjeti."

Ostao sam. Prvog dana pričao sam joj o Elmi, o tufahijama i o Ragibu koji je šutio dva dana, a ona je slušala pažljivo, s laktovima na stolu, i postavljala pitanja kakva postavlja agent kad procjenjuje stan: koliko kvadrata, koliko vlage, kakav pogled. Drugog dana povela me gliserom u jednu uvalu u kojoj nije bilo nikoga. Plivala je daleko i vratila se tek kad sam počeo brinuti. Poslije mi je, na toplom kamenu, rekla da sam stvoren za veći grad od Mostara i za veći život od slastičarne. Rekao sam joj da griješi. Rekla je da možda griješi, ali da ja ne izgledam kao čovjek koji je u to siguran. Na povratku mi je dala da vozim gliser.

Elma mi je te noći poslala poruku: "Kako ide prodaja?" Odgovorio sam: "Sporo. Sutra." Bila je to prva laž, i bila je mala, i bila je lagana. Na terasi je Davor, zavaljen u fotelju, s rukama na stomaku, rekao Marijani, dovoljno glasno da čujem: "Ovaj je zaljubljen. Ovaj će izdržati." Marijana se nasmijala. Tek mnogo kasnije shvatio sam da su se kladili. Ulog je bio vikend u Beču, a Davor ga je izgubio u četvrtak navečer, kad je Marijana zatvorila vrata svoje sobe, a ja sam ostao s unutrašnje strane.

Granat je te noći bio u džepu moje jakne, na vješalici u hodniku, i ujutro je još bio tamo, težak kako je Elma htjela. Nisam ga izvadio. U petak je Marijana potpisala ugovor i platila stan više nego što sam tražio, a onda

mi je rekla da na sedmicu ide u Beč i da me vodi sa sobom, jer joj treba neko ko zna kompjutere i ko zna šutjeti. Davor je platio Beč. Elmi sam s pumpe na izlazu iz Neuma poslao poruku od tri rečenice. Zvala je dvaput dok smo čekali na granici, a ja sam pustio da zvoni. Ne sjećam se tačno šta je u poruci pisalo, i to je možda jedina milost koju sam sebi ostavio.

Sedmica u Beču trajala je dvije godine. Nosio sam Marijanine torbe, popravljao joj laptop, pratio je na sajmove nekretnina u Münchenu i Milanu i šutio, za šta sam bio najbolje plaćen. Za to vrijeme naučio sam njemački dovoljno da razumijem kad se o meni govori. Onda mi je jednog jutra, za doručkom u hotelu, rekla da joj više ne trebam, onako kako se konobaru kaže da je tanjir prazan. Dala mi je platu za tri mjeseca unaprijed. S novcem je uvijek bila korektna. Ostao sam u Beču, jer se nisam imao čime vratiti, a ni pred koga.

Dvadeset godina radio sam noćne smjene na recepciji jednog hotela kod Westbahnhofa. Ženio sam se jednom, kratko, sa ženom koja je s pravom rekla da s njom živim kao podstanar. Svake godine u augustu obećavao sam sebi da ću otići u Mostar, sjesti u slastičarnu i naručiti tufahiju, i svake godine našao sam smjenu koju nisam mogao zamijeniti. Jednom sam na Brunnenmarktu, u izlogu jedne bosanske pekare, vidio tufahije i nisam ih kupio. Granat je za to vrijeme ležao u ladici s porezom, ispod pasoša koji je odavno istekao.

Kad sam ga prošle sedmice našao, sjeo sam za kompjuter i potražio slastičarnu Bajrić. Postoji. Ima i stranicu na internetu, s fotografijama vitrine i jednom slikom pred kojom sam dugo sjedio: Elma iza pulta, sijeda na sljepoočnicama, smije se nekome izvan kadra. Pored nje stoji djevojka od dvadesetak godina, s njenim očima i u bijeloj kecelji. Ispod slike pisalo je da radnju vode Elma i njena kćerka i da se tufahije prave subotom, kao i u Ragibovo vrijeme.

Napisao sam mejl. Pisao sam ga cijelu noć, između gostiju koji su tražili ključ, i četiri puta sam ga izbrisao. Ono što sam na kraju poslao bilo je kraće od poruke koju sam joj poslao s pumpe u Neumu. Napisao sam da

mi je žao, da granat imam i da ga mogu vratiti ako ga želi.

Odgovorila je za dva dana. Pisala je mirno, kao da piše o vremenu: da se udala dvije godine poslije, za jednog inženjera iz Konjica, da ima kćer i sina, da kćerka pravi tufahije bolje od nje, da joj je otac umro prije šest godina i da je do kraja govorio kako je gost iz Sarajeva bar platio onu prvu tufahiju. Pisala je da granat ne treba vraćati, jer ga je dala, a ono što se da, nije više njeno. Na kraju je dodala jednu rečenicu, bez ikakvog objašnjenja: "Subotom su tufahije."

Kupio sam kartu za autobus u petak navečer. U Mostar stiže u subotu ujutro, u sedam i deset, kad se u slastičarnama tek dižu roletne. Ne znam hoću li ući. Granat je u džepu jakne i težak je, tačno onako kako je Elma htjela.

PREVARA U BRAKU · 8 MIN ČITANJA

Ljubavnica koja je pobijedila

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ljubavnica-koja-je-pobijedila/

Ljubavnica ima pravila, i ja sam ih četiri godine znala napamet. Ne zoveš poslije osam navečer. Ne zoveš vikendom. Ne objavljuješ zajedničke slike, a najbolje je da ih nemaš. Rođendan slaviš dan kasnije, u Laktašima ili u nekom restoranu na putu za Jajce, gdje vas niko ne poznaje. Kad te njegov kolega sretne u Gospodskoj, ti si zubna tehničarka iz klinike kojoj on prodaje opremu, što je, uostalom, bila istina. Tako smo se i upoznali: Nikola Vuković donio je u našu kliniku novu peć za keramiku i ostao na kafi duže nego što to peć traži.

Obećanja su se mijenjala, ali su se uvijek svodila na isto. Kad mali završi osnovnu. Kad Biljana preboli majčinu smrt. Poslije Nove godine, poslije ljeta, poslije sezone. Moja sestra Dragana, udata za čovjeka koji nikad nikoga nije morao skrivati, govorila je da takvi ne odlaze, nego samo kasne. Ja sam joj govorila da ne zna ništa. Imala sam trideset četiri godine, stan u Boriku na kredit i jednog čovjeka dvaput sedmično, ponedjeljkom i srijedom, kad je kod kuće govorio da je na terenu.

Na trideset peti rođendan, dan kasnije kao i uvijek, u ribljem restoranu na Vrbasu ispod Karanovca, rekla sam mu da je dosta. Nisam vikala. Pastrmka je bila dobra i bilo bi je šteta pokvariti. Rekla sam samo: do Nove godine ili nikad. Nikola je spustio viljušku, problijedio, pa pocrvenio, kao čovjek kojem su na kasi rekli iznos. "Dobro", rekao je. Nisam mu vjerovala. Te noći poslala sam Dragani poruku "Rekla sam mu", a ona je odgovorila jednim srcem i tri upitnika.

Šest sedmica kasnije, jedne kišne novembarske noći, neko je zvonio u jedanaest. Nikola je stajao pred vratima s dva kofera i kartonskom kutijom gramofonskih ploča, mokar do koljena. "Rekao sam joj sve", rekao je. "Gotovo je. Ako me primaš." Plakala sam u hodniku kao da mi je neko umro, a ne kao da sam dobila ono što sam četiri godine čekala. Skuhala sam mu čaj od nane, i dok je spavao na mojoj strani kreveta,

sjedila sam u kuhinji i gledala kofere. Ujutro sam Dragani poslala samo dvije riječi: "Ostavio je."

Prvih sedmica sve mi je bilo novo, čak i ono što me nerviralo. Pravio je preslatku kafu. Ostavljao je čarape pored kauča kao da će se vratiti po njih. Svoje ploče stavio je na policu gdje su bile moje knjige, a ja sam knjige premjestila u ormar i nisam se bunila. Kupila sam naljepnicu za poštansko sanduče, "Kos i Vuković", i zalijepila je jedne subote, a on ju je u nedjelju skinuo. Rekao je da advokat savjetuje da se njegova nova adresa ne vidi dok razvod ne bude gotov, jer bi Biljana to mogla iskoristiti. Razumjela sam. Bila sam stručnjak za razumijevanje.

Telefon je i dalje ostavljao ekranom prema stolu. Kad sam se našalila, rekao je da je to navika od četiri godine, i oboje smo se nasmijali, ja malo duže. I dalje je utorkom i petkom išao na teren u Prijedor, samo što se sad vraćao meni. Htjela sam da subotom izađemo na Kastel, da prošetamo Gospodskom kao ljudi koji nemaju šta kriti. Govorio je da ne još, zbog djece i zbog advokata, da je Biljana osjetljiva i da je ne treba izazivati. Jednog petka, u devet navečer, nazvala sam ga u Prijedor. Javio se šapatom i rekao da ne može sad, da je na večeri s klijentom.

Početkom decembra zahladilo je, a Nikolin zimski kaput ostao je kod Biljane, u stanu na Starčevici, zajedno s dokumentima za registraciju auta. Rekao je da ne može ići po njega. Biljana mu neće otvoriti, bit će scena pred djecom, a on to ne želi ni njima ni sebi. "Idi ti", rekao je. "Tebe ne poznaje. Reci da si iz firme." Gledala sam ga i čekala da se nasmije. Nije se nasmijao. Najgore je bilo to što sam pristala, i to ne zbog kaputa. Htjela sam vidjeti ženu koju sam pobijedila.

Biljana je otvorila u sivom džemperu, s naočalama za čitanje podignutim na kosu. Imala je četrdeset i nešto godina i lice nekoga ko dugo nije prespavao cijelu noć. Iz stana je mirisalo na sarmu. Rekla sam da sam iz firme i da sam došla po Nikolin kaput. Pogledala me od glave do pete, polako, kao da čita račun. "Iz firme", ponovila je. "Uđi. Kafa je skuhana." U kuhinji su se na radijatoru sušile dječije kopačke. Kaput je već bio

spakovan u veliku kesu pored vrata, a na njemu je stajala fascikla s dokumentima, kao da neko odavno čeka da dođu po njih.

Sipala je kafu u dvije šoljice i sjela preko puta mene. "Nisi ti iz firme", rekla je. "Ti si Maja." Nisam znala šta da kažem, pa sam rekla jedino što sam znala: "Ko je Maja?" Biljana je skinula naočale s kose i spustila ih na sto. Dugo me gledala. Onda mi je ispričala, mirno, kao da priča tuđu priču. Drugog novembra našla je u njegovom telefonu poruke od Maje, farmaceutkinje iz Prijedora. Godinu dana, utorkom i petkom. Iste večeri izbacila ga je iz stana. Dvije sedmice spavao je kod rođaka u Lazarevu, a onda je djeci rekao da je našao stan.

"Niste ga izbacili zbog mene?" pitala sam, i tek kad sam čula vlastiti glas, shvatila sam koliko je pitanje glupo. "Ja za tebe ne znam", rekla je Biljana. "Ko si ti?" Rekla sam joj: Borik, klinika, četiri godine, ponedjeljkom i srijedom. Biljana se nasmijala kratko, gotovo kao da se zakašljala. "Ponedjeljkom i srijedom bio je na terenu", rekla je. "Četiri godine sam mu prala košulje za teren." Onda smo obje šutjele i pile kafu, u kuhinji u kojoj je on šesnaest godina doručkovao.

Na vratima mi je pružila kesu s kaputom. "Provjeri unutrašnji džep", rekla je. "Ja nisam mogla." U autobusu za Borik sjela sam na zadnje sjedište i otvorila kesu. U unutrašnjem džepu bila je mala kutija od plavog somota. U njoj je bio tanak zlatni prsten, a s unutrašnje strane, kad sam ga okrenula prema svjetlu, bilo je ugravirano jedno slovo: M. Ispod kutije bio je presavijen račun jedne zlatare iz Prijedora, od trećeg oktobra. Tog dana sam mu, u ribljem restoranu ispod Karanovca, rekla da je dosta.

Kući sam stigla u osam. Nikola je ležao na kauču, s gramofona je svirala jedna od njegovih ploča, a telefon mu je stajao na stomaku, ekranom nadolje. Ustao je čim sam ušla. "Je li bilo frke?" Rekla sam da nije. "Šta je rekla?" "Rekla je da si je ostavio zbog mene." Nikola je odahnuo, nasmiješio se i rekao: "Pa i jesam." Onda je uzeo kesu, izvadio kaput i, prije nego što ga je i protresao, gurnuo ruku u unutrašnji džep.

Kutija je bila kod mene, u mojoj ruci. Gledao je u nju samo sekundu. "Za koga je?" pitala sam. "Za tebe", rekao je bez stanke. "Za Novu godinu. Htio sam da bude iznenađenje." Otvorila sam kutiju i okrenula prsten prema lampi, da vidi slovo. Nikola ga je pogledao kratko, kao čovjek koji provjerava kusur. "M", rekao je. "Kao moja." Moram priznati da je bilo dobro. Za četiri godine čula sam od njega mnogo rečenica, ali ova je bila najbrža.

Zatvorila sam kutiju, vratila je u džep kaputa i kaput mu prebacila preko ruke. "Do Prijedora je sat vožnje", rekla sam. "Ako kreneš sad, stići ćeš prije ponoći." Kofere je spakovao sam, dok sam ja stajala na vratima spavaće sobe i gledala na sat. Ploče sam mu iznijela na stepenište u istoj kartonskoj kutiji u kojoj su i došle. Na vratima je pokušao reći još nešto, toplo i uvjerljivo, kao i uvijek, ali sam zatvorila prije nego što je stigao do druge riječi. Bilo je devet navečer. Nazvala sam sestru i pričala glasno, iz hodnika, da me čuje cijela zgrada.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pomirenje bez mog pristanka

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pomirenje-bez-mog-pristanka/

Vjerovala sam da ljudi najviše žale zbog razgovora koje nisu obavili. Tu rečenicu sam ponavljala Marku svaki put kada bi spomenuo oca s kojim nije govorio devet godina. Marko je rekao da je razgovarao dovoljno, samo što ga niko nije slušao. Nisam pitala šta to znači. Imala sam vlastitu sliku porodice koja se na kraju ipak zagrli, i njegovu sam porodicu uporno pokušavala ugurati u nju.

Broj njegovog oca dobila sam od rođakinje. Nazvala sam ga bez Markovog znanja. Čovjek je zvučao starije nego što sam očekivala i rekao da mu sin nedostaje. Nisam provjeravala njegovu verziju prošlosti. Sažaljenje mi je bilo dovoljno da se osjećam korisno. Dogovorila sam ručak u restoranu, rekavši Marku da ćemo proslaviti njegov novi posao. Kupila sam čak i tortu, uvjerena da će slatkoća pomoći riječima koje sam planirala izgovoriti.

Kada je ugledao oca za stolom, Marko je stao. Nije potrčao prema njemu, nije zaplakao, nije uradio ništa iz moje zamišljene scene. Pitao me jesam li to organizovala. Rekla sam da samo želim da pokušaju. Njegov otac je ustao i počeo govoriti kako nema potrebe za starim zamjerkama. Marko se okrenuo i izašao. Za njim sam krenula ljuta što nije ostao dovoljno dugo da pokaže zahvalnost za moju namjeru.

Na ulici mi je rekao da sam ga pozvala pod lažnim razlogom i dovela pred čovjeka od kojeg se godinama pokušava odmaknuti. Počela sam objašnjavati da otac neće živjeti zauvijek. Marko je odgovorio da ni on nema beskonačno mnogo života koje može potrošiti na iste povrede. Nije mi dugovao detalje da bi njegovo odbijanje bilo dovoljno jasno. To sam prvi put čula kao činjenicu, a ne kao prepreku koju treba nježno ukloniti.

Ručak sam otkazala. Ocu nisam obećala da ću ponovo pokušati. Marku sam se izvinila bez rečenice da sam mislila dobro, jer ju je već previše

puta čuo. Nekoliko dana nije želio da se vidimo. Nisam tražila od rođakinje da posreduje. Bilo mi je teško sjediti s vlastitom greškom bez još jedne akcije koja bi me ponovo učinila glavnom osobom u tuđem odnosu. Torta je ostala neotvorena u frižideru.

Kada smo napokon razgovarali, Marko nije obećao brz povratak povjerenja. Rekao je da želi partnericu koja ga pita, a ne nekoga ko ga raspoređuje prema vlastitoj slici sretnog kraja. Ostali smo zajedno, opreznije nego prije. O njegovom ocu više nisam govorila dok on sam ne počne. Ljubav se tog mjeseca nije pokazala kao veliki susret u restoranu, nego kao sposobnost da ne otvorim vrata za koja mi je jasno rekao da ih želi zatvorena.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Ime iznad zvona

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ime-iznad-zvona/

Ime na zvonu bilo je ispisano blijedim plavim slovima: Dario i Mirna. Kada se Hana uselila, Dario je objasnio da se njegova bivša partnerica odselila i da nikada nije stigao promijeniti pločicu. Hana je ponudila da naruči novu. Rekao je da će on to riješiti jer ulaz ima neobične dimenzije. Četiri mjeseca kasnije još je govorila dostavljačima da zanemare drugo ime.

Mirna je došla u subotu ujutro noseći putnu torbu i dva peciva. Otključala je vrata svojim ključem, ugledala Hanu u ogrtaču i zastala prije nego što je torba dodirnula pod. Nije vikala. Pitala je gdje je Dario. Hana je pokazala prema kupatilu, a onda shvatila da je na poslu. Posljednjih dana stalno je mijenjao raspored i govorila je po navici.

Za kuhinjskim stolom, između dvije šolje koje nijedna nije tražila, uporedile su ono što znaju. Mirna je radila sezonski u drugom gradu. S Dariom je bila u vezi šest godina. Hana je vjerovala da su se oni razišli prije njenog useljenja. Poruke koje im je slao sadržavale su iste fotografije večere, ali različita objašnjenja čije je mjesto prazno preko puta njega.

Mirna je otvorila ormar u hodniku. Iza zimskih kaputa stajala je njena kutija s knjigama. Hana je do tada mislila da pripada njegovoj sestri. Izvukla je jednu knjigu i prepoznala recept koji je Dario predstavljao kao porodični. Sitnica ju je pogodila više nego fotografije. Čak su i njihove obične večeri imale tuđi potpis, a ona je zahvaljivala njemu.

Kad su ga nazvale zajedno, prvo je pitao kako su se upoznale. Onda je tvrdio da je čekao pravi trenutak. Mirna je rekla da će pokupiti svoje stvari u nedjelju, uz prijateljicu. Hana je rezervisala sobu kod kolegice. Nisu obećale prijateljstvo, nisu jedna drugoj objašnjavale kako treba tugovati. Dogovorile su samo ko uzima koju policu da ništa tuđe ne završi u pogrešnoj kutiji.

Hana je posljednja izašla. Pred ulazom je skinula papir s oba imena i spustila ga u poštanski sandučić. Na trenutak je pomislila da dopiše poruku. Umjesto toga, nazvala je kolegicu i pitala ima li slobodnu vješalicu za ogrtač. Tek kada je čula obično, pomalo uspavano "ima", počela je plakati. Mirna je već bila otišla. Nije bilo nikoga pred kim bi morala izgledati snažno.

PREVARA U BRAKU · 2 MIN ČITANJA

Druga adresa za račune

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/druga-adresa-za-racune/

Račun za skladište stigao je na kućnu adresu jer je prethodni sandučić uklonjen tokom obnove poslovne zgrade. Selma je prepoznala naziv njihove nekadašnje firme. Dvije godine ranije zatvorili su prodavnicu, prodali preostalu robu i podijelili gubitak. Ona je zbog toga još otplaćivala pozajmicu sestri. Na računu je stajala napomena da zakup traje neprekidno već trideset mjeseci.

Amir je rekao da je riječ o grešci. Čuvao je nekoliko praznih polica koje nikome nisu trebale. Selma je ponudila da ih za vikend prevezu na otpad. Odmah je počeo nabrajati obaveze, pregled automobila, rođendan kolege, popravak bojlera. Dok je govorio, skupljao je mrvice sa stola u savršeno ravnu liniju. Tako je radio kada bi lagao dobavljačima.

Nije otišla sama do skladišta. Sutradan je zatražila njihove stare poslovne papire i položila račun pred njega. "Pokaži mi šta plaćamo." Amir je prvo govorio o njenom nepovjerenju, zatim o tome koliko je teško podnosio propast prodavnice. Na kraju je izvadio ključ iz futrole za naočale. Selma je obukla kaput. On je uzeo drugi, i zajedno su otišli.

Unutra su stajale kutije s robom koju je ona pamtila kao prodanu. Uz zid je bio sto s pakovanjima spremnim za slanje. Amir je nastavio prodavati preko oglasa. Kupcima se predstavljao kao jedini vlasnik. Prihod je čuvao na posebnom računu, uvjeren da će jednog dana obnoviti posao i tada joj prirediti iznenađenje. Nije znao objasniti zašto je taj plan zahtijevao da ona duguje sestri.

Selma je fotografisala zalihe i pozvala računovođu s kojim su ranije radili. Dogovorila je pregled knjiga uz prisustvo oboje. Amir je pitao da li ga napušta. Rekla mu je da trenutno broji kutije i da to pitanje neće koristiti kao izlaz iz razgovora. Ostali su u skladištu do večeri, prvi put nakon dugo vremena radeći zajedno na istom, stvarnom problemu.

Prodaja preostale robe trajala je sedam sedmica. Dio novca vratio se njenoj sestri, ostatak je raspoređen nakon provjere obaveza. Amir je predložio novi zajednički posao. Selma nije pristala. I dalje su živjeli zajedno, ali je prvi put imala račun kojem samo ona pristupa. Kada je stigla potvrda o zatvaranju skladišta, ostavila ju je na frižideru. Nije je odmah skinula ni kada su došli gosti.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poruka koju nije napisao

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poruka-koju-nije-napisao/

Poruku je pročitala u autobusu, vraćajući se s dodjele nagrade na koju nije došao. Marko je napisao da je pogriješio, da njen posao zaslužuje istu pažnju kao njegov i da će ubuduće prestati stavljati tuđe sitne zahtjeve ispred njihovih dogovora. Tamara je plakala od olakšanja. Tri godine pokušavala je objasniti upravo to, bez uspjeha koji bi trajao duže od jednog vikenda.

Navečer mu je rekla koliko joj znači dio o tome da ne želi više biti osoba koja uvijek razumije. Marko je zastao. Pitao je na koji dio misli. Tamara mu je pokazala ekran. Počeo je govoriti općenito o ljubavi, vremenu i obavezama. Nije zvučao kao čovjek koji je nekoliko sati ranije napisao tako precizne rečenice. Pitala ga je jednostavno je li poruku sastavio sam.

Zamolio je prijatelja da mu pomogne. Prijatelj je inače pisao govore za druge ljude i znao je pogoditi ton. Marko mu je poslao kratko objašnjenje svađe, a on vratio gotov tekst. Nije bilo prve verzije koju je Marko napisao svojim riječima. Samo je prekopirao odgovor i dodao njeno ime na početku. Mislio je da je važno da izvinjenje bude dobro napisano.

Tamara nije bila ljuta što je potražio pomoć s riječima. Ponekad ih ni sama nije pronalazila. Pitala je, međutim, šta namjerava uraditi drugačije narednog petka, kada je imala javno predstavljanje projekta. Rekao je da će pokušati doći. Sve se vratilo na isto obećanje koje je poruka trebala zamijeniti konkretnim postupkom. Tamara je spustila telefon licem prema stolu.

Nisu odmah raskinuli. Zamolila ga je da joj nekoliko dana ne šalje nove poruke izvinjenja. U petak je došla na predstavljanje sama. Marko se pojavio prije početka, s isključenim zvukom na telefonu. Ostao je do kraja i pomogao složiti stolice, bez najave da je upravo učinio nešto veliko. Ona mu se zahvalila kao i drugim ljudima koji su pomogli.

Poslije su hodali do stanice. Rekao je da se stidio što nije imao izgovor koji dobro zvuči, pa je tražio lijep način da to sakrije. Tamara je rekla da joj taj ružni odgovor znači više od ranije poruke. Nije znala hoće li biti dovoljno da ostanu zajedno. Kada je autobus stigao, pustila je prvi da ode. Razgovor koji su napokon vodili nije stao u unaprijed pripremljeni tekst.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Vikend koji je trajao godinu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/vikend-koji-je-trajao-godinu/

Subotom je Dunja ručala sama. Njen suprug Filip odlazio je u hotel da radi dodatnu smjenu na recepciji. Govorio je da štedi za zamjenu prozora, pa je prestala prigovarati praznim vikendima. Ponekad bi mu ostavila kolač u kutiji, a on bi se vratio kasno i pohvalio je, ne rekavši da kutiju nije ni otvorio.

Direktoricu hotela srela je pred prodavnicom, dok su obje pokušavale smjestiti kupovinu u prepun gepek. Dunja je u šali rekla da joj duguje barem jednu slobodnu subotu s mužem. Žena nije razumjela. Filip kod njih nije radio od prošlog proljeća. Posao je trajao dva vikenda, kao zamjena. Dunja joj je pomogla zatvoriti gepek, pozdravila se i zaboravila vlastitu kesu na asfaltu.

Te večeri nije ga dočekala pitanjem gdje je bio. Rekla mu je šta je saznala. Filip je sjeo bez skidanja jakne. Novac je gubio na klađenju. Počeo je s malim ulozima, zatim je pokušavao vratiti izgubljeno, pa je svaki vikend postajao nastavak prethodnog. Nije postojao novac za prozore. Dio njihovih zajedničkih ušteđevina također je nestao.

Dunja ga je pustila da govori, ali je zaustavila rečenicu u kojoj je obećao da će sve vratiti jednim dobrim potezom. Nije željela novi plan sastavljen od iste nade koja ih je dovela za taj sto. Tražila je pregled računa i vremena da odluči šta može podnijeti. Filip je prvi put rekao da ne zna može li sam prestati. Izgovorio je to gotovo nečujno, gledajući neotvorenu kutiju kolača.

Sljedeće sedmice potražio je stručnu podršku i prestao raspolagati novcem koji je Dunja čuvala za kućne troškove. Ona se privremeno preselila kod prijateljice. Nije odlazila da bi ga natjerala na promjenu, nego da bi mogla spavati bez osluškivanja njegovog telefona. Viđali su se srijedom na kratkoj šetnji. Ponekad su razgovarali samo o tome ko će

zaliti biljke.

Jedne subote Filip joj je poslao fotografiju kuhinjskog stola. Na njemu su bile dvije šolje i prazno mjesto za kutiju. Nije napisao da se sve promijenilo. Pitao je želi li doći na kafu, na sat vremena. Dunja je dugo gledala poruku. Pristala je, ali je rekla kada odlazi. U prodavnici je kupila mali kolač, dovoljan za dvoje, i prvi put nije nosila nikakvo obećanje za sljedeći vikend.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Diploma koju niko nije vidio

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/diploma-koju-niko-nije-vidio/

Za majčin šezdeseti rođendan, Ivona je odlučila napraviti malu izložbu fotografija. Među slikama s mora i porodičnih ručkova htjela je staviti fotografiju promocije na fakultetu. Majka je često govorila o studiju književnosti, profesorima i vremenu kada je mogla čitati cijelu noć. Ivona je i sama izabrala taj fakultet, djelimično želeći nastaviti priču koja je u njihovoj kući zvučala najljepše.

Fotografije nije bilo. Majka je rekla da je nestala tokom selidbe. Diploma se, navodno, nalazila u kutiji koju je teško otvoriti jer je preko nje složen stari namještaj. Ivona nije sumnjala, samo je ponudila da dođe s mužem i pomjeri ormar. Na drugoj strani telefona čula je kako majka spušta šolju. Zatim je rekla da nema potrebe praviti nikakvu izložbu.

Posvađale su se oko rođendana, ali nijedna nije govorila o stvarnom razlogu. Ivona je majku optužila da odbija svaki pokušaj pažnje. Majka je njoj rekla da sve pretvara u projekat. Navečer je Ivona pronašla staru porodičnu sliku na kojoj je majka stajala ispred fakulteta u običnoj jakni. Poslala joj je fotografiju i napisala da je i ta sasvim dovoljna.

Odgovor je stigao kao glasovna poruka. Majka nije diplomirala. Ostalo joj je nekoliko ispita, zatim je počela raditi, udala se i nikada se nije vratila. Prvu laž izgovorila je na razgovoru s budućom svekrvom, koja je obrazovanje koristila kao mjeru vrijednosti. Poslije je laž postala kraća od objašnjenja. Kada je Ivona počela govoriti da želi biti poput nje, bilo ju je najviše stid priznati.

Ivona je poruku poslušala tri puta. Nije je povrijedila nedovršena diploma. Povrijedilo ju je što je majka godinama strogo komentarisala svaku njenu odgodu ispita, skrivajući vlastiti nedovršeni posao iza savršene slike. Sutradan joj je to rekla bez ublažavanja. Majka nije navela tešku mladost kao odgovor. Prvi put je izgovorila da je bila nepravedna

prema njoj.

Slavlje su ipak održale. Na zidu je stajala fotografija ispred fakulteta, s jednostavnim natpisom "Studentski dani". Kada je tetka počela pričati o velikoj porodičnoj tradiciji diplomiranja, majka ju je zaustavila i objasnila šta je završila, a šta nije. Ivona nije priskočila da joj olakša. Kasnije su zajedno prale tanjire. Majka je pitala smije li posuditi knjigu s njenog stola, a Ivona je odgovorila da smije, ali ovaj put neka je stvarno vrati.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Nedjelje kod nepostojeće tetke

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/nedjelje-kod-nepostojece-tetke/

Svake druge nedjelje govorila sam da idem kod tetke Mire. Tetka Mira je postojala, ali je živjela u drugoj državi i bila dovoljno zdrava da na fotografijama izgleda odmornije od mene. Porodici sam rekla da se privremeno vratila i da joj treba društvo. Zapravo sam odlazila u mali park na drugom kraju grada, čitala knjigu i jela sendvič koji niko nije prekinuo zahtjevom da nešto pronađem, pošaljem ili objasnim.

Laž je počela kao izgovor za jednu nedjelju. Suprug je pozvao rođake na ručak bez dogovora sa mnom, a ja nisam imala snage ni za ručak ni za svađu. Tetka je bila dovoljno daleka da niko ne provjerava detalje, a obaveza dovoljno plemenita da je svi poštuju. Ubrzo su počeli hvaliti moju pažljivost. Svaka pohvala činila je povratak istini neprijatnijim. Nisam željela priznati da sam mir dobila tek kada sam ga prerušila u brigu za drugu osobu.

Onda je moja odrasla kćerka odlučila skuhati supu za tetku. Suprug je ponudio da me odveze, jer je padala kiša. Stajala sam u hodniku s praznom torbom i izgovorima koji su odjednom morali dobiti adresu. Mogla sam reći da je tetka otputovala. Umjesto toga priznala sam da nikada nije ni došla. Kćerka je držala lonac, suprug ključeve, a ja knjigu koju sam planirala čitati. Predmeti su izgledali kao loše izabrani rekviziti.

Suprug je pitao ima li neko drugi. Rekla sam da nema, osim mene same, koju rijetko srećem bez obaveza. Zvučalo je ljepše nego što je zaslužilo, pa sam prestala objašnjavati kroz dosjetke. Izvinila sam se za laž. Onda sam rekla da je svaki moj pokušaj odmora do tada završavao pitanjem zašto baš tada ne mogu pomoći. Kćerka je priznala da nikada nije tako razmišljala o našim porukama. Suprug nije odmah prihvatio taj dio razgovora.

Naredne nedjelje ostala sam kod kuće i nismo pozvali nikoga. Bilo je neprijatno mirno. Nisam htjela da nova sloboda izgleda kao nagrada za prevaru, ali ni da kazna postane povratak istom rasporedu. Dogovorili smo ko preuzima kućne obaveze i koje pozive ne prihvatamo bez razgovora. Povjerenje se nije vratilo jednim dobrim planom. Suprug je još nekoliko puta pitao gdje idem, a ja odgovarala bez uvrijeđenosti.

Tetku Miru sam nazvala i priznala joj ulogu koju je dobila. Nasmijala se, pa rekla da je sljedeći put pozovem stvarno, jer i ona ponekad želi društvo bez dužnosti. U park sam se vratila mjesec dana kasnije. Na stolu sam ostavila poruku da idem čitati i da se vraćam za dva sata. Bila je kraća od svih prethodnih objašnjenja i prvi put nije trebala izmišljenu adresu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Provjera koju nisam položio

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/provjera-koju-nisam-polozio/

Nisam imao dokaz da me Petra vara. Imao sam nekoliko promijenjenih planova, telefon okrenut ekranom prema stolu i vlastitu sposobnost da od običnih stvari napravim čitavu istragu. Kada sam je pitao postoji li neko drugi, odgovorila je da ne postoji. Taj odgovor trebao je biti početak razgovora. Ja sam ga pretvorio u razlog da tražim bolji dokaz. Danas znam koliko je nepravedno zahtijevati od nekoga da dokaže odsustvo priče koju sam već napisao.

Prijateljici koja je poznavala jednog upornog udvarača rekao sam da bih želio vidjeti kako bi Petra reagovala. Predstavio sam to kao šalu među ljudima koji nemaju šta kriti. Prijateljica se dvoumila, ali je pristala prenijeti poruku. Nisam razmišljao koliko ljudi uvodim u odnos u kojem se žalim da nema dovoljno povjerenja. Bio sam zauzet zamišljanjem trenutka u kojem ću napokon saznati istinu, po mogućnosti onu koja će opravdati sve što već osjećam.

Petra je odbila poziv na večeru. Čovjek mi je to prenio preko prijateljice, uz komentar da djeluje sasvim nezainteresovano. Osjetio sam olakšanje koje je trajalo nekoliko sati. Onda sam počeo razmišljati je li ga prepoznala kao zamku. Dokaz koji sam želio dobio sam, ali nije imao moć koju sam mu pripisivao. Sljedećeg dana ponovo sam gledao u njen telefon, kao da je problem ostao zaključan u uređaju, a ne sjedio pored nje.

Prijateljica joj je rekla šta se dogodilo. Nije mogla nastaviti razgovarati s Petrom kao da ništa ne zna. Kada me Petra suočila s tim, počeo sam objašnjavati koliko sam bio nesiguran. Pustila me da završim. Zatim je rekla da joj je žao zbog moje nesigurnosti, ali da ona ne daje pravo da od nje pravim predmet tuđeg dogovora. Pitala je jesam li razmišljao kako će se osjećati kada sazna da su se poznanici bavili njenim odgovorom.

Nisam. Razmišljao sam samo kako ću se ja osjećati kada dobijem rezultat. To sam priznao, prekasno da zvuči plemenito. Petra je spakovala nekoliko stvari i otišla kod sestre. Rekla je da joj treba prostor, bez datuma povratka. Prijateljici sam zamjerio što joj je rekla, sve dok nisam čuo vlastitu rečenicu naglas. Ponovo sam tražio krivca među ljudima koji odbijaju čuvati moju verziju događaja.

Petra se vratila po ostatak stvari dvije sedmice kasnije. Nisam je pitao ima li nekoga. Pitao sam mogu li pomoći s kutijama. Rekla je da mogu. Nosio sam ih do auta i prvi put uradio samo ono na šta je pristala, bez skrivenog pitanja i bez testa. To nije vratilo našu vezu. Neke lekcije ne donesu nagradu osobi koja ih konačno nauči, samo mogućnost da sljedećoj osobi ne učini isto.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Čitalac koji je znao kraj

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/citalac-koji-je-znao-kraj/

Rukopis sam dao Tei u aprilu. Rekla je da će ga čitati polako, jer želi uživati, a ja sam tu rečenicu prihvatio kao dokaz ljubavi. Radilo se o mojoj prvoj dužoj priči. Nisam očekivao izdavača ni nagrade, samo sam želio da neko blizak pročita ono na čemu sam radio tokom večeri koje ona često provodi na putu. Povremeno bih pitao dokle je stigla. Uvijek je odgovarala dovoljno precizno da ne pitam dalje.

U junu je pohvalila odnos dvojice braće. U julu je rekla da kraj ostavlja snažan utisak. Ja sam joj u međuvremenu već ispričao gotovo cijeli zaplet, strahujući da je opterećujem vlastitim radom. Na rođendanu zajedničkog prijatelja neko me pitao šta pišem. Tea je preuzela objašnjenje, ponosno i uvjerljivo. Pričala je o liku koji je iz posljednje verzije izbačen prije nego što sam joj poslao dokument.

Kod kuće sam pitao je li možda otvorila pogrešnu datoteku. Ponudio sam joj objašnjenje koje bi spasilo oboje. Rekla je da se ne sjeća svake pojedinosti. Onda sam je pitao za posljednju scenu, onu koju nikome nisam prepričao. Nije znala da se događa na groblju. Tvrdila je da je pamti na stanici. Dugo sam gledao u knjige na polici, tražeći u sebi neku manje jadnu reakciju od povrijeđenog amaterskog pisca.

Napokon je priznala da je pročitala prvih deset stranica. Bilo joj je teško nastaviti, ali nije željela da se razočaram. Kasnije je od mojih razgovora sastavljala komentare. Svaka pohvala pravila je novu obavezu da se sjeća prethodne laži. Pitala me bih li zaista lakše podnio da mi je rekla kako joj se priča ne sviđa. Odgovorio sam da to nikada nećemo saznati, jer tu mogućnost nije dopustila ni meni ni sebi.

Nisam raskinuo s njom te noći. Bilo bi previše jednostavno pretvoriti rukopis u mjeru svih naših godina. Ali prestao sam ga nuditi kao most preko svake tišine. Tea je nekoliko dana kasnije rekla da bi ga sada

pročitala. Zamolio sam je da to ne radi iz krivice. Trebalo mi je vrijeme da ponovo vjerujem njenoj pažnji, a njoj da prestane misliti kako ljubav znači stalno izgovarati ono što druga osoba želi čuti.

Priču sam poslao grupi čitalaca koje nisam poznavao. Jedan je rekao da je sredina spora. Druga nije vjerovala završetku. Njihove primjedbe su me zaboljele, ali sam ih mogao upotrijebiti. Tea me pitala kako je prošlo i slušala odgovor bez pohvale. Prvi put nakon dugo vremena razgovarali smo o pisanju, a da nijedno od nas nije glumilo čitaoca kojeg nema.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pogled koji nije pripadao stanu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pogled-koji-nije-pripadao-stanu/

Maja je radila u drugom gradu i stan tražila preko prijatelja. Nermin joj je poslao fotografije svijetle sobe, malog balkona i drvoreda ispod prozora. Rekao je da vlasnik žuri i da bi trebala odlučiti prije vikenda. Maja ga je pitala je li lično pogledao stan. Odgovorio je da zna zgradu kao svoj džep. To nije bio odgovor, ali ona je u žurbi čula ono što joj je trebalo: neko pouzdan već je sve provjerio.

Avans je uplatila nakon videopoziva u kojem joj je Nermin pokazao sobu i kuhinju. Veza je prekinuta prije balkona. Kada je stigla s dva kofera, pogled iz prozora završavao je na zidu susjedne zgrade. Balkona nije bilo. Soba je imala isti sto i zavjese kao na fotografijama, ali mnogo manje svjetla. Nermin je stajao kod vrata i objašnjavao da su slike možda iz drugog ugla.

Vlasnica stana rekla je da nikada nije slala fotografije drvoreda. Dala ih je Nerminu za drugi stan u istoj zgradi, onaj koji je već iznajmljen. Maja je pitala zašto je onda tokom videopoziva vidjela sunce na podu. Nermin je priznao da je poziv obavio iz tog drugog stana jer je ovaj bio zauzet. Smatrao je da razlika nije velika. Njoj je balkon bio razlog da prihvati višu cijenu, što je on dobro znao.

Tek poslije je saznala da je dobio naknadu za pronalazak stanara. Nije je spomenuo jer je želio da pomoć izgleda prijateljski. Vlasnica je tvrdila da nije znala šta joj je obećao. Maja više nije mogla odrediti koliko kome vjeruje. Fotografisala je stvarno stanje, sačuvala prepisku i pronašla privremeni smještaj. Prvu noć u novom gradu provela je raspakujući samo pidžamu, umorna od odluka koje je trebala donijeti ranije.

Nermin joj je pisao da se ponaša kao da su stranci. Rekao je da je izgubio vrijeme pokušavajući joj pomoći. Maja ga je pitala da li bi istu sobu preporučio svojoj sestri po istoj cijeni. Nije odgovorio na pitanje. Umjesto

toga poslao je nove oglase, kao da je problem u nedostatku izbora. Ona ih nije otvorila. Prijateljstvo ne može postati pouzdano samo zato što čovjek brzo pronađe sljedeću ponudu.

Dio avansa vraćen joj je nakon dugog dopisivanja. Ostatak je prihvatila kao gubitak koji neće učiniti manjim ostankom u pogrešnom stanu. Novu sobu pogledala je sama, ujutro i predvečer. Nije imala balkon, ali je to znala prije odluke. Kada je otvorila prozor, vidjela je običan parking i drvo koje je raslo ukrivo. Pogled joj nije bio naročito lijep. Bio je tačno onaj koji je izabrala.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Soba koju su svi plaćali

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/soba-koju-su-svi-placali/

Dario je rekao da mu treba još samo jedan mjesec. Posao će početi uskoro, stanodavka neće čekati, a njemu je neprijatno ponovo tražiti pomoć. Mirza mu je uplatio stanarinu i zamolio ga da nikome ne govori. Nije želio da prijatelj postane tema njihovih večera. Poznavali su se od fakulteta, dugo prije nego što je iko od njih imao novac kojim se moglo nekome pomoći ili nešto prešutjeti.

U prodavnici je Mirza sreo Vedranu, koja je nosila dvije teške kese. Jedna je bila za Darija. Rekla je da mu barem namirnice može donijeti kad već plaća njegovu sobu ovog mjeseca. Mirza je najprije pomislio da govori o prethodnom mjesecu. Uporedili su datume bez vađenja telefona, dovoljno precizno da shvate problem. Onda je Vedrana spomenula da je i Luka zabrinut zbog iste stanarine.

Nisu odmah napravili grupni razgovor. Mirza je nazvao Darija i pitao koliko zaista duguje. Dario je izgovorio isti iznos koji mu je već uplatio. Kada je Mirza spomenuo Vedranu, počeo je objašnjavati račune, popravak zuba i novac koji je posudio nekome drugom. Svaka rečenica otvarala je novu hitnost. Nije izgovorio da je svima rekao kako su jedini koji ga mogu spasiti od istog roka.

Sastali su se u kafiću u kojem su nekada slavili položene ispite. Luka je došao ljut, Vedrana umorna, a Mirza s nadom da postoji objašnjenje koje još nisu čuli. Dario je prvo govorio o ponosu. Onda je rekao da ljudi lakše daju novac kada znaju za šta je, pa je svima ponudio isti razlog. Nije smatrao da ih je prevario jer mu je novac stvarno trebao. Stol je postao vrlo tih.

Vedrana je rekla da bi mu možda pomogla i za druge potrebe, ali da to sada više ne može znati. Luka je tražio povrat odmah, iako su svi vidjeli da ga neće dobiti. Mirza je pitao postoji li posao koji je spominjao. Dario

je priznao da je poslao prijavu, bez razgovora i bez obećanja. Njegov novi život bio je sastavljen od budućih događaja koje je prijateljima predstavljao kao već dogovorene činjenice.

Dogovorili su iznose koje im duguje, svaki posebno, bez zajedničkog kažnjavanja. Mirza je svoju posljednju pomoć ostavio kao poklon i rekao da naredne neće biti. Nije to izgovorio lako. Dario je izgledao uvrijeđeno, što je boljelo više nego da se naljutio. Poslije nekoliko sedmica pozvao ga je na kafu bez spominjanja novca. Mirza je pristao, ali je prvi put došao bez osjećaja da mora ponijeti rješenje. Njihovo prijateljstvo ostalo je za stolom, manje i nesigurnije nego prije.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poklon koji je trebalo vratiti

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poklon-koji-je-trebalo-vratiti/

Narukvicu je dobila za četrdeseti rođendan, pred dvanaest prijatelja i tortom koja je već počela gubiti oblik. Adnan je kutiju otvorio polako, uživajući u pažnji. Emina nije često nosila nakit, ali narukvica je bila jednostavna i lijepa. Svi su govorili kako je dobro poznaje. Kasnije, kada su ostali sami, pitao je je li primijetila koliko je Jasmina bila zavidna. Emina se tada nasmijala jer nije znala šta bi drugo odgovorila.

Veza se završila u januaru, mirnije nego što je očekivala. Razdvojili su knjige i dogovorili povrat ključeva. Adnan nije spomenuo narukvicu. Emina ju je odložila u ladicu, zajedno s ulaznicama za koncert na kojem su se prvi put poljubili. Nije željela bacati stvari dok je još ljuta, niti iz svake uspomene praviti dokaz protiv čovjeka s kojim je provela četiri godine. Mislila je da im barem takav rastanak pripada.

U martu je nazvala Adnanova sestra. Pitala je kada može preuzeti majčinu narukvicu. Emina je rekla da ne razumije. Sestra je objasnila da ju je Adnan posudio za fotografisanje, navodno kao rekvizit koji će nositi jedna poslovna saradnica. Majka je sada tražila nakit za porodičnu svečanost. Na drugoj strani linije nastala je ista tišina kao u Emininoj kuhinji. Obje žene shvatile su da razgovaraju o različitim verzijama iste kutije.

Adnan se razljutio što je sestra zvala bez njega. Emini je rekao da je namjeravao kupiti sličnu narukvicu i zamijeniti je prije nego što iko primijeti. Novac mu tada nije odgovarao, a poslije je zaboravio. Pitala ga je zašto joj jednostavno nije kupio knjigu. Odgovorio je da ona ne razumije pritisak velikih rođendana. U toj rečenici nije bilo njenog ukusa, samo njegovog straha da će pred prijateljima izgledati manje uspješan.

Narukvicu je odnijela njegovoj majci lično. Žena je otvorila vrata s izrazom spremnim za neprijatan razgovor, ali Emina nije došla po

presudu. Ispričala je kako je nakit dobila i predala kutiju. Majka je rekla da joj je žao. Emina je povjerovala toj kratkoj rečenici više nego svim Adnanovim objašnjenjima. Popile su kafu, pričale o vremenu i pustile da posjeta završi bez zajedničkog ismijavanja čovjeka kojeg su obje poznavale.

Uvečer je Emina iz ladice izvadila koncertne ulaznice. Nije ih bacila. Taj poljubac se dogodio, čak i ako je rođendanski poklon bio lažan. Adnanu je poslala samo potvrdu da je narukvica vraćena. Njegovu poruku da je pretjerala ostavila je bez odgovora. Prijateljima koji su kasnije pitali za nakit rekla je istinu, bez ublažavanja. Više nije željela nositi teret njegove velikodušnosti, čak ni u obliku priče koja je svima bila ugodnija.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Album bez mladenaca

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/album-bez-mladenaca/

Kada je Damir tražio nekoliko fotografija za prezentaciju, Lejla je pristala jer joj je nekada posudio objektiv u važnom trenutku. Jasno je napisala da uz slike mora stajati njeno ime. On je odgovorio palcem podignutim prema gore. Lejla nije tražila ugovor. Poznavali su se s posla, pili kafu poslije snimanja i jedno drugom slali klijente kada su bili zauzeti. Takve usluge smatrala je dijelom prijateljstva, a ne rizikom.

Dva mjeseca kasnije nazvala ju je nepoznata žena. Željela je dodatne fotografije iz svadbenog albuma svoje sestre. Damir joj je dao Lejlin broj, rekavši da ona čuva arhivu. Lejla je odmah prepoznala vjenčanje koje je snimila sama. Žena je bila uvjerena da je Damir bio glavni fotograf, a Lejla njegova pomoćnica. To je tako pisalo u novoj objavi koju joj je poslala tokom razgovora.

Na njegovoj stranici njene su slike stajale među ponudama za narednu sezonu. Njeno ime nije bilo navedeno. Damir je tvrdio da ga je saradnik slučajno izostavio i ponudio večeru kao izvinjenje. Lejla je tražila da ukloni slike i ispravi opis pred istom publikom. Rekao je da bi ga javno priznanje moglo uništiti. Zatim je spomenuo objektiv koji joj je posudio, kao da je tada kupio pravo na sve što će njime snimiti.

Nije mu odgovarala do sljedećeg jutra. Umjesto toga pregledala je poruke i pronašla tri upita koja mu je proslijedila. Jedna od tih mladenki već je uplatila avans očekujući stil s njegovog profila. Lejla je nazvala Damira i rekla da više neće primati poslove preko njega. Nije nudila da preuzme vjenčanja niti kontaktirala njegove klijente redom. Željela je prestati učestvovati u laži, bez stvaranja novog tržišta od tuđeg razočarenja.

Ispravku je objavio sitnim slovima ispod stare fotografije. Lejla je zatim na svojoj stranici postavila originalnu seriju s datumom snimanja i kratkim objašnjenjem autorstva. Zajednički poznanici javili su joj da je

mogla biti blaža. Niko nije pitao zašto Damir nije mogao biti pošteniji. Izgubila je nekoliko preporuka i jednu redovnu kafu. Narednih sedmica telefon joj je zvonio manje, što je bilo teže nego što je htjela priznati.

Žena koja ju je prva nazvala došla je po dodatne otiske. Donijela je poruku svoje sestre, koja se sjećala Lejle kako kleči u kiši da uhvati njihov izlazak. Damira se nije sjećala jer tamo nije ni bio. Lejla je otiske umotala u običan papir. Uz buduće pozajmice fotografija sada je slala jasne uslove. Objektiv koji joj je on nekada posudio već je davno vratila, a posljednju nevidljivu ratu tog duga upravo je odbila platiti.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Alergija koja je stajala na četiri noge

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/alergija-koja-je-stajala-na-cetiri-noge/

Petra je Leona vodila u pansion kada bi Miro ostajao kod nje za vikend. Pas je tamo poznavao dvorište i radnike, ali svako odvođenje tražilo je vrijeme, novac i njegovo uvrijeđeno gledanje kroz prozor auta. Miro je rekao da je jako alergičan na pse. Petra nije postavljala dodatna pitanja. Oprala bi navlake, otvorila prozore i tek onda pripremila večeru za dvoje.

Na ručku kod njegovih roditelja mali čupavi pas skočio mu je u krilo. Miro ga je pomazio iza ušiju i nastavio pričati o poslu. Petra je odložila viljušku. Pitala ga je kako podnosi psa tako blizu. Njegova majka odgovorila je prije njega: "Pa uvijek mu tako sjedi." Ostatak ručka prošao je uz mnogo pitanja o saobraćaju. Petra se nije željela raspravljati pred ljudima koje je tek upoznala.

U autu je prvo pokušao objasniti da se njegova alergija pojavljuje samo uz određene pse. Petra je rekla da joj to onda nije smio predstaviti kao pravilo za svakog psa i svaku posjetu. Šutio je, pa priznao da alergije nema. Boji se velikih pasa. Leon mu je djelovao ogroman, iako je uglavnom spavao sa šapom preko njuške. Jednom ga je kao dječaka pas oborio i od tada izbjegava bliske susrete.

Petra nije rekla da je njen pas dobar i da se zato nema čega bojati. Rekla je da je mogao govoriti o strahu. Miro se namrštio. "Smijala bi se što se odrastao čovjek boji tvog ljubimca." To ju je razljutilo više od nespretne laži. Osudio ju je unaprijed, a zatim joj dao sav posao da zaštiti njegov ponos. Pokazala mu je koliko je posljednji mjesec potrošila na čuvanje.

Ponudio je da plati, pa rekao da će se pokušati naviknuti na Leona. Nije prihvatila taj drugi prijedlog kao obavezno rješenje. Nije htjela da njen stan postane poligon za dokazivanje hrabrosti. Naredne vikende mogli su se vidjeti kod njega, gdje nisu išli jer mu se stan činio nedovoljno urednim. "Znači, i to je moj problem bio lakši od tvog usisivača", rekla je,

umorno više nego duhovito.

Prvi susret kod Mira bio je kratak. Petra je ostavila Leona kod kuće samo onoliko koliko je inače ostajao sam. Miro je pripremio večeru i vratio novac za dva nepotrebna vikenda u pansionu. Nisu sklapali veliki sporazum o budućnosti. Kad je zazvonio njen podsjetnik za šetnju, ustala je. Ovaj put nije rekla da joj je žao što mora ići. On joj nije predložio da ostane još malo.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Ko je pisao o Leli

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ko-je-pisao-o-leli/

Poruka je stigla Jasminu dok je gulio krompir u Lelinom stanu. Nepoznat profil tvrdio je da ga upozorava iz ženske solidarnosti. Lela navodno mijenja muškarce čim im ponestane novca i obožava skupe poklone. Jasmin je pogledao ženu koja je upravo zakrpila kuhinjsku krpu jer joj se sviđala pruga na njoj. Nije to bio dokaz ničijeg karaktera, ali poruka mu je zvučala neobično tuđe.

Pokazao joj je ekran. Lela je prvo pomislila na nekadašnju kolegicu s kojom se ružno rastala. Pročitala je sve dvaput, sve manje ljuta, sve više postiđena. "Sad moram braniti čitav svoj život od nekoga ko nema ni prezime", rekla je. Jasmin je odgovorio da joj vjeruje. Ipak je pitao postoji li nešto što bi trebao znati, pa vidio kako je i to pitanje dio posla koji joj je nepoznata osoba upravo nametnula.

Druga poruka stigla je sutradan. U njoj je pisalo da se čovjek mora čuvati žene koja bi 'od dva zrna pravila tuđu pogaču'. Jasmin je zastao. Njegova majka koristila je tu čudnu rečenicu za ljude koje nije voljela. Nije bila nikakva poznata poslovica, nego nešto što je godinama pogrešno pamtila. Nazvao ju je i upitao je li ona otvorila profil. Tišina je trajala duže nego što je mogao podnijeti.

Priznala je tek kada je došao. Na stolu je čekala njegova omiljena pita. Rekla je da je Lela suviše samostalna, da će ga odvesti daleko i da je samo htjela provjeriti koliko je ozbiljan. "Napisala si da uzima novac od muškaraca", rekao je. Majka je odmahnula rukom, kao da su konkretne riječi sitnica pored njenog velikog straha. Pitu nije ni otvorio.

Lela nije željela majčin poziv izvinjenja iste večeri. Jasmin je morao prihvatiti da priznanje porijekla poruke ne briše ono prvo neugodno pitanje iz njene kuhinje. Rekao joj je tačno šta je pitao i zašto mu je žao. Nije obećao da će majka postati druga osoba. Dogovorili su se da će

naredne posjete majci obavljati sam i da od Lele neće tražiti da glumi olakšanje za porodičnim stolom.

Sedmicu kasnije majka mu je poslala fotografiju ručka i upitala dolaze li oboje. Odgovorio je da dolazi sam, kao što je već rekao. Lela je tog dana otišla sa sestrom na izlet. Kad su se navečer vidjeli, pričala mu je o probušenoj gumi i čovjeku koji im je posudio pumpu. Nije je prekidao da bi dokazao kako je stao na njenu stranu. Pustio ju je da završi priču.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Gost koji nije došao za vikend

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/gost-koji-nije-dosao-za-vikend/

Pripremila sam čiste peškire i pomjerila stalak za sušenje iz male sobe. Markov prijatelj Nenad dolazio je za vikend. Tako mi je rečeno. Znala sam ga površno, dovoljno da mu skuham kafu i pitam za posao, premalo da znam zašto je na vrata stigao s četiri kutije, monitorom i velikom saksijom. Marko je odmah uzeo najtežu kutiju, užurbano, kao da brzina nošenja može objasniti količinu stvari.

Nenad je za večerom spomenuo da od ponedjeljka počinje raditi blizu naše zgrade. Rekla sam da je to zgodno i pitala gdje će stanovati. Pogledao je Marka. Marko je pogledao u tanjir. U toj kratkoj geometriji bilo je dovoljno informacija da prestanem jesti. Nenad je mislio da ostaje kod nas dok ne nađe stan, vjerovatno dva ili tri mjeseca. Marko mu je rekao da smo se oboje složili.

Nisam se raspravljala s gostom. Zamolila sam Marka da dođe u kuhinju. Tvrdio je da mi je planirao reći, ali je čekao dobar trenutak. Nenadu je bilo teško, nije htio da se osjeća nepoželjnim. Pitala sam ga kako je mislio da ću se ja osjećati u kući u kojoj je moj pristanak već izgovorio neko drugi. Rekao je da bi mu bilo neugodno sada povući obećanje. Shvatila sam da je upravo na tu neugodnost računao od početka.

Vratili smo se za sto. Marko je morao reći da me nije pitao. Nenad je pocrvenio i počeo skupljati svoje stvari prije nego što je iko govorio o odlasku. Zaustavila sam ga i rekla da može ostati dogovoreni vikend. Duži boravak nije dogovoren. Nije mi bilo prijatno postati osoba koja izgovara granicu pred čovjekom koji je već premjestio život. Još manje mi je bilo prijatno da zbog toga odustanem od granice.

Nenad je u nedjelju našao sobu kod kolege. Marko mu je pomogao prenijeti kutije. Kad se vratio, rekao je da sam bila hladna. Nisam ga pitala bi li se meni računalo kao toplina da sam drugaricu uselila na

njegovo radno mjesto. Takva poređenja već su mi zvučala kao dodatni posao. Rekla sam samo da mu prijateljstvo s Nenadom ne daje pravo da moje dane obeća unaprijed.

Mala soba ponovo je postala prostor za veš i moje povremeno čitanje. Nenad se javio da zahvali za dvije noći i da mu je žao zbog nesporazuma. Odgovorila sam da nesporazum nije napravio on. Marko je bio u kuhinji kad je poruka stigla. Nije pitao šta piše. Prvi put je morao podnijeti da se razgovor koji se tiče njega odvija bez njegove unaprijed pripremljene verzije.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Torta za njegovu godišnjicu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/torta-za-njegovu-godisnjicu/

Na narudžbi su pisala dva imena i broj dvadeset. Selma je prepoznala njegovo ime prije nego što je pročitala broj telefona. Torta je bila za godišnjicu braka čovjeka s kojim se viđala devet mjeseci. Njegova žena tražila je jednostavan ukras, malo manje šećera i posvetu o zajedničkim godinama. Selma je stajala u radionici s vrećicom mljevenih oraha u ruci, dok je pripravnica čekala da joj kaže koji kalup da pripremi.

Znala je da je oženjen. Nije sebi mogla ponuditi onu lakšu priču. Govorio je da u braku odavno nema bliskosti, a ona je prestala postavljati pitanja čim su odgovori postali neugodni. Sada je žena s kojom navodno dijeli samo adresu birala boju slova za zajedničku godišnjicu. Selma nije znala znači li to sretan brak. Znala je samo da će njene ruke, ako prihvati posao, napraviti ukras za laž u kojoj već učestvuje.

Nazvala ga je tokom pauze. Rekao je da nije znao gdje je supruga naručila tortu i da ne treba miješati posao s privatnim životom. Ta rečenica bila je toliko uredna da je Selma osjetila mučninu. On je već sve pomiješao, samo je njoj sada dodijelio obavezu da izgleda profesionalno. Zamolila ga je da do večeri sam kaže ženi. Odgovorio je da nije pravi trenutak. Selma je shvatila da taj trenutak u njegovom rasporedu vjerovatno nikada ne postoji.

Sutradan je nazvala naručiteljicu. Rekla je prvo da ne može napraviti tortu, pa objasnila zašto. Nije govorila kako se zaljubila niti koliko joj je teško. Žena je dugo šutjela. Zatim je pitala zna li Selma da je oženjen. Rekla je da zna. Razgovor se završio zahtjevom da se uplata vrati istog dana. Selma je vratila novac i preporučila drugu radionicu samo kad je žena to zatražila.

On je došao ljut, uvjeren da je priznanje način da ga natjera da izabere nju. Selma je ostala iza radnog stola. Rekla je da ne bira između dvije

torte i da ona više ne želi biti dio tog rasporeda. Nije izgledala snažno. Ruke su joj se tresle dok je sklanjala orahe. Pripravnica je bila u drugoj prostoriji i nije morala postati publika njihovom kraju.

Nekoliko dana kasnije Selma je oprala kalup koji nikada nije upotrijebila. Nije dobila oprost niti vijest šta se desilo s njihovim brakom. Dobila je tišinu koju ovaj put nije pokušala popuniti njegovim porukama. Na sljedećoj narudžbi trebalo je pisati samo nečije ime. Ispisala ga je polako, pazeći da nijedno slovo ne pređe preko ivice.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Genije iz sljedeće epizode

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/genije-iz-sljedece-epizode/

U šestoj epizodi Boris je rekao da novinar laže. U sedmoj je pogodio gdje je nestala sestra. U osmoj je odmah znao ko neće preživjeti večeru. Gledala sam ga preko zdjele kokica i pitala kad je postao toliko pronicljiv. Slegnuo je ramenima, zadovoljan sobom, i rekao da samo treba pratiti detalje. Ja sam, očigledno, pratila pogrešne. Seriju smo počeli gledati zajedno kad su se djeca odselila, kao mali ritual koji nije zahtijevao ni peglanje ni dogovaranje porodičnog ručka.

Prije devete epizode otišla sam otvoriti prozor. Iz dnevne sobe čula sam ga kako kaže da će sad nestati struje u kući glavne junakinje. Nisam se još vratila na kauč kad se to desilo. Tačnost je bila toliko besmislena da sam ugasila televizor i pitala je li već gledao. Rekao je da je slučajno vidio najavu. Onda da mu je kolega otkrio dio. Tek na treće pitanje priznao je da je završio cijelu sezonu dok ja spavam.

Mogla sam razumjeti da nije htio čekati. Mogla sam čak razumjeti da mu je neugodno priznati kako nije izdržao tri večeri. Nisam razumjela zašto me deset dana podučava da budem pažljivija. Njegova mala predstava genija značila je da se ja pored njega stalno osjećam sporijom nego što jesam. Boris je rekao da je to samo televizija. Odgovorila sam da je televizija jedina stvar u tom trenutku koja ništa ne glumi, jer je već ugašena.

Narednu epizodu pogledala sam sama. Nije to bilo toliko slatko kako sam očekivala. Bez njega nisam imala kome reći da likovi otvaraju sumnjiva vrata potpuno nepotrebno. Ipak ga nisam pozvala samo da popunim prazno mjesto. Kad je ušao, pitao je može li sjesti. Rekla sam da može ako ne zna nešto što ja tek trebam saznati. Sjeo je i prvi put nekoliko minuta šutio bez izraza da posjeduje važnu informaciju.

Izvinio se zbog onog dijela o detaljima. To mi je značilo više nego obećanje da nikad neće gledati unaprijed, jer takvo obećanje nisam ni tražila. Dogovorili smo da može gledati šta hoće sam, a da za naše večeri biramo nešto što nijedno nije vidjelo. Trebalo nam je pola sata da nađemo novi naslov i još toliko da priznamo da je užasan.

Boris je usred prve epizode rekao da misli kako je baštovan kriv. Pogledala sam ga. Podigao je obje ruke i rekao da ovaj put stvarno nagađa. Na kraju je krivac bila tetka. Pripremila sam mu mali papirni pehar za drugo mjesto u vlastitoj dnevnoj sobi. Čuva ga pored daljinskog, gdje ga može vidjeti svaki put kad poželi biti pametniji nego što jeste.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Žena koja je znala za plavu šolju

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/zena-koja-je-znala-za-plavu-solju/

Posjetiteljica je rekla da se zove Selina i da je poznavala Mileninog muža. To mjesec nakon sahrane nije bilo neobično. Ljudi su još dolazili s pričama, vraćenim knjigama i hranom koje je u frižideru bilo previše. Milena ju je pustila u kuhinju i pitala hoće li kafu. Selina je pogledala policu iznad sudopera. 'Još čuvate njegovu plavu šolju', rekla je, pa zatvorila usta kao da se rečenica može vratiti.

Šolja nije bila posebna. Muž ju je kupio na benzinskoj pumpi i odbijao baciti iako joj je ručka bila napukla. Milena je pitala odakle Selina zna za nju. Žena je spustila pogled na sto. Njih dvoje viđali su se četiri godine. Ponekad bi dolazio u njen stan prije posla i pričao o jutru kod kuće, o kafi koja se hladi dok traži naočale. Milena je sjela prije nego što je voda proključala.

Nije tražila detalje o mjestima i datumima. Pitala je je li Selina znala da je oženjen. Jeste. Taj odgovor, kratak i bez ukrasa, omogućio je da Milena ostane za stolom. Nije morala slušati kako je brak odavno bio prazan, jer nije bio. Imali su dobre dane, obične svađe, dogovoreno putovanje koje više neće ostvariti. I uz sve to postojala je druga žena. Nije znala gdje da smjesti činjenicu koja nije poništavala uspomene, ali je prolazila kroz svaku.

Selina je rekla da nije došla tražiti ništa. Onda je pitala može li dobiti neku njegovu knjigu. Milena je pogledala prema dnevnoj sobi. Sve knjige još su stajale kako ih je ostavio. Rekla je da ne može. Ne sada. Selina je klimnula, ustala i sama sklonila stolicu pod sto. Milena joj nije ponudila kafu koju nije ni završila praviti. Ispratila ju je do vrata bez pitanja hoće li se ponovo javiti.

Te noći najviše se ljutila što nema kome postaviti drugo pitanje. Prvo je bilo zašto. Drugo nije znala ni sastaviti. Ujutro je pozvala sestru i ispričala

joj sve, prije nego što tuga ponovo zauzme cijeli jezik. Sestra nije rekla da treba pamtiti samo lijepo. Došla je, oprala nekoliko tanjira i ostala do ručka.

Plavu šolju Milena je pomjerila na drugu policu. Nije je razbila niti poklonila. Ponekad bi je danima zaboravila, a ponekad je vidjela čim uđe u kuhinju. Kad je prvi put sama otišla na kratko putovanje, ponijela je novu malu šolju s poklopcem. U hotelu je popila kafu kraj prozora, bez potrebe da tog jutra odluči kakav je cijeli njen brak bio.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Putovanje koje je otkazano samo meni

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/putovanje-koje-je-otkazano-samo-meni/

Jelena me zamolila da zalijevam cvijeće dok je na moru. Poslala je kratku poruku, onu vrstu koju šalješ osobi na koju računaš. Pročitala sam je na pauzi za ručak, između dva zalogaja. Dvije sedmice ranije rekla mi je da ove godine nećemo na naše zajedničko putovanje. Preskupo je, termini se ne uklapaju, svako ima nešto. Sada je odlazila u isti mali apartman u koji smo godinama išle nas četiri.

Nazvala sam je i pitala ide li s mužem. Nastala je stanka dovoljno duga da više nisam trebala odgovor. Išle su njih tri. Jelena je pokušala objasniti da se sve dogovorilo u zadnji čas, ali ja sam znala kako izgleda njena žurba. Čak i za vikend kupuje kremu sedam dana unaprijed. Pitala sam je kada je putovanje zapravo otkazano, a ona je izgovorila moje ime kao molbu da ne nastavim.

Našle smo se pred njenom zgradom. Rekla je da sam na posljednjem odmoru stalno pravila raspored, komentarisala troškove i ljutila se kad neko zakasni. Nisam mogla poreći sve. Zaista sam umjela pretvoriti odlazak na plažu u polazak ekspedicije. Ali nijedna mi nije rekla da im to toliko smeta. Lakše im je bilo izmisliti skup apartman nego podnijeti razgovor u kojem bih možda bila povrijeđena.

Sada sam bila povrijeđena i bez razgovora. Jelena je govorila da nisam isključena zauvijek, kao da društvo ima prijemni rok. Odbila sam zalijevati cvijeće. Nije bilo veze s biljkama. Nisam htjela narednih deset dana ulaziti u njen stan i obavljati mali dokaz da među nama ništa nije puklo. Rekla sam da joj želim dobar odmor, što tog trenutka nije bila sasvim istina, ali nisam imala bolju završnu rečenicu.

Otišle su. Nisam tražila fotografije niti pitala zajedničke poznanike kako im je. Najteže je bilo subotom, kad bih inače slala prijedloge za put. Umjesto toga upisala sam jednodnevni izlet s grupom nepoznatih ljudi i

namjerno prepustila raspored vodiču. Nije sve bilo ugodno. Neko je kasnio, ručak je bio preskup, a ja sam ipak nekoliko puta uživala bez popravljanja plana.

Po povratku Jelena je donijela magnet za frižider. Pustila sam je unutra, ali magnet nisam odmah zalijepila. Razgovarale smo dugo i bez obećanja o sljedećem ljetu. Kad je pitala jesam li se promijenila na izletu, rekla sam da to nije jedino pitanje koje treba postaviti. Magnet je ostao na stolu između nas, mala kuća bez ijednih vrata koja se otvaraju.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Izvinjenje poslano bez mene

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/izvinjenje-poslano-bez-mene/

Poruka je stigla dok je Nataša čekala red u pošti. Svekrva je napisala da joj je drago što je dobro razmislila i priznala grešku. Dodala je srce i poziv na nedjeljni ručak. Nataša je pročitala sve dvaput. Nakon posljednje svađe nije pisala ništa. Rekla je samo da neće dolaziti na ručkove na kojima se njeni roditelji redovno pretvaraju u predmet šale. O tome je još namjeravala razgovarati s mužem.

Marko je odmah priznao da je poslao poruku s njenog telefona. Telefon je ostavila na stolu dok se tuširala, a on je znao šifru. Napisao je kratko izvinjenje i izbrisao poslanu poruku da je ne uznemiri. Mislio je da će majčin topao odgovor dokazati kako je svađa bila nepotrebna. Nataša je stajala na ulazu u kuhinju i slušala ga kako objašnjava mir koji je napravio tako što je jednu osobu izbacio iz razgovora.

Pitala je šta je tačno napisao. Rekao je da se ona izvinjava zbog pretjerane reakcije i da zna kako niko nije mislio loše. Bile su to upravo rečenice koje nije htjela izgovoriti. Svekrva je njenog oca pred gostima nazivala smiješnim seljakom, pa očekivala da se i Nataša nasmije. Marko je rekao da majka tako govori. Nataša je odgovorila da ona tako ne piše, iako je on odlučio suprotno.

Tražila je da majci kaže istinu. Pokušao je predložiti blažu verziju, da su zajedno sastavili poruku, a da je on možda pogrešno razumio njen ton. Nataša nije pristala dijeliti autorstvo laži. Sjela je pored njega dok je zvao, ali mu nije pomagala riječima. Kad je majka rekla da ga supruga očigledno tjera da povuče izvinjenje, Marko je morao ponoviti da ga ona nikada nije ni poslala.

Nedjeljom je otišao majci sam. Nataša je provela dan s roditeljima i nije im prepričavala svaki detalj da od njih napravi porotu. Uveče je promijenila šifru telefona. Marko je pitao zar mu više ne vjeruje. Rekla je

da je upravo to pitanje na koje ne može odgovoriti on umjesto nje. Nisu se tog dana zagrlili niti dogovorili novi početak.

Nekoliko sedmica kasnije svekrva joj je poslala poruku bez srca. Pitala je mogu li razgovarati o onome što je rekla. Nataša je pustila da poruka odstoji do večeri, pa odgovorila da mogu. Marko je sjedio u istoj sobi, gledajući televiziju. Nije tražio da mu pokaže odgovor. Prvi put poslije svađe ta njegova šutnja imala je korisnu ulogu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Utakmica iza njenog glasa

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/utakmica-iza-njenog-glasa/

Slušalica je bila u desnom uhu, zaklonjena kragnom i rukom na kojoj je Ado oslonio glavu. S druge strane stola Mirela je pričala o razgovoru s vlasnicom radnje u kojoj radi. Morala je odlučiti prihvata li novu smjenu ili traži drugi posao. Ado je gledao pravo u nju. Povremeno bi klimnuo. Na telefonu ispod stola utakmica je ulazila u posljednje minute, a komentator je zvučao kao da mu od rezultata zavisi stanarina.

Mirela je rekla da se boji. Ado je odgovorio: 'Ima još vremena.' Rečenica bi prošla da u istom trenutku nije udario dlanom o sto i nasmijao se. Gol. Vidio je njeno lice tek kad je izvukao slušalicu. Prvo je rekao da je samo provjerio rezultat. Zatim da sluša tek nekoliko minuta. Mirela ga je pitala od kojeg dijela njenog razgovora. Nije znao navesti nijedan.

Ustala je i odnijela svoj tanjir u kuhinju. Ado je krenuo za njom, objašnjavajući koliko je utakmica važna. Ona je rekla da zna. Pokazao joj je datum još prethodne sedmice. Mogao je reći da želi gledati i razgovarati poslije. Umjesto toga ponudio je lice čovjeka koji sluša, dok je iza njega cijelo vrijeme trajalo nešto drugo. Sada nije imala snage ponovo ispričati isto ni njemu ni bilo kome.

Pokušao je prepričati dijelove koje je usput uhvatio. Radnja, smjene, vlasnica. Zvučali su kao riječi iz tuđeg kviza. Mirela ga je zamolila da prestane dokazivati minimalno prisustvo. Ostavila ga je u kuhinji i otišla prošetati. Utakmica se završila dok je sjedio za stolom. Rezultat je provjerio kasnije, bez radosti koju je očekivao cijelo popodne.

Narednog dana priznao je da ga nije bilo strah njene zabrane. Nije mu nikad branila utakmice. Bilo mu je neugodno reći da nešto želi usred njenog lošeg dana, pa je izabrao prevaru koja mu je tada izgledala manja od otvorenog odbijanja. Mirela nije odmah prihvatila izvinjenje. Odluku o poslu već je razmotrila sa sestrom. Nije htjela naknadno praviti novu

priliku samo da bi se on osjećao korisnim.

Sljedeću važnu utakmicu gledao je s prijateljima. Mirela je otišla u kino. Kad su se kasnije našli kod kuće, pitao je kakav je bio film i ostavio telefon na polici. Nije mu ispričala sve. Počela je od scene koja ju je nasmijala. Ovoga puta sačekao je da završi prije nego što je rekao bilo šta o golu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Vjenčanje pod krovom koji nije prokišnjavao

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/vjencanje-pod-krovom-koji-nije-prokisnjavao/

Krov je, prema Adnanovim riječima, prokišnjavao tačno iznad podija za ples. Sala je zato otkazala njihovo vjenčanje. Lejla je slušala s telefonom u ruci, već spremna zvati druga mjesta. Imali su još dva mjeseca i šezdeset gostiju. Adnan je rekao da možda treba prihvatiti znak i pomjeriti sve za proljeće. Lejla nije vjerovala u znakove koji nastaju zbog lošeg održavanja zgrade. Vjerovala je u druge sale.

U naredna tri dana pronašla ih je četiri. Adnan je svakoj našao manu. Jedna je bila daleko, druga previše svečana, treća mala. Četvrta je imala slobodan baš njihov datum i dovoljno prostora. Tada je rekao da mu je muka od cijele organizacije. Lejla ga je ostavila da se odmori i nazvala prvu salu da pita može li barem preuzeti plan stolova koji je ranije napravio s upravnicom.

Upravnica nije znala za njih. Provjerila je datum, prezimena i broj gostiju. Tog vikenda imali su tuđu proslavu, rezervisanu mnogo prije nego što su se Lejla i Adnan zaručili. Krov nije prokišnjavao. Lejla joj je zahvalila previše pristojnim glasom, onim kojim se razgovor završava prije nego što se pred nepoznatom osobom raspadneš. Plan stolova nacrtan Adnanovom rukom još je stajao na njihovom frižideru.

Čekala ga je za kuhinjskim stolom. Nije tražila potvrde ni objašnjenja od upravnice. Pitala ga je samo koliko dugo odgađa razgovor koji sada moraju voditi. Priznao je da nikada nije otišao u salu. Svaki put kad bi zamislio vjenčanje, osjećao je da pristaje na život koji ne zna želi li. Lakše mu je bilo crtati stolove nego zaustaviti njeno uzbuđenje. Krov je izmislio kad se približio rok za pozivnice.

Lejla je dugo gledala u njegov crtež. Na njemu je njen otac sjedio daleko od zvučnika, jer slabije podnosi buku. Čak je i u lažnom planu Adnan

pamtio takve sitnice. To je cijelu stvar činilo bolnijom, ne ljepšom. Rekla je da može prihvatiti da neko nije siguran hoće li je oženiti. Nije znala može li prihvatiti da je mjesecima pušta da živi u već gotovom odgovoru.

Pozivnice nisu poslane. Adnan je ostao nekoliko dana kod brata, a Lejla nije rezervisala nijednu novu salu. Kad su ponovo razgovarali, prvi put nisu birali datum. Govorili su o tome žele li uopće nastaviti zajedno. Plan stolova skinula je s frižidera prije nego što je došao. Na njegovom mjestu ostala je obična bijela površina koju nijedno nije požurilo popuniti.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Termini koje nisam odbila

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/termini-koje-nisam-odbila/

Šivaća mašina posljednjih sedmica češće je bila pokrivena nego uključena. Ines je mislila da mušterije štede. Imala je malu krojačku radnju u prizemlju kuće i telefon u zajedničkom hodniku. Kad bi izašla po materijal, partner Zdravko javljao se na pozive. Govorio joj je da su zvali uglavnom zbog pogrešnog broja. Uveče bi je tješio da je možda dobro što konačno može odmoriti i posvetiti se njihovom domu.

Pred pekarom ju je zaustavila stara mušterija. Pitala je kad ponovo počinje raditi, jer joj je žao što je sve zauzeto do zime. Ines je rekla da može donijeti suknju sutra. Žena se zbunila. Prije dvije sedmice muški glas rekao joj je da krojačica više ne prima narudžbe. Nije zvučalo kao pogrešan broj. Znao je njeno ime i rekao da Ines namjerava usporiti.

Zdravko nije dugo poricao. Odbio je nekoliko poslova, priznao je, jer je vidio da pretjeruje. Onda još neke, jer mu se činilo da je mirnija kad nema rokova. Ines je stajala u hodniku s kesom peciva koja se polako mastila na dnu. Mirnija je bila zato što je u sebi računala koliko još može plaćati materijal i doprinose bez novih narudžbi. On je njenu tišinu proglasio zadovoljstvom.

Rekla mu je da je mogao oprati suđe, preuzeti kupovinu ili je pitati treba li joj pomoć. Umjesto toga odlučio je koji dio njenog života treba postati manji. Zdravko se branio time da novac nije problem jer on dovoljno zarađuje. Ines je tada spustila kesu na pod. Radnju je otvorila prije njihove veze. U njoj su bile vještina, poznanstva i zadovoljstvo koje nisu mogla stati u njegovu platu.

Pozvala je mušterije kojih se mogla sjetiti. Nije svima prepričavala privatnu svađu. Rekla je da je došlo do pogrešnih informacija i da radi redovno. Neke su već našle drugu krojačicu. Jedna je naručila zavjese, druga se vratila tek za nekoliko mjeseci. Za posao je uzela poseban

telefon. Zdravku nije dala ulogu pomagača u popravljanju onoga što je pokvario, ma koliko je nudio.

Zajedno su ostali, zasad. To je riječ koju Ines ranije nije koristila kad govori o svom domu. Jedne večeri završavala je porub dok je Zdravko u kuhinji prao tanjire. Nije došao na vrata da joj pokaže šta radi. Čula je vodu, zatim tišinu, i nastavila šiti. Nije još znala znači li to promjenu. Znala je da će suknja ujutro biti gotova.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Zvonilo je za bivšu punicu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/zvonilo-je-za-bivsu-punicu/

Subotom je Almir odlazio s velikom sportskom torbom. Belma bi mu dodala flašu vode i ostala završavati kućne poslove. Govorio je da poslije vježbanja ode na kafu s ekipom, pa se često vraćao pred ručak. Jednog jutra torbu je zaboravio otvorenu. U njoj su bile mandarine, deterdžent i mekane kućne papuče. Belma je pomislila da je njen muž otkrio vrlo neobičan oblik rekreacije.

Nije ga pratila. Kad je došao, pitala ga je kome je kupio papuče. Almir je pogledao prema vratima kao da bi odgovor mogao ostati u hodniku. Nosio ih je bivšoj punici, Zlati. Poslije razvoda od njene kćerke nastavili su se povremeno čuti. Posljednjih mjeseci bilo joj je teže obavljati kupovinu, pa je pomagao. Belma je rekla da ne razumije zašto je zbog toga trebalo izmišljati sportsku ekipu.

Tvrdio je da nije želio da se osjeti ugroženom. Govorio je polako, tonom kojim se unaprijed smiruje tuđa navodna ljubomora. Belma ga je pitala kada mu je zabranila da razgovara s ljudima iz svog života. Nije mogao navesti primjer. Onda je priznao da je Zlati rekao kako ona ne voli njihove susrete. Zato ga starica nikada nije zvala kući. Zato se njegova bivša žena prema Belmi na posljednjem slučajnom susretu ponašala hladno.

Belma nije željela posjetu na kojoj će dokazivati koliko je velikodušna. Nije ni tražila da Almir prestane pomagati. Htjela je da svakoj osobi kojoj je izmislio njenu zabranu kaže šta je zaista uradio. On je rekao da bi to bilo ponižavajuće. Pogledala ga je, čekajući da čuje vlastitu rečenicu. Dugo je stajao uz sudoper prije nego što je uzeo telefon.

Zlata je nekoliko dana kasnije nazvala Belmu. Razgovor je bio neugodan, pun izvinjavanja koja su dolazila od pogrešne osobe. Belma joj je rekla da se ne mora izvinjavati zato što joj trebaju namirnice. Pričale su još malo o

mandarinama koje su ispale kisele. Nisu odjednom postale prijateljice. Na kraju je Zlata pitala može li ubuduće zvati na kućni telefon kad Almira nema na njegovom. Belma je rekla da može.

Subotnje kupovine su se nastavile. Almir je odlazio s platnenim kesama, a kućne poslove završavao po povratku. Belma ga više nije ispraćala flašom vode. Nije to bila kazna koju je unaprijed odredila. Jednostavno joj je trebalo vremena da se ponovo obraduje čovjeku koji se vraća iz posjete o kojoj sada govori istinu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Saksija koju nije očekivao

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/saksija-koju-nije-ocekivao/

Vesna je ušla noseći saksiju bosiljka i torbu koja se nije mogla zamijeniti za torbicu s kozmetikom. Alen je stajao u kuhinji novog stana i gledao prvo torbu, pa biljku. Kad je rekao da će konačno imati svoj prostor, zamišljala je police, dvije četkice i jutra u kojima se niko ne oblači na brzinu. On je kupio dvije čaše i jedan peškir. Taj peškir visio je na ručki pećnice.

Rekla mu je da je razgovarala s mužem. Ne o još jednom vikendu, nego o odlasku. Alen je povukao stolicu i sjeo prije nje. Pitao je zašto nije sačekala da se dogovore. Vesna je spustila bosiljak na prozor. Tokom jedanaest mjeseci njihove veze govorili su o budućnosti dovoljno često da je prestala pitati kada budućnost počinje. Sada je slušala kako on svaki od tih razgovora vraća u neodređeno vrijeme.

Njegova žena nije znala ništa. Nije namjeravao otići, bar ne sada. Stan je iznajmio da prestanu tražiti slobodne sobe i gledati na sat. Smatrao je to velikim korakom za njih. Vesna je gledala jednu usamljenu čašu na stolu, dok je druga još stajala u kartonskoj kutiji. Pitala ga je gdje bi, u tom velikom koraku, trebala držati zimsku jaknu. Nije odgovorio. Nije postojao ormar.

Ljutila se na njega dok nije izgovorila da joj je uništio brak. Čula je rečenicu i zastala. Alen je lagao o veličini njihove budućnosti, ali ona je svom mužu lagala svakodnevno, bez njegove pomoći. Nije joj se svidjelo što su dvije stvari mogle biti istinite istovremeno. Sjela je na drugu stolicu, onu koja se klimala, i prvi put nije pokušala zamisliti ljepšu verziju sobe.

Otišla je kod sestre. Bosiljak je ponijela, jer ga je sama kupila i jer joj je bilo nepodnošljivo da ostane ukras sljedećeg tajnog popodneva. Alen ju je zvao, govorio da paniči i tražio vrijeme. Muž joj je poslao jednu poruku,

praktično pitanje o stvarima koje treba preuzeti. Njegova suzdržanost boljela je više od ljubavnikovog straha, ali nije od njega tražila da joj olakša.

Mjesec kasnije našla je malu garsonjeru. Na prozoru je bilo dovoljno svjetla za bosiljak. Ponekad bi uveče poželjela nazvati jednog od njih samo da ne jede sama. Umjesto toga oprala bi tanjir, otvorila prozor i ostala u sobi koju ovoga puta nije morala nazivati ničim većim nego što jeste.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Gazdarica za našim stolom

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/gazdarica-za-nasim-stolom/

Gazdarica je, prema Verinim riječima, bila teška žena. Nije htjela zamijeniti šporet, nije voljela kašnjenje i svake druge godine podizala je kiriju. Ruža je slušala te žalbe i uredno davala svoj dio. Poslije razvoda uselila se kod stare prijateljice, zahvalna što ne mora sama tražiti stan. Imale su odvojene sobe, zajednički doručak subotom i dogovor da sve troškove dijele napola. Gazdaricu nikada nije vidjela. Vera je tvrdila da je bolje tako.

Kad je posljednje povećanje postalo preveliko, Ruža je odustala od puta kćerki. Vera ju je tješila i govorila da će nekako izdržati. Istog mjeseca Verin sin došao je na ručak sa djevojkom. Razgledali su kuhinju, pričali o novom šporetu i o tome kako bi se stan mogao urediti kad ga jednog dana preuzmu. Ruža je pitala od koga. Mladić je pokazao na majku, ne shvatajući zašto je to pitanje.

Ručak je završen brzo. Vera je isprva govorila da se vlasništvo Ruže ne tiče, jer svakako ima krov nad glavom po prihvatljivoj cijeni. Ruža se složila da vlasnik može tražiti kiriju. Ali ona nije pristala na kiriju koju vlasnik otvoreno određuje. Pristala je dijeliti trošak s prijateljicom koja je svaki mjesec sjedila preko puta i glumila da trpi istu brigu.

Vera je novac od posljednjeg povećanja slala sinu. Pomagala mu je plaćati automobil. 'Ti bi razumjela da si u mojoj situaciji', rekla je. Ruža je tada prvi put povisila glas. I ona je imala dijete, kojem zbog tog povećanja nije otišla. Nije htjela ponovo slušati da se majčinska ljubav jedne žene podrazumijeva, a druge može odložiti za jeftiniji mjesec.

Stan nije napustila iste noći. Tražila je novu sobu tri sedmice i za to vrijeme s Verom razgovarala o vodi, ključevima i tome ko je potrošio kafu. Odsustvo svađe nije značilo pomirenje. Bilo je čudno živjeti s osobom kojoj odjednom nemaš šta ispričati. Vera je nudila nižu cijenu,

pa besplatan mjesec. Ruža je shvatila da bi joj za ostanak trebala prijateljica, a da joj se sada obraća samo gazdarica.

Na odlasku je oprala svoju policu u frižideru. Vera je stajala pored vrata s njihovim dvjema subotnjim šoljama. Pitala je hoće li nekad doći na doručak. Ruža je uzela svoju šolju iz njene ruke. Rekla je da sada mora uhvatiti autobus, što je bilo tačno, ali nije bio potpun odgovor. Ovoga puta nije dugovala potpuniji.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Sat koji je zaustavio ručak

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sat-koji-je-zaustavio-rucak/

Nedžib je rekao da nije dirao djedov sat. Majka mu je povjerovala, ali otac je slegnuo ramenima na način koji ostavlja vrata sumnji. Sin je ponekad posuđivao stvari bez pitanja. Imao je dvadeset šest godina i stari običaj da se brani preglasno. Za nedjeljnim ručkom poricao je sve glasnije, dok je Kenan ponavljao da nema smisla dizati tenziju zbog jednog sata. Njegova supruga Amina prestala je jesti.

Sat je pripadao njenom ocu. Nije bio skup, niti je uvijek pokazivao tačno vrijeme. Nosila ga je kad joj je trebao osjećaj da neko smiren ide s njom. Posljednji put vidjela ga je na komodi. Nakon ručka Nedžib je otišao bez uobičajene kafe. Amina je htjela krenuti za njim, ali Kenan joj je rekao da ga pusti da se ohladi. Zvučalo je razumno. To je kod njega najčešće i bio problem.

U srijedu je Kenan zamolio Aminu da usput preuzme njegov sat iz radionice, zaboravivši koliko je stvari dao istom čovjeku na pregled. Majstor je izvadio dvije vrećice. U jednoj je bio njegov ručni sat. U drugoj očev, rastavljen, s napuklim staklom. Rekao je da za ovaj još traži dio, ali da poslije takvog pada nema obećanja. Amina je odnijela obje vrećice kući.

Kenan je sat ispustio dok je pomjerao komodu. Onda ga je odnio na popravku, uvjeren da može vratiti stvar na mjesto prije nego što bude primijećena. Kad je počela potraga, bilo je lakše slegnuti ramenima nego priznati. Amina ga je slušala do kraja. Nije pitala za cijenu dijela. Pitala je zašto je gledao vlastito dijete kako se brani od nečega što nije uradilo.

Pozvao je sina pred njom, ali ona nije pristala biti svjedok koji će poslije potvrditi da se izvinio. Otišla je u drugu sobu. Razgovor je trajao kratko. Nedžib naredne nedjelje nije došao. Kenan je pripremio njegov omiljeni ručak i ljutio se što se hrana hladi. Amina mu nije pomogla pretvoriti

sinov izostanak u novu krivicu.

Sat je mjesecima ostao u vrećici. S vremenom ga je drugi majstor uspio pokrenuti, ali Nedžib je prvi put ponovo došao prije toga, jednog utorka, samo majci na kafu. Kenan se vratio s posla dok su sjedili. Zastao je na vratima i pitao može li sjesti. Sin je pomjerio praznu šolju prema njemu. Ovaj put otac nije pokušao odlučiti šta taj pokret znači.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Čovjek iz mojih starih bilježnica

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/covjek-iz-mojih-starih-biljeznica/

Adnan je volio upravo onu pjesmu koju niko od Laninih prijatelja nije znao. I on je jednom htio stan s pogledom na željezničku stanicu. Čak je tvrdio da najbolje trešnje dolaze u zgužvanom papiru, pojedene prije povratka kući. Lana je te podudarnosti prepričavala prijateljici s nelagodom odrasle žene koja se boji da zvuči kao djevojčica. Poslije dugog, umornog razvoda bilo je lijepo sresti nekoga pred kim se ne mora prevoditi.

Jedne večeri stajali su pred zatvorenim kinom. Adnan joj je rekao da je propuštena predstava samo izlaz koji se prerušio u zid. Lana se nije nasmijala. Tu rečenicu napisala je prije sedam godina, poslije razgovora u kojem je prvi put ozbiljno pomislila na razvod. Nije bila objavljena. Nije je izgovorila njemu. Stajala je u crnoj bilježnici spakovanoj kod njene sestre dok je mijenjala stan.

Sestra je bila Adnanova cimerica prije nego što ih je upoznala. Kad je Lana pitala gdje su kutije bile, sestra je rekla da su neko vrijeme stajale u dnevnoj sobi. Osjetila je u pitanju nešto neugodno i ponudila da dođe. Lana je odbila. Te večeri htjela je čuti samo čovjeka koji je već poznavao previše njenih odgovora.

Priznao je da je otvorio jednu bilježnicu. Onda još dvije. U početku iz radoznalosti, kasnije zato što mu se dopala žena koja je pisala. Kad su se upoznali, želio je da i ona osjeti isto. Tvrdio je da nije lagao o tome koliko mu se sviđa. Lana je pitala odakle je došla priča o njegovim trešnjama. Spustio je pogled. Za željezničku stanicu nije morala ni pitati.

Najviše ju je boljelo to što se sada nije mogla sjetiti razgovora bez traženja ukradenog dijela. Možda bi ga voljela i da nije znao pjesmu. Možda bi bilo zanimljivo objašnjavati zašto joj stanica znači dolaske, a ne buku. Oduzeo im je priliku da se upoznaju, a zatim tu prečicu nazvao bliskošću.

Zamolila ga je da više ne dolazi. Nije joj bilo važno hoće li to smatrati pretjerivanjem.

Bilježnice je prenijela kući u dvije platnene torbe. Dugo ih nije otvorila. Jednog kišnog popodneva ipak je pronašla onu rečenicu i prekrižila je samo jednom linijom. Ispod je napisala šta se zaista desilo pred zatvorenim kinom. Adnanovo ime stalo je u prvi red. Ostatak stranice pripadao je njoj.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Šta Jasmina nikada nije rekla

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sta-jasmina-nikada-nije-rekla/

Prema onome što je Dino čuo, Jasmina nije imala lijepu riječ za njega. Smatrala je da prebrzo govori, da njegova porodica previše dolazi i da je zajednički stan s njim loša ideja. Sve je to prenosila njegova djevojka Ivona, obično kad bi razgovor skrenuo na preseljenje. Dino se trudio biti pristojan prema Jasmini, ali se pri svakom susretu osjećao kao kandidat kojeg je komisija već odbila.

Na rođendanskom ručku sjeli su jedno pored drugog. Ivona je otišla po dodatne tanjire. Dino je pogledao Jasminu i pitao šta tačno treba promijeniti da mu povjeruje. Ona je mislila da govori o pogrešnoj narudžbi kolača. Kad je spomenuo stan, ostavila je viljušku. Nije ni znala da traže zajednički stan. Ivona joj je rekla da im sasvim odgovara živjeti odvojeno.

Nisu nastavili pred svima. Poslije ručka izašli su na stepenice i uporedili samo nekoliko rečenica. Bilo ih je dovoljno. Jasmina nikada nije tražila da Ivona prekine vezu, niti je komentarisala Dinovu porodicu. Upravo suprotno, pitala je zašto njene prijateljice više ne dolaze na večere. Ivona im je govorila da Dino želi mir nakon posla. Dino je mislio da one ne žele sjediti za njegovim stolom.

Kad su joj prišli, Ivona je odmah počela plakati. Rekla je da je samo kupovala vrijeme. Plašila se zajedničkog života, ali joj je bilo lakše ponoviti tuđe navodno mišljenje nego izgovoriti svoje. I njoj su smetale nenajavljene posjete njegove porodice. I ona je ponekad željela veče bez njegovih priča. Jasmina je slušala sve dok nije čula: 'Znaš da sam ti uvijek mogla sve reći.' Tada je ustala. 'Mogla si. Zato ovo nisam zaslužila.'

Dino i Ivona nisu se odmah razišli. Prvi razgovor bez izmišljene Jasmine trajao je dvadeset minuta i bio je mnogo neugodniji od svih prethodnih. Odustali su od gledanja stana. Dino nije znao vjeruje li joj kad kaže da želi

ostati zajedno. Ivona je shvatila koliko je udobno bilo imati prijateljicu koja u svakoj svađi izgovori najružniji dio umjesto nje.

Sedmicama kasnije napisala je Jasmini dugu poruku, pa je skratila na izvinjenje i poziv. Odgovor je stigao sutradan. Prijateljica još nije željela kafu. Ivona je sjedila s telefonom kad ju je Dino pitao šta se desilo. 'Povrijedila sam je', rekla je. Prvi put nije dodala nikoga između subjekta i glagola.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Dva kuhala na istom stepeništu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/dva-kuhala-na-istom-stepenistu/

Ponijela sam prazne kutije, selotejp i kuhalo za vodu. Denis je rekao da ga je stanodavac iznenada izbacio, a ja sam imala višak kuhala i manjak sumnje. Viđali smo se četiri mjeseca. Njegov stan nisam poznavala jer je, kako je tvrdio, dijelio prostor s nepodnošljivim rođakom. Kad nekoga voliš dovoljno svježe, riječ nepodnošljiv prihvatiš kao sasvim pristojan opis osobe koju nisi upoznao.

Na četvrtom spratu dočekala me žena s drugim kuhalom. Imala je mokru kosu i na rukavu bijelu mrlju od zida. Pitala je jesam li prevoz. Rekla sam da sam djevojka. Ona je nekoliko trenutaka gledala moje kutije, kao da je odgovor možda odštampan na njihovim stranicama. Onda je rekla: 'Ja sam očigledno stanodavac.'

Denis se pojavio noseći lampu. Vidjela sam na njegovom licu tačan trenutak u kojem je shvatio da nema dovoljno slobodnih ruku za ovu situaciju. Žena se zvala Melisa. Zajedno su živjeli šest godina, a ona mu je sinoć rekla da ode nakon što je priznao da postoji neko drugi. O vremenu koje smo proveli zajedno nije joj rekao istinu. Njoj su to bile dvije zbunjene sedmice. Meni je bio slobodan čovjek još od prošle zime.

Spustila sam kuhalo na stepenicu. Denis je počeo govoriti da njihova veza odavno nije bila prava, da nije znao kako završiti, da je sa mnom drugačije. Melisa je sjela na moju najveću kutiju. Pod njom je karton zaškripao. Taj zvuk me, sasvim neprikladno, skoro nasmijao. Pitala sam je želi li stolicu. Rekla je da želi da prestanemo nositi njegove stvari.

Tako smo i uradile. Lampu je spustio sam. Nije bilo zajedničkog zagrljaja niti prijateljstva sklopljenog protiv njega. Melisa je bila povrijeđena i mojim prisustvom, iako nisam znala. Ja sam se osjećala kao gost kojem je domaćin prešutio da kuća gori. Razmijenile smo brojeve samo da možemo provjeriti eventualne naredne priče. Denis je negodovao da od

njega pravimo neprijatelja. Niko mu nije odgovorio.

Kući sam vratila svoje kuhalo i dvije kutije. Ostale sam ostavila na hodniku, prazne. Nekoliko dana kasnije Melisa mi je poslala poruku da je odnio sve. Napisala sam da mi je drago što više ne mora čekati. Onda sam obrisala nedovršenu rečenicu o nama. Nije postojalo nikakvo nas. Postojale su dvije žene koje su tog jutra prestale pomagati istom čovjeku da se udobno smjesti.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Kolač koji je hranio cijeli sprat

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kolac-koji-je-hranio-cijeli-sprat/

Nedžada je petkom pekla kolač od narandže jer je Samir na početku braka rekao da takav nikada nije probao. Zapamtila je rečenicu kao pohvalu. Dvadeset dvije godine kasnije znala je recept bez vaganja, a koru narandže kupovala čak i kada bi najradije završila sedmicu u krevetu s knjigom. Samir bi pojeo tanak komad, ostatak uredno zamotao i nosio na posao. Govorio je da mu tamo posebno prija uz jutarnju kafu, kada ga niko ne prekida.

Jednog petka zaboravio je kutiju. Nedžada je imala slobodno prijepodne i odnijela je u njegovu kancelariju. Kolege su je dočekale kao davno očekivanu kuharicu. Jedna žena rekla je da Samir već godinama spašava njihov sprat od loših keksa, iako on sam ne podnosi narandžu u slatkišima. Rečenica je izgovorena tako veselo da Nedžada nekoliko sekundi nije znala koji izraz treba staviti na lice. Zatim je spustila kutiju i zamolila da joj ipak ostave jedan komad za muža, iz čistog poslovnog poštovanja.

Samir je uvečer došao s praznom kutijom i osmijehom koji nije mogao održati. Priznao je da nikada nije volio taj kolač, ali je volio koliko se ona radovala kada ga napravi. Nedžada je odgovorila da se posljednjih deset godina uglavnom radovala trenutku kada ga izvadi iz rerne i opere zdjelu. Oboje su zašutjeli, pa počeli računati koliko je narandži prošlo kroz kuhinju zbog rečenice koja nikada nije bila dovoljno precizna. Samir je pogrešno izračunao i ona ga je ispravila iz navike.

Nije bila samo smiješna priča. Nedžadu je zaboljelo što je njeno vrijeme godinama trošeno na dokaz pažnje koji nije trebao takav oblik. Samir je rekao da je istina svake godine postajala teža. Pitala je postoji li još nešto što nosi kolegama da je ne povrijedi. Nabrojao je šal koji ga grebe, pa odmah požalio što je otvorio i tu temu. Nedžada mu je rekla da za večeru sam pronađe nešto što zaista voli, a ona će pročitati barem pedeset

stranica bez ustajanja.

Narednog petka ništa nije pekla. Sa sprata su stigle tri zabrinute poruke i ponuda da zajednički plaćaju narandže. Nedžada im je poslala recept. Samir je kupio sladoled, dva različita okusa, i provjerio koji ona stvarno želi. Poslije su jeli iz zasebnih zdjelica, smijući se kolegi koji je pitao treba li zagrijati rernu prije ili poslije miješanja. Nedžada nije odgovorila odmah. Kolač je konačno otišao tamo gdje su ga iskreno željeli, zajedno s poslom koji je potreban da se napravi.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Povrat novca za tuđi račun

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/povrat-novca-za-tudji-racun/

Putovanje su otkazali zbog Milanovog novog poslovnog rasporeda. Milena nije bila zadovoljna, ali je prihvatila da će im agencija vratiti veći dio uplate i da mogu otići kasnije. Šest sedmica pitala je ima li vijesti. Milan je govorio da administracija sporo radi. U međuvremenu je ona odustala od popravke zuba koju je planirala platiti svojim dijelom povrata i nekoliko puta računala koliko treba sačekati prije nego što ponovo nazove agenciju i ispadne nestrpljiva.

Nazvala ih je jednog petka. Službenica joj je rekla da je povrat izvršen prije mjesec dana na račun s kojeg je putovanje plaćeno. Milanov račun. Milena mu je svoj dio ranije uredno prebacila. Kad je došao kući, pitala ga je gdje je novac. Nije pokušao negirati uplatu. Rekao je da je njime platio stručnu obuku jer je prijava isticala i jer će im njegova nova kvalifikacija oboma koristiti. Mislio je vratiti njen dio prije nego što sve postane problem.

Milena je dugo gledala njegovu torbu, iz koje je virila fascikla s logom obuke. Podržavala ga je mjesecima dok je pričao o promjeni posla. Nije znala da podrška podrazumijeva pravo da on odredi kada njeni planovi mogu čekati. Rekla je da joj nije smetalo što želi učiti. Smetalo joj je što je svakog ponedjeljka gledao kako ona odgađa vlastitu potrebu, a zatim za večerom uvjerljivo govorio da agencija još nije poslala novac.

Milan je ponudio da odustane od obuke i pokuša dobiti povrat. Milena je rekla da ne želi donositi tu odluku umjesto njega. Želi svoj novac u dogovorenom roku i prestanak priče u kojoj je njen pristanak nepotreban jer on ima dovoljno dobru namjeru. Napravio je stvaran plan vraćanja iz vlastite zarade. Obuku je nastavio uz manji obim, a nekoliko drugih troškova odgodio. Nije joj bilo drago zbog njegovog odricanja. Bilo joj je važno da ono konačno bude njegovo, a ne njeno potajno preuzeto.

Naredno putovanje nisu planirali odmah. Milena je prvo otišla na zakazanu popravku, a Milan preuzeo večeru tog dana bez predstavljanja toga kao iskupljenja. Kasnije su sjeli otvoriti novi spisak želja i svako pored svoje napisao stvarni trošak. Kada je predložio izlet, Milena je pitala koliko može izdvojiti sada, bez obećane buduće plate. Odgovorio je konkretnim iznosom. Izabrali su bliže mjesto i kupili dvije odvojene karte, pa ih zajedno stavili na frižider. Ovaj put oboje su znali šta svaka karta zaista košta.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Volan koji nisam smjela spomenuti

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/volan-koji-nisam-smjela-spomenuti/

Mirjana je mužu govorila da subotom odlazi u firmu sređivati staru arhivu. Zapravo je učila voziti. Imala je četrdeset osam godina i dovoljno vlastite ušteđevine za časove, ali nije imala hrabrosti za još jedan razgovor u kojem će Vjeko objasniti da je ona previše rastresena za volan. Godinama je vozio svuda i podsjećao je koliko mu to vremena uzima. Svaki put kada bi ponudila rješenje, pretvarao bi njenu ideju u šalu pred prijateljima.

Na prvom času jedva je mogla uskladiti ruke i noge. Instruktorica nije glumila da joj sve ide odlično, ali nijednu grešku nije pretvorila u osobinu njenog karaktera. Mirjana je počela napredovati. Kod kuće je pričala o starim registratorima i osjećala nelagodu zbog laži. Nije mislila da tajnost čini brak boljim. Samo je prvi put imala prostor u kojem pokušaj ne mora unaprijed dobiti muževo odobrenje i procjenu koliko će ga koštati strpljenja.

Vjeko je saznao kada ju je vidio kako izlazi iz automobila autoškole. Nije bio ljut što je učila, tvrdio je, nego što ga je lagala. Mirjana je priznala laž bez dodavanja da je zato ona dobra. Potom ga je pitala šta bi se dogodilo da mu je rekla prije prvog časa. Počeo je objašnjavati koliko su putevi opasni i kako ona paniči pri jednostavnim stvarima. Zastala je dok nije završio, pa rekla da je upravo čula odgovor na svoje pitanje.

Nije mu ponudila da odustane kako bi dokazala iskrenost. Rekla je kada ima naredne časove i da više neće izmišljati dodatne poslovne zadatke. Vjeko je nekoliko dana bio hladan. Mirjana je nastavila odlaziti, razgovarala s prijateljicom i razmišljala o drugim odlukama koje je prepuštala njemu da izbjegne ismijavanje. Na ispit je otišla sama i prvi put nije prošla. Vratila se kući razočarana, ali nije sakrila rezultat. Nije željela da njena samostalnost zavisi od predstave kako nikada ne griješi.

Drugi put je položila. Vjeko joj je čestitao, a zatim pokušao pripremiti govor o pravilnoj vožnji. Mirjana ga je zamolila da ga ostavi za trenutak kada zatraži savjet. Tog popodneva odvezla se do tetke s kolačem na zadnjem sjedištu. Parkirala je daleko od ulaza jer joj je tamo bilo lakše. Kad ju je tetka pitala zašto blista, odgovorila je da je došla sama. Još nije znala kako će njihov brak izgledati poslije toga, ali je prvi put mogla otići razmisliti bez molbe da je neko poveze.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Tišina koju je neko plaćao

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/tisina-koju-je-neko-placao/

Nina je bivšem partneru rekla da ne želi više razgovarati o pomirenju. Nekoliko dana kasnije poslao joj je poruku o strahu koji je spomenula samo prijateljici Merimi. Nije bilo moguće da je pogodio iste riječi. Napisao je i da zna kako ponekad poželi nazvati ga poslije ponoći, što je bila rečenica izgovorena uz suze, a ne poziv njemu. Nina je gledala ekran dok joj čaj nije postao sasvim hladan.

Nazvala je Merimu i pitala je li mu nešto prenijela. Prijateljica je prvo rekla da je samo htjela smiriti situaciju. On pati, dodala je, i treba razumjeti da Nina nije ravnodušna. Nina je odgovorila da njena tuga ne poništava odluku. Merima je dugo šutjela, pa priznala da joj je on plaćao neke račune dok je tražila posao. Zauzvrat je tražio da mu povremeno kaže kako je Nina. Povremeno je postalo poslije gotovo svakog njihovog susreta.

"Nisam mu slala poruke iz tvog telefona", rekla je Merima. Nina je odgovorila da to nije granica koju su dogovorile. Nije ništa skrivala od prijateljice jer je vjerovala da kod nje može misliti naglas, čak i kada se misli međusobno pobijaju. Sada je svaka neodlučna rečenica putovala čovjeku od kojeg se pokušavala odvojiti i vraćala joj se kao dokaz da ne zna šta želi. Novac je to činio još gorim, ali izdaja nije počela tek s prvom uplatom.

Nina je bivšem napisala da prestane tražiti informacije preko drugih ljudi i da njena odluka ostaje ista. Merimi je rekla da neko vrijeme ne želi kontakt. Nije pokušala nagovoriti sve zajedničke prijatelje da izaberu stranu. Dvjema bliskim osobama objasnila je šta se dogodilo i zamolila da ne prenose njene razgovore. Sljedećih sedmica često bi zastala usred priče, iznenada nesigurna je li već rekla previše. Bilo joj je žao što zbog jedne osobe sada sumnja u prostor koji joj drugi ljudi iskreno nude.

Merima je kasnije poslala izvinjenje bez spominjanja svojih dugova. Nina ga je pročitala, ali nije odgovorila odmah. Vratila se druženjima polako, pričajući nekad o važnim stvarima, nekad samo o ručku. Jedne večeri poželjela je nazvati bivšeg i rekla to novoj prijateljici. Žena ju je pitala želi li razgovarati dok želja ne prođe. Nina je rekla da želi. Telefon je ostao na stolu, tih cijele večeri, i niko izvan te sobe nije morao znati koliko joj je to značilo.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Moje ime za tuđu noć

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/moje-ime-za-tudju-noc/

Kad mi je Amelin muž donio cvijeće da zahvali što sam je primila nakon teške sedmice, prvo sam pomislila da je zamijenio datum. Amela kod mene nije noćila od prošle zime. Rekla sam mu da je nisam vidjela u petak. Stajao je na vratima sa buketom koji mi više nije imao kome predati. Nije pitao ništa drugo. Pozdravio se pristojno, toliko pristojno da sam ostatak dana osjećala njegovu zbunjenost kao nešto što je ostalo u hodniku.

Amela me nazvala za pola sata. Pitala je zašto nisam rekla da sam zaboravila. Tada sam saznala da je moje ime već tri mjeseca služilo kao mjesto na kojem može biti dok je sa drugim čovjekom. Nisam ga poznavala. Nisam znala ni da joj je brak toliko loš koliko je sada tvrdila. Znala sam da sam upravo dobila ulogu u tuđem životu bez ijedne prilike da na nju pristanem ili je odbijem.

"Trebala si me prvo nazvati", rekla je. Odgovorila sam da nisam znala da postoji dogovor koji trebam provjeravati. U njenom glasu bilo je više ljutnje zbog moje istine nego žaljenja zbog vlastite laži. Dvadeset godina prijateljstva odjednom je postalo argument da sam dužna pomoći, kao da sva zajednička bolovanja, selidbe i rođendani postoje u knjizi dugova iz koje sada može naplatiti šutnju.

Nisam zvala njenog muža da mu ispričam sve što sam tek čula. Nisam ni obećala da ću ubuduće potvrđivati neistine. Rekla sam Ameli da me ne koristi kao objašnjenje i da, ako me neko pita gdje je bila, mogu govoriti samo ono što znam. Plakala je. Ostala sam na telefonu dok se smirila, ali nisam povukla nijednu riječ. To je bilo najneugodnije što sam uradila za prijateljicu, iako joj nisam učinila ono što je tražila.

Mjesecima se nismo viđale. Čula sam da se razvela, ali nisam prikupljala pojedinosti preko zajedničkih poznanika. Jednog novembarskog dana

poslala mi je poruku da želi kafu i da ne očekuje da sve bude kao prije. Došla je sama, bez velike priče o tome kako su je svi pogrešno razumjeli. Rekla je da joj je žao što je moje ime pretvorila u sklonište za nešto od čega se sama nije htjela odmaknuti.

Sjedile smo dugo. Nisam joj obećala isto povjerenje niti joj oduzela pravo da mi bude draga. Na odlasku me pitala može li me ponovo nazvati. Rekla sam da može. Te večeri nisam imala osjećaj da sam spasila prijateljstvo. Imala sam osjećaj da smo napokon obje došle na razgovor pod vlastitim imenom.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poruka koja je čekala pogrešnu osobu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poruka-koja-je-cekala-pogresnu-osobu/

Poruka je stigla dok je Mladen čekao red u prodavnici: "Još osjećam kako si me gledao jutros." Od Mire godinama nije dobio sličnu rečenicu. Prvo se nasmijao, pomislivši da pokušava obnoviti nešto što su oboje zanemarili. Onda je shvatio da se tog jutra nisu vidjeli. Otišla je prije nego što je ustao. Druga poruka stigla je odmah: pogrešan razgovor, šala među kolegama. Kasirka ga je morala dva puta pitati želi li račun.

Kod kuće nije pripremio zamku. Stavio je namirnice na sto i pitao kome je poruka bila namijenjena. Mira je prvo govorila o pretjeranom tumačenju, zatim o bliskom prijateljstvu. Čovjek je bio kolega s kojim se mjesecima dopisivala noću. Tvrdila je da među njima nije bilo ničeg fizičkog. Mladen nije znao je li to istina, ali nije želio svesti razgovor na jednu granicu čije bi neprelaženje trebalo izbrisati sve ostalo.

"Meni si govorila da si preumorna za razgovor", rekao je. "Nisam znao da negdje drugo imaš čitave večeri." Mira je sjela, prvi put bez telefona u ruci. S kolegom je dijelila strahove, planove i ljutnju na brak, a Mladenu ostavljala samo informacije o kupovini i obavezama. Njihov odnos jeste bio osiromašen. Ali ona je taj nedostatak potajno iznosila drugom čovjeku, dopuštajući mu da postane blizak dok njen muž nije ni znao da se nešto gradi.

Mladen je otišao nekoliko dana kod prijatelja. Nije tražio sve poruke da bi ih čitao satima i uspoređivao svaku riječ sa onim što je njemu govorila. Tražio je vrijeme i jasan odgovor želi li Mira uopće ostati u braku. Ona je prestala privatno dopisivanje s kolegom i predložila razgovore uz stručnu pomoć. Mladen nije obećao da će to biti dovoljno. Pristao je na prvi susret, pa su poslije odlučivali o svakom sljedećem, ponekad umorni već prije početka.

Mjesecima kasnije sjedili su na balkonu nakon jedne naročito teške večeri. Mira je rekla da joj nedostaje lakoća. Mladen je odgovorio da i njemu nedostaje, ali ne želi je kupiti prešućivanjem. Nisu se zagrlili kao u filmu. Zajedno su pospremili čaše i otišli spavati. Sutradan mu je poslala poruku pitajući može li ranije kući jer želi razgovarati. Pročitao ju je dvaput prije odgovora. Znao je kome je namijenjena. Ostalo još nisu bili riješili.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Kupac iza poznatog osmijeha

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kupac-iza-poznatog-osmijeha/

Kad je prodala prvu veću sliku, Sanela je cijelo jutro hodala po stanu u cipelama jer se nije mogla smiriti dovoljno da ih skine. Kupac je navodno bio kolekcionar koji voli mlade autore, iako ona sa četrdeset tri godine sebe nije tako zvala. Muž Armin donio je kolač i rekao da je oduvijek znao kako će je neko prepoznati. Sanela je prvi put ozbiljno razmislila da smanji radno vrijeme u kancelariji i više slika.

Mjesec kasnije posjetili su Arminovog kolegu u novom stanu. U hodniku je stajala njena slika, još umotana uz zid. Kolega je rekao da će je odnijeti njima čim nađe odgovarajući automobil. Sanela je pogledala muža. Pokušao je objasniti da su pomiješali dogovor, ali kolega je već zašutio na način koji nije ostavljao mnogo prostora. Kupovina je bila Arminova. Prijatelj je samo nastupio kao zainteresovani nepoznati čovjek i ponudio cijenu koju su njih dvojica unaprijed odabrala.

Na povratku je Sanela rekla da želi znati odakle novac. Bio je iz njegove lične uštedevine, što je uklonilo jednu brigu, ali ne i glavnu. Armin nije razumio zašto je poklon povrijedio. Htio joj je podići samopouzdanje. Ona mu je objasnila da je već pregovarala o manjem broju radnih sati, uvjerena da postoji stvarni kupac izvan njihovog kruga. Podrška koja se pretvara da je tržište nije joj dala hrabrost nego pogrešnu informaciju o odluci koja ima cijenu.

Armin je ponudio da sliku sakriju i zaborave. Sanela to nije htjela. Donijela ju je kući, naslonila u radnom kutku i nekoliko dana nije mogla gledati boje koje je ranije voljela. Razgovor o kraćem radnom vremenu zaustavila je dok ne napravi realniji plan. Nastavila je odlaziti na radionicu, ljuta i posramljena što je uspjeh toliko željela. Voditeljica joj je rekla da jedna lažna prodaja ne znači da je i slika lažna, pa je Sanela ostala još sat nakon časa i dovršila novi crtež.

Narednu izložbu posjetili su zajedno. Armin nije ništa kupio niti organizovao. Kad niko prve večeri nije pitao za cijenu, stajao je uz nju i izdržao razočaranje bez pokušaja da ga tajno popravi. Sanela je poslije odnijela sliku kući i nastavila raditi. Za rođendan joj je poklonio kvalitetne kistove, tačno one koje je tražila. Nije tvrdio da zna kakva će joj biti karijera. Rekao je da želi vidjeti šta će napraviti, i ovaj put njegove riječi nisu zahtijevale nepoznatog kupca da bi bile dovoljne.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poklon koji se vraćao svake nedjelje

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poklon-koji-se-vracao-svake-nedjelje/

Dino je Tariku svake nedjelje donosio isti sok od višnje, kao da se bliskost može potvrditi vjernošću jednoj etiketi. Bili su zajedno godinu dana. Tarik je poznavao njegov raspored, omiljeni doručak i način na koji zaspi prije kraja filma. Nije poznavao gotovo nikoga iz njegovog života. Dino je govorio da je privatna osoba i da prijatelji uglavnom žive daleko. Tarik nije želio tražiti javne objave kao dokaz ljubavi, pa je prihvatao objašnjenje.

Na koncertu je slučajno upoznao Dininu prijateljicu Sanju. Kad je rekao svoje ime, prepoznala ga je kao čovjeka kojem Dino nedjeljom pomaže s poslovnim planom. Pitala je ide li napokon bolje njegovoj firmi. Tarik nije imao firmu. Radio je kao prevodilac u jednoj agenciji i nikada od Dine nije tražio pomoć za posao. U buci pred početak koncerta samo je rekao da je došlo do zabune i otišao po vodu koju nije želio.

Sutradan je Dino donio sok. Tarik ga nije otvorio. Pitao je zbog čega je svaka nedjelja dobila izmišljenu svrhu. Dino je priznao da većina prijatelja ne zna da su zajedno. Neki znaju da voli muškarce, drugi ne, a on se bojao izgubiti urednu sliku svog života. Tarik nije tražio da objasni identitet svim ljudima prije nego što bude spreman. Tražio je da ne laže njemu o tome kakvo mjesto ima i da ga ne pretvara u projekat radi kojeg se izvinjava što kasni.

Razgovarali su dugo. Dino je rekao da će odmah svima poslati poruku, očajan da spriječi rastanak. Tarik je odbio takvu predstavu. Nije želio postati razlog za objavu koju će Dino kasnije doživljavati kao prisilu. Trebalo im je da odvojeno razmisle šta stvarno mogu ponuditi. Dino je otišao, a boca je ostala neotvorena. Tarik je ostatak popodneva proveo kod sestre, govoreći manje nego obično, zahvalan što tamo ne mora objašnjavati ni svoje ime ni pravo da bude tužan.

Nakon mjesec dana Dino ga je pozvao na kafu sa Sanjom i rekao joj jasno ko je Tarik. Nije time riješio sve, niti je Tarik obećao nastavak veze. Ipak je došao. Razgovarali su o koncertu, poslu i filmu koji su obojica propustili do kraja. Na odlasku Dino ga nije zvao kolegom. Tarik je osjetio i toplinu i oprez. Još nije znao hoće li ostati, ali prvi put je mogao odlučivati o odnosu koji pred njim ne mijenja naziv čim neko drugi uđe u sobu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Kafić koji nije bio slučajan

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kafic-koji-nije-bio-slucajan/

Prvi put kada se Filip pojavio pred njenom kancelarijom, Lana je pomislila da je romantičan. Drugi put donio je kafu baš u park gdje je sjedila s knjigom. Treći put ušao je u kafić koji mu nije ni spomenula, nasmijan kao čovjek kojem slučajnost stalno ide naruku. Bili su zajedno osam mjeseci. Lana je prijateljicama govorila da je pažljiv, a istovremeno počela osjećati neobičnu nelagodu svaki put kada bi negdje sjela sama.

Tokom zajedničkog izleta uključili su dijeljenje lokacije da se lakše pronađu kada grupa krene različitim stazama. Lana je zaboravila da je ostalo aktivno. Filip nije. Kad ga je pitala kako je znao za kafić, rekao je da je prolazio. Ulica nije bila na njegovom putu, pa je pitala ponovo. Tada je priznao da ponekad provjeri gdje je, kako bi je iznenadio. Očekivao je osmijeh zbog uloženog truda. Ona je zatvorila knjigu i ostala tiha.

Nije joj smetalo što je došao samo tog dana. Smetalo joj je što je lagao da su susreti slučajni i što je podatak namijenjen jednom izletu pretvorio u uvid u njenu svakodnevicu. Filip je odgovorio da nema šta skrivati ako je sve u redu. Lana je rekla da pravo na popodne bez publike ne zavisi od toga postoji li tajna. To nije bila rečenica koju je ranije morala izgovarati čovjeku s kojim planira odmor i drži četkicu za zube u istom kupatilu.

Isključila je dijeljenje i rekla da želi nekoliko dana bez susreta. Filip je slao poruke o tome kako je samo želio biti blizu. Nije spominjao vlastitu laž. Lana je razgovarala s prijateljicom i dogovorila da stvari razmijene na javnom mjestu. Nije htjela čekati da njena nelagoda postane veći događaj kako bi smjela ozbiljno je shvatiti. Filip je na susretu bio uvrijeđen, posebno kada je odbila da je odveze kući. Vratila mu je ključ i sama otišla tramvajem.

Nekoliko sedmica kasnije ponovo je sjedila u istom kafiću. Kada su se vrata otvorila, instinktivno je podigla glavu, pa nastavila čitati. Nije se

odmah osjećala potpuno mirno. Ipak, ostala je dok nije završila poglavlje, naručila drugu kafu i nikome nije objašnjavala zašto je promijenila plan za popodne. Navečer je prijateljici poslala poruku da joj je dan bio dobar. Podijelila je onoliko koliko je željela, s osobom kojoj je vjerovala, i otkrila koliko joj je nedostajala upravo ta jednostavna mogućnost izbora.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

More koje je otišlo na tuđi račun

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/more-koje-je-otislo-na-tudji-racun/

Daria i Milen nisu bili na moru šest godina. Novac su stavljali u posebnu uštedevinu, od sitnih povrata i poslova koje su radili poslije redovne smjene. Milen je u februaru kupio polovne peraje i držao ih iza ormara, kao dokaz da će se ovog puta zaista dogoditi. Daria je u aprilu bratu posudila gotovo cijeli iznos. Rekao je da mu treba kratko, samo dok naplati veliki posao. Mužu nije rekla jer je vjerovala da će novac vratiti prije rezervacije.

U junu je Milen tražio da odaberu smještaj. Daria je svaki prijedlog odbacivala zbog nečeg drugog: previsoke cijene, daleke plaže, stepenica. On je mislio da više ne želi putovati s njim. Te večeri priznao je taj strah dok je prao posuđe. Daria je stajala kraj prozora i shvatila da ga njena tajna već tjera da pogrešno objašnjava njihov brak, a ona mu dopušta da problem traži u sebi.

Rekla mu je gdje je novac. Milen je zatvorio slavinu, ali nije odmah odgovorio. Potom je pitao koliko puta ga je odbila s prijedlogom da pomognu njegovoj majci oko prozora jer moraju štedjeti. Daria se nije sjećala tačnog broja. To je bilo gore nego da se sjećala. Bratovo hitno pitanje odmah je dobilo odgovor, a njihove zajedničke želje mjesecima su morale dokazivati da zaslužuju izdatak i dodatni rad.

Brat nije imao novac za povrat. Posao nije naplatio, a dio posudbe potrošio je na druge stvari. Daria je pred Milenom razgovarala s njim, jasno rekla da je posudila zajednički novac bez dogovora i zatražila realan plan vraćanja. Nije prebacila odgovornost na brata. Milen je odbio da i dalje žive po njenom osjećaju da se on uvijek nekako može strpjeti. Dogovorili su da veće iznose ne daju bez razgovora, čak ni najbližima.

Tog ljeta nisu otišli na more. Proveli su nekoliko dana na obližnjem jezeru, ljuti što to nije put koji su planirali, ali sposobni i da uživaju u

vodi. Daria nije nazivala skromniji odmor dokazom da im ništa više ne treba. Milen je ponio peraje i jednom ih zaista upotrijebio. Kad je brat počeo vraćati novac, stavljali su ga na isto mjesto, ovaj put oboje znajući svaku uplatu. Naredno more nije postalo obećanje da je sve oprošteno. Postalo je plan koji više niko nije smio potajno premjestiti u tuđi život.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Dobitak koji nije pokrio istinu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/dobitak-koji-nije-pokrio-istinu/

Luka je došao kući s buketom i novcem za novi frižider. Rekao je da je dobio na sportskom klađenju, gotovo usput, kao da je na ulici pronašao novčanicu. Njegova supruga Jelena obradovala se prije nego što je razmislila. Stari frižider mjesecima je zujao dovoljno glasno da se noću čuje iz spavaće sobe. Luka je otvorio piće koje su čuvali za goste i počeo opisivati modele koje je već pogledao, svaki s više prostora nego što im stvarno treba.

Onda je nazvao njegov prijatelj da čestita i pita je li napokon vratio barem dio izgubljenog. Telefon je bio na zvučniku. Luka ga je utišao, ali Jelena je već spustila čašu. Pitala je koliko znači dio. Rekao je da prijatelj pretjeruje. Ponovila je pitanje, ovaj put bez pokušaja da zadrži dobro raspoloženje. Polako je priznao da se kladio mjesecima i da dobitak ne pokriva ni polovinu onoga što je potrošio iz novca koji su čuvali za druge obaveze.

Jelena je pomislila na sve male izdatke oko kojih su se prepirali. On je računao koliko troši na frizera, a svoje uplate nazivao sitnicama koje će vratiti kad dođe pravi trenutak. "Nisam ti donio dug nego novac", rekao je. Odgovorila je da joj je donio samo kraj priče, očekujući da zbog njega ne pita za početak. Novi frižider odjednom je izgledao kao predmet kojim bi trebalo zatvoriti vrata pred pitanjima koja mu kvare slavlje.

Te večeri nisu ništa kupili. Pregledali su zajedničko stanje i dogovorili zaštitu novca za osnovne troškove. Luka je morao priznati i posudbu od prijatelja, malu po njegovim riječima, ali dovoljno veliku da promijeni naredna dva mjeseca. Jelena nije preuzela ulogu osobe koja će svakodnevno nadgledati njegov telefon. Rekla je da treba sam potražiti stručnu podršku za ponašanje koje je skrivao i preuzeti konkretne korake vraćanja povjerenja, a ona će odlučiti može li ostati u takvom procesu.

Frižider su zamijenili mnogo kasnije, skromnijim modelom plaćenim iz stvarno dostupnog novca. Luka je tada već nekoliko mjeseci razgovarao sa savjetnikom i redovno pokazivao stanje obaveza bez čekanja da ga pitaju. Jelena nije svaki uredan mjesec nazivala pobjedom. Željela je običan život koji ne zavisi od iznenadnog dobitka. Kad su uključili novi aparat, kuhinja je postala tiša. Sjeli su za sto bez pića za slavlje, a Luka je pitao koliko treba odvojiti za naredni račun. Ovoga puta sačekao je odgovor prije nego što je išta obećao.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Refren koji je znao napamet

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/refren-koji-je-znao-napamet/

Dvadeset godina Faris je govorio da ne zna plesati. Na svadbama bi čuvao Azrinu torbu, donosio vodu i čekao da muzika utihne. Ona je s vremenom prestala predlagati kurs. Na vjenčanju njihove rodice, međutim, jedna gošća mu je pružila ruku i on je ustao prije nego što je završila prvu riječ. Okrenuo ju je glatko, bez gledanja u stopala. Azra je ostala sjediti s torbom koju je ovaj put sama držala.

Nije je povrijedilo što je zaplesao. Povrijedila ju je lakoća, način na koji je žena unaprijed znala gdje će stati i kako mu je popravila ovratnik kad su završili. Faris se vratio za sto oznojen i rekao da ga je muzika ponijela. Azra ga je pitala odakle poznaje gošću. Odgovorio je da je prijateljica organizatora. Nije izgovorio njeno ime, iako ga je ona upravo zvala nadimkom koji nikad nije koristio pred njihovim prijateljima.

Kod kuće je Azra pitala kada je naučio plesati. Rekao je da je išao na nekoliko časova radi kondicije. Potom je, nakon dugog razgovora, priznao vezu koja je počela na tom kursu. Nije bilo potrebno pregledati njegov telefon. Sam je opisao dovoljno da ona shvati koliko su dugo četvrtci imali dva različita značenja. Za nju su bili njegove partije bilijara, za njega večeri u kojima nije bio čovjek za kojeg se predstavljalo da ne voli muziku.

Pokušao je reći da se uz drugu ženu osjećao mlađe. Azra je odgovorila da je i ona starila tokom istih godina, samo bez tajnog rasporeda. Nije tražila ime kursa ni fotografije. Tražila je da napusti spavaću sobu i ostavi joj mir do jutra. Sutradan su dogovorili privremeno odvajanje. Porodici nisu ponudili svadbenu priču za prepričavanje. Azra je jednoj prijateljici rekla dovoljno da ne mora kroz sve prolaziti sama, a ostalima samo da trenutno ne žive zajedno.

Dva mjeseca kasnije prijavila se na ples za početnike. Prvi partner bio je nervozan čovjek koji joj je tri puta stao na cipelu i svaki put se iskreno izvinio. Nije u njemu vidjela novi početak ljubavi niti Farisovu zamjenu. Htjela je samo naučiti korak koji je odgađala. Kad je muzika krenula ponovo, podigla je glavu. Refren nije znala napamet, ali joj to nije smetalo. Više nije čekala da nečija tuđa želja odobri pokret koji pripada njenom tijelu i njenoj večeri.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Godina koja nikad nije dolazila

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/godina-koja-nikad-nije-dolazila/

Mirna je držala sestrin novi aparat za kafu dok je Boris objašnjavao šurjaku da nikada nije želio djecu. Rekao je to opušteno, kao poznatu činjenicu. Mirna je skoro ispustila poklopac. Pet godina slušala je da trebaju još malo stabilnosti: prvo njegov stalni posao, zatim veći stan, pa završetak kredita za automobil. Nije mislila da imaju obećano dijete. Mislila je da imaju iskren razgovor o mogućnosti koju oboje još žele.

U automobilu nije odmah progovorila. Boris je ponovio da se nespretno izrazio. Pitala je kako bi zvučala precizna verzija. Vozili su nekoliko ulica u tišini, a zatim je parkirao. Rekao je da ne želi biti otac i da to zna već dugo. Bojao se da će ga ostaviti ako čuje konačan odgovor. Zato je pristajao na razgovore o imenima, na računanje prostora u stanu i na riječ kasnije, koju je ona smatrala vremenom, a on izlazom.

Mirna je željela vikati da joj je ukrao godine, ali nije izgovorila rečenicu koju poslije ne bi mogla precizno objasniti. Znala je da niko ne može obećati budućnost ili garantovati roditeljstvo. Mogao je, međutim, reći istinu o vlastitoj želji. Rekla mu je da njegov odgovor nije pogrešan. Pogrešno je bilo puštati je da donosi odluke s informacijom za koju on zna da nije tačna. Boris je plakao držeći obje ruke na volanu ugašenog automobila.

Sljedećih sedmica pokušavali su razgovarati bez ubjeđivanja. Mirna nije htjela dijete s čovjekom koji bi pristao samo da je zadrži, a Boris nije želio obećati promjenu koju ne osjeća. Voljeli su iste filmove, zajedno kuhali i još se smijali istim glupostima. Zbog toga je rastanak bio sporiji, ne manje potreban. Prijatelji su nudili lake zaključke o tome ko će se predomisliti. Oboje su prestali raspravljati s ljudima koji od tuđeg života prave opkladu.

Kad se Mirna preselila, ostavila je policu koju su zajedno sastavili jer u njenoj novoj sobi nije bilo mjesta. Boris joj je pomogao prenijeti posljednju kutiju i nije tražio da ostane još godinu. Nije znala hoće li ikada postati majka, i nije tu neizvjesnost pokušavala zamijeniti brzom novom vezom. Na zidu iznad radnog stola objesila je kalendar. Prvi put dugo vremena na njemu nije označila tuđe obećanje za naredno ljeto. Upisala je vlastiti odmor i nazvala sestru da dogovore gdje će zajedno otputovati.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Veče koje sam nazvala seminarom

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/vece-koje-sam-nazvala-seminarom/

Kada sam rekla da se seminar produžio, moj muž je pitao jesam li jela. To pitanje sada pamtim jasnije od cijele večeri s drugim čovjekom. Rekla sam da jesam, iako sam bila gladna. Emir je ostavio porciju supe u frižideru jer me poznavao bolje nego što sam tada željela. Imala sam četrdeset godina, posao koji me iscrpljivao i naviku da te dvije činjenice koristim kao objašnjenje za svaku svoju odluku.

S Nenadom sam se viđala dva mjeseca. Upoznali smo se na stvarnom seminaru, a onda riječ seminar počela upotrebljavati za sve što nisam htjela imenovati. Govorio je da sam uz njega drugačija. Nisam primjećivala koliko je lako biti drugačiji bez veša, računa i pitanja ko ide po moju majku na kontrolu. Emir i ja bili smo udaljeni, ali nikad mu nisam jasno rekla koliko sam nezadovoljna.

Istinu nisam priznala iznenada prosvijetljena. Emir je pitao zašto kolegica tvrdi da program završava u četiri. Mogla sam nastaviti lagati. Umjesto toga sjela sam na stepenicu u hodniku i rekla šta sam radila. On je ostao stajati s kesom namirnica. Sjećam se kako je iz nje virio peršun, potpuno zelen i neprikladno običan.

Prvo sam govorila previše. Objašnjavala sam usamljenost, umor, našu tišinu. Emir me zaustavio pitanjem jesam li išta od toga rekla njemu prije nego Nenadu. Odgovor je bio ne. To nije značilo da je naš brak bio dobar. Značilo je da sam njegovu mogućnost da učestvuje u odluci zamijenila vlastitom tajnom, a sada očekivala da razumije čitavu pozadinu prije nego što osjeti povredu.

Prekinula sam vezu s Nenadom bez traženja da me on utješi. Privremeno sam se preselila. Emir je odbio zajednički razgovor sa savjetnikom i prihvatila sam da odbijanje nije kazna koju trebam savladati upornošću. Dogovarali smo samo ono što se tiče stana i obaveza. Ponekad bi poruka

bila ljubazna i odmah bih od nje pravila nadu. Učila sam pustiti da ljubaznost ostane samo to.

Nakon nekoliko mjeseci pozvao me da razgovaramo. Rekao je da želi razvod. Nisam nabrajala sve što sam u međuvremenu promijenila kao cijenu koju mora priznati. Potpisali smo potrebne stvari i odvojili knjige. Supena šerpa ostala je kod njega jer ju je kupio od prve plate. Ja sam uzela dvije zdjele.

Nedavno sam kuhala supu u svom malom stanu. Telefon je zazvonio i prijateljica pitala mogu li doći na večeru. Rekla sam da sam umorna i da večeras želim ostati sama. Obična istina, bez boljeg izgovora. Nije mi vratila brak niti me učinila hrabrom osobom. Samo je ostavila drugom čovjeku mogućnost da zna gdje sam i da mi vjeruje.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Mjesto sa kojeg nisam trčala

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/mjesto-sa-kojeg-nisam-trcala/

Maja nije završila utrku. Sjela je na klupu poslije prve trećine staze, skinula broj i kupila bananu u obližnjoj prodavnici. Poslije je otišla na cilj da dočeka prijateljicu, a volonter joj je greškom pružio medalju. Uzela ju je prije nego što je smislila objašnjenje. Fotografija s ciljnim lukom u pozadini izgledala je kao uspjeh. Kod kuće ju je partner Almir zagrlio toliko ponosno da nije uspjela izgovoriti ono zbog čega je prije ulaska duboko udahnula.

Sedmicama su ljudi spominjali njenu upornost. Otac je fotografiju pokazivao gostima, kolegice je pitale za trening, Almir joj je poklonio novu sportsku majicu. Maja je odgovarala kratko i svaki put obećavala sebi da će priču ispraviti kad budu sami. Ali uvijek su bili ili umorni ili gladni, a ona je sve više ličila na osobu koju su hvalili samo zato što nije govorila dovoljno. Medalju je držala u ladici ispod računa za struju.

Almir je za godišnjicu predložio putovanje na drugu utrku. Želio je trčati kraću dionicu i dočekati je na cilju. Maja je rekla da ne može jer je boli koljeno. Ponudio je da samo navijaju. Tada je zaplakala, bijesna na vlastitu nemoć da pronađe još jedan pristojan izlaz. Priznala je sve, uključujući bananu, klupu i medalju koju nije zaslužila. Očekivala je da se smije. Nije. Pitao je zašto mu nije mogla reći da je stala.

Odgovor nije bio jednostavan. Mjesecima je radila prekovremeno i brinula o majci, a utrka je postala jedina stvar koju je navodno radila za sebe. Nije htjela i to pretvoriti u dokaz da ne uspijeva. Almir je rekao da ga je povrijedila laž, ali i da mu je žao što je toliko slavio izdržljivost da nije pitao kako se osjećala. Nisu od tog razgovora napravili zajedničku krivicu. Ona je morala ispraviti svoje riječi, a on naučiti postavljati druga pitanja.

Maja je porodici i prijateljima rekla da nije završila utrku. Neki su se čudili što je uopće lagala, a otac je jednostavno sklonio fotografiju sa frižidera i pitao želi li čaj. Medalju je vratila organizatorima uz kratko objašnjenje. Na godišnjicu su otišli u drugi grad, bez prijave na bilo kakvo takmičenje. Dugo su hodali, pa sjeli na klupu jer se Maji sjedilo. Almir joj je kupio bananu. Ovaj put smijala se prije nego što je počela jesti, bez potrebe da poslije bilo kome pokaže cilj.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Rođendan koji je slavila dvaput

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/rodjendan-koji-je-slavila-dvaput/

Jasmin je rezervisao mali restoran za Selmin rođendan, mjesto koje mu je sama nekoliko puta spomenula. Kad su ušli, konobar joj je poželio dobrodošlicu ponovo i pitao jesu li prijateljice stigle kući poslije subotnje zabave. Selma je odgovorila prebrzo da jesu. Jasmin je pogledao njen osmijeh koji se odjednom držao samo na jednoj strani lica. U subotu mu je rekla da radi inventuru i vratila se malo nakon ponoći.

Sjela je nasuprot njega i otvorila jelovnik kao zaklon. Rekla je da su kolegice spontano organizovale izlazak. Konobar je donio vodu i spomenuo kako su dobro sakrili tortu koju je naručila sedmicu ranije. Selma ga je zamolila za nekoliko minuta. Jasmin nije podigao glas. Pitao je zbog čega je morala slagati ako je željela proslavu bez njega. Četiri godine braka već su sadržavale dovoljno odvojenih večeri da to nije trebao biti problem.

Dugo je gledala u čašu. Nove prijateljice upoznala je na kursu stranog jezika. Bile su uspješne, putovale, govorile o skupim kvartovima. Selma im je rekla da je slobodna i da dolazi iz sasvim drugačije porodice. Jasmin, vozač dostavnog kombija kojeg je voljela dok niko nije posmatrao, nije se uklapao u tu priču. Nije imala drugog muškarca. Imala je drugi život u kojem nju niko ne povezuje sa stanom iznad vulkanizera i roditeljima koji čuvaju svaku marku.

Jasmin je zatražio račun za piće. Selma je rekla da ne treba praviti dramatičan izlazak. Odgovorio je da upravo pokušava otići bez predstave, jer jednu očito već igraju mjesecima. Kod kuće nisu slavili. Torta koju je kupio ostala je u frižideru do sutra, kad ju je odnio kolegama. Nije im rekao razlog. Nije želio njeno poniženje preprodavati kao utjehu za svoje, čak ni ljudima koji bi odmah stali uz njega.

Selma je prijateljicama rekla da je udata i priznala ostale neistine. Neke su se udaljile, jedna ju je pitala zašto je mislila da mora izmisliti roditelje da bi zajedno učile jezik. Jasmin nije došao na sljedeće okupljanje samo da potvrdi njenu ispravku. Trebalo mu je vrijeme koje se nije moglo skratiti javnim predstavljanjem. Mjesec kasnije, dok su zajedno čistili balkon, Selma ga je pitala želi li večeru u tom restoranu. Rekao je da danas želi sendvič kod kuće. Sjela je s njim na pod, bez pokušaja da taj prizor učini ljepšim nego što je bio.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Opklada za prvi poziv

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/opklada-za-prvi-poziv/

Maja je Aleksandra upoznala na zatvaranju jedne galerije. Pitao ju je za telefon dok je čekala kaput, nespretno i dovoljno iskreno da joj bude simpatičan. Sedam mjeseci kasnije sjedili su s njegovim prijateljima u restoranu kada je jedan nazdravio najboljoj opkladi koju je Aleksandar ikada dobio. Maja je podigla čašu, još ne shvatajući da je ona imenica koju svi ostali pokušavaju izbjeći. Smijeh je prestao prije nego što je išta pitala.

Na izlazu joj je Aleksandar objasnio da su ga prijatelji zadirkivali kako nikad neće skupiti hrabrost prići ženi u crvenom kaputu. Opkladili su se u večeru. Maja je rekla da početni nagovor sam po sebi nije ono što je boli. Pitala je kako ih je izvijestio poslije i koliko je puta njihovo upoznavanje prepričavano kao uspješno osvojen zadatak. Aleksandar je odgovorio prebrzo da ne treba pridavati važnost muškim glupostima, kao da naziv može smanjiti ono što je upravo uradio pred njom.

Sutradan je donio cvijeće i rekao da se zaista zaljubio. Maja mu je vjerovala da se zaljubio. Nije znala razumije li da ta činjenica ne briše zadovoljstvo kojim je njenu pažnju prvobitno prikazao kao trofej. Rekla mu je da želi vrijeme. On je pitao zar će zbog jedne večere odbaciti sedam mjeseci. Odgovorila je da ne želi da on sedam mjeseci koristi kao pritisak da ona odmah postane osoba kojoj ništa ne smeta.

Aleksandar je razgovarao s prijateljima bez nje. Nije tražio da joj svi pošalju isto izvinjenje. Rekao je da se priča više neće prepričavati, pa priznao koliko je sam uživao u njihovom odobravanju. Maji je kasnije prenio samo svoj dio odgovornosti, bez ponude da joj pokaže tuđe poruke kao dokaz. Susreli su se u parku. Prvi put nije pokušao završiti razgovor rečenicom o tome koliko je voli. Saslušao je šta je taj sto u restoranu promijenio u njenom sjećanju na početak.

Nisu odmah nastavili vezu. Maja je nekoliko sedmica izlazila sama, vraćajući crvenom kaputu obično značenje odjeće u kojoj joj je toplo. Kad ga je ponovo nazvala, dogovorili su jednu kafu bez obećanja. Aleksandar je stigao ranije i nije je čekao sa poklonom. Pitao je smije li sjesti nasuprot nje, a ona rekla da smije. Na kraju večeri svako je platio svoje. Niko nikome nije dugovao pobjedu, i zbog toga je razgovor napokon mogao početi iznova.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Gosti koji su znali naš raspored

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/gosti-koji-su-znali-nas-raspored/

Izlet je otkazan zbog kvara autobusa, pa se Iris vratila kući tri sata nakon odlaska. U dnevnom boravku sjedili su nepoznati ljudi i pili čaj iz šolja koje je dobila za godišnjicu. Žena je ustala, čovjek otvorio potvrdu rezervacije na telefonu. Oboje su mislili da je Iris osoba zadužena za čišćenje. Na ekranu je prepoznala svoj kauč, biljku uz prozor i fotografiju police s koje su njene porodične slike bile uklonjene.

Nazvala je partnera Alena. Rekao je da dolazi i zamolio je da ne preplaši goste. Iris je ostala u hodniku jer nije znala gdje bi u vlastitom stanu mogla sjesti. Gostima je objasnila da postoji nesporazum i ponudila vodu. Nisu bili krivi za to što su dobili ključ. Žena je tiho pitala hoće li morati tražiti drugi smještaj usred večeri. Iris je odgovorila da će Alen to riješiti čim dođe.

Alen im je rezervisao hotel i vratio uplatu. Tek kad su otišli, priznao je da stan izdaje već četiri mjeseca, uglavnom vikendima kad ona putuje s planinarskim društvom. On bi tada navodno spavao kod prijatelja zbog rada na projektu. Fotografije bi vratio na policu prije njenog povratka. Novac je trošio na dug s kartice za koji Iris nije znala. Govorio je da njihov zajednički budžet nije trpio i da je stan svaki put ostavljao čistim.

Iris je pogledala svoju spavaću sobu. Nije je zanimala čistoća posteljine nego činjenica da je svaki njen odlazak bio unaprijed pretvoren u njegovu priliku. Pitala je koliko je ljudi imalo pristup, gdje su rezervni ključevi i je li korištena kopija njenog dokumenta. Alen je odgovarao gledajući pod. Zajedno su zatvorili oglas, otkazali preostale rezervacije kroz platformu i obavijestili stanodavca, jer stan nije pripadao nijednom od njih.

Stanodavac je zahtijevao novu bravu i jasan dogovor o nastavku najma. Iris je odlučila preseliti. Prijateljica joj je ponudila sobu dok pronađe nešto drugo, a Alen obećavao da će sve vratiti na staro. Nije mogla

objasniti da staro sada izgleda drugačije: njegove pažljivo oprane šolje, iznenadni novac za večeru, čudna pitanja kada se vraća. Sve su to bile sitnice koje je ranije zvala brigom, a sada su nosile drugi smisao.

U novom stanu prve večeri nije raspakovala sve kutije. Izvadila je samo dvije šolje i porodične fotografije. Na polici ih je postavila nespretno, bez obzira kako bi izgledale na nečijem oglasu. Kad je narednog vikenda otišla u planine, zaključala je vrata i ključeve spremila u unutrašnji džep. Vratila se umorna, s blatnjavim cipelama. Dočekala ju je ista tišina koju je ostavila, prvi put dovoljno pouzdana da u njoj mirno zaspi.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Prsten u kutiji za dugmad

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/prsten-u-kutiji-za-dugmad/

Lana je tražila crno dugme za sako koji je htjela obući na razgovor za posao. U Denisovoj kutiji za šivanje, ispod kalema bijelog konca, ležao je prsten. Nije je iznenadilo što ga ima: šest mjeseci su razgovarali o zajedničkom stanu. Iznenadila ju je kartica s tuđim imenom i datumom prethodne subote. Te večeri Denis je navodno vozio majku rođacima, a Lani poslao fotografiju kiše kroz prozor automobila.

Vratila je kutiju na sto i otišla na razgovor. Govorila je o iskustvu, rokovima i tome kako rješava nesporazume u timu. Tek u autobusu poslije sastanka počela je drhtati. Nazvala je Denisa i zatražila da se vide kod nje. Donio je rezervno dugme iz radnje jer je vidio njenu jutarnju poruku. Taj mali dokaz pažnje učinio je pitanje težim, ali ga nije uklonio. Lana je stavila karticu između njihovih šolja.

Rekao je da prsten čuva za prijatelja. Pitala je zašto je na računu njegova adresa i zašto kartica nosi njegov prepoznatljivi rukopis. Tada je priznao da je prošle subote zaprosio Mirnu, ženu s kojom se viđao prije nego što je upoznao Lanu. Njihova veza nikad nije sasvim završila. Obje porodice očekivale su vjenčanje, govorio je, kao da su očekivanja sklopila šaku umjesto njega i stavila prsten na tuđu ruku.

Lana nije pokušala dokazati da je nju volio više. Tražila je da pokupi stvari koje drži kod nje. Kad je rekao da sada nema gdje, podsjetila ga je na stan o kojem joj je pričao kao svom. Ni taj stan nije bio sasvim njegov: dijelio ga je s Mirnom. Počeo je plakati. Lana mu je pružila papirnu maramicu i ostala pri zahtjevu, začuđena što sažaljenje može postojati u istoj sobi s jasnom odlukom.

Mirni se javila jednom, kratko, s vlastitim imenom i ponudom da objasni šta je saznala ako ona želi. Odgovor je stigao sutradan. Sjele su u kafić i razmijenile datume, bez poređenja poklona i intimnih pojedinosti. Mirna

je skinula prsten i spremila ga u torbu. Lana nije pitala šta će učiniti. Na odlasku su platile svaka svoju kafu. Obje su imale dovoljno tuđih računa za sobom da im ta sitna samostalnost bude važna.

Posao je dobila sedmicu kasnije. Na prvi dan obukla je sako s dugmetom koje je sama našla među starim kaputima. Bilo je malo drugačije od ostalih, vidljivo samo ako se pažljivo zagleda. U liftu je poravnala rukav i pomislila kako je dugo čekala da joj Denis otvori sljedeći dio života. Vrata su se otvorila na pravom spratu. Izašla je prije nego što su se ponovo počela zatvarati.

PREVARA U BRAKU · 2 MIN ČITANJA

Vjenčanica sa tuđim porubom

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/vjencanica-sa-tudjim-porubom/

Naida je znala svaki šav na majčinoj vjenčanici jer ju je kao djevojčica izvlačila iz ormara kad ostane sama. Zato je na posljednjoj probi odmah primijetila drugačiji porub. Krojačica je rekla da je haljina stigla takva, s novom podstavom i rajsferšlusom koji nije odgovarao starosti tkanine. Naidina sestra Belma gledala je kroz prozor. Tvrdila je da je pamćenje nepouzdano i da se odjeća nakon hemijskog čišćenja često drukčije ponaša.

Naida je zamolila krojačicu da ih ostavi na nekoliko minuta. Podigla je rub i pokazala mjesto na kojem je majka nekada rukom izvezla sitno slovo. Slova nije bilo. Belma je zaplakala prije nego što je Naida ponovo progovorila. Original je prodala trgovcu starinskom odjećom da zatvori dug za stanarinu. Kupila je sličnu haljinu i platila prepravke. Mislila je da niko neće vidjeti razliku nakon toliko godina čuvanja u tamnom ormaru.

Naida je nazvala zaručnika Kenana, tražeći da dođe po nju. Rekao je da ne bude preoštra prema Belmi. Ta rečenica je stigla prebrzo. Znao je dvije sedmice i čak doplatio prepravke, uvjeren da spašava mir pred vjenčanje. Naida je sjela na stolicu bez naslona. Odjednom problem nije bila samo nestala haljina, nego dvoje najbližih ljudi koji su zajedno procijenili koliko istine ona može podnijeti i šta treba osjećati.

Belma je dala adresu trgovca. Haljina još nije bila prodata, ali Naida nije otišla po nju istog dana. Tražila je da sestra sama razgovara o povratu i da je obavijesti o stvarnom trošku. S Kenanom je provela veče za kuhinjskim stolom. Pitao je želi li otkazati svadbu. Odgovorila je da prvo želi saznati hoće li ubuduće biti ravnopravna učesnica svog života ili osoba kojoj se naknadno pokazuju uredno popravljene posljedice.

Vjenčanje su pomjerili za dva mjeseca, uz neugodne pozive i izgubljenu kaparu za cvijeće. Belma je vratila haljinu, a dug za povrat otplaćivala bez

Naidinog novca. Kenan je prestao objašnjavati svoje dobre namjere i počeo odgovarati na konkretna pitanja. Kada su napokon zakazali novu probu, Naida je odlučila obući jednostavno novo odijelo. Majčinu haljinu pažljivo je spremila s vidljivim slovom na rubu. Nije trebala stati u nju da bi sačuvala uspomenu, niti prešutjeti povredu da bi sačuvala mogućnost braka.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Povratna karta za jednu osobu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/povratna-karta-za-jednu-osobu/

Dario je kupio dvije karte za noćni voz jer je Sanja govorila da voli jutra u gradovima u kojima nikad nije bila. Dva dana pred put rekla je da mora pomoći bivšem mužu oko bolesnog psa. Dario je poznavao psa i nije pravio problem. Predložio je da pomjere polazak. Sanja je odgovorila da on ipak ode, odmor mu treba više nego njoj i šteta je baciti obje karte.

Uvečer ga je nazvao njen bivši muž. Želio je provjeriti je li Sanja s Dariom, jer mu se ne javlja cijeli dan. Pas je bio zdrav i trenutno mu je spavao na nogama. Razgovor je kratko stao. Obojica su shvatila da postoji prostor između onoga što im je rečeno, ali nijedan nije želio nagađati gdje se Sanja nalazi. Dario je zamolio da joj samo kaže da ga nazove kad bude mogla.

Sanja se vratila oko deset, s vrećicom iz prodavnice i pričom o dugom redu. Dario je spustio dvije karte na sto. Nije spominjao telefon sve dok ona nije ponovo rekla da sutra mora kod psa. Tada joj je objasnio razgovor. Sjela je, ostavivši smrznuti grašak na rubu sudopera. Priznala je da s bivšim mužem povremeno putuje i pokušava obnoviti odnos, ali ovaj put ni njemu nije rekla cijelu istinu.

Bila je sama u hotelskoj sobi, pokušavajući odlučiti. Dario joj je vjerovao da je te večeri bila sama. Više nije mogao vjerovati da je njihov dvogodišnji zajednički život podrazumijevao isti dogovor za oboje. Sanja je govorila da nikad nije obećala da je prestala osjećati išta prema bivšem. Dario je odgovorio da nije tražio kontrolu nad njenim osjećajima. Tražio je da zna da živi u nečijoj nedovršenoj odluci, prije nego što joj preda svoje vrijeme.

Sutradan je zamijenio karte za kasniji datum i odvojena putovanja, koliko su uslovi dopuštali. Dogovorili su privremeno odvojeno stanovanje. Sanja je ponijela dio stvari i pitala hoće li je čekati. Nije rekao ni zauvijek ni

nikada. Rekao je da neće organizovati život oko njenog povratka. Ta rečenica mu je ostala u ustima nepoznata, ali podnošljiva. Grašak su bacili jer je cijelu noć ostao na toplom.

Mjesec kasnije Dario je ipak ušao u voz. Na susjednom sjedištu sjedila je žena koja je odmah otvorila knjigu, zahvaljujući čemu nije morao pričati svoju priču. Ujutro je izašao u nepoznat grad i dugo birao gdje će doručkovati. Niko ga nije čekao. Prvi put ta činjenica nije zvučala kao kazna. Sjeo je uz prozor i naručio jelo koje Sanja nije voljela, pažljivo izgovarajući njegov nespretni strani naziv.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Glas koji je otvorio vrata

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/glas-koji-je-otvorio-vrata/

Majstor je zamolio Jasnu da pritisne dugme na novom portafonu. Iz zvučnika se začuo ženski glas: "Ostavite paket kod komšinice, upravo silazimo." Jasna je podigla pogled. Glas nije bio njen, a stan je dijelila samo s mužem. Majstor je objasnio da uređaj čuva posljednju automatsku poruku koju je neko snimio preko aplikacije. Potom je zašutio, odjednom zaokupljen sitnim zavrtnjem koji mu nikako nije ulazio u ležište.

Jasna je platila račun i sačekala da ode. Otišla je u spavaću sobu, otvorila ormar i vratila ruku s vješalice. Nije željela tražiti tuđu kosu među svojim haljinama. Nazvala je Faruka i pustila mu snimak. Rekao je da je vjerovatno ostao iz vremena kad su podstanari živjeli ovdje. Portafon je postavljen prošle sedmice. Tu rečenicu izgovorila je mirno, gotovo onako kako bi ispravila datum na obrascu.

Došao je prije kraja smjene. Donio je cvijeće kupljeno na benzinskoj pumpi, još u papiru s cijenom. Jasna ga je ostavila na klupi u hodniku. Faruk je priznao vezu s kolegicom koja je dolazila dok je Jasna bila kod majke. Objašnjavao je da njihov brak dugo ne funkcioniše. Jasna nije sporila da su udaljeni. Pitala ga je zbog čega je svake nedjelje obećavao zajednički odmor ako je već donio sasvim drugu odluku.

Nije imao odgovor koji ne bi zvučao kao želja da zadrži obje mogućnosti. Pokušao je pričati o kolegici, njenoj usamljenosti i teškom razvodu. Jasna ga je zaustavila. Nije željela tuđu biografiju kao opravdanje za vlastito poniženje. Zatražila je da privremeno preseli kod brata dok dogovore sljedeće korake. Kad je upitao može li zadržati ključ zbog pošte, rekla je da će mu je uredno prosljeđivati na novu adresu.

Narednih dana poznanici su joj nudili savjete koje nije tražila. Jedni su govorili da svako griješi, drugi da mora odmah baciti sve njegove stvari.

Jasna je pozvala prijateljicu da zajedno skuhaju ručak. Presložile su samo jednu policu i ostatak vremena pričale o poslu. To običnije poslijepodne vratilo joj je više snage nego svi tuđi veliki zaključci. Farukove kutije ostale su složene uz vrata do dogovorenog preuzimanja.

Majstor se vratio provjeriti zvuk. Pokazao joj je kako obrisati staru poruku i promijeniti pristup aplikaciji. Jasna je snimila svoje ime, bez objašnjenja kome stan više ne pripada. Kad je prijateljica kasnije pozvonila, javila se odmah. Dugo je mislila da se kuća čuva tako što se u njoj prešuti dovoljno toga. Sada je otvorila prozor, stavila dvije zdjele na sto i pustila poznati glas da uđe.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Dvije adrese za isti ručak

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/dvije-adrese-za-isti-rucak/

Lejla je sastavljala raspored dostave kad je ugledala mužev broj među naručiocima. Dva ručka, tri puta sedmično, na adresu koju nije poznavala. Njegova firma navodno je imala menzu. Prvo je pomislila na drugu ženu, zatim se naljutila na sebe što već zamišlja njen stolnjak. Nije poslala vozača da provjeri. Nazvala je Adnana i pitala može li mu lično donijeti narudžbu jer upravo prolazi tuda.

Rekao je da otkaže, sastanak je pomjeren. Lejla je parkirala pred zgradom, ali nije izašla iz automobila. Poslala mu je poruku da čeka razgovor ispred ulaza. Nakon deset minuta pojavio se u košulji koju je ujutro ispeglala. Nosio je plastičnu posudu s polovinom jučerašnjeg ručka. Sjeo je pokraj nje i priznao da mu drugi obrok ostaje za naredni dan, jer narudžba za dvoje bolje prikriva adresu.

Posao je izgubio prije pet mjeseci. Iznajmio je sobu u zajedničkom uredu, svakog jutra odlazio na vrijeme i slao prijave. U početku je mislio da će novi ugovor dobiti prije nego što ona primijeti. Zatim je počeo trošiti ušteđevinu namijenjenu zamjeni dostavnog vozila. Govorio je kako firma kasni s platom. Lejla je radi toga preuzimala dodatne smjene, dok je on navečer opisivao izmišljene sastanke.

U uredu su stajali biljka bez vode, stari laptop i odijelo na vješalici. Lejla je osjetila sažaljenje pa se uplašila da će ono progutati ljutnju. Pitala je koliko je novca ostalo. Adnan joj je pokazao stanje računa, prvi put bez zaokruživanja. Nije ga pitala zašto nije bio hrabar. Rekla je da je imala pravo znati u kakvom se životu svakog jutra budi i zašto joj se vlastiti planovi udaljavaju.

Raskinuo je najam i poslao sestri poruku da mu treba pomoć pri traženju posla. Lejla nije prihvatila njegov prijedlog da odmah radi kod nje. Nije željela postati i supruga i nadzornica njegovog povratka među ljude.

Dogovorili su pregled zajedničkih troškova i razgovor sa savjetnikom. Nekoliko večeri jeli su odvojeno, ne zato što nisu imali hrane nego zato što im je trebalo više prostora od stola.

Kad je dobio privremeni posao u skladištu, Adnan je kući donio stvarni ugovor s manjom platom nego ranije. Lejla ga je pročitala i pitala kada počinje. Sutradan je u raspored dostave upisala samo jedan ručak, na novu adresu. Na poklopcu nije nacrtala srce kao nekada. Napisala je njegovo ime. Za sada je željela da sve što pošalje stigne čovjeku koji se zaista nalazi tamo gdje kaže.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Potpis ispod plavih pločica

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/potpis-ispod-plavih-plocica/

Emina je fotografisala novu kuhinju da pokaže sestri plave pločice. U odrazu prozora vidjela se otvorena fascikla na stolu. Uvećala je sliku tražeći mrlju na staklu i prepoznala svoje ime ispod iznosa koji nikad nisu dogovorili. Kuhinja je trebala koštati onoliko koliko su uštedjeli prodajom starog automobila. Papir je tvrdio da je pristala otplaćivati gotovo još toliko naredne dvije godine.

Sačekala je Damira bez upaljenog svjetla iznad radne plohe koje joj je tako ponosno pokazivao. On je prvo pitao je li nešto pregorjelo. Kad je vidio ugovor, sjeo je na još zapakovanu barsku stolicu. Rekao je da je htio dovršiti sve prije njenog povratka sa seminara. Majstor je tražio odluku odmah, a skuplje pločice bile su posljednje dostupne u toj boji.

Emina je povukla prstom preko potpisa. Njeno prezime imalo je petlju koju nikad nije pravila. Damir ju je uvježbavao na računu iz prodavnice, pronašla ga je ispod ugovora. Taj sitni otpad pogodio ju je jače od cijene. Nije postojala jedna brzopleta odluka nego vrijeme u kojem je sjedio za njihovim stolom, pokušavajući dovoljno dobro izgledati kao ona. Pitala ga je koliko je pokušaja odbacio.

Odgovorio je da se ponaša kao da joj je stranac nešto ukrao. Emina je ustala i otvorila prozor jer nije mogla udahnuti. Upravo zato što joj nije bio stranac, nikada nije zaključavala dokumente. Sutradan je odnijela ugovor izvođaču i jasno osporila svoj potpis. Damir je došao kasnije, crvenih ušiju. Pred majstorom je priznao šta je uradio i zatražio da se obaveza riješi isključivo s njim.

Izvođač je zaustavio posljednju narudžbu, a pitanje plaćanja predao svojoj kancelariji. Emina nije nudila rješenje niti obećavala da će doprinijeti. Nekoliko dana živjela je kod sestre. Damir joj je slao poruke o kuhinji, pa ih prestao slati kad je shvatio da ona ne čeka izvještaj o

namještaju. Poslao je fotografiju dogovorenog raskida spornog ugovora i napisao da razumije zašto ona još ne želi razgovarati.

Vratila se po odjeću jedne nedjelje. Na stolu je ležao njegov stvarni plan otplate, bez njenog imena. Sjeli su u nedovršenu kuhinju i prvi put razgovarali o njegovom strahu da ne zarađuje dovoljno. Emina ga je saslušala, ali nije ostala preko noći. Plave pločice i dalje su joj bile lijepe. Bilo joj je važno otkriti da može voljeti boju, a odbiti cijenu koju joj je neko drugi odredio.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Jezik koji sam prešutjela

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/jezik-koji-sam-presutjela/

Švedski sam počela učiti zbog njegove majke. Žena bi svaki naš razgovor strpljivo čekala dok Daniel ne prevede, a onda bi se nasmijala nekoliko trenutaka prekasno. Htjela sam joj jednom sama ispričati nešto smiješno. Danielu nisam rekla za časove. Radovala sam se zamišljenom danu kada ću, između dvije obične rečenice, progovoriti i gledati kako oboje ostaju bez riječi.

Poslije osam mjeseci još nisam mogla ispričati dobru šalu, ali sam razumjela mnogo više nego što su znali. U njihovoj kuhinji čula sam da je supa preslana, da komšijin pas opet bježi i da se Daniel boji stomatologa više nego što priznaje. Bilo mi je ugodno među tim sitnim porodičnim tajnama. Počela sam odgađati iznenađenje. Neznanje koje su mi pripisivali dalo mi je mjesto na kojem nisam morala odgovarati ni birati stranu.

Za novogodišnjim ručkom majka je pitala hoćemo li doći u junu ili julu. Daniel je odgovorio da zavisi od mog otkaznog roka. Spustila sam viljušku. Razgovarali su o stanu koji ćemo iznajmiti blizu nje, o poslu koji mi je njegov rođak već tražio, o našem preseljenju koje je Daniel nazivao završenom odlukom. Meni je posljednji put rekao da razmišlja o dvosedmičnoj ljetnoj posjeti, ako uspijemo uskladiti odmore.

Zamolila sam njegovu majku za vodu na njenom jeziku. Pogledala me iznenađeno, a Daniel je ostao s rukom iznad zdjele. Zatim sam, sporo i s pogrešnim nastavcima, rekla da se ne selim u julu. Majka je odmah prešla na engleski i pitala jesmo li se posvađali. Nisam htjela od nje praviti sudiju. Rekla sam samo da neke stvari još nisu bile izgovorene tamo gdje su trebale biti dogovorene.

U gostinskoj sobi Daniel je prvo govorio o mojim tajnim časovima. Pitao je koliko dugo ga prisluškujem. Nisam se mogla sakriti iza dobrog

početnog razloga, objasnila sam i zašto sam poslije šutjela. Onda sam ga pitala ko je odlučio da ću napustiti svoj posao. Rekao je da je htio majci dati nešto čemu se može radovati. Njeno čekanje pretvorio je u moje obećanje, računajući da ću ga kasnije prihvatiti da niko ne bude povrijeđen.

Kući smo se vratili zajedno, bez novog datuma preseljenja. Dugo smo razgovarali, pa nekoliko dana gotovo nikako. Na sljedeći čas otišla sam u uobičajeno vrijeme. Majka mi je u međuvremenu poslala poruku, vrlo jednostavnim riječima, o odbjeglom psu. Odgovorila sam joj sama. Još nisam znala hoću li ostati s njenim sinom. Prvi put sam znala da naš razgovor ne mora čekati da to odlučim.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Grijeh koji sam izmislila

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/grijeh-koji-sam-izmislila/

Rekla sam da postoji drugi čovjek zato što sam mislila da je to rečenica poslije koje više nema pregovora. Četiri puta ranije pokušala sam otići. Haris je svaki put sastavio plan: manje posla, više izleta, novi stan. Planove je iskreno provodio. Vratili bismo se s izleta, raspakovali torbu i nastavili živjeti u tišini koju nijedna promjena adrese nije mogla ukloniti. Peti put sam izabrala laž.

Nisam mu dala ime. Rekla sam da ime nije važno, što je zvučalo baš kao nešto što bi rekla žena koja nekoga štiti. Prvi put nije ponudio plan. Sjeo je na rub fotelje, a ja sam spakovala odjeću uz zvuk njegovog disanja. Osjetila sam olakšanje. To je dio priče koji mi je najteže ispričati, lakše mi je priznati izgovorenu laž nego mir s kojim sam te večeri zatvorila vrata.

Tri dana kasnije nazvao je kolegu koji me ponekad vozio kući. Zatim čovjeka kojem sam prodala stari bicikl. Kolega je mene pozvao tek nakon što je razgovarao sa svojom suprugom. U njegovom glasu nije bilo radoznalosti, bio je bijesan. Moj nepostojeći ljubavnik počeo je ulaziti u stvarne kuće. Shvatila sam da sam ostavila Harisu zagonetku koju je morao pokušati riješiti, dok sam ja već spavala kod sestre.

Dogovorili smo susret u praznom stanu. Rekla sam mu da nije bilo nikoga. Tražio je da ga ne tješim. Ponovila sam istinu i objasnila zbog čega sam izmislila prevaru. Dugo je gledao moje stvari složene kraj vrata. Onda je ustao i donio dvije čaše vode, istim pokretima kojima bi ranije započinjao razgovor o popravci našeg braka. "Onda možemo ponovo pokušati", rekao je.

Tada sam morala izgovoriti ono od čega sam pobjegla u mnogo ružniju priču. Nisam htjela pokušati. Nisam čekala bolju ponudu ni dokaz da je loš čovjek. Željela sam završiti naš brak, a bilo me stid što nemam razlog koji će i njemu biti dovoljan. Odgurnuo je svoju čašu. "Mogla si mi

ostaviti bar moju vlastitu priču o tome", rekao je. Nisam imala odgovor kojim bih tu rečenicu popravila.

Pred njim sam nazvala kolegu i čovjeka s biciklom, da obojici kažem šta sam uradila. Haris nije učestvovao u tim razgovorima. Kada sam podigla posljednju kutiju, nije pitao gdje idem. Sedmicu kasnije poslao je poruku s datumom kada mogu preuzeti knjige. Odgovorila sam samo da ću doći. Još sam bila sigurna da sam trebala otići. Prvi put nisam pokušavala zbog toga izgledati nevina.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Šav koji nisam napravila

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sav-koji-nisam-napravila/

Prekrivač je stigao tri dana prije godišnjice. Ljubica je otvorila paket, dodirnula male komade tkanine i pomislila da je odabrala savršen poklon. Krojačici je poslala boje njihove prve kuhinje, komad stare zavjese i crtež rasporeda koji joj se sviđao. Kada je Miran pitao je li ga sama napravila, rekla je da jeste. Njegov osmijeh bio je toliko ponosan da nije dodala nijednu riječ kojom bi vratila priču na stvarnu mjeru.

Miran je prekrivač pokazivao svakome ko dođe. Pričao je o njenom strpljenju, o večerima koje je navodno provela nad šivaćom mašinom dok je on radio. Ljubica je potvrđivala sitnice i izbjegavala velika pitanja. Posudila je od sestre kutiju konca i ostavila je na polici, da njihova kuća napokon dobije tragove rada koji u njoj nikada nije obavljen. Kutija joj je svakog jutra izgledala smješnija, ali je nije sklanjala.

Onda se na jednom uglu rasparao šav. Miran joj je donio prekrivač i zamolio da ga popravi prije nego što se otvor proširi. Nije bio zahtjevan ni sumnjičav. Podrazumijevao je vještinu na koju je sama položila pravo. Ljubica je rekla da će u subotu. U petak je nazvala krojačicu, koja joj je ponudila da popravku napravi za nekoliko minuta. Dok je ugovarala tajni odlazak, pogledala je kutiju konca i prvi put osjetila koliko je cijela stvar postala zamorna.

Miran je slušao bez prekidanja kada mu je priznala. Pitala je hoće li joj oprostiti, a on je rekao da još pokušava razumjeti čemu je laž služila. Objasnila je da joj je on za prošlu godišnjicu napravio policu, vlastitim rukama, i da je htjela uzvratiti nečim jednakim. Miran je pogledao prekrivač. Znao je za boje kuhinje i prepoznao staru zavjesu. Nije znao za mjesece njihovog dogovaranja s krojačicom, jer je Ljubica sav stvarni trud sakrila ispod izmišljene vještine.

Otišli su zajedno na popravku. Krojačica ih je dočekala s povećalom na vrhu glave i pokazala gdje je šav popustio. Miran je zahvalio i izgovorio njeno ime, pažljivo ga pamteći. Ljubica je pitala može li gledati kako zatvara otvor. Nije obećala da će sada naučiti šiti cijele prekrivače. Htjela je razumjeti bar tih nekoliko uboda, bez potrebe da ih pred nekim odmah pretvori u veliki talent.

Kod kuće su vratili prekrivač preko kreveta. Miran ga je nastavio voljeti, ali više nije pričao istu priču gostima. Ljubici je bilo teško čuti ispravku prvi put. Treći put bilo joj je lakše nego kimati na pohvalu koja je pripadala drugoj osobi. Kutiju konca vratila je sestri. Zadržala je samo iglu koju joj je krojačica dala i mali komad tkanine na kojem je šav još bio veoma kriv.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pas iz posuđene svakodnevice

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pas-iz-posudene-svakodnevice/

Rina je zavoljela način na koji se Omar obraćao psu. Nije mu tepao niti ga vukao, nego bi zastao i rekao da imaju vremena. Sreli su se u parku poslije jedne književne večeri na kojoj su oboje bili, ali nisu razgovarali. Pas je prišao njenoj klupi. Omar je rekao da obično ne prilazi nepoznatima. Rini se dopalo što je životinja, mimo svih razložnih objašnjenja, kao da je izabrala upravo nju.

Tri mjeseca kasnije još su govorili o tom susretu. Rina ga je prijateljima prepričavala s malom, sretnom nevjericom. Omar bi dodao neku pojedinost o kiši ili mokrom povocu. U njegovom stanu nije bilo zdjelice, ali pas je navodno često boravio kod sestre. Takav dogovor joj nije bio neobičan. I sama je dijelila brigu o majčinoj mački s bratom i znala da kuće ne moraju imati samo jednog stanovnika za svaku životinju.

Onda je u park došla žena koju je pas prepoznao mnogo prije Omara. Povukao je povodac i počeo cviljeti od radosti. Žena ga je podigla na zadnje šape, pozdravljajući svog malenog starca. Bila je Omarova sestra. Zahvalila je bratu što ga čuva dok je ona na putu, a Rini rekla da je lijepo što konačno upoznaje razlog zbog kojeg je Omar od nje iznenada počeo posuđivati psa. Tek tada je primijetila njegov izraz lica.

Rina nije postavila pitanje pred njom. Sačekala je da ostanu sami, a zatim tražila da joj ispriča prvi susret još jednom. Omar je priznao da ju je zapazio na književnoj večeri i poslije još jednom vidio u parku. Htio joj je prići, ali mu je bilo lakše sa psom. Samo je namjeravao započeti razgovor. Ostatak je, tvrdio je, bio stvaran. Rina je pitala zašto joj onda nikada nije prepustio da se nasmije toj nespretnoj pripremi.

Nije joj smetalo što nije vlasnik psa. Smetalo joj je što je svaki njen nježni povratak na početak veze dočekao novom potvrdom priče za koju je znao da je netačna. Od slučajnosti je napravio mali dokaz da im je nešto bilo

suđeno. Omar je prvi put ostao bez pojedinosti koje bi uljepšale objašnjenje. Predložio je da krenu ispočetka, bez psa i bez izgovora. Rekla je da početak već imaju, zajedno sa svim onim što mu je dodao.

Nekoliko dana nisu se vidjeli. Poslao joj je kratko izvinjenje, bez priče o svojoj stidljivosti. Rina ga je pročitala dvaput i odgovorila da joj treba vremena. U parku je kasnije srela njegovu sestru. Pas joj je prišao istom radošću kao prvi put. Pomazila ga je i nasmijala se kad je odmah zatim potrčao prema drugoj klupi. To malo razočaranje bilo je, neobično, lakše podnijeti kada mu niko nije izmišljao posebno značenje.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Ogrlica koju nisam izgubila

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ogrlica-koju-nisam-izgubila/

Ogrlicu sam prodala u februaru. Nosila sam je dvaput, oba puta jer je Denis pitao zašto nikad ne stavim njegov najljepši poklon. Bila je teška i hladna, namijenjena ženi koja na večeru dolazi bez tragova gline pod noktima. Za novac sam kupila polovnu malu peć za keramiku. Denisu sam rekla da mi ju je vlasnica radionice posudila. Ta prva laž zvučala je kao privremeno rješenje dok smislim kako objasniti da sam njegov poklon pretvorila u nešto svoje.

U aprilu nas je pozvala njegova sestra. Trebala sam obući plavu haljinu, rekao je Denis, onu uz koju ogrlica posebno dobro izgleda. Otvorila sam praznu kutiju pred njim i odglumila iznenađenje. Nisam unaprijed odlučila to uraditi. Rečenica da je nema jednostavno je izašla, a nakon nje mi je trebalo samo još nekoliko pokreta da postanem žena koja pretura po ladicama tražeći predmet čije posljednje mjesto dobro zna.

Denis me zagrlio. Rekao je da se stvari gube i da ne želi da zbog toga pokvarimo večer. Potom je na telefonu pronašao prodavnicu u kojoj ju je kupio. Namjeravao je naručiti drugu, istu, čak i ako bi je morao otplaćivati mjesecima. Gledala sam u ekran, shvatajući da će se moj izlaz iz jednog neželjenog poklona pretvoriti u dug koji ćemo oboje nositi mnogo duže od tog slavlja.

Rekla sam mu da zatvori stranicu. Ogrlica nije nestala, prodala sam je. Nije vikao. Pitao je za peć, a ja sam potvrdila i drugu laž. Onda je pitao zašto nisam jednostavno rekla da ne želim ogrlicu. Odgovor da mu nisam htjela pokvariti radost zvučao je jadno dok je na ekranu još stajala cijena novog primjerka. Njegovu pažnju pokušala sam preusmjeriti pomoću izmišljene nesreće, umjesto običnim razgovorom o onome što želim.

Na proslavu smo otišli zajedno, bez ogrlice. Denis je bio tih, a ja sam svaku njegovu običnu ljubaznost slušala kao nešto što još nisam zaslužila.

Kod kuće je rekao da bi rado pomogao kupiti peć. Nisam znala je li to tačno, ranije smo o keramici govorili kao o hobiju koji mora stati u slobodne večeri. Mogli smo se posvađati zbog toga, ali sam umjesto svađe izabrala da odluku donesem tajno i njemu ostavim netačnu sliku našeg dogovora.

Peć sam nastavila koristiti. Nije mogla vratiti ogrlicu, niti je njeno nekorištenje moglo popraviti razgovor koji sam izbjegla. Denisu sam dala račun od prodaje i ostavila mu vremena da odluči šta želi reći. Danima me nije pitao šta pravim. Kada je konačno prišao polici, pokazala sam mu zdjelu kojoj je pukao rub. Nisam rekla da je greška mala. Samo sam je okrenula tako da je oboje dobro vidimo.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Posveta koju nije napisao pisac

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/posveta-koju-nije-napisao-pisac/

U redu za potpisivanje stajala sam gotovo sat vremena. Pisac je morao krenuti na put, a ispred mene je ostalo još deset ljudi. Organizator nam se izvinio. Kupila sam knjigu i otišla kući bijesna zbog izgubljenog poslijepodneva. Suprugu je sutradan bio rođendan. Mjesecima je pričao kako bi volio upoznati tog čovjeka. Ja sam mu prethodne sedmice rekla da imam poseban poklon, glasom koji je već obećavao više od obične knjige.

Nisam planirala krivotvoriti potpis dok nisam otvorila prvu stranicu. Našla sam fotografiju jedne posvete i pokušala prepisati samo ime, iz radoznalosti, govorila sam sebi. Dodala sam nekoliko toplih riječi za Emira. Kad se tinta osušila, stavila sam papir za zamotavanje preko stola. Nisam bila dobra u oponašanju rukopisa. Računala sam da ljubav prema poklonu neće ostaviti dovoljno mjesta za pažljivo gledanje.

Emir je knjigu pokazivao svima. Najviše mu se dopadala rečenica o ljudima koji pronalaze vrijeme za čitanje. Napisala sam je misleći na njega kako čita u autobusu, s torbom prikliještenom između nogu. Bilo mi je drago što ga je dirnula, a onda me zaboljelo što zahvalnost pripada nepoznatom čovjeku. Nisam imala pravo na tu povrijeđenost. Ipak sam je osjećala i zbog nje izbjegavala svaki novi razgovor o poklonu.

Na proljeće je pisac ponovo došao u grad. Emir je odlučio ponijeti knjigu i zahvaliti mu. Predložila sam da kupi novi roman, da ne smeta starim pričama. Nije razumio zašto bi zahvalnost nekome smetala. Gledala sam ga kako briše prašinu s korica i shvatila da ću ga pustiti da se osramoti kako bih sačuvala svoju malu ulogu pažljive supruge. Tada sam mu rekla ko je napisao posvetu.

Spustio je knjigu na stol. Prvo je pitao je li i pisac dolazio prošle jeseni. Bila je to jedina istina koju sam mogla lako potvrditi. Zatim je pročitao

rečenicu o vremenu za čitanje. Rekao je da bi mu značila da sam je potpisala vlastitim imenom. Nisam pokušala objasniti kako sam ga htjela usrećiti. Upravo je izgledao kao čovjek kojem je neko poklonio tuđu sreću na posudbu, pa došao po nju.

Na novu promociju otišao je sam. Kupio je knjigu bez posvete, jer mu se nije stajalo u redu. Moju je zadržao, ali je neko vrijeme nije čitao. Kasnije me zamolio da ispod lažnog potpisa napišem datum i svoje ime. Nisam to shvatila kao oprost koji zatvara stvar. Napisala sam ih uredno. Prvi put je taj poklon sadržavao nešto što nisam morala braniti dodatnom pričom.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Polovina malog dobitka

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/polovina-malog-dobitka/

Nagradni listić kupile smo dok smo čekale autobus. Maja je rekla da bismo mogle osvojiti dovoljno za večeru koju mjesecima odgađamo. Izvadila je novčanik, ali sam ja već pružila sitniš prodavaču. Rekla sam da ćemo podijeliti ako dobijemo. Ona je odgovorila da ćemo sigurno podijeliti i razočaranje. Presavila sam listić i stavila ga u džep kaputa. Bio je jedan od onih malih dogovora koje ljudi ne zapisuju zato što misle da poznaju jedno drugo.

Dobitak nije bio velik. Dovoljan za nekoliko večera ili za račun koji mi je stajao na frižideru. Kad sam provjerila brojeve, prvo sam pomislila da nazovem Maju. Druga misao bila je da sam ipak ja platila listić. Treća je već zvučala kao objašnjenje: njeno obećanje nije ni bilo ozbiljno, samo smo se zabavljale. Nisam je nazvala. Novac sam preuzela i stavila u ladicu, čekajući da mi vlastita verzija događaja postane prirodna.

Maja je nekoliko dana kasnije pitala jesmo li bogate. Odgovorila sam da nismo. To je tehnički bilo tačno i zato mi je poslužilo. Ona se nasmijala, pa predložila jeftinu večeru kod nje. Donijela sam sok. Dok je sjeckala luk, pričala je kako su joj smanjili sate na poslu. Nisam ranije znala. Sada sam mogla dio novca ponuditi kao pomoć i možda izgledati velikodušno, ali bi to bila još jedna krađa, ovaj put zasluge za ono što joj već pripada.

Izdržala sam do trenutka kada je stavila dva tanjira na sto. Rekla sam da je listić dobio i koliko. Maja je spustila viljuške. Pitala je zašto joj nisam javila. Odgovorila sam da sam sebi govorila kako sam ga ja kupila. Ona nije raspravljala o sitnišu. Ponovila je moju rečenicu s autobuske stanice gotovo bez promjene. Čula sam koliko je jednostavna bila prije nego što sam počela dodavati uslove koji su postojali samo kad su meni koristili.

Vratila sam se kući po njenu polovinu. Maja nije htjela da joj novac prebacim kasnije, jer više nije željela još jedno obećanje. Kad sam

donijela kovertu, večera se ohladila. Pitala sam mogu li ostati. Rekla je da može, ali da ne očekujem ugodnu noć samo zato što sam uradila ono što sam trebala odmah. Jele smo tiho, povremeno razgovarajući o običnim stvarima koje su sada tražile više napora.

Prijateljstvo se nastavilo, sporije nego ranije. Svoj dio dobitka potrošila sam na račun, njen nisam pitala na šta je otišao. Nekoliko mjeseci poslije opet smo čekale isti autobus. Prodavač nam je ponudio novi listić. Maja je rekla da ne želi. Nisam je nagovarala na zajedničku šalu koja nam više nije jednako zvučala. Umjesto toga pitala sam hoće li večerati sa mnom. Jasno sam rekla da ovaj put častim ja.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Datum koji je pomjerio unazad

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/datum-koji-je-pomjerio-unazad/

Dogovorili smo se da se razdvojimo posljednjeg petka u aprilu. Pamtim dan zato što sam sutradan pomagala prijateljici pri selidbi i ponijela vlastitu praznu putnu torbu. Nismo imali savršen brak prije tog petka, ali smo ga imali. Govorili smo o ljetu, ljutili se zbog suđa i zajedno kupili zavjese koje niko od nas posebno nije volio. Kad smo se nakon četiri mjeseca ponovo počeli viđati, mislila sam da barem znamo odakle pokušavamo krenuti.

Sjedili smo u malom restoranu i razgovarali o tome šta se promijenilo. Tarik je rekao da je tokom razdvojenosti kratko bio s drugom ženom. To mi nije bilo ugodno čuti, ali smo jedno drugom jasno ostavili slobodu. Pitala sam koliko je trajalo. Spomenuo je vikend prije mog rođendana. Moj rođendan bio je početkom aprila. Prvo sam pomislila da je pogriješio mjesec, pa sam mu pomogla pitanjem na koje nisam dobila očekivani odgovor.

Rekao je da smo tada već praktično bili razdvojeni. U njegovom glasu nije bilo priznanja, nego blago nestrpljenje što razlikujem ono što je on odavno spojio. Pitala sam kada mi je rekao da je naš dogovor počeo. Odgovorio je da se neke stvari znaju i bez riječi. Tih istih dana pitao me gdje ćemo provesti odmor i rekao da me voli prije nego što ode na posao. Nisam mu to nabrajala kao dokaz sretnog braka. Nabrajala sam ono na osnovu čega sam živjela.

Tarik je tvrdio da su osjećaji između nas već bili završeni. Rekla sam da njegovi možda jesu, ali da mi završetak nije saopćio. Mogao je otići ranije. Mogao je reći da želi drugačiji dogovor. Umjesto toga, sada je tražio da april preuredim tako da njegovi postupci dobiju udobnije ime. Konobar je došao pitati želimo li desert. Tarik je za nas oboje rekao ne. Ja sam naručila čaj, jer nisam htjela da i kraj ovog razgovora odluči unaprijed.

Prvi put je tada upotrijebio riječ prevara. Izgovorio ju je tiho, pa rekao da nije htio uništiti mogućnost pomirenja. Odgovorila sam da je mogućnost već promijenio pokušajem da me navede da posumnjam u zajednički dogovor. Nismo se posvađali dovoljno glasno da nas drugi stolovi zapamte. Platili smo svako svoj dio i izašli. Na raskrsnici je pružio ruku prema meni, po staroj navici. Nisam je uzela.

Ne viđamo se više radi pomirenja. Ponekad moramo razgovarati o preostalim zajedničkim stvarima i tada ostajemo pristojni. Zavjese sam poklonila prijateljici kojoj sam pomagala pri selidbi. Njoj se sviđaju. Nisam zadržala ništa da bih dokazivala datum, jer mi takva zbirka ne treba. Dovoljno je što više ne pristajem da njegova naknadna verzija mog života bude važnija od života koji sam tada stvarno živjela.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Druga koverta od tetke

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/druga-koverta-od-tetke/

Tetka je prvu kovertu dala meni, tri dana prije vjenčanja, dok smo stajale pred liftom. Žurila je na drugi kraj grada i rekla da ne želi nositi novac na slavlje. Stavila sam ga u torbu, zagrlila je i zahvalila. Druge koverte ne bih se mogla kasnije sjećati kao nesporazuma. Kad mi ju je predala na porodičnom ručku sljedeće sedmice, odmah sam znala šta se dogodilo.

Govorila je da je posljednjih dana pomiješala svadbu, rođendan mog brata i poklon svojoj prijateljici. "Tebi nisam ništa dala, je li tako?" upitala je, još držeći kovertu. Umjesto da odgovorim, nasmiješila sam se i uzela je. Ručak se nastavio. Moj muž nije bio prisutan kad sam dobila prvi poklon, pa je tetki zahvalio toplije nego ja. Njegova zahvalnost dala je mojoj šutnji pristojan vanjski oblik.

Kod kuće sam izbrojala novac. Mogli smo platiti dio stvari koje su nakon vjenčanja ostale skuplje nego što smo planirali. Rekla sam sebi da će tetka primijetiti ako joj zatreba. Ta rečenica mi je omogućila da njenu eventualnu nepažnju proglasim dozvolom. Mužu sam rekla da sam umorna i otišla ranije leći. Nisam spavala, ali nisam ni ustala da popravim stvar. Nekoliko dana sam birala nelagodu zato što nije tražila vraćanje novca.

Tetka me nazvala u četvrtak. Pitala je jesam li možda zapamtila da mi je već nešto dala kod lifta. Nisam rekla izričito ne. Rekla sam da se u toj gužvi svašta pomiješa. Čula sam je kako sama sebi govori da vjerovatno misli na bratov rođendan. Tek tada mi je postalo jasno šta radim: nisam samo zadržavala tuđi višak, nego pomagala osobi koja me voli da manje vjeruje vlastitom sjećanju.

Otišla sam kod nje iste večeri. Vratila sam drugu kovertu i rekla da sam znala odmah. Tetka nije htjela brojati. Pitala je zašto sam je pustila da se zbunjuje. Pokušala sam spomenuti troškove, pa stala. Troškovi su

objašnjavali zašto mi novac prija, ali ne zašto sam joj rekla da je gužva kriva. Sjedile smo neko vrijeme bez kafe, iako je obično odmah stavlja. Nisam je zamolila da ovaj razgovor zadrži između nas.

Mužu sam ispričala kad sam se vratila. Bio je ljut što sam njegovu zahvalnost ostavila uz svoju prevaru. Tetka me i dalje zove nedjeljom, ali nekoliko puta je provjerila je li mi već ispričala nešto. Tada je ne požurujem i ne smijem se njenoj opreznosti. Poklon koji sam smjela zadržati potrošili smo. Onaj koji sam vratila još stoji među nama, bez koverte i bez datuma kada će sasvim nestati.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Prvi brak koji sam izbrisala

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/prvi-brak-koji-sam-izbrisala/

Moj prvi brak trajao je osam mjeseci. Završio je davno, bez djece i bez stvari koje su nas nastavile vezivati. Godinama sam ga spominjala samo kada je bilo potrebno, a zatim sam prestala procjenjivati potrebu i počela se ponašati kao da se nije desio. Kad me Faris na početku veze pitao jesam li se ikada udavala, rekla sam da nisam. Nije me pritiskao. Jednostavno sam izabrala priču u kojoj ne moram objasniti vlastitu nekadašnju pogrešku.

Nisam mislila da će veza postati ozbiljna. To je bila prva od mnogih rečenica kojima sam kasnije opravdavala odgađanje. Onda je postala ozbiljna, pa sam govorila sebi da nije pravi trenutak za tako nevažnu stvar. Prijateljica koja je znala pitala me jednom zašto krijem. Rekla sam da imam pravo na privatnost. Imala sam, ali Farisu nisam rekla da o tome ne želim govoriti. Dala sam mu izričit netačan odgovor i pustila da na njemu gradi svoje razumijevanje moje prošlosti.

Kad je počeo spominjati brak, radovala sam se i istovremeno osjećala težinu svakog njegovog prvog puta. Govorio je da oboje tek učimo kako se planira vjenčanje. Ja sam znala sitnice koje nisam mogla objasniti bez izmišljanja tuđih iskustava. Jedne večeri pokazao mi je jednostavan prsten koji mu se sviđa. Nisam ga još ni stavila na ruku kad sam shvatila da ne mogu pristati na novi početak tako što ću ponovo izbrisati stari.

Rekla sam mu sve, onoliko koliko se ticalo braka i moje laži, bez pretvaranja bivšeg muža u lošeg čovjeka da bih sebi olakšala. Faris je dugo šutio. Nije ga najviše povrijedilo što sam bila udata, nego koliko sam puta poslije ponovila priču u kojoj nisam. Pitao je zašto sam odlučila da je osoba koja bi me zbog toga odbacila. Morala sam priznati da sam svoj stid stavila u njegova usta prije nego što je išta rekao.

Odložili smo planove za vjenčanje. Nije tražio da upozna bivšeg muža niti istraži sve detalje. Tražio je vrijeme da ponovo vjeruje običnom odgovoru. Meni je bilo teško ne požurivati ga tvrdnjom da brak ništa nije značio. Značio je, jer sam u njemu živjela, pogriješila i nešto naučila. Njegova kratkoća nije bila dozvola da se pravim kako ni moja kasnija laž nema trajanje.

Još smo zajedno. Prsten nismo kupili tada, a ne nosim ga ni sada kao dokaz da je sve popravljeno. Nedavno sam Farisu ispričala smiješan događaj iz tog davnog stana. Prvi put nisam promijenila osobe ni mjesto kako bi se uklopili u prihvatljiviju verziju mene. Slušao je i nasmijao se. Prošlost nije postala lijepa, ali je napokon prestala zahtijevati novu laž svaki put kada nešto iz nje poželi ući u razgovor.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Iskustvo koje nisam imala

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/iskustvo-koje-nisam-imala/

U biografiji sam napisala da sam tri godine čuvala dvoje djece. Nisam navela njihova imena, pa mi je laž u početku izgledala manje ozbiljna. U stvarnosti sam povremeno pričuvala sestrića dok sestra ode u prodavnicu. Trebao mi je posao, a oglas je tražio iskustvo koje nisam imala. Gledala sam praznu rubriku kao zaključana vrata i dopisala sebi ključ. Kad je stigao poziv na razgovor, obukla sam košulju koju sam čuvala za bolje prilike.

Jasna me dočekala u kuhinji. Na stolu je bila šolja s osušenim tragom kakaa, a kroz zid se čula mašina za veš. Ništa nije ličilo na uredan svijet iz oglasa kojem sam pokušavala odgovarati. Dijete je bilo s drugim roditeljem. Jasna je željela da prvo razgovaramo nasamo o rasporedu, očekivanjima i tome kako bismo se upoznavali. Donijela sam vlastitu olovku, nepotrebno ozbiljna, kao da će mi uredne bilješke dati ono što sam izmislila.

Pitala je šta mi je bilo najteže kod prethodne porodice. Pripremila sam odgovor o usklađivanju različitih navika, ali nisam pripremila konkretan dan. Počela sam govoriti o djevojčici koja nije htjela obući cipele. Bila je to sestrina priča, preuzeta gotovo riječ po riječ. Jasna se nasmiješila, zatim upitala može li nazvati jednog od roditelja. Rekla sam da su se odselili. Izgovarajući to, već sam razmišljala koga bih mogla zamoliti da mi potvrdi izmišljeni posao.

Tada sam prestala. Ne zato što je Jasna izgledala sumnjičavo, nego zato što je okrenula kalendar prema meni i počela nuditi dio stvarnog života nepoznatoj osobi. Rekla sam da prethodna porodica ne postoji. Olovku sam položila između nas. Objasnila sam šta jesam radila i šta sam dopisala. Jasna je zatvorila kalendar. Nije vikala, što je bilo teže od vike. Pitala je jesam li planirala reći joj istinu prije prvog dana. Nisam mogla uvjerljivo odgovoriti da jesam.

Razgovor je završio bez ponude. Rekla je da joj nije problem moje ograničeno iskustvo nego činjenica da ga sada mora odvajati od izmišljanja. Zahvalila sam joj na vremenu, iako sam željela pobjeći bez te obične pristojnosti. Na ulici sam sestri napisala da nisam dobila posao. Zatim sam izbrisala dodatak da su tražili previše. Nazvala sam je i ispričala šta sam uradila, prije nego što od mene zatraži poznati spisak nepravednih poslodavaca.

Sutradan sam prepravila biografiju. Ostala je kratka i ne naročito impresivna. Prijavila sam se za poslove koje mogu opisati bez posuđivanja tuđih dana, a za čuvanje djece tražila priliku da prvo učim uz nekoga iskusnog. Jasna se nije ponovo javila. Ponekad još pomislim na ponuđeni raspored u njenom kalendaru. Ne zamišljam sebe kako sam ipak dobila posao. Zamišljam koliko bi drugih rečenica bilo potrebno da ona prva ostane na svom mjestu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Oči kojima nisam ništa vidjela

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/oci-kojima-nisam-nista-vidjela/

Kada sam Almi rekla da sam vidjela njenog partnera s drugom ženom, spustila je šolju tako pažljivo da sam prvi put poželjela povući rečenicu. Pitala je gdje. Navela sam kafić koji je spomenula kolegica. Pitala je kada. Rekla sam u petak, jer sam znala da je tada bio u gradu. Sljedeća pitanja zahtijevala su sve više mojih odgovora. Dok smo završile kafu, čovjek kojeg nisam vidjela već je u mojoj priči držao tuđu ruku.

Kolegica je zapravo samo čula da se Nedim s nekim sastaje. Nije tvrdila da zna o kakvom je odnosu riječ. Meni je bilo neugodno doći pred Almu kao još jedna osoba koja prenosi glasine. Željela sam biti prijateljica koja se usuđuje reći istinu. Zato sam joj izmišljanjem dala težinu koju nisam imala. Poslije sam sebi ponavljala da ću je barem navesti da obrati pažnju. Nisam htjela priznati koliko mi je godilo što sam odjednom postala potrebna.

Alma me pozvala dva dana kasnije. Nedim je tvrdio da priča nije tačna. Ona je rekla da meni vjeruje i zamolila me da dođem dok je i on kod kuće. Predložila sam da se njih dvoje prvo smire. Odgovorila je da je smirena, samo želi da ga pogledam i ponovim šta sam vidjela. Nisam mogla tražiti bolju zaštitu za svoju prijateljicu od iste jednostavne stvari koja je sada prijetila meni.

Došla sam s vrećicom voća, kao da idem u običnu posjetu. Alma je nije uzela. Nedim je stajao pored prozora. Prije nego što je iko postavio pitanje, rekla sam da nisam bila u tom kafiću. Glas mi je zvučao sitno u njihovoj dnevnoj sobi. Alma je pitala ko je onda bio. Morala sam odgovoriti da ne znam ni to. Nedim je počeo govoriti, ali ga je zaustavila rukom. Htjela je prvo čuti mene do kraja.

Nisam mogla potvrditi da je on vjeran. Nisam mogla potvrditi ništa o njegovom petku. Mogla sam samo povući svoje lažno svjedočenje i

priznati da sam njen život pretvorila u prostor za vlastitu važnost. Alma nije vikala. Rekla je da je zbog moje sigurnosti već počela sumnjati u vlastita sjećanja na njihovu vezu. Zamolila me da odem i da kolegici ispričam šta sam uradila, bez pripisivanja izmišljenih detalja njoj.

Ne znam kako su njih dvoje završili taj razgovor. Ne znam ni jesu li ostali zajedno. Alma mi mjesecima nije odgovorila. U međuvremenu sam kolegici priznala sve, a drugoj prijateljici odbila prepričati Alminu reakciju. Nije to bila nova mudrost zbog koje bih zaslužila pohvalu. Samo sam prvi put ostavila prazno mjesto tamo gdje nisam imala pravo dodati priču.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Prsten iz radionice koja nije postojala

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/prsten-iz-radionice-koja-nije-postojala/

Ivana je na rođendanu svoje sestrične primijetila prsten s istim uskim žlijebom kao na vlastitom. Obradovala se, pa upitala je li ga kupila kod starog majstora o kojem joj je muž pričao. Sestrična nije znala nikakvog majstora. Prstenove su naručili preko stranice sa gotovim modelima. Odmah je otvorila fotografiju i pokazala joj nekoliko veličina, širina i boja koje se mogu izabrati.

Ivana je pomislila da je neko kopirao njihov dizajn. Njen muž Saša prije osam godina opisivao je malu radionicu, čovjeka bez računara i tri susreta na kojima su birali kako će rub ležati uz njene prste. Govorio je da je nosio njenu fotografiju kako bi majstor vidio njene ruke. Priču je kasnije prepričavala prijateljicama. Nikada nije znala ime čovjeka, jer je Saša tvrdio da je prestao raditi ubrzo poslije njihove narudžbe.

Kod kuće mu je pokazala fotografiju sa stranice. Saša je rekao da svi prstenovi pomalo liče. Kada je spomenula da bi trebalo pronaći majstora i pitati ga, sjeo je na stolicu. Radionica nije postojala. Prstenove je kupio gotove u prodavnici, nekoliko dana prije vjenčanja. Nije imao vremena za izradu kakvu je ranije obećavao, pa je stvarni propust nadoknadio detaljima koje nije morao nikome platiti.

Rekao je da prstenovi nisu bili jeftini. Ivana ga je zaustavila. Cijena nikada nije bila dio priče koju je voljela. Voljela je zamišljati da je sjedio s nekim i dugo razmišljao o njenim rukama. Dok je objašnjavala, osjećala se smiješno zbog slike koja joj je toliko značila. Saša je prvi put čuo sve što je dobio za nekoliko izmišljenih rečenica: divljenje, zahvalnost i osam godina zasluga za pažnju koju joj nije posvetio.

Ponudio je da sada zaista naruči posebne prstenove. Nije htjela. Nije željela predmet koji će izraditi pod pritiskom razotkrivene laži. Željela je da ne umanjuje ono što je uradio tako što stalno spominje vrijednost

zlata. Saša je priznao i da je kasnije mogao reći istinu, ali da mu se sviđalo kako ga ljudi gledaju kad ona ispriča priču. To priznanje bilo je ružnije, ali barem nije imalo ukrašenu radionicu u pozadini.

Ivana prsten nije skinula. Na njemu su bile stvarne ogrebotine od selidbe, popravljanja police i osam godina života koji nije bio samo ta laž. Sestrični je poslala poruku da se zabunila oko porijekla modela. Saša ju je pitao treba li još nekome objasniti. Rekla je da će to odlučiti sama. Sljedeći put kad joj je donio cvijeće, rekao je samo gdje ga je kupio. Nije dodao priču.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Novac za ženu koja nije dolazila

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/novac-za-zenu-koja-nije-dolazila/

Četiri mjeseca Denis je petkom ostavljao novac u plavoj posudi za ženu koja im je čistila stan. Nikada je nije upoznao, jer je dolazila dok su oboje radili. Tamara je govorila da se zove Senada i da joj više odgovara gotovina. Stan je bio uredan, posteljina promijenjena, kupatilo oprano. Denis je smatrao da su konačno riješili svađu koja se vraćala svake druge nedjelje.

Jednog petka došao je kući ranije po zaboravljenu fasciklu. Tamara je klečala pored tuš kabine, s rukavicama do lakata. Rekla je da Senada nije mogla doći. On je ponudio da joj kasnije odnese novac jer je bolesna, pa pitao gdje stanuje. Tamara je dugo ispirala spužvu prije nego što je zatvorila vodu. Onda je priznala da Senada ne postoji. Uzela bi slobodno popodne, očistila stan i zadržala dogovoreni iznos.

Denis je odmah rekao da ga je pokrala. Tamara je skinula rukavice i nabrojala sve što je uradila tog dana. Posao je bio stvaran, kao i vrijeme potrošeno na njega. Zašto je prihvatljivo da ga plati nepoznatoj ženi, a uvredljivo da taj novac dobije ona? Pitanje nije bilo nepravedno, ali nije izbrisalo laž. Izmislila je radnicu, njen raspored i tri različita razloga zašto je nisu mogli upoznati.

Sjeli su za još mokar kuhinjski sto. Tamara je priznala da joj je bilo lakše smisliti Senadu nego ponovo tražiti da podijele obaveze. Denis je priznao da je na prijedlog o plaćenoj pomoći pristao istog trenutka, dok je njene molbe da sam čisti uvijek smatrao pretjerivanjem. Ipak je htio znati ko ulazi u njihov stan i kako se troši zajednički novac. Nije želio da svako opravdava izmišljanje kad misli da ima dobar razlog.

O novcu se nisu odmah dogovorili. Tamara je dio već potrošila na popravku svog bicikla i nije prihvatila da to nazove krađom, ali je prihvatila da više ne predstavlja njihove dogovore drugačijim nego što

jesu. Sljedeće sedmice zajedno su razgovarali sa stvarnom ženom koja je ponudila pomoć. Pitala ih je šta tačno očekuju. Denis je prvi put shvatio koliko stavki stane u ono njegovo kratko 'samo malo pospremiti'.

Dogovorili su dolazak dvaput mjesečno i napisali ko između toga radi koji posao. Tamara nije odjednom prestala biti ljuta, niti je Denis zaboravio četiri mjeseca izmišljene osobe. Jednog petka otvorio je plavu posudu i našao rukavice. Bio je njegov red za kupatilo. Nije pitao gdje stoji sredstvo za čišćenje. Našao ga je u ormariću, na mjestu na kojem je stajalo sve vrijeme.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Ljudi koji su došli da pomognu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ljudi-koji-su-dosli-da-pomognu/

Nataša je prva stigla na vrh i sjela na kamen da zategne pertle. Prijateljica Sonja došla je zadihana, pogledala je s očiglednim olakšanjem i rekla da je divno vidjeti je ovako snažnu. Nataša se nasmijala. Cijelo ljeto je hodala. Sonja je dodala da nije htjela zapitkivati poslije svega što je prošla. Nataša je podigla glavu. Osim pokvarenog frižidera, toga ljeta nije prošla ništa što je zahtijevalo poseban oporavak.

Sonja je najprije zašutjela. Zatim je spomenula novac koji je njen muž predao Natašinom suprugu Bruni. Nije očekivala da ga vrate. Samo joj je bilo važno da su pomogli oko liječenja. Nataša je rekla da nikakvog liječenja nije bilo. Sjedile su na kamenu dok su drugi prolazili pored njih. Sonja je uzalud tražila manje ružnu mogućnost, neku bolest koju prijateljica još ne želi priznati. Nataša je morala dvaput ponoviti da je zdrava.

Bruno je kod kuće prvo pitao koliko Sonja zna. To pitanje ostalo je između njih dok je skidao cipele. Dugovao je ljudima novac zbog propalog posla koji je pokušavao sakriti i od nje. Nije mogao ponovo tražiti zajam pod vlastitim imenom. Nekolicini prijatelja rekao je da im treba pomoć za njeno liječenje i zamolio ih da je ne uznemiravaju pitanjima. Njena navodna potreba za mirom savršeno je čuvala njegovu priču od provjere.

"Nisam rekao da umireš", izgovorio je, kao da je tamo povukao pristojnu granicu. Nataša je tada sjela jer joj noge poslije cijelog uspona prvi put nisu bile sigurne. Sjetila se voća koje su donosili, neobično blagih razgovora i prijatelja koji je odbio da mu plati popravku bicikla. Ona je zahvaljivala ljudima misleći da je vole. Voljeli su je, shvatila je, samo je Bruno toj ljubavi stavio izmišljenu cijenu.

Tražila je da pred njom nazove svakoga. Nije htjela sastanak na kojem će ona umirivati ljude dok se on kaje. Bruno je telefonirao za kuhinjskim stolom. Jedan prijatelj je vikao, drugi je prekinuo vezu, treći je tražio vrijeme do kada će dobiti novac. Kada je Bruno krenuo objašnjavati koliko se ona potresla, Nataša ga je zaustavila. Ni njena sadašnja bol nije smjela postati sljedeći razlog da mu popuste.

Prespavala je kod Sonje. Ujutro je na stolu zatekla dvije šolje kafe i tanjir običnog prepečenog hljeba. Sonja je pitala želi li razgovarati ili opet nekuda hodati. Nataša je izabrala hodanje, kratko, bez uspona. Prije izlaska nazvala je prijatelja koji je popravio bicikl i rekla da mu duguje zahvalnost koju sada tek razumije. Nije obećala da će ona vratiti Brunine dugove. Uzela je svoju jaknu i ostavila telefon na punjaču.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Žena koju niko nije poznavao

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/zena-koju-niko-nije-poznavao/

Jasna je znala kako se ponaša žena koja čeka tuđeg muža. Nije ga zvala navečer, nije ostavljala naušnice u njegovom stanu i nikada nije pitala mogu li za praznike negdje zajedno. Alen joj je prvog mjeseca rekao da brak odavno postoji samo na papiru, ali da supruga teško podnosi promjene. Jasna je taj oprezni opis pretvorila u čitav život nepoznate žene, njenu osjetljivost, usamljenost i sklonost da pravi scene.

Na rođendanu zajedničkog poznanika Alen joj je predstavio prijatelja iz djetinjstva. Dok je on tražio otvarač, prijatelj se nasmijao i pitao je li ona napokon uspjela nagovoriti vječitog neženju da kupi zavjese. Jasna je pomislila da čovjek ne zna za tajni raspad braka. Pitala je kada se Alen oženio. Prijatelj je podigao obrve. "Nije. Čak mu i majka više ne spominje svadbu."

Sačekala je da se Alen vrati, zatim mu rekla da moraju van. Pred ulazom je prvo pokušao tvrditi da prijatelj ne poznaje njegov privatni život. Kada je Jasna krenula nazad po njega, uhvatio ju je za rukav i pustio prije nego što je išta rekla. Priznao je. Želio je vezu u kojoj niko neće očekivati zajednički stan, upoznavanje roditelja ili subotu od jutra do večeri. Oženjen čovjek, rekao je, barem ima unaprijed poznata ograničenja.

"Mogao si mi reći da to ne želiš", odgovorila je. "Onda bi mislila da ćeš me promijeniti." Jasna je gledala prozor stana u kojem je toliko puta tiho navlačila čizme. Nije bilo supruge koja bi mogla doći. Nije bilo ni razloga za šapat. Mjesecima je sudjelovala u poniženju koje je on izmislio kako bi mu bilo udobnije, a ona ga prihvatila jer je zabranjenost davala težinu njegovim kratkim posjetama.

Kasnije je prijateljici rekla samo da je Alen lagao. Prijateljica je odgovorila da je dobro što barem niko drugi nije povrijeđen. Jasna je poželjela zadržati tu jednostavnu verziju. Ipak je priznala da je sve

vrijeme vjerovala da postoji druga žena. Govorila je sporije nego inače. Nije tražila da je prijateljica opravda lošim brakom koji nikada nije postojao. Prvi put je pokušala zamisliti nepoznatu suprugu bez osobina koje bi joj olakšale vlastiti izbor.

Alen joj je nekoliko dana poslije napisao da su sada slobodni biti normalan par. Poruka ju je razljutila više nego njegovo prvo priznanje. Njegova izmišljena žena bila je otpuštena čim je prestala služiti svrsi. Jasna nije odgovorila. U subotu je otišla po naušnice koje je ipak jednom zaboravila. Pozvonila je glasno i ostala u hodniku dok joj ih nije donio.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pokloni poslije oprosta

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pokloni-poslije-oprosta/

Prvi poklon poslije njegove prevare bio je kaput. Nisam ga tražila, ali sam znala zašto ga donosi. Petar je stajao pred vratima s kesom i izrazom čovjeka koji se nada da predmet može izgovoriti ono u čemu on stalno griješi. Rekla sam da kaput ništa ne mijenja. Ipak sam ga obukla sutradan. Bio je topao, lijep i dovoljno skup da na trenutak osjetim zadovoljstvo koje nije imalo veze s ljubavlju.

U narednim sedmicama razgovarali smo mnogo. On je prekinuo drugu vezu i pitao želim li pokušati nastaviti brak. Ja sam rekla da želim, premda sam već gledala stanove koje bih mogla iznajmiti sama. Nisam još znala kada ću otići. Znala sam da ne zamišljam zajedničku budućnost. Tu razliku sam sakrila jer mi je njegova krivnja prvi put davala moć koju nisam željela odmah pustiti.

Počela sam spominjati stvari koje sam ranije odgađala. Novi računar, putovanje s prijateljicom, fotelju koju sam dugo gledala. Petar je pristajao gotovo na sve. Nijedan poklon nisam nazvala cijenom oprosta, ali sam dopuštala da vjeruje da mu se približavam svaki put kad zahvalim. Moja povrijeđenost bila je stvarna. Ono što sam radila s njom bilo je nešto drugo, iako sam se trudila ne praviti tu razliku.

Zaustavila me ponuda da kupimo manji stan u kojem bismo počeli ispočetka. Petar je već odvojio novac i želio da zajedno odaberemo kraj. Sjedila sam pred njim i shvatila da bi prihvatanje zahtijevalo mnogo veću laž od osmijeha nad kaputom. Pitala sam se koliko daleko namjeravam pustiti čovjeka da gradi nešto u čemu sam se unaprijed odlučila ne nastaniti.

Rekla sam da ne želim ostati. Petar je prvo pomislio da se ponovo naljutio stari bol. Onda sam priznala da sam to znala i dok sam prihvatala njegove pokušaje da me zadrži. Bio je bijesan. Nisam mu dopustila da time izbriše

svoju prevaru, ali nisam ni njegovom prevarom pokušala izbrisati vlastitu odluku da ga zavodim lažnim pomirenjem. Dvije ružne istine ostale su za istim stolom.

Razdvojili smo zajedničke stvari sporije nego što sam zamišljala. Za kaput smo se čak posvađali, ne zbog njegove cijene nego svega što smo mu oboje pripisali. Na kraju sam ga ostavila. Iz novog stana izašla sam jednog hladnog jutra u staroj jakni i prvi put nisam osjetila potrebu da svoje nezadovoljstvo pretvorim u nešto što će neko drugi morati kupiti. Bol je ostala, ali je barem ponovo imala svoje pravo ime.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Manji dio zajedničkog računa

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/manji-dio-zajednickog-racuna/

Mirna je svoj dio stanarine slala čim primi platu. Zarađivala je više od Adnana, pa su se dogovorili da doprinosi više. Nije to smatrala uslugom koju treba pamtiti. Živjeli su zajedno i željela je da oboje imaju nešto novca za vlastite potrebe. Adnan je govorio da će njihov odnos ponovo preračunati čim se njemu popravi stanje na poslu.

Stanje se popravilo u martu. Dobio je novi ugovor i odgovorniji posao, ali je Mirni rekao samo da je raspored drugačiji. U početku je namjeravao sačekati jednu platu da bude siguran. Onda je kupio fotoaparat koji je dugo želio. Zatim je otplatio stari dug. Do jeseni se navikao na novac koji ostaje, kao da ga je sam stvorio potpuno odvojeno od svega što dijele.

Mirna je za to vrijeme odgodila kurs koji je planirala. Poskupjeli su svakodnevni troškovi, a ona nije željela dirati malu ušteđevinu. Adnan ju je slušao dok računa može li se prijaviti na proljeće. Rekao je da je pametno biti oprezan. Kasnije će se upravo te rečenice najviše stidjeti, jer nije bila prešućivanje. Aktivno je podržao njeno odricanje kako bi svoje izbjegao.

Istina je izašla dok su večerali s njegovim starim prijateljem. Adnan je, opušten nakon dobrog dana, počeo pričati koliko mu je novi ugovor promijenio život. Spomenuo je da sada skoro sustiže Mirninu platu. Mirna je ostavila čašu na sto. Prijatelj je odmah shvatio da razgovor nije trebao tako izgledati. Pitao je trebaju li još hljeba, premda korpa nije bila prazna.

Kod kuće je Adnan pokušao objasniti da je planirao reći. Mirna nije pitala kada. Pitala je zašto je, gledajući je kako odustaje od kursa, smatrao da njen veći dio računa i dalje odgovara njihovom dogovoru. Rekao je da novac nikad nije bio tuđi, da ga je on zaradio. Ona je odgovorila da nije tražila njegov novac nego istinite brojeve na osnovu kojih odlučuje o

svom.

Promijenili su raspodjelu troškova i Adnan je nadoknadio razliku za prethodne mjesece. To je bilo jednostavnije od ostatka. Mirna je upisala kurs, ali mu više nije usput prepričavala svaku malu želju. Adnan je primjećivao tišinu tek kad bi vidio novu knjigu ili saznao za izlazak koji je već dogovorila. Novac je vratio na pravi račun. Još nije znao kako vratiti lakoću s kojom mu je nekada govorila šta želi od sljedećeg proljeća.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Jutro u kojem se nisam sjećao

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/jutro-u-kojem-se-nisam-sjecao/

Sjećao sam se svake riječi. To je prvo što treba reći, jer sam kasnije tvrdio da sam bio umoran, zamišljen ili nedovoljno pažljiv. Kada je Nejra predložila da odustanemo od kupovine velikog stana, rekao sam da razumijem. Kada je pitala možemo li narednog mjeseca preseliti u manji, pristao sam. Sutradan sam govorio da smo samo razmatrali mogućnosti. Tako sam zadržavao sve otvoreno dovoljno dugo da ona odustane od pitanja.

U početku sam to smatrao načinom da izbjegnem svađu. Nije mi se sviđalo ono što predlaže, ali nisam želio izgledati tvrdoglav. Pustio bih je da ode spavati mirna. Ujutro bih se iznenadio njenoj sigurnosti da smo se dogovorili. Govorio sam da mi stavlja riječi u usta. Vrlo brzo počela je ponavljati istu rečenicu nekoliko puta, gledajući me dok potvrđujem da sam je čuo.

To me nerviralo. Tvrdio sam da razgovara sa mnom kao s djetetom. Nisam priznavao da sam sam napravio situaciju u kojoj običan odgovor više ništa ne znači. Jednom je poslije razgovora ostavila ključeve drugog stana na stolu. Rekla je da je našla mjesto koje može sama plaćati. Klimnuo sam glavom, uvjeren da će se i ta odluka rastopiti ako joj ne dam dovoljno ozbiljnosti.

U subotu je došla njena sestra s automobilom. Nejra je počela iznositi kutije. Pitao sam šta to radi i zašto mi nije rekla da zaista odlazi. Pogledala me preko naslona stolice. Nije više pokušavala ponoviti čitav razgovor od prethodne večeri. Rekla je da znam. U toj kratkoj rečenici prvi put nije bilo molbe da joj potvrdim ono čega se sjeća.

Mogao sam tada priznati. Umjesto toga rekao sam sestri da smo se očito pogrešno razumjeli. Sestra nije prihvatila ulogu sudije. Samo je uzela kutiju koju je Nejra spakovala i odnijela je niz stepenice. Ostao sam bez

publike koja bi moju zbunjenost pretvorila u dokaz. Nejra je provjerila ladicu u kupatilu i stavila svoj ključ na prazni dio stola.

Poslije njenog odlaska htio sam joj napisati da sam spreman razgovarati. Čitao sam tu rečenicu nekoliko puta. Razgovarali smo mjesecima. Nije nedostajalo riječi, nego moja spremnost da vlastiti odgovor zadržim i sljedećeg jutra. Obrisao sam poruku. Kasnije sam poslao jednu u kojoj sam priznao šta sam radio, bez tvrdnje da sam upravo sve shvatio dovoljno duboko da mi zato treba dati novu priliku. Nije odgovorila. Ovog puta se jasno sjećam i toga.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Cijena koju nisam trebala saznati

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/cijena-koju-nisam-trebala-saznati/

Selma mi je vjerovala jer sam poznavala nekoliko trgovaca starinama. Imala je veliku porculansku vazu koja se prenosila kroz porodicu, ali u njenom malom stanu nije bilo mjesta za stvari koje se moraju obilaziti oprezno. Nije znala vrijednost i nije tvrdila da prodaje blago. Zamolila me da pitam nekoga ko bi je mogao kupiti. Rekla sam da ću rado pomoći.

Trgovac kojem sam poslala fotografiju odmah je zatražio da vidi vazu. Kad ju je pregledao, ponudio je mnogo više nego što sam očekivala. Njegov iznos bio je dovoljno velik da mi pokrije dug na kartici. Selmi sam prenijela manju ponudu. Opravdala sam razliku navodnim troškovima posredovanja, prijevoza i čišćenja, iako takve troškove niko nije tražio.

Prihvatila je bez pregovora. Zagrlila me i donijela kolače da zahvali na trudu. Moj muž Adis gledao je novac na stolu i pitao zašto mi daje tako mnogo ako joj samo činim uslugu. Rekla sam da je to dogovorena provizija. Nisam slagala samo prijateljicu. Htjela sam da i čovjek koji živi sa mnom vjeruje da sam taj iznos pošteno zaradila.

Mjesec dana kasnije Selma je ušla u trgovinu da kupi mali poklon za tetku. Vaza je stajala u izlogu. Nije se iznenadila što se ponovo prodaje, nego trgovčevoj usputnoj rečenici o iznosu koji je za nju platio. Nazvala me ispred radnje. Mogla sam čuti saobraćaj i nešto u njenoj tišini što me uplašilo više od vike. Pitala je samo jesam li joj prenijela cijelu ponudu.

Prvo sam rekla da nije tako jednostavno. Onda sam čula vlastiti glas, isti onaj kojim inače kritikujem ljude koji uzmu tuđe i daju tome pristojno ime. Priznala sam. Selma nije tražila da vratim vazu. Tražila je razliku novca i rekla da ne dolazim s kolačima ili dugim objašnjenjem. Zapisala sam iznos koji sam znala napamet otkako sam ga prvi put sakrila.

Novac sam vraćala iz vlastite uštedevine. Adis je saznao sve i nije ponudio da ublaži dug našim zajedničkim računom. Selma mi je potvrdila

posljednju uplatu jednom kratkom porukom. Nakon toga je prestala odgovarati na obične stvari koje sam slala kao da prijateljstvo može ponovo proraditi prije nego što primijeti kvar. Vazu sam kasnije vidjela u izlogu još jednom. Više nisam razmišljala koliko vrijedi. Razmišljala sam koliko sam jeftino procijenila nešto što nije ni bilo na prodaju.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Kafa s njegovom prvom ženom

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kafa-s-njegovom-prvom-zenom/

Ivana je broj pronašla u staroj poruci koju nikad nije obrisala. Prije šest godina Dunja joj je napisala da zna za vezu s njenim mužem. Ivana tada nije odgovorila. Vjerovala je Adnanu kad je govorio da je njegov brak odavno završen i da će Dunja razumjeti čim prestane biti ljuta. Sada je sjedila u kuhinji stana koji su zajedno kupili i pokušavala sastaviti poruku istoj ženi.

Adnan je posljednjih mjeseci nosio telefon čak i dok iznosi smeće. Jedne noći čula ga je kako u hodniku koristi nježni glas koji je smatrala njihovim. Nije joj trebalo da vidi poruku. Kad ga je pitala, rekao je da je previše nesigurna i da ga guši. Iste riječi nekada je koristio opisujući Dunju. Ivana ih je prepoznala sa zakašnjenjem od šest godina.

Dunja je pristala na kafu, ali je izabrala mjesto daleko od svog posla i kuće. Došla je s kesom namirnica i ostavila je na slobodnu stolicu. Ivana je počela izvinjenjem koje je predugo pripremala. Dunja ga je saslušala, zatim pitala zašto joj se javlja baš sada. Pitanje nije bilo neprijateljsko. Bilo je precizno, zbog čega je Ivani postalo još teže.

Ispričala joj je za telefon, glas i Adnanove odgovore. Pitala je kako je ona prvi put shvatila. Dunja je pogledala prema svojoj kesi, iz koje je virio praziluk. Rekla je da se sjeća, ali da ne želi ponovo proživljavati svaki korak kako bi Ivana utvrdila odgovara li joj isti obrazac. Njen prošli brak nije bio uputstvo za upotrebu sadašnjeg.

Ivana je osjetila poriv da se brani. Htjela je objasniti da je i ona bila prevarena, da nije znala koliko je Dunja patila. Onda je shvatila da je žena preko puta nije pozvala da joj sudi. Ona je došla tražiti nešto od nje, možda oprost koji bi joj olakšao vlastiti položaj. Spustila je ruke u krilo i rekla samo da joj je žao što nije odgovorila na onu poruku.

Dunja je klimnula glavom. Nije je zagrlila, nije rekla da su sada iste. Popila je kafu i otišla po dijete iz škole. Ivana je ostala još nekoliko minuta, gledajući prazan prostor gdje je stajala kesa. Nije dobila ni dokaz ni presudu. Kod kuće je Adnanu rekla da želi razgovarati o njihovom braku, bez pozivanja na Dunju i bez prihvatanja uvrede kao odgovora. Ovog puta nije imala drugu ženu iza koje bi mogla sakriti vlastitu odluku.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Čovjek koji nije znao prišiti dugme

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/covjek-koji-nije-znao-prisiti-dugme/

Za mog muža sam četrnaest godina prišivala dugmad. Nije znao provući konac kroz iglu, barem je tako tvrdio. Pokušao bi, uzdahnuo, napravio čvor na pogrešnom mjestu i ostavio košulju na stolici. Ja bih je završila dok gledamo televiziju. Bilo je brže nego slušati njegovo gunđanje, što je vremenom postalo objašnjenje za mnoge poslove u našoj kući.

Vratila sam se kući ranije jednog četvrtka jer je sastanak otkazan. Damir je sjedio za kuhinjskim stolom i šio poderani džep na ribarskoj torbi. Pokreti su mu bili sitni i sigurni. Pored njega su ležale makaze, dvije igle i uredno odrezani komadi tkanine. Nije me čuo dok nisam spustila ključeve. Tada je ruka ostala podignuta, s koncem koji je visio između prstiju.

Prvo je rekao da je ovo drugačije. Onda da ga je drug pokazao prošlog vikenda. Pogledala sam šav, pa fotografiju njegove majke na polici. Bila je krojačica. Sjetila sam se kako je jednom spomenula da su joj oba sina pomagala dok su išli u školu. Damir je tada promijenio temu. Ja sam tu sitnicu zaboravila, zajedno s mnogim drugim stvarima koje nisu izgledale vrijedne svađe.

Nisam vikala. Sjela sam i upitala šta još ne zna samo dok sam ja tu. Uvrijeđeno je rekao da pretjerujem zbog dugmeta. Za njega je problem bio jedna mala okrugla stvar. Za mene su iznenada oživjele sve večeri kad sam završavala ono od čega je on teatralno odustajao. Nisam znala koliko je puta stvarno bio nespretan, a koliko puta samo dovoljno strpljiv da sačeka da ja preuzmem.

Te večeri ostavila sam njegovu čistu košulju na istoj stolici, bez dugmeta. Pitao je treba li sada voditi evidenciju o svakoj sitnici. Rekla sam da ne treba evidencija. Treba da svoje hlače, košulje i sportske torbe smatra vlastitim stvarima i onda kad ih treba popraviti. Nije mu se svidjelo što

sam ribarsku torbu izgovorila posljednju.

Narednih dana često je radio stvari glasnije nego prije, da ih sigurno primijetim. Namjerno nisam hvalila opran tanjir. Ni on mene nikad nije zvao iz druge sobe da mi čestita što sam pronašla prašak za veš. Bili smo neugodni jedno drugom gotovo čitavu sedmicu. Ipak, polako je prestao pitati gdje stoje predmeti koje godinama gleda.

Mjesec dana kasnije pukla mi je naramenica na platnenoj torbi. Damir je uzeo iglu, pa zastao i pitao želim li da popravi. Pružila sam mu torbu. Šav je bio bolji nego moj. To me još malo naljutilo, a zatim iskreno nasmijalo. Dok je šio, ja sam završila epizodu serije koju sam ranije uvijek samo slušala.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Stolica za neutralnog čovjeka

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/stolica-za-neutralnog-covjeka/

Petar je rekao da stalno zapinju na istom mjestu jer niko ne sluša dovoljno mirno. Predložio je razgovor s čovjekom koji pomaže ljudima rješavati nesporazume. Nije ga nazvao terapeutom, samo neutralnim posrednikom kojeg je našao preko poznanika. Maja je pristala. Već mjesecima pokušavali su odlučiti hoće li se preseliti u kuću njegovih roditelja ili nastaviti plaćati vlastiti stan.

Čovjek se zvao Goran i došao je s malom bilježnicom. Sastali su se u mirnom dijelu kafića. Prvo je pitao svakoga šta želi, zatim je pažljivo sažeo njihove odgovore. Maja je osjetila olakšanje kad je čula vlastiti strah od života pod stalnim nadzorom izgovoren bez podsmijeha. Pomislila je da možda napokon mogu razgovarati, a da ona ne ispadne žena koja mrzi tuđe roditelje.

Onda su pitanja postala neobično usmjerena. Goran je pitao može li zahvalnost ponekad izgledati kao ustupak. Petra je pohvalio što razmišlja o porodičnoj imovini, a Maju zamolio da preispita potrebu za potpunom samostalnošću. Nije pitao kakve uslove roditelji postavljaju. Kada je spomenula da već traže da im svakog dana javlja kad dolazi, rekao je da stariji ljudi često brigu izražavaju nespretno.

Maja je ustala do toaleta. Pri povratku je čula kako Goran govori Petru: "I tvoja je mama uvijek tako radila kad smo bili na fakultetu." Petar je podigao pogled i vidio je. Na stolu je ostala otvorena bilježnica s njenim iskreno izgovorenim strahovima. Sjela je i upitala koliko se dugo poznaju. Goran je zatvorio bilježnicu prije nego što je odgovorio.

Bili su prijatelji skoro dvadeset godina. Petar ga je zamolio da pomogne jer njemu Maja više ništa ne vjeruje. Goran je tvrdio da ga prijateljstvo ne sprečava da bude pravedan. Maja je pitala zašto su ga onda morali sakriti. Obojica su zašutjela. Nije ostalo mnogo od neutralnog čovjeka kada je

trebalo odgovoriti na pitanje koje nije pripremio.

Maja je uzela svoj kaput i platila piće. Petar je krenuo za njom, objašnjavajući da samo želi da ostanu zajedno. Ona je rekla da se za zajednički život ne može glasati dva protiv jedan. Naredne sedmice produžila je najam stana samo na svoje ime, a Petar se vratio roditeljima. Goran mu je pomogao prenijeti stvari. Maja ih je gledala s vrata dok su nosili sto i prvi put nije imala potrebu nikoga uvjeravati gdje treba da stoji.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Savršeno podudaranje za dvoje stranaca

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/savrseno-podudaranje-za-dvoje-stranaca/

Zora je platila agenciju za upoznavanje nakon što je zaključila da više nema strpljenja za poruke nepoznatih muškaraca. Žena koja je vodila razgovor uredno je zapisivala odgovore: voli mačke, ne skija, ne želi preseljenje i subotom posjećuje sestru. Zora je imala pedeset šest godina i nije očekivala čudo. Očekivala je da je neko pažljivo sasluša prije nego što joj predloži partnera.

Tri sedmice kasnije stigla je preporuka. Emil je navodno dijelio njenu ljubav prema životinjama, želju za mirnim životom i interesovanje za stare filmove. Posrednica je naglasila koliko je rijetko pronaći takvo podudaranje. Zora je kupila novu bluzu, a onda je ostavila na krevetu i obukla onu u kojoj se osjećala kao ona sama.

Emil je u restoranu izgledao jednako nervozno. Prvih deset minuta razgovarali su o vremenu. Onda je predložio da joj pokaže fotografije sa skijanja i pitao koliko dugo je instruktorica. Zora se nasmijala, misleći da se šali. On je izvadio poruku posrednice. U njoj je Zora bila sportski raspoložena žena koja razmišlja o životu u inostranstvu i obožava pse.

Pogledali su dvije preporuke, pa jedno drugo. Emil se spremao preseliti kod kćerke i zapravo tražio ženu kojoj bi odgovaralo da dio godine provodi van zemlje. Stare filmove nije volio jer ga podsjećaju na bolesničke dane. Zora mu je rekla da se boji pasa. Konobar je došao po narudžbu upravo kad su oboje počeli glasno smijati se vlastitom savršenom podudaranju.

Posrednica se narednog dana pozvala na nesretan tehnički propust. Zora je pitala zašto su onda izmijenjeni baš oni odgovori koji bi ih odmah razdvojili. Žena je rekla da ljudi previše razmišljaju o razlikama i da im ponekad treba malo pomoći. Zora je zatražila povrat novca. Nije namjeravala finansirati nečiju predstavu da su njene jasno izgovorene

želje samo prepreka koju treba zaobići.

Emil ju je ipak ponovo nazvao. Želio je znati voli li uštipke ili je i to agencija izmislila. Voljela ih je. Otišli su na ručak i razgovarali o sestri, kćerki i gradu iz kojeg nijedno nije bilo spremno otići onako jednostavno kako su govorili na prvom susretu. Nisu započeli vezu. Postali su prijatelji koji se povremeno jave, bez uplaćene garancije i bez savršenog razloga da jedno drugom budu dragi.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Dvadeset minuta ranije

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/dvadeset-minuta-ranije/

Nina je kasnila često i bez dobrog opravdanja. Uvijek bi u posljednjem trenutku pronašla poruku na koju treba odgovoriti ili biljku koju treba zaliti. Saša ju je čekao pred kinom, u autu i na porodičnim ručkovima. Nije joj bilo drago zbog toga, ali se izvinjenje pretvorilo u naviku jednako čvrstu kao kašnjenje. Kad je konačno počela stizati ranije, bila je ponosna.

Promjena je počela jednog utorka. Zidni sat pokazivao je da mora izaći, a na stanici je otkrila da ima još dvadeset minuta. Pomislila je da je precijenila vrijeme za hodanje. Sutradan se isto ponovilo. Saša je pohvalio njenu novu tačnost, a ona se našalila da je možda odrasla. On se nasmijao, znajući da je prethodnog vikenda pomjerio sve satove po stanu.

Telefon nije mogao promijeniti, pa joj je počeo davati i ranije termine. Večera u osam postala je večera u pola osam. Prijateljima je unaprijed objašnjavao šta radi. Većini je bilo smiješno. Nina je izbjegavala gledati telefon dok se sprema, upravo da ne bi izgubila vrijeme na poruke, pa je njegova mala predstava trajala gotovo mjesec dana.

Otkrila ju je na rođendanu prijateljice koja je još bila pod tušem kad su stigli. Domaćica je iz kupatila doviknula da je Saša ovaj put pretjerao s njenim posebnim rasporedom. Nina je stajala u hodniku s tortom u rukama. Saša joj je tiho rekao da ne pokvari večer. Odjednom je shvatila da drugi znaju nešto o njenom svakodnevnom životu što ona sama ne zna.

Kod kuće je skinula zidni sat i okrenula kazaljke na pravo vrijeme. Saša je nabrajao sve prilike kad ga je ostavila da čeka. Imao je pravo za svaku od njih. To joj nije pomoglo da zaboravi kako su je sedmicama tapšali po ramenu zbog uspjeha koji su sami režirali. Pitala ga je šta će sljedeće promijeniti bez njenog znanja ako procijeni da joj tako pomaže.

Saša je prvi put ostao bez duhovitog odgovora. Nina je rekla da je ubuduće može ostaviti ako nije spremna u dogovoreno vrijeme. Nije tražila da joj ponovo beskrajno čuva mjesto. Sljedećeg petka izašao je sam, ljut što ona još suši kosu. Stigla je kasnije i sjela za drugi kraj stola, gdje je bilo slobodno mjesto.

Pogledali su se nekoliko puta tokom večeri. Nijedno nije znalo jesu li riješili mali problem ili otvorili mnogo veći. Kad su krenuli kući, Nina ga je zamolila da je sačeka dok uzme kaput. Saša je pogledao sat, pa nju. Ostao je kraj vrata, ovaj put zato što je to sam izabrao.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Automobil bez prošlosti

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/automobil-bez-proslosti/

Amra je oprala automobil prije dolaska kupca, očistila mrvice ispod sjedala i pronašla naušnicu koju je tražila od prošlog ljeta. Prodavali su ga da bi poslije vjenčanja mogli otići na duže putovanje. Nerminov službeni automobil bio im je dovoljan za svakodnevne potrebe. Dok je namještala naslone, zamišljala je more i prvu sedmicu u kojoj nijedno neće morati ustajati zbog posla.

Kupac je došao sa sestrom. Bio je mlađi nego što je očekivala, tih čovjek koji je svaki detalj gledao pažljivo. Rekao je da kupuje prvi automobil vlastitim novcem. Nermin je pokazivao unutrašnjost, pričao o redovnom održavanju i objašnjavao zašto su odlučili prodati. Kad ga je mladić pitao je li vozilo ikad bilo udareno, Nermin je bez zastajanja rekao da nije.

Amra je ostala kraj otvorenog gepeka. Prije dvije godine upravo je ona stajala na kiši pored tog automobila nakon što je Nermin udario u ogradu. Niko nije bio povrijeđen, ali je prednji dio popravljen i prefarban. Nije znala šta to znači za njegovu sadašnju vrijednost. Znala je samo da pitanje nije bilo dvosmisleno, kao ni odgovor koji je čula.

Nermin ju je pogledao preko krova. U tom pogledu nije bilo molbe, nego očekivanja da razumije zajednički interes. Kupčeva sestra već je iz torbe vadila novac za kaparu. Amra je spustila vrata gepeka i rekla da je automobil bio u nezgodi. Nermin je odmah dodao da je bilo beznačajno. Amra nije raspravljala o veličini štete. Ispričala je ono čemu je prisustvovala i prepustila kupcima da odluče.

Otišli su bez dogovora. Nermin joj je zamjerio što nije mogla sačekati da o tome razgovaraju nasamo. Amra je rekla da nasamo više ne bi bilo kupca kojem su odgovor dugovali. On je tvrdio da svi uljepšavaju oglase i da ih je koštala putovanja. Pred očima joj je ponovo bio mladić koji pažljivo pritišće dugme podizača stakla, kao da provjerava veliki komad svoje

budućnosti.

Automobil su kasnije prodali drugoj osobi, uz otvoren razgovor o popravci i za manje novca nego što su planirali. Na putovanje nisu otišli. Vjenčanje je održano, manje veselo nego što je Amra zamišljala prije tog popodneva. Nije smatrala da je jedan ružan postupak cijela istina o Nerminu. Ipak, kada su sljedećeg proljeća počeli planirati zajednički posao, tražila je da prvo razgovaraju o tome šta svako od njih podrazumijeva pod riječju naše.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Dogovor sa zakašnjenjem

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/dogovor-sa-zakasnjenjem/

Lejla je razgovor započela u nedjelju, kad su oprali balkon i sklonili mokre stolice. Pitala je Vedrana misli li da dvoje ljudi mora jedno drugom biti sve. On je, još držeći krpu, rekao da mu svakako ne mora biti vodoinstalater. Nasmijala se preglasno. Pitanje je sedmicama vježbala i nadala se da će zvučati manje ozbiljno ako ga izgovori između običnih poslova.

Bili su zajedno jedanaest godina. Djecu nisu željeli, posao im je dobro išao, a bliskost se pretvorila u miran jezik navika. Lejla nije htjela izgubiti taj život. Istovremeno je tri mjeseca viđala Nermina, poznanika s kursa fotografije. Nije to rekla. Umjesto toga predložila je da razmisle o braku u kojem smiju imati i druge veze, uz jasan dogovor i iskrenost.

Vedran nije odgovorio odmah. Sedmicu dana kasnije pitao je šta bi takav dogovor značio kad se neko zaljubi. Lejla je rekla da to ne može unaprijed znati. Pitao je ima li već nekoga na umu. Tada je dobila priliku da kaže istinu. Umjesto toga uvjerila ga je da razgovaraju samo o mogućnostima. On je na kraju pristao razmisliti, pod uslovom da nijedno ništa ne započinje dok oboje ne budu sigurni.

Sljedećeg petka Nermin je nazvao dok su zajedno spremali večeru. Lejla je uključila zvučnik jer su joj ruke bile mokre, očekujući razgovor o izložbi. Nermin je pitao je li njihov stan opet slobodan u isto vrijeme kao prošlog mjeseca. Nije bilo druge rečenice koja bi se mogla pogrešno razumjeti. Vedran je spustio nož i dugo gledao sitno nasjeckanu papriku pred sobom.

Lejla je pokušala objasniti da upravo zato otvara razgovor. Čula je kako joj riječi postaju gore dok ih izgovara. Vedran je rekao da njihov budući dogovor ne može putovati unazad. Nije ga povrijedila samo veza. Sedmicama ga je navodila da smatra vlastitom odlukom nešto čemu je

ona već dala oblik bez njega. Otišao je spavati u dnevnu sobu, a paprika je ostala na dasci do jutra.

U narednim mjesecima nekoliko puta su pokušali razgovarati uz pomoć savjetnika. Lejla je prekinula s Nerminom. Vedran ipak nije želio nastaviti brak. Kad je posljednji put došao po stvari, zajedno su iznijeli stolice na balkon. Jedna je zapinjala za okvir vrata i oboje su se istovremeno sjetili kako je okrenuti. Lejla je zadržala taj kratki, beskorisni sklad. Ništa od onoga što su naučili jedno o drugom nije bilo dovoljno da ga nagovori da ostane.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Slobodan petak koji nije postojao

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/slobodan-petak-koji-nije-postojao/

Emina nije podnosila petke kod Denisovog prijatelja Vanje. Večera je redovno počinjala kasno, muškarci su prepričavali iste studentske pustolovine, a ona je završavala u kuhinji s ljudima čija prezimena nije znala. Prva dva puta je rekla da je umorna. Treći put Denis je uzdahnuo tako duboko da je umjesto četvrtog odbijanja izmislila dodatnu smjenu u cvjećari svoje rodice.

Cvjećara je petkom zatvarala rano. Emina je to znala jer je povremeno pomagala za praznike. Denis nije znao raspored. Rekao joj je da je šteta, poljubio je i otišao. Ona je naručila tjesteninu, obukla široku majicu i provela prekrasno mirnu večer gledajući seriju koju niko nije prekidao. Naredne sedmice smjena se ponovila. Do kraja mjeseca postala je stalni dio njihove sedmice.

Problem je napravila Vanjina djevojka. Predložila je da jednom obiđu Eminu, donesu joj večeru i pomognu zatvoriti radnju. Denis je to spomenuo dok su prali suđe. Emina je tako naglo pustila tanjir da je okrznula rub sudopera. Kazala je da posjete nisu dozvoljene. "U cvjećari?" pitao je. Odmah je dodala priču o strogom vlasniku, premda je i on poznavao njenu rodicu.

U petak je zaista uzela ključ radnje. Rodici je rekla da će presložiti izlog. Satima je premještala vaze, čekajući da prođe vrijeme u kojem bi društvo moglo doći. Kad su se vrata konačno otvorila, Denis je bio sam. Nosio je njenu naručenu tjesteninu. Rekao je da je restoran prošli put greškom poslao obavijest na njegov telefon, na kojem je njihov zajednički račun ostao prijavljen.

Znajući istinu, ipak je pustio da izmišlja vlasnika, raspored i zabranu posjeta. Emina je to shvatila dok je odmotavala pribor. Bila je ljuta na njega zbog zamke, na sebe zbog jeftine predstave i na Vanju, koji

vjerovatno još priča o fakultetskom putovanju. Denis je priznao da se i njemu rijetko ide, ali da ne zna kako odbiti prijatelja koji svaki izostanak naziva izdajom.

Jeli su među vazama dok je iznad njih zujala rasvjeta. Nisu odjednom postali dobri u odbijanju. Denis je prvo sastavio predugu poruku, Emina je predložila laž o glavobolji, pa su oboje prasnuli u smijeh. Na kraju je napisao da večeras ostaju zajedno. Vanja je poslao tri upitnika. Emina je okrenula telefon licem prema stolu. Izlog je ipak ostavila presložen. Rodici se nova postavka nije nimalo svidjela.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Početnica s četiri asa

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pocetnica-s-cetiri-asa/

Kad je Dario objasnio razliku između aduta i obične boje, klimnula sam glavom kao da upravo otkrivam struju. Čovjek je imao tople ruke, lijep glas i strpljenje koje nisam očekivala od nekoga ko svake večeri ponavlja ista pravila. Kurs sam pronašla nakon što sam njega vidjela na rođendanu prijateljice. Takmičarske karte bile su moj omiljeni sport deset godina prije toga.

Prestala sam igrati poslije razvoda. Moj bivši muž bio mi je partner za stolom i u svađama koje su slijedile svaku pogrešnu odluku. S Dariom sam željela drugačiji početak. Nisam željela biti ona Mira koja pamti rezultate iz prošlog vijeka i ne podnosi loše dijeljenje. Zato sam pustila da mi namješta karte i pohvaljuje napredak. Svaka pohvala bila je ugodna, premda je pripadala izmišljenoj ženi.

Četvrte sedmice organizovali smo malo druženje s drugim klubom. Došla sam u zelenoj bluzi koju Dario nikad nije vidio. Nasuprot mene sjeo je Safet, nekadašnji protivnik s kojim sam jednom igrala finale do ponoći. Pogledao me, otvorio usta i zastao kad sam ga udarila cipelom ispod stola. Bio je stariji, ali nikako sporiji. "Baš mi je drago upoznati ovu početnicu", rekao je.

Mogla sam tada priznati. Umjesto toga odigrala sam toliko loše da je žena pored mene, stvarna početnica, počela nervozno popravljati naočale. Gubila je zbog moje predstave. Kad sam u posljednjoj ruci opet posegnula za pogrešnom kartom, uhvatila me za zglob. "Nemoj se više praviti glupa zbog njega", šapnula je. Nije znala moju prošlost. Bilo joj je dovoljno ono što vidi.

Spustila sam pravu kartu. Onda još jednu. Safet se zavalio i počeo se smijati, a Dario je prestao dijeliti piće. Poslije sam mu sve ispričala u hodniku, pored kutija s društvenim igrama. Pitala sam hoće li ipak izaći

sa mnom. Rekao je da ne zna koja bi verzija Mire došla na taj sastanak. Nisam imala odgovor koji ne bi zvučao kao još jedna pripremljena rečenica.

Narednog četvrtka više nisam bila na početnom kursu. Sjela sam za slobodan sto, bez partnera. Žena s naočalama prišla je s dvije kafe i pitala želim li vježbati. Dario je u prolazu pozdravio, ljubazno i kratko. Nisam pokušala pročitati ništa između njegovih riječi. Partnerica je podijelila karte. Imala sam četiri asa, a ona je tvrdila da sam opet nešto namjestila. Ovaj put obje smo se smijale.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poklon s odgođenim pitanjem

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poklon-s-odgodjenim-pitanjem/

Majka je zahvalila Faruku za mekanu deku čim je ušao. Rekla je da je izabrao baš boju koju voli. On je pogledao paket na fotelji i pomislio da ga je poslala sestra. Ali na kartici je pisalo njegovo ime, a rukopis je bio Merimin. S Merimom se razišao prije pet mjeseci. Rastanak je bio tih, iscrpljen dugim razgovorima, bez jednog velikog događaja koji bi porodici bilo lako prepričati.

Faruk majci još nije rekao sve. Znao je da voli Merimu i da će pokušati posredovati. Rekao je samo da su zauzeti i da neko vrijeme neće dolaziti zajedno. To odgađanje sada je našao presavijeno u deku, s porukom koja je govorila u njegovo ime. Majka je dodala da su i raniji čajevi bili dobri. Raniji čajevi bili su još jedna stvar za koju nije znao.

Nazvao je Merimu poslije posjete. Priznala je da poklone šalje od raskida. Njegova majka bila joj je bliska i nije željela izgubiti i taj odnos. Zašto onda njegovo ime? Zato što se bojala da će direktan poklon izgledati kao pokušaj povratka. Faruk je pitao kako slanje njegovog imena na kartu čuva bilo čiju iskrenost. Nije odmah odgovorila.

Merima nije uzimala njegov novac niti tražila da joj išta vrati. Upravo je to činilo razgovor težim: nije mogao problem pokazati iznosom. Dala je vlastiti novac za nešto lijepo, ali je njime produžila predstavu u kojoj on još igra ulogu njenog partnera. Majka je počela planirati zajednički praznični ručak, uvjerena da između njih traje samo gužva na poslu.

Faruk je konačno otišao majci i rekao da je veza završena. Priznao je vlastitu krivicu što je izbjegavao razgovor. Objasnio je i poklone, bez nazivanja Merime lošom osobom. Majka je rekla da će deku zadržati jer je topla, ali da ubuduće želi znati ko joj nešto šalje. Merimu je kasnije nazvala sama. Njihov odnos mogao je ostati, ako više ne bude stajao iza tuđeg potpisa.

Faruk i Merima sastali su se da vrate posljednje stvari. Nije bilo novog pokušaja pomirenja. Ona je rekla da joj je gubitak njegove porodice bio teži nego što je priznala. On je saslušao, ne nudeći povratak kao lijek. Nekoliko sedmica kasnije majka mu je pokazala razglednicu potpisanu Meriminim imenom. Bilo mu je malo neugodno, ali ne i izdano. Svako je napokon mogao birati svoj odnos, bez skrivenog posrednika koji održava prošlu vezu živom umjesto njih.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pjesma koju je posvetio svima

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pjesma-koju-je-posvetio-svima/

Kada joj je Damir prvi put otpjevao pjesmu, Nađa je plakala. Nije bila naročito složena, nekoliko akorda i stih o ženi koja ostavlja prozor otvoren čak i zimi. Nađa je upravo takva bila. Rekao je da ju je napisao nakon njihove prve noći razgovora, kada su do jutra sjedili u njenoj kuhinji. Pjesmu je čuvala kao nešto što ne treba dijeliti sa svakom publikom.

Godinu kasnije nastupali su zajedno u malom klubu. Nađa je otpjevala tu pjesmu, uz njegov pristanak, i spomenula da je napisana za nju. Poslije koncerta prišla joj je žena po imenu Iva. Izgledala je oprezno, ne podrugljivo. Rekla je da je istu pjesmu dobila prije pet godina, zajedno s istom pričom o otvorenom prozoru.

Nađa je prvo pomislila da Iva želi pokvariti večer. Damir joj je ranije govorio o ljubomornoj bivšoj. Ali Iva nije tražila razgovor s njim, niti obećala otkriti još tajni. Poslala joj je stari snimak nastupa, javno objavljen godinama prije njihovog upoznavanja. Na snimku je Damir izgovorio Ivin nadimak i posvetio joj pjesmu. Kasnije se javila još jedna žena, bez zahtjeva da iko stane na njenu stranu.

Damir je rekao da umjetnici stalno prepravljaju vlastiti materijal. Nađa je znala da je to tačno. Nije ga optuživala što je koristio iste akorde. Pitala je zašto je svakom prozoru dao drugo ime i tvrdio da pjesma nikada prije nije postojala. On je odgovorio da je u svakom trenutku osjećao ono što pjeva. Njoj to nije objašnjavalo zašto je morao izmisliti datum nastanka da bi osjećaj zvučao posebnije.

Nije bilo paralelne veze koju je mogla dokazati niti joj je bila potrebna nova istraga. Ono što je znala već je promijenilo njihovu bliskost. U narednim razgovorima primijetila je koliko često koristi iste lijepe rečenice da preskoči neugodno pitanje. Kada je rekla da želi pauzu,

otpjevao joj je refren, polušaljivo. To je bio trenutak kada je odlučila završiti odnos.

Nastavili su profesionalno odvojeno. Nađa je pjesmu izbacila s repertoara, ne zato što više nije vrijedila nego zato što je nije mogla pjevati bez slušanja tuđe priče ispod svoje. Počela je pisati vlastite tekstove, lošije u početku, s previše riječi i premalo zraka. Na jednom nastupu zaboravila je stih i jednostavno rekla publici da ga je zaboravila. Nasmijali su se i sačekali. Prvi put joj je nesavršen trenutak zvučao iskrenije od savršene posvete.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Godine koje je izbrisala

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/godine-koje-je-izbrisala/

Alma je u profil upisala četrdeset dvije umjesto četrdeset devet. Rekla je sebi da je to samo način da izbjegne tuđe filtere, da će istinu reći prije nego što išta postane ozbiljno. Onda je upoznala Pavla, koji je imao četrdeset šest i smijao se istim pogrešnim mjestima u filmovima. Na prvoj kafi bilo je prerano. Na trećoj je bilo prelijepo. Poslije je svaki pogodan trenutak imao neki razlog da prođe.

Nije lagala o kćerki, poslu ni razvodu. Upravo joj je to služilo kao utjeha. Sedam godina činilo se malim u odnosu na sve ostalo što mu je rekla. Ali kad bi spomenula školsku drugaricu ili davno putovanje, morala je preračunavati datume. Ljubav koja joj je trebala olakšati život dobila je nevidljivu matematiku.

Za rođendan je Pavle naručio tortu s brojem četrdeset tri. Alma ju je vidjela kada je kurir donio kutiju dok je on bio pod tušem. Na trenutak je pomislila da skine broj i kaže kako se slomio. Zatim je sjela na kuhinjsku stolicu. Za dva sata trebalo je da dođu njena kćerka i nekoliko prijatelja. Nije više mogla ostaviti istinu njima kao nezgodno iznenađenje.

Rekla mu je čim je izašao. Danas puni pedeset. Pavle je pogledao tortu, pa nju. Prvo je pomislio da se šali. Kada je shvatio, pitao je zašto mu nije vjerovala dovoljno da sam odluči želi li biti s njom. Alma je počela govoriti o tome kako ljudi gledaju žene njenih godina. Zaustavio ju je: vjeruje da to boli, ali on nije bio svaki čovjek koji ju je ikada odbio.

Goste su obavijestili da će proslava biti drugi dan. Alma je kćerki rekla istinu, bez traženja da je brani. Pavle je otišao kući i javio se tek poslije nekoliko dana. Nije mu smetalo pedeset godina. Smetalo mu je što je ona u svakom njihovom razgovoru znala nešto važno o laži koju on nije mogao ni prepoznati.

Nastavili su se viđati, opreznije. Alma je izbrisala stari profil, ali nije to predstavila kao dovoljan popravak. Morala je podnijeti pitanja i njegovu nesigurnost bez rečenice da pretjeruje zbog jednog broja. U međuvremenu je napravila malu proslavu s prijateljicama. Na torti nije bilo broja, što nije bila nova tajna. Samo je kćerka kupila svijeće u obliku cvijeća.

Nekoliko mjeseci kasnije Pavle ju je pozvao na koncert benda koji je voljela kao studentica. Pitala je kako zna za njih. Rekao je da je slušao kada mu je pričala, sada bez mijenjanja datuma. Alma je uzela kartu i prvi put osjetila olakšanje zbog svih godina koje više nije morala nositi odvojeno od sebe.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Jutro poslije godišnjeg odmora

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/jutro-poslije-godisnjeg-odmora/

U hotelskom liftu dogovorili su da se ništa ne mijenja. Hana će se vratiti mužu, Viktor svojoj partnerici, a ono što se dogodilo tokom stručnog seminara ostaće jedna izdvojena greška. Poznavali su se dvadeset godina. To im je pomoglo da bliskost predstave kao nastavak prijateljstva, sve dok se nisu morali rastati pred sobama u kojima više nisu spavali sami.

Kod kuće je Hana zatekla popravljen kuhinjski ormarić i muža koji joj je kupio kruške jer ih je spominjala prije puta. Sitnice nisu bile dokaz savršenog braka. Bile su samo njihov život, koji je odjednom gledala kroz nešto što mu nije rekla. Viktor joj je iste večeri poslao šalu iz hotela. Nije odgovorila, ali je poruku pročitala tri puta.

Dogovor da se ništa ne mijenja trajao je četiri dana. Viktor je predložio ručak, pa još jedan. Govorio je da im njihova veza pomaže da budu bolji kod kuće jer više nisu toliko nesretni. Hana je slušala i prepoznala privlačnost tog objašnjenja. Ono nije zahtijevalo da iko išta izgubi odmah. Zahtijevalo je samo da druge dvije osobe ostanu bez dijela istine o vlastitim životima.

Na drugom ručku rekla mu je da neće nastaviti. Viktor se uvrijedio i pitao znači li to da joj je sve bilo nevažno. Hana je odgovorila da joj je bilo važno, zbog čega ne može nazvati greškom nešto što ponavljaju po dogovoru. On je rekao da će time uništiti i prijateljstvo. Prvi put joj je ta mogućnost izgledala kao posljedica koju mora prihvatiti, a ne prijetnja zbog koje treba ostati.

Mužu je rekla nekoliko dana kasnije, kada je mogla govoriti bez prebacivanja krivice na njihovu udaljenost. On je tražio vrijeme i postavio pitanja na koja nije bilo ugodno odgovoriti. Hana nije očekivala da priznanje očisti sve. Spavala je u radnoj sobi, išla na posao i pokušavala izdržati obične večeri u kojima više nije mogla koristiti Viktorove poruke

kao zaklon.

Viktor je izabrao da svojoj partnerici ne kaže. Poslao je Hani poruku da se nada kako neće i njega povući u vlastitu odluku. Odgovorila je da neće govoriti u njegovo ime, ali ni potvrđivati laži ako je iko direktno pita. Zatim je prekinula kontakt. Njihovo dugogodišnje prijateljstvo nije preživjelo ono što su uradili s njim.

Mjesecima kasnije Hana i muž još su pokušavali razumjeti žele li ostati zajedno. Jednog jutra zamolio ju je da kupi kruške. Nije od toga napravila znak oprosta. Samo ih je pažljivo izabrala i donijela kući, spremna da se njihova budućnost gradi od stvarnih odgovora, čak i ako neki od njih na kraju značе odlazak.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Rezervacija za jednu osobu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/rezervacija-za-jednu-osobu/

Dina je putovanje u Lisabon planirala godinu dana. Nije bilo luksuzno: mali apartman, ručni prtljag i doručak iz prodavnice. Njen partner Filip obećao je da će taj put isključiti poslovni telefon barem na nekoliko sati dnevno. Posljednje dvije godine svaki odmor prekidali su pozivi klijenata, a Dina je sve češće putovala kao neko ko mu čuva slobodno mjesto za stolom.

Dva dana prije polaska nije mogla pronaći svoju rezervaciju. Filip je rekao da sistem vjerovatno kasni. Njegova karta bila je uredna. Pokušala je ponovo ujutro, zatim nazvala podršku preko kontakta iz potvrde koju je sama sačuvala. Saznala je da je njena rezervacija otkazana prije pet dana na zahtjev osobe koja je obavila kupovinu. Novac je već bio vraćen na Filipovu karticu.

Kada ga je pitala, priznao je da u istom gradu postoji poslovni skup na koji su ga iznenada pozvali. Hotel je mogao primiti samo njega kroz organizatorsku rezervaciju. Mislio je da će Dina razumjeti ako joj objasni kasnije, kada sve bude riješeno. Zato je otkazao njenu kartu prije nego što joj kaže. Apartman je također bio otkazan. Njihov odmor nestao je dok je ona još birala knjige za avion.

Filip je ponudio da idu nekud na proljeće. Dina je rekla da prvo želi novac za svoj dio puta nazad. Nije govorila o sumi, nego o tome da je njeno vrijeme tretirao kao rezervni materijal za vlastitu priliku. On je odgovorio da radi i za njihovu budućnost. Pitala ga je gdje je u toj budućnosti mjesto za odluku koju ona donosi sama.

Otputovao je na skup. Dina nije kupila skupu zamjensku kartu da dokaže nezavisnost. Uzela je planirane slobodne dane i otišla kod prijateljice u drugi grad, gdje su dugo šetale, kuhale i gledale filmove. Nije bilo romantične osvete ni novog muškarca. Samo je prvi put odmor provela

bez čekanja da nečiji sastanak završi.

Po povratku Filip je donio poklon i mnogo poslovnih vijesti. Dina ga je saslušala, a zatim rekla da razmišlja o odvojenom životu. Iznenadio se jer je vjerovao da je problem bio putovanje, sada već prošlo. Ona je objasnila da problem upravo nije prošao: i dalje smatra da je smio odlučiti umjesto nje, samo je trebao to ranije saopštiti.

Razdvojili su se nekoliko mjeseci kasnije. Dina je u Lisabon otišla naredne jeseni, sama. U malom restoranu konobar je pitao čeka li nekoga. Pogledala je praznu stolicu i rekla da ne čeka. Naručila je večeru dok je još bila gladna, bez poruke koju treba poslati da provjeri kada će druga osoba stići.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Časovi koje je prešutio

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/casovi-koje-je-presutio/

Jelena je otišla u sportski centar da vrati prijateljici zaboravljeni šal. Kroz staklo male sale vidjela je muža kako pleše. Emir je držao ženu za ruku, okretao je uz muziku i smijao se onako kako se kod kuće rijetko smijao. Prepoznala je ženu s jedne stare fotografije. Zvala se Dunja i nekada je s njim osvajala nagrade na amaterskim plesnim takmičenjima, dok su još bili par.

Emir je rekao da subotom pomaže kolegi u servisu. Jelena nije čekala kraj pjesme. Ušla je, položila šal na klupu i pitala je li servis promijenio djelatnost. Emir je ispustio Dunjinu ruku. Instruktor koji je radio s njima ugasio je muziku i taktično otišao po vodu. Dunja je odmah rekla da nije znala da Jelena ne zna za časove.

Pripremali su nastup bivših članova plesnog kluba. Nije bilo obnovljene ljubavne veze, što je Jelena kasnije mogla prihvatiti. Ono što nije mogla prihvatiti odmah bilo je šest sedmica izmišljenih radnih subota. Za to vrijeme sama je uređivala stan i otkazala izlet jer je mislila da su im dodatni prihodi potrebni. Emir je slobodu za ples dobio od njenog povjerenja, ne od dogovora.

Kod kuće je objasnio da joj je prije nekoliko godina smetalo kada je Dunja zvala. Jelena se sjećala tog poziva: zvala je u ponoć, a ona je sutradan rano radila. Priznala je da je reagovala grubo, ali nije tada zabranila cijeli dio njegovog života. On je priznao da mu je bilo lakše iskoristiti staru svađu nego otvoriti novo pitanje. Usto mu se svidjelo imati nešto samo svoje, bez objašnjavanja.

"Svoje možeš imati", rekla je Jelena. "Ali subote nisu postale duže zato što si meni rekao da radiš." Dogovor o obavezama morao je biti stvaran. Nije tražila da odustane od nastupa. Tražila je da prestane praviti od njenog pristanka stvar koju može zaobići jer unaprijed očekuje neprijatan

razgovor.

Emir je naredne sedmice očistio i okrečio sobu koju je obećao završiti. To nije predstavljalo otkup krivice, nego zakašnjeli posao. Jelena je otišla na jednodnevni izlet s prijateljicom. Na plesni nastup došla je kasnije, sjela u posljednji red i gledala ga bez potrebe da glumi oduševljenje. Bio je dobar. To ju je istovremeno radovalo i boljelo.

Poslije joj je ponudio ruku za običan ples. Rekla je da večeras ne želi. Emir je prihvatio odgovor. Mjesec kasnije sama je predložila da odu na muziku. Plesala je nespretno i ljutila se kada je pokušavao podučavati usred pjesme. Nasmijali su se, a on je prestao brojati korake. Nije to bio povratak na staro, nego pokušaj da nešto njegovo više ne mora biti skriveno od nje.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Čovjek koji nije volio meso

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/covjek-koji-nije-volio-meso/

Mirza je na prvom sastanku rekao da ni on ne jede meso. Lejla ga nije pitala da li dijeli njene razloge niti postavila uslov za vezu. Samo je birala jelo. On je želio da početak bude jednostavan, pa je naručio isto i prešutio da je tog popodneva ručao ćevape. Mala prilagodba, mislio je, nešto što će objasniti kad se bolje upoznaju.

Godinu kasnije još se nisu upoznali u toj jednoj običnoj stvari. Kod Lejle je jeo ono što ona kuha, a s kolegama sve ostalo. Nije imao zdravstveni problem niti razlog da skriva obrok, samo sve duži niz razgovora u kojima je potvrđivao tuđu pretpostavku. Kada bi mu ponudila novi recept, hvalio ga je kao otkriće koje mijenja život. Ponekad mu se zaista sviđao. Ponekad je kasnije kupovao večeru na putu kući.

Na roštilju kod njegovog prijatelja domaćin mu je bez pitanja stavio omiljeni komad mesa na tanjir. Lejla je stajala pored. Mirza je mogao reći istinu, ali je prvo tvrdio da ga prijatelj miješa s nekim. Prijatelj se nasmijao i podsjetio na njihov ručak prethodnog dana. Tišina za stolom postala je mnogo veća od jednog tanjira.

Lejla ga nije kritikovala zbog hrane. Zamolila ga je da prošetaju. Pitala je šta je mislio da će se dogoditi ako joj kaže da jede drukčije. Mirza je priznao da se bojao kako će joj biti manje zanimljiv. Ona je rekla da joj se sada čini kako je godinu dana razgovarala s čovjekom koji odgovara ono što misli da želi čuti. Odjednom se pitala i za filmove, planove, obećanje da jednog dana želi živjeti van grada.

To posljednje nije bilo slučajno. Mirza zapravo nije želio napustiti grad. Rekao je i to, prvi put bez pokušaja da ublaži rečenicu. Lejla je sjela na nisku ogradu i rekla da joj treba vremena. Vratili su se među goste, ali nisu glumili veselje. Domaćin je diskretno odnio tanjir. Niko nije morao praviti šalu koja bi popunila njihovu nelagodu.

Narednih sedmica razgovarali su o razlikama koje je Mirza ranije preskakao. Neke su bile lake, neke važne. Lejla nije odustala od svojih izbora, niti je tražila da ih on kopira. Ali nije pristala da nastave vezu dok on ne počne govoriti kao osoba koja smije imati vlastiti odgovor. Ostali su zajedno, sporije i opreznije. Na prvom zajedničkom ručku poslije toga naručili su različita jela. Mirza je pojeo svoje bez skrivanja, a Lejla ga prvi put pitala sviđa li mu se i sačekala odgovor koji nije unaprijed znao.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pas pred zelenim vratima

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pas-pred-zelenim-vratima/

Bojan je preuzeo jutarnje šetnje dok je njegova žena Milena pripremala završni ispit za licencu. Njihov pas Roko imao je deset godina i dovoljno čvrste navike da svaki izlazak traje gotovo jednako. Međutim, trećeg jutra povukao je prema ulici kojom Bojan nikada nije išao. Zaustavio se pred zelenim vratima i sjeo, mašući repom kao pred vlastitom kućom.

Iza vrata se čuo muškarac koji ga je pozvao imenom. Kada je otvorio, iznenadio se ugledavši Bojana. Rekao je da poznaje psa iz parka. Roko je već pokušavao provući glavu između njegovih koljena. Bojan ga je povukao, zahvalio na ljubaznosti i nastavio šetnju. Nije znao šta bi trebalo zaključiti iz psa koji poznaje nekoga bolje od njega.

Kod kuće je spomenuo ulicu. Milena je rekla da tamo nikada nije bila. Potom je dodala da Roka ponekad šeta njena prijateljica. Bojan je znao da je prijateljica već mjesecima u drugom gradu. Nije joj to odmah rekao. Gledao je kako pomjera knjige po stolu i osjetio da između njih odjednom postoji drugi razgovor, onaj koji ona pokušava odgoditi.

Te večeri pitao je direktno ko živi iza zelenih vrata. Milena je prvo tražila da razgovaraju poslije ispita. On je rekao da može čekati duži razgovor, ali ne još jednu netačnu rečenicu. Priznala je da tamo živi čovjek s kojim se viđala tokom njegovih poslovnih putovanja. Veza je, rekla je, završena prije mjesec dana. Pas je ostao jedini koji nije dobio novo objašnjenje rasporeda.

Bojan je otišao spavati kod prijatelja, a Roka ostavio u poznatom stanu. Nedostajao mu je pas toliko da se naljutio na sebe: brak mu se raspadao, a on je mislio na zvuk šapa u hodniku. Prijatelj mu je rekao da gubitak ne mora poštovati red važnosti. Sutradan je dogovorio s Milenom vrijeme kada može preuzeti Roka bez usputnih rasprava na vratima.

Razgovarali su kasnije, više puta. Milena je položila ispit, ali Bojan nije mogao učestvovati u slavlju. To joj je teško palo, a njemu je bilo prvi put da ne ublažava vlastitu povredu kako bi sačuvao njeno raspoloženje. Odlučili su živjeti odvojeno dok ne vide postoji li želja za nastavkom koja nije samo strah od promjene.

Jednog jutra Roko je ponovo povukao prema zelenim vratima. Bojan je zastao, pa mirno promijenio pravac. Pas se kratko opirao, zatim potrčao za mirisom svježeg hljeba iz pekare. Bojan mu je kupio običnu zemičku i sjeo na klupu. Nije znao kuda njegov brak ide. Tog jutra bilo je dovoljno da šetnja više ne mora pratiti tuđu tajnu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Nedjelja kod tetke

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/nedjelja-kod-tetke/

Svake druge nedjelje Ismet je odlazio kod tetke. Nosio je namirnice, vraćao praznu torbu i pričao da joj televizor opet gubi kanale. Supruga Vera jednom je ponudila da pođe, ali rekao je da tetka ne voli posjete. Prihvatila je objašnjenje jer i sama ponekad nije željela nikoga vidjeti. U braku su bili jedanaest godina i mislila je da poznaje barem obrise njegovog života prije nje.

Istinu je upoznala u knjižari. Mladić od dvadesetak godina prišao je Ismetu dok su birali poklon i rekao: "Tata, nisam znao da ste ovdje." Ismet se ukočio. Vera je pogledala mladićeve oči, iste tamne i malo preblizu, i shvatila prije nego što je iko objasnio. Mladić se predstavio kao Danis i odmah vidio da ona njegovo ime čuje prvi put.

Tetka je zaista postojala, ali nije bila razlog nedjeljnih odlazaka. Danis je živio s majkom u susjednom naselju. Ismet ga je dobio u vezi prije braka, a Veri je isprva prešutio dijete jer se bojao da će otići. Poslije je tvrdio sebi da bi istina sada povrijedila više nego tišina. Danisu je govorio da Vera zna, ali da joj susreti nisu prijatni.

Vera je izašla iz knjižare bez poklona. Nije bila ljubomorna na sina. Bila je užasnuta ulogom hladne žene koju je muž napisao za nju u tuđem životu. Danis ju je sustigao i nespretno rekao da nije htio napraviti problem. Vera je odgovorila da problem nije njegov dolazak niti njegovo postojanje. Zahvalila mu je što se predstavio, jer je to bilo jedino iskreno upoznavanje tog dana.

Kod kuće je Ismet pokušao nabrojati sve što je uredno radio za sina: novac, preglede, rođendane. Vera ga je pustila da završi, pa pitala ko će Danisu objasniti da nije godinama bio nepoželjan u njihovoj kući. Taj razgovor nije mogla obaviti umjesto njega. Tražila je da sinu ispravi laž direktno, bez nje kao prevoditeljice ili svjedoka vlastite dobrote.

Ismet je to učinio. Brak se nije odmah raspao, ali nije ni nastavio istim ritmom. Vera je uzela nekoliko sedmica odvojenog života i odbila da porodica Danisa naziva tajnom, kao da je on nešto što treba sakriti. Kasnije ga je pozvala na kafu, uz njegovu saglasnost i bez obećanja nove porodice preko noći. Pričali su o fakultetu i knjigama. Njegov otac nije bio prisutan.

Na kraju susreta Danis ju je pitao smije li joj se nekad javiti zbog preporuke za čitanje. Vera je rekla da smije. S Ismetom je još imala mnogo toga neriješenog. Ipak, nije željela da njegova dugogodišnja laž nastavi određivati koji ljudi u njenom životu smiju sjesti za isti sto.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Novac za plave pločice

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/novac-za-plave-plocice/

Merima je uzorak plave pločice držala na prozoru mjesecima. Ujutro je izgledao sivo, popodne skoro tirkizno. Ona i Sanjin štedjeli su dvije godine da zamijene staro kupatilo, odričući se putovanja i većih kupovina. Kada je majstor konačno imao slobodan termin, Merima je donijela uzorak na sto i rekla da treba uplatiti materijal.

Sanjin je priznao da novca više nema. Prvo je rekao da je loše uložio u mali posao kolege. Merima je tražila objašnjenje, ne zato što je razumjela ulaganja nego zato što nijednom nisu razgovarali o riziku. Sanjin je izmišljao rokove i obećanja povrata. Dok je govorio, gledao je pločicu kao da bi ga njen odsjaj mogao spasiti od pitanja.

Tri dana kasnije njegov brat Faris došao je zahvaliti. Donio je kesu voća i rekao da ne zna kako bi izdržao bez njihove pomoći. Merima je stajala na vratima dovoljno dugo da Faris shvati kako govori pogrešnoj osobi. Novac je otišao na njegove dugove nastale nakon nekoliko mjeseci klađenja. Sanjin mu je rekao da su njih dvoje zajedno odlučili pomoći, uz uslov da potraži podršku i prestane pozajmljivati.

Faris je sjeo u hodnik i priznao sve što je znao. Merima ga nije ponižavala zbog problema, ali mu je jasno rekla da nije pristala dati svoju uštedevinu. Njegov stid nije mogao objasniti Sanjinovu odluku da je isključi. Kada je muž došao, braća su prvi put ostala bez mogućnosti da se međusobno zaklanjaju pričom o dobroj namjeri.

Sanjin je rekao da nije mogao gledati brata kako propada. Merima je odgovorila da ni ona ne bi okrenula glavu, ali da pomoć mora početi istinom o tome čiji se novac daje i šta njime može biti riješeno. Najviše ju je povrijedila druga laž, izmišljeni kolega, koja nije štitila Farisa nego Sanjinovu sliku o sebi. Te večeri uzorak pločice vratila je na prozor, bez bacanja i velikih riječi.

Kupatilo su odgodili. Odvojili su ličnu štednju od zajedničkog računa i dogovorili da nijedna veća odluka ne može biti donesena u tišini. Faris je počeo vraćati koliko je mogao i tražio pomoć za svoje klađenje. Merima nije pratila svaki njegov korak; odbila je postati čuvarica duga koji nije izabrala. Sa Sanjinom je odnos ostao napet dugo nakon prvih uplata.

Kad su godinu kasnije konačno kupili pločice, više nisu izabrali plave. Merimi su dosadile od tolikog gledanja. Sanjin je predložio bijele, ona zelene, pa su otišli kući bez kupovine da još razmisle. Prvi put joj nije smetalo što odluka traje. Barem su oboje bili u prostoriji u kojoj se donosi.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Gosti koji nisu stali na spisak

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/gosti-koji-nisu-stali-na-spisak/

Miran je nazvao ujaka i izvinio se što ga neće pozvati na vjenčanje. Sala je mala, rekao je, a on i Ines žele skromnu proslavu. Ujak je odgovorio da razumije i ponudio da im ipak donese sir iz sela. Miran je poslije razgovora ostao gledati telefon. Ujak ga je podigao nakon smrti oca, a sada ga je izostavljao zbog dvanaest mjesta manje na spisku.

Ines je tvrdila da nema drugog izbora. Njen posao u agenciji zahtijevao je nekoliko protokolarnih poziva, ali obećala je da će i svoju porodicu ograničiti. Miran joj je vjerovao jer je većinu organizacije prepustio njoj. Radio je dvostruke smjene u servisu da plate proslavu bez zaduživanja. Nije mu palo na pamet da će njegovo odsustvo iz planiranja postati prilika za drukčiji raspored važnosti.

U restoranu je, noseći akontaciju, sreo Inesinu kolegicu. Bila je oduševljena što može povesti novog partnera, iako ga mladenci nikada nisu upoznali. Miran je pitao koliko ljudi sala prima. Upravnik mu je pokazao raspored za osamdeset, s dvadeset slobodnih mjesta. Miran nije tražio da išta mijenjaju. Ponio je kopiju rasporeda kući i sačekao Ines.

Ona je najprije govorila o udobnosti gostiju. Zatim je priznala da se boji kako će njegova porodica izgledati pred njenim poslovnim poznanicima. Ujak je znao popiti, tetka govorila glasno, a rođaci dolazili u odjeći koja nije bila svečana po njenom ukusu. Miran je slušao i shvatio da je mala sala bila samo pristojnije ime za njen stid.

Nije tvrdio da su njegovi savršeni. Ujak je ponekad zaista bio naporan. Ali Ines nije razgovarala o ponašanju koje žele izbjeći, nego ih je unaprijed uklonila. Pitao ju je hoće li tako jednog dana skrivati i njega kada joj bude neprikladan. Zaplakala je i rekla da sve izvrće. Miran je otkazao dodatnu smjenu tog vikenda i otišao ujaku lično objasniti istinu.

Vjenčanje su odgodili. Dio kapare izgubili su, a dio dobili nazad kao vaučer za kasniju proslavu. Ines je prvi put morala reći kolegama da se datum mijenja bez izmišljene bolesti u porodici. Mjesecima su razgovarali o tome šta zapravo pokušavaju izgraditi zajedno. Nisu svi razgovori završavali pomirenjem.

Na kraju su se vjenčali pred malim brojem ljudi koji su oboje izabrali. Ujak je donio sir, tetka govorila glasno, a Ines se više nije izvinjavala zbog njih. Poslovne poznanike pozvala je drugi put na običnu večeru. Miran je tog dana primijetio da sama postavlja ujaku dodatni tanjir. Nije to izbrisalo ono što se dogodilo. Bio je to postupak koji je, za razliku od prvog spiska, mogao poštovati.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Razglednice bez putovanja

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/razglednice-bez-putovanja/

Prva razglednica prikazivala je more koje je Lada posljednji put vidjela prije pet godina. Kupila ju je u antikvarnici, zajedno s još tri, i zamolila prijateljicu na obali da ih pošalje. Partneru Emiru rekla je da joj treba sedmica samoće. On joj je pomogao spakovati torbu i poželio odmor. U torbu je stavila pidžamu, knjigu i rezervne čarape, sve što joj je zaista trebalo u stanu bivšeg supruga.

Vlado se oporavljao nakon operacije. Nije imao blisku porodicu u gradu, a njih dvoje ostali su u korektnim odnosima. Lada je željela pomoći, ali se bojala Emirove ljubomore. Nije ga ni pitala kako bi se osjećao. Sjetila se jedne njegove nespretne primjedbe od prošle godine i od nje napravila dozvolu da unaprijed sakrije cijelu sedmicu.

Vlado nije znao za laž. Mislio je da Emir dolazi u petak donijeti stalak za tuš koji je ponudio posuditi prije nekoliko mjeseci, dok je operacija još bila samo plan. Zato ga je nazvao da pita odgovara li mu popodne. Emir je mislio da je pogrešan broj, zatim je prepoznao ime. Lada je u kuhinji prala šolje kada joj je Vlado rekao da njen partner zvuči zbunjeno.

Emir je došao bez stalka. Pogledao je njenu torbu kraj sofe i razglednicu koju još nije poslala prijateljici. Nije vikao na Vladu, koji je pokušavao ustati bez pomoći. Zamolio je Ladu da izađu pred zgradu. Tamo je prvo pitao zašto nije mogla reći da pomaže. Odgovorila je da nije htjela svađu. "Zato si odlučila šta bih ja rekao, pa me kaznila za taj odgovor", rekao je.

Lada je krenula objašnjavati da nije bilo ničega romantičnog. Emir je rekao da ga trenutno više boli činjenica da mu je svaki telefonski razgovor s plaže bio izmišljena predstava. Pokazao joj je poruku u kojoj je opisala zalazak sunca dok je zapravo čekala da provri voda za supu. To nije zahtijevala ničija bolest. To je dodala sama da laž zvuči uvjerljivo.

Ostala je do kraja dogovorene pomoći Vladi, ali je odmah ispravila priču i pred njim. Emir je donio stalak preko prijatelja. Nije tražio da napusti bolesnog čovjeka, niti se vratio u njihovu svakodnevicu kao da ništa nije bilo. Sljedećih mjeseci razgovarali su o ljubomori, pretpostavkama i granicama, često neugodno. Lada je shvatila da dobar razlog za postupak nije automatski dobar razlog za tajnu.

Prvi pravi odmor provela je sama u planinama, uz Emirovo znanje. Poslala mu je jednu fotografiju, bez pokušaja da dokaže svaki sat. On je odgovorio da je kod kuće kiša. Bila je to obična razmjena, skromnija od njenih razglednica i mnogo teža da se zasluži.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Rukopis iz tuđe bilježnice

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/rukopis-iz-tudje-biljeznice/

Helena je čuvala pisma u limenoj kutiji od keksa. Nisu bila raskošna, samo pažljivo napisana: o tramvaju koji miriše na mokru vunu, o starom čovjeku koji hrani golubove uvijek istom rukom, o tome kako joj se obrve približe kada nešto čita. Adnan, s kojim je izlazila pet mjeseci, uživo je govorio malo. Pisma su joj se činila mjestom na kojem prestaje biti stidljiv.

Na književnoj radionici upoznala je Maru, ženu koja je pisala govore za vjenčanja i prigodne tekstove. Tokom vježbe Mara je upotrijebila rečenicu o mokroj vuni. Helena se nasmijala i rekla da je istu sliku nedavno dobila u pismu. Mara je zastala, pitala ko joj piše i odmah izgledala kao da bi najradije promijenila zadatak.

Nije pokušala lagati. Adnan joj je plaćao da mu pomogne sastaviti pisma. Donosio je bilješke o Heleni, sitnice koje je primijetio, a Mara ih pretvarala u skladne odlomke. Mislila je da Helena zna. Helena nije znala. Vratila se kući s osjećajem da neko pomjera namještaj u sobi koju je smatrala svojom.

Adnan je došao iste večeri. Priznao je dogovor i pokazao svoje bilješke, napisane kratko, gotovo grubo. "Voli rub hljeba. Ne voli kad kažem da se ne brine. Smije se kad je ljuta, ali tada ne treba da se smijem." Helena ih je čitala, zbunjena jer su bile istovremeno intimnije i mnogo manje lijepe od pisama. Pitala je zašto joj nije dao njih. Rekao je da je mislio kako neko poput nje očekuje bolje riječi.

Ona je očekivala njegove. Zamolila ga je da ode i nekoliko dana nije odgovarala. Pisma nisu postala lažna u svakoj pojedinosti, ali potpis jeste. Najviše ju je boljelo što joj je dopustio da hvali njegov jezik, prihvatajući divljenje za hrabrost koju je iznajmio. Mara joj je ponudila razgovor. Helena je zahvalila i odbila; njihov problem nije mogla riješiti treća osoba

koja dobro sastavlja rečenice.

Adnan je nakon sedmice ostavio kratku poruku kod portira, bez zahtjeva da je pročita odmah. Pisalo je da mu je žao, da neće objasniti stid kao opravdanje i da bi volio prošetati ako ikada bude htjela. Posljednju riječ je precrtao i napisao ponovo. Helena je gledala tu nespretnu ispravku dugo prije nego što ga je nazvala.

Nastavili su se viđati sporije. Pisma je zadržala, ali kutiju više nije držala uz krevet. Jednog dana Adnan joj je uživo ispričao kako je čekao autobus i vidio psa koji odbija preći preko lokve. Priča nije imala lijep završetak. Helena ga je pitala šta je bilo poslije. Slegnuo je ramenima: autobus je došao. Nasmijala se, ovaj put znajući čiji glas sluša.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poruka za zamjensku majku

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poruka-za-zamjensku-majku/

Ela je tri sedmice pomagala Andreju pripremiti proslavu kćerkine mature. Lena je imala devetnaest godina i živjela s majkom u drugom gradu. Andrej je govorio da joj treba vremena da prihvati njegovu novu vezu. Zato je Ela pristala da je zasad upozna kao prijateljicu. Dvije godine nakon početka veze riječ prijateljica već joj je bila tijesna, ali nije željela gurati odraslo dijete u osjećaje koje nema.

Naručila je tortu, pronašla stolice i pomogla urediti dvorište. Andrej joj je zahvaljivao navečer kada su bili sami. Pred drugima je samo govorio da Ela zna gdje šta stoji. Na dan proslave Lena joj je prišla s kovertom i rekla da je otac zaboravio platiti dogovoreni dodatak za vikend. Ela je pogledala kovertu, ne razumijevajući. Lena je mislila da ona godinama dolazi kao pomoć u kući.

Nije bilo dvosmislenosti. Andrej je kćerki rekao da Ela čisti, kuha i pomaže mu jer je prezauzet poslom. Nije samo odgodio predstavljanje. Dodijelio joj je zanimanje i radno vrijeme kako bi objasnio zašto su njene cipele u hodniku. Ela je vratila kovertu i rekla Leni da nije zaposlena kod njenog oca. Zatim ga je zamolila da dođe razgovarati s njima prije nego što stignu gosti.

Lena se naljutila prva. Nije bila protiv njihove veze; bila je protiv toga da joj otac dvije godine govori kako još tuguje za brakom dok s nekim drugim dijeli svakodnevicu. Andrej je pokušao reći da ih je obje štitio. Ela je pitala od koje tačno istine: da ima partnericu, da je ona stvarna osoba ili da kćerka može imati vlastitu reakciju bez njegovog scenarija.

Proslava je održana, jer Lena nije željela da joj otac oduzme još i taj dan. Ela je ostala samo koliko je sama željela, sjela kao gošća i odbila preuzeti kuhinju kad su zafalile čaše. Andrej je nosio tacne. Nije to bilo javno kažnjavanje, nego posao domaćina koji je do tada nevidljivo prepuštao

njoj.

Poslije je Ela otišla kući i tražila vrijeme bez svakodnevnih poziva. Andrej je kćerki morao objašnjavati vlastite odluke bez nje kao posrednice. Lena joj je nekoliko sedmica kasnije poslala fotografiju s mature i zahvalila što nije napravila scenu pred gostima. Ela je odgovorila da joj želi dobro ljeto. S Andrejem nije nastavila vezu. Nije željela provesti treću godinu u pokušaju da zauzme mjesto koje je on već znao osloboditi za nju samo kad niko drugi ne gleda.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Ista šala na dva balkona

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ista-sala-na-dva-balkona/

Maša je iznajmila dva apartmana jer je vjerovala da prijateljstvo treba i zajedničke večere i odvojena kupatila. S njom i mužem Aleksom putovala je njena najbolja prijateljica Sonja, nedavno razvedena. Prvog dana kupili su previše paradajza, izgubili put do plaže i smijali se svemu što kod kuće ne bi zaslužilo ni osmijeh.

Treće večeri Sonja je na balkonu prosula vino. Aleks je odmah rekao: "Opet crveni oblak." Oboje su prasnuli u smijeh. Maša je pitala o čemu je riječ. Sonja je objasnila da su to nekad čuli u filmu. Aleks je rekao da je iz reklame. Nastala je mala pauza, dovoljno kratka da je svi mogu ignorisati, dovoljno duga da Maša više ne čuje more.

Nije ih ispitivala za stolom. Sutradan je otišla po hljeb ranije i vratila se bez njega jer je pekara bila zatvorena. Na hodniku je čula Sonju kako govori: "Ne mogu još tri dana." Aleks je odgovorio da sada nije vrijeme. Maša je ostala pred vratima, držeći praznu platnenu kesu. Nije joj trebala cijela rečenica da shvati da govore o njoj.

Ušla je i pitala od kada. Aleks je spustio pogled. Sonja je rekla da se dogodilo tokom zime, kada je Maša putovala zbog posla. Ta riječ, dogodilo, učinila je sve gotovo slučajnim. Maša ih je zamolila da koriste glagole s ljudima koji nešto rade. Tada su priznali susrete, poruke, večeri u njenoj kuhinji kada je ona mislila da pomažu Sonji kroz razvod.

Aleks je predložio da putovanje završe mirno, pa razgovaraju kod kuće. Maša je pogledala paradajz u zdjeli i osjetila neobičnu ljutnju prema njegovoj savršenoj crvenoj boji. Nije htjela glumiti još tri dana. Pozvala je vlasnicu apartmana, objasnila da se plan mijenja i dogovorila odvojene račune. Sonja je otišla prvim autobusom. Aleks je spakovao njihove stvari, ali Maša mu je rekla da svoje ostavi.

Ostala je još dvije noći sama. Plakala je ujutro, plivala popodne i jednom večerala samo sladoled jer nije mogla podnijeti restoran za tri osobe. Vlasnica joj nije postavljala pitanja. Donijela je čistu posteljinu i pokazala gdje ostavlja ključ. Ta praktična dobrota bila je jedina koju je tada mogla prihvatiti.

Kod kuće su uslijedili teški razgovori i razdvajanje. Sa Sonjom nije nastavila prijateljstvo. Godinu kasnije vratila se na isto mjesto sa sestrom. Na balkonu je sestra prosula sok i počela se izvinjavati. Maša je ustala po krpu, bez iznenadnog sloma koji je očekivala. More se čulo sasvim jasno. Oprale su sto, iznijele novu čašu i nastavile razgovor koji je pripadao samo njima.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Vikend u posuđenoj kući

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/vikend-u-posudjenoj-kuci/

Damir je znao gdje stoje čaše, kojim ključem se otvara šupa i kako se uključuje grijanje. To znanje mu je omogućilo da kuću svoje tetke predstavi kao vlastitu. Zaručnici Azri rekao je da ju je kupio prije nekoliko godina, povoljno, od prijatelja koji se odselio. U stvarnosti je vikendima obilazio tetkino imanje dok je ona radila u inostranstvu.

Laž je počela na večeri s Azrinim roditeljima. Njen otac stalno je govorio o stanovima i ulaganjima. Damir, zaposlen u knjižari, osjetio se malim i izgovorio rečenicu koju je poslije morao hraniti pojedinostima. Azra nije tražila kuću. Ali kada ju je prvi put doveo, obradovala se vrtu, planirala posaditi začinsko bilje i ostavila jednu staru jaknu u ormaru.

Za proslavu zaruka pozvali su roditelje na ručak. Damir je pripremio roštilj i zamolio tetku da mu ne šalje majstore tog vikenda, ne objašnjavajući zašto. Nije očekivao da će sama doći ranije iz Beča. Pojavila se s koferom dok je Azra pokazivala majci sobu koju su navodno namjeravali preurediti u radni prostor.

"Šta ćete preurediti?" upitala je tetka. Niko se nije nasmijao dovoljno brzo da rečenica postane šala.

Damir je pokušao odvesti je u kuhinju, ali Azra je ostala uz vrata. Pitala je čija je kuća. Tetka je odgovorila jednostavno, bez ljutnje jer još nije razumjela cijelu priču. Damir je priznao pred svima. Azrin otac odmah je počeo govoriti da je oduvijek sumnjao. Azra ga je zamolila da prestane. Nije joj trebalo da se Damirova laž pretvori u očev dokaz o vrijednosti ljudi s manjom platom.

Ručak se završio prije deserta. Azra je uzela jaknu iz ormara i otišla svojim automobilom. Damir je ostao oprati rešetku, razgovarati s tetkom i prvi put izgovoriti koliko ga je bilo stid vlastitog života. Tetka mu je rekla da knjižara nije sramota, ali da tuđa kuća nije lijek za sram. Nije mu

zabranila dolazak. Zabranila mu je da ponovo govori u njeno ime.

Azra je odgodila vjenčanje. Nakon nekoliko sedmica pristala je na razgovor u njegovom stvarnom stanu, malom i punom knjiga. Tražila je da prođu kroz sve što joj je pričao o novcu, poslu i planovima. Damir je odgovarao bez ukrašavanja, uključujući stvari koje ga nisu činile zanimljivim. Nisu odmah odredili novi datum. Izašla je kasno, zaboravivši šal na naslonu stolice. Nije ga namjerno ostavila, ali Damir ga nije pretvorio u znak sigurnog povratka. Sutradan joj je samo javio gdje se nalazi.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Tri ista buketa

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/tri-ista-buketa/

Mušterija je tražila tri jednaka buketa, bez ruža. Rekla je da ruže izgledaju kao izvinjenje. Filip je složio bijele ljiljane, zelenilo i sitne ljubičaste cvjetove. Čovjek je pregledao sva tri, platio gotovinom i zatražio kartice koje će sam ispisati. Filip je razmišljao o nabavci za vikend, ne o tome zašto neko treba tri jednaka znaka pažnje.

Jednu je karticu mušterija ostavila na pultu. Pisalo je: "Za naš četvrtak, N." Ispod je bila adresa Filipovog stana.

Prvo je pomislio da je pogrešno pročitao broj. Njegova supruga Irena radila je četvrtkom od kuće. Čovjek se vratio prije nego što je Filip uspio bilo šta odlučiti i uzeo karticu, zahvaljujući se na urednosti. Filip mu je dopustio da ode. Nije znao bi li pitanje postavljeno u radnji proizvelo istinu ili samo predstavu koju bi morao gledati pred pomoćnicom.

Tog popodneva zatvorio je na vrijeme i otišao kući. Na kuhinjskom stolu stajao je njegov buket. Irena je rekla da ga je poslala kolegica zbog završenog projekta. Filip je izvukao račun iz džepa i položio ga kraj vaze. "Ja sam ga napravio", rekao je. Irena je pogledala broj buketa na računu, pa njega. Njena prva reakcija bila je pitanje kome su namijenjena druga dva.

Taj trenutak gotovo ga je nasmijao. Stajali su u vlastitom stanu, a ona je upravo otkrila da možda nije jedina kojoj njen ljubavnik donosi cvijeće. Filip nije odgovorio jer nije znao. Sjeo je za sto i pitao koliko dugo traje njihova veza. Irena je rekla da traje pet mjeseci i da nije planirala otići. Njemu to nije zvučalo kao utjeha.

Narednih dana razgovarali su o stanu, poslu i ljudima kojima treba reći da su se razdvojili. Irena je pokušala objasniti da je veza postala navika iz koje nije znala izaći. Filip je razumio da navike mogu biti jake. Nije razumio zašto je on morao živjeti u verziji njenog dana koja nije

postojala. Otišao je privremeno prijatelju, zadržavajući pravo na vlastiti stan i vrijeme da odluči.

Mušterija se dvije sedmice kasnije vratila po cvijeće. Filip ju je poslužio, uredno i hladno. Nije spomenuo Irenu niti naplatio više. Poslije je pomoćnici rekao da preuzme radnju na deset minuta. Sjeo je u obližnji park i pustio da mu se ruke smire. Nije morao od posla praviti mjesto osvete da bi njegova povreda bila stvarna.

Na kraju se odlučio razvesti. U radnji je nastavio praviti bukete, uključujući bijele ljiljane. Jednog jutra kupio je sebi malu lončanicu, nešto što nije morao rezati da bi izgledalo lijepo. Stavio ju je na prozor novog stana i zaboravio skinuti cijenu. Kada ju je primijetio, ostavio ju je još jedan dan. Nije žurio da sve odmah bude uređeno.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Ime koje je sama izmislila

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ime-koje-je-sama-izmislila/

Tamara je rekla da joj je kolega poslao cvijeće zato što Ivan nije primijetio novu haljinu. Rečenica je izašla lakše nego što je očekivala. Cvijeće je kupila sama, na popustu pred zatvaranje prodavnice. Ivan je pogledao buket i pitao kako se kolega zove. Tamara je izgovorila prvo ime koje joj je palo na pamet: Marko, dizajner s kojim je sarađivala prije dvije godine.

Očekivala je ljubomoru, možda izvinjenje zbog odsutnosti. Ivan je samo rekao da je to lijep gest, pa nastavio odgovarati na poruke o bolesnom ocu. Tamara je tu mirnoću doživjela kao još jedan dokaz da mu nije važna. Sljedećeg dana prijateljici je dodala da je Marko poziva na večeru. Prijateljica je poznavala njegovu suprugu, što Tamara u tom trenutku nije uzela u obzir.

Za vikend joj je Marko poslao kratku poruku: može li objasniti cvijeće. Odmah joj je postalo vruće u licu. Njegova supruga čula je priču i mislila da on ponovo skriva nešto o čemu Tamara ništa nije znala. Pokušala je odgovoriti da je došlo do zabune. Marko je nazvao i rekao da zabuna ima njeno ime i sasvim konkretan opis navodne večere.

Tamara je htjela zamoliti Ivana da joj pomogne smisliti izlaz, ali je shvatila da bi i to bio način da odgovornost prebaci na nekoga drugog. Nazvala je prijateljicu i rekla da je sve izmislila. Potom je isto napisala Marku i njegovoj supruzi, bez tvrdnje da je to bila šala. Ponudila je da ispravku ponovi pred svakim kome je priča prenesena.

Ivan je saznao od nje te večeri. Sjedio je u jakni jer se upravo vratio iz bolnice. Pitao je zašto nije rekla da joj treba pažnja. Tamara je odgovorila da se bojala zvučati sebično dok mu je otac bolestan. "A ovo je zvučalo bolje?" pitao je. Nije bilo dobrog odgovora. Priznala je da je željela izazvati reakciju, umjesto da podnese mogućnost iskrenog odbijanja.

Narednih sedmica Ivan je dolazio rjeđe. Nije provjeravao telefon niti tražio dokaze, ali više nije vjerovao svakoj njenoj usputnoj priči. Tamara nije zahtijevala da joj se vrati staro povjerenje zato što je priznala. Počela je govoriti jednostavnije: nedostaješ mi, ljuta sam, večeras ne mogu sama. Ponekad je mogao doći. Ponekad je morao ostati uz oca.

Markova supruga kasnije joj je zahvalila na jasnoj ispravci, ali nije ponudila prijateljstvo. Tamara je prihvatila i to. U proljeće je ponovo kupila cvijeće. Kad je Ivan došao, odmah je rekla da ga je sama izabrala. Stavio je vodu u vazu, a zatim primijetio da nosi staru haljinu koju voli. Ovog puta nije morala izmisliti drugog muškarca da bi mu rekla koliko joj to znači.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Koncert za jedno prazno mjesto

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/koncert-za-jedno-prazno-mjesto/

Karte su stajale pod magnetom na frižideru cijeli mjesec. Jasmin je kupio mjesta blizu prolaza jer je znao da Dženana ne voli prolaziti preko tuđih koljena. Bio je to koncert grupe koju su slušali kada su se upoznali. Svakog jutra, dok je uzimala mlijeko, gledala je datum i računala koliko joj je još ostalo vremena da prestane lagati.

Tri mjeseca ranije ponovo je srela Igora, prijatelja s fakulteta. Prvo su pili kafu poslije posla. Zatim je počela gasiti obavijesti na telefonu i govoriti Jasminu da ostaje u kancelariji. Igor nije obećavao zajedničku budućnost. Upravo joj je ta privremenost izgledala kao sloboda, sve dok nije shvatila da svoju slobodu plaća tuđim neznanjem.

Na probi za školski koncert svoje odrasle kćerke, koja je predavala muziku, gledala je Jasmina kako strpljivo pridržava stalak učeniku. Nije postao bolji čovjek tog popodneva. Bio je isti čovjek kojeg je posljednjih mjeseci u mislima pretvarala u dosadnu prepreku. Dženana je izašla u hodnik i napisala Igoru da neće doći na dogovorenu večeru. Potom je ugasila telefon da ne bi čekala odgovor umjesto razgovora kod kuće.

Jasmin je slagao već kada mu je rekla. Nije iznijela dugu priču o njihovoj udaljenosti. Rekla je šta je uradila, koliko dugo traje i da je odlučila prekinuti. Jasmin je odložio majicu koju je upravo presavio. Pitao je zna li još neko. Zatim je tražio da večeras ode kod sestre. Nije podigao glas, što joj nije olakšalo nijednu rečenicu.

Sutra je poslala poruku s pitanjem treba li nešto donijeti iz prodavnice. Odgovorio je da ne treba. Tek tada je razumjela koliko je njena potreba da nešto popravi brža od njegovog prava da bude povrijeđen. Prestala je nuditi sitne usluge kao zamjenu za odgovor. Prekinula je kontakt s Igorom i Jasminu, kada je pitao, pokazala poruku, bez zahtjeva da joj zbog toga vjeruje.

Na godišnjicu nije bilo zajedničke večere. Jasmin je na koncert poveo prijatelja koji je znao sve pjesme. Dženana je kod sestre prvi put oprala kosu bez provjeravanja telefona između dva pokreta. Kasnije su počeli razgovore uz stručnu pomoć. Neke večeri završavale su ranije, jer Jasmin nije mogao slušati više. Ona je učila ostati prisutna bez molbe da patnja dobije rok.

Godinu poslije još su živjeli odvojeno, ali su se viđali subotom. Na jednoj šetnji Jasmin je spomenuo novi koncert. Dženana nije pitala znači li to poziv. Nastavili su do pekare, gdje je on kupio dva peciva i pružio joj jedno. Bio je to mali zajednički trenutak, dovoljno stvaran da ga ne mora pretvoriti u obećanje potpunog oprosta.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Loša recenzija za dobru tortu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/losa-recenzija-za-dobru-tortu/

Prva loša recenzija stigla je nakon torte s limunom. Pisalo je da je kasnila dva sata i da se krema razlila po sjedištu automobila. Aida je pregledala poruke: tortu je mušterija lično preuzela, nasmijana, deset minuta prije dogovora. Zaručnik Nermin rekao joj je da internet privlači zlobne ljude. Predložio je da zatvori stranicu dok se ne zaposli na sigurnijem mjestu.

Aida je radila iz iznajmljene kuhinje, po svim pravilima prostora, i štedjela za vlastiti lokal. Nermin je smatrao da je to skup hobi. Ipak, donosio je brašno i vozio je na pijacu, pa je njegovo negodovanje tumačila kao strah od dugova. Kada je stigla druga recenzija, za narudžbu koju nikada nije dobila, počela je zapisivati imena profila i datume.

Treća se odnosila na rođendansku tortu za ženu po imenu Nađa. Aida je poznavala samo jednu Nađu, bibliotekarku koja joj je sedmicu ranije zahvalila uz fotografiju praznog tanjira. Poslala joj je snimak recenzije i pitala je li nešto pogrešno razumjela. Nađa se naljutila jer je neko koristio njeno ime, ali još više zato što je opisao privatni događaj na kojem nije bio.

Na recenziji je pisalo da je tortu presjekla unuka zelenim nožem. Tu je pojedinost Aida ispričala samo Nerminu, smijući se djetetovoj upornosti. Nije odmah donijela zaključak. Pokazala mu je poruke dok su jeli večeru i zamolila da joj pomogne prijaviti lažni profil. Nermin je rekao da ne treba praviti dramu. Potom je recenzija nestala prije nego što je prijava poslata.

Sutradan ga je pitala direktno. Prvo je poricao, a zatim priznao da je htio pokazati koliko posao može biti težak. Tvrdio je da je pokušavao zaštititi njihovu budućnost. Aida je stavila ruke na sto da prestanu drhtati. "Moja budućnost ne smije zavisiti od toga hoćeš li ti prestati podmetati", rekla je. Zaručnički prsten nije skinula teatralno. Odložila ga je dok je prala posuđe i više ga nije vratila.

Nermin je uklonio preostale lažne objave i pismeno potvrdio šta je uradio. Aida nije objavila njegovo ime. Sačuvala je potvrdu i zatražila provjeru spornih ocjena. Mušterije je zamolila da, ako žele, napišu iskreno iskustvo, bez uputa šta da kažu. Nađa je napisala da je torta stigla tačno i da je dijete pojelo dvije kriške. Spomenula je i zeleni nož.

Za tri mjeseca Aida je skupila dovoljno za mali pult u zajedničkoj prodavnici. Na otvaranju joj je prijateljica donijela cvijeće, a majka preslanu pitu. Prva mušterija naručila je tortu s limunom. Aida je zapisala datum i tražila avans, kao i od svih drugih. Uspjeh još nije bio siguran, ali neuspjeh napokon nije imao nečiju skrivenu pomoć.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Sat vremena razlike

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sat-vremena-razlike/

Nina je ugasila televizor da bolje čuje muža. Davor se navodno javljao iz hotela u Lisabonu, gdje je vodio poslovnu radionicu. Rekao je da mu za sat vremena počinje večera s klijentima. U pozadini se čuo zvuk koji je ličio na tramvajsku najavu. Nina je pitala pada li kiša. Odgovorio je da je sunčano, iako je na prozoru iza nje već bio mrak.

Nije je zbunilo vrijeme, nego to što je rekao da je kod njega jednako kasno. Davor je često griješio s vremenskim zonama. Poslala mu je poruku da Lisabon kasni jedan sat. Odgovorio je emotikonom i promijenio temu. Nina je spremila večeru u frižider i nastavila učiti italijanski, kurs koji je upisala nakon što su joj djeca otišla na studij.

Sljedećeg dana njihovo strukovno udruženje objavilo je poziv za javno predavanje u domaćem centru Konac. Na fotografiji pripreme bine vidio se Davorov kaput. Nina ga je prepoznala po zakrpi koju je sama prišila na rukav. Mogao je to biti stari snimak. Nazvala je organizatora, kojeg je poznavala iz ranijih projekata, i pitala kada počinje predavanje. Rekao je da Davor upravo provjerava projektor.

Otišla je nakon posla. Nije ušla u salu. Sačekala ga je kod garderobe, gdje je stajao uz ženu koja mu je popravljala okovratnik. Kad je ugledao Ninu, prestao je govoriti usred rečenice. Žena se odmakla, ali nije izgledala iznenađeno njenim imenom. Znala je za brak. Nini je to skratilo razgovor koji bi inače pokušala učiniti pristojnim.

Kod kuće je Davor priznao da nije putovao već tri mjeseca. Boravio je u drugom stanu, govoreći oboma da uskoro namjerava donijeti odluku. Nina ga je pitala koju odluku može donijeti umjesto nje. Nije imao odgovor. Zatim je rekao da je htio sačekati kraj njenog kursa, kao da bi provjera italijanskih glagola bila manja obaveza od raspada braka.

Nina je naredne sedmice spavala kod sestre, ne zato što mu je prepustila stan nego zato što joj je trebala noć bez objašnjavanja. Dogovorili su kasnije privremeno stanovanje i odvojene troškove. Djeci su rekli zajedno, bez detalja koji bi ih pretvorili u svjedoke. Davor je nekoliko puta pokušao govoriti o usamljenosti. Nina je prihvatila da je bio usamljen, ali odbila da to postane njena krivica.

Na završnoj večeri kursa nastavnik je pitao gdje žele prvo otputovati. Nina je rekla da želi u grad čije ime još nije izabrala. Svi su se nasmijali, misleći da se šali. Poslije je kupila bilježnicu za putovanja i na prvoj stranici napisala datum. Ispod je ostavila prazno mjesto za odredište, spremna da ovog puta sama odredi i mjesto i vrijeme polaska.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Ormar u iznajmljenom stanu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ormar-u-iznajmljenom-stanu/

Daria je znala svaku šaru na posteljini njihovog stana za izdavanje. Šila je jastučnice, dočekivala goste i zapisivala koje brave zapinju po vlažnom vremenu. Muž joj je govorio da je taj posao njihov dodatni prihod. Njegov dio bio je dopisivanje s gostima. Njen dio počinjao je kad bi posljednji gost ostavio mokar peškir preko naslona drvene stolice.

U novembru je primijetila da stan tri vikenda zaredom nije izdat. Emir je rekao da mijenja platformu i čeka nove fotografije. Daria je otišla provjeriti radijatore. U ormaru je pronašla uredno složene ženske košulje, knjigu s podvučenim rečenicama i kutiju čaja koji Emir nije podnosio. Nije ličilo na zaboravljenu putnu torbu. Ličilo je na nečiju policu.

Dok je stajala pred ormarom, ključ se okrenuo u bravi. Ušla je žena njenih godina s kesom mandarina. Obje su prvo pomislile da je druga došla čistiti. Žena se zvala Sanja. Rekla je da Emir radi do kasno i da joj je dopustio da stvari donese ranije. Trebalo je da od januara žive zajedno. Daria je sjela na rub kreveta koji je tog jutra planirala presvući.

Sanja nije znala da brak još traje. Emir joj je pokazao fotografiju Darije s kolegom i predstavio je kao dokaz da su se oboje već okrenuli drugim ljudima. Daria je poznavala tu sliku: nastala je na oproštaju kolegice koja je otišla u penziju. Nije se branila. Otvorila je zajednički kalendar rezervacija i pokazala Sanji da je tog vikenda navodno boravio bračni par iz Danske.

Nazvale su ga zajedno, s Darijinog telefona. Pokušao je objasniti da se stvari razvijaju različitim brzinama. Sanja ga je prekinula i pitala kada je planirao prestati uzimati njen dio stanarine. Tu informaciju Daria nije očekivala. Emir je naplaćivao dom ženi kojoj ga je obećavao, dok je supruzi govorio da posao slabo ide. Razgovor su završile bez dogovora o

njegovom dolasku.

Daria je sačekala da Sanja odnese odjeću. Nisu zagrlile jedna drugu. Pomogla joj je pronaći kesu dovoljno veliku za čaj i mandarine, što je tog časa bilo korisnije. Poslije je fotografisala stanje stana i izvadila sve finansijske izvode. Tek kada je imala urednu dokumentaciju, razgovarala je s Emirom o prekidu zajedničkog posla i njihovog braka.

Stan su nekoliko mjeseci kasnije prodali po dogovoru. Daria je svojim dijelom kupila malu krojačku radnju, s jednim prozorom prema ulici. Prva narudžba bile su zavjese za mlad par. Pitali su je može li izabrati boju umjesto njih. Daria je donijela uzorke, sjela nasuprot i čekala da se dogovore. Ovoga puta njen posao počinjao je tek kada drugi ljudi kažu šta zaista žele.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Račun za dva doručka

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/racun-za-dva-dorucka/

Mirna je nedjeljom pregledala račune gostionice, dok je njen muž Alen odlazio po svježi sir. Bila je navikla na mrlje od kafe i pogrešno sabrane iznose. Neobičan joj je bio rukopis na računu za dva doručka u sobi koja je prethodne sedmice služila kao ostava. Prepoznala je Alenovu sedmicu, prekriženu dva puta, kao na porukama za nabavku.

Pitala ga je ko je spavao među kutijama salveta. Rekao je da je smjestio dobavljača čiji se automobil pokvario. Mirna bi povjerovala da nekoliko dana kasnije nije pronašla isti račun, samo s drugim datumom. Pozvala je knjigovođu zbog evidencije, bez spominjanja braka. Dobavljači su, saznala je, sve račune slali elektronski. Ove papire unosio je Alen kao gotovinske troškove.

Nije otvarala njegov telefon. Izvadila je izvode poslovnog računa kojem su oboje imali pristup i uporedila ih s rezervacijama. Tri mjeseca plaćao je apartman na drugom kraju grada. Kad je stavila papire pred njega, prvo je rekao da je riječ o poslovnom prostoru. Zatim je sjeo i priznao da tamo viđa ženu s kojom je obnovio staru vezu.

Mirna je nasula vodu u čašu, ali je nije popila. Pitala je zna li ta žena za gostionicu. Zna, rekao je, ali vjeruje da su odavno razdvojeni. Ta rečenica zaboljela ju je više od adrese apartmana. Mjesecima je posluživala goste kao polovica skladnog para, dok je drugdje već bila proglašena bivšom suprugom.

Alen je ponudio da sve prekine i odmah nadoknadi novac. "Novac ćemo riješiti prije razgovora o nama", rekla je. Zakazala je sastanak s knjigovođom i tražila da se privatni troškovi izdvoje. Nije željela ni zatvoriti gostionicu ni pred gostima održavati predstavu. Alen je privremeno preuzeo nabavku izvan radnog vremena i uselio kod brata, uz dogovor da svakom zaposlenom daju isto kratko objašnjenje.

Žena iz apartmana pojavila se jedne srijede. Zvala se Lejla i nosila kovertu s ključem. Mirna joj je ponudila stolicu u praznoj sali. Nisu poredile obećanja niti tražile koja je više prevarena. Lejla je rekla da je vezu prekinula. Mirna je odgovorila da o svom braku još razmišlja. Obje su imale pravo završiti razgovor bez zajedničkog plana.

Mjesec kasnije Alen je vratio posljednji dio novca. Mirna je potpisala potvrdu i ostavila drugi papir u fascikli, prijedlog razdvajanja poslovnih udjela. Nije mu ga pružila u ljutnji. Provela je sedmice računajući šta može voditi sama. Sljedećeg jutra poslužila je doručak dvojici biciklista, zapisala tačan broj jaja i prvi put nakon dugo vremena nije osluškivala automobil pred vratima.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Popust koji nisam dobila

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/popust-koji-nisam-dobila/

Dunja je radila u maloj knjižari i mogla kupovati knjige za sebe i poklone uz popust za zaposlene. Nije bio veliki, ali joj je značio. Suprug je povremeno dolazio po narudžbe dok je ona bila kod kuće. Govorio je da kupuje za rođendane, kolege i nećake. Dunja je vjerovala da je napokon prihvatio njenu naviku poklanjanja knjiga. Radovala se što pamti naslove koje usput spomene, čak i kada ih sam ne namjerava čitati.

Vlasnica je jednog jutra zamolila Dunju da pogledaju nekoliko računa. Nije je optužila pred kolegama. Samo je pokazala koliko je primjeraka istog naslova otišlo preko njenog imena. Dunja je počela objašnjavati veliku porodicu, pa zastala. Niko u toj porodici nije imao razlog dobiti sedam jednakih priručnika. Vlasnica je rekla da lični popust ne može pokrivati kupovinu za preprodaju. Dunja je prvi put čula tu riječ i osjetila da joj se obraz grije.

Kod kuće je suprug priznao gotovo odmah. Prijatelji su tražili knjige povoljnije, a on je zadržavao dio razlike za svoje vrijeme. Nije sebe smatrao trgovcem. Govorio je da samo pomaže ljudima i da knjižara svakako dobija prodaju. Dunja je pitala zašto joj to nikada nije rekao. Odgovorio je da bi napravila problem oko sitnice. U toj rečenici bilo je više priznanja nego u cijelom objašnjenju o njegovom vremenu i tuđoj koristi.

Zamolila ga je da s njom ode vlasnici i objasni šta je radio. Rekao je da nema potrebe, ona tamo radi i lakše će razgovarati. Upravo ju je to najviše zaboljelo. Njegova mala zarada već se potrošila, a njeno ime ostalo je na računima i pogledima ljudi s kojima provodi dan. Pokušao joj je dati novac da pokrije razliku. Uzela ga je, ali rekla da novac ne može umjesto njega izgovoriti istinu.

Otišao je. Razgovor je bio kratak i neprijatan. Vlasnica je tražila povrat razlike i ukinula preuzimanje kupovina preko drugih ljudi. Dunja nije dobila pohvalu za poštenje niti trenutni povratak starog povjerenja. Nekoliko sedmica je dvaput provjeravala svaki vlastiti račun, iako joj to niko nije naredio. Kod kuće je suprug prestao govoriti da nije mislio ništa loše. To nije vratilo njenu lakoću, ali je barem ostavilo prostor da kaže šta je izgubila.

Za sljedeći rođendan u porodici kupio je knjigu po punoj cijeni. Donio je račun, očekujući možda osmijeh. Dunja ga je pogledala i vratila mu papir. Rekla je da ne želi nadzirati svaku njegovu kupovinu. Želi da ne koristi njeno povjerenje kao nešto na čemu se može uštedjeti. Knjigu su poklonili zajedno. Posvetu je napisao on, vlastitim imenom, a ona se potpisala tek kad je pročitala cijelu rečenicu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Proročanstvo iz naše kuhinje

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/prorocanstvo-iz-nase-kuhinje/

Lana nije vjerovala svemu što joj govore karte, ali je voljela večeri u kojima se budućnost može rasporediti po stolu. Njena prijateljica to je znala. Pozvala je poznanicu koja je navodno posebno dobro tumačila velike životne promjene. Lana je došla s kolačem i namjerom da se zabavi. Kućicu naslijeđenu od bake nije spomenula. Već je bila umorna od razgovora u kojima je muž prodaju predstavljao kao jedini razuman korak.

Žena je prevrnula nekoliko karata i rekla da vidi kuću koja Lanu drži u mjestu. Lana je osjetila nelagodu, ali je ostala slušati. Žena je dodala da uspomena nije isto što i obaveza i da mrtvima ne duguje održavanje krova. To je bila rečenica koju je njen muž ponavljao gotovo doslovno. Mogla je biti obična izreka. Onda je žena spomenula crvenu stolicu uz prozor, jedini predmet koji bi trebala sačuvati kada se oslobodi ostalog.

Stolica se nije pojavljivala na fotografijama koje je Lana dijelila. Bila je u maloj sobi na tavanu. Muž je prošle sedmice predložio da je donesu u stan, kao zamjenu za kuću. Lana je pogledala prijateljicu. Ona je prebrzo počela rezati kolač. Nije trebalo još mnogo tumačenja. Lana je pitala ko je ženi opisao njenu kuću. Dobila je odgovor da se neke stvari jednostavno osjete. Prijateljica je tada spustila nož i rekla da je ipak razgovarala s njenim mužem.

Nije bilo plaćenog velikog plana. Bilo je nekoliko poruka, uvjerenje da joj pomažu i dogovor da se prodaja predstavi kao nešto što Lana već duboko želi. To ju je pogodilo upravo zato što su svi govorili blago. Niko nije smatrao da radi nešto okrutno. Prijateljica je objasnila da samo žele da prestane patiti oko prazne kuće. Lana je rekla da bi voljela dobiti priliku da sama objasni oko čega pati, prije nego što joj odštampaju odgovor u budućnosti.

Kod kuće je muž prvo pitao kako je prošlo. Rekla mu je da je crvena stolica imala mnogo sreće u kartama. Razumio je odmah. Pokušao je govoriti o troškovima, ali ga je zaustavila. Ti troškovi su postojali i prije te večeri. Sada je postojalo i nešto drugo: ljudi koje je voljela bili su spremni glumiti tajanstveni autoritet umjesto da prihvate da se ona još nije složila s njima.

Kuću je kasnije odlučila iznajmiti na određeno vrijeme. Nije to učinila da dokaže kako muž nije u pravu. Pronašla je mogućnost koju su njihove rasprave stalno preskakale. Prijateljici je trebalo dugo da ponovo dođe na kafu. Karte su ostale u ladici, ne zato što ih se Lana odrekla, nego zato što te večeri nije željela ničije predviđanje. Htjela je čuti izvinjenje u običnom sadašnjem vremenu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Sat koji sam provela u kafiću

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sat-koji-sam-provela-u-kaficu/

Prvi termin sam zakazala sama. Poslije nekoliko mjeseci u kojima sam svaku raspravu pretvarala u višednevnu šutnju, poželjela sam razgovarati s nekim izvan našeg stana. Emil me nije poslao niti postavio uslov. Rekao je da mu je drago što pokušavam učiniti nešto za sebe. Ta rečenica mi je toliko prijala da sam je ponijela do vrata savjetovališta. Onda sam prošla pored njih i sjela u kafić preko puta.

Otkazala sam prekasno, kratkom porukom o poslu. Kod kuće sam rekla da je razgovor bio naporan. Emil nije tražio pojedinosti. Skuhao je čaj i ostavio me na miru. Mogla sam tada priznati da nisam ušla. Umjesto toga rekla sam da imam novi termin sljedeće sedmice. Nisam ga zakazala. U kalendar sam upisala isto vrijeme i tako napravila obavezu koja je postojala samo između mene, njega i konobara koji je zapamtio šta pijem.

Nisam izmišljala stručne savjete. Izmišljala sam vlastitu hrabrost. Govorila sam da sam uspjela reći nešto teško, da mi treba vremena, da se promjene ne vide odmah. Sve su te rečenice bile dovoljno moguće da ih nije preispitivao. Ponekad bih u kafiću zaista zapisivala o čemu želim razgovarati. Ali nijedna bilježnica nije mogla odgovoriti kada bih počela objašnjavati zašto sam uvijek ja ta koja mora prva popustiti.

Jedne srijede Emil je završio posao ranije i sjeo za moj sto. Nije me pratio. Vidio me kroz prozor na putu prema prodavnici. Rekla sam da je termin otkazan. Pitao je želim li društvo. Konobar je donio uobičajenu kafu i pitao hoću li i danas ostati do šest. Emil nije odmah shvatio. Ja sam shvatila da ću ga, nastavim li, morati pretvoriti u čovjeka kojem se još jedna slučajnost objašnjava lažima.

Rekla sam da nisam otišla nijednom. Sjedio je mirno, što mi je bilo teže od ljutnje. Pitao je zašto sam mu onda dopuštala da vjeruje kako zajedno čekamo neki pomak. Nisam imala dobar odgovor. Bojala sam se

razgovora s nepoznatom osobom i istovremeno uživala u njegovom novom strpljenju. Nije se naljutio zato što nisam tražila pomoć. Naljutio se jer sam nepostojeći trud koristila da odgodim svako pitanje o ponašanju koje ga je povređivalo.

Sljedeći termin nisam upisala u zajednički kalendar. Zakazala sam ga i otišla, bez obećanja da će to popraviti naš odnos. Poslije sam mu rekla samo da sam bila. Nije pripremio čaj kao nagradu. Pitao je hoćemo li večerati, a za stolom mi rekao jednu stvar koju sam inače odbijala čuti. Nisam uspjela odgovoriti lijepo. Uspjela sam ostati i reći da mi treba deset minuta, umjesto tri dana u kojima bih ga kažnjavala tišinom.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

San koji sam previše popravljala

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/san-koji-sam-previse-popravljala/

Za doručkom sam rekla da sam sanjala kako ga varam. Marko se nasmijao i pitao je li bar čovjek u snu imao bolji auto. Prihvatila sam šalu s olakšanjem. Onda sam dodala da je san bio neobično stvaran. Opisala sam hotelski hodnik, žuti tepih i jaknu koju sam ostavila na stolici. Izostavila sam datum. Sve ostalo dogodilo se u petak, tri dana prije tog doručka, dok je Marko vjerovao da sam na poslu.

Mislila sam da ću iz njegovog odgovora saznati mogu li mu priznati. Ako se naljuti na san, šutjet ću. Ako kaže da se ljudi ne mogu kontrolisati dok spavaju, možda ću pronaći način da razgovor približim budnom svijetu. Nisam to tako jasno priznala sebi. Govorila sam da ga pripremam za težak razgovor. Zapravo sam tražila završetak u kojem ću dobiti oprost prije nego što izgovorim šta sam uradila.

Sutradan sam rekla da sam ponovo sanjala isto. Ovog puta, dodala sam, u snu sam se odmah pokajala i vratila kući. Marko je spustio šolju. Pitao je zašto mu to pričam. Rekla sam da me muči osjećaj krivice. Odgovorio je da ne može biti sudija mojim snovima. Željela sam ga pitati šta bi uradio da se stvarno dogodilo, ali sam već čula kako bi pitanje zvučalo. Umjesto toga ponudila sam mu još kafe.

Treće večeri prekinuo me čim sam spomenula hodnik. Rekao je da se tepih ne mijenja, jakna se ne mijenja, samo ja svaki put postajem bolja osoba pred kraj priče. Nije imao dokaz. Imao je mene, previše pažljivu prema svakom detalju koji mi nije mogao koristiti. Počela sam plakati prije priznanja i vidjela kako se priprema da me tješi. Tada sam rekla da to nije bio san. Lice mu se zaustavilo usred pokreta.

Nije pitao za auto. Pitao je jesam li se uopšte namjeravala vratiti odmah, kako sam mu prepričala. Rekla sam da nisam. Ostala sam do večeri i poslije jela s njim večeru kao da se ništa nije dogodilo. Bilo mi je teško

izgovoriti taj dio jer je u njemu bilo najmanje mjesta za slučajnost. Marko je tražio da prestanem govoriti o tome koliko sam se loše osjećala. Želio je znati šta sam uradila, bez naknadnog popravljanja mog lika.

Nekoliko sedmica spavali smo odvojeno. Nisam znala hoće li brak opstati. Kada smo napokon razgovarali bez prekidanja, nisam počela od sna, ni od usamljenosti, ni od toga kako me drugi čovjek gledao. Počela sam od petka. Marko je slušao i ponekad postavljao pitanje na koje nisam željela odgovoriti. Nisam više nudila drugi završetak. Prvi put je imao cijelu priču, a odluka koja će doći poslije nje nije pripadala samo meni.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Torbe koje nisu postojale

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/torbe-koje-nisu-postojale/

Rekla sam da nosim dvije velike torbe za sestru i da ću zato putovati njenim autom. Darko je prihvatio objašnjenje bez mnogo pitanja. On je namjeravao krenuti kasnije, a na porodičnom slavlju trebali smo se pojaviti zajedno. Planirala sam ga sačekati u dvorištu, poljubiti i cijelu vožnju izbrisati iz razgovora. Nisam imala dvije torbe. Imala sam jednu malu i dovoljno straha da od nje napravim cijeli prtljažnik.

Darko je vozio prebrzo za mene. Nije bilo dovoljno da kažem kako se bojim. Odgovarao je da zna cestu, da auto dobro drži i da ga ometam dok vozi. Ponekad bi usporio nekoliko minuta, kao uslugu koja se ne smije tražiti ponovo. Poslije posljednjeg putovanja ruke su me boljele od držanja za rub sjedišta. Kod kuće sam mu rekla da mi je bilo muka. Taj izgovor prihvatio je lakše od moje stvarne rečenice.

Ujutro je izašao ranije da pomogne sa stvarima. Sestra je otvorila prtljažnik. Unutra su bile dvije jakne i moja mala torba. Pogledala sam je, ali nije razumjela kakvu pomoć tražim. Darko je pitao gdje je ostalo. Rekla sam da je plan promijenjen. Ponudio je da me onda poveze. Sestra je već držala vrata svog auta i prvi put sam jasno vidjela koliko bi još laži trebalo da izbjegnem jednu neugodnu istinu.

Rekla sam da ne želim putovati s njim jer se bojim njegove vožnje. Nasmijao se prema sestri, očekujući da će se ona pridružiti. Nije. Rekao je da smo dvadeset godina stizali živi. Odgovorila sam da ne želim još dvadeset godina stizati s bolnim rukama. Nije mi bilo ugodno izgovoriti to pred njom. Ni njemu nije bilo ugodno slušati. Ali privatno sam već pokušavala i svaki put završila objašnjavajući zašto moj strah nije uvreda njegovoj sposobnosti.

Na slavlju je dugo razgovarao s ljudima za drugim stolom. Kada smo napokon ostali sami, rekao je da sam ga ponizila. Priznala sam da sam

lagala i da nisam smjela sestru pretvoriti u pokriće. Nisam povukla razlog. Pitao je šta sad očekujem. Rekla sam da ću se vratiti s njom. To nije bio plan kako da ga naučim pameti. Bio je to odgovor na sasvim konkretno pitanje o mom povratku.

Sedmicu kasnije predložio je da ja vozim na zajednički ručak. Nisam iz toga napravila dokaz da se sve promijenilo. Uzela sam ključeve. Na jednom skretanju počeo je objašnjavati kako bih mogla brže. Pogledala sam ga kad smo stali na semaforu. Zatvorio je usta i pomjerio ruku sa sjedišta. Ostatak puta razgovarali smo o hrani koju ćemo naručiti. Nijednom nisam morala izmisliti razlog za disanje.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Kofer koji je čekao svađu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kofer-koji-je-cekao-svadu/

Kofer sam držala iznad ormara, iza praznih kutija. Davor je vjerovao da su unutra zimske stvari. Nisam mu rekla da u njemu imam tri presvlake, četkicu, malo gotovine i spisak mjesta na kojima bih mogla prespavati. Nije me bilo strah da će me udariti ili spriječiti da izađem. Bojala sam se da ću u svakoj ozbiljnoj svađi ponovo postati žena koja ostaje zato što ne zna ni gdje joj je torba.

Takva sam bila u prethodnom braku. Davor je znao da je taj brak bio nesretan, ali sam mu pričala urednu verziju u kojoj sam jednog dana jednostavno otišla. Preskočila sam mjesece vraćanja iz hodnika. S njim sam željela izgledati odlučno. Kada bismo se posvađali, popela bih se kasnije na stolicu i provjerila kofer. Taj mali posao smirivao me više nego razgovor koji bih odbila nastaviti.

Onda mu se pokvario zatvarač na putnoj torbi. Trebao je provesti dvije noći kod brata. Rekla sam da je moj kofer premalen, iako ga je vidio stotinu puta. Ponudio je isprazniti zimsku odjeću. Rekla sam da nemam ključ. Poslije treće laži u istoj minuti pogledao me tako pažljivo da više nisam mogla nastaviti. Donijela sam stolicu, spustila kofer i otključala ga pred njim.

Nije pitao imam li drugog čovjeka. Pitao je kada sam mislila otići. Rekla sam da nisam odredila dan. Izvadio je presavijenu majicu i prepoznao onu koju je tražio prije dvije godine, jer ju je želio ponijeti meni na izlet. Shvatio je koliko dugo torba čeka. Mene je iznenadilo što ga više boli trajanje nego sadržaj. Za njega su naše svađe imale kraj. Ja sam poslije svake tiho pripremala mogući izlaz.

Nisam obećala da ću ostati zauvijek. On nije tražio da bacim kofer. Rekao je da ne želi živjeti s nekim ko ga pušta da vjeruje da su riješili stvar, a zapravo broji čiste majice. Te noći smo razgovarali o posljednjoj svađi,

onoj koju sam proglasila nevažnom čim je povisio glas. Prvi put sam mu rekla šta me u njegovoj rečenici povrijedilo, umjesto da završim razgovor i prebrojim svoje stvari.

Na put je otišao s posuđenom bratovom torbom. Moj kofer je ostao dolje nekoliko dana. Na kraju sam izvadila odjeću, ali gotovinu sam spremila u vlastitu ladicu. Davor je to vidio i nije ništa rekao. Nisam mu ponudila prazan kofer kao dokaz ljubavi. Kada sam ga vratila na ormar, ostavila sam ključ u bravi. Sljedeća svađa nije postala lakša, samo se ovaj put nije završila mojim lažnim pristankom.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Odluka koju je donio mojim tijelom

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/odluka-koju-je-donio-mojim-tijelom/

Kad sam mu rekla da sam trudna, Damir se nasmiješio prije nego što je pogledao moje lice. Taj osmijeh me zbunio više od same vijesti. Jasno smo razgovarali da ne želim djecu. On je rekao da se slaže i kasnije tvrdio da je uradio vazektomiju. Sada je govorio da nas život očigledno iznenađuje. Ja sam sjedila s nalazom u ruci i pokušavala shvatiti kako on već vidi sreću tamo gdje ja još nisam uspjela imenovati strah.

Pitala sam ga za zahvat o kojem mi je pričao. Nisam pretpostavila da sama trudnoća dokazuje laž. Htjela sam znati šta se desilo i šta treba provjeriti. Damir je izbjegavao odgovor, vraćajući razgovor na budućnost, sobu koju možemo preurediti i njegovu majku koja će pomoći. Ponovila sam pitanje. Tek tada je priznao da zahvat nije uradio. Rekao je da je mislio kako ću se predomisliti kada dijete prestane biti samo apstraktna mogućnost.

U sobi je postalo tiho. Nisam odmah viknula niti ustala. Gledala sam čovjeka koji je moju jasnu odluku smatrao privremenom smetnjom, dovoljno nevažnom da je zaobiđe neistinom. Počeo je govoriti da me voli i da će preuzeti odgovornost. Upitala sam kako zamišlja preuzeti ono što se već događa u mom tijelu. Nije imao odgovor, samo nova obećanja o tome koliko dobar otac može biti.

Otišla sam kod sestre. Njoj sam ispričala sve, bez ublažavanja da Damir ipak želi porodicu. Nije me pitala šta ću odlučiti iste večeri. Donijela mi je vodu, ponudila sobu i sljedećeg dana otišla sa mnom na razgovor s doktoricom. Tamo sam mogla postaviti pitanja o sebi i svojim mogućnostima, bez njegovih planova koji svaku rečenicu pretvaraju u unaprijed izabran odgovor. Nisam mu dugovala prisustvo na tom razgovoru samo zato što je želio učestvovati.

Damir je slao poruke, prvo nježne, zatim ljutite što ga isključujem. Govorio je da se odluke u vezi donose zajedno. Odgovorila sam da je upravo on uklonio mogućnost zajedničke odluke kad je lagao o nečemu na šta sam se oslonila. Nisam pregovarala o povratku u stan. Svoje stvari uzela sam uz sestrinu pomoć, a razgovore ograničila na ono što je zaista trebalo završiti.

Odluku o trudnoći donijela sam uz informacije i podršku koje sam sama izabrala. Ne želim je ovdje pretvoriti u objašnjenje koje opravdava moj odlazak. Otišla sam zato što je čovjek kojem sam vjerovala pokušao moju budućnost odrediti prevarom, pa tražio zahvalnost za mogući ishod. Poslije sam dugo učila izgovoriti vlastitu želju bez očekivanja da će neko objasniti kako je poznaje bolje od mene. Sestra je slušala. Nije dovršavala moje rečenice.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poruke na koje sam prva odgovorila

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poruke-na-koje-sam-prva-odgovorila/

Kad je Marko vidio ime mog bivšeg na ekranu, odmah sam zakolutala očima. Rekla sam da me ne ostavlja na miru. To nije bio cijeli odgovor, ali je bio odgovor uz koji sam izgledala odlučno i nedužno. Bivši mi nije prijetio niti dolazio nepozvan. Pisao je povremeno, a ja sam razgovore nastavila češće nego što sam željela priznati. Marku sam pokazivala posljednju poruku, nikada onu kojom sam ja prethodnog dana ponovo otvorila vrata.

Govorila sam da pokušavam biti pristojna. U stvarnosti sam voljela osjećaj da me neko iz prošlosti još želi čuti. S Markom mi je bilo dobro, ali sam od starih poruka tražila potvrdu za dio sebe koji se nije pomirio s prekidom. Nisam željela obnoviti staru vezu. Željela sam zadržati njenu pažnju i istovremeno imati Marka koji me tješi zbog pažnje predstavljene kao teret.

Jedne večeri ponudio je da razgovara s bivšim i zamoli ga da prestane. Odmah sam se usprotivila, previše naglo. Rekla sam da ne želim dramu. Marko je pitao zašto onda svaki njegov poziv donosim u naše veče. Ostala sam bez pripremljene verzije. Da je zaista razgovarao s njim, čuo bi drugačiju priču, možda čak i moje posljednje pitanje o tome nedostajem li mu ikad. Ta rečenica nije mogla stati u ulogu koju sam sebi dodijelila.

Priznala sam da i sama započinjem razgovore. Marko nije tražio da mu pokažem cijeli telefon. Rekao je da ne želi postati nadzornik osobe kojoj bi trebao vjerovati. Pitala sam može li razumjeti koliko mi je završetak prethodne veze bio težak. Odgovorio je da može, ali da razumijevanje ne znači pristati da glumi zaštitnika od situacije koju sama održavam. Prvi put sam vidjela koliko sam malo prostora ostavila za njegove osjećaje.

Bivšem sam napisala da prestajem slati dvosmislene poruke i da sam prema novom partneru bila nepoštena. Nisam krivicu prebacila na

njegovu upornost. Marku sam ostavila vrijeme, bez svakodnevnih izvještaja o tome kako se dobro ponašam. Nekoliko sedmica smo se viđali rjeđe. Nedostajao mi je i tada sam najviše željela potražiti poznatu pažnju na drugom mjestu. Umjesto toga sam ostala s neugodom koju sam ranije raspoređivala između dva čovjeka.

Nastavili smo vezu, opreznije. Više ne komentarišem svaki stari kontakt kao dokaz koliko sam tražena, niti očekujem da Marko svaki put potvrdi da me zaslužuje. Ponekad se sjetim bivšeg i bude mi žao što je završilo kako jeste. To ne mora postati poruka. Mogu imati nedovršene osjećaje i ipak ne praviti od njih zadatak za čovjeka koji sjedi pored mene i pita kakav mi je bio dan.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poklon s mojom uštađevinom

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poklon-s-mojom-ustedjevinom/

Na rođendan mi je donio fotoaparat. Dugo sam ga željela, ali sam kupovinu odgađala dok ne skupim dovoljno. Držala sam kutiju i bila dirnuta što je zapamtio tačan model. Armin je gledao moju reakciju s vidljivim zadovoljstvom. Rekao je da zaslužujem nešto lijepo, a ne stalno čekanje. Zagrlila sam ga, fotografisala tortu i cijelo veče prijateljima govorila koliko je pažljiv. Nisam znala da se njegova pažnja nalazi u mojoj skoro praznoj koverti.

U koverti sam držala vlastitu uštađevinu, odvojenu od novca za zajedničke troškove. Armin je znao gdje stoji jer sam mu jednom pokazala koliko mi još nedostaje. Nekoliko dana poslije rođendana otvorila sam je da dodam novac i zatekla tek mali dio. Prvo sam se uplašila da sam pogrešno izbrojala. Onda sam se sjetila cijene fotoaparata. Poklon je postao težak predmet na stolu prije nego što sam ga i dodirnula.

Armin nije dugo poricao. Rekao je da je samo ubrzao ono što sam ionako planirala i dodao manji dio svoga novca. Mislio je da ću biti sretna. Pitala sam zašto mi nije rekao pri uručenju. Odgovorio je da bi time pokvario iznenađenje. U toj rečenici čula sam sve što je smatrao važnim: trenutak u kojem je velikodušan, moje oduševljenje, priču koju ću pričati drugima. Moje pravo da odaberem vrijeme kupovine nije dobilo mjesto u kutiji.

Ponudio je da novac vrati kad bude mogao. Nisam odmah tražila da odnesemo aparat nazad, iako sam ga danima izbjegavala koristiti. Željela sam ga i dalje, što je razgovor činilo težim. Armin je pokušao iskoristiti tu želju kao dokaz da je postupio dobro. Rekla sam da koristan rezultat ne mijenja način na koji ga je dobio. Mogla sam voljeti aparat i biti ljuta što sam pred drugima zahvaljivala za novac koji mi je uzeo.

Vratio je iznos koji je uzeo u nekoliko dijelova. Prijateljima sam, kad su spominjali poklon, objasnila kako je zapravo kupljen. Armin je smatrao da ga kažnjavam javnim pričanjem. Nisam iznosila svaki detalj naše rasprave, samo nisam željela nastaviti sliku na kojoj se zasnivala njegova odluka. Povjerenje smo obnavljali sporije od ušteđevine. Ponekad sam provjeravala kovertu i kada nije bilo razloga, ljuta što je i to postalo dio mog dana.

Kasnije sam aparatom snimila izložbu lokalnih rukotvorina i dobila malu narudžbu za fotografisanje. Zarađeni novac spremila sam sama. Armin me pitao šta ću s njim. Rekla sam da još ne znam. Ovaj put nije predložio da mi pomogne odlučiti iznenađenjem. Sjedio je pored mene dok sam pregledala fotografije, bez pokušaja da moj napredak pretvori u dokaz da je njegova prvobitna ideja ipak bila dobra.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Dug koji mi niko nije oprostio

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/dug-koji-mi-niko-nije-oprostio/

Kad je Emir rekao da novac ne moramo vraćati odmah, osjetila sam olakšanje. Prijatelj mu je posudio za popravku auta u vrijeme kad su nam se troškovi nagomilali. Mjesecima sam odvajala dio plate i odbijala male kupovine da bismo dug završili. Onda je Emir jednog popodneva rekao da prijatelj smatra stvar riješenom. Pitala sam je li siguran. Odgovorio je da se poznaju dovoljno dugo i da nije sve u životu računanje.

Kupili smo novu mašinu za veš. Stara je propuštala vodu i zaista nam je trebala, što mi je olakšalo prihvatiti njegovu priču. Emiru sam rekla da ipak odnesemo prijatelju nešto u znak zahvalnosti. Nije bio raspoložen za posjetu. Tvrdio je da bi to samo učinilo neugodan razgovor još neugodnijim. Nisam razumjela zašto velikodušnost traži toliko izbjegavanja, ali sam pustila, sretna što više ne skupljam vodu peškirima.

Prijateljevu suprugu srela sam u prodavnici. Spomenula je da odgađaju vlastitu kupovinu jer čekaju da im se vrati nekoliko pozajmica. Nisam odmah pomislila na našu. Rekla sam kako smo zahvalni što su nas rasteretili. Pogledala me zbunjeno. Niko dug nije oprostio. Njen muž je samo rekao Emiru da mu ove sedmice nije hitno i da se dogovore kada možemo. Dok je ona držala korpu, ja sam u glavi ponovo brojala svaki mjesec štednje.

Emir je kod kuće tvrdio da ga je prijatelj nejasno razumio. Pitala sam ko je tačno kome šta rekao. Nakon nekoliko krugova priznao je da je znao kako novac i dalje duguje. Umorio se od odgađanja i htio da napokon nešto kupimo za sebe. Nije mogao objasniti zašto tu želju nije izgovorio meni i prijatelju, nego je tuđe strpljenje pretvorio u poklon koji mu niko nije dao.

Nazvali smo ih zajedno. Emir je govorio, ja nisam popravljala njegove rečenice. Dogovorili smo način vraćanja koji stvarno možemo ispuniti.

Novu mašinu nismo mogli jednostavno pretvoriti nazad u novac koji smo potrošili. Ostala je u kupatilu kao koristan predmet uz koji mi neko vrijeme nije bilo drago stati. S Emirem sam odvojeno razgovarala o tome kako ubuduće donosimo odluke, jer zajednički novac nije značio da smijem znati samo njegovu ugodniju verziju.

Kad smo vratili posljednji dio, prijatelj nam se zahvalio kratkom porukom. Nije bilo slavlja niti obnove nekadašnje lakoće. Povjerenje među njima ostalo je opreznije. Emir je prestao govoriti da nisu sve stvari računanje. Nekad je upravo tačan iznos bio način da pokažeš da drugi čovjek postoji i kad mu dovoljno vjeruješ da će sačekati. Ja sam nastavila koristiti mašinu, ali više nisam dopuštala da potreba za njom promijeni ime tuđeg novca.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Sastojak koji nisam voljela

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sastojak-koji-nisam-voljela/

Prvi put sam rekla da ne smijem jesti luk kad me Farukova majka ponudila pitom. Htjela sam odbiti bez objašnjavanja da ne volim okus. Bila sam nova u njihovoj porodici, nervozna i uvjerena da će joj obična nesklonost zvučati nezahvalno. Ona je odmah sklonila tanjir i ponudila nešto drugo. U njenoj brizi bilo je toliko topline da mi je istog trenutka postalo teže reći kako sam upotrijebila pogrešnu riječ.

Poslije je kuhala odvojeno za mene. Na porodičnim ručkovima provjeravala je sastojke, pitala druge šta su donijeli i odlagala posebnu kašiku. Nisam je zaustavila. Faruk je moju navodnu potrebu prenio prijateljima, restoranima i svojoj sestri. Ja sam se ponašala kao da sve to dolazi od činjenice koju nisam birala. Svaki put kada bi neko uložio dodatni trud, zahvalila bih se previše srdačno, pokušavajući zahvalnošću platiti istinu koju dugujem.

Problem je postao očigledan pred sestrin rođendan. Planirala je veliko jelo koje nije znala prilagoditi i ponudila da meni posebno naruči hranu. Čula sam kako zbog toga mijenja cijeli raspored pripreme. Rekla sam da ne treba, ali ona je odgovorila da neće riskirati moje zdravlje. Nisam mogla izgovoriti da će sve biti u redu bez otvaranja priče koju sam godinama održavala. Prvi put sam jasno čula težinu koju drugi daju riječi izgovorenoj da bih izbjegla malu nelagodu.

Faruku sam priznala iste večeri. Bio je ljut, više zbog svih ljudi koje sam navela da brinu nego zbog samog luka. Rekao je da sam mogla jednostavno ne voljeti nešto. Odgovorila sam da sam se bojala odbijanja. Nije prihvatio strah kao završetak razgovora. Pitao je zašto sam onda nastavila kada su me već dobro poznavali. Tu nisam imala odgovor osim da mi je postajalo lakše biti pažena nego biti iskrena.

Nazvala sam njegovu majku i sestru. Objasnila sam da nemam to zdravstveno ograničenje, nego sam prešutjela običnu prehrambenu želju. Nisam se smijala da priča izgleda bezazlenije. Majka je rekla da bi mi rado pripremila nešto drugo i da joj je žao što sam to pretvorila u razlog za strah. Sestra je bila kraća. Tražila je da na rođendan donesem vlastito jelo ako ne želim ono što je planirala.

Donijela sam salatu i pomogla oprati posuđe. Niko me nije tjerao da jedem luk kao kaznu. Najneugodnije je bilo što su svi postupili razumnije nego što sam godinama pretpostavljala. Faruk me kasnije pitao sviđa li mi se čaj koji uvijek kupuje. Priznala sam da mi je prejak. Slegnuo je ramenima i sklonio kutiju na drugu policu. Razgovor je trajao nekoliko sekundi. Toliko je, nekad, dovoljno da istina stane za sto.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Cvijet s novom etiketom

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/cvijet-s-novom-etiketom/

Kad je Davor otišao na duži posao izvan grada, ostavio mi je biljku koju je dobio od bake. Nisam bila sigurna kako je njegovati, pa sam rekla da mi napiše upute. Napisao ih je na papirić i zalijepio za saksiju. U prvoj sedmici biljku sam stavila u sobu u koju rijetko ulazim. Poslije sam zaboravljala, pa pretjerano nadoknađivala pažnju. Pred njegov povratak više nije izgledala kao nešto što mogu objasniti jednom lošom sedmicom.

Kupila sam sličnu biljku i presadila je u istu saksiju. Mislila sam da ću mu kasnije reći, kad prođe umor od puta. Međutim, Davor ju je odmah primijetio. Rekao je da su listovi drugačiji. Odgovorila sam da je porasla i da je nije dugo vidio. Kad je spomenuo malu granu koju je baka vezala koncem, rekla sam da sigurno misli na drugu biljku. Tada sam već znala da ne skrivam samo grešku nego prepravljam njegovo sjećanje.

Nekoliko dana obilazio je saksiju i govorio kako mu nešto nije jasno. Ja sam se smijala, nazivala ga previše vezanim za detalje i pokazivala koliko je nova biljka lijepa. U prodavnici sam čak tražila da mi objasne razlike, nadajući se da ću pronaći uvjerljiviji razlog. Prodavačica je pitala zašto jednostavno ne kažem šta se desilo. Odgovorila sam da nije tako jednostavno, iako je postajalo zamršeno uglavnom zbog rečenica koje sam sama dodavala.

Priznala sam tokom večere, bez povoda koji bih mogla okriviti. Davor je najprije šutio. Rekao je da bi bio tužan zbog biljke, možda ljut na moju nepažnju, ali da mu je gore što sam ga uvjeravala kako ne pamti vlastitu baku. Počela sam govoriti da sam se bojala njegove reakcije. Upitao je kada mi je dao razlog da istinu zamijenim takvim razgovorom. Nisam imala pošten odgovor koji ne uključuje moj strah da izgledam nepouzdano.

Novu biljku nije bacio. Ostavio ju je na prozoru, ali je stari papirić skinuo i spremio. Nisam mu kupila deset novih saksija niti tražila da cijeni moj trud. Nekoliko večeri razgovarali smo o drugim malim stvarima koje sam uljepšavala kad pogriješim. Bilo mi je neugodno otkriti koliko se mojih izgovora oslanjalo na to da će druga osoba prije posumnjati u sebe nego u mene.

Biljka sada dobro raste, uglavnom zato što o njoj brine Davor. Ponekad me zamoli da je zalijem. Ako nisam, kažem da nisam. Zvuči premalo za priču o povjerenju, ali meni nije. Jednom mi je pokazao novi list i rekao da bi se baki svidio. Nisam se požurila složiti kao da znam. Pitala sam zašto, a on mi je ispričao nešto o njoj što ranije nisam čula.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Već sam se složila u njegovoj priči

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/vec-sam-se-slozila-u-njegovoj-prici/

Auto je bio plav, s previše prostora za ljude koji se uglavnom voze sami. Sead ga je obilazio oduševljeno, dok je Ivona u sebi ponavljala iznos koji bi morali odvajati svakog mjeseca. Razgovarali su o kupovini, ali nisu donijeli odluku. Dogovor je bio samo da pogledaju. Prodavač je prišao s ključem i rekao da mu je drago što su se oboje odlučili za isti model. Ivona je pogledala Seada, koji se već smiješio kao da je posao završen.

Rekla je da još razmišljaju. Sead joj je stavio ruku na rame i ponovio nešto o njenoj prirodnoj opreznosti. Prodavaču je namignuo prijateljski, stvarajući malo savezništvo u kojem je ona predstavljena kao osoba koja uvijek usporava radost. Ivona je to poznala. Tako je nastala odluka o skupom odmoru, tako su pristali na porodični ručak koji ona nije mogla pripremiti. Pred drugima je Sead govorio u množini, a njeno ne poslije je izgledalo kao kvarenje već postignutog dogovora.

Prodavač je počeo objašnjavati sljedeće korake. Ivona ga je prekinula i rekla da nije pristala na kupovinu. Glas joj je zvučao tvrđe nego što je namjeravala, jer je morala proći kroz dvije tuđe rečenice da bi se čula. Sead je pocrvenio. Rekao je da to mogu raspraviti kasnije. Ona je odgovorila da kasnije dolazi poslije papira na kojima se upravo ponaša kao da je sve riješeno. Prodavač se povukao i ostavio im prostora.

U autu kojim su došli Sead je optužio Ivonu da ga je ponizila. Pitala ga je je li joj ostavio način da kaže istinu a da ga ne ispravi. Tvrdio je da je znao kako će se na kraju složiti. U tome je bio problem: njeno mišljenje za njega je postalo privremena prepreka do odgovora koji već smatra konačnim. Nije tražila da se odreknu svakog većeg plana. Tražila je da plan bude zajednički prije nego što dobije publiku.

Vratili su se kući bez novog auta. Nekoliko dana gotovo nisu razgovarali o novcu. Onda su sjeli za sto i pregledali šta zaista mogu priuštiti. Ivona

nije odmah ublažila svoj stav da bi nagradila njegovo učestvovanje. Izabrali su da zadrže postojeći auto još neko vrijeme. Sead je sam nazvao prodavača i objasnio da odluka nije bila donesena, bez rečenice o ženi koja se predomislila.

Mjesec kasnije prijatelji su ih pozvali na putovanje. Sead je krenuo reći da dolaze, pa zastao i pogledao Ivonu. Nije to bio pogled kojim traži da ona sačuva mir. Pitao je želi li uopće ići. Rekla je da želi, ali da prvo provjere datume. Odgovor nije bio naročito uzbudljiv. Upravo zato joj je bilo lakše povjerovati da ovog puta množina zaista uključuje i nju.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Izvinjenje s rokom trajanja

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/izvinjenje-s-rokom-trajanja/

Vlado je izabrao petak jer ćemo imati cijeli vikend da razgovaramo. To mi je rekao prije nego što je izgovorio zbog čega. Sjedili smo u kuhinji, ručak je bio gotov, telefon isključen. Bio je neobično miran. Kasnije sam shvatila da je za njega razgovor trajao već sedmicama, u mislima, s pripremljenim rečenicama. Za mene je počeo tek kad je rekao da je prije nekoliko godina imao vezu s drugom ženom.

Govorio je precizno: kada je počelo, koliko je trajalo, da je završeno. Nije naveo nijedan račun koji bih mogla provjeriti, jer mi dokazi tada nisu ni trebali. Prepoznala sam mjesec u kojem sam mislila da ga muči posao i vikend kada sam mu sama spakovala torbu za navodni put. Pitala sam nekoliko stvari, pa prestala. Vlado je rekao da mogu pitati sve. Nisam još znala šta znači sve u životu koji se upravo pomjerio.

U subotu je pripremio doručak i predložio šetnju. Rekao je da ne želi da se zatvorimo u kuću s problemom. Ja nisam željela obući kaput. Sjela sam u sobu i gledala kroz prozor. Do večeri je postao nestrpljiv. Podsjećao me da je sam priznao, da je mogao šutjeti i da se godinama ponaša drugačije. Svaka rečenica stavljala je njegovo olakšanje na jednu stranu, a moju tek započetu bol na drugu, kao prepreku koja kvari napredak.

U nedjelju je pitao možemo li od ponedjeljka pokušati normalno. Tada sam prvi put viknula. Nije me najviše razbjesnila riječ normalno, nego kalendar iza nje. On je odabrao trenutak kad će prestati skrivati, a sada je želio odabrati i trenutak kad ću prestati osjećati. Rekla sam da priznanje nije ugovor kojim sam pristala na njegov raspored. Ako mu je iskrenost važna samo dok brzo donosi oprost, onda još uvijek razgovaramo uglavnom o njemu.

Otišao je spavati u drugu sobu. Ja sam narednog dana otišla na posao, uradila ono što sam mogla i vratila se bez odluke o našem braku.

Sedmicama sam postavljala pitanja u nezgodnim trenucima. Nekad je odgovarao, nekad pokušavao požuriti razgovor. Nisam prihvatila da moram znati konačan ishod kako bih imala pravo tražiti vrijeme. Dogovorili smo razgovore uz pomoć osobe koja nas neće pretvarati u takmičare za bolju verziju prošlosti.

Još ne mogu reći kako će završiti. To neke ljude nervira više nego samu priču o prevari. Žele znati ostajem li ili odlazim, kao da je neodlučnost dodatna greška. Zasad znam da petak nije njegov dan za priznanja, niti ponedjeljak moj rok za novi početak. Kad mi je prošle sedmice ponudio šetnju, pristala sam. Hodali smo dugo, a on prvi put nije pitao znači li to da smo dobro.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Rođendan koji je sam otkazao

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/rodjendan-koji-je-sam-otkazao/

Jelena je za Sašin rođendan htjela jednostavnu večeru kod kuće. On je rekao da će pozvati svoje prijatelje, ona svoje. Sedmicu prije slavlja javio joj je da njegovi ne mogu. Prvo jedan, pa drugi, zatim gotovo svi. Saša je slegnuo ramenima i rekao da čovjek s godinama vidi ko mu je stvarno blizak. Jelena ga je zagrlila, ljuta na ljude koji su ga, po njenom mišljenju, ostavili bez objašnjenja.

Večera je ipak održana, mala i ugodna. Saša je djelovao zadovoljan, ali je povremeno spominjao one kojih nema. Jelena je počela hladnije odgovarati njegovom najstarijem prijatelju. Kad ih je taj prijatelj sreo u gradu i pitao zašto ga više ne zovu, rekla je da pozive očigledno smatra nevažnim. Njegovo čuđenje bilo je toliko neposredno da je zastala prije nego što je nastavila optužbu. O rođendanu nije znao ništa.

Saša je prvo tvrdio da je poruka možda ostala neposlana. Jelena je upitala za ostale. Nije bilo ostalih poruka. Nikoga nije pozvao. Priznao je da se uplašio kako će prijatelji doći samo iz obaveze, da će veče biti naporno i da će svi primijetiti koliko je posljednjih mjeseci nesiguran. Nije želio reći da mu proslava ne prija. Lakše mu je bilo pretvoriti druge u ljude koji ga ne cijene.

Jelena je mogla razumjeti strah, ali nije htjela prihvatiti priču kao bezazlenu. Zbog njega je povrijedila čovjeka koji nije ništa odbio. Saša je rekao da nije očekivao da će se miješati. Odgovorila je da je slušala partnera koji joj govori kako su ga prijatelji iznevjerili. Nije mogla istovremeno biti podrška i unaprijed sumnjati u svaku njegovu rečenicu. Tražila je da istinu kaže onima čija je imena koristio.

Razgovori nisu bili laki. Jedan prijatelj se naljutio, drugi rekao da je i sam ponekad izbjegavao proslave. Niko Saši nije obećao da ubuduće nikada neće odbiti poziv. Morao je naučiti da jedno ne nije presuda cijelom

prijateljstvu. Jelena se sama izvinila čovjeku kojeg je hladno dočekala. Nije mu prenosila Sašin strah kao opravdanje koje treba čuvati umjesto njega.

Sljedeće godine Saša nije organizovao rođendan. Rekao je da želi miran dan i predložio odvojene kafe s nekoliko prijatelja tokom sedmice. Jelena je kupila mali kolač i nije ga nagovarala na više. Jedan prijatelj nije mogao doći na kafu, pa su dogovorili drugi termin. Saša joj je to ispričao bez ogorčenja. Bilo je dovoljno da plan nije uspio tog dana, bez potrebe da iko zbog toga postane loš čovjek.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Ključ koji je ostao kod njegove majke

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kljuc-koji-je-ostao-kod-njegove-majke/

Tegla s rižom prvo je promijenila policu. Zatim su peškiri u kupatilu složeni na način koji Tena nikada nije koristila. Njen partner Boris govorio je da je vjerovatno ona premještala stvari pa zaboravila. Tena nije odmah posumnjala. Stan su tek nedavno uredili i još je tražila gdje šta najbolje stoji. Ipak, kad se na stolu pojavila činija koju nije kupila, više nije mogla prihvatiti objašnjenje da se kuća sama navikava na njih.

Borisova majka ranije je imala ključ, ali su se dogovorili da ga uzmu kad useljenje završi. Tena nije željela svakodnevne posjete dok su na poslu. Boris je rekao da je to riješeno. Sada ga je pitala je li ključ zaista kod njega. Pokazao joj je jedan iz ladice i nasmijao se njenoj sumnji. Nije rekao da je majci ostavio drugu kopiju, uvjeren da joj nekoliko sitnih dolazaka neće smetati ako za njih ne sazna.

Tena je majku zatekla u stanu kad se vratila po zaboravljeni novčanik. Žena je prala prozor i izgledala jednako iznenađeno. Rekla je da joj je Boris prenio kako Tena cijeni pomoć, samo ne zna direktno zamoliti. Pokazala je kesu s kupljenim sredstvima za čišćenje i odmah počela objašnjavati da ne želi smetati. Tena je sjela na stolicu. Prvi put nije vidjela protivnicu nego drugu osobu kojoj je Boris dao zgodnu, netačnu ulogu.

Kad je došao, obje su ga čekale. Pokušao je zagrliti majku, pa Tenu, kao da će fizička bliskost rasporediti krivicu. Majka ga je upitala zašto joj je rekao da je pomoć tražena. Tena je pitala zašto je tvrdio da ima jedini rezervni ključ. Govorio je da je želio da se slažu. Nijedna nije odgovorila na tu namjeru. Tražile su odgovore na ono što je stvarno uradio, bez rasprave o tome koja je žena zahtjevnija.

Majka je ostavila ključ na stolu i ponijela sredstva za čišćenje. Nije pozvala Tenu na kafu da njihov novi savez odmah postane bliskost. Rekla

je samo da će ubuduće pitati nju ako se dogovaraju za posjetu. Boris je nekoliko dana bio potišten i očekivao utjehu. Tena ga je pustila da bude potišten. Nije ona trebala popravljati posljedice priče u kojoj je njena granica predstavljena kao nesposobnost da zatraži pomoć.

Prozore su kasnije oprali zajedno, nespretno i sa tragovima koje bi njegova majka primijetila. Tena nije tražila savršen rezultat. Tražila je da odluke o njihovom domu ne nastaju u razgovorima u kojima nije prisutna. Boris je majku sljedeći put pozvao na ručak tek nakon dogovora s njom. Majka je došla bez kese i sjela za stol. Riža je ostala na pogrešnoj polici još mjesec dana, jer više nikome nije bilo hitno da je popravi.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pristojan čovjek iza drugog imena

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pristojan-covjek-iza-drugog-imena/

Moj partner Zoran nikada nije podizao glas na konobara. Pridržavao je vrata, ustupao mjesto i znao saslušati ljude koje drugi prekidaju. Zato sam, kad mi je prijateljica poslala niz uvredljivih poruka, prvo pomislila da joj pomognem da ih prijavi, ne da u njima tražim nekoga koga poznajem. Objavila je skroman oglas za svoje časove šivanja. Nepoznati profil ismijavao je njene greške, godine i pokušaj da zaradi dodatni novac.

U jednoj poruci stajala je rečenica koju sam čula stotinu puta od Zorana: naročito neobičan izraz za osobu koja se pravi važna. Nije bio dokaz, ali me zaustavio. Pitala sam ga prepoznaje li profil. Pogledao je ekran predugo, zatim rekao da na internetu svako piše svašta. Nisam prihvatila taj odgovor. Pitala sam je li on pisao. Priznao je tek kad sam ponovila pitanje bez ljutnje koja bi mu omogućila da raspravu okrene prema mom tonu.

Rekao je da su to šale, da niko ne zna ko je i da nije namjeravao stvarno povrijediti moju prijateljicu. Pitala sam koga je onda namjeravao zabaviti. Pokazao mi je druge objave u kojima su nepoznati ljudi podržavali njegove opaske. Bio je ponosan na njihovu brzinu. Sjedila sam pored čovjeka koji mi je nekoliko dana ranije govorio kako prijateljica treba imati više samopouzdanja, dok je sam radio da ga izgubi.

Nisam ga pitala da li je naš odnos jedina stvar u kojoj je pristojan. To bi mu ponudilo još jedno veliko pitanje na koje može dati lijep odgovor. Tražila sam da prijateljici kaže istinu. Odbio je, tvrdeći da bi time napravio veću štetu. Tada sam shvatila da se šteta u njegovoj računici odnosi prvenstveno na njega. Rekla sam prijateljici šta sam saznala, nakon što sam je pitala želi li znati ko stoji iza profila.

Blokirala ga je i prestala dolaziti kod nas. Zoran je obrisao profil, pa se ljutio što se atmosfera nije odmah popravila. Meni je nedostajala jednostavna slika dobrog čovjeka s kojim živim, ali nisam je mogla vratiti zatvaranjem ekrana. Otišla sam na nekoliko dana, zatim na duže. On je govorio da ga ostavljam zbog interneta. Nisam imala snage svaki put ponavljati da je moja prijateljica plakala u stvarnoj sobi, stvarnim glasom.

Kasnije mi je javio da joj se izvinio. Nisam provjeravala niti to pretvorila u razlog za povratak. Na njenom sljedećem času pomogla sam rasporediti stolice. Nije tražila da govorimo o Zoranu. Stavila mi je u ruke komad tkanine i zamolila da ga držim ravno. Prijalo mi je raditi nešto čiji učinak mogu vidjeti odmah, bez potrebe da nagađam kakva se osoba skriva iza ljubazne rečenice.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Radost koju sam glumila pred njima

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/radost-koju-sam-glumila-pred-njima/

Ja sam prva rekla da odemo. Mladen je dobio ponudu u drugom gradu i dugo oklijevao da je prihvati. Rekla sam da mi treba promjena, da ću naći novi posao i da je naš sadašnji stan ionako premalen. Nisam lagala tada. Zamislila sam široke ulice, novu kuhinju i sebe kakva možda mogu postati daleko od navika koje su me umarale. Problem je počeo kad je on povjerovao toj slici ozbiljnije nego što sam ja mogla.

Dok smo pakovali stvari, postala sam uplašena. Moj posao možda nije bio zanimljiv, ali sam znala ljude. Majka je živjela blizu, prijateljica imala ključ, a u prodavnici su ostavljali hljeb koji volim. Nisam Mladenu rekla da se predomišljam. Umjesto toga, na oproštajnoj večeri govorila sam kako nisam imala mnogo izbora. Njegova karijera traži žrtvu, rekla sam, i neko je mora podnijeti. Prijatelji su me gledali s razumijevanjem koje mi je prijalo.

Mladen je to čuo tek kasnije, od čovjeka koji mu je dobronamjerno savjetovao da mi olakša prilagođavanje. Upitao me zašto misle da me tjera. Odgovorila sam da nisu tako shvatili, iako sam upravo to željela da shvate. Bilo mi je lakše biti požrtvovana žena nego osoba koja je nešto snažno tražila pa se uplašila kad je dobila. Čuvala sam vlastitu sliku tako što sam njega polako pretvarala u sebičnog čovjeka.

Rasprava je izbila pred kutijom knjiga. Mladen je rekao da može prihvatiti moje predomišljanje, ali ne i život u kojem on plaća ugledom svaki put kad ja ne izgovorim šta želim. Počela sam plakati, očekujući da me utješi. Ovaj put je ostao sjediti. Čekao je odgovor na jednostavno pitanje: želim li stvarno ići. Rekla sam da ne znam. Bilo je prvi put da sam izgovorila istinu bez izbora uloge koja me čini boljom.

On je otišao prvi. Ja sam zadržala stan još nekoliko mjeseci i sama platila troškove koje je moje oklijevanje stvorilo. Prijateljima sam rekla da me

nije prisilio. Neki su pokušali objasniti kako sam samo bila pod pritiskom, ali im nisam dopustila da ponove moju priču u udobnijem obliku. Mladen i ja razgovarali smo često, ponekad toplo, ponekad s umorom koji nije nestajao čim bismo se sjetili da se volimo.

Preselila sam se u proljeće. Nisam donijela sve stvari odjednom niti očekivala da moj dolazak zatvori prethodne mjesece. Prvog jutra otišla sam sama po hljeb i kupila pogrešan. Mladen se ponudio da sljedeći put ide sa mnom. Rekla sam da želim naučiti sama. Nije to bila velika izjava o slobodi. Samo sam pokušavala konačno preuzeti svakodnevni dio odluke za koju više nisam trebala tuđeg krivca.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Riječ odmor na tuđem kalendaru

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/rijec-odmor-na-tudjem-kalendaru/

Na kalendaru je Debora napisala odmor velikim slovima. Radila je nekoliko vikenda zaredom i željela jednu subotu bez dogovora. Njen partner Ivan rekao je da razumije i obećao da ništa neće planirati. U petak navečer kupila je pecivo za kasni doručak i ostavila telefon na punjaču izvan spavaće sobe. Probudilo ju je zvono na vratima, mnogo ranije nego što bi sama ustala, s osjećajem da je već nekome nešto dužna.

Pred vratima je stajao Ivanov prijatelj s dvije velike saksije. Zahvalio joj je što će ih čuvati i zalijevati dok putuje. Debora je mislila da je pogriješio stan. Onda joj je pokazao poruku u kojoj Ivan piše da je ona slobodna i rado će pomoći. Pola sata kasnije stigla je druga poruka, od prijateljice koja je očekivala da Debora preuzme paket i ostane kod kuće do dolaska dostave.

Ivan je tvrdio da to nisu veliki poslovi. Saksije samo stoje, paket se samo primi, a ona ionako nije namjeravala izlaziti. Debora ga je pitala otkud zna šta bi poželjela tokom dana. Nije htjela provesti subotu dokazujući da je odmor dovoljno sadržajan da zasluži zaštitu. Još više ju je pogodilo što je ljudima rekao da je već pristala. Njegova velikodušnost imala je njeno ime i njeno slobodno vrijeme.

Pozvala je prijatelja i rekla da ne može preuzeti saksije. Bio je zbunjen, ali se izvinio i vratio po njih. Prijateljici je poslala sličnu poruku za paket. Ivan se naljutio jer je sada on ispao nepouzdan. Debora je odgovorila da se dogodilo upravo to što je pokušao sakriti: obećao je nešto čime ne raspolaže. Nije dodala ublažavajuću rečenicu. Ostavila ga je da sam objasni kako su dogovori nastali.

Ostatak subote nije postao savršen. Bila je previše ljuta da mirno čita, pecivo se osušilo, a nekoliko puta je posegnula za telefonom da provjeri je li se neko uvrijedio. Ipak, izašla je sama u šetnju bez odredišta. Kupila je

novine koje nije namjeravala pročitati do kraja i sjela na klupu. Kad se vratila, Ivan je pitao šta je radila. Rekla je da ništa naročito i odbila zvučati kao da se pravda.

Naredne sedmice dobio je novi zahtjev za uslugu. Pred Deborom je rekao prijatelju da mora pitati nju. Podigla je pogled. Ispravio se i rekao da može pitati, ali ne i računati na odgovor koji njemu odgovara. Nije mu odmah povjerovala da je razumio. Na sljedeću slobodnu subotu ponovo je napisala odmor. Ovog puta ostavila je prazna sva ostala polja, čak i ono koje je ranije čuvala za objašnjenje.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Članarina za društvo koje ne postoji

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/clanarina-za-drustvo-koje-ne-postoji/

Edin je rekao da njihovo društvo svake godine plaća članarinu za organizaciju izleta. Nije mi to zvučalo neobično. Nisam ih dobro poznavala, a on je s tim ljudima išao na rijeku još prije našeg poznanstva. Kad smo počeli odlaziti zajedno, predložila sam da ja kupujem hranu i gorivo jer on već plaća zajednički fond. Zahvalio mi je kao čovjek kojem je upravo ponuđena razumna podjela. Tu je mogao prekinuti laž. Umjesto toga pustio ju je da nam postane običaj.

Tri ljeta pakovala sam sendviče, kupovala piće i sipala gorivo. Edin je nosio stolice i birao muziku, što mi je izgledalo kao njegov dio truda. Nisam željela računati svaku sitnicu u vezi. Ponekad mi je novca nedostajalo, pa bih odgodila vlastiti izlazak ili kupovinu. On bi rekao da idući put možemo ostati kod kuće. Nikada nije predložio da plati ono za šta sam vjerovala da je već doprinio na drugi način.

Istinu sam saznala kad je nova članica društva pitala kome predaje novac. Ponovila sam Edinovu priču, a ljudi oko roštilja pogledali su se zbunjeno. Nije bilo članarine, fonda niti osobe koja vodi račune. Svako je donosio šta želi. Edin je pokušao reći da sam ga pogrešno razumjela. Tada sam izgovorila tačan iznos koji je spominjao svake godine. Prestao je tražiti šalu koja bi nas izvukla. Njegov prijatelj se odmaknuo, dajući nam privatnost koju više nisam željela.

Na povratku je priznao da je novac trošio na svoju opremu i druženja bez mene. Kazao je da bi platio da sam tražila. Odgovorila sam da sam odluke donosila prema onome što mi je govorio, ne prema tajnom uslovu da moram postavljati prava pitanja. Nije se radilo samo o sendvičima. Dok sam ja izbjegavala sitničavost, on je pažljivo koristio svaku prazninu u kojoj ga neću provjeravati. Tražio je da izračunam iznos kako bi mi ga vratio, kao da će završni račun zaključiti razgovor.

Prihvatila sam povrat dijela novca, ali nisam nastavila vezu. Ljudi iz društva pozvali su me na sljedeći izlet. Dugo sam mislila da ne mogu doći bez nelagode, pa ipak ponijela jednu zdjelu salate i stolicu. Niko nije očekivao da nahranim sve. Sjela sam pored vode i slušala razgovor koji se nije vrtio oko mog raskida. U povratku sam kupila sebi mali sladoled. Bio je običan, ali sam ga platila bez računice šta zbog njega moram odgoditi.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pogrešan razlog za otkazani kurs

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pogresan-razlog-za-otkazani-kurs/

Dženita je upisala večernji kurs jer je željela promijeniti posao. Imala je trideset osam godina i prvi put nakon škole kupila svesku za sebe. Njen muž Mirza rekao je prijateljima da je ponosan. Čak ju je prve večeri odvezao do učionice i mahnuo kroz prozor automobila. Dogovorili su da će utorkom i četvrtkom on pripremati večeru i obilaziti njenu majku, koja je živjela u susjednoj zgradi i voljela kratko društvo.

Poslije nekoliko sedmica majka je počela govoriti da se Mirza premorio. Dženita je pitala od čega, a ona odgovorila da sve u kući pada na njega dok kćerka ganja svoje nove ideje. Isti ton čula je od brata. Niko je nije otvoreno tražio da odustane. Samo su uporno pitali mora li baš sada, vrijedi li, je li svjesna koliko joj muž pomaže. Kući je dolazila s osjećajem krivice prije nego što bi otvorila knjigu.

Mirza je tvrdio da oni samo brinu. Rekao je da se on ne žali i da ne treba svaku rečenicu shvatati lično. Dženita mu je vjerovala dok jednog četvrtka čas nije završio ranije. Kod majke je zatekla njega kako jede večeru koju mu je ona pripremila. Govorio je da Dženite gotovo nikad nema, da je njemu sve teže i da neće biti dobro ako uskoro ne shvati šta je važnije.

Stajala je na vratima s fasciklom pod rukom. Majka je ustala da izvadi još jedan tanjir, ali Dženita je zamolila da sjedne. Pitala je Mirzu kada joj je rekao da dogovor ne funkcioniše. Nije imao odgovor. Počeo je govoriti kako nije želio da je sputava. Ona je pogledala majku i prvi put objasnila tačan raspored: dvije večeri sedmično, nekoliko obroka, pola sata posjete, ništa od onoga što je čula kao napušten život.

Kod kuće je Mirza priznao da nije volio nove obaveze i nadao se da će porodica uticati na nju. Bilo mu je lakše ostati velikodušan muž koji podržava nego direktno reći da mu smeta promjena. Dženita nije

odustala od kursa. Prestala je i popravljati večeru koju bi on pripremio drugačije od nje. Njegove obaveze nisu trebale biti privremena predstava dok se sve ponovo ne vrati na njena leđa.

Majka ju je sljedećeg utorka nazvala prije časa da joj poželi sreću. Mirza je kasnije donio tanjir tjestenine bez objašnjenja koliko se namučio. Dženita ga je pojela dok je ponavljala bilješke. Nisu još bili dobro, ali je barem nestao hor glasova koji je govorio umjesto njega. Kad je dobila prvi dobar rezultat, pokazala mu ga je tek nakon što ga je sama dovoljno dugo držala u rukama.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poklon koji je trebalo uzvratiti

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poklon-koji-je-trebalo-uzvratiti/

Sabina mi je donijela aparat za kafu kad sam se uselila. Rekla je da je njen stari, iako je kutija izgledala nova, i da će joj biti drago da ga koristim. Poslije je našla majstora, posudila zavjese i nekoliko puta donijela ručak. Bila sam sama nakon prekida duge veze i njena pažnja mi je značila više od svih stvari. Nisam brojala poklone jer sam vjerovala da ih ni ona ne broji.

Prvi zahtjev stigao je kao molba za malu pomoć. Trebalo je srediti tabelu narudžbi za njenu prodavnicu, a ja sam radila s brojevima. Završila sam je uvečer. Zatim je trebalo odgovoriti kupcima, pripremiti obračun, ostati dostupna tokom vikenda. Kad bih rekla da imam svoj posao, Sabina bi spomenula aparat za kafu ili zavjese koje još vise u mom prozoru. Govorila je to kroz šalu, pa sam se i ja smijala dok otvaram računar.

Jedne nedjelje zvala me usred ručka s novim partnerom. Nije bilo hitno, ali je željela da posao bude gotov odmah. Rekla sam da mogu tek u utorak. Njena tišina trajala je dovoljno dugo da osjetim poznatu krivicu. Onda je rekla kako je mislila da za mene može računati na isto što je sama dala. Pogledala sam čovjeka preko puta i shvatila da ponovo objašnjavam zašto moram otići iz vlastitog popodneva.

U utorak sam joj vratila zavjese i aparat. Iznenadila se, zatim uvrijedila, tvrdeći da poklone nikad ne treba vraćati. Rekla sam da ne vraćam prijateljstvo, nego stvari koje su postale račun bez iznosa. Sabina je optužila mog partnera da me promijenio. Bilo joj je lakše zamisliti njegov uticaj nego čuti moju odluku. Pokazala sam joj ponudu za posao koji je tražila, s cijenom i jasno navedenim satima.

Nije je prihvatila. Nekoliko sedmica nismo razgovarale. U stanu je bilo neobično bez zavjesa, a kafa iz džezve tražila je više pažnje. Nedostajala mi je Sabina, posebno u večerima kada bih se sjetila koliko je puta sjedila

sa mnom dok mi je bilo teško. Nisam te trenutke prepravila u laž samo zato što je kasnije postupila loše. Ipak, nisam više željela da zahvalnost postane posao s neograničenim radnim vremenom.

Naš sljedeći susret dogodio se u redu na pijaci. Pitale smo jedna drugu kako smo, nespretno kao daleke poznanice. Sabina je rekla da je zaposlila nekoga za narudžbe. Odgovorila sam da mi je drago. Nije ponudila kafu, a nisam ni ja. Razmijenile smo osmijeh koji nije obećavao povratak na staro. Kod kuće sam kupila zavjese od novca zarađenog vlastitim radom i birala ih skoro čitavo popodne.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Majstor koji je uvijek bio kriv

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/majstor-koji-je-uvijek-bio-kriv/

Ručka na kuhinjskom ormariću otpala je dok je Sanela vadila čaj. Armin je odmah rekao da je majstor opet uradio posao površno. To je bila treća takva primjedba u mjesec dana. Prvo polica, zatim vrata ostave, sada ručka. Sanela je poznavala Nikolu godinama i čudilo ju je da odjednom pravi toliko grešaka. Ipak, povjerovala je čovjeku s kojim živi i prestala ga preporučivati prijateljima kad bi tražili nekoga za sitne popravke.

Nikola je došao da pogleda ormarić i odmah primijetio drugačije vijke. Rekao je da ih nije on postavio. Armin je bio na poslu, pa je Sanela nazvala da provjeri. Odgovorio je prebrzo, tvrdeći da majstor sada izmišlja opravdanja. Nikola nije raspravljao s telefonom. Pokazao je Saneli dvije stare rupice i objasnio da je ručka premještena. Ona je tada prepoznala trag olovke koji je vidjela na Arminovoj ruci prethodnog vikenda.

Uvečer ga je pitala je li pokušao nešto mijenjati. Priznao je samo ručku, pa nakon nekoliko pitanja i policu i vrata. Gledao je snimke popravki i htio pokazati da mogu uštedjeti. Kad bi nešto pošlo loše, vratio bi alat i prepustio krivicu odsutnom čovjeku. Sanela nije mogla vjerovati koliko se mala želja da ispadne sposoban razgranala u priču o tuđoj nesposobnosti, koju je i sama počela širiti.

Armin je rekao da nije očekivao da će ga ozbiljno shvatiti. Sanela ga je podsjetila da je govorio ozbiljno i više puta. Nije joj smetalo što ne zna postaviti policu. Smetalo joj je što je smatrao prihvatljivim da Nikola zbog njegovog ponosa izgubi posao. Zatražila je da ga sam pozove i objasni, bez nje kao prevodioca njegovih dobrih namjera. Za svoje preporuke i šutnju morala je odgovarati sama.

Pozvala je prijateljice kojima je rekla da više nije sigurna u Nikolin rad. Nije detaljno opisivala partnerovu sramotu kako bi sebi olakšala

priznanje. Jednostavno je rekla da je prenijela netačnu informaciju i da mu i dalje vjeruje. Arminov razgovor s Nikolom trajao je kratko. Majstor nije želio dugo izvinjenje. Tražio je samo da ubuduće ne koristi njegovo ime kad pogriješi. Taj jednostavni zahtjev Armin je podnio teže od očekivane svađe.

Popravio je ormarić uz Nikolin nadzor i uredno platio vrijeme. Poslije nije obilazio kuhinju tražeći pohvalu. Jednog dana Sanela je zatekla alat na stolu i pitala šta radi. Rekao je da pokušava sastaviti stalak i da još ne zna hoće li uspjeti. Ponudila mu je čaj. Nije mu pomogla s uputstvom dok je nije zamolio, a kad je pogriješio, ovaj put u kući nije bilo odsutnog krivca.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Nedjeljni ručak koji sam zaboravio

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/nedjeljni-rucak-koji-sam-zaboravio/

Nisam zaboravio ručak kod njene sestre. Sjećao sam ga se još u prodavnici, dok sam birao pecivo koje ću pojesti u autu. Sjetio sam ga se i kad je zazvonio telefon. Pustio sam ga da zvoni, pogledao prema rijeci i rekao sebi da imam pravo na jedno mirno popodne. Kad sam kasnije nazvao Aidu, izgovorio sam već provjerenu rečenicu: "Potpuno mi je ispalo iz glave."

Na drugom kraju nije bilo uobičajenog uzdaha. Upitala je gdje sam. Rekao sam da sam svratio nešto završiti. Ona je rekla da je njena sestra upravo poslala fotografiju stola, ne meni nego njoj, i da prazna stolica izgleda kao poruka. Ponudio sam da donesem kolače drugi dan. Aida je odgovorila da ne razgovara o kolačima. Zvučala je mirno, zbog čega sam tek tada osjetio da nešto nije kao ranije.

Kod kuće me dočekala s kalendarom u kojem ništa nije zaokružila. Očekivao sam spisak propuštenih događaja, ali ga nije bilo. Ispričala mi je kako je tokom ručka izmišljala opravdanja, slušala sestrinu povrijeđenost i branila čovjeka koji joj se nije javljao. Nisam volio njenu sestru, to je znala. Nisam volio ni biti nepristojan, pa sam nepristojnost godinama pakovao tako da je Aida mora otvarati pred drugima.

Kad me pitala jesam li stvarno zaboravio, pokušao sam razgovor pretvoriti u raspravu o tome koliko često posjećujemo njenu porodicu. Nije prihvatila skretanje. Čekala je odgovor. Rekao sam da nisam. U sobi se nije desilo ništa dramatično, nije pala čaša niti su zalupila vrata. Samo je prestala objašnjavati stvari. Kazala je da sljedeći put sam odbijem poziv, na vrijeme i osobi koja ga je uputila.

Sedmicu kasnije njen zet pozvao nas je na izlet. Nisam želio ići. Držao sam telefon dugo, smišljajući kvar automobila, umor i iznenadni posao. Onda sam napisao da ću preskočiti i poželio im lijep dan. Odgovorio je

kratko, bez oduševljenja. Morao sam podnijeti da se nekome moja odluka ne sviđa. Aida je otišla sama i vratila se zadovoljna, bez obaveze da meni popravi raspoloženje zbog vlastitog dobrog provoda.

Za naredni ručak nazvao sam njenu sestru i prihvatio poziv. Nisam očekivao da me pohvali što sam se pojavio. Ponio sam salatu i prvi put jeo za stolom bez skrivene računice koliko mi duguju jer sam došao. Aida se nekoliko puta nasmijala nečemu što nisam čuo. Nije me uvlačila u svaki razgovor. Sjedio sam tamo vlastitom odlukom, pomalo neugodno, ali barem konačno prisutan.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poželjna osobina u tuđoj prijavi

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pozeljna-osobina-u-tudjoj-prijavi/

Iva me nije pitala da lažem. Trebala joj je preporuka za posao voditeljice prodavnice, a ja sam s njom radila dovoljno dugo da znam koliko dobro pamti narudžbe i smiruje nezadovoljne kupce. Ponudila sam se prije nego što je završila rečenicu. U pauzi smo jele kifle na skladišnim kutijama i smijale se zamišljajući je u kancelariji s vratima koja se mogu zatvoriti. Rekla sam joj da će sigurno dobiti poziv.

Kad me vlasnica druge prodavnice nazvala, razgovor je počeo upravo tako. Nahvalila sam Ivinu urednost i iskustvo. Onda sam dodala da se teško snalazi pod pritiskom i da bih, kao prijateljica, voljela da joj posao ne bude prezahtjevan. Izgovorila sam to glasom brižne osobe. Nisam rekla da Iva upravo rješava reklamaciju koju naš šef nije htio preuzeti. Ni da me plaši jutro u kojem će neko drugi sjesti na njenu kutiju.

Poziv na razgovor nije stigao. Iva je nekoliko dana provjeravala telefon, a zatim rekla da vjerovatno nisu ni razmotrili prijavu. Ponudila sam joj pola svoje kifle. Mogla bih reći da sam se tada stidjela, ali istina je da sam prvo osjetila olakšanje. Naš mali svijet ostao je isti. U njemu sam bila potrebna, duhovita i poznata. Nisam morala tražiti prijateljstvo izvan radnog vremena niti priznati koliko ga imam malo.

Istinu je saznala slučajno, od bivše kolegice koja je počela raditi u toj prodavnici. Vlasnica je spomenula zabrinutu preporuku. Iva me sačekala nakon smjene, bez optužbi koje bih mogla nazvati pretjerivanjem. Pitala je šta sam rekla o pritisku. Počela sam objašnjavati da nisam mislila ništa loše. Ona me prekinula: "Nisam te pitala šta si mislila." Morala sam izgovoriti tačne riječi i čuti koliko su bile pažljivo odabrane.

Nije prihvatila moj prijedlog da odmah nazovem i sve popravim. Nije htjela da njena nova prilika zavisi od još jednog mog razgovora. Prijavila se drugdje i za preporuku navela šefa s kojim se često prepirala, jer je

barem znao zbog čega se prepiru. Ja sam vlasnici ipak priznala da sam dala netačnu procjenu. To nije vratilo vrijeme, niti mi donijelo pravo da očekujem oprost.

Iva je dobila drugi posao. Posljednjeg dana donijela je kolače svima, pa i meni. Zahvalila mi je kad sam joj dodala jaknu, jednako pristojno kao ostalima. Sada pauzu provodim u malom parku. Ponekad napišem poruku da vidim kako je, pa je izbrišem prije slanja. Još učim razliku između toga da mi neko nedostaje i uvjerenja da zbog tog nedostajanja mora ostati tamo gdje ga mogu naći.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Kutija na kojoj je pisalo zima

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kutija-na-kojoj-je-pisalo-zima/

Na kutiji je mojim rukopisom pisalo zima, iako sam unutra čuvala ljetne stvari: ulaznice, platnenu torbu s prvog festivala i crvenu maramu u kojoj sam pjevala s društvom na obali rijeke. Pogrešan natpis bio je stara šala koju više niko nije razumio. Kad je Rifat predložio da oslobodimo ostavu, iznijela sam kutiju na balkon i rekla da ću je pregledati nakon posla. Uvečer je više nije bilo.

On je tvrdio da sam je već ispraznila prošlog mjeseca. Bio je tako siguran da sam počela preispitivati vlastito sjećanje. U posljednje vrijeme radila sam mnogo i zaboravljala obične stvari. Ipak, jasno sam pamtila traku koja je zapinjala za rukav dok sam dizala poklopac. Pitala sam ga još jednom. Rekao je da smo se valjda dogovorili kako nema smisla čuvati svaku glupost iz vremena prije našeg braka.

Sutradan me nazvala komšinica. U zajedničkom spremištu našla je moju staru torbu i htjela provjeriti smije li je uzeti za kupovinu. Sišla sam tako brzo da sam ostavila ručak na stolu. Pored torbe ležale su ulaznice u vreći koju je neko pripremio za odvoz. Marame nije bilo. Razdvojila sam papire rukama koje su drhtale od ljutnje i pronašla fotografiju na kojoj sam izgledala neopterećeno, skoro nepristojno mlado.

Rifat je, suočen s vrećom u hodniku, promijenio priču. Kazao je da nije htio da se ponovo predomislim. Prostor nam je trebao, a ja sam se vezivala za beskorisne predmete. Pitala sam za njegove tri kutije kablova koje nijedan uređaj više nije koristio. Rekao je da to nije isto. Nisam ga tjerala da objasni razliku koju sam upravo prvi put jasno vidjela: on je procjenjivao, a moje je bilo da se naviknem.

Razvrstala sam uspomene tokom vikenda. Mnogo toga sam sama bacila. To ga je naljutilo više nego da sam sve zadržala, jer je vjerovao da time dokazujem kako je bio u pravu. Objasnila sam da odluka nije pripadala

njemu. Još teže od nestale marame podnosila sam mirno uvjeravanje da se događaj kojeg se sjećam nije desio. Zbog toga sam nekoliko noći spavala kod prijateljice, ne zbog kartonske kutije.

Kad sam se vratila, ostava je bila napola prazna. Rifat je uklonio svoje kablove. Nisam ga pohvalila kao dijete koje je pospremilo sobu. Sjeli smo da razgovaramo o onome što se ne može nadoknaditi oslobađanjem police. Torbu sam kasnije ipak poklonila komšinici. Zatražila sam samo da mi vrati mali bedž s remena. Sada stoji pored mojih ključeva, bez obaveze da ikome opravda zašto je ostao.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Još šest osoba za našim stolom

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/jos-sest-osoba-za-nasim-stolom/

Kad je Harisov prijatelj na roštilju rekao da je plava sofa ipak pobijedila, Lejla je pomislila da je muž spomenuo njihovu kupovinu. Onda je drugi dodao da je on glasao za sivu, jer bi ona prije ili kasnije promijenila mišljenje. Smijali su se kao ljudi koji nastavljaju poznatu raspravu. Lejla je položila viljušku na tanjir. Nije birala sofu s njima, a svi su očigledno znali koliko je izbora trajalo.

Haris je rekao da prijateljima ponekad prepriča sitnice iz braka. Ona je upitala koje sitnice. Jedan gost, još uvjeren da je sve bezazleno, izvukao je telefon i pokazao grupu nazvanu njihovom adresom. Na vrhu je bila anketa o tome hoće li Lejla odustati od vikenda kod svojih roditelja. Ispod su stajale njene poruke, prekopirane bez uvoda u kojem je objasnila da joj majka teško podnosi godišnjicu sestrine smrti.

Lejla nije tražila telefon da bi pročitala ostatak. Pozvala je taksi i otišla prije mesa koje je Haris upravo skidao s vatre. Kod kuće je sjedila na plavoj sofi i pokušavala zapamtiti koliko je njihovih svađa završilo njegovim neobično pripremljenim odgovorima. Često joj je govorio da pretjeruje, uvijek istim riječima. Sada je vidjela šest muškaraca kako te riječi odobravaju između fotografije utakmice i dogovora za pivo.

Vratio se ljut zbog njenog odlaska. Rekao je da svi razgovaraju s prijateljima o svojim vezama. Lejla se složila da razgovaraju. Pokazala je razliku: tražiti podršku kad si zbunjen nije isto što i skraćivati tuđu rečenicu dok ne postane smiješna. Haris je ponudio da izbriše grupu. Ona je odgovorila da brisanje njegovog ekrana neće izbrisati sve ljude koji su čitali njenu tugu kao pitanje za glasanje.

Sljedeće jutro zvao ga je prijatelj s novom šalom. Haris je ovaj put čuo ono što je ranije čekao da ga zabavi. Prekinuo ga je, ali nije potrčao Lejli da naplati zaslugu. Napisao je grupi da im je slao odabrane dijelove

razgovora, često namjerno nepravedno. Otišao je sam na razgovor sa savjetnikom, prvi put bez publike koja bi unaprijed presudila da je razuman.

Lejla nije odmah odlučila hoće li ostati. Otkazala je zajednički odlazak na sljedeći roštilj i sama posjetila roditelje. Kad se vratila, Haris je upitao kako je prošlo. Pogledala je njegov telefon na stolu. Okrenuo ga je licem dolje, zatim shvatio da ni taj pokret ništa ne dokazuje. Ostavio ga je gdje jeste i čekao. Lejla mu je zasad rekla samo da je majka napravila supu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Brak do završetka godišnjeg

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/brak-do-zavrsetka-godisnjeg/

Dragan je pogrešan kofer odnio u pogrešnu sobu. Njegova kćerka Una pratila ga je hodnikom, pitajući zašto majčine stvari ostavlja kod nje, a svoje u maloj sobi na drugom kraju. Rekao je da majka hrče. Una je pogledala njegov izraz i nije se nasmijala. Porodica je prvi put nakon nekoliko godina zajedno iznajmila kuću za odmor. Oboje odrasle djece platilo je svoj dio, očekujući nekoliko običnih dana s roditeljima, ne predstavu u kojoj ne znaju raspored uloga.

Mira i Dragan bili su razdvojeni već četiri mjeseca. Nisu se posvađali zbog jedne velike stvari. Umorili su se od života u kojem je svaki razgovor postao popis obaveza i zamjerki. Djeci nisu rekli jer je Una završavala važan projekat, a sin Vedad selio stan. Zatim je došlo putovanje rezervisano još zimus, pa su odlučili sačekati povratak. Svaki odgođeni trenutak imao je razlog koji je zvučao brižno dok ih niko nije pitao kome zapravo olakšava.

Una je za ručkom direktno upitala jesu li još zajedno. Mira je pogledala Dragana, pa rekla da nisu. Vedad je spustio čašu toliko pažljivo da je zvuk ipak odjeknuo. Nije tražio da se pomire. Pitao je zašto su dopustili da planira njihovu godišnjicu i rezerviše večeru za dvoje. Mira je rekla da ga nije željela povrijediti. Vedad je odgovorio da sada mora preispitati svaki razgovor koji je smatrao običnim, a oni znali da je zasnovan na pogrešnoj slici.

Ostatak dana proveli su odvojeno. Dragan je želio odmah otići kući, ali Una ga je zamolila da odlazak ne postane još jedan način izbjegavanja razgovora. Uveče su sjeli na terasu. Roditelji su objasnili ono što se tiče zajedničkog života, bez povjeravanja intimnih zamjerki djeci. Priznali su da su odgađali i zbog vlastite nelagode. Una i Vedad rekli su da mogu prihvatiti razdvajanje, ali ne žele ubuduće biti publika kojoj se istina saopštava tek kad prestane remetiti plan.

Odmor nije postao veseo čim su razgovarali. Ipak su sljedećeg jutra promijenili raspored soba otvoreno. Otkazali su večeru za godišnjicu i otišli svi zajedno na ručak, bez zdravice dugom braku. Mira je poslije sama prošetala, Dragan ostao čitati. Djeca nisu morala paziti da svaki njihov odvojen pokret tumače kao najavu katastrofe.

Na povratku je svako nosio svoj kofer. Una je poljubila majku i rekla da će doći u njen novi stan sljedeće sedmice. Vedad je s ocem dogovorio popravku police. Nije bilo savršene porodične slike za kraj odmora. Bilo je nekoliko stvarnih dogovora koji više nisu zavisili od toga da svi vjeruju u isti, završeni brak. Mira je u automobilu prvi put osjetila tugu bez dodatnog napora da je sakrije od ljudi koje voli.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Miris koji je ostao u kaputu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/miris-koji-je-ostao-u-kaputu/

Na Bojanovom kaputu ostao je miris dima, poznat i tvrdoglav. Dunja ga je osjetila dok je tražila svoj šal, a zatim našla otvorenu kutiju cigareta u unutrašnjem džepu. Nije ga čekala s kutijom na stolu kao dokazom pred sudom. Kada je došao, rekla je da zna kako ponovo puši. Bojan je odmah odgovorio da kutija pripada kolegi. Dunja je spustila šal i zamolila ga da barem ovaj razgovor ne počne tuđim imenom.

Prestati je odlučio sam, nakon dugog razgovora o troškovima i navikama koje želi promijeniti. Dunja ga je podržala, ali nikada nije tražila obećanje da će sve proći lako. Posljednjih mjeseci često je silazio po stvari koje nisu trebale kući: drugi hljeb, baterije, vodu dok je u frižideru već stajala puna boca. Na povratku bi govorio da je sreo nekoga i zato se zadržao. Sada su se te male priče složile u raspored koji je on znao, a ona nije.

Priznao je da puši od ljeta. Bilo ga je sram reći da nije uspio, posebno nakon što ga je ona pohvalila pred prijateljima. Dunja je rekla da se može izviniti za javnu pohvalu koja mu je stvorila pritisak. Nije mogla preuzeti odgovornost za svaku laž koju je dodao poslije. Najviše ju je zaboljelo što je jednom optužio komšinicu da im dim ulazi kroz prozor, pa je ona otišla neprijatno razgovarati sa ženom koja ništa nije uradila.

Bojan je sam otišao komšinici i izvinio se. Nije Dunju poveo kao prevodioca njegove nelagode. Zatim su razgovarali o tome šta ona zaista želi: dom bez pušenja i iskrene odgovore o zajedničkom novcu. Nije željela brojati cigarete, pretraživati džepove ili tumačiti svaki njegov izlazak. Bojan je potražio podršku za prestanak, ali nije novi pokušaj najavio kao poklon njoj. Bio je to njegov posao, s pravom da prizna teškoću prije nego što je sakrije.

Naredne sedmice rekao je da je zapalio nakon lošeg dana. Dunja je osjetila razočaranje, ali nije napravila govor. Pitala je želi li razgovarati ili

samo da ona zna. Rekao je da zasad želi da zna. To nije zvučalo romantično, niti je odmah vratilo povjerenje. Ipak je razgovor završio na stvarnom mjestu, bez izmišljenog kolege koji zaboravlja kutije i nevinog prozora kroz koji navodno ulazi svaki problem.

U proljeće je ponovo oprao kaput. Dunja ga je okačila pored svog, bez provjeravanja džepova. Još su imali nesuglasice oko novca i navika, ali on više nije silazio po nepotrebne boce vode. Jedne večeri izašao je prošetati i rekao da mu je teško sjediti kod kuće. Dunja je poželjela lijepu šetnju. Kada se vratio, pitao je ima li čaja. U toj običnoj rečenici prvi put nije morala tražiti dio koji nedostaje.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Obećanje koje nije smjelo početi laži

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/obecanje-koje-nije-smjelo-poceti-lazi/

Na stolu su stajale male bijele koverte s pozivnicama. Maja je jednu okretala među prstima, slušajući zaručnika Nenada kako telefonom objašnjava zašto će svadba biti ranije. Porodice su već znale za trudnoću. Znale su zato što je ona rekla da je trudna, a ne zato što je to bilo istina. Laž je izgovorila tokom svađe, u trenutku kada je Nenad ponovo tražio vrijeme da razmisli o braku. Sada je svaki novi dogovor imao lice nekoga ko joj vjeruje.

Nije planirala priču unaprijed. To je sebi ponavljala danima, kao da neplanirana laž postaje manja ako je dovoljno često tako nazove. Nenad je bio pažljiviji, donosio hranu, pitao kako se osjeća. Maja je dobijala upravo onu sigurnost za kojom je čeznula, ali je svaki nježan postupak postajao teži za podnijeti. Kada je njegova majka predložila malu porodičnu proslavu, shvatila je da više ne može čekati neki bezbolan trenutak.

Zamolila je Nenada da sjedne i rekla istinu bez izmišljanja novog događaja kojim bi prekrila prvi. Nije trudna. Nikada nije bila. Nenad je dugo gledao u kovertu koju je još držala. Pitao je je li zaista htjela da pristane na brak zbog toga. Maja je rekla da jeste, iako je željela vjerovati da samo ubrzava ono što on ionako osjeća. Nije mogla njegov strah, obavezu i ljubav uredno razdvojiti tako da ona zadrži samo dio koji joj odgovara.

Nenad je otišao kod prijatelja i rekao da mu treba vrijeme bez poziva. Maja je pristala, zatim sama obavijestila roditelje i njegovu majku da je vijest bila lažna. Nije ih zamolila da ga nagovaraju. Neki su je tješili prebrzo, drugi osuđivali tako široko da više nisu govorili o konkretnom postupku. Pokušala je ostati uz ono što stvarno mora uraditi: ispraviti informaciju, otkazati dogovore i ne tražiti od Nenada da je oslobađa krivice.

Kada su se sastali dvije sedmice kasnije, rekao je da ne želi nastaviti vezu. Još ju je volio na način koji nije nestao preko noći, ali nije mogao pristati na budućnost započetu takvim pritiskom. Maja nije ponudila novi rok ili veliko obećanje da će postati druga osoba. Potražila je stručnu podršku da razumije zašto je strah od odlaska pretvorila u pravo da upravlja tuđim izborom.

Pozivnice je odložila dok se ne riješe otkazivanja, pa ih bacila. Nije sačuvala jednu kao uspomenu na ljubav koju je gotovo dobila. Mjesecima kasnije, kad ju je poznanica pitala za svadbu, rekla je da je otkazana i da je za prekid odgovorna njena ozbiljna laž. Nije iznosila intimne detalje, ali nije ni predstavljala sebe kao ostavljenu bez razloga. Bio je to kratak, neugodan odgovor koji više nije tražio da neko drugi živi unutar njega.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Provizija za bračni savjet

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/provizija-za-bracni-savjet/

Tanja je prostor pogledala tri puta prije nego što je potpisala najam. Nije bio savršen, ali muž Boran uvjeravao ju je da je lokacija odlična za njen studio za obuku odraslih. Govorio je da vlasnika poznaje kao poštenog čovjeka i da bolju ponudu neće brzo pronaći. Tanja je vjerovala vlastitoj procjeni, ali je njegovo insistiranje pomoglo da pređe preko vlage uz prozor i većih mjesečnih troškova.

Nakon otvaranja, vlasnik je navratio s cvijećem i usput upitao je li Boran zadovoljan svojim dijelom dogovora. Tanja je pitala na šta misli. Čovjek je zbunjeno objasnio da mu je platio proviziju za preporuku zakupca. Nije znao da Tanja i Boran imaju zajednički novac niti da ona o isplati ništa nije čula. Mislio je da rade kao poslovni tim. Tanja je cvijeće ostavila u sudoperu jer nije mogla tražiti vazu dok joj se razgovor vrti u glavi.

Boran je kod kuće priznao uplatu, ali tvrdio da to ništa ne mijenja. Prostor bi joj preporučio i bez novca. Tanja ga je pitala zašto onda nije rekao da ima korist od njene odluke. Nije tražila da suprug nikada ne zarađuje kroz poznanstva. Tražila je da zna kada njegov savjet nije potpuno odvojen od vlastitog interesa. Boran je odgovorio da bi odbila prostor samo zato što je on nešto dobio. Nije primijetio da time priznaje koliko je namjerno upravljao informacijom.

Tanja je odlučila ostati u prostoru jer bi nova selidba bila skupa, ali je od vlasnika tražila da popravi dogovorene nedostatke. Nije mu pripisivala laž za koju nije znao. S Boranom je otvorila razgovor o novcu koji je sakrio i o drugim preporukama koje joj je ranije davao. Nije našla još takvih isplata, ali nije ni pokušala provjeravati svaki njegov razgovor. Rekla je da brak ne može postati stalna poslovna istraga.

Proviziju je vratio nakon razgovora s vlasnikom, bez traženja da Tanja zbog toga odmah zaboravi sve. Ipak se mjesecima ljutio kada bi savjet

potražila drugdje. Ona mu je svaki put objašnjavala da povjerenje ne vraća time što se ponovo osloni isključivo na njega. Posao je napredovao sporije od očekivanog, pa su imali još mnogo prilika da razgovaraju bez brzih tvrdnji da on zna najbolje.

Kada je birala novu opremu, Boran joj je poslao preporuku prijateljeve firme. U prvoj rečenici jasno je napisao da bi za prodaju dobio naknadu. Tanja je zahvalila, uporedila ponude i izabrala drugu firmu. Za večerom nije bilo svađe. Boran je pitao je li oprema stigla na vrijeme. Tanja je odgovorila da jeste i ispričala kako su je polaznici koristili, razgovarajući prvi put nakon dugo vremena o svom poslu bez skrivene cijene iza njegovog interesa.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Kupljena čestitka za izmišljeni uspjeh

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kupljena-cestitka-za-izmisljeni-uspjeh/

Na čestitki je pisalo da se upornost isplati. Vanja ju je ostavila pored malog kolača, ponosna što je Nermin konačno dobio posao. Mjesecima ga je podržavala dok se prijavljivao, plaćala veći dio najma i govorila da nije problem ako traje. Ipak su nedavno dogovorili rok poslije kojeg će morati promijeniti troškove. Nermin je ponudu za posao objavio baš te večeri, kao da je čekao najljepši trenutak da ih oboje oslobodi brige.

Tri sedmice kasnije Vanja je srela poznanicu koja radi u navodnoj novoj firmi. Spomenula je Nermina, očekujući običan razgovor o kolegama. Žena nije prepoznala ime. Rekla je da u njihovom malom timu niko nije došao od proljeća. Vanja nije tražila podatke zaposlenih ni pristup internim informacijama. Samo je zahvalila i otišla s neugodnim osjećajem da čestitka na frižideru počinje govoriti nešto drugo.

Nermin je kod kuće tvrdio da radi preko vanjskog saradnika. Kada je pitala zašto je ranije opisivao kancelariju i kolegu s kojim dijeli sto, promijenio je priču. Posao je navodno propao nakon početnog dogovora. Vanja ga je zamolila da prestane davati verzije i kaže šta se stvarno dogodilo. Nije bio ni na završnom razgovoru. Izmislio je ponudu jer se bojao da će ona prestati pokrivati troškove i preispitati vezu.

Vanja je sjela na pod kraj frižidera, preumorna da ostane stajati. Nije joj bilo najteže to što opet nema platu. Bilo joj je teško što je njenu podršku pretvorio u nešto što treba održavati lažnim dobrim vijestima. Rekla je da bi mogla razgovarati o neuspjelom intervjuu. Nije mogla planirati život s čovjekom koji joj izmisli cijelo radno mjesto svaki put kada treba donijeti neprijatnu odluku.

Odvojili su troškove i dogovorili da Nermin privremeno ode kod porodice. Vanja nije preuzela traženje njegovog posla, iako je navika da pomaže skoro svaki dan vukla prema oglasima. On je počeo raditi

povremene poslove i slao joj obavijesti, nadajući se brzom povratku. Zahvalila je na informacijama, ali je jasno rekla da prihod nije jedino što nedostaje. Trebalo joj je vrijeme da odluči vjeruje li njegovim običnim rečenicama.

Na kraju nisu nastavili vezu. Vanja je skinula čestitku tek kada je čistila frižider pred dolazak prijatelja. Nije je ceremonijalno spalila niti sačuvala kao opomenu. Bacila ju je s drugim papirom. Prijateljima je spremila isti kolač, jer nije htjela da i recept pripadne njegovoj laži. Te večeri pričali su o sitnim, stvarnim uspjesima, nijednom dovoljno velikom za natpis, ali svakom dovoljno istinitom da se uz njega opušteno nasmije.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Sedmica bez generalne probe

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sedmica-bez-generalne-probe/

Admir je kostim pronašao na stolici dok je provjetravao stan. Supruga Melisa otišla je na generalnu probu, a on znao koliko ju je brinulo da sve bude spremno. Ponio je haljinu u pozorište, misleći da joj čini uslugu. Domar je otvorio vrata i rekao da te večeri nema nikoga. Predstava koju je Admir spomenuo završila je prije nekoliko mjeseci. Nova grupa vježbala je tek ponedjeljkom.

U hodniku je stajao miris prašine i starog drveta. Admir je držao haljinu na vješalici, previše svečanu za praznu zgradu. Nazvao je Melisu. Rekla je da ne može pričati jer su upravo pred scenom. Nije joj odmah rekao gdje stoji. Zamolio je da dođe kući i dodao da zna da u pozorištu nema probe. S druge strane začulo se pomjeranje stolice, zatim tiho: "Dolazim."

Priznala je vezu s nekadašnjim partnerom iz studentskih dana. Sastajali su se u terminima u kojima je ranije zaista imala probe. Kostim na stolici ostavila je slučajno, nakon sređivanja ormara, ali laž koju je on pokrenuo nije bila slučajna. Admir je pitao koliko je puta došao po nju pred pozorište dok je ulazila iz drugog pravca. Melisa je spustila pogled. Nije mogao podnijeti da mora sam brojati trenutke u kojima je učestvovao u nepoznatoj predstavi.

Melisa je rekla da se uz starog partnera osjećala kao osoba kakva je bila prije svih obaveza. Admir joj je odgovorio da se i on promijenio, ali nije znao da je njihovo zajedničko vrijeme postalo kostim iz kojeg ona potajno izlazi. Nije tvrdio da je brak bio savršen. Želio je razgovor o njegovim stvarnim problemima, bez pretvaranja prevare u neizbježan rezultat umora. Te večeri spavali su u odvojenim sobama.

Razdvajanje je trajalo duže nego što su očekivali. Melisa je prekinula novu vezu, ali Admir to nije prihvatio kao automatski povratak na staro. Oboje su potražili podršku za razgovore koje nisu umjeli voditi sami.

Nakon nekoliko mjeseci shvatili su da žele završiti brak dostojanstveno, bez zajedničke priče koja bi nekoga proglasila potpuno nevinim. Admir je zadržao svoj bicikl u hodniku, Melisa odnijela knjige i kostime.

Godinu kasnije vidio je plakat njene nove predstave. Nije kupio kartu, niti ga je poderao u sebi. Prošao je pored njega i nastavio prema prijatelju s kojim je dogovorio večeru. Melisa mu je kasnije poslala poruku da je predstava dobro prošla. Odgovorio je kratko, iskreno, bez pitanja gdje je bila poslije. Više nije bio osoba koja treba provjeravati njen raspored, a ta sloboda mu je konačno počela izgledati kao život, ne samo kao gubitak.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Jedna nedjelja previše

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/jedna-nedjelja-previse/

Jasmin je izvadio dodatni tanjir jer je Merima rekla da će poslije treninga doći njena prijateljica. Bio je to mali znak da se možda vraćaju zajedničkim nedjeljama. Posljednjih mjeseci Merima je stalno imala nešto van kuće: trening, kafu, kratki obilazak tetke. Jasmin nije želio brojati njene izlaske. Ipak je počeo brojati ručkove koje jede sam, dok se druga porcija suši u rerni.

Prijateljica je nazvala da pita u koliko sati treba doći. Usput je rekla da se s Merimom nije vidjela od proljeća i da joj je drago što je ponovo zove. Jasmin je spustio kutlaču. Ta ista prijateljica navodno je prethodnih sedmica redovno vježbala s njom. Nije je ispitivao dalje. Rekao je da ručak odgađaju zbog privatne stvari i izvinio se što je zove tako kasno.

Merima je došla nasmijana, s mokrom kosom i kesom narandži. Kad je vidjela dva prazna mjesta, upitala je gdje je gošća. Jasmin joj je rekao šta je čuo. Nije podizao glas, ali nije prihvatio priču o pogrešno shvaćenom rasporedu. Pitao je gdje je bila jutros. Merima je sjela i priznala da se viđa s čovjekom kojeg je upoznala na poslu. Nije više znala kako da završi vezu s Jasminom, pa je mjesecima odgađala odluku.

"Ti si odluku donosila svake nedjelje", rekao je. "Samo meni nisi rekla."

Merima je zaplakala. Govorila je da nije htjela povrijediti ga i da se u braku dugo osjećala usamljeno. Jasmin je mogao razgovarati o njihovoj udaljenosti, ali ne kao objašnjenju koje briše ono što je ona izabrala. Rekao je da je i on bio usamljen i da to nije znao pretvoriti u opravdanje za drugu kuću. Nije tražio da ga odmah ponovo zavoli. Tražio je da prestane od njega praviti čovjeka koji jedini ne zna kakav život živе.

Razdvojili su se, uz teške dogovore o stanu i zajedničkim stvarima. Merima je otišla novom partneru, ali nije od Jasmina dobila potvrdu da je sada sve završilo dobro za svakoga. On nije širio njihove intimne

razgovore porodici. Rekao je šta se dogodilo i zadržao pravo da bude ljut bez predstave. Nedjeljom je neko vrijeme kuhao samo supu jer mu je miris velikog ručka vraćao isto čekanje.

Na proljeće je pozvao prijatelje na obrok koji je sam želio spremiti. Niko nije kasnio bez poruke. Jedna stolica ostala je prazna jer se gost razbolio, ali to nije bilo prazno mjesto koje mu neko nameće prešućivanjem. Poslije ručka podijelio je ostatke u posude i dao ih gostima. U rerni nije ostavio porciju za osobu koja možda dođe. Prvi put nakon dugo vremena kuhinju je zatvorio čim je posao zaista bio završen.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Podstanar u njihovoj budućoj sobi

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/podstanar-u-njihovoj-buducoj-sobi/

Kada je Klara otključala stan, iz buduće radne sobe izašao je nepoznat čovjek s četkicom za zube. Oboje su zastali. Ona je nosila mjernu traku i uzorke zavjesa, on peškir prebačen preko ramena. Predstavio se kao novi podstanar i upitao je li vlasnik rekao da će doći. Klara je rekla da joj je vlasnik partner i da su u toj sobi planirali zajednički sto za rad. Čovjek je pogledao svoje otvorene kofere i sjeo na krevet.

Luka je tvrdio da stan još nije spreman za useljenje. Klara je mjesecima davala dio novca za renoviranje, birala boje i čekala da se završi kupatilo. Živjeli su odvojeno jer je on govorio da želi sve srediti prije početka zajedničkog života. Stan je sada imao uredno kupatilo, krevet za gosta i kuhinju punu namirnica koje nisu njihove. Nedostajala je samo istina da je prostor već počeo donositi prihod.

Podstanar je bio jednako prevaren u pogledu dogovora, iako je uredno platio najam. Klara mu je rekla da ne mora ništa pakovati zbog nje. Izašla je na hodnik i nazvala Luku. Priznao je da je sobu iznajmio na nekoliko mjeseci jer mu je trebalo novca. Nije rekao koliko dugo je namjeravao nastaviti primati njen doprinos, a da joj priča kako se majstori ne pojavljuju. Na to pitanje prvo je odgovorio da dramatizuje.

Sastali su se u stanu kad je podstanar bio na poslu. Klara je tražila jasan obračun novca koji je dala i onoga što je urađeno, uz dogovor kako će joj vratiti njen dio. Luka je ponudio da otkaže najam i odmah je useli. Nije razumio zašto joj to više ne zvuči kao željeni cilj. Klara je objasnila da ne želi dobiti sobu tako što će neko drugi iznenada izgubiti dom, niti početi zajednički život nakon što je mjesecima bila tuđi tihi ulagač.

Uz nezavisan stručni savjet dogovorili su povrat novca. Vezu su završili dok su još postojala otvorena pitanja oko stvari koje su zajedno kupili. Klara nije uzela zavjese jer nikada nisu bile sašivene. Ponijela je samo

mjernu traku i kutiju uzoraka, osjećajući kako čak i sitni predmeti mogu biti teški kad nose plan koji se nije dogodio. Podstanaru je rekla da joj se javi samo ako mu treba pojašnjenje onoga što je lično vidjela.

Kasnije je iznajmila manji stan sama. Radni sto stao je uz prozor, ali ne i velika polica koju je zamišljala. Kupila je dvije manje. Prve večeri nije slavila samostalnost, nego se umorna raspakovala i naručila hranu. Ipak je prije spavanja izmjerila prozor bez potrebe da nekoga pita kada će soba konačno biti spremna. Bio je to običan posao koji je napokon vodio prema stvarnom mjestu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Vikend koji nije bio samostalan

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/vikend-koji-nije-bio-samostalan/

Nedžla je čuvala Eminovu samoću kao važan porodični dogovor. Jednom mjesečno odlazio je u vikendicu, bez poziva osim ako je hitno. Govorio je da mu treba tišina nakon rada s ljudima. Ona je razumjela jer je i sama vodila bučan salon. Vikendom bi preuzela njegove obaveze, od kupovine do posjete ocu, uvjerena da podržava način na koji čovjek kojeg voli ostaje dobro.

Na pijaci je srela vlasnicu susjedne vikendice. Žena je veselo rekla da joj je drago što Emin opet dolazi s Jasnom, jer njih dvoje uvijek naprave dobar roštilj. Nedžla je upitala misli li na njegovu bivšu partnericu. Žena je shvatila grešku usred odgovora. Pokušala je reći da možda nije dobro vidjela. Nedžla joj je zahvalila i otišla, ne tražeći da nepoznata osoba riješi ono što je upravo otvorila.

Emin se vratio u nedjelju s pričom o pročitanom romanu. Nedžla ga je zamolila da prestane prije naslova. Rekla je da zna kako nije bio sam i upitala je li u vezi s Jasnom. Nije odgovorio odmah. Zatim je priznao da se susreti ponavljaju nekoliko mjeseci. Govorio je da njih dvoje samo lako razgovaraju jer dijele staru prošlost. Nedžla je pitala zašto je onda za taj razgovor trebala laž o tišini.

Tek tada je priznao i ostatak odnosa. Nije više mogla slušati riječ "samo", koju je stavljao ispred svega što je htio umanjiti. Rekla mu je da joj ne smeta što čovjek ponekad želi biti sam. Smetalo joj je što je njenu podršku pretvorio u raspored za drugu vezu. Vikendica nije bila problem koji se može riješiti prodajom. Problem je bio što je ona iskreno štitila prostor u kojem ju je obmanjivao.

Nedžla je uzela nekoliko dana za sebe, ali je jasno rekla gdje će biti i kada će razgovarati. Nije željela ponoviti njegov postupak pod drugim imenom. Emin je ostao kod kuće, preuzeo kupovinu i posjetio oca, prvi

put shvatajući koliko rada je stajalo iza njegove navodne samoće. Kada su sjeli zajedno, nije ponudio da zauvijek prestane putovati. Priznao je da je birao lagodan dvostruki život i da nije znao želi li brak dovoljno da ga obnovi.

Ta iskrenost došla je kasno, ali je Nedžli olakšala odluku da se razdvoje. Nekoliko mjeseci kasnije otišla je sama na kratki odmor. Prvog jutra nije znala šta radi osoba kojoj niko ne treba. Skuhala je kafu, otvorila knjigu i pročitala istu stranicu tri puta. Nije bilo čudesnog mira. Ipak, vrijeme je pripadalo njoj, bez skrivenog rasporeda i bez potrebe da ga zaradi tuđim odsustvom.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Fotografija koju su namjestili

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/fotografija-koju-su-namjestili/

Na fotografiji je Mina stajala vrlo blizu muškarca ispred hotela. Njegova ruka bila je oko njenog struka, njena glava okrenuta prema njemu. Fotografiju je Borisu poslao zajednički prijatelj Tarik, bez objašnjenja osim: "Mislio sam da treba da znaš." Boris je osjetio kako mu se stomak steže. Mina je toga dana bila na poslovnom seminaru u istom hotelu. Rekla mu je da će poslije ostati na kafi s učesnicima.

Nazvao ju je, ali nije počeo optužbom. Rekao je šta je dobio i da želi razumjeti prizor. Mina je šutjela nekoliko sekundi, zatim uzdahnula od ljutnje. Muškarac je bio njen kolega, koji ju je pridržao kada joj je potpetica zapela između kamenih ploča. Pored njih su stajale još tri osobe. Nije tražila da joj vjeruje bez razgovora. Rekla je da će doći kući i ispričati sve, ali da neće dokazivati vjernost tako što će se odreći svakog kolege.

Boris je upitao Tarika gdje je bio ostatak grupe. Tarik je odgovorio da ne zna, jer je fotografiju dobio od Borisove bivše partnerice Ene. To je ranije prešutio. Ena je također prisustvovala seminaru, iako je tvrdila da je slučajno prolazila. Kad ju je Boris nazvao, govorila je da ga samo želi zaštititi. Zamolio ju je da pošalje cijelu fotografiju. Priznala je da je izrezala druge ljude jer bi odvlačili pažnju.

Mina je kod kuće bila povrijeđena više Tarikovom ulogom nego Borisovim pitanjem. Često je sjedio za njihovim stolom, a sada je proslijedio optužbu bez provjere i bez imena osobe koja ju je pripremila. Boris se sastao s njim. Tarik je priznao da je Ena tražila pomoć jer se nadala da će se Boris vratiti. Rekla mu je da samo treba pokazati ono što se vidi. Tek sada je razumio koliko se toga namjerno nije vidjelo.

Prijateljstvo su stavili na distancu. Boris je Eni jasno rekao da ne želi dalji kontakt. Mina nije zahtijevala pristup njegovom telefonu, niti je on tražio

da više ne ide na seminare. Razgovarali su o tome koliko ih je brzo jedna slika mogla pretvoriti u protivnike. Bilo je neprijatno priznati da povjerenje ne uklanja prvi ubod sumnje, ali može promijeniti ono što čovjek uradi poslije njega.

Nekoliko sedmica kasnije otišli su na izlet s prijateljima. Mina je zapela za korijen, a Boris je uhvatio za lakat. Neko je podigao telefon da fotografiše grupu. Mina je rekla da sačekaju dok se svi namjeste. Na slici su ispali nespretno, s jednom zatvorenom očima i rukom koja ulazi s ivice. Objavili su je cijelu, jer im je tog dana upravo ostatak prizora bio najdraži dio.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Naučeni tekst za nedjeljni ručak

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/nauceni-tekst-za-nedjeljni-rucak/

Filipova majka pitala je Lanu u kojoj bolnici radi. Lana je pomislila da je pobrkala zanimanja i objasnila da vodi salon za masažu, s obukama koje za taj posao ima. Žena je zastala s činijom krompira u rukama. "Mislila sam da si doktorica", rekla je. Filip je odmah počeo pričati o gužvi na putu, preglasno i bez ikakve veze s pitanjem. Lana ga je pogledala preko stola. Nije joj uzvratio pogled.

Bili su zaručeni tri mjeseca. Roditelje je upoznala tek tada jer su živjeli daleko, a raniji susreti stalno odgađani. Filip joj je govorio da su jednostavni ljudi i da ne treba razmišljati šta će reći. Sada je razumjela da je tekst već napisan, samo ga ona nije dobila. Njegov otac spomenuo je njenu specijalizaciju, a mlađi brat pitao može li mu pogledati nalaz. Lana je mirno rekla da nije ljekarka i da za nalaz treba odgovarajuću stručnu osobu.

Tišina za stolom postala je teža od razgovora. Filip je rekao da je vjerovatno nespretno objasnio čime se bavi. Lana ga je upitala kako je iz salona nastala specijalizacija. Majka je spustila činiju i rekla da joj je sam govorio o fakultetu, dežurstvima i obuci u inostranstvu. Nije izgledala razočarano Lanom. Izgledala je posramljeno zbog sina i zbog pitanja koja je postavljala na osnovu njegove izmišljotine.

Poslije ručka Filip je tvrdio da je samo želio da je odmah prihvate. Njegovi roditelji cijenili su titule, rekao je, a on nije htio da je potcjenjuju. Lana je odgovorila da je potcjenjivanje počelo mnogo ranije, u trenutku kada je zaključio da njen stvarni posao nije dovoljno dobar za predstavljanje. Salon je gradila godinama, vraćajući pozajmicu i radeći vikendima. Nije joj trebala tuđa diploma da bi taj trud imao vrijednost.

Vratila je zaručnički prsten dok ne odluči želi li nastaviti odnos. Filip je ponudio da roditeljima sve objasni, ali Lana mu je rekla da to treba

uraditi bez obećanja da će mu zauzvrat oprostiti. Nekoliko dana kasnije njegova majka ju je nazvala da se izvini za nelagodu i kaže da joj nije potrebna doktorica u porodici. Lana je zahvalila, ali nije dozvolila da majka popravlja sinovu priču umjesto njega.

Vezu su završili prije planiranja svadbe. Lana se vratila poslu i naručila novu tablu za salon jer se stara odlijepila od zida. Na njoj je stajalo njeno ime i tačan opis onoga što radi. Kada ju je monter pitao želi li dodati još neku titulu, rekla je da ne želi. Potom je ušla pripremiti sobu za prvu mušteriju, znajući da je više umorna nego oslobođena, ali da se barem neće predstavljati kao neko drugi.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Mačka koja se sama nije izgubila

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/macka-koja-se-sama-nije-izgubila/

Sanja je tri večeri dozivala mačku ispred zgrade, držeći otvorenu konzervu koju više nije mogla ni pogledati. Boro je išao uz nju i svijetlio telefonom pod automobile. Rekao je da je mačka pobjegla dok je iznosio smeće. Sanja ga nije krivila za otvorena vrata. Krivila je sebe što nije primijetila koliko je životinja posljednjih dana nervozna otkako se Boro doselio s velikim kutijama i novim navikama.

Četvrtog dana javio se njegov rođak, pitajući koju hranu mačka smije jesti. Sanja je dugo držala telefon uz uho prije nego što je uspjela upitati gdje je. Bila je kod njega, u sigurnom stanu, donesena uz priču da Sanja privremeno ne može brinuti o njoj. Rođak nije znao da je prijavljen nestanak. Ponudio je da odmah dođe po nju, zbunjen zašto čuje plač umjesto odgovora o hrani.

Boro je priznao da mu je smetala dlaka po odijelima i grebanje vrata noću. Mislio je da će joj biti lakše prihvatiti gubitak nego pristati na preseljenje mačke. Sanja ga je pogledala, prvi put bez želje da njegovu rečenicu prevede u nešto manje ružno. Tri večeri je glumio potragu za životinjom čiju je adresu znao. Nije se radilo o različitim pravilima čistoće. Učinio je njen strah dijelom svog plana.

Otišla je po mačku sama. Životinja je isprva ostala ispod sofe, pa izašla kad je čula poznato zveckanje posude. Sanja je zahvalila rođaku što ju je čuvao i rekla da nije kriv što je dobio lažnu priču. Kući je odnijela transporter i hranu koju je kupio. Boro je pokušao pomoći da otvori vrata. Zamolila ga je da se skloni i vrati svom prethodnom stanu dok ona odluči želi li nastaviti odnos.

Prijatelji su bili podijeljeni. Neki su govorili da je previše stroga zbog mačke. Sanja je prestala objašnjavati kada je shvatila da uporno raspravljaju o pogrešnoj stvari. Boru je napisala da je pitanje hoće li i

sljedeći problem riješiti tako što će ona živjeti u izmišljenoj stvarnosti. Odgovorio je da je samo htio mir u kući. Taj odgovor joj je pomogao da završi vezu.

Poslije njegovog odlaska stan nije odmah postao ugodan. Nedostajali su joj njegov smijeh i obični razgovori, što nije značilo da je pogriješila. Mačka je i dalje grebala vrata noću. Sanja je potražila praktičan savjet i promijenila raspored igre pred spavanje. Nije svaki problem nestao, ali nijedan više nije zahtijevao potragu po mraku za nečim što joj je neko namjerno sklonio iz života.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Medalja u tuđem izlogu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/medalja-u-tudjem-izlogu/

Medalja je visjela između starog sata i kopče za kravatu. Adisa ju je prepoznala po sitnoj ogrebotini preko ruba, nastaloj kada ju je kao mlada atletičarka ispustila na stadionu. Prodavnica polovnih stvari nalazila se daleko od njenog uobičajenog puta. Svratila je u tu ulicu po popravljene čizme. Sada je stajala pred vlastitim najbržim danom, označenim malom cijenom na bijeloj naljepnici.

Muž Nenad rekao je da je kutiju s medaljama spremio u podrum dok su krečili stan. Adisa nije provjeravala. Sport joj više nije bio posao, ali nije željela da njene uspomene zbog toga postanu nevažne. Ušla je i zamolila prodavača da medalju skloni do sutra. Pokazala mu je fotografiju na kojoj je nosi, bez optuživanja čovjeka koji nije mogao znati šta kupuje. Pristao je zadržati je iza pulta.

Nenad je prvo rekao da je prodao samo stvari koje godinama ne koriste. Zatim je priznao da mu treba novac za dug nastao pri kupovini opreme za mali posao s graviranjem. Adisa je mislila da tu opremu iznajmljuje i da je ulaganje skromno. Nije joj rekao koliko se zadužio. Prodao je medalje jer je pretpostavio da ih neće brzo tražiti. Ta pretpostavka bila je gotovo bolnija od same prodaje.

"To što ih ne držim na vratu ne znači da su tvoje", rekla je.

Otišli su zajedno u prodavnicu, gdje je Nenad svojim novcem otkupio preostale predmete. Dvije manje medalje već su bile prodate. Prodavač je pristao prenijeti molbu kupcu ako ponovo dođe, bez otkrivanja njegovih podataka. Adisa nije pravila scenu. Kod kuće je zamolila Nenada da joj pokaže cjelokupan dug i prestane govoriti da je sve pod kontrolom. Pregled je trajao do kasno. Nekoliko iznosa prvi put je čula naglas.

Dogovorili su prodaju njegove opreme i odvojeno upravljanje dijelom novca, uz stručnu pomoć oko dugova. Adisa nije postala čuvarica svake

njegove kupovine. Jasno je rekla šta više neće zajednički preuzimati. Dvije medalje nisu se vratile. Nenad je pokušao kupiti zamjene s interneta, pa ga je zaustavila. Nije tražila sjajan predmet koji liči na stari. Tražila je da razumije zašto je stari pripadao njoj.

Na proljeće je otišla gledati lokalni atletski susret. Nije ponijela nijednu medalju. Nenad je sjedio uz nju i prvi put pitao kako se osjećala prije finala o kojem je ranije pričala samo usput. Adisa mu je ispričala start, loše vezanu pertlu i iznenađenje na cilju. Slušao je bez ponude da joj nešto nadoknadi. Kad je završila, rekla mu je da povjerenje još nije vraćeno. Ovaj put nije pitao koliko će to trajati.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Odgovor koji nije napisala

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/odgovor-koji-nije-napisala/

Vedrana je ugledala Ognjena u redu za karte i skoro se okrenula. Nisu se vidjeli tri godine, otkako je nakon njihove svađe prestao odgovarati. Njegova kratka poruka da prihvata njenu odluku tada joj nije imala smisla. Mislila je da je to samo hladan način da ode. Sada joj je prišao, pristojan i oprezan, pitajući može li stati pored nje dok čekaju jer mu je neugodno praviti se da je ne poznaje.

Razgovarali su o poslu, selidbi i predstavi koju oboje žele vidjeti. Onda je Ognjen rekao da mu je žao kako su završili, ali da je poštovao njenu molbu da je više nikada ne zove. Vedrana je osjetila hladnoću ispod kaputa. Nikada to nije napisala. Njihova svađa odnosila se na njegovo odgađanje zajedničkog odmora, ne na želju da nestane. Zamolila ga je da ponovi tačne riječi kojih se sjeća.

Prepoznala je izraz koji je često koristila njena sestra Selina: "Ne troši mi mir." Tih dana spavala je kod sestre, s telefonom koji je ostavljala otključan dok se tuširа. Nije odmah optužila Selinu. Ognjenu je rekla da mora nešto provjeriti, a da od njega ne traži da zbog toga promijeni sadašnji život. Bio je u novoj vezi. Vedrana je takođe imala partnera, s kojim je bila zadovoljna. Istina nije morala obećavati ponovno spajanje da bi bila važna.

Selina je priznala čim ju je upitala. Vidjela je poruke, zaključila da joj Ognjen samo produžava patnju i odgovorila umjesto nje. Poslije je obrisala razgovor. "Nisam mogla gledati kako plačeš zbog njega", rekla je. Vedrana je odgovorila da je poslije plakala još mjesecima, uz dodatno uvjerenje da nije vrijedna objašnjenja. Sestra je željela govoriti o dobrim namjerama. Vedrana je željela da čuje kako je preuzela odluku koja joj nije pripadala.

Prestala je dijeliti lozinke i zamolila sestru da neko vrijeme ne dolazi nenajavljeno. Porodica je govorila da su prebliske da bi se udaljile zbog stare poruke. Vedrana im je objasnila da je upravo bliskost omogućila prevaru. Ognjenu je poslala kratku potvrdu da poruku nije napisala ona. On joj je zahvalio. Nisu zakazali kafu koja bi staroj povredi dala lažnu romantičnu priliku.

Mjesec dana kasnije Selina je došla po prethodnom dogovoru. Donijela je kolač, ali ga nije koristila kao zamjenu za izvinjenje. Rekla je da je pokušala upravljati sestrinim životom i da to nije bila zaštita. Vedrana ju je pustila unutra. Razgovarale su kratko, opreznije nego prije. Kada je telefon zazvonio dok je Vedrana bila u kuhinji, Selina ga je ostavila na stolu i sačekala da se sestra vrati.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Devet spratova bez odgovora

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/devet-spratova-bez-odgovora/

Lift je stao između sedmog i osmog sprata, bez trzaja, gotovo pristojno. Azra je pritisnula dugme za poziv i dobila odgovor da će majstor stići uskoro. Njen muž Dejan stajao je s tortom za majčin rođendan u rukama. Na kutiji je pisalo da se čuva na hladnom. U liftu je bilo zagušljivo, a oni već dva dana nisu razgovarali ni o čemu što nije zahtijevalo kupovinu ili dogovor o vremenu.

Azra je sjela na pod. Dejan je ostao stajati dok mu ruke nisu počele drhtati, pa je spustio tortu između njih. "Moram ti nešto reći", izgovorio je. Pomislila je da je izgubio posao ili opet posudio novac bratu. Rekao je da se četiri mjeseca viđa s kolegicom. Izgovorio je ime koje je Azra već čula, uvijek uz bezazlene kancelarijske priče o pokvarenom aparatu za kafu i promijenjenim smjenama.

Nije ga pitala zašto baš sada. Znala je da zatvoren prostor nekim ljudima liči na priliku za razgovor iz kojeg druga osoba ne može izaći. Rekla mu je da ne želi pojedinosti dok ne budu vani. Dejan je ipak nastavio, tvrdeći da je vezu završio i da je današnji dan izabrao za priznanje. Azra je podigla dlan. "Čula sam te. Sad prestani." Poslušao je, ali je njegova šutnja tražila utjehu koju nije mogla dati.

Kad se lift pomjerio, osjetila je olakšanje koje nije imalo nikakve veze s njihovim brakom. Kod majčinih vrata predala je Dejanu tortu i rekla da neće ući. Svekrva je otvorila prije nego što je stigla otići. Pitala je jesu li dobro. Azra je odgovorila da nisu, ali da večeras neće razgovarati o tome pred gostima. Dejan je ostao s kutijom, bez mogućnosti da njeno odsustvo proglasi običnom glavoboljom.

Prespavala je kod prijateljice. Sutradan su razgovarali u parku, gdje je mogla ustati kada joj zatreba. Dejan je priznao da je mjesecima planirao priznanje i svaki put birao trenutak u kojem bi njemu bilo lakše. Azra ga

je pitala šta je završio, vezu ili samo susrete. Nije znao odmah odgovoriti. Dogovorili su razdvojen život dok svako ne odluči može li i želi li nastaviti, bez poziva rodbine da požure oprost.

Tri mjeseca kasnije Azra je sama otišla na svekrvin ručak. Dejan nije bio pozvan u isto vrijeme. Nije se radilo o pomirenju, nego o odnosu koji je ona željela sačuvati zasebno. Lift je radio. Ipak je krenula stepenicama, polako, zastajući na odmorištima. Nije dokazivala da je jača od straha. Samo je toga dana željela sama birati kada će se vrata otvoriti i gdje će izaći.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Majčin poziv tokom pogrešne večere

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/majcin-poziv-tokom-pogresne-vecere/

Edina je odgovorila na poziv partnerove majke. Armanov telefon ugasio se usred njihovog razgovora, pa je majka nazvala njen broj iz starih kontakata. Pitala je zna li gdje je Arman ostavio rezervni ključ. Edina je rekla da je vjerovatno u njihovoj kuhinji. S druge strane nastala je tišina. Majka je ponovila: "Vašoj?" Zvučala je zbunjeno, bez optužbe, i upravo zato Edina nije mogla pretvarati se da nije čula.

Arman je porodici rekao da su se razišli prije pola godine. Edini je govorio da su njegovi ljuti zbog njihove odluke da još ne prave svadbu, pa je najbolje malo smanjiti posjete. Ona je to poštovala, iako joj je nedostajala njegova majka s kojom je ranije kuhala nedjeljom. Arman se te večeri navodno nalazio kod rođaka. Majka je rekla da je maloprije otišao s novom djevojkom na večeru.

Edina nije zamolila da mu postave zamku. Rekla je da još žive zajedno i da će sama razgovarati s njim. Majka se izvinjavala, iako nije znala za prevaru. Edina ju je zaustavila, zahvalila što je rekla istinu i završila poziv. Na šporetu se hladio ručak koji je namjeravala sutra ponijeti na posao. Podijelila ga je u dvije posude, pa jednu vratila u lonac, ljuta na vlastitu automatsku brigu.

Kada je Arman došao, dočekala ga je za stolom bez povišenog glasa. Isprva je tvrdio da majka miješa stvari. Edina ga je zamolila da je ne uvlači u novu laž o ženi koja mu je samo tražila ključ. Priznao je drugu vezu. Govorio je da nije znao kako završiti njihovu, jer mu je s Edinom bilo sigurno. Ona je osjetila kako joj ta riječ, nekada lijepa, postaje opis čekaonice koju je uredila za njega.

Dogovorili su da on ode kod brata dok ne riješe najam. Edina nije preuzela dužnost da drugoj ženi objasni cijelu priču umjesto njega, ali joj je poslala kratku činjenicu da su do te večeri živjeli kao par. Žena je

odgovorila da joj je Arman tvrdio kako su samo cimeri. Nisu nastavile razmjenu detalja. Svaka je imala dovoljno podataka da sama odluči šta će dalje.

Armanova majka pozvala je Edinu na kafu nekoliko sedmica kasnije. Edina je pristala pod uslovom da ne razgovaraju o njegovom pomirenju s bilo kim. Sjedile su u maloj slastičarni, pričale o poslu i novoj biljci koja majci nije uspijevala. Na kraju su se zagrlile bez obećanja da će njihovo poznanstvo ostati isto. Edina je kući otišla sama i kupila večeru za jednu osobu, ovaj put prije nego što se druga porcija uopšte pojavi u njenim planovima.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Prosidba pripremljena za publiku

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/prosidba-pripremljena-za-publiku/

Kada je konobar spustio tanjir s prstenom, Una je prvo pomislila da je pogriješio sto. Onda je Dario ustao i muzika se utišala. Njihovi prijatelji izvadili su telefone gotovo istovremeno. Una je pogledala najbolju prijateljicu, koja joj je ohrabrujuće klimnula. Dva mjeseca ranije rekla je Dariju da još nije spremna za brak i da nikada ne želi javnu prosidbu. Bio je to miran, jasan razgovor, bez skrivenog izazova da je iznenadi.

Dario je kleknuo. Govorio je o četiri lijepe godine i domu koji će napraviti. Una je čula kako neko šapuće: "Reci da." U grlu joj se skupila panika, ali nije htjela koristiti jednu riječ da kupi nekoliko minuta mira. Rekla je da želi razgovarati nasamo. Dario je nastavio držati kutiju otvorenom, kao da njena rečenica još nije konačna. Tek kada je ustala, spustio je ruku.

U hodniku restorana pitao je zašto ga ponižava. Una je odgovorila da je znao šta želi i ipak doveo publiku. Priznao je da se nadao kako će atmosfera pomoći da promijeni mišljenje. Njen strah od braka pripisivao je razvodu roditelja, uvjeren da bolje razumije njen razlog nego ona. Una mu je rekla da se ne radi samo o strahu. Još nije željela obećanje koje će promijeniti njihov život, a sada nije bila sigurna ni u dogovor koji su već imali.

Vratila se po torbu. Zamolila je prijatelje da izbrišu snimke i ništa ne objavljuju. Većina je odmah poslušala. Jedan je rekao da je šteta jer je početak bio lijep. Njena prijateljica tada mu je uzela telefon i sačekala da obriše snimak pred njim, uz njegov pristanak. Kasnije je priznala Uni da joj je Dario rekao kako su se već dogovorili o braku i da je iznenađenje samo forma.

Una je prespavala kod sestre. Dario joj je slao poruke, prvo ljutite, zatim molećive. Odgovorila je sutradan da će razgovarati kad prestane tražiti da

ga utješi zbog posljedica vlastite odluke. Na sastanku je priznao da je prijateljima prešutio njeno odbijanje. Nije bilo drugog plana iza tog plana, samo njegova uvjerenost da će dovoljno lijep prizor nadjačati ono što je rekla.

Rastali su se nekoliko sedmica kasnije. Uni je nedostajao čovjek s kojim je dijelila četiri godine, pa odlazak nije ličio na trijumf. Ipak se nijednom nije poželjela vratiti u trenutak pred tanjirom i izgovoriti lažno da. Na sljedećoj večeri s prijateljima konobar je pitao smije li skloniti praznu stolicu. Una je odgovorila da smije. Razgovor je nastavio teći bez usporene muzike i podignutih telefona, a ona je naručila ono što joj se zaista jelo.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Šator koji je uvijek bio zauzet

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/sator-koji-je-uvijek-bio-zauzet/

Jelena je krenula po lampu u zajednički šator, ali joj je muž Luka rekao da je kod Marine. Nije je pitao, nije provjerio. Samo je znao. Deset minuta ranije Marina je bez gledanja pružila Luki njegovu rezervnu majicu, izvučenu iz dna torbe. Oboje su se ponašali kao da im je takva blizina obična, dok je za Jelenu postajala vidljiva tek sada, pored jezera na koje su došli s prijateljima.

Kampovanje je trajalo tri dana. Jelena je posljednjih mjeseci radila vikendima, pa je Luka na ranije izlete odlazio sam s grupom. Nije smatrala da zajednički život zahtijeva zajednički svaki korak. Sada ju je zbunjivalo što se u poznatom društvu osjeća kao gost kojem niko ne želi objasniti stari vic. Kada je Marina spomenula jelo koje Luka voli ujutro, on ju je pogledao dovoljno brzo da Jelena prestane miješati čaj.

Zamolila ga je da prošetaju do praznog dijela obale. Rekla je šta je primijetila i upitala postoji li odnos o kojem ona ne zna. Luka je prvo tvrdio da je ljubomorna bez razloga. Jelena je sjela na oboreno deblo i rekla da neće nastaviti razgovor ako je njegov jedini odgovor procjena njenog karaktera. Voda je udarala u kamenje dok je čekala. Naposljetku je priznao da su se on i Marina počeli viđati početkom ljeta.

Nije vikala preko kampa. Rekla je da želi otići i pozvala prijateljicu koja je imala automobil. Luka je tražio da ostanu do jutra kako ne bi svima pokvarili izlet. Jelena ga je upitala zašto je tu brigu prvi put dobio tek sada. Dok je pakovala stvari, Marina je došla pomoći. Jelena joj je rekla da ne želi pomoć ni objašnjenje te večeri. Marina se povukla, a ostali su ostavili dovoljno prostora da zatvori torbu bez publike.

Kod kuće nije pokušavala vratiti brak takmičenjem s kampovanjima. Luka se preselio privremeno bratu, pa su razgovarali o tome žele li nastaviti zajedno. On je brzo tražio plan oprosta, kao da je dovoljno biti

marljiv. Jelena nije znala odgovor. Nakon dva mjeseca odlučila je završiti odnos. Prijateljima je rekla samo ono što je željela da znaju, bez obaveze da dokazuje svaku pojedinost.

Sljedećeg ljeta otišla je na jezero sa sestrama. Nije izabrala drugo mjesto da bi sačuvala uspomenu koju više ne želi. Sama je podigla šator, pogrešno okrenula ulaz prema vjetru i uz smijeh ga premjestila. Uveče je lampa nestala pod pokrivačem. Niko nije znao gdje je. Tražile su je zajedno i na kraju večerale uz svjetlo telefona, bez osjećaja da nečije neznanje nešto skriva.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Odijelo za posao koji je završio

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/odijelo-za-posao-koji-je-zavrsio/

Danijela je u kino došla zbog sastanka s upravnicom, kojoj je trebala popravka zavjesa. Kroz otvorena vrata sale ugledala je svog muža Marka u trećem redu, s kaputom uredno složenim preko susjednog sjedišta. Film je počinjao u deset ujutro. Marko je sat ranije izašao iz kuće u odijelu i rekao da ga čeka sastanak s novim klijentom. Kada se okrenuo prema vratima, oboje su prestali mahati prije nego što je pozdrav zaista počeo.

Izašao je za njom u hodnik. Rekao je da je sastanak otkazan. Danijela ga je upitala zašto onda nije nazvao kući jer je znao da je tog dana slobodna. Marko je pogledao plakat iza nje i konačno rekao da više nema posao. Otkaz je dobio prije jedanaest sedmica. Svako jutro oblačio je isto odijelo, odlazio u park, biblioteku ili na jeftinu prijepodnevnu projekciju, pa se vraćao s pričom o gužvi.

Danijela ga nije pitala kako je mogao izgubiti posao. Pitala je od čega žive. Trošio je zajedničku ušteđevinu, prebacujući isti iznos kao nekada platu, tako da ne primijeti promjenu. Govorio je da će sve nadoknaditi čim pronađe nešto novo. U međuvremenu je ona odbila veći krojački posao jer joj je rekao da ne trebaju dodatni novac i da bi bilo lijepo zajedno odmarati vikendom.

Kod kuće su pregledali stanje računa. Preostalo je dovoljno za nekoliko mjeseci uz pažljiv raspored, ali manje nego što je Danijela vjerovala. Marko je plakao, postiđen ne samo gubitkom posla nego svakom pričom koju je dodao nakon njega. Danijela mu je rekla da joj je žao što je bio sam s tim, ali da ju je sam isključio. Nije obećala da će povjerenje vratiti zajedno s prvom platom.

Dogovorili su odvojene iznose za lične troškove i sedmični pregled zajedničkih obaveza. Marko je potražio podršku zbog dugotrajne

potištenosti i počeo se prijavljivati na poslove koji nisu ličili na njegov nekadašnji naslov. Danijela je prihvatila novu narudžbu zavjesa, uz realan rok i cijenu. Kada joj je ponudio pomoć, dala mu je da označava tkaninu. Nije ga zaposlila da bi sakrila problem, nego zato što je tog popodneva stvarno trebalo dvoje ljudi.

Prvu novu ponudu dobio je za posao s manjom platom. Došao je kući u običnoj jakni i pokazao joj ugovor prije potpisivanja. Danijela je pročitala radno vrijeme i iznos, pa pitala kako se on osjeća. Rekao je da mu je lakše i da ga je strah. Ovaj put oba odgovora bila su tačna. U subotu su otišli u kino zajedno, na večernju projekciju, a kaput je držao u krilu jer je susjedno mjesto bilo zauzeto.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Prijateljica koja je uvijek znala

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/prijateljica-koja-je-uvijek-znala/

Kad je Sonja upitala muža želi li gljive, prijateljica Kaja odgovorila je umjesto njega: "Ne navečer, onda ga boli stomak." Za stolom su svi nastavili razgovarati. Sonja je ostala s kašikom u zraku. Armin je posljednjih mjeseci gotovo svako veče jeo van kuće, navodno poslije treninga. Njoj nikad nije rekao da ga gljive bole. Pogledala je Kaju i vidjela da je spustila čašu prije nego što je otpila.

Bio je Sonjin četrdeset prvi rođendan. Kaja je donijela tortu i došla ranije pomoći, kao svake godine. Znala je gdje stoje svijeće, koju muziku Sonja voli i koliko je povrijedilo Arminovo udaljavanje. Slušala je njene sumnje, pa govorila da brakovi prolaze kroz suhe periode. Sonja je sada prepoznala koliko se lako tuđa tajna može sakriti u savjet koji zvuči razumno.

Nije zaustavila večeru. Poslije posljednjeg gosta zamolila je Kaju da ostane. Armin je počeo skupljati tanjire, ali Sonja mu je rekla da sjedne. Pitala ih je koliko traje. Nije im nudila svoje sumnje jednu po jednu. Kaja je zaplakala. Armin je rekao da nije onako kako izgleda, a zatim ušutio kada je Kaja izgovorila: "Od februara." Bilo je dovoljno da datum stane između njih kao četvrta osoba.

Sonja je prvo zamolila Kaju da ode. Prijateljica je htjela objasniti kako se osjećala usamljeno, ali Sonja nije mogla te noći biti i povrijeđena žena i njena utjeha. Arminu je rekla da prespava kod brata. Ostala je s tortom iz koje je bila izrezana tačno polovina. Izvadila je svijeće, stavila je u frižider i nazvala sestru. Nije uspjela izgovoriti cijelu priču prije nego što je zaplakala.

Narednih dana ljudi su nudili sastanak svih uključenih, kao da se radi o nesporazumu oko termina. Sonja je odbila. S Arminom je razgovarala o razdvajanju, finansijama i njihovom odraslom sinu, koji nije trebao

postati posrednik. Kaji je poslala samo jednu poruku: ne želi kontakt dok ga sama ne zatraži. Nije morala odlučiti hoće li joj ikada oprostiti da bi znala šta joj je potrebno tog jutra.

Sljedeći rođendan proslavila je u malom restoranu sa sestrom i troje prijatelja. Armin je poslao pristojnu čestitku, Kaja ništa, poštujući posljednji zahtjev. Konobar je pitao želi li gljive uz glavno jelo. Sonja je rekla da želi dodatnu porciju. Razgovor za stolom nastavio se dok je birala desert. Niko nije odgovorio umjesto nje, i tek tada je primijetila koliko joj ta obična sloboda prija.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Rezervacija za godišnjicu koju nema

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/rezervacija-za-godisnjicu-koju-nema/

Recepcionerka je govorila ljubazno: "Gospodin Andrej je ranije tražio istu sobu za godišnjicu. Želite li opet cvijeće?" Maja je držala telefon između ramena i uha, tražeći datum u kalendaru. S Andrejem je bila sedam mjeseci. Nisu imali godišnjicu, niti su ikada zajedno boravili u tom hotelu. Rekla je da će nazvati kasnije i ostala gledati praznu ćeliju za subotu.

Upoznali su se na kursu fotografije. Andrej je rekao da je razveden i da odraslog sina posjećuje vikendom. Maja je poštovala njegovu želju da porodicu upoznaje polako. Viđali su se uglavnom kod nje jer je on navodno dijelio stan s bratom tokom renoviranja. Svako objašnjenje zasebno imalo je smisla. Zajedno su sada ličila na hodnik u kojem su sva vrata zaključana s druge strane.

Kad ga je upitala za godišnjicu, nasmijao se i rekao da hotel pamti njegov bivši brak. Maja je tražila da joj jasno kaže kada se razveo. Dao je godinu, zatim drugu. Nije joj trebalo pregledati telefon da prepozna kako se odgovor mijenja. Rekla je da odmor neće rezervisati dok ne dobije istinu. Andrej se naljutio što mu ne vjeruje. Ta ljutnja više nije uspijevala zamijeniti odgovor.

Priznao je da još živi sa suprugom Vedranom, ali tvrdio da su razdvojeni u svemu osim formalno. Maja je pitala zna li Vedrana za nju. Nije znala. Uzela je vrijeme da odluči šta želi uraditi, pa Vedrani poslala kratku, privatnu poruku sa svojim imenom i činjenicom da se viđa s Andrejem. Nije slala intimne fotografije, uvrede ni spisak poređenja. Ponudila je razgovor ako ga Vedrana želi.

Srele su se u kafiću izvan njihovih naselja. Vedrana je donijela potvrdu njihove nedavne zajedničke rezervacije za istu godišnjicu. Razvod nije bio ni pokrenut. Maja je pokazala datume susreta, zatim sklonila telefon.

Nisu odlučivale jedna za drugu. Vedrana je rekla da će sama razgovarati sa suprugom i potražiti savjet o narednim koracima. Maja je priznala da je već završila svoju vezu, ali da se još osjeća glupo zbog svih večera koje je spremila.

"Večere nisu bile glupe", odgovorila je Vedrana. "On je lagao." Ta jednostavna rečenica ostala je s Majom duže od cijelog razgovora. Otkazala je zajednički odmor i otišla na kratko putovanje s prijateljicom, bez potrebe da od toga napravi pobjedničku objavu. U hotelu je dobila sobu bez cvijeća. Otvorila je prozor, raspakovala fotoaparat i prvi put tog mjeseca izašla snimati nešto što nije trebalo poslužiti kao dokaz.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pismo koje niko nije poslao

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pismo-koje-niko-nije-poslao/

Filip je odgovorio na poziv dok je čistio filter aparata za kafu. Žena s druge strane pitala je kada će poslati potvrdu za stručnu obuku. Rekao je da nije primljen. Ona je provjerila njegovo ime i ponovila da mjesto još čeka. Voda je tekla preko sudopera dok je pokušavao pronaći odbijenicu koju mu je supruga Tena pokazala na njihovom zajedničkom laptopu.

Obuka je trajala osam sedmica u drugom gradu. Filip je poslije dugog perioda nezaposlenosti konačno pronašao nešto čemu se radovao. Tena je govorila da ga podržava, ali svaku raspravu završavala brigom o kući, njihovoj staroj mački ili vlastitoj nesanici. Kad je stigla odbijenica, zagrlila ga je i predložila da novac za put potroše na krečenje. Osjetio je razočaranje, ali i olakšanje što je više ne mora ostavljati zabrinutu.

Poruka nije bila u prijemnom sandučetu. Bila je sačuvana slika, s logotipom organizatora i njegovim imenom. Filip je sjeo za kuhinjski sto i sačekao Tenu. Nije joj postavio zamku. Rekao je da su ga zvali i pitao ko je napisao odbijenicu. Tena je počela plakati prije odgovora. Napravila ju je sama, kopirajući izgled prethodnih poruka. Originalni poziv je obrisala, misleći da se organizator više neće javljati.

"Plašila sam se da ćeš tamo upoznati bolji život", rekla je. Filip je dugo šutio. Njen strah mu nije bio smiješan, ali odluka da mu suzi život bila je stvarna. Rekao je da će prihvatiti obuku ako mjesto još postoji. Tena je pitala znači li to kraj braka. Odgovorio je da ne zna i da joj ne može dati utjehu prije nego što razumije šta se dogodilo.

Mjesto je bilo slobodno. Promijenio je lozinku svog naloga, dogovorio čuvanje mačke sa susjedom i zakazao razgovor sa savjetnikom. Tena je zasebno potražila pomoć zbog nesanice i straha od odvajanja. Nije mu pisala svakog sata s dokazima da se mijenja. Dogovorili su pozive dvaput sedmično i pravo da kažu kako razgovor postaje pretežak, bez prekidanja

veze usred rečenice.

Filip se vratio s potvrdom o završenoj obuci i ponudom za posao. Tena ga je dočekala u stanu čiji zidovi još nisu bili okrečeni. Na stolu je stajalo pravo pismo, neotvoreno i naslovljeno na njega. Nije mu ga pružila kao dokaz iskupljenja. Samo je rekla da je stiglo ujutro. Filip ga je otvorio, pročitao i zatim sjeo nasuprot njoj. Razgovor o njihovom braku počeo je tek nakon što je papir sklonio u vlastitu torbu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pekara zatvorena ranije

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pekara-zatvorena-ranije/

"Vi ste ionako četvrtkom kod majke", rekla je pomoćnica kada je Nadina predložila novi raspored smjena. Rečenica nije sama po sebi bila čudna. Čudno je bilo što Nadina više nije išla četvrtkom, već tri mjeseca srijedom. Tako je govorila samo njenom mužu Mirzi dok je još pokušavala uklopiti majčine preglede s poslom. Pomoćnica je odmah pogledala prema stražnjoj prostoriji, gdje je on rezao papir za peciva.

Nadina i Mirza otvorili su pekaru prije dvanaest godina. Ona je vodila novac i jutarnju smjenu, on proizvodnju i večernje zatvaranje. Ljudi su ih zvali vrijednim parom, što je ponekad zvučalo kao drugo ime za ljude koji više nemaju vremena razgovarati. Pomoćnica Sara došla je prošle jeseni. Nadina ju je obučila za kasu i kupila joj udobniju obuću iz zajedničkog budžeta.

Kad su ostali sami, upitala je Mirzu zašto Sara zna njen stari raspored. Rekao je da vjerovatno pamti razgovore u radnji.

"Onda ću pitati nju", odgovorila je Nadina.

Priznao je vezu prije nego što je stigla do vrata. Trajala je četiri mjeseca. Nadina je sjela na džak brašna jer nije bilo druge stolice. Nije pitala gdje ni koliko puta. Pitala je je li novac pekare trošio na susrete. Mirza je rekao da nije, a zatim se ispravio: dva puta je iz blagajne uzeo gotovinu i vratio je kasnije. Nije znala zašto joj je upravo to sitno ispravljanje izazvalo mučninu.

Saru je sutradan primila uz knjigovođu, odvojeno od razgovora o braku. Rekla joj je da neće pred mušterijama iznositi privatne detalje niti uskraćivati zarađenu platu. Sara je odlučila otići uz dogovoreni rok. Mirza je tražio da pekara nastavi raditi kao da se ništa nije promijenilo. Nadina je odbila. Uz stručnu pomoć procijenili su njegove udjele, a on je prihvatio isplatu u ratama i napustio zajednički posao.

Prvih sedmica Nadina je zatvarala ranije. Na vratima je pisalo novo radno vrijeme, bez objašnjenja koje bi prolaznici mogli prepričavati. Mušterije su negodovale, jedna čak rekla da se dobar brak vidi po punoj vitrini. Nadina joj je spakovala hljeb i vratila tačan kusur. Kod kuće je plakala nad računom za struju, iscrpljena činjenicom da izdaja ne odgađa obične obaveze.

U proljeće je zaposlila iskusnog pekara, oženjenog čovjeka koji je odmah tražio jasan raspored. Nadina ga je napravila s njim i objesila na zid. Četvrtkom je konačno odlazila u šetnju, ne kod majke. Pekara je ostajala otvorena. Kad bi je neko pitao gdje je vlasnica, odgovor je bio jednostavan: slobodan joj je dan.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Stan rezervisan za jednu osobu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/stan-rezervisan-za-jednu-osobu/

Bojan je mislio da im vlasnica stana šalje ponudu za zajedničko preseljenje. Poruka je stigla na porodičnu adresu jer je njegova supruga Jasna tako popunila obrazac. U prilogu je stajala potvrda uplate za garsonjeru, broj stanara jedan i datum useljenja za dvije sedmice. Njih dvoje su prethodne večeri razgovarali o tome trebaju li uopšte napustiti grad. Jasna mu je rekla da ima vremena da razmisli.

Posao u drugom gradu nudila joj je mala izdavačka kuća. Dugo je željela takvu priliku, a Bojan je vodio servis bicikala koji nije mogao preseliti preko noći. Oboje su se bojali da će jedno od njih morati odustati. Ipak je vjerovao da razgovaraju dok odluka još postoji. Sada je na ekranu gledao dokaz da je njegovo mišljenje već pretvoreno u ljubaznu formalnost.

Jasna nije poricala uplatu. Rekla je da je morala osigurati stan prije nego što nestane s oglasa. Kad je upitao za posao, priznala je da je ugovor već potpisan. "Svaki put kad spomenem odlazak, ti nabrajaš razloge da ostanemo", rekla je. Bojan je odgovorio da razlozi nisu zabrana. Zatim je zastao. Prisjetio se koliko je puta završio razgovor riječima da će je proći ta ideja. Nije mu se svidjelo ono čega se sjetio.

U razgovoru sa savjetnicom oboje su morali govoriti bez prekidanja. Jasna je priznala da se nije usudila jasno reći da odlazi, pa je glumila zajedničko razmatranje. Bojan je priznao da je njenu želju slušao kao privremenu smetnju. Ni jedno priznanje nije poništilo drugo. Dogovorili su da naredna tri mjeseca žive odvojeno i provjere žele li vezu koja ne zavisi od toga da uvijek neko popusti.

Na dan selidbe Bojan je pomogao spakovati knjige, ali nije vozio kombi. Jasna je sama organizovala prevoz i troškove, uključujući one koje je prešutjela. U praznoj polici ostala je keramička ptica koju su kupili na prvom putovanju. Pitala je kome pripada. Bojan je rekao da to danas ne

može odlučiti. Ostavili su je na istom mjestu, bez pretvaranja predmeta u presudu.

Tri mjeseca kasnije sreli su se na pola puta, u gradu u kojem nijedno nije imalo obaveze. Nisu se pomirili čim su se zagrlili. Jasna je govorila o poslu koji voli i usamljenim večerima, Bojan o radniku kojeg je konačno zaposlio. Odlučili su pokušati s odvojenim adresama još jednu sezonu. Kada je rezervisala sobu za sljedeći susret, prvo mu je poslala termin. Sačekala je odgovor prije uplate, ne zato što je morala tražiti dozvolu, nego zato što je ovaj put stvarno zvala njega.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Koverta ispod svadbene kutije

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/koverta-ispod-svadbene-kutije/

Mjesec nakon svadbe, Hana je konačno otvorila kutiju s nepotrebnim kristalnim čašama. Namjeravala ih je zamijeniti za obične tanjire. Ispod ukrasnog papira pronašla je kovertu s hotelskim računom na ime njenog muža, Emira. Datum je bio dva dana prije vjenčanja. Te večeri kasnio je na porodičnu večeru jer je navodno vozio prijatelja čiji se automobil pokvario izvan grada.

Račun je mogao imati više objašnjenja, pa ga nije fotografisala za porodičnu grupu. Stavila ga je pred Emira kada je došao kući. Odmah je rekao da je platio sobu prijatelju. Hana je upitala ime. Izgovorio je jedno, a kada je posegnula za telefonom, priznao da nije bio prijatelj. Sastao se s bivšom partnericom, Lanom. Trebalo je, rekao je, zatvoriti staro poglavlje prije novog života.

"Zašto je zatvaranje trajalo do jutra?" pitala je. Emir je gledao čaše pored sudopera. Priznao je da su nastavili vezu još nekoliko sedmica, sve do svadbe. Hana se sjetila kako je Lana na proslavi stajala blizu izlaza, predstavljena kao poznanica s fakulteta. Najteže joj nije bilo zamisliti hotelsku sobu. Bilo je slušati muža kako pokušava jednu odluku smanjiti na nevažnu grešku, dok je ona u toj istoj sedmici birala njegovo prezime.

Nazvala je Lanu uz kratku poruku da zna za hotel i ne traži intimne detalje. Lana je potvrdila susrete i rekla da je vjerovala kako je vjenčanje odgođeno. Poslala je samo poruku u kojoj Emir to tvrdi. Hana nije tražila dalja dokazivanja. Ista laž imala je dvije različite publike. Zahvalila joj je na odgovoru i završila razgovor prije nego što ga pretvore u uzajamno poređenje.

Sutradan je odgodila sastanak za zajednički stambeni kredit. Emiru je rekla da odluku o braku neće donositi pred bankarskim službenikom. Preselila se privremeno u sestrin mali stan, gdje je spavala na kauču i

mrzila jutarnju buku tramvaja. Rođaci su govorili da treba misliti na novac potrošen na svadbu. Hana je slušala do kraja, pa odgovarala da restoran nema pravo glasati o njenom životu.

Poslije nekoliko razgovora uz stručnu podršku odlučila je zatražiti razvod. Emir je konačno prestao govoriti o jednom hotelu i priznao cijeli niz laži. To joj je pomoglo da ode bez sumnje u vlastito pamćenje. Kristalne čaše zamijenila je za šest plavih tanjira. Prve večere u novom stanu jedna porcija tjestenine ohladila se dok je telefonirala sestri. Nije bilo svečano, ali niko nije kasnio s izmišljenog mjesta.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Utorkom nije bilo sastanka

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/utorkom-nije-bilo-sastanka/

Amra je na računu iz prodavnice ugledala vaniliju, a zatim ime kuharskog studija. Njen muž Tarik utorkom je navodno išao na sastanke udruženja prevoznika. U kući nije kuhao osim kada bi pregrijao supu. Dok je čekala da izađe iz kupatila, pogledala je datum. Bio je to isti utorak kada je sama vozila njihovog psa veterinaru jer je on rekao da se sastanak ne može odgoditi.

"Učim praviti kolače", priznao je, gotovo uvrijeđen što je morao reći. Amra se prvo nasmijala od olakšanja. Potom je upitala zašto laže. Tarik je odgovorio da bi ona mislila kako gubi vrijeme i novac. Nije mogla dozvati nijedan razgovor u kojem je to zaista rekla. Sjetila se, međutim, nekoliko večeri kada je odbila poziv prijateljice jer je neko morao ostati kod kuće dok je on imao važan posao.

Pristao je povesti je na završnu večer kursa. Voditeljica ih je dočekala rečenicom: "Napokon ste ga pustili da nam se pridruži." Amra je osjetila kako joj se ukočio osmijeh. Tarik je pokušao promijeniti temu, ali jedan polaznik dodao je da mu je drago što se supruga više ne protivi. Na stolu su stajali nježno ukrašeni kolači. Njegova nova sloboda imala je njeno izmišljeno, strogo lice.

Amra nije napravila scenu. Pitala je voditeljicu može li dobiti čašu vode i zatim Tariku rekla da objasni šta je zapravo govorio. Pred troje prisutnih priznao je da mu nije branila kurs. Lakše mu je bilo glumiti čovjeka koji se bori za sebe nego priznati da se stidi početničke nespretnosti. Kad se voditeljica izvinila Amri, on je dodao da ona nije kriva za njegovu priču.

Kući su ponijeli tortu od kruške, koja se nakrivila na zadnjem sjedištu. Amra je rekla da mu ne želi biti ni dozvola ni zabrana. Trebala je znati gdje je i hoće li stići pomoći, kao što je on znao za njene planove. Tarik je na frižider zapisao raspored sljedećeg kursa i upitao koji utorak treba

zamijeniti. Prvi put su razgovarali o dogovoru, bez zamišljenog protivnika između njih.

Sedmicu kasnije Amra je otišla s prijateljicom u kino, a Tarik ostao uz psa koji nije podnosio grmljavinu. Kada se vratila, zatekla je zagorjeli pleh i prozor otvoren širom. Nije pokušao sakriti neuspjeh. Rekao je da je mislio pratiti film na telefonu dok peče. Amra je otvorila kutiju keksa iz prodavnice. Jeli su ih iznad sudopera, bez pohvale za trud koju ovog puta niko nije unaprijed zahtijevao.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Tuđe ime ispod nacrta

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/tudje-ime-ispod-nacrta/

Fotografija na pozivnici bila je mala, ali Dunja je odmah prepoznala kosi balkon. Nacrtala ga je jedne nedjelje dok je suprug Faruk pravio ručak. Projekat kuće za mlad par navodno nije prošao prvi krug. Sada je stajao na plakatu izložbe njegove firme, pod tuđim potpisom. Dunja je povećala sliku na telefonu dok slova nisu postala mutna. Potpis je bio njegov.

Radila je samostalno, uglavnom sitne adaptacije. Faruk joj je ponudio da veliki nacrt pokaže kolegama, pa joj vratio samo usmeni odgovor da im se ne uklapa u plan. Dunja je povjerovala. Platila je softver i naredna dva mjeseca crtala tuđa kupatila. Nije joj smetalo što radi manje poslove. Smetalo joj je što sada nije mogla pronaći nijednu tačku u kojoj joj je muž rekao cijelu istinu.

Na otvorenje je otišla bez najave. Faruk ju je ugledao pored makete i zastao s čašom u ruci. Njegova šefica prišla je, oduševljena što upoznaje ženu koja mu, kako je rekao, daje "kućnu podršku". Dunja je objasnila da je autorica početnog rješenja i ponudila datoteke s datumima. Nije podizala glas. Šefica ih je oboje odvela u praznu kancelariju, gdje je ventilator pravio nepristojno veseo zvuk.

Faruk je priznao da je predao nacrt pod svojim imenom, misleći da će kasnije uključiti Dunju. Kolege su doradile konstrukciju, naručilac potpisao, a njega unaprijedili. "Nisam htio da izgleda kao usluga supruzi", rekao je. Dunja ga je upitala kome bi tačno bila učinjena usluga. Prvi put te večeri nije imao spremnu rečenicu. Šefica je obustavila objavu projekta dok se autorstvo ne utvrdi.

Ispravka je uključila Dunjino ime i naknadu, uz jasno navedeni rad ostatka tima. Faruk je izgubio unapređenje. Kod kuće je govorio da ga je mogla prvo nazvati. Dunja je rekla da je imao tri mjeseca da prvi poziv napravi sam. Otišla je kod prijateljice, s laptopom i nekoliko haljina, bez

dramatičnog pražnjenja ormara. Razgovore o zajedničkoj budućnosti odgodila je dok se ne završe poslovni dogovori.

Na ponovljenoj prezentaciji stajala je uz kolegicu koja je riješila konstrukciju balkona. Razgovarale su bez takmičenja o tome šta je svaka promijenila. Faruk je sjedio u publici, bez govora i bez prava da je iznenadi pomirenjem. Poslije joj je predao fasciklu sa svim ranijim verzijama. Dunja ju je uzela i rekla hvala. To je bila potvrda prijema, ništa više, ali prvi put nije morao nagađati šta njena riječ znači.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Recept na posljednjoj stranici

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/recept-na-posljednjoj-stranici/

Na posljednjoj stranici kuharice koju je namjeravala prodati, Sanela je našla iznos napisan plavom olovkom. Ispod njega stajalo je: "Vratiti do proljeća, brat zna." Prepoznala je suprugov rukopis, iako je broj pokušao pretvoriti u recept za kiselo tijesto. Tri kese brašna nikada nisu koštale onoliko koliko je njih dvoje nekada štedjelo za popravku krova.

Prije četiri godine Haris joj je rekao da su gotovo svu uštedevinu odnijeli kvar automobila i dug prema dobavljaču njegove radionice. Tada mu je vjerovala. Uzela je dodatne smjene u domu za starije i odgodila kurs keramike. Krov su zakrpili plastičnom ceradom, a njen brat pomogao je besplatno. Kuharicu je sada prodavala jer su konačno namjeravali smanjiti broj stvari u kući.

Haris je dugo gledao otvorenu stranicu. "Htio sam ti reći kad se vrati", izgovorio je. Novac je posudio bratu za propalu prodavnicu. Nije bilo kvara, niti duga dobavljaču. Sanela je upitala zašto je onda svake zime zajedno s njom psovao automobil koji su morali zadržati. "Nisam znao kako prekinuti", rekao je. Ta rečenica naljutila ju je više od iznosa.

Pozvali su njegovog brata, uz Harisovo protivljenje da će nastati porodična svađa. Brat nije znao za laž. Vjerovao je da su mu oboje poklonili novac i pokazao poruku u kojoj Haris piše da ne žuri s vraćanjem. Na ekranu je bilo i malo srce. Sanela je osjetila neobičnu zavist prema toj lakoći, prema velikodušnosti koju je njen muž mogao pokazivati samo dok je ona radila nedjeljom.

Nije tražila da brat vrati novac koji nije imao. Tražila je da Haris pred njim kaže šta je uradio, bez priče o njenoj navodnoj strogosti. Poslije su sjeli za kuhinjski sto. Odvojila je vlastitu platu na svoj račun i zakazala razgovor sa savjetnicom za parove. Haris je ponudio da proda radionicu. "Ne treba mi još jedan veliki potez koji si sam odlučio", rekla je. "Treba

mi da prestaneš odlučivati umjesto mene."

Kuharicu je zadržala, ali cedulju stavila u fasciklu s računima. Pomirenje nije došlo tokom jedne večere. Haris je mjesecima učio izgovoriti neprijatne iznose prije nego što ih potroši. Sanela je na proljeće upisala keramiku. Prvu zdjelu donijela je kući iskrivljenu na jednoj strani. Kada ju je Haris pohvalio, rekla mu je da vidi krivinu. On je ovaj put pogledao pažljivije i priznao da je vidi.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poruka proslijeđena pogrešnoj mladenki

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poruka-proslijedjena-pogresnoj-mladenki/

Sanja je imala tri razgovora otvorena na telefonu i u svakom govorila drugom verzijom sebe. Marku je pisala da jedino uz njega zaboravlja težak razvod. Njegovoj supruzi slala je preporuke za odmor, uz srdačne poruke o važnosti porodice. Nećakinji Niki objašnjavala je da poslovni partner Robert zaslužuje priliku jer se ljubav često razvije tek nakon razumne odluke.

Nika je imala dvadeset osam godina i radila u Sanjinoj agenciji. Tetka joj je pomogla kada je ostala bez posla, pa je svaki razgovor o Robertu bio ukrašen podsjećanjem na tu pomoć. On je bio pristojan, ali nisu imali o čemu pričati. Sanja je tvrdila da Nika samo nije dovoljno otvorena. Prešutjela je da bi njegovim ulaskom u porodicu vjerovatno dobila i ulaganje koje joj je trebalo.

U petak je slala raspored zajedničke večere. Namjeravala je Robertu proslijediti Nikinu potvrdu dolaska. Umjesto toga, cijelu privatnu prepisku s prijateljicom poslala je Niki. U njoj je pisalo da je Robert "siguran, dosadan i finansijski savršen", da će Nika popustiti čim shvati koliko zavisi od agencije, te da Marko još uvijek vjeruje kako je jedini muškarac kojem Sanja ozbiljno vjeruje.

Nika nije odgovorila odmah. Sačuvala je poruke koje su se odnosile na nju i nazvala Roberta. Rekla mu je da ne želi romantičnu vezu i da nikada nije obećala suprotno. On je šutio, pa priznao da mu je Sanja predstavljala njenu stidljivost kao skriveno oduševljenje. Dogovorili su da večeru otkažu svako u svoje ime.

Sanja je prvo tvrdila da su poruke izvučene iz šale. Zatim je govorila da je uvijek mislila najbolje. Nika je pitala za koga. Nije prijetila objavom prepiske niti tražila da cijela porodica bira stranu. Tražila je urednu isplatu rada i preuzela posao u drugoj agenciji. Robert je povukao

ponudu ulaganja, ne zato što ga Nika nije htjela, nego zato što više nije vjerovao osobi koja mu je nudila partnerstvo.

Marko je ubrzo saznao da Sanja i njemu prilagođava obećanja. Njihova veza završila je razgovorom koji nije mogao upakovati u priču o nesretnoj ljubavi. Sanja je ostala s manjom agencijom, nekoliko računa i slobodnom večeri. Niki je napisala dugu poruku punu objašnjenja, pa je izbrisala. Na kraju je poslala samo potvrdu uplate i izvinjenje zbog pritiska. Nika je zahvalila za uplatu. O izvinjenju nije ništa rekla. Sanja je prvi put ostavila razgovor otvoren bez pokušaja da sama napiše i tuđi odgovor.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Objašnjenje koje je stiglo poslije zaruka

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/objasnjenje-koje-je-stiglo-poslije-zaruka/

Vesna je prekinula probu čim je ugledala fotografiju. Pijanista s kojim je provela ljeto stajao je pokraj druge žene, ispod natpisa o njihovim zarukama. Dva dana ranije pisao joj je da je odsutan zbog poslovnih komplikacija. Sada je iz novina saznala da se komplikacija zove Lana i da njena porodica finansira koncertni prostor koji je želio voditi.

Starija sestra Adela došla je po nju. Nije rekla da je upozoravala. Kod kuće je skuvala supu, otvorila prozor i pustila Vesnu da cijelu priču ispriča dva puta. Vesna je osjećala sve naglas. Adela je navikla osjećati tiho, pa je izgledalo kao da je ništa ne može ozbiljno povrijediti.

Sedam dana kasnije pijanista se pojavio pred Adelinim stanom. Zvao se Igor, a sada je izgovarao vlastito ime kao molbu da ga se sjete u boljem izdanju. Htio je objasniti. Adela mu je dopustila deset minuta u dvorištu, pošto je Vesna prethodno rekla da ne želi susret.

Igor je priznao da se zaljubio. Tvrdio je da su dugovi, propuštene prilike i strah od neuspjeha učinili svoje. Nije želio povrijediti Vesnu, samo nije mogao odbiti sigurnost. Govorio je o svojoj budućoj supruzi kao o poslovnom ugovoru koji se nekako sam potpisao. Adela ga je prekinula. Ako je Lana znala istinu, dugovao joj je poštovanje; ako nije, dugovao joj je istinu. Ni u jednom slučaju Vesna nije trebala postati skloništе od njegovog izbora.

Kad je otišao, Adela je sestri prenijela razgovor bez ublažavanja. Vesna je dugo šutjela. Potom je rekla da joj je lakše znati kako nije sve bilo izmišljeno, ali da to ne znači da je išta bilo dovoljno. Prvi put nije pitala hoće li se vratiti.

Te noći Adela je priznala vlastiti nedavni prekid, o kojem nije govorila da ne opterećuje druge. Vesna ju je gledala zapanjeno. Mislila je da sestra nikada ne izgubi glavu ni san. Sjela je kraj nje i tražila da ispriča sve od

početka. Supa se ohladila na šporetu, neprimijećena.

Na jesen je Vesna održala mali koncert s novim sastavom. U prvom redu sjedila je Adela, a mjesto do nje ostalo je slobodno jer nije pozvala čovjeka s kojim je tek počela izlaziti. Još nije željela predstavljanja. Poslije nastupa sestre su same otišle jesti. Razgovarale su o muzici, poslu i tome koliko im je lakše otkad nijedna ne mora glumiti da ljubav uvijek prepoznaje na vrijeme.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Kristalna zdjela za tuđe izgovore

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kristalna-zdjela-za-tudje-izgovore/

Kristalna zdjela stajala je na vrhu vitrine, teška, nepraktična i uvijek puna prašine. Dunji ju je za vjenčanje poklonio bivši momak, uz rečenicu da neke stvari lijepo izgledaju dok ih čovjek ne pokuša držati. Njen muž Mladen smatrao je poklon duhovitim. Dunja ga nikada nije koristila, ali ga nije ni sklonila.

Kada im je pukla cijev, zdjela je bila u prostoriji koju je voda zaobišla. Kada je Mladen izgubio posao, istog dana je na njenom rubu primijetila sitnu ogrebotinu. Vremenom su počeli govoriti da im poklon donosi lošu sreću. Šala je bila zgodna: nesreća dobije oblik koji se može pokazati prstom, pa je manje potrebno razgovarati o onome što ljudi rade.

Poslije dvanaest godina braka stigla je opomena za kredit o kojem Dunja ništa nije znala. Mladen je uložio novac u apartman s kolegicom. Tvrdio je da je poslovna prilika propala i da se stidio reći. U koverti s dokumentima Dunja je pronašla i ugovor o zajedničkom korištenju stana, s datumima njihovih navodnih službenih putovanja. Kolegica je mislila da je Mladen već razveden.

On je stajao kraj vitrine kada ga je Dunja suočila s tim. Pogledao je zdjelu i promrmljao da ih od početka prati ista nesreća. Dunja je prvi put čula koliko je izgovor besmislen. Kristal nije podigao kredit. Nije rezervisao vikend. Nije svake nedjelje sjedio s njom za stolom i govorio da mu je drago što imaju miran život.

Skinula je zdjelu s police. Mladen se odmakao, očekujući da će je baciti. Umjesto toga odnijela ju je u sudoper i pažljivo oprala. Pod vodom je vidjela da je navodna ogrebotina zapravo stvrdnuta kap voska. Predmet koji je godinama smatrala oštećenim bio je sasvim čitav. Brak je, međutim, tražio ozbiljniji pregled od kućnog praznovjerja.

Dunja je odvojila finansije i potražila pravni savjet. Mladen se privremeno iselio. Kolegici je odgovorila samo na pitanja o datumima, bez uvreda i takmičenja oko toga koja je više prevarena. Na buvljaku je poslije našla ženu koja je skupljala stari kristal. Pregledala je zdjelu na dnevnom svjetlu i ponudila poštenu cijenu. Dunja je pristala. Kući se vratila s dvije obične šolje i dovoljno novca za novu bravu. Na praznoj polici ostao je svijetli krug. Nije ga prekrila ukrasom. Trebalo joj je malo vremena da se navikne na prostor u kojem više ništa ne mora biti krivo umjesto ljudi.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Gusar kojeg je platila njena porodica

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/gusar-kojeg-je-platila-njena-porodica/

Tara je na brod ponijela slušalice i knjigu koju nije namjeravala otvoriti. Tetka je izlet organizovala da proslave njen trideset drugi rođendan, ali je uz tortu stigao i fotografov sin. Tara ga nikada nije upoznala. Znala je samo da se tetka s njegovom majkom mjesecima raspituje kada će njihova djeca konačno prestati biti tako izbirljiva.

Sin se nije pojavio. Umjesto njega na brod je došao zamjenski skiper, preplanuli čovjek s poderanom torbom i imenom Leon. Tvrdio je da ljeti radi na obali, a zimi nestane gdje je toplije. Tari se dopalo što je nije pitao za posao, stan ni planove. Kada je predložio kratko pristajanje u napuštenoj luci, prva je pristala.

Tamo su našli zaključano kino, stol na obali i čovjeka koji je za njih donio gitaru. Leon je znao mnogo o starim filmovima, baš kao ona. Znao je čak i onu pjesmu koju je Tara slušala poslije razvoda. Uvjerila je sebe da su slučajnosti ponekad izdašne. Navečer su razgovarali na pramcu, dok je tetka u kabini pretjerano glasno hrkala.

Sljedećeg jutra na Tarin telefon stigao je račun za privatnu projekciju, muziku i najam kostima. Organizator događaja pobrkao je adresu naručioca i slavljenice. Na vrhu dokumenta pisalo je Leonovo pravo prezime. Bio je fotografov sin. Poderana torba pripadala je rekviziti, a podatke o njenom razvodu i muzici dobio je od tetke.

Leon je, uhvaćen, pokušao šalu. Znao je da ona ne bi prihvatila običan porodični sastanak. Htio je priliku bez predrasuda. Tara ga je pitala šta je onda od prethodnog dana pripadalo njoj: iznenađenje, razgovor ili osjećaj da ju je neko slučajno razumio. Rekao je da mu se zaista sviđa. Vjerovala mu je, ali to nije popravljalo način na koji je odlučio prići.

U luci je uzela taksi. Tetki je poslala polovinu stvarnog troška broda i poruku da ubuduće sama bira društvo. Leon joj je kasnije napisao

izvinjenje bez riječi "romantično" i "samo". Nije mu odgovorila odmah. Nakon nekoliko sedmica sreli su se u redu za kino. Kupovao je jednu kartu. Tara je kupila svoju, za drugi film. Pozdravili su se i svako je krenuo prema svojoj sali. Dok su se svjetla gasila, pomislila je da je to bio njihov prvi susret u kojem niko nije znao kako će se večer završiti.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Veza koja bi mu sredila posao

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/veza-koja-bi-mu-sredila-posao/

Pozivnica je stigla na poslovnu adresu. Mira je trebala govoriti o projektu obnove starog kina, a među gostima je bio i njen nekadašnji partner, sada direktor velike fondacije. Viktor je njegov dolazak primijetio prije nje. "Pa vi ste bili veoma bliski", rekao je, okrećući pozivnicu između prstiju. U firmi je čekao unapređenje za koje su mu, kako je tvrdio, nedostajali pravi kontakti.

Mira je s Denisom bila prije osamnaest godina. Raskinuli su zato što je sve u njegovom životu imalo prednost nad dogovorima koje je pravio s njom. To sjećanje nije smatrala vezom koju treba obnavljati. Viktor je bio uporan. Večera ništa ne košta, rekao je, a Denis bi joj sigurno volio pomoći. Govorio je kao da joj nudi zanimljivu priliku, premda je već pripremio vlastiti životopis.

U restoranu je Denis ustao, poljubio je u obraz i pohvalio kako dobro izgleda. Nije pitao za kino. Viktor je ubrzo spomenuo reorganizaciju svoje firme. Dok su muškarci razgovarali, Mira je gledala kako konobar skuplja mrvice s bijelog stolnjaka. Prepoznala je stari osjećaj: prisutna je, a istovremeno služi samo kao razlog da se odvije važniji razgovor.

Denis je obećao preporuku. Zatim je, kao usput, zamolio Miru da u prijavi za fondaciju navede kako je njegova organizacija od početka podržavala obnovu kina. Nije podržavala. Jednom su odbili finansiranje i na dva poziva nisu odgovorili. Viktor ju je ispod stola dotakao po koljenu. Bio je to poznat znak da ne komplikuje ono što se može riješiti ljubaznim osmijehom.

Mira je rekla da neće mijenjati izvještaj. Denis je podigao obrve i počeo govoriti o fleksibilnosti, a ona ga je podsjetila na datum odbijenice. Večera je završila ranije. U automobilu se Viktor žalio da je sve upropastila zbog jedne rečenice. Pitala ga je koliko bi rečenica o njenom

životu bio spreman prepraviti za bolje radno mjesto. Nije mu dozvolila da odgovori kako to nije tako mislio.

Narednih dana razgovarali su o novcu, zavisti i njegovom strahu da zaostaje za drugima. Mira nije htjela biti posrednica između njegovih ambicija i svoje prošlosti. Na otvaranje obnovljenog kina došao je sam, bez životopisa i zahtjeva. Projekt je dobio manju podršku drugog donatora. Nakon govora pitao ju je da mu pokaže projekcionu kabinu. Prvi put tokom cijele godine zanimalo ga je kako radi nešto na čemu je ona provela toliko vremena.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Predstava samo za jednog gosta

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/predstava-samo-za-jednog-gosta/

Adnan je na mali filmski festival stigao s ruksakom i kratkim dokumentarcem o napuštenim kinima. Za vrijeme večernjeg prijema upoznao je Laru, glumicu koja je govorila tiše čim bi joj se približio stariji muškarac u bijelom sakou. Predstavila ga je kao producenta. Kasnije, na stepenicama, rekla je da je i njen zaručnik, iako ona više ne želi tu vezu.

Adnan ju je slušao do ponoći. Govorila je o ugovoru zbog kojeg ne smije napustiti film, o vraćanju honorara i stanu koji pripada producentu. Nije tražila pomoć. Upravo to ga je uvjerilo da bi trebao pomoći. Sljedećeg jutra pozvan je na sastanak u apartman, gdje su dva čovjeka otvorila fasciklu s navodnim dugom. Lara je sjedila kraj prozora i izgledala kao da bi najradije nestala.

Tražili su uplatu prije zatvaranja festivalske kancelarije. Adnan je imao novac od prodaje automobila, namijenjen novoj kameri. Rekao je da prvo želi razgovarati s pravnikom. Bijeli sako se osmjehnuo i objasnio da bi odgađanje uništilo Larinu karijeru. Ona je tada ponovila rečenicu koju mu je noć prije rekla o snimanju na ostrvu. Samo što je ovaj put imenovala drugo ostrvo.

Sitnica ga je zaustavila. Pogledao je zaglavlje ugovora i primijetio ime produkcije koje se nije nalazilo u festivalskom programu. Zamolio je da svi zajedno odu do organizatora. Jedan muškarac rekao je da za to nema vremena. Adnan je ustao. Vrata nisu bila zaključana, a Lara je iznenada krenula za njim. Na hodniku mu je tiho rekla da nikome ništa ne uplaćuje.

U festivalskoj kancelariji ispričala je kako su je angažovali da odigra očajnu zaručnicu. Mislila je, rekla je, da će uzeti samo malu naknadu za navodno otkazivanje sastanka. Kada je vidjela Adnanovu štednju na ekranu telefona, shvatila je razmjere prevare. Predala je poruke i podatke

o ostalim učesnicima. Organizatori su pozvali policiju i pružili joj prostor da sačeka, bez obećanja da priznanje briše ono što je uradila.

Adnan je posljednju projekciju gledao sam. Lara mu je kasnije poslala izvinjenje, a on joj je poželio da ubuduće bira poslove u kojima publika zna da gleda predstavu. Nisu započeli romansu. Na povratku je svratio u prodavnicu opreme i kupio kameru koju je planirao. Prvi kadar snimljen njome prikazivao je festivalsku dvoranu u jutarnjem svjetlu, bez gostiju, bez muzike i bez ijedne osobe koja mu govori kakvu ulogu treba igrati.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Žena koju je čuvao za razgovor

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/zena-koju-je-cuvao-za-razgovor/

Kad je Ena ušla u atelje, na stolu su stajale dvije šolje, a treća je bila oprana i okrenuta naopako. Dunja je objasnila da Filip obično navrati četvrtkom. Ena je došla u srijedu. Za šest sedmica trebali su se vjenčati, pa je željela upoznati ženu čije je mišljenje njen zaručnik citirao svaki put kada bi trebali izabrati film ili mjesto za odmor.

Dunja je bila restauratorica. Imala je četrdeset godina, pažljive ruke i naviku da prvo sasluša cijelo pitanje. Rekla je da ona i Filip nikada nisu bili par. Nisu se ni poljubili. Ena je osjetila olakšanje, a zatim nelagodu koju nije znala imenovati. Na polici je prepoznala knjigu koju joj je Filip nedavno preporučio. Na prvoj stranici stajala je posveta Dunji, napisana prije devet godina.

Kroz razgovor su se pojavili njihovi običaji. Filip bi zvao kasno kada ne može spavati, donosio svoje brige i ostavljao ih na njenom stolu. Kada je Dunja trebala pratnju na porodično slavlje, bio bi zauzet. Kada je spomenula drugog muškarca, povukao se na nekoliko sedmica, pa se vratio s buketom i objašnjenjem da mu nedostaje njihova posebna bliskost.

"Da li ti je rekao da sačekaš?" pitala je Ena. Dunja je odmahnula glavom. Nije to izgovorio. Uvijek bi ostavio dovoljno topline da ona sama smisli razlog za čekanje. Dok je govorila, prvi put je čula kako taj raspored zvuči nekome ko ga nije godinama živio. Spustila je šolju i počela uklanjati Filipove rukopise s radnog stola.

Ena mu je navečer ispričala razgovor. On je smatrao da ga činjenica da nije bilo afere potpuno oslobađa. Čak je očekivao da mu zahvali na iskrenosti. Pitala ga je zna li šta Dunja želi od života. Odgovorio je da voli umjetnost i mir. Nije znao za njenu ponudu za posao u drugom gradu, onu koju je odbila nakon što joj je rekao da bez nje ne zna kako bi izdržao

težak period.

Vjenčanje su odgodili. Ena nije morala dokazati prevaru da bi priznala vlastitu sumnju. Dunja je spakovala rukopise i poslala ih kurirskom službom, a zatim prihvatila kraći angažman u restauratorskoj radionici na obali. Filip je u četvrtak zatekao zaključan atelje. Na telefonu je imao dvije poruke s jasnim odgovorima, bez nagovještaja i bez prostora između redova. Dugo ih je čitao, tražeći poznato mjesto na kojem bi mu neko drugi objasnio šta treba osjećati.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pravo na odlazak i račun koji ostaje

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pravo-na-odlazak-i-racun-koji-ostaje/

U emisiji su bili poznati kao par koji ništa ne skriva. Lana je montirala razgovore, a Boris je odgovarao na pitanja slušatelja. Najčešće je ponavljao da ljudi smiju otići kada više ne vole. Ona bi tada klimnula i dodala da ostajanje iz straha nikoga ne čini vjernim. Snimali su za kuhinjskim stolom, kraj zdjele limuna koje niko nije jeo.

Na desetu godišnjicu zajedničkog života Boris je rekao da je upoznao nekoga. Nije riječ o prolaznom zanosu, objasnio je, već o promjeni koju treba poštovati. Lana je čula vlastite rečenice vraćene u usta drugog čovjeka. Pitala ga je koliko dugo zna. Četiri mjeseca. Za to vrijeme zajedno su kupili namještaj za stan koji je ona pristala finansirati iz svoje uštođevine.

"Imaš pravo otići", rekla je, "ali četiri mjeseca sam odlučivala prema informacijama koje si ti već promijenio." Boris je predložio da o svemu snime posebnu epizodu. Smatrao je da njihov raskid može pomoći drugima. Ona je ugasila mikrofon. Prvi put je osjetila da joj je vlastiti život postao sadržaj nad kojim nema pravo zadržati tišinu.

Te večeri nazvala je bivšeg partnera, Armina. Napustila ga je prije mnogo godina, uvjerena da će razumno objašnjenje poništiti njegovu bol. Sada mu se izvinila zbog načina na koji je otišla, bez pokušaja da ponovo otvori njihovu priču. Armin je kratko šutio, pa rekao da mu je tada najviše nedostajalo da ga prestane uvjeravati kako je sve dobro za oboje. Razgovor su završili običnim pitanjem kako im ide posao.

Lana i Boris sastali su se uz popis zajedničkih troškova. Dogovorili su vraćanje dijela novca i rok za selidbu. Nije pristala da nova partnerica bude krivac za odluke koje je donio on. Također nije pristala izgovoriti da mu želi sreću dok još nije mogla izgovoriti njegovo ime bez knedle. Boris je prvi put slušao cijelu njenu rečenicu, ne tražeći zgodan zaključak za

publiku.

Završnu obavijest za slušatelje napisali su zajedno. Bila je kratka i nije sadržavala pojedinosti raskida. Nakon njegovog odlaska Lana je pomjerila sto prema prozoru i počela montirati emisije drugih ljudi. Nekoliko mjeseci kasnije snimila je razgovor s muzičarkom o neuspjelom koncertu. Nisu nudile savjete. Smijale su se trenutku kada je, uprkos pripremama, nestalo struje. Na kraju je Lana ugasila snimač, pa nastavila razgovarati dok se vani palila ulična rasvjeta.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Zvono iz zaključane sobe

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/zvono-iz-zakljucane-sobe/

U vili koja je pretvorena u mali pansion, soba na kraju hodnika nije se izdavala. Alma je dobila ključeve svih ostalih vrata i tanku fasciklu s pravilima. Vlasnik je rekao da se iza zaključanih vrata čuvaju porodične stvari. O bivšoj supruzi govorio je samo kad bi trebalo objasniti zašto u kući nešto nedostaje. Ona je, navodno, otišla s tuđim novcem i tuđim mužem.

Prve noći oglasilo se staro zidno zvono. Na ploči iza recepcije zasvijetlio je broj zaključane sobe. Alma je pokucala. Ništa. Sljedeće večeri isto se ponovilo tačno kada je pomjerila stalak za kišobrane da obriše pod. Vlasnik se nasmijao i rekao da stare kuće traže pažnju. Njoj je bilo čudno što ipak nije htio pozvati električara.

Dok je narednog jutra mijenjala izblijedjeli okvir iza stalka, pronašla je udubljenje s malim snimačem i žicom starog pozivnog sistema. Baterije su odavno oslabjele, ali je uređaj još radio na punjaču. Nije ga odmah pustila. Na poleđini je pisalo ime žene o kojoj se u kući govorilo šapatom. Alma je broj pronašla u fascikli, na starom ugovoru, i pitala želi li preuzeti uređaj.

Došla je uredna žena sa sivim šalom, vidno umorna od toga da objašnjava ko je. Zvala se Vera. Snimala je popis namještaja kada se muž vratio kući s prijedlogom da svoj dug prepiše na nju. U pozadini snimke čuo se njihov razgovor. Nije pristala, pa je nakon razvoda gostima i poznanicima počeo pričati o njenoj navodnoj aferi. Uređaj je sakrila dok je pakovala stvari, misleći da će se brzo vratiti.

Alma je ponudila da joj pošalje kopiju. Vera je htjela original i račun za noćenje. Ostat će dok ne preuzme svoje knjige, rekla je. Kada se vlasnik pojavio, dočekale su ga u predvorju s popisom stvari i njegovom ranijom porukom da je soba prazna. Nije bilo dramatičnog razotkrivanja pred

gostima. Vera je već zakazala sastanak s pravnicom, a Alma je odbila ponavljati priču koju nije mogla potvrditi.

Nekoliko sedmica kasnije vlasnik je, uz pisano izvinjenje, ispravio svoje tvrdnje pred ljudima kojima ih je govorio. Vera je preuzela knjige i okrugli sto kraj kojeg je nekad prevodila romane. Alma je ostala voditi pansion, sada s jasnim ugovorom. Električar je otkrio da je stalak pritiskao ogoljeni kontakt starog zvona. Kad je završio posao, hodnik je utihnuo. Zaključana soba dobila je novi ključ, a u njoj je ostao samo miris svježe boje.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Test kompatibilnosti sa pokvarenim pitanjima

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/test-kompatibilnosti-sa-pokvarenim-pitanjima/

Prvo pitanje glasilo je: "Ako partner kupi kruške, a vi volite jabuke, ko od vas krije emocije?" Tarik ga je napisao dok je čekao da se odmrzne frižider. Bio je programer, imao je slobodnu subotu i ljutili su ga internetski testovi koji su iz četiri odgovora proglašavali nečiju vezu propalom. Sastavio je dvanaest jednako besmislenih pitanja. Rezultat je uvijek bio: "Razgovarajte."

Njegova supruga Mina nasmijala se toliko da je prosula kafu. Sutradan je upitnik poslala kolegicama, ali je posljednju riječ zamijenila dugim objašnjenjem o emotivnim profilima. Radila je u marketingu. Znala je kako prazna stranica dobije ozbiljnost čim na vrhu osvane plavi znak i obećanje da će vas neko razumjeti.

Za sedmicu su stigli prvi zahtjevi za plaćeno savjetovanje. Mina je otvorila malu stranicu i Tarika predstavila kao autora metode. Njegovo negodovanje prevela je u skromnost stručnjaka. Novcem od prvog predavanja platila je njihov pokvareni bojler, a on je prestao spominjati izmišljena pitanja. Navečer bi samo provjerio broj prijava. Broj je rastao brže od njegove nelagode.

Onda je u inbox došla poruka žene koja je otkazala godišnjicu jer je njen muž na pitanju o kruškama izabrao pogrešan odgovor. Tarik ju je pročitao tri puta. Tokom sljedećeg prijenosa uživo sjedio je pokraj Mine, slušajući kako priča o povjerenju. Iza kamere je stajala šolja na kojoj je pisalo da su savršen tim. Tu šolju kupio je on, jedne zime kada su već prestali zajedno doručkovati.

"Nisam kvalifikovan da vam govorim koga da volite", rekao je usred njenog izlaganja. Objasnio je nastanak testa, bez šale i bez traženja krivca u publici. Mina je zatvorila prijenos. Četrdeset minuta nisu progovorili.

Potom je rekla da je on mjesecima slušao kako ona želi raditi nešto svoje, a nikada je nije pitao šta. On je priznao da mu je odgovaralo potpisivati se ispod njenog rada sve dok je donosio novac.

Vratili su uplate i objavili ispravku. Neki su se naljutili, drugi su ih uvjeravali da test ipak radi, što je Tarika dodatno posramilo. Mina je zadržala stranicu, sada za svoje stvarne marketinške usluge. Za doručkom, nekoliko dana kasnije, spustila je pred njega zdjelu krušaka. "Ostalo nam je samo ovo", rekla je. Tarik je uzeo jednu i pitao je kakav joj je plan za taj dan. Ostao je za stolom da čuje odgovor.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Putovanja na njegov račun

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/putovanja-na-njegov-racun/

Ivan je na trajektu držao tri torbe, dok je Lara provjeravala jesu li fotografije dovoljno svijetle. Upravo su završili putovanje koje je na njenom profilu izgledalo kao spontani odmor. U stvarnosti je svaki ručak birao prema tome hoće li ga moći platiti prije sljedećeg honorara. Lara je to zvala ulaganjem u njihov zajednički život.

Kad su se upoznali, prodavala je ručno izrađene torbe i govorila kako želi vidjeti svijet. Ivanu se sviđala njena energija. Radio je od kuće, dobro zarađivao i bio umoran od vlastite uredne dosade. Prvo putovanje platio je s veseljem. Na drugom je već radio noću dok je ona spavala u hotelskom krevetu koji nije stao u njegov uobičajeni budžet.

S vremenom su fotografije postale važnije od samog putovanja. Lara se ljutila ako je na njima izgledao umorno. Ivan je prestao pitati kome šalje poruke jer je odgovor uvijek uključivao potencijalnu saradnju. Nije znao varala li ga je. Znao je da njihove privatne večeri sve češće provodi čekajući da završi javni dio dana.

Na posljednjoj večeri prišao im je vlasnik turističke agencije i dugo razgovarao s Larom. Sutradan mu je rekla da ju je pozvao na putovanje s grupom autora. Ivan je osjetio olakšanje toliko snažno da se postidio. Uhvatila ga je misao da bi, ako se ona zaljubi u tog čovjeka, on konačno mogao otići bez objašnjavanja.

Tokom pakovanja našao je u džepu račun iz restorana u koji uopće nije želio ići. Lara je tamo naručila dodatno jelo jer je lijepo izgledalo na stolu, pa ga skoro nije dotakla. Ranije bi račun sakrio da sam sebe poštedi ponovnog računanja. Sada ga je ispravio i stavio uz ostale. Nije bio dokaz protiv nje. Bio je dokaz koliko dugo potpisuje nešto s čim se ne slaže.

Sada, na palubi, Lara je tražila da je fotografiše kraj ograde. Ivan je spustio torbe i rekao da prvo moraju razgovarati. Nije je optužio za

poruke koje nije vidio niti za namjere koje ne može znati. Rekao je da više ne želi finansirati život u kojem se osjeća kao osoblje.

Lara je odgovorila da ga nikad nije tjerala. U tome je bilo neugodne istine. On je kupovao karte umjesto da izgovori granicu, a onda se ljutio što je ona ne naslućuje. Priznao je svoj dio. Ipak, nije povukao odluku da završi vezu.

Kod kuće su podijelili stvari i otkazali buduće rezervacije. Dio novca izgubio je, dio je vratila. Lara je otišla na putovanje s agencijom, a Ivan nije provjeravao fotografije da sazna s kim.

Prvog slobodnog vikenda vozio je do malog jezera blizu grada. Ponio je jednu torbu i sendvič. Kad je sunce palo iza drveća, posegnuo je za telefonom, pa ga ostavio na klupi. Niko nije čekao dokaz da mu je lijepo.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Nakit koji joj nikad nije kupio

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/nakit-koji-joj-nikad-nije-kupio/

Žena na vratima nije podigla glas. To je Niku uplašilo više nego da jeste. Nosila je fasciklu i pitala je li Miloš unutra. Nika je rekla da nije. Poslije popodnevne probe ostao je samo deset minuta, popio kafu i otišao zbog navodnog razgovora s producentom. Pjevačica je tek tada primijetila burmu na ruci posjetiteljice.

Zvala se Sonja. Miloš joj je bio muž. Novac sa zajedničkog računa nestajao je mjesecima, a on joj je napokon priznao da je kupovao skupe poklone ženi s kojom se viđa. Sonja je na stol položila odštampanu fotografiju Nike s nastupa. Zaokružila je ogrlicu i dvije narukvice.

Nika je osjetila mučninu. Miloš joj je govorio da je razveden, samo da još rješava papire oko stana. Nikad joj nije kupio ništa skuplje od cvijeća. Ogrlica s fotografije bila je posuđena od stilistice, jedna narukvica majčina, druga kupljena na pijaci. Kad je to rekla, Sonjino lice postalo je tvrđe.

"Tako bih i ja rekla", odgovorila je.

Prije nekoliko godina Nika bi izvadila svoj nakit i dala ga samo da se neugodna scena završi. Ovog puta donijela je telefon. Pozvala je stilisticu pred Sonjom, pokazala poruke o posudbi i račun za kostim. Nije dokazivala da je savršena osoba. Dokazivala je jednu stvar koju je mogla provjeriti.

Sonja je sjela. Iz fascikle je izvadila listu uplata. Na njoj su bili nazivi firmi koje nijedna nije prepoznavala. Nika je prepoznala jednu adresu elektronske pošte: Miloš joj je s nje nudio da finansira snimanje albuma. Pokazalo se da je isto obećanje davao većem broju izvođača, uz novac koji je premještao između računa.

Nisu same pokušavale razriješiti cijeli slučaj. Sačuvale su dokumente i potražile stručnu pomoć. Kad je Miloš nazvao Niku, prvo je pitao zašto je ponizila njegovu suprugu. Nika ga je prekinula i rekla da je Sonja upravo čula tu rečenicu preko zvučnika. S druge strane nastala je tišina.

Nisu postale prijateljice. Bilo je previše povrijeđenosti za filmski zagrljaj. Ipak, Sonja se izvinila što je došla po tuđe stvari, a Nika što je bez provjere prihvatila priču o razvodu. Rastale su se s istim brojem predmeta s kojim su se srele.

Na sljedećem nastupu Nika je nosila samo majčinu narukvicu. Kad je najavila prvu pjesmu, glas joj je zadrhtao, ali nije zastao. Sonja nije bila u publici. Nije ni morala biti.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Dobitak koji im je uzeo večer

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/dobitak-koji-im-je-uzeo-vecer/

Amela je prala šolje kada je Tarik iz dnevne sobe viknuo da donese listić. Na ekranu se pojavio niz brojeva koji je ličio na njihov. Kupovali su isti izbor svakog mjeseca, malu zajedničku naviku od vremena kad su za veće planove imali više volje nego novca.

Prva četiri broja bila su tačna. Peti se zbog odsjaja nije jasno vidio. Tarik je utišao televizor, kao da buka može promijeniti rezultat. Amela je sjela kraj njega, mokrih ruku. Nisu odmah provjerili ostatak. Dopustili su sebi nekoliko minuta u kojima je sve moguće.

Tarik je prvi spomenuo kuću na obali. Amela je rekla da bi završila školovanje koje je prekinula zbog posla. On se nasmijao i pitao zašto bi se, s tolikim novcem, vraćala u učionicu. Ona je odgovorila da ne želi ostatak života provesti birajući pločice za njegovu kuću.

Razgovor se brzo pomjerio. Tarik je govorio o putovanju bez plana, Amela o vlastitom računu. Riječ vlastiti ostala je između njih. On je pitao kome je namjeravala dati novac. Ona je pitala otkad svaka njena želja mora izgledati korisno njemu. Spomenuli su rođake kojima bi trebalo pomoći, zatim one kojima nipošto ne bi. Svako je među tim drugima pronašao nekog svog.

Amela je priznala da već mjesecima razgleda mali stan blizu posla. Nije ga namjeravala kupiti, samo je gledala fotografije i zamišljala tišinu. Tarik je rekao da je razmišljao o dužem putovanju sam. Oboje su govorili kao da ih je potencijalni dobitak konačno oslobodio obaveze da budu ljubazni.

Kad je provjerio broj, pokazalo se da posljednja dva ne odgovaraju. Nisu dobili ništa. Tarik je pokušao napraviti šalu o tome kako su se barem zabavili. Amela nije odgovorila. Ugasila je televizor i pitala šta da rade sa svim što su upravo saznali.

Narednih sedmica razgovarali su ozbiljnije nego godinama prije. Pokušali su savjetovanje i prvi put odvojeno zapisali želje. Nisu našli zajednički plan koji bi oboje mogli pošteno prihvatiti. Rastali su se mirnije nego što bi iko pretpostavio nakon one večeri.

Amela je upisala večernju nastavu, Tarik otišao na kratko putovanje koje je mogao platiti. Stari listić ostao je u ladici dok su dijelili stvari. Nije ga uzelo nijedno. Kad je iznosila posljednju vreću papira, Amela ga je stavila na vrh. Bio je potpuno bezvrijedan, a ipak je konačno nešto završio.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Izgovor zvan slučajnost

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/izgovor-zvan-slucajnost/

Ivona je trećeg dana seminara promijenila vrijeme doručka. Rekla je sebi da želi izbjeći gužvu, premda je hotel u pola osam bio gotovo prazan. Znala je kada dolazi Luka, gostujući predavač koji ju je prethodne večeri nasmijao opaskom o njihovim beskrajnim radnim grupama.

Bila je udana jedanaest godina. Njen brak nije bio nesretan na način koji bi se lako objasnio. Boris je bio dobar, često odsutan mislima, sklon razgovor završiti prije nego što postane neugodan. Ivona je u posljednje vrijeme govorila da je umorna. Nije dodavala od čega, jer bi to zahtijevalo da i sama preciznije pogleda.

Luka je slušao. Pamtio je naslov knjige koju je spomenula i pitao šta misli o predavanju, čak i kad se nije slagala. Na šetnji uz jezero rekao je da mu se sviđa. Ivona je odgovorila da je udana. On je klimnuo i pustio da razgovor stane. Nije je nagovarao. To ju je ostavilo bez zgodnog neprijatelja protiv kojeg bi mogla braniti vlastitu nevinost.

Te večeri pozvala je Borisa i predložila da joj se pridruži za vikend. On nije mogao. Imao je raniji dogovor. Ivona se naljutila više nego što je situacija opravdavala. Htjela je da dođe i svojim prisustvom odluči umjesto nje, a nije mu rekla zašto joj je važno.

U hodniku je srela Luku. Predložio je čašu vina na terasi, bez pritiska u glasu. Rekla je da će samo uzeti jaknu. U sobi je otvorila ormar i birala onu u kojoj joj ramena izgledaju bolje. Tada joj je postalo neugodno od vlastitog izraza u ogledalu. Ništa od ovoga nije samo nailazilo na nju. Ustajala je ranije, birala mjesto za stolom, produžavala šetnje.

Vratila se na terasu i rekla da neće ostati. Luka je prihvatio odgovor. Nije nastala velika scena, samo dvije nepopijene čaše. Ivona je u sobi ponovo nazvala Borisa. Ovaj put nije tražila da dođe. Rekla je da je privukao drugi čovjek i da se plaši koliko dugo njih dvoje odgađaju pravi razgovor.

Po povratku kući nije bilo brzog oprosta za ono što još nije ni postalo fizička prevara. Boris je bio povrijeđen, a ona nije mogla koristiti odlazak s terase kao medalju. Počeli su razgovarati uz pomoć savjetnice. Prve večeri nakon susreta sjedili su u autu pred zgradom. Ivona nije rekla da je umorna. Rekla je od čega.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Aplauz za čovjeka kojeg nije primjećivala

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/aplauz-za-covjeka-kojeg-nije-primjecivala/

Na otvorenjima je Jelena svoga muža predstavljala uz smijeh: "On je naš čovjek iz stvarnog svijeta." Amir je radio kao inženjer u ustanovi koja prilagođava pomagala osobama s invaliditetom. Nije znao pričati o svom poslu tako da za stolom nastane tišina. Govorio je o spojevima, materijalima i ljudima čija imena niko iz galerije nije poznavao.

Jelena je vodila malu galeriju i živjela od susreta koji obećavaju sljedeći veliki događaj. Slikar Viktor znao je opisati plavu boju kao ličnu tragediju. To joj je u početku bilo smiješno, zatim zavodljivo. Počela je ostajati u njegovom ateljeu nakon zatvaranja, a Amiru slati poruke da pregovara s kupcima.

Viktor je volio publiku. Kad bi mu govorila da zbog njega rizikuje brak, uzimao bi cigaretu i pričao kako umjetnost ne podnosi vlasništvo. Jelena je tu rečenicu prihvatala kao dubinu, iako je sve jasnije značila da ne želi odgovornost. Kod kuće je Amir prao šolje ostavljene od prethodne večeri i pokušavao joj pokazati fotografiju novog prototipa.

Jednom mu je rekla da nije raspoložena za posao. Nekoliko minuta poslije sat vremena je slušala Viktorovu glasovnu poruku o izložbi. Amir je čuo dovoljno da više ne pita za fotografiju.

Kad joj je rekao da zna za aferu, nije bilo scene koju je očekivala. Govorio je umorno i precizno. Rekao je da ne želi živjeti kao sporedni lik u njenoj potrazi za zanimljivim ljudima. Razdvojili su se. Jelena je vjerovala da će se, nakon malo vremena, vratiti njihovoj poznatoj rutini.

Pola godine kasnije galerija je dobila poziv na dodjelu priznanja za društveni doprinos. Jelena je došla zbog potencijalnog sponzora. Na platnu se pojavila Amirova fotografija. Njegov tim napravio je pomagalo koje su korisnici mogli jednostavnije prilagoditi svojim potrebama. Na binu je izašla žena koja je objasnila šta joj je njegov rad omogućio u

običnom radnom danu.

Pokazala je kratki snimak iz svoje radionice. Na njemu nije bilo velikog otkrića, samo nekoliko pokreta koje je ranije teško izvodila. Amir je stajao sa strane i držao vrata da prođe kolica s materijalom. Jelena je prepoznala njegovu staru jaknu. Toliko puta ga je u njoj dočekala pitanjem mora li baš takav doći među njene goste.

Jelena je slušala i prepoznala fotografiju koju joj je pokušavao pokazati. Amir je primio priznanje, zahvalio kolegama i sišao bez velikog govora. Publika je pljeskala. Ona je pljeskala duže nego što je trebalo, kao da se kašnjenje može nadoknaditi rukama.

Poslije mu je prišla i rekla da je ponosna. Amir joj je zahvalio jednako pristojno kao ostalima. Nije bio okrutan, samo više nije čekao njeno prepoznavanje. Kad je otišao s timom na večeru, Jelena je ostala kraj prazne bine i prvi put pročitala cijeli program.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Rezervacija na tuđe prezime

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/rezervacija-na-tudje-prezime/

Potvrda rezervacije stigla je na zajedničku adresu elektronske pošte zato što je aplikacija zapamtila stari račun. Boris ju je otvorio tražeći račun za internet. Dvije noći, soba za dvoje, ime njegove supruge i prezime čovjeka kojeg je poznavao s poslovnih večera. U kalendaru je taj vikend bio označen kao Anitin seminar.

Nije pretraživao njen telefon. Sačuvao je potvrdu i čekao da dođe. Godinama je radio noćne smjene u laboratoriji, dok je Anita vodila agenciju za događaje. Navikao je da njihove satnice rijetko dodiruju jedna drugu. To je objašnjenje sada izgledalo kao namještaj koji je odjednom postao prevelik za sobu.

Anita nije dugo poricala. Rekla je da se zaljubila, da je zbunjena i da ne želi povrijediti nikoga. Boris je pitao šta namjerava. Odgovorila je da joj treba vrijeme, ali da ne vidi razlog za nagle odluke. Stan je njihov, troškovi su zajednički, a razdvajanje bi svima samo zakomplikovalo život.

Najviše ga je pogodilo što je govorila kao da pregovaraju o produženju najma. Kad je rekao da ne pristaje živjeti u toj neizvjesnosti, optužila ga je da je hladan. Kad je zaplakala, poželio je povući sve što je izgovorio. Znao je kako je utješiti. Nije više znao ima li pravo prvo ostati povrijeđen.

Sljedećeg jutra nazvala ga je da uplati njenu godišnju članarinu u poslovnom klubu. Zaboravila je da su sinoć razgovarali o kraju braka ili je očekivala da se praktični dio nastavlja bez promjene. Boris je rekao da će zajedničke obaveze dogovoriti za stolom, ali da nove lične troškove svako preuzima sam.

Nisu se rastali u jednom razgovoru. Popisali su račune, dogovorili procjenu stvari i uz stručnu pomoć uredili razlaz. Bilo je dana kada mu je nedostajala toliko da bi gotovo nazvao samo da čuje njen glas. Umjesto toga javljao se prijatelju s kojim je prije braka redovno igrao šah.

Kad je Anita odnijela posljednje kutije, ostavila je cvijet na kuhinjskom stolu. Boris ga nije bacio. Presadio ga je jer je saksija bila premala. Nije u tom poslu tražio simboliku. Zemlja se prosula, morao je usisati i kupiti još jednu podlošku.

Uvečer je otvorio zajednički kalendar i uklonio stare podsjetnike. Novi unos bio je sasvim jednostavan: subota, šah kod Jasmina. Prvi put nakon mnogo mjeseci nije morao provjeravati ko mu je pod tim datumom rekao istinu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Žena s crvenim povocem

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/zena-s-crvenim-povocem/

Pas je Davoru ukrao papirnu vrećicu s pecivom, a njegova vlasnica izvinjavala se kao da je lično planirala krađu. Imala je crveni povodac omotan oko zapešća i trag soli na rukavu. Davor joj je rekao da pas ima dobar ukus. Nasmijala se, pa kupila novu vrećicu i sjela kraj njega na klupu.

Zvala se Nela. Oboje su bili na odmoru sami, s objašnjenjima koja su zvučala uvježbano. Njen muž nije mogao napustiti posao. Njegova supruga nije voljela more van sezone. Prstenje nisu skinuli. To im je u početku izgledalo kao dokaz da ne skrivaju ništa važno.

Šetnje su postajale duže. Razgovarali su o knjigama, nesanici i navici da kod kuće kažu kako je sve u redu prije nego što ih iko pita. Jedne večeri poljubili su se kraj zatvorenog kioska. Poslije su dugo šutjeli. Nela je rekla da joj se ovakve stvari ne događaju. Davor je odgovorio da ni on nije takav čovjek, mada je upravo postao.

Po povratku kući nastavili su pisati. Fotografije psa zamijenile su poruke koje su brisali prije spavanja. Davor je počeo putovati na izmišljene poslovne sastanke. Nela je prijateljici rekla da ide na seminar, pa provela popodne s njim u gradu između njihovih adresa.

U tom gradu uvijek su birali isti hotel jer ih na recepciji niko ništa nije pitao. Jednom je nestalo struje, pa su sjedili u hodniku uz prozor. Nela je rekla da ne želi da im se cijeli odnos sastoji od izlaza za nuždu. Davor je pokušao obećati budućnost, ali ga je pitala za datum. Tada je prvi put zašutio prije nego što izgovori još nešto lijepo.

Preokret nije donijelo razotkrivanje. Donijela ga je obična kupovina. U prodavnici je Davor primijetio čaj koji njegova supruga pije kad je boli stomak i automatski ga stavio u korpu. Shvatio je da kod kuće postoji stvarna osoba, s navikama koje poznaje i informacijama koje joj

namjerno uskraćuje. Te večeri Neli je rekao da više ne želi tajne sastanke.

Ona je najprije pomislila da je ostavlja. Onda je priznao da ne zna hoće li njih dvoje opstati kad prestanu biti bijeg. Nela je zaplakala, ali se složila. Oboje su morali razgovarati kod kuće bez obećanja da ih na drugoj strani čeka nagrada.

Mjeseci su bili teški i neuredni. Davorov brak završio je sporazumnim razlazom, uz povrijeđenost koju nije pokušavao umanjiti. Nela je odlučila živjeti sama dok ne shvati šta želi. Nisu jedno drugome slali izvještaje o svakom razgovoru.

Ponovo su se sreli u jesen, u javnom parku, bez izgovorenih službenih putovanja. Pas je odmah gurnuo nos u Davorovu torbu. Ovaj put unutra nije bilo peciva. Nela se nasmijala, a Davor joj ponudio ruku. Krenuli su polako, sada bez tuđih života skrivenih između njih.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Večera koja ga nije čekala

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/vecera-koja-ga-nije-cekala/

Na šporetu nije bilo lonca, a na naslonu stolice nije visio Sanjin džemper. Vedran je ušao u stan u devet, uvjeren da će ga dočekati ista primjedba o kašnjenju. Umjesto nje dočekalo ga je zujanje frižidera. Nazvao ju je. Telefon je ostao nedostupan.

U početku se naljutio. Nije volio kad planovi nisu jasni, premda svoj dolazak rijetko najavi. Onda je vidio da nema ni torbe za vikend. Na kuhinjskom stolu ležala je prazna koverta. Sanja je prošle noći rekla da više ne želi razgovarati s čovjekom koji se javlja samo da objasni zašto opet neće doći.

Sjeo je bez skidanja kaputa. Sjetio se kako su nekad u toj kuhinji plesali dok se kuhala tjestenina. Posljednjih mjeseci dolazio je sit s poslovnih večera i pitao šta ima za pojesti. Sanja je ostavljala tanjir u frižideru. On je to smatrao dokazom da je sve, uprkos njenim riječima, uglavnom dobro.

Otvorio je bilježnicu i počeo pisati. Obećao je da će petkom završavati ranije, da neće dogovarati vikende bez nje i da će prestati koristiti posao kao odgovor na svako pitanje. Pisao je brzo, gotovo ljutito. Tek kad je ispunio stranicu, primijetio je koliko konkretnih stvari zna, a mjesecima tvrdi da ne razumije šta ona traži.

Vrata su se otvorila prije ponoći. Sanja je ušla s mokrom kosom i torbom. Njena sestra se razboljela, pa je otišla ostati uz nju dok se ne vrati zet. Ostavila je poruku, ali na drugoj strani koverte. Baterija joj se ispraznila. Vedran je osjetio takvo olakšanje da je odmah počeo govoriti kako je bespotrebno brinuo.

Kad je prijatelj nazvao zbog subotnjeg izleta, gotovo je automatski rekao da dolazi. Sanja je u međuvremenu pročitala otvorenu bilježnicu. Nije vikala. Samo je okrenula stranicu prema njemu dok je još držao telefon.

Vedran je zastao. Prijatelju je rekao da će se javiti sutra. Sanja je sjela nasuprot njega i pitala želi li stvarno išta od napisanog ili samo želi da se više ne uplaši.

Nije znao odgovor koji bi zvučao lijepo. Rekao je da ne zna kako da se promijeni odjednom. Dogovorili su jedan petak i jedan razgovor bez telefona, pa da vide. Sljedećeg petka došao je na vrijeme. Večera ga nije čekala. Sanja je bila spremna, obuvena, s ključevima u ruci. Rezervisala je sto za dvoje.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Vještina koju nije smio pokazati

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/vjestina-koju-nije-smio-pokazati/

Na probnoj večeri za vjenčanje, Ivan je prvi primijetio pogrešan razmak između dva slova na ugovoru. Sarin otac donio je dokument kojim je upravo prodao udio u porodičnoj radionici. Trebao je to biti razlog za dodatnu zdravicu. Kupac je sjedio na kraju stola, nasmijan, s telefonom položenim naopako kraj tanjira.

Ivan je dokument pogledao samo jednom. Potpis je bio dobar. Pečat gotovo savršen. Ali broj ugovora i naziv banke izgledali su kao da su stigli iz dva različita svijeta. Znao je taj osjećaj. Godinama ranije živio je od prepravljanja tuđih preporuka i potvrda, dok jedan posao nije završio prijavom i uslovnom kaznom.

Sara je znala da je imao težak period. Nije znala šta je radio. Govorio joj je da se bavio lošim poslovnim partnerstvima i da ga više ne zanima brza zarada. Sada je izrađivao jelovnike, ambalažu i reklame. Njegov ured imao je dva zdrava fikusa i nijedan zaključan ormar.

Kad je kupac zamolio Sarinog oca da odmah potpiše dodatak, Ivan je odložio viljušku. Rekao je da novac ne treba slati dok se dokument ne potvrdi direktno kod izdavaoca. Kupac ga je pitao otkud mu pravo da prekida porodičnu večeru. Ivan je pogledao Saru prije nego što je odgovorio.

"Zato što sam nekad pravio stvari koje izgledaju ovako."

Tišina je potrajala. Sara je uzela dokument, ne njegovu ruku. Zamolila je oca da nazove kontakt koji već ima, umjesto broja navedenog na papiru. Provjera nije završena te noći. Ujutro se pokazalo da potvrda o sredstvima nije izdata. Kupac je prestao odgovarati, a porodica je sačuvala prepisku i prijavila pokušaj prevare.

Ivan je očekivao da će mu zahvalnost olakšati razgovor sa Sarom. Nije. Rekla je da joj je drago što je progovorio, ali da zbog toga prethodne dvije godine ne postaju iskrene. Vjenčanje su odgodili. Njena majka pitala je zašto kažnjavati čovjeka koji ih je zaštitio. Sara je odgovorila da ne kažnjava nikoga, samo odlučuje s potpunim informacijama.

Tokom narednih mjeseci Ivan joj je pokazao presudu, objasnio kome se već izvinio i šta je još ostalo neriješeno. Nije tražio novi datum. Jednog jutra Sara je došla u njegov ured s dva peciva i katalogom pozivnica. Sjela je nasuprot njemu. "Ovaj put", rekla je, "na početku ispričaj cijelu priču."

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poruka koju je ljubomorni prijatelj prepravio

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poruka-koju-je-ljubomorni-prijatelj-prepravio/

Filip je poznavao sve Bojanove lozinke iz njihovih studentskih dana, ali ovu nije morao koristiti. Bojan mu je sam pružio telefon. U nacrtu poruke stajalo je šest nespretnih rečenica za Lanu, ženu s kojom je posljednja dva mjeseca vikendom vozio bicikl. Htio ju je pitati da odu na večeru bez kaciga i sportske odjeće.

"Ti znaš s riječima", rekao je.

Filip je stvarno znao. Radio je kao urednik i od svake rečenice mogao napraviti bolju. Također je bio zaljubljen u Lanu. Nikad joj to nije rekao, nego je računao da će ona jednog dana sama prepoznati koliko pažljivo sluša. Bojanova otvorenost činila mu se grubom i nepravedno djelotvornom.

Izbrisao je jednostavan poziv. Umjesto njega napisao je dugačku poruku o strahu od vezivanja, potrebi za prostorom i tome kako bi bilo najbolje ostati prijatelji. Bojanu je pokazao samo početak, onaj koji je ostavio neizmijenjen. "Poslao sam ti urednu verziju", kazao je, pa vratio telefon kad je poruka već otišla.

Očekivao je Laninu uvredu i Bojanovo povlačenje. Međutim, te večeri dobio je poziv od nje. Pitala ga je zašto je Bojanova poruka napisana istim izrazima koje Filip koristi u svakoj raspravi. Zatim mu je rekla da je već razgovarala s Bojanom. On je, zbunjen odgovorom, odmah nazvao i pročitao joj svoj prvobitni nacrt iz bilježnice.

Filip je pokušao nazvati sve nesporazumom. Lana ga je pustila da govori dok se objašnjenje nije sasvim istrošilo. Onda je pitala samo: "Jesi li promijenio njegov smisao zato što se tebi sviđam?"

Priznanje je bilo tiše nego što je zamišljao. Nije donijelo olakšanje. Lana je rekla da ne želi susret s njim dok ne bude mogla vjerovati običnoj rečenici koju izgovori. Bojan je sutradan došao po knjige koje mu je posudio. Nisu se svađali. To je Filipa boljelo više od vike koju je očekivao.

Mjesec poslije poslao im je dvije odvojene poruke izvinjenja. Bez objašnjenja koliko je bio usamljen i bez zahtjeva da mu odgovore. Bojan je napisao da će trebati vremena. Lana nije odgovorila.

Kad su se u proljeće sreli na gradskoj vožnji, Bojan i Lana došli su zajedno. Filip ih je pozdravio i ostao s drugom grupom. Prije polaska namjestio je vlastitu kacigu. Prvi put nije pokušavao uređivati tuđi razgovor.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Luksuzni automobil na pogrešnoj adresi

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/luksuzni-automobil-na-pogresnoj-adresi/

Tarik je na hotelskoj terasi odložio ključeve skupog automobila tako da se znak mogao vidjeti. Automobil je pripadao gostu kojeg je upravo dovezao s aerodroma. Tarik je bio vozač, ali žena za susjednim stolom to nije mogla znati. Imala je knjigu na francuskom i pogled nekoga kome niko ne smije požurivati kafu.

"Čekate nekoga?" pitala je kad je čula kako treći put uzdiše nad ugašenim telefonom.

Rekao je da odmara između sastanaka. Ona se predstavila kao Mila i objasnila da je došla prodati porodični apartman. Umorna je od nekretnina, putovanja i ljudi koji se raspituju o njenom novcu. Tarik je klimnuo s razumijevanjem čovjeka koji je tog jutra računao može li platiti registraciju svog starog auta.

Razgovarali su gotovo sat. Mila je tvrdila da najviše cijeni jednostavnost. Tarik je zato prešutio kako mu se sviđa njen sat i govorio o planinarenju na koje nije otišao tri godine. Ona je pričala o Francuskoj, a knjigu nijednom nije otvorila. Oboje su bili duhovitiji kad su zaboravili šta glume. To se događalo dok su se svađali oko toga treba li u kafu stavljati šećer.

Rastali su se bez prezimena. Mila je rekla da možda ostaje još nekoliko dana. Tarik je obećao da će joj pokazati grad ako mu se oslobodi raspored. Čim je zašla iza ugla, nazvao je dispečera i izvinio se zbog kašnjenja.

Ujutro je stigao po novog gosta. Na recepciji je zatekao Milu u uniformi, s pločicom na kojoj je pisalo Milena. Podigla je pogled na zvuk njegovog glasa. Gledali su se preko pulta dovoljno dugo da kolega upita imaju li problem s rezervacijom.

"Imamo s opisom usluge", rekla je ona.

Tarik je počeo objašnjavati ključeve, pa odustao. Rekao je istinu. Milena je priznala da je knjigu posudila iz hotelskog salona. Apartman koji prodaje pripada njenoj tetki, a njen posao je da se javlja zainteresovanim kupcima. Jučer je poslije teške smjene htjela sat vremena biti neko koga niko ne procjenjuje po uniformi.

Pozvao ju je na kafu. Odbila je taj dan jer je radila do kasno, ali mu je dala broj. U subotu su sjeli u pekaru preko puta autobuske stanice. Tarik je na sto položio ključeve svog automobila, s napuklim plastičnim kućištem. Milena je otvorila knjigu na bosanskom. Oboje su uzeli šećer.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Poljubac koji se nije mogao objasniti

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/poljubac-koji-se-nije-mogao-objasniti/

U salonu za namještaj Lana je s Borisom birala sto za njihov budući stan. On je govorio o broju gostiju, ona o boji drveta. Boris je imao uspješnu firmu, blag glas i naviku da joj ostavi posljednju riječ. Trebali su se zaručiti čim završe kupovinu stana.

Kroz bočni ulaz stigao je fotograf Davor, njen povremeni ljubavnik. Nije znao za Borisa. Vidio ju je kraj uzorka tkanine, prišao s osmijehom i poljubio je kao čovjek koji ima pravo na poznatu nježnost. Lana mu je uzvratila prije nego što je pogledom stigla do Borisa.

Boris je spustio katalog. Ona je brzo objasnila da se Davor tako pozdravlja s prijateljima. Zvučalo je loše čim je izgovorila. Davor se odmaknuo, shvativši da je pretvoren u čovjeka s neobičnim običajima. Rekao je da će ih ostaviti i izašao prije nego što je uspio pitati bilo šta drugo.

Te večeri Lana je Borisu ponudila uredniju verziju. Davor je stari prijatelj, zbunjen, možda još zaljubljen. Ona ga ne želi povrijediti. Boris je slušao i postavio samo jedno pitanje: zna li taj prijatelj da su ona i Boris zajedno. Rekla je da zna. To je bila nova laž, izgovorena da zaštiti prethodnu.

Dva dana kasnije muškarci su se sreli na otvaranju izložbe. Boris je prišao Davoru bez prijetnje. Razgovarali su kratko, dovoljno da otkriju kako nijedan ne živi u vezi koja mu je opisana. Kada je Lana stigla, obojica su stajala kraj prozora, s izrazima koji nisu ostavljali prostor novoj improvizaciji.

Očekivala je svađu. Umjesto toga Boris joj je vratio ključ i rekao da zaustavlja kupovinu. Davor je pitao hoće li konačno govoriti u vlastito ime, bez predstavljanja njegovih namjera. Priznala je da joj je s jednim bilo sigurno, a s drugim uzbudljivo. Nikada nije pitala pristaju li na takav

raspored.

Nije ostala ni s jednim. Mjesecima kasnije, kad je prijateljica pokušala od cijelog događaja napraviti priču o dvojici ljubomornih muškaraca, Lana ju je zaustavila. Nisu se takmičili. Povukli su se. Ta činjenica ju je boljela, jer joj nije dopuštala da se smatra nagradom oko koje su drugi izgubili razum.

Kupila je mali sto za vlastiti stan, polovan i izgreban. Za njim je jednog jutra napisala dva izvinjenja, bez zahtjeva za odgovor. Poslije je skuhala kafu i sjela kraj prozora. Po prvi put nije čekala poruku koja će potvrditi da je dovoljno poželjna da joj se oprosti sve što nije rekla.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Alibi u čekaonici

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/alibi-u-cekaonici/

Kada je Aleksa osjetio vrtoglavicu i srušio se kraj stola, Tamara je odmah pozvala pomoć. Vrata stana ostavila je otvorena i čekala uz njega, držeći telefon. Tek kad je ekipa stigla, sjetila se da njen muž treba doći s putovanja. Na stolu su bile dvije čaše i večera koju nikad nije spremala sebi.

Aleksa je došao kao kolega da navodno razgovaraju o projektu. Njihova veza trajala je četiri mjeseca. Tamara je svaki put govorila da prvo mora riješiti brak, a onda bi pronašla još jednu sedmicu koju treba sačekati. Te večeri je planirala razgovor o prekidu, barem je to ponavljala sebi dok je palila svijeće.

U vozilu se Aleksa osvijestio. Zdravstvena radnica postavljala mu je pitanja i pripremala bilješke. Tamara je osjetila olakšanje toliko snažno da je zaplakala. Zatim je, gotovo u istom dahu, pitala može li u dokumentaciji pisati da mu je pozlilo na ulici. Radnica je zastala s olovkom.

"Mogu zapisati ono što se dogodilo", odgovorila je mirno. Nije držala govor o preljubi. Pitala je Tamaru hoće li s njima u bolnicu. Tamara je klimnula, gledajući u vlastite cipele. Aleksa se okrenuo od nje. Čak je i tada osjetila ljutnju što joj nije pomogao smisliti odgovor.

U čekaonici joj je muž poslao fotografiju kofera: stigao je ranije. Prstom je već počela pisati priču o iznenadnom sastanku. Obrisala ju je. Nazvala ga je i rekla gdje je, s kim je i da mu mora objasniti njihov odnos. S druge strane čula je samo kako se spušta zatvarač na torbi.

Nije došao praviti scenu. Rekao je da će prenoćiti kod brata. Aleksa je nakon pregleda pušten kući uz upute ljekara. Tamara ga nije povela nazad u stan. Pozvala je taksi i sačekala da uđe. Nisu se rastali filmskom rečenicom. Oboje su bili umorni, blijedi i prvi put bez mjesta na koje se

mogu sakriti iza iste priče.

Razgovor s mužem trajao je sedmicama i završio razdvajanjem. Tamara nije nudila hitni događaj kao razlog da joj oprosti. Potpisala je dogovor o stanu, pronašla privremeni smještaj i rekla zajedničkim prijateljima samo ono za šta su oboje dali pristanak. Najteže je bilo prestati upravljati svakom tuđom predstavom o njoj.

Kasnije je na ulici srela zdravstvenu radnicu. Zahvalila joj je što je pomogla Aleksi. Htjela je dodati nešto o onom pitanju u vozilu, ali radnica je samo klimnula i nastavila prema smjeni. Tamara je ostala na trotoaru nekoliko trenutaka, oslobođena potrebe da od nepoznate osobe dobije potvrdu da je ponovo dobra.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Stol za tajne ljubavnike

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/stol-za-tajne-ljubavnike/

"Rezerviši pod drugim imenom", predložila je Ines. Nije imala tajnog ljubavnika. Imala je muža s kojim je posljednjih mjeseci najduži razgovor vodila o kvaru na veš mašini. Željela je večeru na kojoj se neće ponašati kao dvoje ljudi što su slučajno zaduženi za isti stan.

Mladen je izabrao mali restoran u susjednom gradu. Stigli su odvojeno. Ona je nosila jaknu koju nikada nije obukla na posao, a on joj je ustao kao da je prvi put vidi. Konobar ih je odveo do stola iza visokih biljaka, s profesionalnom ravnodušnošću koja ih je oboje nasmijala.

Igra je isprva bila laka. Izmislili su imena i zanimanja. Ines je rekla da prevodi pisma ljudima koji ne znaju priznati šta žele. Mladen je tvrdio da prodaje satove koji kasne samo kad je čovjek sretan. Dugo se nisu tako zabavljali. Onda ga je pitala s koliko je žena dolazio na slične večere prije nje.

Odgovorio je većim brojem nego što je bio tačan. Ni sam nije znao zašto. Možda je htio djelovati zanimljivije čovjeku kojeg je upravo glumio. Ines se utišala. Pitala je jesu li sve te žene znale da ih smatra epizodama. Mladen se branio da ga ona ispituje kao supruga, a večeras su navodno nešto drugo.

"A čemu igra ako ćeš se u njoj hvaliti onim što bi me inače povrijedilo?" Skinula je prsten koji je prije dolaska sakrila u torbu i vratila ga na ruku. Nije prijetila odlaskom. Samo je željela prestati slušati nastup u kojem su tuđi životi bili dokaz njegove vrijednosti.

Priznao je da je pretjerao. U stvarnosti je imao nekoliko veza, jednu ružnu prekinutu porukom i dovoljno stida da o tome govori rijetko. Ines mu je ispričala da je ranije ostajala s ljudima zato što joj je bilo neugodno razočarati ih. Večera je izgubila pozorišni sjaj, ali je postala zanimljivija.

Kad je konobar pitao žele li desert, Mladen je pogledao Ines umjesto da naruči njen uobičajeni kolač. Izabrala je nešto drugo. Poslije su prošetali praznim trgom i dogovorili da ne koriste ljubomoru kao način da probude pažnju. Nisu morali izmisliti konkurenciju da bi priznali da im nešto nedostaje.

Na putu kući stigli su do svojih automobila i zastali, nespretni kao nakon prvog sastanka. Ines ga je pozvala na kafu kod sebe. Mladen je rekao da bi rado, ali da ujutro radi rano. Oboje su se nasmijali. Slijedio ju je do stana koji su dijelili, ovog puta s osjećajem da je stvarno pozvan.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Ponovni susret u vagonu šest

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/ponovni-susret-u-vagonu-sest/

Vedran je ušao u kupe i zatekao bivšu suprugu kako skida rukavice. Razvod je bio zakazan za sljedeći mjesec. Tri godine živjeli su odvojeno, razgovarajući samo o zajedničkoj kući i računima. "Kakva slučajnost", rekla je Dunja. Pomjerila je torbu s nasuprotnog sjedišta.

Putovali su prema obali. Vedran je išao posjetiti sestru, a Dunja je rekla da ima poslovni skup. Nekada bi mu njena uredno složena putna odjeća djelovala hladno. Sada je primijetio umor oko očiju i počeo se pitati jesu li oboje prebrzo pristali na udaljavanje koje je tada izgledalo kao olakšanje.

Razgovarali su skoro dva sata. Dunja ga je pitala za majku i sjetila se godišnjice očevog rođenja. On je pomislio da možda napokon mogu razgovarati bez starog takmičenja ko je više dao. Kad je konobar donio kafu, platio je obje. Ona se nasmiješila onim poznatim, kratkim osmijehom.

Pred stanicu je izvukla ogledalce i popravila kosu. Telefon joj je zasvijetlio porukom: "Fotograf je na peronu. Držite se zajedno." Vedran nije tražio da mu pokazuje ekran. Samo je pročitao ono što je ležalo na stolu između njih i osjetio kako se razgovor koji je upravo cijenio mijenja iza njegovih leđa.

Dunja je vodila savjetovalište za odnose. Poslije javne svađe s poslovnim partnerom kružile su priče o njenom braku. Rekla je da joj treba jedna mirna zajednička fotografija, ništa više. Znala je kojim vozom ide jer je sestri ranije spomenuo vrijeme dolaska. Kupila je mjesto u istom kupeu.

"Nisam te slagala ni o čemu što smo govorili", rekla je. Vedran je pogledao dvije prazne šoljice. Vjerovao je da je barem dio razgovora bio iskren. Upravo zato ga je boljelo. Objasnio je da neće dati sliku pomirenja koje se nije dogodilo, niti joj oduzeti pravo da sačuva dostojanstvo.

Na peron su izašli odvojeno. Fotografu je Dunja rekla da je snimanje otkazano. Sutradan je svojim saradnicima poslala kratku obavijest da privatni razvod traje i da neće koristiti brak kao potvrdu stručnosti. Izgubila je nekoliko klijenata, ali je prestala odgovarati na svaku glasinu novom predstavom.

Vedranu je kasnije poslala poruku bez plana putovanja i bez fotografije. Izvinila se zbog načina na koji ga je dovela u situaciju. Kad su se sreli kod bilježnika, razgovarali su o prodaji kuće i jednom drvetu koje je željela presaditi. Pomogao joj je iznijeti sadnicu. Nisu se pomirili. Mogli su, konačno, učiniti nešto ljubazno a da to nikome ništa ne dokazuje.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Medeni mjesec na krajnjoj stanici

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/medeni-mjesec-na-krajnjoj-stanici/

Kad je autobus stigao na krajnju stanicu, Nina je još čuvala mjesto pored sebe. Suprug Marko izašao je ranije da kupi vodu i rekao da će ući na druga vrata. Putovali su na medeni mjesec, s planom da usput pogledaju prostor za malu pekaru o kojoj su pričali od upoznavanja.

Vozač je strpljivo pregledao autobus s njom. Nije bilo ni Marka ni torbe s dokumentima. Telefon mu je bio isključen. Nina je pokušala pronaći razumno objašnjenje: možda je pogrešno shvatio stajalište, možda mu je pozlilo, možda je otišao po taksi. Svako novo možda trajalo je kraće.

Za posao mu je prethodne sedmice prebacila većinu svoje uštađevine. Marko je tvrdio da zakup treba platiti odmah i da će dokumente pokazati kad stignu. Bila je slastičarka, on je govorio da se razumije u ugovore. Na vjenčanju ga je tetka pohvalila jer je konačno neko spreman podržati Ninin talenat.

Sjedila je na plastičnoj klupi s buketom koji nije htjela ostaviti u hotelu. Pozvala je rođakinju Azru i rekla da je izgubila muža. Azra je pitala je li sigurna da se on želi pronaći. To pitanje je boljelo, ali je zaustavilo Ninino kruženje kroz izgovore. Došla je po nju prije nego što se smračilo.

Sutradan su kontaktirale banku, prijavile događaj i sačuvale prepisku. Nina nije dobila obećanje da će novac brzo biti vraćen. Dobila je broj predmeta i listu činjenica koje treba dostaviti. Kad je napokon legla u Azrinu sobu za goste, plakala je više zbog zamišljene pekare nego zbog čovjeka kojeg jedva da je poznavala.

Porodici je poslala jednu poruku. Napisala je šta se dogodilo i zamolila da joj ne objašnjavaju koje je znakove morala vidjeti. Tetka je ipak počela s rečenicom "Ja sam uvijek...", pa zastala. Sljedećeg dana donijela je profesionalni mikser koji je godinama stajao zapakovan u njenom podrumu.

Nina je iznajmila nekoliko termina u zajedničkoj kuhinji. Počela je s malim narudžbama, bez izloga i velikog otvorenja. Azra joj je pomogla napraviti cjenovnik. Kad je Marko nakon nekoliko mjeseci poslao poruku o navodnom nesporazumu, predala ju je osobi koja je vodila njen predmet i nije ulazila u novo privatno pregovaranje.

Prva velika narudžba bila je torta za tuđu svadbu. Dugo je gledala u praznu kutiju prije nego što je prihvatila posao. Na poklopac je stavila naljepnicu s imenom svoje radnje. Nije bila pekara o kojoj joj je Marko govorio. Bila je manja, sporije je rasla i svaki njen ključ stajao je u Nininom džepu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Komad zvijezde iz suvenirnice

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/komad-zvijezde-iz-suvenirnice/

Za njen rođendan Denis je donio kutijicu obloženu tamnim platnom. Unutra je bio crni kamen s metalnim sjajem. Rekao je da je komad meteorita, pronađen tokom noćnog obilaska pustinje, i da ga je čuvao sve dok nije upoznao nekoga kome ga vrijedi dati. Ena je kamen držala na dlanu kao nešto krhko.

Astronomiju je voljela još od fakulteta, ali nikada nije putovala u pustinju. Denis je govorio o hladnom pijesku i tišini koju grad ne poznaje. Njoj je bilo drago što dijeli uspomenu koju smatra važnom. On je njenu pažnju zamijenio divljenjem prema podvigu i dodao još nekoliko detalja.

U stvarnosti je kamen kupio na aerodromu, u prodavnici poklona. Na kutiji je pisalo da je ukrasna vulkanska stijena. Namjeravao je ispričati bezazlenu šalu, barem je sebi tako govorio, ali trenutak za šalu prošao je čim ga je Ena zagrlila. Kasnije su došle zaruke, planovi i fotografija kamena na njenom radnom stolu.

Na jednom predavanju zamolila je geologinju da pogleda poklon. Nije očekivala procjenu cijene. Željela je saznati kako da ga čuva. Geologinja joj je objasnila šta se može zaključiti običnim pregledom, a šta bi tražilo analizu. Zatim je na dnu kutijice pronašla zalijepljen kod suvenirnice.

Ena je Denisu pokazala kutiju bez publike. Pitala ga je samo gdje je kupio kamen. Prvo je rekao da se pokloni ne istražuju kao računi. Onda je pokušao objasniti da je priču uljepšao zbog nje. Ona je ustala od stola. "Ja sam ti vjerovala zbog nas. To nije ista stvar."

Vratila mu je zaručnički prsten i uzela nekoliko dana za sebe. Denis je razmatrao kupovinu pravog meteorita. Već je gledao ponude kad je shvatio da ponovo traži predmet koji bi umjesto njega obavio razgovor. Zatvorio je stranicu i napisao joj kratko priznanje, bez rečenice o tome koliko ju je želio usrećiti.

Kad su se ponovo našli, ispričao joj je stvarno putovanje: odgođeni let, loš sendvič, prodavačicu koja mu je ponudila popust na drugu kutiju. Ena se nasmijala uprkos ljutnji. To nije značilo da su zaruke vraćene. Dogovorili su da neko vrijeme idu sporije i da ne koriste velike planove kao dokaz povjerenja.

Crni kamen ostao je kod nje, s novom oznakom "Aerodrom, stvarno porijeklo". Godinu kasnije zajedno su otišli na noćno posmatranje neba iznad malog planinskog sela. Denis nije prepoznavao sazviježđa. Pitao je Enu da mu pokaže prvo, a ona je podigla ruku prema sjeveru.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Koverta na svadbenom stolu

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/koverta-na-svadbenom-stolu/

Bend je upravo zasvirao pjesmu za prvi ples kada je konobar spustio kovertu pored Harisovog tanjira. Unutra je bila kratka poruka bivše partnerice Ivone. Zajednički atelje, koji su zatvorili prije godinu dana, tog je dana dobio konačni nalog za pražnjenje. Njene slike još su bile zaključane unutra.

Haris je imao ključ. Imao je i obećanje, ponavljano mjesecima, da će riješiti najam i donijeti joj stvari. Umjesto toga je utihnuo čim je započeo novu vezu. Nevjestu Lanu uvjeravao je da je sve iz prošlosti uredno završeno. Kad ga je pitala šta se dogodilo, rekao je samo da mora obaviti hitan poziv.

Nestao je na četrdeset minuta. Lana je stajala kraj torte dok su gosti nudili šale i pretpostavke. Neko je rekao da muškarce hvata strah od braka. Neko drugi je počeo spominjati Ivonu. Lana je zamolila bend da napravi pauzu i otišla u hotelsko predvorje.

Tamo je zatekla Harisa s ključevima u ruci. Namjeravao je otići do ateljea, ali nije znao kako objasniti odsustvo. Pokazao joj je poruku. Lana je prvo pitala treba li Ivoni pomoć da sačuva radove. Zatim je zatražila da joj pokaže ostalu prepisku, onoliko koliko se tiče neizvršene obaveze i zajedničkog duga.

Nije bila riječ o tajnoj obnovljenoj romansi. Bilo je nešto manje filmsko i mnogo neugodnije: Haris je izbjegavao odgovornost jer mu je kvarila sliku novog početka. Zakasnio je s uplatama, prešutio opomene i nadao se da će Ivona sama naći rješenje. Lana je dugo gledala u ključeve.

"Otići ćemo završiti ono što si obećao", rekla je. "O nama ćemo govoriti poslije." Zamolili su kumove da sačuvaju slavlje bez izmišljene priče. U ateljeu je Ivona čekala s iznajmljenim kombijem. Lana joj se predstavila, pa pomogla umotati dvije velike slike. Ivona nije tražila njeno

razumijevanje niti nudila nepotrebnu utjehu.

Vratili su se u hotel prije ponoći. Prvog plesa te večeri nije bilo. Lana je rekla gostima da su morali riješiti porodičnu obavezu, ne predstavljajući tuđe nevolje kao svadbeni spektakl. Haris je iduće sedmice podmirio svoj dio duga. Putovanje su odgodili, a nekoliko teških razgovora obavili uz stručnu pomoć.

Mjesecima kasnije zaplesali su u kuhinji, uz radio koji je krčao. Lana nije tvrdila da je sve zaboravila. Haris više nije govorio da prošlost nije važna. Kad je zazvonio telefon, pogledao je ekran, rekao ko zove i javio se. Ona je nastavila miješati večeru, prvi put bez potrebe da osluškuje kroz zatvorena vrata.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Kutija ispod zimskih kaputa

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/kutija-ispod-zimskih-kaputa/

Armin je kutiju našao ispod zimskih kaputa, šest mjeseci nakon što je njegova supruga Sara umrla. U njoj su bile naušnice koje je zvala svojim stakalcima, nekoliko prstenova i ogrlica koju je nosila samo u pozorište. Htio je sve pokloniti njenoj sestri, ali prvo popraviti slomljenu kopču.

Zlatar je stavio naočale i pregledao ogrlicu pod lampom. Nije pitao gdje je kupljena. Pitao je ima li Armin račun ili potvrdu o nasljedstvu. Kad je izgovorio približnu vrijednost, Armin je pomislio da je pobrkao kutije. Sara je radila u biblioteci. On je popravljao liftove. Takav nakit nikada nisu mogli priuštiti.

Vratio se kući s pokvarenom kopčom i urednom vizitkartom. Sjetio se svakog njenog izlaska, svake predstave na koju mu se nije išlo. Uspomene su odjednom dobile neugodan novi raspored. Šala da će je jednog dana obasuti dijamantima sada mu je zvučala kao rečenica koju je ona slušala s posebnim znanjem.

U ladici s računima pronašao je tri kratka pisma. Potpisivao ih je čovjek kojeg su oboje poznavali iz amaterskog hora. Pisao je o putovanju koje nisu ostvarili i večeri koju nije mogao zaboraviti. Nije bilo dovoljno da složi čitavu priču, ali bilo je dovoljno da više ne može tvrditi kako ničega nije bilo.

Nazvao ga je. Čovjek je potvrdio da su se Sara i on viđali jednu zimu, davno prije njene bolesti. Nakit je bio njegov poklon. Armin je pitao zašto je prestalo. "Ona je završila", odgovorio je. Nije tražio oprost u njeno ime. Armin je prekinuo razgovor kad je osjetio da dalje pita samo da bi sebi nanio novu bol.

Nekoliko dana nosio je kutiju po stanu kao predmet kojem nigdje nema mjesta. Razmišljao je da sve proda, pa da baci, pa da vrati. Sarina sestra je došla s hranom i zatekla ga na podu kraj ormara. Saslušala ga je, ne

pokušavajući od Sare napraviti ni sveticu ni prevaru u ljudskom obliku.

"Ne znam šta ti je prešutjela", rekla je. "Znam šta sam vidjela među vama." Armin je priznao da ne želi izbrisati dvadeset dobrih godina, ali da još ne može izgovoriti njeno ime bez ljutnje. Sestra je ostala dok nije pojeo supu. Nije mu određivala kada treba oprostiti.

Na kraju je prodao ogrlicu, a novac odvojio dok ne bude mogao odlučivati mirnije. Jedan stakleni prsten, zaista bezvrijedan, ostavio je na polici. Kupio joj ga je na izletu kad je počela kiša. Ta uspomena nije odgovorila na druga pitanja. Ipak, prvi put je dopustio da ostane tačna pored njih.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Posuđeni sjaj

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/posudjeni-sjaj/

Milica je pred ogledalom tri puta namjestila ogrlicu. Posudila ju je od prijateljice za dobrotvornu večeru na koju je njen muž Emir konačno dobio poziv. Nisu bili siromašni, ali su godinama odlagali vlastite želje da bi skupili za stan. Te večeri Milica je htjela izgledati kao da ništa ne odlaže.

Na prijemu su je fotografisali kraj cvijeća, pitali gdje je kupila haljinu i zapamtili joj ime. Emir ju je gledao s vrata sale, ponosan i pomalo zbunjen. Dok su se vraćali kući, pričala je brže nego inače. Tek u kupatilu, kad je podigla kosu, vidjela je goli vrat.

Vratili su se do restorana, zvali taksi, pregledali svaki pregib kaputa. Ogrlice nije bilo. Prijateljica Tea bila je na putu. Milica joj je poslala poruku da bi nakit zadržala još nekoliko dana. Emir je predložio da kažu šta se dogodilo. Ona je zamolila da prvo pokušaju naći isti primjerak.

Zlatar je pokazao ogrlicu koja je koštala gotovo cijelu njihovu uštođevinu. Emir je bez riječi izračunao koliko će mjeseci ponovo štedjeti. Milica je rekla da ne može podnijeti da je Tea smatra nepouzdanom. Te noći su ležali okrenuti jedno od drugog, brojeći stvari koje će morati prodati.

Ujutro je Emir donio obrazac za podizanje štednje. Dok je čitala njegovo ime, Milica je primijetila da Emiru drhti ruka kojom drži papir. Njegova spremnost da joj pomogne odjednom joj je izgledala strašnije od prijateljičinog razočaranja. Uzela je telefon i nazvala Teu. Izgovorila je sve prije nego što je uspjela smisliti novi izgovor.

Tea je nekoliko trenutaka šutjela. Zatim je rekla da ogrlica nije dijamantna. Kupila ju je za jedan nastup i nosila jer joj se sviđala. Milica je sjela na pod. Nije je obuzela samo sreća. Shvatila je da je bila spremna žrtvovati zajednički plan da bi sačuvala sliku koju možda niko drugi nije ni tražio.

Emir se naljutio tek tada. Rekao je da ga boli što mu nije vjerovala kad je predlagao istinu. Nisu to riješili jednim zagrljajem. Razgovarali su nekoliko večeri, o novcu i o tome koliko su se umorili od odricanja. Ostavili su većinu štednje na miru, a mali dio odvojili za stvari koje nisu stan.

Mjesec kasnije Tea je došla na večeru. Milica joj je poklonila novu, jednostavnu ogrlicu i ispričala cijelu priču, uključujući vlastiti stid. Prijateljica ju je stavila odmah. Dok je Emir donosio tanjire, Milica je prvi put te zime poželjela da ih neko fotografiše upravo tu, za njihovim starim kuhinjskim stolom.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Pravila za osmi sprat

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/pravila-za-osmi-sprat/

Adna je znala da će sastanak biti neugodan čim je na stolu vidjela pravilnik, otvoren na stranici koju niko ranije nije čitao. Glavna urednica Mirela ponudila joj je vodu. Onda je spomenula producenta Damira i njihovu večeru u hotelu kraj stanice.

Oboje su bili slobodni, ali su vezu prešutjeli redakciji. Damir je birao ekipu za novi dokumentarac, a Adna se prijavila za vodeću novinarsku ulogu. Mogla je objasniti zašto to nisu prijavili. Nije mogla objasniti zašto bi ostali trebali vjerovati da izbor neće biti namješten.

"Skidam te s projekta", rekla je Mirela. "I tražit ću disciplinsku opomenu." Adna je prihvatila da se povuče iz izbora dok ga ne procijeni druga komisija. Opomena joj je djelovala kao kazna koja je već bila napisana, prije razgovora. Zamolila je da vidi kako su ranije rješavali slične slučajeve.

Mirela se nasmiješila. "Nismo ih imali." U tom trenutku otvorila je torbu i iz nje joj je ispala hotelska kartica. Nije to samo po sebi značilo ništa. Ali uz karticu je bio račun za večeru, naslovljen na firmu novog velikog oglašivača, čovjeka kojeg je Mirela sedmicama nazivala isključivo poslovnim partnerom.

Adna nije fotografisala račun. Podigla ga je i vratila. Urednica je pocrvenjela prije nego što je išta pitana. "Odavno smo zajedno", rekla je tiho. Ugovor o oglašavanju zaključen je prošlog mjeseca. Od tada su dvije kritičke priče o njegovom poslu bile odložene bez jasnog objašnjenja.

Lako je mogla predložiti uzajamnu šutnju. Mirela je upravo to očekivala, sudeći po načinu na koji je zatvorila pravilnik. Adna je umjesto toga otvorila praznu bilježnicu. "Ako prijavim naš odnos, prijavit ćeš i ti svoj. Neka isti ljudi pregledaju oba slučaja." Nije tražila da je vrate u ekipu.

Razgovor je trajao do mraka. Poslije su zajedno otišle direktorici. Adna je ostala izvan izbora za taj dokumentarac, a Mirela se povukla iz odluka o oglašivačevoj firmi. Odložene priče preuzela je druga urednica. Redakcija nije postala čista od ogovaranja, ali je konačno znala ko o čemu odlučuje.

Damir je Adnu sačekao ispred zgrade s dvije kafe. Rekao je da mu je žao zbog projekta. Ona je uzela topliju čašu i priznala da je ljuta i na njega i na sebe. Zatim su otišli na večeru u restoran preko puta. Ovaj put nisu birali sto iza pregrade, niti su tražili da račun glasi na firmu.

PREVARA U BRAKU · 3 MIN ČITANJA

Čovjek kojeg su proglasili vjernim

Čitaj online: ljubavniromani.com/prica/covjek-kojeg-su-proglasili-vjernim/

Dok je namještao mikrofon, Viktor je zamolio da ga snimaju s lijeve strane. Rekao je da mu se desno oko još zacrveni kad govori o razvodu. Ema, montažerka male televizije, zapisala je tu želju kraj oznake kamere. U studiju je mirisalo na zagorjelu kafu.

Emisija se zvala "Druga prilika". Viktor je pričao kako je godinama čuvao brak, praštao odsustva i kupovao cvijeće ženi koja se zaljubila u drugog. Voditeljica ga je slušala sklopljenih ruku. Publika je posebno zavoljela priču o crvenom kišobranu pod kojim je čekao suprugu pred bolnicom.

Ema je zaustavila snimak. Taj kišobran bio je njen. Viktor ga je odnio kada je prije sedam godina napustio njihov stan, a pred bolnicom je tada čekala ona, dok je njemu operisan otac. Za vrijeme intervjua nije spomenuo prvi brak. Njegova nova bivša supruga, navodno jedina, imala je isto pravo da se začudi.

Sljedećeg jutra Viktor je već dobio poziv da otvori festival posvećen porodici. Urednik je Emi pokazao broj pregleda i rekao da pripremi dužu verziju. Nije željela pretvoriti montažnu sobu u vlastitu sudnicu. Ipak, nije mogla izrezati njegovu laž tako da postane još uvjerljivija.

Nazvala je producenticu. Pokazala joj fotografiju s bolničkog parkinga i stare poruke, ali je tražila da najprije razgovaraju sa svim učesnicima. Druga supruga, Alma, pristala je donijeti svoju dokumentaciju. Sjele su nasuprot jedna drugoj, oprezne kao žene koje su godinama predstavljane kao protivnice.

Alma je prepoznala večeru uz svijeće iz emisije. Ona ju je pripremila nakon što je Viktor priznao paralelnu vezu. Nije tražila da publika sazna imena ili intimne pojedinosti. Željela je samo da se njeno odsustvo iz priče više ne prodaje kao dokaz njegove dobrote.

Kad ga je producentica pozvala na dopunu razgovora, Viktor je ponudio da vrati honorar. "Ljudi su već dobili lijepu poruku", rekao je. Ema je, prvi put bez montažnih komandi pred sobom, odgovorila da lijepa poruka može podnijeti tačne podatke. Emisija je objavila ispravku, uz njegovu pisanu potvrdu da je spojio događaje i prešutio vlastite postupke.

Festival mu je otkazao nastup. Nije bilo aplauza ni konačne pobjede. Ema i Alma su poslije snimanja popile kafu, pričale o poslu i otkrile da obje mrze karanfile. Na izlazu je padala kiša. Ema je otvorila običan plavi kišobran i ponudila Almi pola suhog prostora.